

ΔΙΑΘΛΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ
ΣΤΟΝ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΤΥΠΟ (1955-
1959): ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ
ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

"ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ"

Διπλωματική εργασία

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΠΟΥΛΙΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΔΟΣΗΣ

Περίληψη

Η παρούσα εργασία στοχεύει να καταγράψει τις αναφορές της εφημερίδας «Ελευθερία» στο τελευταίο μέρος των φύλλων κατά το χρονικό διάστημα 1955-1959 για τον κυπριακό απελευθερωτικό αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. εναντίον των Άγγλων και υπέρ της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα. Οι αναφορές αυτές βρίσκονται στο κάτω μέρος των φύλλων και διαχωρίζονται από το υπόλοιπο φύλλο με μία χαρακτηριστική μαύρη και κυματιστή γραμμή. Κατόπιν, επιχειρείται μια ποσοτική καταγραφή ορισμένων αποτελεσμάτων, αλλά κυρίως γίνεται απόπειρα για κατηγοριοποίηση των αποτελεσμάτων με τη βοήθεια κωδικών, ευρύτερων κατηγοριών και ακόμη ευρύτερων θεματικών αξόνων. Τέλος, διεξάγεται μια συζήτηση με βάση την ελληνική και τη διεθνή βιβλιογραφία γύρω από τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. και γενικότερα το Κυπριακό ζήτημα, ενώ εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα, αλλά και προτάσεις για μελλοντικές έρευνες.

Abstract

The current study is claiming to record the mentions of the Greek-Cypriot newspaper “Elefteria” over the Cypriots’ armed struggle during the years 1955-1959 against the English colony and occupation and with intent to press internationally for Cyprus’ integration into Greek state. These mentions are located in the end of the leaflets and are separated from the text above using a blank, curled line. After the collection of the results, is following a quantitative recording of some results, but mainly is following a listing based on key words, general categories and furthermore general thematical classes. In the end of the study, there is a discussion between the finding results and the Greek and international bibliography over E.O.K.A.’s struggle and overall the Cyprus’ issue. After all, are being extracted useful conclusions and are being mentioned thoughts for future studies.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	5
Ιστορία εφημερίδας Ελευθερίας.....	5
Συνοπτική παρουσίαση ιστορίας της δράσης της ΕΟΚΑ (1955-1959).....	7
Έρευνα.....	21
Ερευνητικό πλαίσιο- Σκοπός και στόχοι.....	21
Μέθοδος.....	21
Ερευνητικά εργαλεία.....	21
Συλλογή δεδομένων.....	23
Ανάλυση δεδομένων.....	23
Αποτελέσματα.....	25
Αποτελέσματα ποσοτικής ανάλυσης δεδομένων.....	25
Αποτελέσματα ποιοτικής ανάλυσης δεδομένων.....	32
Θεματικός άξονας: Η δράση της Ε.Ο.Κ.Α.....	95
Θεματικός άξονας: Η εφημερίδα «Ελευθερία» παίρνει θέση για τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.....	98
Θεματικός άξονας: Η Τουρκία στο Κυπριακό ζήτημα.....	100
Θεματικός άξονας: Η Ελλάδα στο Κυπριακό ζήτημα.....	101
Θεματικός άξονας: Η Βρετανία στο Κυπριακό ζήτημα.....	102
Θεματικός άξονας: Ο ρόλος των υπόλοιπων χωρών στο Κυπριακό ζήτημα.....	105
Θεματικός άξονας: Οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου για το Κυπριακό ζήτημα.....	107
Συζήτηση.....	108
Συμπεράσματα.....	174

Περιορισμοί έρευνας- Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες	176
Βιβλιογραφία.....	177
Παράρτημα.....	181
Έτος 1955.....	181
Έτος 1956.....	214
Έτος 1957.....	241
Έτος 1958.....	263
Έτος 1959.....	297

Εισαγωγή

Ιστορία εφημερίδας Ελευθερίας

Η εφημερίδα «Ελευθερία» ήταν αθηναϊκή πρωινή εφημερίδα, διευθυντής της οποία ήταν ο Πάνος Κόκκας. Άλλη γνωστή φυσιογνωμία της υπήρξε ο Γεώργιος Καρτάλης, ο οποίος αποχώρησε από την εφημερίδα το 1954 επειδή πολιτεύτηκε με την ΕΔΑ (Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά). Η εφημερίδα ξεκίνησε να κυκλοφορεί παράνομα ήδη από το καλοκαίρι του 1944 και επίσημα από τις αρχές του 1945. Η εφημερίδα αυτή καθώς και τα «Καθημερινά Νέα» του Λουκή Ακρίτα υποστήριζαν την εξόριστη κυβέρνηση «εθνικής ενότητας». Ήδη από τότε φαίνεται ότι η εφημερίδα ανήκε στο χώρο του Κέντρου, ένας όρος που άλλωστε οι ίδιοι οι αρθρογράφοι της εφημερίδας εισήγαγαν στον ελληνικό τύπο. Ο προσανατολισμός της αυτός διαφαίνεται πιο καθαρά από τα «Δεκεμβριανά» και μετά. Με τον όρο αυτό η εφημερίδα επιχειρούσε να εκφράσει όσους δεν ανήκαν στα δύο άκρα (αριστερά - δεξιά). Ο προσανατολισμός της παρέμεινε αυτός ως το 1965. Τότε η εφημερίδα, στο δυναμικό της οποίας προστέθηκε ο μετέπειτα πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, πήρε θέση υπέρ των κυβερνήσεων αποστασίας και απομακρύνθηκε από το κέντρο και συγκεκριμένα την «Ένωση Κέντρου» του Γεωργίου Παπανδρέου. Εκτός από την πολιτική ειδησεογραφία, η εφημερίδα δημοσίευε αφηγήματα πολιτικής ιστορίας. Σημαντικά πρόσωπα που αρθρογράφησαν στην εφημερίδα ήταν μεταξύ άλλων ο Ιωάννης Κακριδής, ο Φώτης Κόντογλου, ο Μάριος Πλωρίτης, η Αθηνά Καλογεροπούλου, ο Μανώλης Χατζιδάκης, ο Φρέντυ Γερμανός κ.ά. .

Όσον αφορά την Κυπριακό ζήτημα αλλά και άλλα εθνικά και κοινωνικά ζητήματα, αρθρογράφησαν στην εφημερίδα ο Διονύσιος Ρώμας, ο Σπύρος Μελάς και ο Πέτρος Χάρης. Το διάστημα 1952-1964, η κυκλοφορία της εφημερίδας αντιπροσώπευε το 5-6% των εφημερίδων που εκδίδονταν στην Αθήνα, ενώ μετά τα «Ιουλιανά» περιορίστηκε στο 2%. Η έκδοση της εφημερίδας σταμάτησε με την έναρξη της χούντας των συνταγματαρχών στις 21 Απριλίου 1967 και ο Πάνος Κόκκας έφυγε στο εξωτερικό (Νικολακόπουλος, 2001).

Αναφορικά με το κυπριακό ζήτημα που βρισκόταν σε εξέλιξη απέτυχαν οι προσπάθειες της Κύπρου για ένωση με την Ελλάδα, παρά το δημοψήφισμα του 1950 στο οποίο 95,7% είχαν ταχθεί

υπέρ της ένωσης. Καθ' όλη τη δεκαετία παρουσιαζόταν η επιθυμία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου για ένωση με την Ελλάδα, την ίδια στιγμή που ο Γεώργιος Παπανδρέου και η ελληνική κυβέρνηση έπρεπε πρώτα να συμφωνήσουν με τη Βρετανία, προτού προβούν σε οποιαδήποτε απόφαση. Σε όλο αυτό το διάστημα, η Ελλάδα έπρεπε να είναι ιδιαίτερα προσεκτική ως προς το ζήτημα της διαχείρισης της μειονότητας στη Θράκη. Η δυναμική εμφάνιση της Τουρκίας στη διεκδίκηση της Κύπρου τοποθετείται στα 1954. Τότε ξεκινάει η δράση της ΕΟΚΑ (Εθνική Οργάνωσις Κυπρίων Αγωνιστών) μέχρι και το 1959 (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού, 2004 ; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018). Με την έναρξη της δεκαετίας του 1950, η Ελλάδα και η Τουρκία βρίσκονται να έχουν πολύ καλές σχέσεις. Η Ελλάδα την περίοδο αυτή ανησυχούσε για τον αποκαλούμενο «κίνδυνο από τον βορά» και δεν την απασχολούσαν οι όποιες διενέξεις με την Τουρκία (Τσιούμης, 2014 ; Zambouras, 2001). Ωστόσο, υπάρχουν μελετητές που υποστηρίζουν ότι αυτός ο φόβος απέναντι στη μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης και την «Ανατολή» ποτέ δεν εξέλειψε (Kizilyürek, 2012; Tsitselikis, 2007). Επίσης, το γεγονός ότι το 1952 η Ελλάδα και η Τουρκία έγιναν ταυτόχρονα μέλη του ΝΑΤΟ οδήγησε στην άμβλυνση των διαφορών των δύο χωρών. Οι βελτιωμένες σχέσεις μεταξύ των δυο χωρών ενισχύθηκε με την επίσκεψη του αντιπροέδρου της ελληνικής κυβέρνησης Σοφοκλή Βενιζέλου στην Τουρκία και στη συνέχεια την επίσκεψη του Τούρκου πρωθυπουργού Adnan Menderes και του Υπουργού Εξωτερικών Fuat Köprülü στην Αθήνα το 1951. Η Ελλάδα στόχευε να προβάλει προς τα έξω την εικόνα της χώρας που σέβεται τα δικαιώματα των μειονοτήτων εντός της επικράτειάς της. Μάλιστα, προχώρησε στην αναγνώριση της μειονότητας ως τουρκικής (Τσιούμης 2014; Τσιούμης 2000; Ζαϊμάκης 2006; Τρουμπέτα, 2001).

Προφανώς, όλες αυτές οι ενέργειες της ελληνικής κυβερνήσεως συνάντησαν αντιδράσεις ακόμη και στο εσωτερικό της. Ορισμένοι πολιτικοί θεωρούσαν ότι το ελληνικό κράτος υποχωρεί στα «θέλω» του τουρκικού. Αυτές οι διαφωνίες, αναδεικνύουν με τον καλύτερο τρόπο τη διάσταση ανάμεσα στους φορείς της κυβερνητικής και σε αυτούς της τοπικής πολιτικής, αλλά και ότι η μειονοτική πολιτική των δύο κρατών ήταν κομμάτι και αποτέλεσμα των ευρύτερων ελληνοτουρκικών σχέσεων (Παπαπολυβίου 2021; Τσιούμης 2014 ; Ζαϊμάκης 2006). Οι Έλληνες είχαν κατά νου την αντίστοιχη πολιτική του τουρκικού κράτους απέναντι στην ελληνική μειονότητα της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου ενώ παράλληλα ήταν επιφυλακτικοί σε μία ενδεχόμενη οικονομική άνοδο της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης, η οποία θεωρούσαν ότι θα τους απειλούσε. Η βελτίωση του κλίματος είχε ως αποτέλεσμα και τη

βελτίωση στη λειτουργία της μειονοτικής εκπαίδευσης σε Δυτική Θράκη και Κωνσταντινούπολη αντίστοιχα (Τσιούμης 2014; Τσιούμης 2000; Ζαϊμάκης 2006; Τρουμπέτα, 2001; Borou 2009; Boussiakou; 2007).

Μεταξύ όμως των δύο λαών, επικρατούσε δυσπιστία και δεν χρειαζόταν πολύ μια αφορμή να μετατραπεί σε εχθρότητα (Τσιούμης 2014; Τσιούμης 2000). Για να φτάσουμε έως στα «Σεπτεμβριανά» του 1955, προηγήθηκε η τριμερής διάσκεψη του Λονδίνου, όπου η Ελλάδα αναγνώρισε το δικαίωμα αυτοδιάθεσης της Κύπρου με προοπτική ανεξαρτησίας, τη στιγμή που η Βρετανία ήθελε ουσιαστικά να συνεχίσει να ελέγχει την κατάσταση στο νησί τοποθετώντας Βρετανό κυβερνήτη [Μάλιστα ο υπουργός εξωτερικών της Αγγλίας Selwyn Lloyd δήλωσε ότι «σε κάθε πολιτική κίνηση που αφορά την Κύπρο θα πρέπει να δηλώνεται ότι υπέρτατος στόχος είναι η αυτοκυβέρνηση και όχι η αυτοδιάθεση. Η Κύπρος θα πρέπει να παραμείνει ‘οχυρό της Κοινοπολιτείας’» (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Κρανιδιώτης 1981; Souter 1984; Crawshaw, 2022).

Αυτές οι θέσεις έβρισκαν σύμφωνη την Τουρκία, η οποία αναγνώριζε την Κύπρο ως βρετανική αποικία και δεν επιθυμούσε την ανεξαρτησία της. Η Τουρκία δεν ήθελε την ανεξαρτησία της Κύπρου και επ’ ουδενί την ένωση με την Ελλάδα γιατί φοβόταν ότι οι νότιες ακτές της θα απειλούνταν αν ενισχυόταν η ελληνική κυριαρχία στη Μεσόγειο (Παπαπολυβίου 2021). Η Κρίση του Σουέζ το 1956, οδήγησε τη βρετανική κυβέρνηση να αναλάβει πρωτοβουλίες για επίλυση του κυπριακού ζητήματος. Έτσι, μετά από Συνομιλίες το 1959 σε Ζυρίχη και Λονδίνο αποφασίστηκε να γίνει η Κύπρος ανεξάρτητο κράτος και να συγκροτηθεί Κυπριακό Σύνταγμα με τη συμμετοχή Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων σε ενιαίο Κοινοβούλιο (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Lindley, 2007; Argyriou, 2018; Rappas, 2011, Panayiotopoulos, 1999).

Συνοπτική παρουσίαση ιστορίας της δράσης της ΕΟΚΑ (1955-1959)

Η λύση του ένοπλου αγώνα δεν ήρθε εν μία νυκτί. Είχε προηγηθεί η αποτυχημένη προσφυγή της ελληνικής κυβέρνησης στον Ο.Η.Ε.. Αυτό σε συνδυασμό με την κατηγορηματική αδιαλλαξία των Βρετανών οδήγησαν στην σύσταση του ένοπλου απελευθερωτικού αγώνα. Απώτερος στόχος ήταν η απελευθέρωση των Κυπρίων από τον βρετανικό αποικιακό ζυγό. Άλλωστε, πριν την καταφυγή στα όπλα είχαν προηγηθεί τρία δημοψηφίσματα αλλά και δεκάδες υπομνήματα που προέκριναν την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου 2018;

Walker, 1984; Given, 2002; Panayiotopoulos, 1999). Ο αγώνας των Κυπρίων για ένωση με την Ελλάδα παρουσιάζει έντονα αλυτρωτικά στοιχεία και συνιστούν μια μοναδική περίπτωση στον κατάλογο των βρετανικών αποικιών, καθώς η σύσταση του πληθυσμού στο νησί ήταν ανέκαθεν ελληνική παρά τη χρόνια παρουσία των Βρετανών (Παπαπολυβίου 2021; Pattie, 1999; Ioannides, 2018; Charalambous, 2015) Ο αλυτρωτισμός διαφαίνεται και από τον ύμνο της οργάνωσης που τον συνέταξαν καθηγητές που είχαν απελαθεί από την Κύπρο (Ιωάννης Κατσούλης & Ιωάννης Μάσσος): «Είμαστε όλοι παιδιά της ΕΟΚΑ.... Της Κύπρου παιδιά τιμημένα... στα βουνά για ένα νέο Εικοσιένα, για να ζήσουμε μιας ώρας Λευτεριά», αλλά και από τους απαγομισθέντα Ευαγόρα Παλληκαρίδη «Τη σκλαβιά τη βρέθηκα, Μάνα κλέφτης θα γίνω...» (Παπαπολυβίου, 2021; Χατζηδημητρίου, 2018). Η ανάληψη του απελευθερωτικού αγώνα δεν έγινε ανεμπόδιστα, καθώς υπήρχαν ελλείψεις σε εξοπλισμό αλλά και πολεμική πείρα. Επίσης, στην κυπριακή κοινωνία κυριαρχούσε ο φόβος για επανάληψη των γεγονότων του Οκτωβρίου 1931 (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου, 2018). Εντούτοις, ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 η οικογένεια Κύρου και τα αδέρφια Σάββας και Σωκράτης Λοϊζίδης προσέγγισαν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και στη συνέχεια τον Γεώργιο Στράτο και τον Γεώργιο Γρίβα για την έναρξη του αγώνα. Ο Γρίβας ήταν γνωστός στην Ελλάδα για την ανάμειξή του στην οργάνωση «Χ», η οποία δραστηριοποιήθηκε στα χρόνια της Κατοχής, στα «Δεκεμβριανά» και στα μεταπολεμικά χρόνια

Σταδιακά στην Επιτροπή οργάνωσης του αγώνα προστέθηκαν και άλλα μέλη. Το βασικό ζητούμενο ήταν αν ο αγώνας θα περιελάμβανε μόνο μερικές ανατινάξεις και δολιοφθορές ή θα είχε τον χαρακτήρα ενός αντάρτικου πολέμου. Η ορκωμοσία έλαβε χώρα στις 7 Μαρτίου 1953 στα Εξάρχεια των Αθηνών στο σπίτι του καθηγητή Κονιδάρη. Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος διάβαζε τον όρκο και οι παρευρισκόμενοι τον επαναλάμβαναν. Ουσιαστικά, ο Αρχιεπίσκοπος ήταν ο πολιτικός ηγέτης της οργάνωσης, ενώ ο Γρίβας ο στρατιωτικός (Παπαπολυβίου 2021 ; Αποστολόπουλος, 2019; Τσιμπόγλου & Ζέρβας, 2006; Αντωνιάδης, 2018).

Το Νοέμβριο του 1954 φθάνει στην στο χωριό Χλώρακας της Πάφου το πρώτο μικρό φορτίο οπλισμού και πυρομαχικών μετά από ενέργειες του Γρίβα και του Σωκράτη Λοϊζίδη. Μετά τη μυστική άφιξή του στο νησί (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος, 2019) ο Γρίβας επιχείρησε να στρατολογήσει και να εκπαιδεύσει νέους Κύπριους χρησιμοποιώντας ως φυτώριο την Π.Ε.Ο.Ν. κι την Ο.Χ.Ε.Ν. (Ορθόδοξος Χριστιανική Ένωσις Νέων/ Νεανίδων), που είχε ιδρύσει και

καθοδηγούσε η Εθναρχία. Τον Δεκέμβριο λοιπόν του 1954, πλέον και ύστερα από ακόμα μία άκαρπη συζήτηση για το Κυπριακό στον ΟΗΕ και μια απορριφθείσα, αποφασίζεται η έναρξη του ένοπλου αγώνα. Στις 21 Μαρτίου 1954 είχε σταλεί από τους μετέπειτα προέδρους της κυπριακής δημοκρατίας και τότε φοιτητές και μέλη της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Κυπρίων Αγγλίας (ΕΦΕΚΑ), Σπύρο Κυπριανό και Τάσσο Παπαδόπουλο επιστολή στη βρετανική εφημερίδα «The Observer», η οποία δημοσιεύτηκε και μιλούσε για την ένωση με την Ελλάδα (Παπαπολυβίου 2021; Μάτσης 1961; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018).

Τον Ιανουάριο του 1955 ωστόσο, η όλη προσπάθεια θα μπορούσε να τερματιστεί μετά από τη σύλληψη του Σωκράτη Λοϊζίδη και των ανδρών του ιστιοφόρου «Άγιος Γεώργιος». Εκεί οι Βρετανοί βρήκαν οπλισμό και σημαντικά έγγραφα που αποκάλυπταν την έναρξη ένοπλου απελευθερωτικού αγώνα. Το περιεχόμενο των εγγράφων ήταν ο αποκλεισμός των κυπρίων κομμουνιστών από τον ένοπλο αγώνα. Ωστόσο, οι Άγγλοι δεν έδωσαν περαιτέρω έκταση και συνέχεια σε αυτό το γεγονός (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004).

Τον ίδιο μήνα ο Γρίβας μύησε τον Γρηγόρη Αυξεντίου, έφεδρο αξιωματικό του ελληνικού στρατού στον αγώνα δίνοντάς του την ευθύνη της περιοχής της Αμμοχώστου. Εκτός από την Αμμόχωστο και στις υπόλοιπες τρεις μεγάλες επαρχίες της μεγαλονήσου είχαν δημιουργηθεί ομάδες με επικεφαλής και δύναμη 5-6 άνδρες (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018). Ο Αυξεντίου θεωρείται ένας από τους πιο σημαντικούς αγωνιστές της οργάνωσης και μάλιστα ήταν ο πρώτος που επικήρυξαν οι βρετανικές αρχές μετά την έναρξη του αγώνα την 1^η Απριλίου 1955. Η οργάνωση τόσο στο τελετουργικό όσο και στην εκτέλεση των αποφάσεων θύμιζε τη «Φιλική Εταιρεία». Τα μέλη δεσμεύονταν μέχρι θανάτου με τον όρκο που έδιναν, ενώ οι «προδότες» είχαν την ίδια (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022) Ορισμένες φορές υπήρξαν μέλη της ΕΟΚΑ που προσχώρησαν στο αντίπαλο στρατόπεδο για σωρεία λόγων (Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018; Ioannides, 2018; Vogel, 2015; Ioannou, 2015) Για το λόγο αυτό, τα μέλη άλλαζαν συνεχώς τα ψευδώνυμά τους, προκειμένου να είναι πιο ασφαλή. Οι Βρετανοί πρόσφεραν και αμοιβή για παροχή πληροφοριών για την ΕΟΚΑ και για καταζητούμενους που ανήκαν στην οργάνωση (Αργυρού 2004; Αργυρίου, 2018; Rappas, 2011).

Το βράδυ της 31^{ης} Μαρτίου προς ξημέρωμα της 1^{ης} Απριλίου 1955, οι μεγάλες κυπριακές πόλεις «ξύπνησαν» από εκρήξεις βομβών. Την ευθύνη ανέλαβε η ΕΟΚΑ και ο στρατιωτικός αρχηγός της, ο Διγενής Η πρώτη προκήρυξη της οργάνωσης ήταν η εξής: «Είναι καιρός να

δείξωμεν εις τον κόσμον, ότι εάν η διεθνής διπλωματία είναι ΑΔΙΚΟΣ και εν πολλοίς ΑΝΑΝΔΡΟΣ, η κυπριακή ψυχή είναι γενναία· εάν οι δυνάσται μας δεν θέλουν να αποδώσουν την λευτεριά μας, μπορούμεν να την διεκδικήσωμεν με τα ίδια μας τα χέρια και με το αίμα μας. (...) Ο αγών θα είναι σκληρός. Ο δυνάστης διαθέτει τα μέσα και τον αριθμόν. Ημείς διαθέτομεν την ψυχήν, έχομεν και το δίκαιον με το μέρος μας. Γι' αυτό και θα νικήσωμεν». Οι προκηρύξεις αυτές, σύμφωνα με την ανακοίνωση της αστυνομίας βρέθηκαν μετά τις εκρήξεις στους δρόμους της Λευκωσίας. Στην προκήρυξη αυτή, αλλά και σε όλες τις προκηρύξεις της ΕΟΚΑ, φαίνεται ο αλυτρωτικός χαρακτήρας της ΕΟΚΑ, καθώς και ο παραλληλισμός με το λεξιλόγιο του 1821. Τα φυλλάδια της ΕΟΚΑ, αλλά και των μεταγενέστερων θυγατρικών οργανώσεών της, της ΠΕΚΑ (Πολιτική Επιτροπή Κυπριακού Αγώνος) και της ΑΝΕ (Άλκιμος Νεολαία ΕΟΚΑ) έκαναν αναφορές και παραλληλισμούς με το 1821, τόσο αναφορικά ήρωες όσο και αναφορικά με τα γεγονότα και τις κακουχίες. Υπήρξαν μάλιστα αναφορές για ένα «νέο εικοσιένα» της Κύπρου. Επίσης, τα ψευδώνυμα των αγωνιστών παραπέμπουν στο 1821, στον μακεδονικό αγώνα, την Αντίσταση και το έπος του 1940, στις Κρητικές επαναστάσεις, στην ελληνική μυθολογία και στην αρχαία Ελλάδα (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου 2018).

Οι Βρετανοί αιφνιδιάστηκαν με την έναρξη του ένοπλου αγώνα. Αυτό συνέβαινε καθώς θεωρούσαν ότι οι Κύπριοι ήταν αδύνατο να καταφύγουν σε ένοπλη δράση. Αυτή η λογική αντικατοπτρίζει πλήρως τον υποτιμητικό και ρατσιστικό τρόπο με τον οποίο αντιμετώπιζαν όλους τους λαούς που είχαν υφιστάμενους υπό της «αποικιοκρατικής μπότας». Ο πρώην κυβερνήτης μάλιστα Andrew Wright δήλωνε ότι «Αν δείξεις το ραβδί στους Κύπριους, δε χρειάζεται να φωνάξεις στρατιώτες.». Εκτός όμως από τους Βρετανούς, αιφνιδιάστηκε και το Α.Κ.Ε.Λ. και η ΠΕΟ που εντελώς παρορμητικά αποδοκίμασαν έντονα την έναρξη του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. όχι όμως και ο Μακάριος, ο οποίος δεν έκανε απολύτως κανένα σχόλιο. Το ΑΚΕΛ επέμενε για ενιαίο πατριωτικό αγώνα, παίρνοντας «γραμμή» από το ΚΚΕ και συγκεκριμένα από τον γενικό γραμματέα Νίκο Ζαχαριάδη (Παπαπολυβίου 2021; Rappas 2011; Ritcher, 2003; Kastourides, 2014; Ioannou, 2015) Ένας από τους πρωταγωνιστές του αγώνα της ΕΟΚΑ ήταν και ο Τάσσος Παπαδόπουλος (ψευδώνυμο: Λυσίας), οποίος μετά την επιστροφή στη μεγαλόνησο τον Μάρτιο του 1955 ανέλαβε τη διοίκηση της Πολιτικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνος (ΠΕΚΑ), δηλαδή της πολιτικής πλευράς της ΕΟΚΑ. Με αυτό τον τρόπο, συνέλαβε στο διαμοιρασμό φυλλαδίων για την οργάνωση, καθώς και στην οργάνωση της «παθητικής αντίστασης». Επίσης με την ιδιότητα του δικηγόρου υπερασπίστηκε πολλούς υπόδικους αγωνιστές της ΕΟΚΑ (Παπαπολυβίου 2021).

Με την έναρξη του αγώνα στη 1 Απριλίου 1955 η ελληνική κυβέρνηση Παπάγου απέφυγε οποιοδήποτε σχόλιο, φοβούμενη διατάραξη των σχέσεών της με τη Μεγάλη Βρετανία, ενώ οι Η.Π.Α. τόνιζαν ότι δεν ήταν κατάλληλη περίοδος για ουσιαστική συζήτηση επί του κυπριακού (Παπαδόπουλος, 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018) Άλλωστε, μια ενδεχόμενη σύγκρουση με τους δυτικούς συμμάχους θα ήταν δύσκολα διαχειρίσιμη για την ελληνική κυβέρνηση. Εν τω μεταξύ, η Ε.Ο.Κ.Α συνέχιζε τους επόμενους μήνες την ενίσχυσή της με ένοπλα μέλη, αλλά και τις βομβιστικές επιθέσεις και την οργάνωση αντιβρετανικών διαδηλώσεων. Οι μαθητές και οι φοιτητές ήταν πρωταγωνιστές. Μάλιστα, οι βρετανικές αρχές προχωρούσαν σε συλλήψεις νεαρών και έκλειναν για πολλές μέρες τα «ενοχλητικά» ελληνικά σχολεία (Παπαπολυβίου 2021; Klerides, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Μαχλουζαρίδης, 1985).

Η Ε.Ο.Κ.Α. ήταν μια οργάνωση που δε χρησιμοποιούσε ασυρμάτους για τη λειτουργία της. Είχε ένα συγκεντρωτικό και γραφειοκρατικό σύστημα διοίκησης με αυξημένο όγκο διαταγών που απέρρεαν από το κρησφύγετο το Γρίβα προς όλο το νησί. Οι Σύνδεσμοι είχαν την ευθύνη για τη μεταφορά του οπλισμού, των καταζητούμενων αγωνιστών αλλά και των προκηρύξεων. Σε όλα αυτά συνέβαλαν τα μέγιστα πολλά νέα κορίτσια (Παπαπολυβίου 2021).

Στις 30 Ιουνίου 1955, η Βρετανία κάλεσε την Ελλάδα και την Τουρκία στο Λονδίνο για να συζητήσουν «τριμερή θέματα και ζητήματα αμύνης της Ανατολικής Μεσογείου συμπεριλαμβανομένου και του Κυπριακού». Οι Βρετανοί καλούνταν να παίξουν το ρόλο του διαιτητή ανάμεσα στην Ελλάδα και στην Τουρκία, την οποία και ιδιοτελώς είχαν εισάγει στο παιχνίδι. Άλλωστε, η ελληνική και κυπριακή είχαν υποτιμήσει και εν πολλοίς αγνοήσει τα προηγούμενα χρόνια την παρουσία των Τουρκοκυπρίων στο νησί. Οι Τούρκοι, 30 χρόνια μετά τη συνθήκη της Λοζάνης, έμπαιναν ξανά στο παιχνίδι της διεκδίκησης της Κύπρου. Ο Μακάριος χαρακτήρισε τη συνάντηση αυτή ως πολιτική παγίδα και ζήτησε από την ελληνική πλευρά να προβεί σε νέα προσφυγή, κάτι που έγινε στις 25 Ιουλίου 1955 (Παπαδόπουλος 2016; Παπαπολυβίου 2021; Τσιμπόγλου, Ανδρέου & Ζέρβας, 2006; Stubbs, 2014; Zambouras, 2001).

Τελικά,, η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 29 Αυγούστου 1955. Στις 6 Σεπτεμβρίου 1955 οι συνομιλίες οδηγήθηκαν σε αδιέξοδο. Οι Βρετανοί ήθελαν ένα ιδιότυπο καθεστώς αυτονομίας με εμπλοκή και των Τουρκοκύπριων στη Νομοθετική Συνέλευση και το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Ελλάδα αναγνώρισε το δικαίωμα αυτοδιάθεσης της Κύπρου με προοπτική ανεξαρτησίας, τη στιγμή που η Βρετανία ήθελε ουσιαστικά να συνεχίσει να ελέγχει την κατάσταση στο νησί τοποθετώντας Βρετανό κυβερνήτη. Αυτές οι θέσεις έβρισκαν σύμφωνη την Τουρκία, η οποία αναγνώριζε την Κύπρο ως βρετανική αποικία και δεν επιθυμούσε την ανεξαρτησία της (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Crawshaw, 2022; Argyriou, 2018; Rappas, 2011; Ioannides, 2018).

Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, στις 23 Σεπτεμβρίου 1955, ο Ο.Η.Ε. απέρριψε την εγγραφή της ελληνικής προσφυγής στην ημερήσια διάταξη της Συνόδου του 1955. Οι χώρες που ήταν υπό ΝΑΤΟϊκή επιρροή ψήφισαν κατά της εγγραφής της προσφυγής, ενώ υπέρ ψήφισαν χώρες του σοβιετικού τόξου. Παράλληλα, η Ε.Ο.Κ.Α. κηρύχθηκε παράνομη οργάνωση. Η προσμονή για λύση μέσω το Ο.Η.Ε. αποδείχθηκε φρούδα, κάτι που οδήγησε σε διαδηλώσεις σε Ελλάδα και Κύπρο (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018; Παπαδόπουλος 2016).

Το απόγευμα της ίδιας μέρας, οργανωμένες ομάδες Τούρκων εξτρεμιστών κατέστρεψαν και λεηλάτησαν καταστήματα Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη. Οι επιθέσεις ξεκίνησαν ύστερα από μία έκρηξη στο πατρικό σπίτι του Κεμάλ Ατατούρκ στη Θεσσαλονίκη. Ο τουρκικός όχλος προχώρησε σε καταστροφές και πυρπολήσεις ελληνικών περιουσιών και καταστημάτων στην Κωνσταντινούπολη. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι μέχρι τότε η ελληνική μειονότητα στην Πόλη ήταν σημαντική σε αριθμό, κάτι που άλλαξε άρδην μετά τα γεγονότα αυτά. Αργότερα αποκαλύφθηκε ότι όλα αυτά ήταν ένα οργανωμένο σχέδιο της τουρκικής κυβέρνησης με σκοπό να πλήξει την ελληνική μειονότητα της Πόλης, η οποία και είχε γνωρίσει εκ νέου οικονομική άνοδο στα μεταπολεμικά χρόνια. Ο όχλος καθώς προχωρούσε σε λεηλασίες, βιαιοπραγίες ακόμη και κατά ιερωμένων φώναζε το σύνθημα «η Κύπρος είναι τουρκική». Η ελληνική κυβέρνηση δεν αντέδρασε άμεσα και δυναμικά έχοντας κατά νου τις εξελίξεις στο Κυπριακό ζήτημα (Τσιούμης 2014; Τσιούμης 2000; Tsitselikis, 2014; Παπαπολυβίου 2021; Zambouras, 2001).

Στις 3 Οκτωβρίου 1955, φτάνει στην Κύπρο νέος κυβερνήτης, ο στρατάρχης John Harding, ενώ στην Ελλάδα δυο μέρες αργότερα αναλαμβάνει πρωθυπουργός ο Κωνσταντίνος Καραμανλής. Ο Harding συναντήθηκε με τον Μακάριο. Ο πρώτος επέμενε για παροχή αυτονομίας, ενώ ο δεύτερος για αυτοδιάθεση και αυτοκυβέρνηση. Οι συνομιλίες περιήλθαν σε τέλμα. Ο Harding προχώρησε σε σκληρά μέτρα κατά της ΕΟΚΑ και απαγόρευση κυκλοφορίας. Μάλιστα

προχώρησε στις 28 Οκτωβρίου 1955 προχώρησε σε θανατική καταδίκη του απόφοιτου Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας, Μιχαήλ Καραολή, που κατηγορούταν για τον φόνο Ελληνοκύπριου αστυνομικού (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου 2018; Αποστολόπουλος, 2019)

Τον Νοέμβριο οι συνομιλίες Harding και Μακαρίου ξεκίνησαν και πάλι. Ο Harding υποχώρησε ελαφρώς από την απόλυτη θέση του, όχι όμως και ουσιαστικά. Η ΕΟΚΑ απάντησε με δολιοφθορές και μικρές επιθέσεις και ενέδρες σε στρατιωτικούς στόχους πέτυχε καίρια πλήγματα. Ο Harding κήρυξε στις 26 Νοεμβρίου την Κύπρο σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και απειλούσε τους συλληφθέντες με θανάτωση και φυλακίσεις, ενώ απαγόρευσε και τις λαϊκές συγκεντρώσεις. Τον Δεκέμβριο του 1955, το ΑΚΕΛ κηρύχθηκε παράνομο, όπως και η εφημερίδα που εξέδιδε. Πολλά μέλη του κόμματος συνελήφθησαν (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Vogel, 2015)

Τον Ιανουάριο και το Φεβρουάριο του 1956 οι συνομιλίες των δύο ανδρών περιήλθαν σε αδιέξοδο και πάλι. Οι Βρετανοί δεν ήθελαν να αποποιηθούν την εξουσία τους στο νησί (παρέχοντας αυτοδιοίκηση αλλά όχι και αυτοδιάθεση) και ο Μακάριος απείλησε με νέα προσφυγή της ελληνικής κυβέρνησης. Ήταν η άρνηση του λεγόμενου «Σχεδίου Harding». Το «Σχεδίου Harding» συνοψίζεται σε τέσσερις επιστολές και δυο επεξηγηματικά μνημόνια μεταξύ του στρατάρχη και του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Επιπλέον, έγιναν και τρεις μυστικές συναντήσεις ανάμεσα στους δυο άντρες. Η τελευταία διαπραγματευτική συνομιλία επί του σχεδίου έγινε ανάμεσα στον Μακάριο και στον τότε υπουργό Κοινοπολιτείας, Lennox Boyd. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης ακούγονταν βόμβες υπό τις οδηγίες του Γρίβα στη Λευκωσία. Τότε, στις 9 Μαρτίου 1956, ο Μακάριος συνελήφθη αιφνιδιαστικά στο αεροδρόμιο Λευκωσίας και εξορίστηκε στις Σεϋχέλλες. Μαζί του εξορίστηκαν ο Μητροπολίτης Κυρήνειας Κυπριανός, ο ιερέας του ναού της Φανερωμένης στη Λευκωσία, Σταύρος Παπαγαθαγγέλου, ένας από τους στρατολόγους της ΕΟΚΑ και ο γραμματέας του Μητροπολίτη Κυρηνείας και δημοσιογράφος Πολύκαρπος Ιωαννίδης (Παπαδόπουλος 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019).

Την παραμονή της εξορίας είχαν προηγηθεί βομβιστικές επιθέσεις σε διάφορα σημεία (κυβερνητικά κτήρια και γραφεία, υποσταθμούς ηλεκτρισμού, αστυνομικούς σταθμούς και τον κρατικό Ραδιοσταθμό) από την Ε.Ο.Κ.Α. και πιο συγκεκριμένα από τον στρατιωτικό αρχηγό της, τον Γεώργιο Γρίβα ή αλλιώς, όπως αποκαλούνταν «Αρχηγός Διγενής». Οι περισσότερες από τις μισές επιθέσεις καταγράφηκαν στη Λευκωσία και έλαβαν χώρα μετά τις 12.30 τα μεσάνυχτα, με σκοπό τον αιφνιδιασμό των βρετανικών αρχών. Επιθέσεις καταγράφηκαν και στις υπόλοιπες

πόλεις (Παπαπολυβίου 2021).

Ο Harding πίστευε ότι με την εξορία του Μακαρίου θα λύνονταν τα προβλήματά του, κάτι που όμως διαψεύστηκε. Μετά την εξορία, ακολούθησαν μεγάλες διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στην Ελλάδα και την Κύπρο, αλλά και απεργίες συμπαράστασης. Ο μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος, ανέλαβε ως διάδοχος κατά τη διάρκεια απουσίας του Μακαρίου και διακήρυξε την πίστη του σε αυτόν. Η ΕΟΚΑ απάντησε στην εξορία με την τοποθέτηση ωρολογιακής βόμβας κάτω από το κρεβάτι του Harding στο Κυβερνείο στις 20 Μαρτίου 1956, η οποία όμως ανακαλύφθηκε έγκαιρα. Στις 10 Μαΐου 1956, οι Βρετανοί προχώρησαν στον απαγχονισμό των νεαρών αγωνιστών της ΕΟΚΑ, Μιχαήλ Καραολή και Ανδρέα Δημητρίου. Ενταφιάσθηκαν σε χώρο στον περίβολο των κεντρικών Φυλακών και όχι στις γενέτειρές τους, επειδή οι Βρετανοί φοβήθηκαν για μαζικές διαδηλώσεις και συγκεντρώσεις. Ο χώρος αυτός ονομάστηκε αργότερα «Τα Φυλακισμένα Μνήματα». Οι αντιδράσεις των Ελλήνων πολιτών ήταν σφοδρές, με αιματηρές διαδηλώσεις στην Αθήνα και στις άλλες πόλεις. Ο υπουργός εξωτερικών Θεοτόκης παραιτήθηκε και στις 28 Μαΐου 1956 ανέλαβε ο Αβέρωφ. Παράλληλα, πολλοί δρόμοι και πλατείες έλαβαν σε πανελλήνιο επίπεδο τα ονόματα των δύο αγωνιστών (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018; Κρανιδιώτης, 1984).

Τον Απρίλιο του 1956, δολοφονείται Τούρκος αστυνομικός από την ΕΟΚΑ και ομοεθνείς του ξέσπασαν σε καταστροφές ελληνικών περουσίων στη Λευκωσία. Παρόμοια επεισόδια είχαν παρατηρηθεί και σε άλλες επαρχίες της μεγαλονήσου. Οι συγκρούσεις αυτές ήταν αναμενόμενες, λόγω της αυξημένης στρατολόγησης Τούρκων αστυνομικών στη βρετανική αστυνομία. Οι Βρετανοί είχαν αντιδράσει στον αγώνα της ΕΟΚΑ με την ενίσχυση και την ισχυροποίηση της αστυνομικής παρουσίας στο νησί. Στο πλαίσιο αυτό, αύξησαν το ποσοστό των Τουρκοκύπριων αστυνομικών. Το 1954 οι Τουρκοκύπριοι αστυνομικοί αποτελούσαν το 37% της βρετανοκυπριακής αστυνομίας, ενώ το 1958 το 70% (Παπαπολυβίου 2021; Given, 2022).

Η ΕΟΚΑ προσπάθησε να καθησυχάσει τους Τούρκους, ότι μια ένωση με την Ελλάδα δεν θα σήμαινε τον αφανισμό τους, αλλά διάφορες Τουρκοκυπριακές οργανώσεις με επικεφαλής τους Φαζίλ Κουτσιούκ και Ραούφ Ντενκτάς υποστηρίζαν το αντίθετο (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου 2018; Αποστολόπουλος 2019). Οι Τούρκοι φοβόντουσαν όμως μη πάθουν οι Τουρκοκύπριοι ότι είχαν πάθει οι Τουρκοκρήτες μερικά χρόνια νωρίτερα με τη μαζική μετανάστευσή τους (Παπαπολυβίου 2021; Παπολυβίου 2022). Τον Μάιο και τον Ιούνιο του 1956,

ο Harding προσπάθησε να εξαλείψει την ΕΟΚΑ χωρίς επιτυχία. Η ΕΟΚΑ πλέον αριθμούσε: 7 ανταρτοομάδες και 40 ομάδες δολιοφθορέων δύναμης 5-6 ανδρών η καθεμία .

Στις 20 Ιουλίου 1956, με την κρίση του Σουέζ, η Κύπρος χρησιμοποιήθηκε ως ορμητήριο Αγγλογάλλων στρατιωτών. Το Νοέμβριο υποχρεώθηκαν σε αποχώρηση από εκεί. Από τις 8 Αυγούστου έως τις 21 Σεπτεμβρίου 1956 προχωρούν στον απαγχονισμό έξι ακόμη αγωνιστών της ΕΟΚΑ, του Ανδρέα Ζάκου, του Χαρίλαου Μιχαήλ, του Ιάκωβου Πατάτσου, του Στέλιου Μαυρομμάτη , του Μιχαήλ Κουτσόφτα και του Ανδρέα Παναγίδη. Μολαταύτα, ο Γρίβας στις 16 Αυγούστου κηρύσσει εκεχειρία, μήπως και ξεκινήσουν οι επαφές των Βρετανών με το Μακάριο. Τότε, ο Harding κάλεσε τον Γρίβα να παραδοθεί, με τον τελευταίο να του απαντά ότι «Οι νικηταί δεν παραδίδονται» (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης 2018; Χατζηδημητρίου, 2018).

Τον Ιούνιο και το Σεπτέμβριο του 1956 η ελληνική κυβέρνηση προχώρησε σε δύο προσφυγές για την εξορία του Μακαρίου και για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αντίστοιχα. Σε όλο το διάστημα της παρουσίας του Harding στο νησί μια απλή υποψία ή μια ανώνυμη καταγγελία μπορούσε να οδηγήσει σε φυλάκιση, βασανιστήρια και θάνατο. Ακόμη, εφαρμόζονταν κατ' οίκον περιορισμοί, οι οποίοι έμειναν γνωστοί ως κέρφιου, κακοποιήσεις πολιτών, επιβολή προστίμων, ενώ τα δικαστήρια λειτουργούσαν ως στρατοδικεία (Παπαπολυβίου 2021; Ππαδόπουλος, 2016; Αποστολόπουλος, 2019). Τα σκληρά μέτρα κορυφώθηκαν με την απαγόρευση της δοξολογίας και των πανηγυρισμών για την 25^η Μαρτίου. Οι αποικιακές δυνάμεις προχώρησαν σε πρωτοφανή βία κατά οποιουδήποτε έφερε ελληνική σημαία, ενώ η ΕΟΚΑ απάντησε με ρίψη βομβών και λιθοβολισμούς εναντίον αστυνομικών (Argyriou, 2018; Rappas, 2011; Panayiotopoulos, 1999; Ioannides, 2018) Η βρετανική κυβέρνηση προχώρησε σε δημοσίευση αποσπασμάτων του «ημερολογίου του Γρίβα» που αποκάλυπταν τη συνεργασία του με τον Μακάριο και την ελληνική κυβέρνηση. Οι Βρετανοί προχώρησαν τον Οκτώβριο του 1956 με τη σειρά τους σε προσφυγή κατά της Ελλάδας, επειδή, όπως υποστήριζαν, βοηθούσε με όπλα την ΕΟΚΑ και υποκινούσε «τρομοκρατικές ενέργειες» με εκπομπές της ελληνικής ραδιοφωνίας για την Κύπρο (Lindley, 2007, Μουχλουζαρίδης, 1985)

Τον Ιούλιο του 1956 ο Βρετανός πρωθυπουργός Eden τόνισε ότι η αυτοδιάθεση θα ερχόταν μόνο αν τερματιζόταν η τρομοκρατία στο νησί. Τότε συντάχθηκε από μεριάς τους «το σύνταγμα

Radcliffe», το οποία απορρίφθηκε από την ελληνική κυβέρνηση. Οι Βρετανοί άρχισαν να βάζουν στο παιχνίδι και την Τουρκία, όπως ειπώθηκε και προηγουμένως, προτείνοντας να μετέχουν στη Νομοθετική Συνέλευση και Τουρκοκύπριοι βουλευτές. Ο Radcliffe ήθελε με το σύνταγμά του να διατηρήσει την βρετανική εξουσία, ενώ το «μπάσιμο» της Τουρκίας που πέτυχε φάνηκε και λίγους μήνες αργότερα από τις δηλώσεις του Lennox- Boyd ότι «η τουρκική κοινότητα (πρέπει) να έχει την ίδια ελευθερία με την ελληνική κοινότητα να αποφασίσει η ίδια το μελλοντικό καθεστώς της». Στην ουσία δόθηκε στην Τουρκία ο ρόλος του ισότιμου παίχτη στο παιχνίδι των διαπραγματεύσεων (Παπαπολυβίου, 2021; Παπαδόπουλος, 2016; Pattie, 1999; Klerides, 2021; Ioannides, 2018).

Στις αρχές του 1957 η ΕΟΚΑ είχε σοβαρές απώλειες, αυτές του Μάρκου Δράκου και το Γρηγόρη Αυξεντίου στις 3 Μαρτίου 1957. Στις 14 Μαρτίου 1957, απαγχονίστηκε ο 19χρονος μαθητής του Ελληνικού Γυμνασίου Πάφου Ευαγόρας Παλληκαρίδης. Κόμη, στο χωριό Μηλικούρι, κοντά στη Μονή Κύκκου (τη μονή του Αρχιεπισκόπου) οι Βρετανοί επέβαλαν απαγόρευση κυκλοφορίας για 54 μέρες, λόγω αυξημένης δράσης αντάρτικων ομάδων στην ευρύτερη περιοχή (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018; Τσιμπόγλου κ.ά., 2006; Βασιλειάδης, 1978).

Τον Φεβρουάριο του 1957, συζητήθηκαν οι τρεις προσφυγές για το Κυπριακό. Τότε η ΕΟΚΑ κήρυξε νέα εκεχειρία. Ο Καραμανλής τόνισε ότι ήθελε να βρεθεί λύση για την Κύπρο χωρίς όμως να διαταραχθούν οι σχέσεις της Ελλάδας με τη Μεγάλη Βρετανία. Στις 31 Μαρτίου, ο Γρίβας διατάσσει παύση των επιχειρήσεων (ύστερα και από δημόσια έκκληση του Μακαρίου στις 21 Μαρτίου), γιατί στις 17 Απριλίου 1957, οι τέσσερις εξόριστοι φθάνουν στην Αθήνα, όπου τους επιφυλάχθηκε υποδοχή ηρώων (Παπαπολυβίου 2021; Αντωνιάδης, 2018).

Στις 28 Μαΐου 1957, ο Μακάριος ζητά από το Βρετανό πρωθυπουργό Macmillan την επανέναρξη των συνομιλιών, για να λάβει αρνητική απάντηση. Στις 15 Ιουλίου, η ελληνική πλευρά καταθέτει εκ νέου προσφυγή για την εφαρμογή της αυτοδιάθεσης και την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τη βρετανική πλευρά. Στις 21 Ιουλίου, ο Μακάριος δέχεται την ανεξαρτησία, χωρίς να αποκλείει μελλοντική αυτοδιάθεση. Τον Οκτώβριο, οι Βρετανοί αντικαθιστούν τον στρατάρχη Harding με τον Foot, που είχε ξαναπεράσει από το νησί στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου (Παπαδόπουλος 2016; Παπαπολυβίου 2021; Souter, 1984, Ritcher, 2011).

Τον Δεκέμβριο του 1957, η ελληνική πλευρά ζητά την παροχή αυτοδιάθεσης στον κυπριακό λαό. Οι χώρες του σοβιετικού μπλοκ ψήφισαν υπέρ, αλλά και πάλι η πλειοψηφία ψήφισε κατά. Οι πρώτοι μήνες του 1958 σηματοδεύτηκαν από έντονη διπλωματική δραστηριότητα, με τις επισκέψεις του Βρετανού υπουργού Εξωτερικών Lloyd και του Foot στην Αθήνα και στην Άγκυρα (Ιανουάριος – Φεβρουάριος). Ο Foot είχε συνομιλίες – αναγνωριστικού χαρακτήρα – και με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ο οποίος μεταξύ άλλων, απαίτησε τη διάλυση της Εφεδρικής Αστυνομίας και την αποθάρρυνση του τουρκοκυπριακού φανατισμού. Στο μεταξύ, οι χειρισμοί της κυβέρνησης Καραμανλή στο κυπριακό ζήτημα οδήγησε το 1958 σε πτώση των ποσοστών του και άνοδο στην αξιωματική αντιπολίτευση του κόμματος της ΕΔΑ (Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά). Η ΕΟΚΑ συνέχιζε την ένοπλη δράση της σποραδικά κατά των Βρετανών, παρά τη συμφωνία και τις διαπραγματεύσεις (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018; Argyriou, 2018; Rappas, 2011).

Μολαταύτα, είχαν ξεκινήσει οι συγκρούσεις μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων, αλλά και εμφύλιες διαμάχες μεταξύ ΕΟΚΑ και ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ είχε υπαναχωρήσει από τις αρχικές απόλυτες θέσεις κατά της ΕΟΚΑ, όχι όμως εντελώς. Όμως ο αντικομμουνισμός του Γρίβα και οι παρελθοντικές άσχημες σχέσεις μεταξύ Μακαρίου και αριστερών έδειχναν ότι οι δύο πλευρές δύσκολα θα συνεργάζόντουσαν. Στις 10 Ιουνίου 1958 το ΑΚΕΛ αναγνώρισε τον Μακάριο ως το μοναδικό υπεύθυνο για διαπραγμάτευση με τους Βρετανούς. Παρόλα αυτά νέες συγκρούσεις μεταξύ αριστερών και δεξιών σημειώθηκαν τον Αύγουστο. Σε πολλά χωριά δημιουργήθηκαν «ομάδες περιφρούρησης» από δεξιούς και αριστερούς (Pattie 1999; Ioannou, 2015; Kastourides, 2014; Ritcher, 2003).

Παράλληλα στις 7 Ιουνίου του 1958 οι εντάσεις ανάμεσα στους Τούρκους και τους Έλληνες οξύνθηκαν μετά από σκηνοθετημένη τοποθέτηση βόμβας στο Γραφείο Πληροφοριών του Τουρκικού Προξενείου. Ακολούθησε η δολοφονία 8 Ελλήνων στο χωριό Κιόνελη από Τουρκοκύπριους υπό την ανοχή και την άδεια των Βρετανών. Ακολούθησαν εκατέρωθεν ενέδρες της ΤΜΤ και της ΕΟΚΑ. Επικεφαλής της μετά από λίγο καιρό ανέλαβε ο Ραούφ Ντενκάς, πρώην δικηγόρος του Στέμματος, ο οποίος παρόλο που ήταν αρχηγός σε μυστική οργάνωση, εξακολουθούσε να πληρώνεται από τη Βρετανία. Στις 23 Ιουλίου, η τουρκοκυπριακή οργάνωση κηρύχθηκε και αυτή παράνομη. Οι Βρετανοί επέβαλαν απαγόρευση κυκλοφορίας και

προχώρησαν σε συλλήψεις (Παπαπολυβίου 2021; Pattie, 1999; Χατζηδημητρίου, 2018; Zambouras, 2001; Stubbs, 2014). Περί τα 1958, οι αναφορές και οι παραλληλισμοί των φυλλαδίων της ΕΟΚΑ με το 1821 συνεχίζονται, αλλά αυτή τη φορά δεν έχουν τόσο έντονο αντιτουρκικό χαρακτήρα, αλλά αντιβρετανικό, χρησιμοποιώντας φράσεις όπως «αγγλικός μισελληνισμός» και «αγγλοτουρκική συνεργασία». Οι εορτασμοί απλών πολιτών αλλά και φυλακισμένων συνεχίζονταν παρά τις απαγορεύσεις με τη βρετανική αστυνομία να απαντά, όχι όμως με την ανεξέλεγκτη βία του 1956 (Crawshaw, 2022; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018).

Στα τέλη του Ιουνίου του 1958, ανακοινώθηκε στο βρετανικό κοινοβούλιο το «σχέδιο MacMillan-Foot» που είχαν απορρίψει Ελλάδα και Τουρκία. Το σχέδιο προέβλεπε Βρετανό κυβερνήτη και 6 Κύπριους Υπουργούς, 4 Έλληνες και 2 Τούρκους και δύο κοινοτικές βουλές. Οι Κύπριοι θα είχαν το δικαίωμα να έχουν διπλή υπηκοότητα, βρετανική και ελληνική ή τουρκική. Ύστερα από διαπραγματεύσεις, ο Μακάριος και η ελληνική κυβέρνηση διαφώνησαν με την εφαρμογή του σχεδίου, ενώ η Τουρκία απάντησε τελικά καταφατικά. Οι ΗΠΑ είχαν στηρίξει με τη σειρά τους το σχέδιο αυτό. Με το σχέδιο MacMillan, η Τουρκία έμπαινε ακόμη πιο αποφασιστικά στο παιχνίδι των διαπραγματεύσεων, για πρώτη φορά μετά το 1878, καθώς το σχέδιο διαχώριζε για πρώτη φορά τους Ελληνοκύπριους από τους Τουρκοκύπριους σε δυο χωριστές κοινότητες. Το 82% των Ελληνοκύπριων εξισωνόταν με το 18% των Τουρκοκυπρίων του νησιού. Παράλληλα, σύμφωνα με δηλώσεις και του ίδιου του MacMillan, η Κύπρος όφειλε να παραμείνει υπό βρετανική κηδεμονία και κυριαρχία (Παπαπολυβίου 2021; Παπαδόπουλος, 2016; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018).

Στα μέσα Σεπτεμβρίου 1958, εντούτοις, το σχέδιο μπήκε σε εφαρμογή. Παράλληλα, η ΕΟΚΑ επανήλθε, γιατί εν τω μεταξύ είχε απώλειες σε συμπλοκές με τον βρετανικό στρατό. Όμως παρά τις απώλειες, η ΕΟΚΑ το διάστημα αυτό είναι στην καλύτερη φάση της αριθμητικά τόσο σε αγωνιστές όσο και σε οπλισμό. Ο Μακάριος υπαναχωρεί των θέσεων του και προτείνει τη λύση της ανεξαρτησία, κάτι που δεν βρίσκει σύμφωνους τους Βρετανούς. Την ίδια στιγμή, οι Τούρκοι διορίζουν Τούρκο πρόξενο στο νησί. Ο Γρίβας και ο Μητροπολίτης Κηρυνείας Κυπριανός αντιτίθενται. Αντίθετα, το ΑΚΕΛ συμπορεύεται με τον Εθνάρχη (Παπαπολυβίου, 2021; Μουχλαζαρίδης, 1985).

Τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο του 1958, η ΕΟΚΑ κλιμακώνει τη δράση της με τη συμμετοχή 18 ανταρτικών ομάδων στο ενεργητικό της. Στα μέσα Νοεμβρίου 1958 έχασε σε ένα ακόμη επίλεκτο μέλος της, τον Κυριάκο Μάτση και περιόρισε τη δράση της (Βασιλειάδης, 1978). Στις 4 Δεκεμβρίου 1958, συζητήθηκε η Πέμπτη ελληνική προσφυγή στον Ο.Η.Ε.. Ο Αβέρωφ παραδέχτηκε ότι οι Βρετανοί τους χρησιμοποίησαν για να επεκτείνουν την κυριαρχία τους στην Κύπρο, ύστερα από συνάντηση με τον Τούρκο ομόλογό του, Ζορλού. Στις 24 Δεκεμβρίου, ο Γρίβας προχώρησε σε νέα κατάπαυση του πυρός ζητώντας να βρεθεί δίκαιη λύση για τον κυπριακό λαό. Η Ελλάδα και η Τουρκία προχώρησαν σε συνομιλίες και συμφωνία που υπογράφηκε στις 11 Φεβρουαρίου 1959 στη Ζυρίχη μεταξύ των πρωθυπουργών Καραμανλή-Μεντερές και Αβέρωφ-Ζορλού. Οι Βρετανοί χαιρέτησαν τις συμφωνίες, εφόσον εξασφαλιζόταν η στρατιωτική τους παρουσία στο νησί (Παπαπολυβίου, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Souter, 1984; Ritcher, 2011; Stubbs, 2014; Χατζηδημητρίου, 2018).

Η απειλή της ισχυροποίησης της θέσης της Τουρκίας και εφαρμογής διαμελισμού του νησιού «στα δύο» ήταν που οδήγησαν τον Μακάριο και τον Καραμανλή στις διαπραγματεύσεις της Ζυρίχης και στη συνέχεια στις Συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου. Έτσι, στις 19 Φεβρουαρίου 1959 οι H. Macmillan, K. Καραμανλής, A. Μεντερές, Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, Φ. Κουτσιούκ, S. Lloyd, Ευ. Αβέρωφ και Φ. Ζορλού επικυρώνουν τη συμφωνία στο Λονδίνο. Η συμφωνία άνοιγε το δρόμο για την έναρξη της κυπριακής δημοκρατίας-ανεξαρτησίας. Στη 1 Μαρτίου, ο Μακάριος επιστρέφει στην Κύπρο μετά από τρία χρόνια απουσίας και ανακοινώνει με στόμφο τη γέννηση του νέου κράτους σε λαϊκό συλλαλητήριο. Στο μεταξύ ο στρατιωτικός αρχηγός της οργάνωσης ΕΟΚΑ παραδίδει τον οπλισμό του στις 28 Φεβρουαρίου 1959 (Παπαπολυβίου 2021; Παπαδόπουλος 2016; Χατζηδημητρίου, 2018). Στις 9 Μαρτίου, κυκλοφορεί η τελευταία προκήρυξη της οργάνωσης, η οποία τόνιζε ότι όποιος δεν επιδοκίμαζε τις συμφωνίες, θα δίχαζε τον λαό, έστω και αν δε συμφωνούσε πλήρως. Στις 17 Μαρτίου, ο Γρίβας έφτασε στην Αθήνα και προάχθηκε στο βαθμό του αντιστράτηγου (Παπαπολυβίου, 2021).

Μολαταύτα ο Μητροπολίτης Κυρήνειας Κυπριανός και τα αντιπολιτευτικά κόμματα στην Ελλάδα συνέχισαν να τάσσονται υπέρ της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Ο εκπρόσωπος της αντιπολίτευσης Ηλίας Ηλιού, είπε ουσιαστικά ότι ουδέποτε θα λειτουργήσει ένα σύστημα με την Ελλάδα και την Τουρκία στο ρόλο «των σιαμαίων αδελφών». Αντίθετα είπε ότι θα ελλοχεύει πάντα ο κίνδυνος ανάφλεξης (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018;

Τσιμπόγλου κ.ά., 2006)

. Εναντίον των συμφωνιών ήταν και ο Τάσος Παπαδόπουλος, ο Βάσος Λυσσαρίδης, ο Γλάυκος Χρίστης και πέντε εκπρόσωποι της αριστεράς. Μάλιστα ένα φυλλάδιο της ΠΕΚΑ με τίτλο «Ανεξαρτησία» (δεν είναι γνωστό αν δημοσιοποιήθηκε) υπογραμμίζει ότι ο συμβιβασμός της ανεξαρτησίας θυμίζει τον συμβιβασμό της Ελλάδας το 1830 για τα τότε σύνορά της. Μολαταύτα, ο Τάσος Παπαδόπουλος βοήθησε στη σύνταξη του κυπριακού συντάγματος (Παπαδόπουλος, 2016; Παπαπολυβίου, 2021; Παπαπολυβίου 2022)

Με την υπογραφή των συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου, έμπαινε τέλος στον κυπριακό ενωτικό αγώνα, τον πιο μακροχρόνιο και μαζικό αγώνα της νεοελληνικής ιστορίας. Ο αγώνας αυτός έγινε σε μια περίοδο όπου το κτίσμα της βρετανικής αποικιοκρατίας άρχισε να καταρρέει. Έγινε όμως και σε μια εποχή όπου ο Ψυχρός πόλεμος μεταξύ Η.Π.Α. και Ε.Σ.Σ.Δ. βρισκόταν στο ζενίθ του. Ο βασικός σκοπός όμως της ΕΟΚΑ, που ήταν η ένωση με τη «μητέρα» Ελλάδα δεν επετεύχθη. Οι συμφωνίες έγιναν δεκτές με ανάμεικτα συναισθήματα στην Κύπρο. Από τη μια μεριά υπήρξε ικανοποίηση για το τέλος της αποικιοκρατίας και τον τερματισμό του πολύνεκρου απελευθερωτικού αγώνα και την επιστροφή του Μακαρίου και την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων (Παπαπολυβίου, 2021; Ιοαννου, 2015; Panayiotopoulos, 1999; Zambouras, 2001). Στο ότι ο σκοπός δεν επετεύχθη, συνηγόρησε και το γεγονός ότι η Ελλάδα απέφυγε να έρθει σε συνεννόηση και με άλλες χώρες που υπέστησαν τον αποικιοκρατικό ζυγό των Βρετανών, όπως η Ινδία. Επίσης, η επιμονή για ταύτιση της έννοιας «αυτοδιάθεση» με την «ένωση με την Ελλάδα» και η προσκόλληση ότι ελευθερία σημαίνει αποκλειστικά και μόνο ένωση, δεν βοήθησε τη μεγαλόνησο και τους κατοίκους της να συζητήσει άλλες λύσεις νωρίτερα, όπως η ανεξαρτησία (Argyriou, 2018).

Τη δεκαετία του 1960 ακολούθησαν συγκρούσεις μεταξύ Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων. Συνεπώς συντάχθηκαν και άλλα σχέδια για την Κύπρο. Ένα από αυτά ήταν το «σχέδιο Άτσεσον», που ονομάστηκε έτσι από τον Αμερικανό διπλωμάτη, Ντην Άτσεσον. Ο Γιώργος Παπανδρέου είχε πει για το σχέδιο αυτό ότι οι Αμερικανοί είναι σαν να δίνουν δώρο μια πολυκατοικία στην Ελλάδα, αλλά και ένα διαμέρισμα στην Τουρκία. Με λίγα λόγια, ενώ τιτλοφορούταν σαν ένα σχέδιο-τελευταία ευκαιρία για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, στην ουσία προωθούσε τη διχοτόμηση του νησιού. Η Τουρκία απαιτούσε για να εγκαταλείψει τις διεκδικήσεις από την Κύπρο, να της δοθεί το Καστελόριζο καθώς και ισχυρή βάση και στρατιωτική παρουσία στην Κύπρο, κάτι που

δέχθηκαν οι Αμερικανοί. Η διχοτόμηση του νησιού που προωθούνταν ήδη από το σχέδιο Radcliffe ήρθε να επικυρωθεί και με τα επόμενα σχέδια, ακόμα και μετά την τουρκική εισβολή του 1974, οπότε και συστάθηκε το λεγόμενο αμερικανικό σχέδιο, που «υποσχόταν» την επιστροφή της Αμμοχώστου σε ελληνοκυπριακά χέρια (Zambouras, 2001; Τσιούμης, 2014; Παπαπολυβίου 2021).

Έρευνα

Ερευνητικό πλαίσιο- Σκοπός και στόχοι

Στην παρούσα εργασία κλήθηκα να απαριθμήσω τις αναφορές της εφημερίδας «Ελευθερία» κατά το διάστημα 1955-1959. Πιο συγκεκριμένα, προσπάθησα να εκμαιεύσω τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. τη χρονική αυτή περίοδο στο τελευταίο μέρος των φύλλων τα εφημερίδας, το οποίο χωριζόταν από το υπόλοιπο κείμενο με μια κυματιστή, μαύρη γραμμή. Οι αναφορές βρίσκονταν κατά κύριο λόγο στο πρώτο, στο έκτο, στο όγδοο και στο δωδέκατο φύλλο. Στα υπόλοιπα φύλλα συναντούσε κανείς σημεία που όμως ασχολούνταν με διάφορα άλλα κοινωνικά θέματα (π.χ. ιατρική, διάστημα), καθώς και με τη λογοτεχνία (στο φύλλο 4 ή στο φύλλο 6 παρουσιαζόταν ένα ξένο μυθιστόρημα ή διήγημα σε αποσπάσματα). Ορισμένες περιόδους, οπότε υπάρχει μεγαλύτερη κινητικότητα στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό, σημειώνονταν και πιο πυκνές σημειώσεις στην εφημερίδα. Παρακάτω παρουσιάζονται ανά έτος η συχνότητα εμφάνισης αναφορών στην Ε.Ο.Κ.Α., αλλά και η κατηγοριοποίηση με βάση ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Σκοπός ήταν να βρεθούν όλες αυτές οι αναφορές, να κατηγοριοποιηθούν και ορισμένα δεδομένα να μετρηθούν κιόλας. Στη συνέχεια θα αναλύονταν και θα συγκρίνονταν οι πληροφορίες που βρέθηκαν με το ιστορικό πλαίσιο που είναι καταγεγραμμένο στη βιβλιογραφία.

Μέθοδος

Ερευνητικά εργαλεία

Το πρώτο βήμα ήταν να καταγραφούν οι αναφορές της εφημερίδας «Ελευθερία» που αναφέρονταν άμεσα ή έμμεσα στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. κατά τους χρόνους 1955-1959. Κατόπιν, ορισμένα δεδομένα ποσοτικοποιήθηκαν, προκειμένου να διαπιστωθεί ποια χρονιά και ποιους μήνες η εφημερίδα έδινε μεγαλύτερη βάση στον απελευθερωτικό αγώνα.

Κατόπιν, αναλύθηκαν τα δεδομένα που προέκυψαν, προκειμένου να εξαχθούν συγκεντρωτικά

τα αποτελέσματα και να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα, που θα επιφέρουν σχεδιασμό και οργάνωση μελλοντικών ερευνών. Ένας τρόπος ανάλυσης των ποιοτικών δεδομένων είναι η θεματική ποιοτική ανάλυση, η οποία αποτελεί μια τριεπίπεδη ανάλυση, όπου ακολουθείται επαγωγική προσέγγιση. Πιο συγκεκριμένα, τα δεδομένα αρχικά ανάγονται, στη συνέχεια παρουσιάζονται και εξετάζονται αναλυτικά και τέλος συγκεντρώνονται τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται και ερμηνεύονται βάση αντικειμενικών κριτηρίων. Στη θεματική ποιοτική ανάλυση εξάγονται κωδικοί που υπάγονται σε ευρύτερες κατηγορίες και αυτές με τη σειρά τους σε ευρύτερους θεματικούς άξονες (Παπαδοπούλου, 2000).

Για τη διεξαγωγή της, απαιτούνται ανοιχτή κωδικοποίηση, κριτική σκέψη και δημιουργικότητα (Miles & Huberman, 1994). Κατά τη διάρκεια αυτού του τύπου ανάλυσης δεδομένων προκύπτουν έννοιες/ κατηγορίες που είναι ευέλικτες και τροποποιούνται συνεχώς κατά την ανάλυση των δεδομένων. Όπως γίνεται φανερό, κατά τη θεματική ανάλυση δεδομένων ακολουθούνται συγκεκριμένα στάδια. Αρχικά, πραγματοποιείται μια πρώτη ανάγνωση του υπό διαπραγμάτευση υλικού, προκειμένου να εξαχθεί μια γενική εικόνα και να ανιχνευτούν οι πρώτες σημαντικές πληροφορίες, που θα οδηγήσουν με τη σειρά τους στην πρώτη απόπειρα για την εξαγωγή κωδικών. Οι κωδικοί αποτελούν ουσιαστικά «ετικέτες» για την απόδοση του νοήματος των ποιοτικών δεδομένων και εξάγονται με βάση τη στοχοθεσία της επιστημονικής εργασίας και τα συναφή ερευνητικά ερωτήματα, αλλά και με βάση βασικές έννοιες που θεωρεί ο ερευνητής σημαντικές.

Κατόπιν, ακολουθεί μια συστηματική ανάγνωση και επεξεργασία του υπό διαπραγμάτευση υλικού. Στο στάδιο αυτό η ανάγνωση είναι ιδιαίτερα προσεχτική και για το λόγο αυτό οι κωδικοί που εξάγονται είναι εκτός από περισσότεροι και πιο αξιόπιστοι καθώς προκύπτουν μετά από την τήρηση σχετικών σημειώσεων. Επίσης, αναθεωρούνται ή τροποποιούνται οι κωδικοί από το πρώτο στάδιο και γίνεται απόπειρα σύμπτυξης του όγκου των ποιοτικών δεδομένων σε κατηγορίες. Αναφορικά με την ανάπτυξη κατηγοριών, είναι συνετό να παρουσιάζουν εσωτερική ομοιογένεια και συνέπεια και να ελέγχεται κατά τη διαπραγμάτευση η πληρότητα των κατηγοριών και των επιμέρους κωδικών που έχουν αναπτυχθεί. Μετά τη διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ κωδικών και κατηγοριών, δημιουργούνται πίνακες στους οποίους αναφέρονται συνοπτικά τα δεδομένα, τα οποία σχετίζονται με τις αντίστοιχες κατηγορίες. Με βάση τις κατηγορίες και τους κωδικούς που προέκυψαν στο προηγούμενο επίπεδο ανάλυσης, δημιουργούνται ευρύτεροι θεματικοί άξονες, οι οποίοι παρουσιάζονται σε φόρμες έκθεσης δεδομένων. Αυτές οι φόρμες αφορούν πίνακες έκθεσης δεδομένων για κάθε θεματικό άξονα. Στη συνέχεια, οι πίνακες αυτοί

συγκεντρώνονται από τον ερευνητή και συντάσσεται ένας συγκεντρωτικός τελικός πίνακας έκθεσης δεδομένων, ο οποίος περιλαμβάνει το σύνολο των κωδικών και κατηγοριών ανά θεματικό άξονα. Στο σημείο αυτό είναι ωφέλιμο να ειπωθεί πως δεν είναι απαραίτητο κάθε κομμάτι δεδομένων να έχει κωδικοποιηθεί με κάποιο κωδικό, ενώ μπορεί και ένα κομμάτι δεδομένων να κωδικοποιηθεί με περισσότερους από έναν κωδικό (Γρίβα & Στάμου, 2014).

Συλλογή δεδομένων

Η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε από το Σεπτέμβριο του 2022 μέχρι και τον Ιούνιο του 2023 μέσω των ιστοσελίδων «[ΕΒΕ - Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου \(nlg.gr\)](#)» και «[On this day | Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου \(nlg.gr\)](#)». Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκαν όλα τα φύλλα της εξεταζόμενης πενταετίας. Στις παρούσες πλατφόρμες τα φύλλα ήταν ελεύθερα, καθιστώντας τη διαδικασία της έρευνας πιο απλή.

Ανάλυση δεδομένων

Τα ποιοτικά δεδομένα που προέκυψαν από τις επιφυλλίδες της εφημερίδας «Ελευθερία» κατά το διάστημα 1955-1959, αποτέλεσαν πηγή πληροφόρησης για το τι συνέβαινε εκείνο το διάστημα αναφορικά με τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α., αλλά και γενικότερα με το Κυπριακό ζήτημα. Η επεξεργασία του υλικού που συγκεντρώθηκε πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου των Miles και Huberman (1994).

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, αρχικά πραγματοποιήθηκε προσεκτική και πολλαπλή ανάγνωση των επιφυλλίδων, ώστε να σχηματιστεί μια πρώτη εκτίμηση της κατάστασης και να δημιουργηθούν οι επιμέρους θεματικές ενότητες. Στη συνέχεια, τα δεδομένα ταξινομήθηκαν με τη χρήση κωδικών, οι οποίοι τροποποιούνταν συνεχώς, ώστε να αποδοθούν με μεγαλύτερη ακρίβεια οι πληροφορίες.

Με βάση τη μέθοδο ανάλυσης των Miles και Huberman (1994), η ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων διεξήχθη σε δύο επίπεδα:

1. Αναγωγή δεδομένων: Το στάδιο αυτό διακρίνεται σε δύο επιμέρους επίπεδα. Στο πρώτο, το σύνολο των δεδομένων χωρίζεται σε μικρότερες ενότητες σύμφωνα με το «εννοιολογικό πλαίσιο» και τα «ερευνητικά ερωτήματα» (Brown, 2001).

Έτσι, το κείμενο διασπάται σε μικρότερα κομμάτια με σκοπό να μπορεί να επεξεργαστεί ευκολότερα από τον ερευνητή. Στη συνέχεια, κωδικοποιούνται στοιχεία του κειμένου, φράσεις και προτάσεις που εκφράζουν ένα συγκεκριμένο νόημα. Οι κωδικοί αυτοί φέρουν ένα «λειτουργικό ορισμό» και κάποια κεφαλαία αρχικά γράμματα που σχετίζονται με τους υπόλοιπους κωδικούς και το συνολικό κείμενο. Στο δεύτερο επίπεδο αναγωγής πραγματοποιείται η ταξινόμηση των κωδικών σε κατάλληλες κατηγορίες, με βάση το εννοιολογικό περιεχόμενο, τους άξονες των επιφυλλίδων και τον σκοπό της έρευνας. Στο επίπεδο αυτό δίνεται η δυνατότητα και για επανέλεγχο των κωδικών (Παπαδοπούλου, 2000). Τέλος δημιουργείται ένας συγκεντρωτικός πίνακας από την ανάλυση δεδομένων των επιφυλλίδων που αναφέρονται στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α., που περιέχει τους κωδικούς με τους εννοιολογικούς ορισμούς τους, σε σχέση με τις αντίστοιχες κατηγορίες και τους θεματικούς άξονες.

2. Έκθεση δεδομένων: Η «συστηματική και συνοπτική συλλογή και ταξινόμηση των δεδομένων» σύμφωνα με τους Miles και Huberman, συμβάλλει όχι μόνο στην κατανόηση των δεδομένων, αλλά και στην ανάλυση και τη σύνθεση των πληροφοριών και στην εξαγωγή -συμπερασμάτων. Έπειτα από την αναγωγή των δεδομένων σε κατηγορίες και κωδικούς, δημιουργούνται οι φόρμες έκθεσης δεδομένων που περιλαμβάνουν πίνακες που χωρίζονται με βάση τον εκάστοτε θεματικό άξονα.

Η ανάλυση επικεντρώθηκε στην καταγραφή των αναφορών για την Ε.Ο.Κ.Α. στο τελευταίο μέρος των φύλλων, της στάσης των διάφορων χωρών που εμπλέκονταν στο Κυπριακό ζήτημα, των συμφερόντων και των πολιτικών που εφαρμόστηκαν προκειμένου να φτάσουμε στη γέννηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εκτός από την ποιοτική ανάλυση πραγματοποιήθηκε και μια μικρή επιπλέον ποσοτική ανάλυση με βάση ορισμένα δεδομένα. Έκρινα ότι η ποσοτικοποίηση αυτών των δεδομένων θα δρούσε επικουρικά για την πληρέστερη και ασφαλέστερη εξαγωγή συμπερασμάτων. Τα ποσοτικά δεδομένα μετρήθηκαν και καταγράφηκαν χρησιμοποιώντας αποκλειστικά και μόνο τα εργαλεία του «Microsoft Word».

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα έχουν καταγραφεί αναλυτικά και είναι διαθέσιμα και κατηγοριοποιημένα

ανά έτος στο παράρτημα της εργασίας.

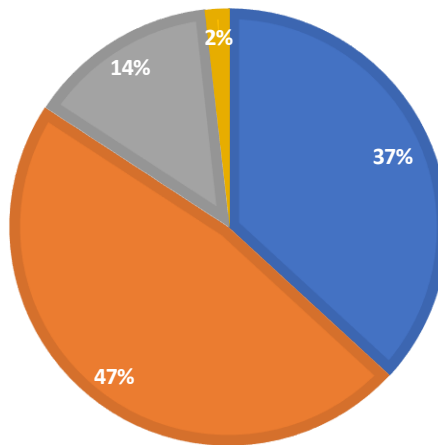
Αποτελέσματα ποσοτικής ανάλυσης δεδομένων

Παρακάτω παρουσιάζονται τα ευρήματα ανά μήνα και έτος για το διάστημα 1955-1959 για τις αναφορές σχετικά με τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. . Κατόπιν ενδελεχούς καταγραφής των αναφορών που σχετίζονται με τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. την περίοδο 1955-1959, ακολούθησε μία ταξινόμηση των αποτελεσμάτων με βάση ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια. Παρακάτω παρουσιάζεται μία κατηγοριοποίηση των επιφυλλίδων με βάση ποσοτικά χαρακτηριστικά.

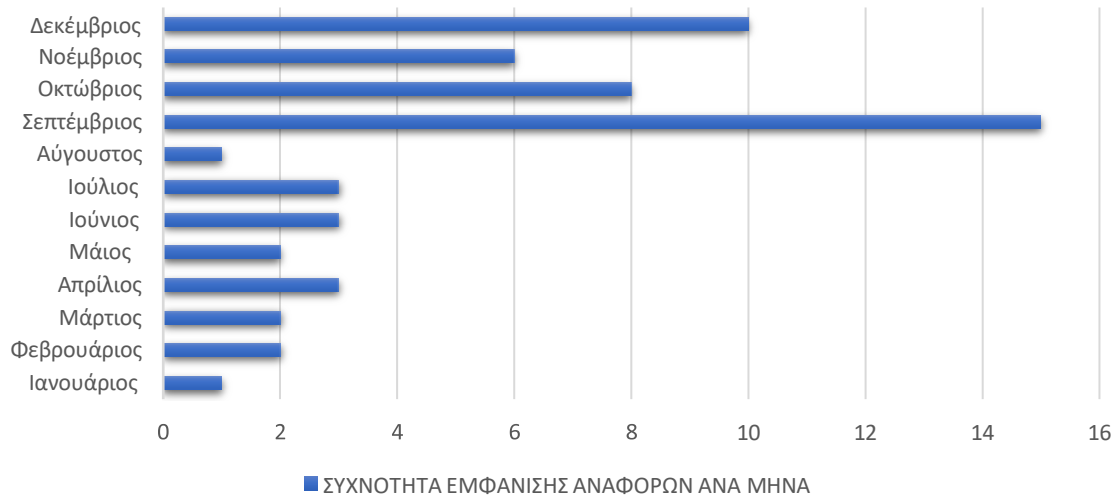
1955

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΓΙΑ Ε.Ο.Κ.Α. ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

■ Φύλλο 1 ■ Φύλλο 6 ■ Φύλλο 8 ■ Φύλλο 12

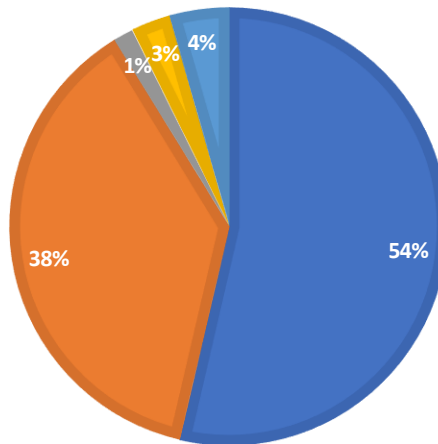
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

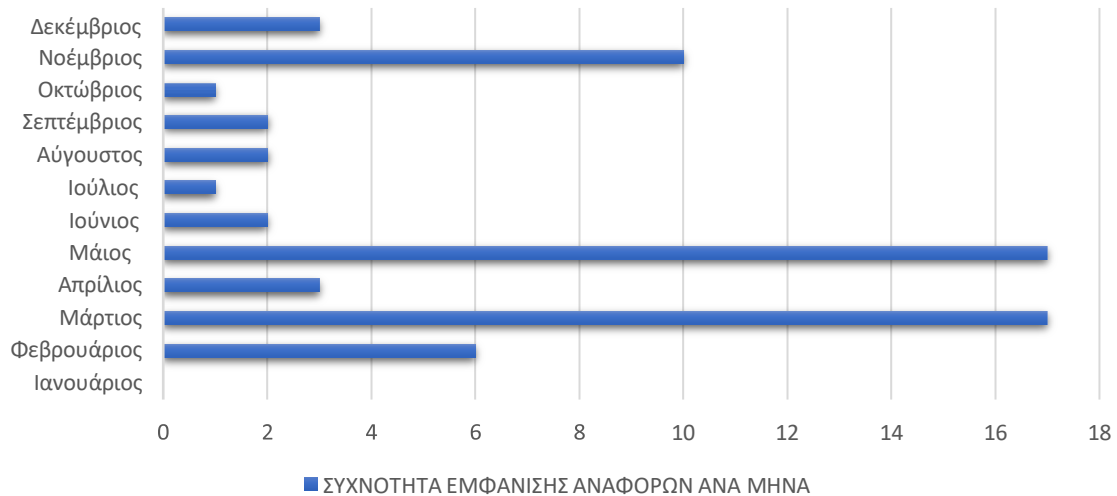
1956

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ Ε.Ο.Κ.Α. ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

■ Φύλλο 1 ■ Φύλλο 6 ■ Φύλλο 4 ■ Φύλλο 5 ■ Φύλλο 8

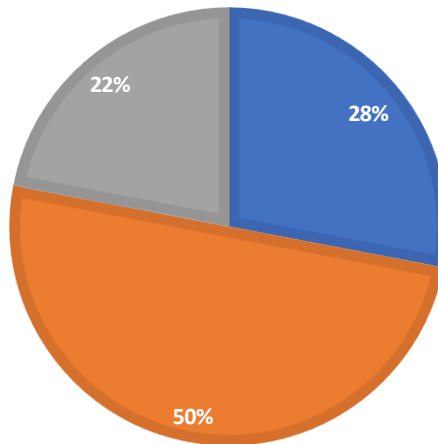
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

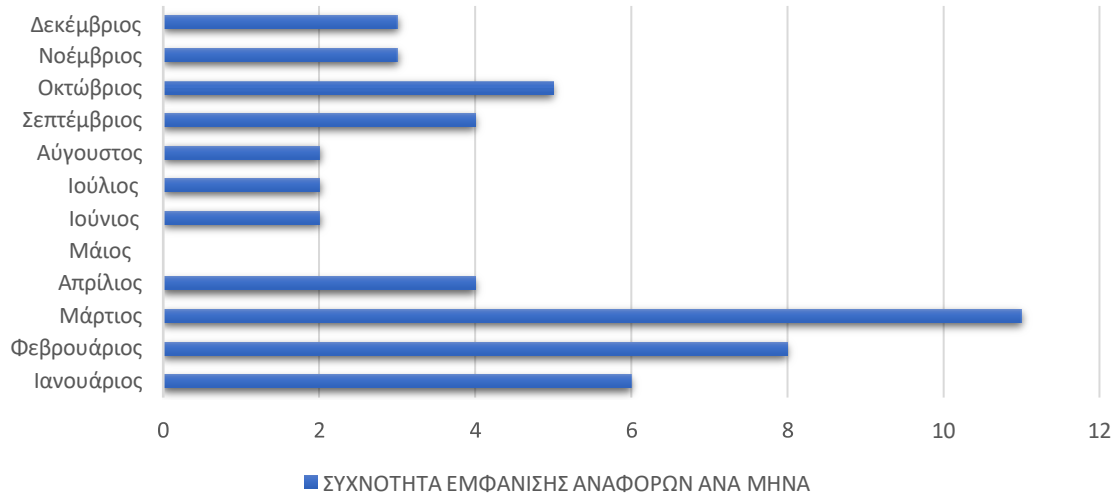
1957

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΓΙΑ Ε.Ο.Κ.Α. ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

■ Φύλλο 1 ■ Φύλλο 6 ■ Φύλλο 8

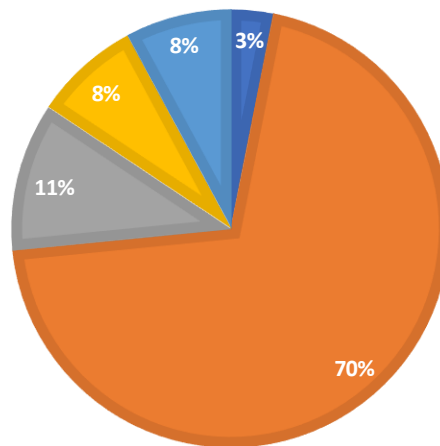
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

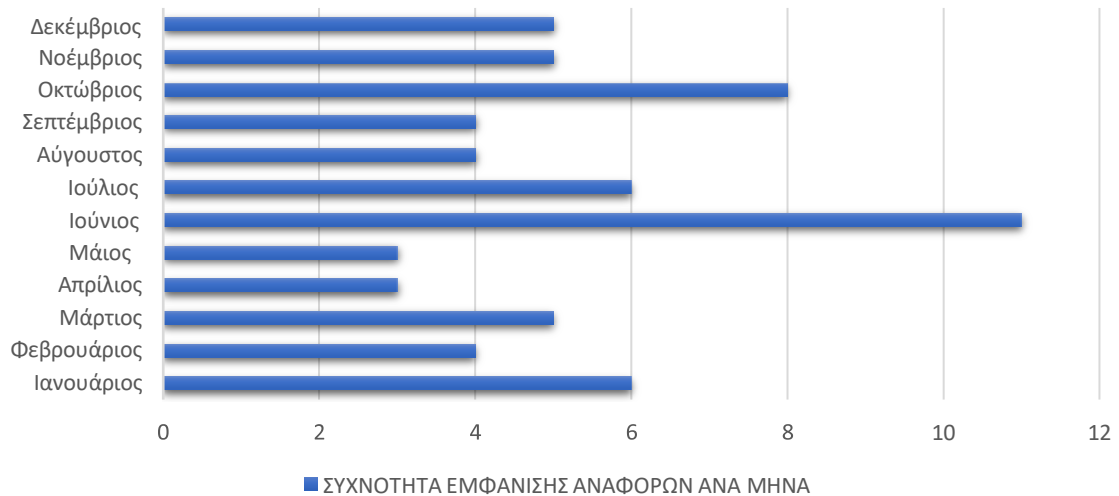
1958

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΓΙΑ Ε.Ο.Κ.Α. ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

■ Φύλλο 1 ■ Φύλλο 6 ■ Φύλλο 8 ■ Φύλλο 10 ■ Φύλλο 12

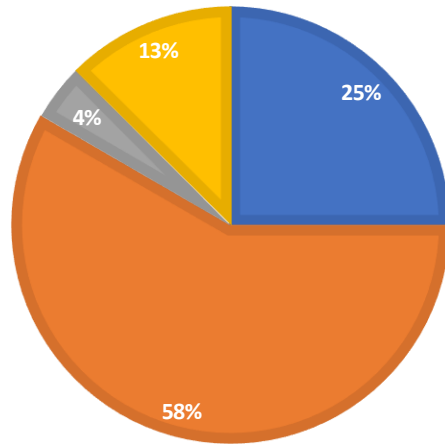
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

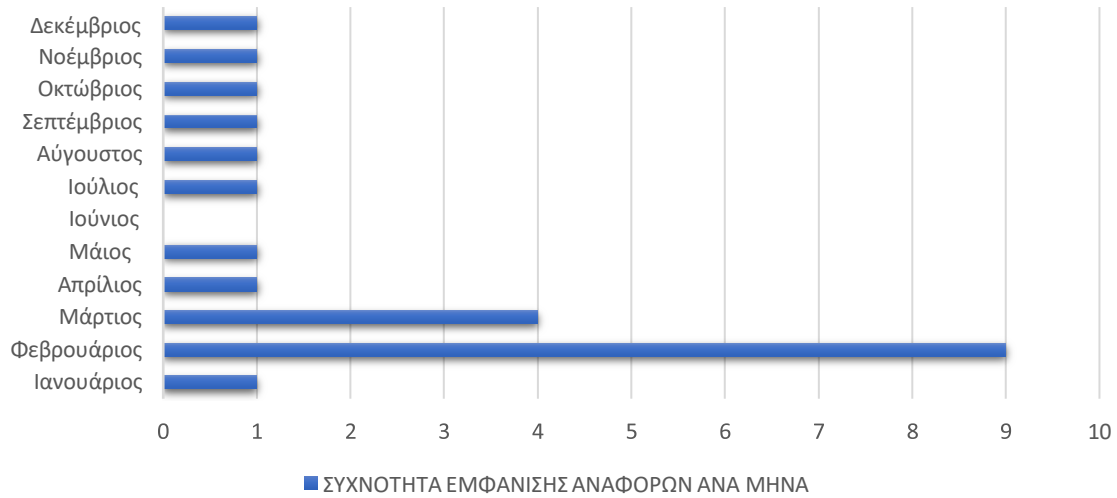
1959

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΓΙΑ Ε.Ο.Κ.Α. ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

■ Φύλλο 1 ■ Φύλλο 6 ■ Φύλλο 8 ■ Φύλλο 12

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

Παρατηρείται συχνή εμφάνιση των αναφορών στα Φύλλα 1 και 6 κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού κυπριακού αγώνα. Ακόμη, είναι ενδιαφέρον ότι πιο πυκνές είναι οι αναφορές τα έτη 1956 και 1958, ενώ στην τελευταία χρονιά του ένοπλου αγώνα, όπου σημειώνεται και η συμφωνία Ζυρίχης-Λονδίνου, οι αναφορές περιορίζονται. Το 1955 είναι μια χρονιά, όπου οι καταγραφές για την Ε.Ο.Κ.Α. πυκνώνουν το φθινόπωρο, μήνες μετά την έναρξη δράσης της οργάνωσης, ενώ το 1956 εμφανίζονται έντονα τους πρώτους τρεις μήνες μετά την εξορία του Μακαρίου. Το 1957, ο Μάρτιος είναι ο μήνας που συγκεντρώνει τις περισσότερες αναφορές, καθώς η Ε.Ο.Κ.Α. κλιμακώνει τη δράση της και οι διαβουλεύσεις σε διεθνές επίπεδο για το κυπριακό εντείνονται. Το 1958 είναι το έτος στο οποίο γίνονται οι περισσότερες σημειώσεις μηνιαία. Αυτό πιθανώς να συμβαίνει γιατί η δράση της Ε.Ο.Κ.Α. συνεχίζεται κανονικά παρά την αντικατάσταση του κυβερνήτη και οι τρεις εμπλεκόμενες χώρες (Ελλάδα-Τουρκία-Βρετανία) εντείνουν τις συνομιλίες με την ενεργό συμμετοχή του Μακαρίου για την επίτευξη συμφωνίας. Το 1959 οι αναφορές περιορίζονται στην αρχή του χρόνου, και συγκεκριμένα στον Φεβρουάριο, καθώς πλέον η δράση μειώνεται και επέρχεται σιγά-σιγά ο συμβιβασμός από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές.

Αποτελέσματα ποιοτικής ανάλυσης δεδομένων

Ακολουθεί η κατηγοριοποίηση των αναφορών με βάση τη μέθοδο ποιοτικής ανάλυσης των Miles & Huberman. Η ανάλυση αφορά και τα πέντε εξεταζόμενα χρόνια του ένοπλου αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.. Συγκεντρώνοντας τα αποτελέσματα των επιφυλλίδων της εφημερίδας «Ελευθερία» ανιχνεύτηκαν διάφορα στοιχεία που σχετίζονται με τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. το διάστημα 1955-1959. Ο σκοπός του αγώνα ήταν η αποτίναξη του βρετανικού ζυγού και η ένωση της Κύπρου με το ελληνικό κράτος. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζεται το πολιτικό σκηνικό επίλυσης του Κυπριακού, το οποίο συμβαδίζει με τον απελευθερωτικό αγώνα

Κυρίαρχες είναι οι αναφορές στην εφημερίδα για τις συλλήψεις ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. από τις βρετανικές αρχές αλλά και τη δράση τους μέσα από τη φυλακή. Πολλές φορές οι κρατούμενοι προχωρούσαν σε απεργίες πείνας, για να καταδείξουν τα βασανιστήρια που υπέστησαν από τους Βρετανούς(«*ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΕΚΗΡΥΞΑΝ ΑΠΕΡΓΙΑΝ ΠΕΙΝΗΣ*», «*Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΑΝΕΚΟΙΝΩΣΕΝ ΟΤΙ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ Η «ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ» ΟΡΕΙΝΗ ΟΜΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΠΡΩΗΝ ΘΑΛΑΜΗΠΟΛΟΣ ΤΟΥ... Λεύκας της Δυτικής Κύπρου... επτά άτομα... Γεώργιος Δημητρίου... Μίκης Φιρίλλας... επικηρυχθή αντί 5.000 λιρών... εις χείρας των δυνάμεων ασφαλείας όπλα και πυρομαχικά... στρατεύματα... διαταγήν ... ερεύνας διαρκούσης της νυκτός... Νεόφυτος Σοφοκλέους... εξηφανίσθη την ημέραν....*», «*ΚΥΠΡΙΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣΣ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΚΑΘ' ΟΔΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΝΩΝ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΤΙ ΠΡΟΣΕΠΙΘΕΙ ΝΑ ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΗ... Θεόδωρος Φιλίππου... 40 ετών... Ούτος μετεφέρετο χθες την νύκτα από ενός στρατοπέδου εις έτεον, όταν επιχειρήσε να δραπετεύση*», «*ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΣΥΝΕΛΑΒΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΑΠΟΚΡΥΠΤΟΥΝ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ... ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ... ΜΠΡΑΟΥΝ...*», «*ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΝ... Εξακόσιοι... στρατοπέδου Πύλας... αυστηρότατας πειθαρχικάς πεινάς εις 160 κρατουμένους των κεντρικών φυλακών Λευκωσίας... Φουτ τηλεγράφημα... εις 18 ο αριθμός των απελευθερώντων από του παρελθόντος Σαββάτου.*»).

Η εφημερίδα στέκεται και στη σύλληψη του πλοίου «Άγιος Γεώργιος» από τις βρετανικές αρχές τον Ιανουάριο του 1955 , ένα γεγονός που παραλίγο να διαλύσει τη δράση της οργάνωσης πριν αυτή αρχίσει. («διά την περίφημον υπόθεσιν των εκρηκτικών υλών, τας οποίας οι Άγγλοι

ανεκάλυψαν επί του ελληνικού βενζινοπλοίου «Άγιος Γεώργιος»... απεργίαν πείνης εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά την παραταθείσαν... προφυλάκισιν των...», «την σύλληψιν του ελληνικού βενζινόπλοιου «Άγιος Γεώργιος»...»). Η αστυνομία επιχειρούσε κατά καιρούς να συλλάβει και άλλα κορυφαία μέλη της Ε.Ο.Κ.Α. όπως ο Γρηγόρης Αυξεντίου («η αστυνομία και ο στρατός συνεχίζουν τας έρευνας των δια την ανακάλυψιν όπλων και του καταζητούμενου πρώην αξιωματικού του ελληνικού στρατού Κυπρίου πατριώτου Γρηγορίου Αυξεντίου... εις οικίαν της Λευκωσίας τρία περίστροφα με φυσίγγια, τρεις μαχαίραι και ποσότης εκρηκτικών υλών...»).

Συνεπώς, αναφέρονται συλλήψεις ανδρών από τους Βρετανούς καθώς και κατασχέσεις οπλισμού και εκρηκτικού υλικού. Επιπλέον, σημειώνονται σε αρκετά φύλλα και δίκες ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. από τις βρετανικές αρχές («... 26 ετών Έλλην Κύπριος Αντώνιος Δημητρίου... κατηγορίαν της παρανόμου εισαγωγής και κατοχής φυσιγγίων δυναμίτιδος και δεσμίδων σφαιρών...», «Άγγλοι κομάντος εις μίαν εκκαθαριστικήν επιχείρισιν εναντίον Κυπρίων πατριωτών», «ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΟΜΜΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΕΞΕΣΤΡΑΤΕΥΣΑΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΝ ΤΩΝ ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΑΝΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ... εκ νέου σύλληψιν δώδεκα Κυπρίων, οι οποίοι έχουν αποδράσει... Λευκωσίας...», «ΝΕΑΙ ΚΑΤΑΔΙΚΑΙ... δύο ετών φυλάκισιν τον Κύπριον Έλληνα σπουδαστήν Όμηρον Ιωάννου ηλικίας 17 ετών επί παρανόμω κατοχή εκρηκτικών υλών. Ο Ιωάννου απηλλάγη της δευτέρας κατηγορίας περί αποπείρας ενόπλου ανατροπής του καθεστώτος...», «...Ακολούθως οι άνδρες... εις ανάκρισιν... Βρεταννοί κομμάντος... συνελήφθησαν δεκαπέντε κάτοικοι... κρατούνται τώρα εις την Κυρήνειαν... Κατόπιν των επανειλημμένων εκρήξεων εις Αμμόχωστον τα στρατιωτικά και αστυνομικά μέτρα ασφαλείας εις την εν λόγω πόλιν ενετάθησαν... Η βρετανική κυβέρνησις σέβεται τας εξουσίας του στρατάρχου... Χάρντιγκ, κυβερνήτου της Κύπρου... ανέλαβε αυτοπροσώπως... ελέγχου των ενόπλων δυνάμεων...», «ερευνών εις την Αμμόχωστον... κατεσχέθησαν ... πυρομαχικά και εκρηκτικά ύλαι, συνελήφθησαν δε πέντε άτομα... τρία είναι μέλη της αθλητικής λέσχης «Ανόρθωσις»... μέλη της Ε.Ο.Κ.Α. ...», «ΟΙ «ΚΟΚΚΙΝΟΙ ΔΙΑΒΟΛΟΙ» ΕΡΕΥΝΟΥΝ ΟΙΚΙΑΣ!... δια «τρομοκράτος» και κεκρυμμένα όπλα...εις αυτήν την πρωτεύουσαν της νήσου, άνδρες...», «Βρεταννοί κομμάντος ενώ ανέρχονται εις τας χιονοσκεπείς κορυφάς του όρους Τρόδος κατά την διάρκειαν των μεγαλυτέρων μέχρι τούδε εκκαθαριστικών επιχειρήσεων των βρετανικών αρχών κατοχής των διενεργουμένων εναντίον των Κυπρίων πατριωτών...», «17 Κύπριοι εκρατήθησαν ως ύποπτοι... προς ανακάλυψιν ανταρτών της Ε.Ο.Κ.Α.... έτεροι 17... συνελήφθησαν κατόπιν μάχης... χωρίον Νικήτας... ετραυματίσθησαν

τέσσαρες Άγγλοι στρατιώται... εφόνευσαν ένα αγοράκι 9 ετών και ετραυμάτισθησαν τους γονείς του... συνάμεις της αστυνομίας... επίθεσιν...») και βασανιστήρια στα οποία προχωρούσαν οι Βρετανοί εναντίον των κρατουμένων («ΕΠΥΡΟΒΟΛΗΘΗΣΑΝ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΕΙΣ ΦΥΛΑΚΑΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ; ΦΩΝΑΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΗΚΟΥΟΝΤΟ ΕΝΩ ΕΨΑΛΜΕΤΟ Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ... Ηκολυσθησαν φωναί υπέρ της Ενώσεως μετά της Ελλάδος...επίπλων... κτά των παραθύρων... δύο πυροβολισμοί... συμπλοκαί μεταξύ των φυλακισμένων και των φρουρών...»), αλλά και απλών πολιτών («ΥΠΕΡΓΗΡΟΙ ΣΥΡΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΡΜΑΤΟΠΛΕΓΜΑ ΧΙΤΛΕΡΙΚΑ ΜΠΛΟΚΑ ΚΑΤΑΦΘΑΝΟΥΝ ΚΑΙ ΝΕΑΙ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ... ζημίας... εις τα οικήματα του χωρίου υπό στρατιωτών... δημοτικών σχολείον... κατεβίβασαν... ελληνικήν σημαίαν... θραύσαντες την θύραν... βιβλία... έρρθψαν κατά γης... κατεβίβασαν... πατριωτικά συνθήματα. Ο γενικός γραμματεύς των Νέων Συντεχνιών... διαμαρτυρίαν... αφίκοντο 250 στρατιώται... 300 τόνους στρατιωτικών αποσκευών...», «δέκα ραβδισμών οι μαθηταί του Κολεγίου Πάφου ... επί παρανόμω συγκέντρωσει εις την πόλιν Κτήμα... γυναικών αστυνομικών εν Κύπρω...», «ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΣΑΝ ΜΙΑΝ ΝΕΑΡΑΝ ΚΥΠΡΙΑΝ ΧΘΕΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ ΚΑΙ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΑΝ ΤΟ ΤΕΚΝΟΝ ΤΗΣ... 37 ετών... Ελληνίδος», «Ο 18 ετής...10 ραβδισμούς και πρόστιμον 5 λιρών...κατέστρεψαν αστυνομικός προκηρύξεις...», «... Εις την Επισκοπήν εφονεύθη η Ελληνίς Κύπρια Αναστασία Νικόλα... Ο δήμαρχος Αμμοχώστου... διαμαρτυρόμενος ... ότι άνδρες... εισήλθον χθες... εις την οικίαν του... Στρατιώται εγέλων κατά την είσοδόν των...», «ΝΕΑΡΟΣ ΚΥΠΡΙΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΟΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 9 ΕΤΩΝ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ... 0 27ετής Κύπριος Ανδρέας Παναγιώτου εδολοφονήθη υπό των Άγγλων ενώ εκρατείτο εις φυλακήν... Νεκροψία ενεργήθη σήμερα παρουσία μερικών Βρεταννών ιατρών και ενός Κύπριου, αλλά τα αποτελέσματα αυτής δεν ανακοινώθησαν...», «κατά το 1956... εις χείρας των αγγλικών δυνάμεων περιήλθον... σφαίραι... φυσίγγια...έρευναν εις... βορειοδυτικού άκρου της Κύπρου... πρώτης καταδιωκτικής επιχειρήσεως εναντίον ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. κατά το νέον έτος...ετραυμάτισαν Κύπριον αστυνομικών... Μόρφου... εις Έλλην Κύπριος εφονεύθη... χωρίον Βουνί... εις την Ζωοπηγήν... πτόμα... άλλου Κύπριου... Μιχαήλ Γαιδουράν... Αμμοχώστου... συνέλαβον... Χαράλαμπον Ανδρονίκου... είχε δραπετεύσει», «ΕΞΑΠΕΛΥΘΗΣΑΝ ΔΥΟ ΝΕΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Δύο επιχειρήσεις αποσκοπούσαι εις την σύλληψιν ανδρών της ΕΟΚΑ και την ανακάλυψιν μυστικών αποθηκών όπλων... νότιον

τμήμα... δυτικον τμήμα... χωρία... απεμονώθησαν... νότιον τμήμα... απαγόρευσις κυκλοφορίας... ανατολικήν Κύπρον Βρεταννός στρατιώτης ετραυματίσθη από βόμβας ... περιπολίαν.»).

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην εφημερίδα και στην εκτέλεση των Κυπρίων αγωνιστών Καραολή και Δημητρίου («(«ΦΟΝΟΣ ΚΑΤΑΔΟΤΟΥ... Οθωμανός ποιμήν Κελ Αρίφ... του συλληφθέντος Κυπρίου Μιχαήλ Καραολή, όστις κατηγορείται ότι εφόνευσε τον αστυνομικόν Ηρόδοτον Παυλή... μέτρα ασφαλείας... κύματος αντιβρεταννικών ενεργειών μετά την αναστολήν της Τριμερούς Διασκέψεως του Λονδίνου... τουρκικοί κύκλοι... Ικανοποίησιν των διότι η Τουρκία... εκφράση τας απόψεις της εις το Λονδίνον και να υποστηρίξη την θέσιν της», «...», «Εις την Λευκωσίαν μία βόμβ εξερράγη... σοβαράς ζημίας... Λεμεσόν πολλοί Βρεταννοί στρατιώται... ινα διαλύσουν διά δακρυγόνων... και κλομπ... διαδηλωτών... 50 χιλιόμετρα από την Λευκωσίαν Άγγλοι στρατιώται ελιθοβολήθησαν υπό Κυπρίων νέων οι οποίοι είχαν συγκροτήσῃ διαδήλωσιν ζητούντες την αναθεώρησιν της εις θάνατον καταδίκης του Μιχαήλ Καραολή.»), «Ο κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ ΕΙΧΕ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΘΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΟΥ ΜΙΧ. ΚΑΡΑΟΛΗ ΔΕΝ ΕΛΗΦΘΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ... επικείμενην εκτέλεσιν των Κυπρίων πατριωτών Καραολή και Δημητρίου... οι Βρεταννοί ήλπιζον να επιτύχουν και επέτυχον την σιγήν του ΝΑΤΟ επί του κυπριακού... ουδεμία... έκθεσις... εκ μέρους της ελληνικής κυβερνήσεως εναντίον της αποφάσεως περί εκτελέσεως εν Κύπρω του Μιχαήλ Καραολή και του Ανδρέα Δημητρίου.»), «ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΝ ΕΙΣ ΤΟ Ν.Α.Τ.Ο. ΚΑΤΑΣΧΕΣΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ... Αι περισσότεραι γαλλικαί εφημερίδες αναφέρουν την είδησιν της εκτελέσεως υπό μεγάλους τίτλους εις τας πρώτας σελίδας των και συνοδεύουν με δριμύτατ σχόλια κατά της αγγλικής πολιτικής... αι εκτελέσεις... είναι αδύνατον να επικροτηθύν υπό της δημοκρατικής κοινής γνώμης... Η Ιταλική κοινή γνώμη... ζωηράν συγκίνησιν διά τον απαγχονισμόν των δύο ... Ολλανδίας... βελγικός τύπος... Εις το Ισραήλ... Ινδιών... ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΜΕΤΑΝΟΗΤΟΙ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟΙ...»), «ΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΔΥΟ ΗΡΩΩΝ Παρά τα χιτλερικά μέτρα των βρεταννικών αρχών κατοχής και την απαγόρευσιν εκδηλώσεων υπέρ των απαγχονισθέντων πατριωτών Καραολή και Δημητρίου οι Κύπριοι εξακολουθούν να εκδηλώνουν τον αποτροπιασμόν των δια το συντελεσθέν έγκλημα και να τιμούν τους δύο πρωτομάρτυρας του κυπριακού αγώνος. Α ρ ι σ τ ε ρ ά: Κυπριωτόπουλος αψηφούσαι τους κινδύνους αποδοκιμάζον βρεταννούς στρατιώτας έξωθι του Ναού τη; Φανερωμένης εις

Λευκωσίαν. Δ ε ξ ι ά: Μικροί Κύπριοι που κατώρθωσαν να ξεγελάσουν τους Άγγλους φρουρούς κρούουν πενθίμως την καμπάνα ενός ναού κρεμασμένοι από το σχοινί της, ενώ δύο άλλοι μικροί περιμένουν την σειράν των. Ας σημειωθή ότι την παράβασιν αυτήν τιμωρούν οι Άγγλοι τύραννοι της νήσου με επιβολήν ποινής πέντε ραβδισμών.»). Οι άνδρες της Ε.Ο.Κ.Α. μάλιστα προχώρησαν σε αντίποινα για την εκτέλεση των δύο αγωνιστών («*Βρετανός στρατιώτης Ρόναλντ Σίλτον... έχει εκτελεσθή υπό της ΕΟΚΑ... Σίλτον και Γκόρντον Χίλλ είχαν «εκτελεσθή» ις αντίποινα διά τον υπό των βρεταννών απαγχονισμόν του Μιχαήλ Καρααολή και του Ανδρέα Δημητρίου... πολίτας».*).

Σαν να μην έφταναν αυτά, ο Βρετανός συχνά υποχρέωναν τους Κυπρίους πολίτες να πληρώνουν τσουχερά πρόστιμα για κάθε δολιοφθορά που προκαλούνταν από την Ε.Ο.Κ.Α. , προκαλώντας έντονη δυσαρέσκεια και διαμαρτυρίες («*Λεμεσόν... αρκετάς εκατοντάδας Κυπρίων νέων... εναντίον της συνεχιζόμενης απογορεύσεως της νυκτερινής κυκλοφορίας... και εναντίον της αποφασισθείσης εισπράξεως συλλογικού προστίμου 35.000 λιρών... των κατοίκων της Λεμεσού... κατόπιν σειράς επιθέσεων... υπό πατριωτών... κατά την διάρκειαν των τριών τελευταίων εβδομάδων. «Αι οικογένειαι μας πεινουν», «Το συλλογικόν πρόστιμον δεν πρέπει να πληρωθή», «Κάτω οι ανελεύθεροι νόμοι»... πολλά επεισόδια...απογορεύεται... εις ολόκληρον την πόλιν... κυκλοφορία... Έλληνας Κυπρίους... κάτω των 27 ετών.»), «*ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΝ ΠΡΟΣΤΙΜΟΝ... κατοίκους χωρίου Παναγιά... διότι... Κατέστρεψαν τον εκεί αστυνομικόν σταθμόν... μέχρι στιγμής εισπραχθέντα υπό των Άγγλων...106.850 λίρας...»*, «*Αι ζημίαι που προεκλήθησαν εκ των πενήκοντα περίπου αποπειρών διά βομβών αι οποίαι εγένοντο από της 7ης Μαρτίου... θα επιβαρύνουν τους Κυπρίους φορολογούμενους.»*).*

Ένα ακόμη μέτρο που λάμβαναν ήταν οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας σε όλη την επικράτεια του νησιού («*Η απαγόρευσις της κυκλοφορίας... από της νυκτός της Τετάρτης ότε πατριώται ελιθοβόλησαν Βρεταννούς στρατιώτας, οι οποίοι είχαν έλθει δια να καταβιβάσουν αντιβρεταννικάς προκηρύξεις ...»*), «*Αποκλείσθησαν αι κεντρικαί οδοί της Λευκωσίας...βιαίας συγκρούσεις... Άγγλοι στρατιώτες... εικόνα της σκληράς μάχης που έδωσαν οι Κύπριοι πατριώται με τα πρωτόγωνα μέσα των εναντίον των πανόπλων στρατιωτών του Χάρντιγκ Δεξιά: Ένας Κύπριος πατριώτης μεταφέρεται αιμόφερτος εις τας φυλακάς υπό κουστωδιάν Άγγλων, που φέρουν ασπίδας και μερικοί αντιασφυξιογόνας προσωπίδας.»*, «*ΜΠΛΟΚΟ ΧΙΤΛΕΡΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΧΩΡΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΚΛΕΙΣΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑΝ ΣΤΡΑΤΟΚΡΑΤΙΑ ΕΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ... χωρίον Καλογραία... ανεκαλύφθησαν χθες όπλα και πυρομαχικά ... Εις*

τους κατοίκους απηγορεύθη να εξέλθουν...», «ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΑΚΟΜΗ ΕΛΛΗΝΕΣ ΝΕΚΡΟΙ ΕΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ... προεκάλεσαν χθες την νύκτα οι μαινόμενοι Άγγλοι στρατιώται... το σύνολο των θυμάτων του οργίου αίματος των Άγγλων εις Αμμόχωστον ανήλθεν εις 14. Η απαγόρευσις κυκλοφορίας... Λευκωσίας, της Λάρνακος και της Λεμεσού... επεξετάθη... Κυρηνείας και της πάφου... γενική απαγόρευσις... συνεχίζεται εις Αμμόχωστον.»).

Προκειμένου να «πνίξουν» την αντίσταση των Κυπρίων και να διατηρήσουν το αποικιοκρατικό τους οικοδόμημα, οι Βρετανοί έστειλαν διαρκώς στρατεύματα στην Κύπρο («Ο ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΕΖ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ «ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ» ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΕΝΩ ΙΔΡΥΟΝΤΑΙ ΝΕΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΝ ΟΨΕΙ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ... την τήρησιν της τάξεως...ΑΝΑΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΤΡΕΙΣ ΛΕΜΒΟΙ... εξηφανίσθησαν από του Σαββάτου...», «ΕΠΙΣΠΕΥΔΕΤΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΔΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ΜΕΣΟΥ ΕΚΤΑΚΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΟΘΩΜΑΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΤΗΣ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΧΘΕΣ ΥΠ' ΑΓΝΩΣΤΩΝ_ ΒΟΜΒΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ... Εξ όλων των βρεταννικών βάσεων της Μεσογείου... μεταγωγικά και πολεμικά... αεροπλανοφόρον... επυροβολήθη φρουρός της Ρ.Α.Φ..... 1000 περίπου Βρεταννοί στρατιώται... Αμμόχωστον... χωρίον Τρόδος... επιχειρήεις εις τας ορεινάς περιοχάς της Κύπρου... εκ Μάλτας... ναρκοσυλλεκτικών...», «ΘΑ ΑΦΟΠΛΙΣΘΗ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ;... ινα μη γίνονται ούτοι στόχοι επιθέσεων. Οι κυριότεροι σταθμοί θα επανδρωθούν με ισχυρά στρατιωτικά αποσπάσματα...», «Ολόκληρος η Ιντέλλιτζενς Σέρβις ενισχυθείσα και από την στρατιωτικήν αστυνομίαν εκινητοποιήθη δια να φρουρήση τα δημόσια καταστήματα και τους υπουργούς ευθύς ως εγνώσθησαν αι πληροφορίες ότι αφίχθησαν εις Λονδίνον άνδρες του Διγενή. Ανωτέρω: Εις την πρωθυπουργικήν κατοικίαν επί τη; Ντάουνινγκ Στρητ 10, την οποίαν προστατεύει δίκτυον μυστικών αστυνομικών, εδιπλασιάσθησαν οι ένοπλοι φρουροί.»). Η επίσημη εκκλησία της Αγγλίας ενθάρρυναν την πολιτική αυτή του κράτους («Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΑΝΤΕΡΜΠΟΥΡΥ ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΩΜΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... Οι συλλογισμοί του ενθυμίζουν τον τρόπον της σκέψεως των χιτλερικών... φυλετικής θεωρίας των και τα στρατόπεδα των ομαδικών εξοντώσεων... Άγγλος εκκλησιαστικός ηγέτης... αυταπαρνήσεως.»). Οι Βρετανοί ήθελαν στην ουσία η Κύπρος ως μια φυσική βάση για την διαχείριση της ηγεμονίας της στην Μέση Ανατολή. Ωστόσο, δεν έλειπαν οι φωνές στην αγγλική πολιτική σκηνή, που αμφισβητούσαν την

χρησιμότητα του νησιού για τη Βρετανία («ΔΕΝ ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΔΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΝ ΒΑΣΙΝ όπως ΤΟ ΣΟΥΕΖ Η ΚΥΠΡΟΣ... δια σημαντικές δυνάμεις.»).

Η κρίση του Σουέζ ήταν κάτι που επηρέασε σαφώς την αγγλική πολιτική στην Κύπρο, αλλά και γενικότερα την αποικιοκρατική της πολιτική (««ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙ» ΚΑΙ «ΦΙΛΙΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ» ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ Ενώ οι Άγγλοι μπλοφάροντας προβαίνουν εις θεαματικές πολεμικές προπαρασκευάς εις τας παραμονάς της Διασκέψεως διά το Σουέζ, οι Ρώσοι προετοιμάζουν «φιλικάς επισκέψεις» του στόλου των εις τους αραβικούς λιμένας. Αριστερά: Το αγγλικόν αεροπλανοφόρον «Θησεύς» πλήρες στρατιωτικών εφοδίων και υλικού αποπλέει εκ Πόρτσμουθ διά την Μεσόγειον. Δεξιά:... Μεσόγειον»). Η Ελλάδα και οι Η.Π.Α. εναντιώθηκαν στη Βρετανία σχετικά με τη διαχείριση της κατάστασης στο Σουέζ από την πλευρά της Βρετανίας («ΑΙ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΕΤΑΧΘΗΣΑΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΜΕΣΟΥ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΟΓΑΛΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΟΥΕΖ.... ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ Υπέρ της αφρκανοασιατικής προτάσεως... απομάκρυνσις των ξένων στρατευμάτων... προϋπόθεσις της επιλύσεως του ζητήματος της διώρυγος του Σουέζ... ΜΑΤΑΙΑ ΑΝΑΜΟΝΗ... υποστράτηγον Μπαρνς, αρχηγόν των δυνάμεων της Ο.Η.Ε.... θα έφθανε σήμερον εις Κύπρον... όμως... θα μετέβαινεν εις Αμπού Σουείρ της ζώνης της διώρυγος δια συνομιλίας... Κάιρον.», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ «Βοήθεια!, Βοήθεια!, Βοήθεια!»... Αθηναϊκών εφημερίδων... υποτίθεται... αξία του πνεύματος... Τι έκαμαν οι Έλληνες συγγραφε'θα έπειτ' απότ α δραματικά γεγονότα της Ουγγαρίας και της Αιγύπτου; Ύψωσαν τη φωνή τους εστιγμάτισαν τους επιδρομείς έδειξαν την αγωνιστική διάθεση που επιβάλλει η κρίσιμη ώρα που ζούμε... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ»). Η Βρετανία με τη σειρά της εναντιώθηκε στις δυο χώρες, καθώς επιθυμούσε διακαώς τον έλεγχο της διώρυγας του Σουέζ προσβλέποντας στον έλεγχο της Μέσης Ανατολής («ΔΡΙΜΕΙΑ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ Ο κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΩΝ... η Βρεταννία δεν εννοεί να γίνη δορυφόρος ουδενός... αναφερθείς εις το πρόβλημα του Σουέζ... του παραιτηθέντος εκ της θέσεως ταύτης κ. Ήντεν... Μπέβαν.», «η Αγγλία θα διατηρήση την πολιτικήν... Ήντεν... η διώρυξ είναι απαραίτητος δι ' αυτήν την ζωήν της Βρεταννικής Κοινοπολιτείας;... Πράγματι, η Αγγλία, κυρίαρχος των θαλασσών... εθεόρουν... αποδεκτή... η διώρυξ έπρεπε να είναι «παγκοσμία»... Η κρίσις του πετρελαίου, συνέπεια του κλεισίματος της διώρυγος... η οικονομική ανεξαρτησία της παλαιάς ηπειρου δεν υπάρχει πλέον... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ»).

Προηγουμένως είδαμε μερικά από τα μέτρα που λάμβαναν οι Βρετανοί για να αντιμετωπίσουν τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. Τα μέτρα αυτά εντάθηκαν ιδιαίτερα την περίοδο που κυβερνήτης του νησιού ήταν ο στρατάρχης Χάρντιγκ. Τα μέτρα που πήρε ο κυβερνήτης είχαν να κάνουν με τις προαναφερθείσες απαγορεύσεις κυκλοφορίας, με τον αποκλεισμό εργαζομένων από τις δουλειές τους, αλλά και με το κλείσιμο μεγάλων σχολών της Κύπρου. (*«Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΕΚΛΕΙΣΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΛΑΡΝΑΚΟΣ ... Η Εμπορική Σχολή Σαμουήλ της Λευκωσίας εκλείσθη... προ ολίγων ημερών... επειδή η εν λόγω σχολή... μη αποτελεσματικόν και αντίθετον προς την κοινωνικήν τάξιν... μέχρις ότου ... θα διευθύνεται κατά τρόπον πρέποντα...», «ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΑΤΑΒΙΒΑΖΟΥΝ ΤΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ», «Η εφορία του σχολείου απεφάσισε το επί μίαν εβδομάδα κλεισίμου αυτού δια την αποκατάστασιν της τάξεως.»*). Επιπρόσθετα, προσπάθησε να ελέγξει τον τοπικό τύπο επιβάλλοντας λογοκρισία (*«ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΦΙΜΩΣΙΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ...κυβερνήτην το διακίωμα να απαγορεύη την έκδοσιν οιασδήποτε εφημερίδος χωρίς να είναι υποχρεωμένος να εξηγήση τους λόγους... μελέτης.»*). Η στάση του κυβερνήτη είχε ως αποτέλεσμα τον Απρίλιο του 1956 την απόπειρα δολοφονίας του με τοποθέτηση βόμβας στο κρεβάτι του, χωρίς ωστόσο επιτυχία (*«ωρολογιακή βόμβα υπό την κλίνην του κυβερνήτου Χάρντιγκ... είχε κυκλωθή από ενός μηνός υπό των βρετανικών στρατευμάτων»*).

Οι βρετανικές αρχές είχαν καταλάβει ότι για να ελέγξουν καλύτερα την κατάσταση στο νησί έπρεπε να έχουν το νου της στην εκκλησία και κυρίως στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ο οποίος ασκούσε μεγάλη επιρροή σε μεγάλο κομμάτι των Ελληνοκυπρίων. Στο πλαίσιο αυτό, όταν κατάλαβαν ότι ο Μακάριος υποδαυλίζει την βρετανική αποικιοκρατία τον εξόρισαν στις Σεϋχέλλες στις 9 Μαρτίου 1956. Ακόμη, δολοφόνησαν τον ξάδερφό του, ενώ είχαν γενικά μια ελεγκτική και μειωτική πολιτική έναντι και των υπόλοιπων Μητροπολιτών που ενστερνίζονταν τις ιδέες του (*«ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ... Κυρηνείας Κυπριανός.... Συμβουλίου.»*, *«ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ...οι αστυνομικοί εσταμάτησαν... το αυτοκίνητόν του... ηρνήθη και παρέμενε εντός του οχήματος.... Ηρεύνησαν τας αποσκευάς αι οποίοι περιείχον ιερά άμφια... έρευναν»*, *«ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΕΠΕΤΕΘΗΣΑΝ ΜΕ ΔΑΚΡΥΓΟΝΟΥΣ ΒΟΜΒΑΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑΝ ΤΟΥ ΜΟΥΣΚΟΥ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ ΑΓΓΛΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ... ήρωος Χαράλάμπους Μούσκου, εξαδέλφου του Εθνάρχου Μακαρίου... εφονεύθη ένας ακόμη Άγγλος*

στρατιώτης- ο Πιος από της ενάρξεως του απελευθερωτικού αγώνος των Κυπρίων... Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος... έψαλεν αυτοπροσώπως... εφόνευσε Βρεταννός τεγματάρχης... μεγαλοπρεπής στέφανος της ΕΟΚΑ με την υπογραφήν «Διγενής»... Μακάριος... «Οι Άγγλοι ρέπει να εντρέπωνται διότι δεν εσεβάσθησαν ένα νεκρόν»... Μόρφου... μαθηταί και μαθήτριαι... παραταχθή γονυπετής... «Ζήτω η Ένωσις. Μπράβο του»... Αμμοχώστου», «συνελήφθη... αδελφός του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου», «ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΙΕΡΕΩΝ... εις την Μονήν Κύκκου... Συνελήφθη επίσης σήμερον ο πατήρ Καλλίνικος της Αρχιεπισκοπής...», «Η ΕΘΝΑΡΧΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΠΛΕΚΤΑΝΗΝ ΣΥΛΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... οι Άγγλοι επροτίμησαν να εξορίσουν τον Αρχιεπίσκοπον παρά να τον παρέμψουν εις δίκην... η ατυχής συνέπεια... αρνήσεως της βρεταννικής κυβερνήσεως να αναγνωρίση την ύπαρξιν του ζητήματος της Κύπρου μέχρι του θέρους του 1955... μία μερίς των Ελλήνων της κύπρου κατέφυγεν εις την βίαν ως το μόνον μέσον δια να αποκτήσουν την ελευθερίαν των... Μακάριος δεν προέβη εις την καταδίκην των βιαιοτήτων... ηυλόγησε τα όπλα... η αναχώρησις του Αρχιεπισκόπου εις Αθήνας είχεν ορισθή... Δύο ημέρας προηγουμένως Βρεταννός αξιωματούχος επισκέφθη τον... προκειμένου... να ληφθούν μέτρα... να φθάση μέχρι του αεροδρομίου, χωρίς ννα συναντήση οιανδήποτε δυσχέρειαν... Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΠΑΦΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ... εδήλωσε... ότι ουδείς έχει το δικαίωμα να αντικαταστήση... κινήσεως», «Εις την Λάρνακα ο Μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος... Κρατείται... λόγω σχέσεών του με την ΕΟΚΑ...», «ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΚΥΚΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ ΤΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Θ. ΔΕΡΒΗΣ;... συλληφθέντων... άγνωστος αριθμός ιερέων... μόνον Έλληνες... ο δρ. κιουτσούκ ειδοποιηθείς εγκαίρως... ανεχώρησεν εις Άγκυραν... και πολλάί γυναίκες... πρωθυπουργούς της Ελλάδος και της Τουρκίας να κάμουν έκκλησιν προς κατάπαυσιν της βίας Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Ιδιαίτερη αναφορά κάνει η εφημερίδα και για τη μονή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, τη Μονή του Κύκκου («ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Η Αγία Λαύρα της Κύπρου Η ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΥΚΚΟΥ ΤΟΥ κ. ΦΑΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ «Όσο Το δέντρο της Ρωμοσύνης κλαδεύεται, τόσον φουντώνει» ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ»). Η εφημερίδα υπογραμμίζει και τις επιθέσεις στις οποίες προχωρούσαν οι Άγγλοι κατά των ορθόδοξων εκκλησιών του νησιού, προσπαθώντας να ενοχοποιήσουν ίσως την εκκλησία (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018; Τσιμπόγλου κ.ά., 2006; Βασιλειάδης, 1978) («ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΙ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΟΡΘΟΔΟΞΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ

ΚΥΠΡΟΥ... πρόσφατην επιδρομήν Βρεταννών κομάντος εις εκκλησίας... έρευνας... όπλων και βομβών... ερευνών των.»).

Οι μητροπολίτες στήριζαν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο καθ' όλη τη διάρκεια της εξορίας του και δεν προχωρούσαν σε καμία απόφαση χωρίς τη δική του συγκατάθεση. Ενόςω απουσίαζε ο Μακάριος, «τοποτηρητής» του ανέλαβε ο μητροπολίτης Κιτίου («Ο ΚΙΤΙΟΥ ΑΝΘΙΜΟΣ ΔΗΛΟΙ ΟΤΙ ΜΟΝΟΝ Η ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΙΣ ΔΥΝΑΤΑΙ Ν' ΑΠΟΤΕΛΕΣΗ ΒΑΣΙΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ, ΤΑΣ ΟΠΟΙΑΣ ΟΜΩΣ ΘΑ ΔΙΕΞΑΓΑΓΗ ΜΟΝΟΝ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ... ουδεμίαν κίνησην είμαι διατεθειμένος να αναμιχθώ εφ' όσον ο Εθνάρχης ευρίσκεται εν εξορίαν... Κιτίου Άνθιμος.»). Ο Μακάριος βρισκόταν σε επικοινωνία με τους Μητροπολίτες και στις 24 Φεβρουαρίου 1957 μιλώντας στον Μητροπολίτη Κιτίου, του μηνύει ότι θα επιστρέψει στην Κύπρο σύντομα («ΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΙΤΙΟΥ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΓΡΑΦΕΙ: «ΔΕΝ ΘΑ ΜΕΙΝΩ ΠΟΛΥ ΕΝ ΤΗ ΕΞΟΡΙΑ»... 21 Ιανουαρίου... Δεν γνωρίζω αν αι Αρχαί επιθυμούν να παρατείνουν την εδώ παραμονήν μου πέραν του διμήνου ακόμη», «Δευτέρα έκδοσις Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΘΑ ΜΕΤΑΦΕΡΘΗ ΣΥΝΤΟΜΩΣ ΔΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ Η ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ... αντίθεσιν της κυπριακής κοινής γνώμης έναντι διαπραγματεύσεων εντός διεθνούς πλαισίου... προσπάθεια της κυβερνήσεως να δημιουργήση δι' εσωτερικούς λόγους την εντύπωσιν, ότι ευρίσκεται προ διλήμματος κατόπιν της προσφοράς της Ε.Ο.Κ.Α...»).

Ο κυπριακός λαός, αρκετές φορές ξεπερνώντας τις επιμέρους πολιτικές διαφορές, διαμαρτυρήθηκε έντονα για την εξορία του Αρχιεπισκόπου με διαδηλώσεις και απεργίες. Αμέσως μετά την εξορία, ακολούθησαν μεγάλες διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στην Ελλάδα και την Κύπρο («ΑΠΤΟΗΤΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑΝ, ΒΟΜΒΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΚΤΗΤΑΣ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ... διαμαρτυρίας διά την εκτόπισιν του Εθνάρχου Μακαρίου... ο κυπριακός λαός δεν κόπτεται από την βρεταννικήν τρομοκρατίαν και είναι αποφασισμένος να επιτύχει πάση θυσία, την ελευθερίαν του.... ΠΑΡΕΛΥΣΕ ΠΑΣΑΝ ΚΙΝΗΣΙΝ... αρχιεπισκοπικόν μέγαρον εξακολουθεί να είναι κατειλημμένον...ελληνικά δημοτικά σχολεία παρέμειναν κλειστά... και πολλά αγγλικά», «ΜΕ ΜΑΧΗΤΙΚΑΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΡΑΥΓΗΝ: «ΕΝΩΣΙΣ» ΕΩΡΤΑΣΑΝ ΧΘΕΣ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΜΕ ΔΑΚΡΥΓΟΝΟΥΣ ΒΟΜΒΑΣ ΚΑΙ ΡΟΠΑΛΑ ΕΠΙΤΙΘΕΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΗΛΩΤΩΝ... Ο κυπριακός λαός, απτόητος από τα τρομοκρατικά μέτρα των Άγγλων εώρτασεν σήμερα την επέτειον της Εθνικής Ανεξαρτησίας.

Βρεταννικά στρατεύματα και ατνομία εχρησιμοποίησαν ρόπαλα και δακρυγόνα αέρια.... ψάλλοντες διάφορα πατριωτικά άσματα... Φανερωμένης.... Μεγάλα πλήθη... ελληνικά καταστήματα... κλειστά... «Ζήτω ο Εθνάρχης μας Μακάριος», «Ζήτω ο Γρίβας», «Κάτω ο Χάρντιγκ»... «Ζήτω η Ένωσις»... Εις την Λεμεσό αι ταραχαί ήρχισαν όταν... νένων παρήλασε... «Ζήτω ο Μακάριος και η ΕΟΚΑ»...», «ΟΓΚΩΔΕΙΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ «ΕΠΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ» ... «Απελευθερώσατε τους κρατουμένους»... «θέλομεν αυτοδιάθεσιν»... ανέκοψε την πορείαν.... αστυνομική δύναμις... σύλληψιν τεσσάρων ατόμων», «ΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΩΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΟΧΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΡΚΙΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΛΗΣΜΟΝΗΣΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΕΝΕΞΕΙΣ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΤΑΙ ΗΓΕΤΗΣ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ... ενότητος μεταξύ Ελλήνων της δεξιάς και της αριστεράς... πάσης ιδεολογίας... αγωνισθούν ομού υπέρ απελευθερώσεως της νήου... επιθυμίας των διά την ένωσιν... σκοπός... ενιαίον μέτωπο εις το αίτημά των δι' αυτοδιάθεσιν... τελεταί... επανόδου του Αρχιεπισκόπου της άρσεως της εκτός νόμου θέσεως του Κομμουνιστικού Κόμματος... διακανονισμόν»). Η Ε.Ο.Κ.Α., όπως αναμενόταν, ήταν από την πρώτη στιγμή κατά της ενέργειας των Βρετανών («Ο ΑΓΩΝ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΘΗ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΥΔΕΜΙΑ ΛΥΣΙΣ ΘΑ ΓΙΝΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΑΝΕΥ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΟΝΙΖΕΙ Η ΕΟΚΑ»).

Κατά τη διάρκεια της εξορίας του ο Μακάριος αποκλειόταν συχνά από τις συνομιλίες για το Κυπριακό, ίσως επειδή οι Άγγλοι φοβόντουσαν ότι η παρουσία του εκφράζει την πεποίθηση των Ελληνοκυπρίων για ένωση του νησιού με την Ελλάδα («Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΟΣΚΛΗΘΗ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΟΥΤΕ ΘΑ ΕΠΙΤΡΑΠΗ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Η ΑΓΚΥΡΑ ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... Επίσης δεν ελήφθη κυβερνητική απόφασις, περίσυναντήσεως Φουτ- Μακαρίου και συνεπώς αναβάλλεται η επιστροφή του κυβερνήτου εις Κύπρον. Η συνάντησις προσκρούει κατά τον αγγλικόν τύπον εις αντίδρασιν της Άγκυρας... ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Οι Άγγλοι προέβαλαν ως δικαιολογία για τη μη επιστροφή του Μακαρίου στην Κύπρο τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. («ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΡΝΟΥΝΤΑΙ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΔΙΑΨΕΥΔΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΦΟΥΤ ΑΙΣΘΗΣΙΣ ΑΠΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΝ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ αίσθησιν ενταύθα η συνέντευξις του Εθνάρχου Μακαρίου... αναμένοντα την παραίτησιν του κυβερνήτου Φουτ κατά την επίσκεψίν του εις Λονδίνον εάν απορριφθούν υπό της αγγλικής κυβερνήσεως αι προτάσεις... δια ... διαπραγματεύσεων... των Κυπρίων... εις τους Έλληνας

της Κύπρου περί της γνώμης του Εθνάρχου... Ο κυβερνήτης έρχεται εις το λονδίνον... Αντικείμενον... συνομιλιών... το θέμα της απειλής της ΕΟΚΑ, τα οικονομικά προβλήματα, τα θέματα των κρατουμένων, των εκτάκτων μέτρων, ως και της κινήσεως των Τούρκων... Η προοπτική... διαπραγματεύσεων με τον Μακάριον... δεν υπάρχει την στιγμήν αυτήν... Η θέσις της αγγλικής κυβερνήσεως παραμένει ότι η άρσις του διατάγματος της εξορίας του Εθνάρχου προϋποθέτει κατάργησιν των έκτακτων μέτρων και ειρήνευσιν... «νέου κύματος τρομοκρατίας»... η ΕΟΚΑ έχει επανοπλισθή με πολυβόλα και βόμβας... επηνδρωμένη με νέα μέλη εκπαιδευθέντα εις το όρος Τρόδος είναι πανέτοιμος να εξαπολύση επίθεσιν... Διγενή... Μπάρμπα Τζώρτζων... κρατούντα την κλείδα της καταστάσεως. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Στο πλαίσιο αυτό, η ελληνική κυβέρνηση, φοβούμενη ίσως την αντίδραση των Βρετανών, δεν ενημέρωνε πολλές φορές τον Μακάριο για τις εξελίξεις («Η ελληνική κυβέρνησις απέκρυσεν από τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον την αγγλικήν διακοίνωσιν... αφίξεως του Τούρκου αντιπροσώπου εις την Κύπρον την 1ην Οκτωβρίου»).

Εκτός .όμως από το «πρωταγωνιστικό» πρόσωπο του Μακαρίου, η εφημερίδα επικεντρώνεται κυρίως γύρω από τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. και τοποθετείται πρόδηλα υπέρ της οργάνωσης χρησιμοποιώντας μάλιστα και ιδιαίτερα βαρύγδουπα και θετικά φορτισμένα επίθετα για τους άνδρες της, αλλά και για τη νεολαία που στηρίζει τον αγώνα («ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Ένα κήρυγμα... Ο Π. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΝΙΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... στο βάθος της νεανικής ψυχής... υπάρχει... δυναμικής ενέργειας- σαν αυτή που αστράφτει στα βουνά και στις πόλεις της Κύπρου... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ»).

Η δράση της Ε.Ο.Κ.Α. συνοψίζεται γύρω από δολιοφθορές, τοποθετήσεις και εκρήξεις βομβών κατά των Άγγλων (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Vogel, 2015; Αργυρού 2004; Χατζηδημητρίου, 2018) (στρατιωτικές εγκαταστάσεις, αστυνομικά τμήματα, σπίτια Βρετανών αξιωματούχων κτλ.) (« Σήμερον... δύο άγνωστοι προσωπιδοφόροι επλησίασαν στρατόπεδο Αμμοχώστου... κατεδιώχθησαν», «ΙΣΧΥΡΑ ΕΚΡΗΞΙΣ ΒΟΜΒΑΣ ΕΝΤΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ... ολίγον μόλις είχε αναχωρήσει εκείθεν ο διοικητής της Κύπρου σερ Ρόμπερτ Λομिताίητς. Δεν εσημειώθησαν ζημιαί ή θύματα... Η ταινία προεβάλλετο... η «Ημέρας της Αυτοκρατορίας» και υπέρ του ταμείου της βρετανικής λεγεώνας... εις απόστασιν πέντε μόνον ναρδών από την αγγλικήν σημαίαν... εφυλάσσετο απόψε υπό αστυνομικών... η πρώτη έκρηξις βομβών από της 12ης Απριλίου...», «... τραυματισμόν Βρεταννού ναύτου... εις το σκότος επί μίαν ώραν, καθ'όν χρόνον είχαν αρχίσει αι δεξιώσεις δια τον εορτασμόν των γενεθλίων της βασιλείσεως

της Αγγλίας... λαθραία εισαγωγή όπλων εις την Κύπρον... Επισκοπής... συνέλαβε πλοίαριον του οποίου επέβαινον δύο ένοπλοι... Το... σαμποτάζ εις το σύστημα ηλεκτροφωτισμού της Λεμεσού και της Λάρνακος, καθώς και η σημειωθείσα έκρηξις βόμβας, αποδίδονται γενικώς εις την μυστικήν οργάνωσιν των Κυπρίων εθνικιστών... Ε.Ο.Κ.Α.... βόμβα... Μολότοφ...«ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΣΕΙΡΑΣ ΕΚΡΗΞΕΩΝ ΒΟΜΒΩΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΧΕΙΡΟΒΟΜΒΙΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ... και εναντίον δύο νυκτερινών κέντρων ανηκόντων εις Άγγλους. Δύο Βρεταννοί χωροφύλακες... εκακοποιήθησαν εις την πλατείαν Μεταξά της Λευκωσίας... Ο ταξίαρχος και η σύζυγός του... ουδέν έπαθον... ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΒΟΜΒΑ ΕΝΤΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ... Λευκωσίας... ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΗΣΥΧΟΥΝ», «βομβών επιθέσεως εναντίον βρεταννικής ιδιοκτησίας κέντρου διασκεδάσεως», «ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΡΡΙΨΑΝ ΧΕΙΡΟΒΟΜΒΙΔΑΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΟΛΩΝ ΑΜΕΣΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΔΥΟ ΑΓΓΛΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ... Οι Κύπριοι πατριώται απτόητοι από τας χιτλερικές τρομοκρατικές μεθόδους του νέου δημίου της νήσου... χειροβομβίδος... της Λεμεσού...δεν προεκάλεσε θύματα... έτεροι πατριώται έρριψααν χειροβομβίδα εναντίον βρεταννικού στρατιωτικού αυτοκινήτου... Εκ της εκρήξεως ετραυμάτισθησαν δυο στρατιώται... οι παλαιοί πολεμισταί... συνεχίζονται.», «σήμερον την πρωΐαν δε προσωπιδοφόροι της ΕΟΚΑ φέροντες περίστροφα επέδραμον εναντίον μεταλλείων Μιτσερά, τα οποία απέχουν ολίγον μόνον από βρεταννικόν στρατόπεδον... προηγούμενην νύκτα βόμβα εξερράγη εις την Αμμόχωστον εις την είσοδον βρεταννικού πανδοχείου... Θύματα δεν υπάρχουν.... Τρεις βόμβες εξερράγησαν εις την Αμμόχωστον... δύο... ορεινήν νοτιοδυτικήν Κύπρον...», «80 χιλιόμετρα δυτικώς της Λευκωσίας... Βόμβα εξερράγη έξωθεν του ταχυδρομείου...», «Κύπριοι πατριώται φέροντες προσωπίδας... 120 χιλιομέτρων... της Λευκωσίας... απέκοψαν τας τηλεφωνικάς γραμμάς... ελιθοβόλησαν αστυνομικά περιπολικά... κατεδικάσθησαν σήμερον ...», «πλήθη Κυπρίων... επιτιθέντα δια λίθων εναντίον Βρεταννών, ετραυμάτισαν θανασίμως τον αντισυνταγματάρχη... Κύπριοι πατριώται έρριψαν τρεις βόμβας εναντίον οικιών κατεχνομένων υπό βρεταννών... Εις Λευκωσίαν...πολλοί εκατοντάδες νέων... εκκλησίας της Φανερωμένης ελιθοβόλησαν βρεταννικάς δυνάμεις... έρευνας εις την Αρχιεπισκοπήν... β'όμβαι και σφαίραι...Απόψε ερρίφθησαν δύο βόμβαι... παρά το γήπεδον του ελληνικού Λυκείου Λευκωσίας και Τρίτη βόμβα εναντίον οικίας Βρεταννού αξιωματικού εν Πάφω... Ο μητροπολίτης Πάφου...αύριον... δι' Αθήνας... θα συνεχίση...τας συνομιλίας...», «Η χειροτερα ημερα... 13 ΝΕΚΡΟΥΣ ΚΑΙ 91 ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ... Βρεταννοί... Τούρκοι... Έλληνες... Η ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΑΓΓΛΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΟΚΑ...», «ΚΑΤΕΣΤΡΑΦΗΣΑΝ 5 ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΒΟΜΒΑΣ ΤΗΣ

Ε.Ο.Κ.Α. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΘΑ ΜΕΤΑΦΕΡΘΟΥΝ ΕΡΓΑΤΑΙ ΕΚ ΜΑΛΤΑΣ; ... κατά την τελευταίαν επίθεσιν της ΕΟΚΑ εναντίον της αγγλικής βάσεως του Ακρωτηρίου... καθημερινώς πολλαπλασιαζομένων επιθέσεων των Κυπρίων πατριωτών... ΤΡΕΙΣ ΝΕΑΙ ΒΟΜΒΑΙ ΕΞΕΡΡΑΓΗΣΑΝ ΧΘΕΣ... εις ανοικτόν γήπεδον πλησίον οικιών, όπου διαμένουν αγγλικά οικογένεια... εις το αντλοστάσιον του βρεταννικού στρατοπέδου... Άγιον Αμβρόσιον... βόρειον Κύπρον... εάν η εξακολούθησις πράξεων δολιοφθοράς... απόλυσιν όλων των εργαζομένων Κυπρίων... πολλαί δολιοφθοραί κατά την διάρκειαν του χειμῶνος».», «Η Ε.Ο.Κ.Α. ΗΡΧΙΣΕΝ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΑΓΓΛΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΑΘΡΟΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΒΟΜΒΩΝ ΠΑΡΑΖΑΛΗ ΚΑΙ ΕΚΠΛΗΞΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ... Βρεταννός μέλος των δυνάμεων Ασφαλείας ετραυματίσθη... πρώτης ενόπλου επιθέσεως εναντίον Βρεταννού από της επαναλήψεως της δράσεως της ΕΟΚΑ, τον παρελθόντα μήνα. Μέχρι του΄δε... σαμποτάζ στρατιωτικών εγκαταστάσεων... ηλεκτρικός μετασχηματιστής... κατεστράφη... πυρκαϊά... Αμμόχωστον... εμπρηστικήν βόμβαν... τρακτέρ... εκρήξεως βόμβας...», «ΕΙΚΟΣΙ ΒΟΜΒΑΙ ΕΞΕΡΡΑΓΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΕΝ ΚΥΠΡΩ... Λευκωσίαν... βρεταννικόν στρατόπεδον της ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ... ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΝ ΔΥΟ Βρεταννών στρατιωτών και ενός Κυπρίου ιδιώτου...είκοσι»).

Το εγκώμιο των αγωνιστών και του συνταγματάρχη Γρίβα πλέκεται ακόμη και μετά την επίτευξη των συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου, καθώς ο αρθρογράφος επικρίνει την ελλιπή, κατά τη γνώμη του, αναγνώριση του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. από την ελληνική πολιτεία («ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΡΕΟΣ... Αν δεν υπήρχαν τα παλληκάρια του Διγενή... ιδεαλισμόν... λεοντόθυμον καρδίαν... άγιοι Κύπριοι έφηβοι... παρέδιδαν την ζωήν των...ως λύτρον διά την ελευθερίαν της γης των πατέρων των... επροτιμούσαν τον θάνατον από την παράδοσιν... ετίμησαν τας ωραιότερας παραδόσεις του έθνους... δεν ελύγισαν... Ποιος τους θυμήθηκες... αντιμετώπισαν τους δημίους μιας αυτοκρατορίας... αγνά μέτωπα των εφήβων και των παρθένων... καταναγάσουν... το σκοτεινό στερέωμα της τυραννίας... σεπτά ονόματα... υπέρλαμπρες πράξεις τους... ασυγκριτη ευχυχία του κυπριακού λαού... τετράχρονης κυπριακής τραγωδίας... ... τους καρπούς των σπλάχνων του, τα τρυφερά του βλαστάρια... μερτύρια των στρατοπέδων συγκεντρώσεως... Δεν είδα, παρά μονάχα στην αρχή του λόγου του... βουλευτού Γεωργίου Αθανασιάδη Νόβα... «Ο ένοπλος εθνικός αγών της Κύπρου έληξε... ασχέτως με το αποτέλεσμα... ηρωικούς νεκρούς... φωτοστέφανον...άθλον των επιζησάντων... Θέλω να πιστεύω ότι διέφυγε την προσοχήν της κυβερνήσεως... ευθύς εξ αρχής την απόδοσιν των δικαίων τούτων τιμών. Νομίζω...

δεν είναι αργά να εκπληρώσει το Σώμα το οφειλόμενον χρέος.» Ο εθνικός αγών της Κύπρου έληξε πολιτικός. Όχι όμως και ιστορικάς... με προϋπόθεσιν την ειλικρινή συνεργασία της ελληνικής πλειοψηφίας με την τουρκική μειονότητα... θα φθάση... εις την ολοκλήρωσιν της ελευθερίας του... Το μεγάλο ηθικό χρέος προς τους πεσόντας πρέπει να πληρωθή. ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ»).

Γίνεται σαφές και μέσα από την εφημερίδα ότι η οργάνωση ήταν ξεκάθαρα εναντίον της αποικιοκρατικής πολιτικής των Βρετανών και κατά συνέπεια εναντίον του απόλυτου εκφραστή της, της βασίλισσας Ελισάβετ. Για το λόγο αυτό, σύμφωνα με την αγγλική αστυνομία, υπήρχε ο φόβος για δολοφονία της βασίλισσας («ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΩΝ ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ ΤΗΣ «ΑΠΕΠΕΙΡΑΘΗΝ ΝΑ ΦΟΝΕΥΣΩ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ ΕΛΙΣΑΒΕΤ» ΚΑΙ Η ΣΚΩΤΛΑΝΤ ΓΥΑΡΝΤ...ΕΚΟΙΜΑΤΟ... Ως γνωστόν, επειδή υπήρχον φήμες ότι Κύπριοι πατριώται της ΕΟ.Κ.Α. θα απειρίωντο να φονεύσουν την βασίλισσαν χιλιάδες ανδρών της Σκώτλαντ Γυαρντ είχαν αναμιχθή εις το πλήθος κατά την παρέλασιν... κ. Γουώρντ...προσποιούμενος τον δολοφόνον...Ουδείς μου έδωκεν προσοχήν... Ανεπαρκή τα μετρα ασφαλειας και εις Κύπρον... Ενώ δύο Άγγλοι στρατιώται-γράφει ο ανταποκριτής-φονευθέντες απόβόμβαν Κυπρίων «τρομοκρατών»φορτηγών αυτοκινήτων...Ουδέν εξ αυτών ήτο καλυμμένον με συρμάτινον πλέγμα. Θα ηδυνάμην να ρίψω...πολλάς βόμβας...παραπονούνται»).»).

Μία ακόμη θεμελιώδης δράση της Ε.Ο.Κ.Α. ήταν και η διασπορά προκηρύξεων σε όλη την επικράτεια της Κύπρου («προκηρύξεις αι οποίαι διενεμήθησαν την ημέραν της Αναστάσεως... απειλείται... θα χυθή βρεταννικόν αίμα... ειδικάς περιπολίας κατά την νύκτα εντός και περίξ της κυπριακής πρωτευούσης, ερευνώντα διάφορα οχήματα διά την ανακάλυψιν εκρηκτικών υλών και αντιβρεταννικών προκηρύξεων... έφερον την υπογραφήν της Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Οργάνωσις κυπρίων Αγωνιστών)...», «Προκηρύξεις της ΕΟΚΑ... η ώρα της απελευθερώσεως και χαρακτηρίζουσαι προδότας τους Έλληνας οι οποίοι θα παρίσταντο εις τας τελετάς των γενεθλίων.... Ευάγγελος Κουταλιανός... πλοίαρχος του βενζινοκίνητου «Άγιος Γεώργιος»... τεσσάρων ετών φυλάκισιν... ανάρρως εις το νοσοκομείον της Λευκωσίας», Προκηρύξεις της Ε.Ο.Κ.Α. διανεμηθείσαι χθες την νύκτα εις τας οδούς των κυριότερων πόλεων της Κύπρου απευθύνονται προς τον «Γκαουλάιτερ Χάρντιγκ»... «Όσον περισσότερους στρατιώτας φέρετε εις την νήσουν- λέγουν αι προκηρύξεις- τόσοσ περισσότερα θύματα θα υπάρχουν».... Υπογραφήν του αρχηγού της ΕΟΚΑ Διγενή. ...», ««ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ ΜΟΝΟΝ»... προκηρύξεις... καλούν τους Έλληνας μαθητάς να κηρύξουν από της Τετάρτης γενικήν απεργίαν... «Ο κυβερνήτης Χάρντιγκ διά

του νόμου επείγουσας ανάγκης μας απηγόρευσε τα πάντα... απεργιών ότι ένα μόν αναγνωρίζομεν νόμον τον νόμον της ελευθερίας. Και ένα... αρχηγόν τον Διγενήν», «Εκυκλόφορησαν φυλλάδια της Ε.Ο.Κ.Α. Εεις τα οποία αναφέρεται ότι αι απώλειαι των Βρεταννών στρατιωτών... 21 νεκρούς και 15 τραυματίαι. Η ΕΟΚΑ ουδεμίαν απώλειαν είχεν. Αναφέρεται επίσης ότι ο αγών θα συνεχισθή με περισσότερα και ισχυρότερα μέσα... χωρίς να υπολογισθούν αι απώλειαι και αι ποιναί.». Η πρώτη προκήρυξη της οργάνωσης ήταν η εξής: «Είναι καιρός να δείξωμεν εις τον κόσμον, ότι εάν η διεθνής διπλωματία είναι ΑΔΙΚΟΣ και εν πολλοίς ΑΝΑΝΔΡΟΣ, η κυπριακή ψυχή είναι γενναία· εάν οι δυνάσται μας δεν θέλουν να αποδώσουν την λευτεριά μας, μπορούμεν να την διεκδικήσωμεν με τα ίδια μας τα χέρια και με το αίμα μας. (...) Ο αγών θα είναι σκληρός. Ο δυνάστης διαθέτει τα μέσα και τον αριθμόν. Ημείς διαθέτομεν την ψυχήν, έχομεν και το δίκαιον με το μέρος μας. Γι' αυτό και θα νικήσωμεν».

Η Ε.Ο.Κ.Α. δεν στόχευε από την αρχή σε δολοφονίες Βρετανών πολιτών ή «προδοτών» Κυπρίων, καθώς σκοπός της ήταν να πιέσει τη διεθνή πολιτική σκηνή για την επίτευξη της ενσωμάτωσης της Κύπρου στο ελληνικό κράτος («... εις Κύπρον από της 20^{ης} παρελθόντος Ιουνίου... φόνον δύο ατόμων και τον τραυματισμόν ετέρων 21... η εκστρατεία των επιθέσεων... 1^η Απριλίου... εναντίον των βρεταννικών περιουσιών... απέβλεπε... εκφοβισμόν παρά τον τραυματισμόν ... από της 20^{ης} Ιουνίου... εις την δολοφονίαν και τον τραυματισμόν... ιδιαιτέρως... αστυνομίας και του στρατού», «Κύπριοι πατριώται επυροβόλησαν και ετραυμάτισαν σήμερον Βρεταννών αεροπόρον... Εις Αμμόχωστον ερρίφθησαν τρεις βόμβαι εναντίον αγγλικής στρατιωτικής περιπόλου. Αι βόμβαι εξερράγησαν χωρίς να προκαλέσουν θύματα... η απεργία είναι σήμερον ευρυτέρα της των προηγούμενων τεσσάρων ημερών....», «ΤΡΕΙΣ ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΣΥΝΕΚΛΟΝΙΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ... εις το αρχηγείον της αστυνομίας... γκαράζ εταιρίας ταξί ... οικίαν ενός Αρμένιου... εξ εκρηγνυομένων πυρομαχικών... εις τας αποθήκας του κτιρίου, όπου είχαν συγκεντρωθή κατασχεθέντα όπλα της ΕΟΚΑ.... Συνέβη», «ΔΡΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΩΝ... εις γάμον... Λευκωσίας... εφόνευσαν... Έλληνοσ Κυπρίου... πρόστιμον 50 λιρών... διότι προέβαινεν εις την πώλησιν βρεταννικών προϊόντων παρά την αντίθετον διαταγήν της ΕΟΚΑ...»).

Όμως, η σκληρή στάση των Βρετανών κυρίως τα χρόνια της διακυβέρνησης του Χάρντιγκ (βασανιστήρια και δολοφονίες) και η συνεχής αναβλητικότητα στην εξεύρεση ικανοποιητικής προς τις ελληνοκυπριακές επιδιώξεις λύσης από τον Ο.Η.Ε. και την ελληνική πολιτεία οδήγησαν

την οργάνωση στο επόμενο στάδιο, αυτό του ένοπλου αγώνα («ΦΟΝΟΣ ΚΑΤΑΔΟΤΟΥ... Οθωμανός ποιμήν Κελ Αρίφ... του συλληφθέντος Κυπρίου Μιχαήλ Καραολή, όστις κατηγορείται ότι εφόνευσε τον αστυνομικό Ηρόδοτον Παυλή... μέτρα ασφαλείας... κύματος αντιβρετανικών ενεργειών μετά την αναστολήν της Τριμερούς Διασκέψεως του Λονδίνου... τουρκικοί κύκλοι... Ικανοποίησιν των διότι η Τουρκία... εκφράση τας απόψεις της εις το Λονδίνον και να υποστηρίξη την θέσιν της.»), «ΕΝΕΤΑΘΗ Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Μετά την απόρριψιν της ελληνικής προσφυγής δια το Κυπριακόν υπό της ΟΗΕ», «η είδησις... στραγγαλισμού του κυπριακού ζητήματος υπό της Γενικής Συνελεύσεως της ΟΗΕ... νέα κύματα αγανακτήσεως μεταξύ του ελληνικού πληθυσμού... οι Έλληνες της Κύπρου οφείλουν πλέον να αναλάβουν εξ ολοκλήρου την τύχην των εις χείρας των... ελληνικά εφημερίδες της Μεγαλονήσου... πικρίας δια την απόφασιν... αι τουρκόφωναι... πανηγυρίζουν...», «Υποδιοικητής της αστυνομίας επλήγη θανασίμως από βόμβαν... εφονεύθη από έκρηξιν... εις το γραφείον του... εφονεύθη στρατιώτης της Ραφ και τέσσερις άλλοι ετραυματίσθησαν εξ εκρήξεως βόμβας... Ο τρίτος έπεσε από τα πυρά της ΕΟΚΑ... «ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΡΗΜΕΝΕΣ»... τώρα δεν ομιλούν περί της συντριβής της Ε.Ο.Κ.Α. όπως ο φανφαρόνος στρατάρχης διεκήρυττε... Εμείς απαντούμε: Και εάν ακόμη οι Άγγλοι φέρουν όλον τον στρατόν τους στην Κύπρο θα τους «ντοπουζιάζουμε» μέχρις ότου φύγουν. Τον πόλεμον θα τον κρατήσουμε εν ανάγκη ακόμη ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ. Θα δούμε ποιος θα βαστάξη εμείς ή αυτοί... ό,τι δήποτε και αν κάμετε.»), «ΔΥΟ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΦΟΝΕΥΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΕΤΡΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΥΠΟ ΑΝΤΑΡΤΩΝ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΩΡΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ!... Ο εις εφονεύθη... εις το κέντρον της Λευκωσίας... ετραυματίσθη σοβαρώς και άλλος... εις την Λεμεσόν βόμβα ριφθείσα εναντίον αυτοκινήτου, εφόνευσε τον οδηγούντα αυτό Άγγλον πολίτην... ετραυματίσθησαν η σύζυγος... και εις Βρεταννός στρατιώτης», «ΔΥΟ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΒΟΜΒΑΝ ΡΙΦΘΕΙΣΑΝ ΥΠΟ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α.... Μεσόγι... Πάφου...»)

Όταν μάλιστα οι συνομιλίες για το κυπριακό κατέληγαν σε αδιέξοδο, η Ε.Ο.Κ.Α. απειλούσε ανοιχτά μέσα από τις προκηρύξεις της τους Βρετανούς αλλά και τους «προδότες» Κυπρίους («Η ΣΤΙΓΜΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΩΡΙΑΝ ΤΩΝ ΠΡΟΔΟΤΩΝ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕ ΧΘΕΣ Η ΕΟΚΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ ... όλοι οι προδότες αστυνομικοί ή πληροφοριοδότες... ανακάλυψιν κρυπτών της ΕΟΚΑ εις την ορεινήν περιοχήν της Κυρηνείας»), προχωρώντας σε εφαρμογή των απειλών της («εις την Λευκωσίαν Κύπριοι

πατριώται εφόνευσον απόψε Έλληνα πρώην αστυνομικών...ο οποίος κατέδιδεν εις τους Άγγλους Κυπρίους αγωνιστάς... Κυρρηναίαν...», «εις τας στέγας υψηλών κτιρίων...περιοχή... τους τελευταίους τρεις μήνες τρεις Βρεταννοί στρατιωτικοί εφονεύθησαν και πέντε άλλοι ετραυματίσθησαν... σφαιρών.»). Στις κηδείες των αγωνιστών της μάλιστα η οργάνωση έστελνε στεφάνια για να τους τιμήσει (««Έκ μέρους του ηγέτου Διγενή»... Εις την πάφον.... Εψάλλετο ο ελληνικός εθνικός ύμνος, ερρίφθησαν προκηρύξεις.... Παγκυπριακής Εθνικής Οργανώσεως Φοιτητών... ετραυμάτισαν.»), «Η ΕΟΚΑ ΑΠΕΙΛΕΙ ΜΕ ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ ΤΟΥΣ ΑΓΓΛΟΥΣ... αν... δεν παύσουν κακομεταχειριζόμεναι τους Κυπρίους... αποδείξεις που μαρτυρούν τι υφίστανται οι κρατούμενοι... Είναι η πρώτη φορά που η ΕΟΚΑ απειλεί με αντίποινα τας βρεταννικάς αρχάς.»), «Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΕΝΕΡΓΩΣ ΤΩΡΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΓΑΛΛΟΣ ΒΟΥΛΕΥΕΤΗΣ ΣΥΝΙΣΤΑ... ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΟΠΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... θα τιμωρή πάντα Κύπριον ο οποίος «δεν βοηθεί ενεργώς τον αγώνα»... δεν θα έχουν φωνήν... Όταν βλέπης μίαν κίνησιν της Ε.Ο.Κ.Α. και δεν την προδίδεις εις τας Αρχάς, συντελείς και συ...»).

Τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. συμπληρώνουν και άλλες οργανώσεις που στην ουσία ήταν θυγατρικές της, όπως η Ε.Μ.Α. («ΝΕΑΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ... απειλάς εναντίον των Βρεταννών στρατιωτών... υπό της ΕΜΑ (εθνικού μετώπου απελευθερώσεως)... εις Αμμόχωστον... οι Βρεταννοί στρατιώται να εγκαταλείψουν την νήσον «πριν είναι πολύ αργά»...») και η Π.Ε.Κ.Α. («παρά ταύτα ετήρησε... διετήτησον το μαχητικό της πνεύμα... επιφυλακή... επιχειρήσεις ισχυροτάτων βρεταννικών δυνάμεων... άκαρποι... Πολιτική Επιτροπή Κυπρίων Αγωνιστών» (ΠΕΚΑ) η οποία αποτελεί τον πολιτικό βραχίονα της ΕΟΚΑ... ο Διγενής... απορρίπτει δε πάσαν συμβιβαστικήν λύσιν...», «Προκηρύξεις... Λεμεσόν... Ουδείς... πρέπει να λείψη... αξίους ήρωας... αίμα διά τον κυπριακόν αγώνα... Ορκιζόμεθα... ότι θα συνεχίσωμεν μέχρις... αυτοδιάθεσιν ΑΠΕΜΟΝΩΘΗ ΤΟ ΜΟΡΦΟΥ... ούτε εις... αγρότας επιτρέπη να εξέλθουν... Ο δήμαρχος... διεμαρτυρήθη... Όταν ανακαλύψατε βόμας εις την τουρκικήν συνοικίαν της λευκωσίας... δεν επεβάλτε την απαγόρευσιν της κυκλοφορίας... ΠΕΚΑ... καταγγέλει την κυβέρνησιν της Κύπρου επί μεροληψία υπέρ των Τούρκων... ανακαλύπτωνται βόμβαι εις ελληνικά κτίρια... ανατινάσσονται... ενώ... τουρκικός οικίας... άνευ...συνεπείας»).

Οι πρώτοι που στηρίζαν τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. ήταν οι μαθητές, οι φοιτητές και γενικά η νεολαία της Κύπρου και της Ελλάδας. Κυρίως μέσα από απεργίες και διαδηλώσεις διαμαρτυρίας σε Κύπρο και Ελλάδα, αλλά και διαμοιρασμό προκηρύξεων της Ε.Ο.Κ.Α. εξέφραζαν την αντίθεσή

τους στο αποικιοκρατικό καθεστώς, τη δυσαρέσκειά τους για τα βασανιστήρια και τις δολοφονίες των Άγγλων κατά των αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α. και την επιθυμία τους για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα («ΑΠΕΡΓΙΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΒΑΡΕΙΑΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ... Οι Κύπριοι σπουδασταί ανωτέρων σχολών... απεργίαν εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά τας χθεσινάς καταδίκας ένδεκα κατηγορουμένων υπό του δικαστηρίου της Πάφου...»), «ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΝ ΕΞΑΠΕΛΥΣΑΝ ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΟΤΙ ΑΝΑΓΡΑΦΟΥΝ ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ «ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΧΑΡΝΤΙΓΚ»... δυτικώς της Λευκωσίας, κατόπιν διαδηλώσεων των μαθητών, οι οποίοι ελιθοβόλησαν τον αστυνομικόν σταθμόν ... αντιβρετανικά συνθήματα και ζητούντες την ελληνικήν σημαίαν... ενισχύσεψς 90 απομεμονωμένων σταθμών εναντίον ενδεχόμενων επιδρομών... καταδίωξιν αναγραφόντων...», «Εις την Λευκωσίαν μία βόμβ εξερράγη... σοβαράς ζημίας... Λεμεσόν πολλοί Βρεταννοί στρατιώται... ινα διαλύσουν διά δακρυγόνων... και κλομπ... διαδηλωτών... 50 χιλίόμετρα από την Λευκωσίαν Άγγλοι στρατιώται ελιθοβολήθησαν υπό Κυπρίων νέων οι οποίοι είχαν συγκροτήσει διαδήλωσιν ζητούντες την αναθεώρησιν της εις θάνατον καταδίκης του Μιχαήλ Καραολή.»), «ι μαθηταί του ελληνικού γυμνασίου της Αιγιαλούσης εκήρυσαν σήμερον απεργίαν και συνεκρότησαν διαδήλωσιν εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά την θέασιν του Ιστού της ελληνικής σημαίας...»). Πολλές φορές οι βρετανικές αρχές συνελάμβαναν τους νεαρούς και τους οδηγούσαν σε δίκη («Είκοσιν Έλληνες μαθηταί... Λαπίθου προήχθησαν σήμερον εις το διακστήριον της Κυρηνείας... παράνομον διαδήλωσιν την 9^{ην} Ιουνίου...Ιουλίου.»), «μαθητής του Γυμνασίου της Αμμοχώστου... σήμερον ενώπιον του δικαστηρίου... κατηγορίαν... ένοπλον βίαν διά την ανατροπήν του Συντάγματος της Κύπρου...», «δώδεκα Κύπριοι μαθηταί κατεδικάσθησαν σήμερον... προστίμου... παρανόμου συγκεντρώσεως... 25ην Μαΐου... έρευνας... Άγιος Ηλίας... Αμμοχώστου... όπλων και εκρηκτικών... ουδέν ανευρέθη.»), «Σήμερον... εις Αμμόχωστον άλλη... Διαδηλώσεις μαθητών εσημειώθησαν εξ άλλου εις Αμμόχωστον και Μόρφου εις ένδειξιν διαμαρτυρίας δια τους προσφάτους βανδαλισμούς των βρεταννικών στρατευμάτων...», «ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΓΕΛΟΙΟΠΟΙΟΥΝ ΤΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗ ΜΕ ΕΙΦΟΛΟΓΧΗΝ... Τρεις νεαροί Κύπριοι... παρήλασαν δια των έρημων οδών της Λευκωσίας... Εις εκ των νεαρών Κυπρίων κατεβιβάσθη εκ του όνου του και ηρευνήθη...κατέσχον σήμερον... έγγραφα... μυστικές οδηγίας της οργανώσεως ΕΟΚΑ... συνέχισιν των σπουδών των.»), «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η ώρα της λογοτεχνίας (ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΓΧΟΝΕΣ Του κ. Πέτρου Χάρη) Ύψωσε... τη σημαία της στις 10, στις 11 και στις 12 Μαΐου. Μαζί με όλους τους Έλληνες θρήνησε

πολύ, αλλά και κράτησε ψηλά το κεφάλι. Τα δύο παλληκάρια της Κύπρου με τον τρόπο που αντίκρισαν τον τύραννο και τον θάνατο μας έκαναν υπερήφανους και αισιόδοξους... μένουμε όρθιοι...δικαιολογημένα ωργισμένες φωνές πνευματικών μας ανθρώπων... λαός και πνευματική ηγεσία... αρετή της λογοτεχνίας... η ελληνική... μένει βαθύτατα εθνική... η συμβολή της όμως την ώρα της παλληκαριάς και θυσίας πρέπει να είναι ένα έργο με διάρκεια... ένα βιβλίο... το παλληκαράκι που έδωσε τη ζωή του, χωρίς προσπάθεια διαφυγής από το πεπρωμένο, χωρίς δάκρυα... τη θυσία του Καραολή της Κύπρου, του Καραολή των Ελλήνων... πολλή η ομορφιά σ'όλη αυτή την τραγική ιστορία... λαό που οικτρά αγωνίζεται... πλάτος ψυχής και ζωής...δεν ετρόμαζαν ούτε μπροστά στην αγχόνη... το κουράγιο δεν θα λείψει... η μητέρα μου, να καταφέρουν να αποφύγουν τους θρήνους και τους σπαραγμούς για μένα... Ούτε μια μεγαλοστομία, ούτε ένα παράπονο, ούτε κ' ένας βαρύς λόγος για τον τύραννο. Τώρα πια έχουν όλα τελειώσει ο μελλοθάνατος ξέρει ότι έκαμε το χρέος του δεν έχει ανάγκη να προβάλει θυσία ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ », «... χθεσινάς συγκρούσεις μεταξύ σπουδαστών και αστυνομίας η οποία διέλυσε βιαίως τας διαδηλώσεις των υπέρ του κυπριακού αγώνος... Τραυματισθείς διαδηλωτής... Συλληφθείς σπουδαστής δέεργεται από αστυφύλακα... κατώρθωσαν να συλλάβουν.», «Λευκωσίαν... απεργία των μαθητών των γυμνασίων...», «μαθητικής αντιστάσεως κατά του κατακτητού... αδερφοί μας εις τας φυλακάς και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος εις την εξορίαν η κατασκευή... δεν μας ενδιαφέρει... Δημοσίαν Σχολήν Αρρένων... 30 εκ των συμμαθητών των απεφάσισαν να κηρύξουν απεργίαν πείνης, ο διευθυντής όμως της σχολής τους απέβαλε.»).

Από το 1958 και ύστερα ακούγονταν και συνθήματα κατά της Τουρκίας (ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΣΥΝΕΚΡΟΤΗΣΑΝ ΔΙΑΔΗΛΩΣΙΝ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΝ ΕΨΑΛΛΑΝ ΓΟΝΥΠΙΕΤΩΣ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΥΜΝΟΝ «ΟΠΛΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΚΑ» «ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ»... «ΕΟΚΑ», «Ένωσις»... κινούμενοι προς την πλατεία Ομονοίας... Η αστυνομία προσεπάθει συνεχώς να απωθή τους διαδηλωτάς... έκαυσαν μίαν τουρκικήν σημαίαν... να ψάλλουν τον Εθνικόν Ύμνον. Οι αστυφύλακες, το περίζ πλήθος... εις στάσιν προσοχής... Οργήν και αγανάκτησιν... υμετέρα ασυχολόγητος απαγορευτική διαταγή συγκροτήσεως συλλαλητηρίου»). Οι διαδηλώσεις στρέφονταν εν πολλοίς και κατά του σχεδίου Μακ Μίλλαν-Φουτ, ενώ είχαν έντονη ρητορική κατά των Βρετανών («ΖΩΗΡΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΝ ΧΘΕΣ ΔΙΕΛΥΘΗΣΑΝ ΒΙΑΙΩΣ ΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΥΟ ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΚΑΙ ΔΥΟ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ... εις το κέντρον των Αθηνών... κατά του

αγγλικοτουρκικού σχεδίου διά την Κύπρον και της κυβερνητικής πολιτικής...απαγορεύσεως του συλλαλητηρίου... «Έξω από το Ν.Α.Τ.Ο.», «Δεν θα την πουλήσετε», «Ο Μακάριος στην Κύπρο», «Ε.Ο.Κ.Α.»... ζητωκραυγάζοντας πέρ της Κύπρου και του Διγενή... «Θάνατος στους Άγγλους.»).

Στις διαδηλώσεις δεν έπαιρναν μέρος μόνο μαθητές και φοιτητές, αλλά και πολίτες, αντιμετωπίζοντας πολλές φορές τον κίνδυνο να συλληφθούν («Πάφον ... διαδηλώσεις της 16^{ης} Μαρτίου... φυλάκισιν 15 ημερών...», «Εις την Αμμόχωστον προεφυλακίσθησαν σήμερον δέκα μαθηταί») ή εξορίας («ΟΙ ΑΠΕΛΑΘΕΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ... επτά Έλληνες.... συγκινητικήν τελετήν προς τιμήν... λιμένος.»), «ΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ ΤΗΣ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΥΛΟΝ ΚΥΠΡΟΝ ... διαδηλώσεις του λαού της Κύπρου, ο οποίος δεν επτοήθη από τα μέτρα των Άγγλων», «... Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΝ... αποτελεί πολιτικό αστόχημα... θύελλαν διαμαρτυριών εις την Ελλάδα...», «ΝΕΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΞΑΠΕΛΥΣΕΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΠΡΩΤΟΝ ΘΥΜΑ ΜΙΑ ΚΩΦΑΛΛΟΣ ΓΡΑΙΑ... επιχειρήσεις εναντίον των ανδρών της ΕΟΚΑ εις το «τρίγωνον» τρόμου», , νοτίως της Αμμοχώστου... κατεσχέθησαν ...όπλα...ανάκρισιν 17 άτομα... νέα επιχειρήσεις... Βορείως της Λεμεσού... Εφόνευσαν την υπερήλικα Ευτυχίαν Ζενίου, εις το χωρίον Τρουλί της νοτίου Κύπρου... Έλλην Κύπριος εφονεύθη υπό ενόπλων εν Λευκωσία σήμερον το απόγευμα... 19ετούς Δημητρίου Βιολάντη εκ του χωρίου Κοκκινότριμιά... Πέντε Κύπριοι συνελήφθησαν ... ανάκρισιν... καταγγελίας περί παραβιάσεως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων... άδειαν., «Από την χθεσινήν πανελλήνιον εκδήλωσιν υπέρ της αυτοδιαθέσεως της Κύπρου... σιωπηλής διαμαρτυρίας το θέαμα των έρημων πόλεων...», «ΕΝΗΡΓΗΘΗΣΑΝ 500 ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ...συστηματικήν ανάκρισιν... βόμβα εναντίον βρετανικής περιπόλου»).

Οι Βρετανοί απέλυαν Κύπριους ή Έλληνες πολίτες από βρετανικές κρατικές υπηρεσίες, φοβούμενοι ότι μπορεί να είναι μέλη ή να βοηθούν την Ε.Ο.Κ.Α.(«η απόλυσις των Ελλήνων εργατών εκ μέρους της ΡΑΦ και του βρετανικού στρατού αποτελεί πράξιν αντιποίνων») Οι Ελληνοκύπριοι καθηγητές αντιμετωπίζαν κίνδυνο ακόμη και αφαίρεσης της άσκησης επαγγέλματος («υπό της κυβέρνησεως ανέσταλησαν αι άδειαι εξασκήσεως επαγγέλματος των Κυπρίων καθηγητών Φώτη Λοΐζου και Ηβης Πετρίδου...», «29ετής... Αντώνιος Ραχιώτης... εφονεύθη υπό των Άγγλων... ετρουαματίσθη... Πρόδρομος Παπής... 64 ετών... Ο ιερεύς και πέντε κάτοικοι του χωρίου Πολύστυπος ετέθησαν υπό κράτησιν... κατηγορείται... ορκωμοσίαν υπέρ της ΕΟΚΑ... Τρεις φοιτηταί, κατεδικάσθησαν... περίστροφα... Χάρντιγκ... θα δύναται να απαγορεύει

δημοσιεύματα υπό ωρισμένας συνθήκας... αι αγγλικά εφημερίδες διαματρύρονται... τελευταία υπολείμματα ελευθερίας...»). Πολλοί από αυτούς όμως στήριζαν στις τάξεις τους τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. (*«Εις τα σχολεία οι διδάσκαλοι κατά την ώραν της στάσεως ανέπτυξαν εις τους μαθητάς την σημασίαν του αγώνος της ΕΟΚΑ διά την απελευθέρωσιν της Κύπρου.»*)

Ένας από τους αρθρογράφους της εφημερίδας ο Διονύσης Ρώμας συγκρίνει την βάνανση κατασταλτική πολιτική των Άγγλων με εκείνη των Τούρκων έναν και πλέον αιώνα πριν, το 1821. Με αυτό τον τρόπο θέλει να τονίσει τον αναχρονισμό και τη βαρβαρότητα της αποικιοκρατικής βρετανικής πολιτικής και το οξύμωρο ότι οι Βρετανοί παρόλες τις ενέργειές τους θεωρούσαν τους εαυτούς τους ως εκπροσώπους του δυτικού πολιτισμού (*«Συμβαίνουν ακόμη στον 20ον αιώνα τέτοια καταπληκτικά πράγματα, αλλά ότι οι ένοχοι ανήκουν συχνά σε φυλές που υποτίθεται πως αποτελούνε το καύχημα και την ελπίδα της ανθρωπότητας! Ό,τι και να κάνουνε οι Αλβανοί, οι Βούλγαροι ή οι Τούρκοι λίγη εντύπωση, μπορεί να μας κάνη... Τέτοιοι ήταν πάντα... Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με κράτη... σημασιόφορους του πολιτισμού... αίσθηση... μας απελπίζει... διαμαρτυρία από το στρατόπεδο συγκεντρώσεως εις το φρούριον της Κυρηνείας... η διαβίωσίς μας είναι τραγική... μεσαιωνικά μαρτύρια και υγρά κελλιά... Αποχωρητήρια δεν υπάρχουν... μικρά σιδηρά δοχεία... δυσωδία... απερίγραπτος η φρικώδης κατάστασις εντός τοιούτων βρωμερών κελλίων ... μνήμης... Τρίπολη στα 1850... περιγραφή της ζωής των φυλακισμένων της Κυρηνείας... με τον τίτλο Τουρκία 1821-Αγγλία 1955... ατίμητη συμβολή στην ιστορία του συγχρόνου πολιτισμού Δ. ΡΩΜΑΣ», «Τώρα που η αποικιοκρατία από το ένα μέρος και ο εκ των κάτω ολοκληρωτισμός από το άλλο απειλούν τα τελευταία λείψανα της ελευθερίας των ανθρώπων, ως και τις περίφημες «ελευθερίες» τους»).*

Από όλους τους αρθρογράφους της εφημερίδας που ασχολούνται κατά περίσταση με την Ε.Ο.Κ.Α., παρουσιάζεται η διαρκής προσπάθεια της Αγγλίας να διατηρήσει το αποικιοκρατικό καθεστώς στην Κύπρο πάση θυσία, προβάλλοντας αρκετές φορές αδιάλλακτη στάση για εναλλακτική λύση (*«είναι δυνατόν να συνδυασθούν αι στρατηγικά απαιτήσεις της Μ. Βρετανίας με τους εύλογους πόθους των λαών των αποικιών όπως διατηρήσουν τας φυλετικές και μορφωτικές παραδόσεις των.»*, *«ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΠΙΡΡΙΠΤΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΑΣ ΕΥΘΥΝΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙΣΑΝ ΕΚΡΗΚΤΙΚΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΝΩ ΕΞΑΠΟΛΥΟΥΝ ΝΕΟΝ ΚΥΜΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ... Ο υφυπουργός Εξωτερικών κ. Νόρτιγκ... η ευθύνη δια την δημιουργηθείσαν εις Κύπρον εκρηκτικήν κατάστασιν βαρύνει την ελληνικήν*

κυβέρνησιν... εργατικός βουλευτής... Μπαίκερ... η κυβέρνηση θα ηδύνατο να σκεφθή την επανεξέτασιν του κυπριακού ζητήματος και συνέστησεν», «ΑΜΕΤΑΝΟΗΤΟΙ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟΙ... Εις αυτούς οι οποίοι βλέπουν την χώραν μας ως ιμπεριαλιστικήν Δύναμιν... «Όταν η Κίνα φύγη από το Θιβέτ, όταν η Ρωσία εγκαταλείψει την ανατολικήν Ευρώπην, όταν η Γαλλία εγκαταλείψη την Βόρειον Αφρική, όταν η Παρτογαλία φύγη από την Γκόα όταν.... Και οι Βρεταννοί θα φύγουν από την Κύπρον». ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ... Νάσερ.... των Βρεταννών».) και καρπώνοντας την εύνοια του Ο.Η.Ε. . Είναι λογική και επόμενη συνεπώς η συνεχής άρνηση τους να συμφωνήσουν με την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα («η άρνησις της να δεχθή την παραχώρησιν της νήσου εις την Ελλάδα», «ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ... συντηρητικός... Γεϊτς... η Ελλάς... ευθύνην των τοπικών και εκκλησιαστικών... Αγγλία... αμύνης της νήσου και της προστασίας της τουρκικής μειονότητας. Ως Άγγλον κυβερνήτη προτείνει τον Δούκα του Κένι.», «ΛΟΓΟΙ ΚΙ' ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ Ο άλλος αποικισμός Ευκαιρίες και κίνδυνοι του ελληνικού κινηματογράφου ΤΟΥ κ. Μ. ΠΛΩΡΙΤΗ Τα σημεία των καιρών δείχνουν ότι η χώρα μας πάει, κι' αυτή, να γίνη κινηματογραφική αποικία. Ω, ας μην τρομάζη η τελευταία λέξη- τόσο δίκαια αποτρόπαιη , προπάντων στις μέρες μας»).

Προκειμένου να μην φανεί προς τα έξω η κατάφορη καταπίεση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι Άγγλοι συζητούν -στο πλαίσιο του Ο.Η.Ε.- το ενδεχόμενο αυτονομίας, αλλά όχι ανεξαρτησίας («ΔΙΕΘΝΕΣ ΖΗΤΗΜΑ ΛΕΓΕΙ Ο κ. ΛΟΪΔ... το Κυπριακόν δεν είναι πρόβλημα αποικιακόν.... Η πολιτική μας εν Κύπρω, προσέθεσεν ο κ. Λούδ- πρέπει να ευνοήση την αυτονομίαν.», «ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΚΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΟΤΑΝ ΟΜΙΛΟΥΝ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ...παγκόσμιον πόλεμον», «δήλωσιν της βασίλισσας της Αγγλίας ότι η βρεταννική κυβέρνηση «θα συνεχίση τας προσπαθείας της διά την εφαρμογήν φιλελεύθερου συντάγματος εις την Κύπρον».....»).

Η πολιτική τους, όπως ειπώθηκε και παραπάνω, επικεντρώνεται στη διατήρηση της αποικιοκρατίας, κάτι το οποίο έκαναν εξάλλου και σε άλλα κράτη-αποικίες τους («ΛΟΓΟΙ ΚΙ' ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ Η «ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ» Η ΚΥΡΙΑ... δε μπορώ να καταλάβω όλη αυτή τη φασαρία που κάνετε για την Κύπρο. Και μεις έχουμε παρόμοια προβλήματα... κάποιες αποικίες μας δε θέλουν λείει να είναι αποικίες... εξωφρενικές... Τι τους έπιασε... και θέλουν να διώξουν εμάς ή τους Άγγλους ή οποιους... τους κυβερνών;... θέλουν την ελευθερία τους... Κουραφέζαλα!... Εσείς, η χώρα σας την κάνατε σημαία και σάλπιγγα για όλους τους λαούς της γης. Και τώρα τη λέτε «κουραφέζαλα»... αυτοί

οι λαοί ζούσαν κακά... ώσπου τους «κατακτήσανε» μερικά πολιτισμένα κράτη.... Από φτωχούς και άθλιους, τους έκαναν ανθρώπους... τις έβαλαν να πηδήσουν 20 ή 40 αιώνας μεμιάς... Είσατε τόσο βέβαιη πως όλες αυτές οι χώρες είχαν ανάγκη από άλματα: Η Κύπρος Π.Χ.... αχαριστία... Μοιάζουν με τα ορφανά που αφού, τα υιοθετήση κάποιος και τα μεγαλώση και τα σπουδάση μετά του γυρίζουν την πλάτη και δε θέλουν να τον ξέρουν... Λέτε να το καναν από φιλανθρωπία; Πήραν δέκα εκατό χίλιες φορές πίσω τα λεφτά που ζόδεψαν.... Ήταν ευτυχισμένοι και ήσυχοι. Τώρα σκοτώνονται και αύριο αν πετύχουν αυτό που γυρεύουν, θα χτυπάνε το κεφάλι τους στους γκρεμισμένους τοίχους τους.... Οι Αλγερινοί θα ξαναγίνουν ζούγκλα και οι κύπριοι φτωχοί... Η Ελευθερία δεν είναι επιδόρπιο. Είναι το πρώτο «πιάτο». Φοβάμαι πώς... θα είναι και το μόνο τους πιάτο!- Σε πολλούς φτάνει και τόσο... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ», «Τώρα που η αποικιοκρατία από το ένα μέρος και ο εκ των κάτω ολοκληρωτισμός από το άλλο απειλούν τα τελευταία λείψανα της ελευθερίας των ανθρώπων, ως και τις περίφημες «ελευθερίες» τους»).

Οι ελληνικές κυβερνήσεις Παπάγου και Καραμανλή προσπαθούσαν κατά καιρούς να διεθνοποιήσουν το Κυπριακό ζήτημα και την βάνουση στάση της Βρετανίας με προσφυγές στην Επιτροπή Ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε. εναντίον της. Τις περισσότερες φορές όμως αποτύγχαναν, επιβεβαιώνοντας την ισχυρή θέση της Βρετανίας στον οργανισμό, αλλά και την αγγλοτουρκική συνεργασία για την αποφυγή της Ένωσης Ελλάδας-Κύπρου («*υφίσταται πίεσιν όπως αποσύρη την προσφυγήν διά το κυπριακόν... η Ελλάς θα υποστηρίξη την προσφυγήν εις την ΟΗΕ*»), «*ΕΝΕΤΑΘΗ Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Μετά την απόρριψιν της ελληνικής προσφυγής δια το Κυπριακόν υπό της ΟΗΕ*», «*ΑΙ ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΘΕΟΤΟΚΗ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ... παράλειψις της κυβερνήσεως Καραμανλή να προβή εις άμεσον κατάθεσιν προσφυγής... βάσει του άρθρου...δικαιολογίαν ότι δεν ενδείκνυται προσφυγή... θα απέκλειεν... κατάθεσιν αιτήσεως της Ελλάδος και συζήτησιν... αβάσιμος. Η ενδεχόμενη προσφυγή της Ελλάδος είναι πλέον βέβαιον ότι δεν θα έφθανεν εις το στάδιον... της συζήτησεως... η Βρετανία ως Μ. Δύναμις θα ήσκει το διακίωμα του βέτο...1953 δια το Μαροκινόν ζήτημα...εντόνους αναλογίας με την σημερινήν κρίσμον φάσιν του κυπριακού... ο Γάλλος γενικός διοικητής... εζήτησε την πααίτησιν του σουλτάνου...ηρνήθη να παραιτηθή... εξόριστος εις Κορσικήν... Η Βρετανία αι Ην. Πολιτείαί και η Γαλλία αντετάθησαν εις την εγγραφήν του θέματος εις την ημερήσιαν διάταξιν...Ο.Η.Ε.... αραβοασιατική προσφυγή εις το Συμβούλιον Ασφαλείας...αποφασιστικώς εις την εγγραφήν του Μαροκινού εις την Γενική Συνέλευσιν... εανέλθη*

μετά δυο έτη... σουλτάνος...», «ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΝ Η ευρωπαϊκή υποεπιτροπή επί των δικαιωμάτων του ανθρώπου ήρχισε σήμερα παρουσία αντιπροσώπων της ελληνικής και της βρετανικής κυβερνήσεως εξέτασιν της ελληνικής αιτήσεως διά το ζήτημα της κύπρου... ελληνική καταγγελία είναι ότι ωρισμένα μέτρα ... (σωματικά ποινάί, ομαδικά πρόστιμα, απαγόρευσις κυκλοφορίας, κλείσιμον καταστημάτων και κατοικιών, συλλήψεις και εκτοπισμοί) είναι ασυμβίβαστα με... δικαιωμάτων του ανθρώπου... κεκλεισμένων των θυρών.», «η ελληνική κυβέρνησις κατέθεσε την 17ην Μαΐου προσφυγήν εις την Ευρωπαϊκήν Επιτροπήν των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου... απειλούντος την ζωήν του έθνους... απαγορεύσεως της κυκλοφορίας... βασανιστήρια... 17ην Ιουλίου κατέθεσε σχετικήν προσφυγήν ... εδέχθη όπως εξετάη 29 εκ των 49 καταγγελιών περί βασανισμού Κυπρίων πατριωτών... ουδεμία απόφασις πρακτικής αξίας ελήφθη... ΟΙ ΤΟΥΡΚΙΚΟΙ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ... του ελληνικού πληθυσμού... 21ην Ιανουαρίου... 9ην Δεκεμβρίου...βανδαλισμούς, λεηλασίας και εμπρησμούς ελληνικών ναών... σκανδαλώδη ανοχή των βρετανικών αρχών... αναρχίαν και πανικόν... Τουναντίον... αυτή αναρχία... ως επιχείρημα εις τα Ηνωμένα Έθνη υπέρ της διαιωνίσεως του αποικιακού καθεστώτος ή της διχοτομήσεως της νήσου.»).

Αν και υπήρχαν φωνές στο εσωτερικό της Αγγλίας που υποστήριζαν αλλαγή πολιτικής στο Κυπριακό -κυρίως από το Εργατικό κόμμα- άρχισαν προοδευτικά να σβήνουν. Με άλλα λόγια, το Εργατικό κόμμα υιοθέτησε τελικά τις θέσεις του συντηρητικού κόμματος («Η ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥ κ. ΤΣΩΡΤΣΙΑ ΤΟΝ ΠΙΕΖΕΙ Ν' ΑΠΟΦΥΓΗ ΦΙΛΟΚΥΠΡΙΑΚΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ...να τηρήση πλήρη ουδετερότητα εις το κυπριακόν...Η αγγλική κυβέρνησις, συνεχίζει η εφημερίς, απεφάσισε προφανώς να εφαρμόση πολιτικήν «σιδηράς πυγμής» με το σύνθημα «όχι νέαι διαπραγματεύεις προ της καταστολής του (απελευθερωτικού) κινήματος»... εις αυτή ακόμη την Αγγλίαν ηκούσθησαν θαρραλέαι φωναί εναντίον της τοιαύτης πολιτικής του κ. Ήντεν... διά νέων διαπραγματεύσεων και όχι δι' εξοριών και εκτελέσεων Β. ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΣ», «αιτήσεται της εργατικής αντιπολιτεύσεως... θα ζητήση την απελευθέρωσιν του Μακαρίου και την έναρξιν διαπραγματεύσεων... ανησυχίας των εργατικών διά την κατάστασιν εις την Κύπρο συμμερίζονται οι φιλελεύθεροι και η αριστερά πτέρυξ των συντηρητικών, διαπιστώνουσα, ότι μετά το φιάσκο του Σουέζ η Κύπρος είναι άχρηστος ως βάση και καλύτερον να παραδοθή εις το ΝΑΤΟ...», «ΤΥΡΑΝΝΙΑΝ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑΣΣ ΜΟΡΦΗΣ ΘΑ ΑΠΕΤΕΛΕΙ Η ΤΥΧΟΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΒΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ... άνευ προηγουμένης συνεννοήσεως μετά του κυπριακού λαού... τυχόν... αεροπορική

βάσις του ΝΑΤΟ..... πρότασις μομφής... απερρίφθη.», «*Εργατικών επίσημον υποστήριζιν του δικαιώματος αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων... Κυπρίους.*», «*ο Άγγλος εργατικός βουλευτής... εάν η Τουρκία... η διανομή της νήσου αποτελεί μόνον ττρόπον διακανονισμού... τότε με θλίψιν και στενοχωρίαν πρέπει να υποδεχθή τις τούτο... η επίλυσις... μόνον με την χορήγησιν ανεξαρτησίας εις την νήσον... δεν πιστεύω, ότι η νήσος θα προσαρτηθή εις την Ελλάδα.*», «*Εργατικούς... μεταβολήν της στάσεώς των υπέρ του αγγλικού σχεδίου διά το κυπριακόν*», «*ΕΝΕΤΑΦΙΑΣΕΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΤΟΥ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΧΘΕΣ ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΚΟΜΜΑ... απέφυγε να καθορίση την θέσιν του*»).

Η εμπλοκή μάλιστα της Τουρκίας στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, ενίσχυσε την προσπάθειά τους για τη διατήρηση της υπάρχουσας πολιτικής ή έστω για την αποφυγή, όπως είπαμε και παραπάνω, της ένταξης της Κύπρου στο ελληνικό κράτος. Η Τουρκία υποστήριζε ανοιχτά τη διχοτόμηση του νήσου και φάνηκε από την αρχή ότι συμφωνούσε σε αρκετά σημεία με την αγγλική («*ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΙΣ... Η Κύπρος κινδυνεύει να δημιουργήση διχόνοιαν... Γιαλμάν... προσωρινήν λύσιν... κοινήν ελληνοβρεταννοτουρκικήν διοίκησιν... ζητήματος.*»), «*Ο ΔΙΑΜΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΟΝΗ ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΑΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΖΗΤΟΥΝ ΑΔΕΙΑΝ ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΩΝ... Μεντερές... Κιουτσούκ... οργανώσεως «η Κύπρος είναι τουρκική»... εξήτησαν... Άδεια επαναλήψεως της δράσεώς της... απαγορεύθη μετά τα γεγονότα του 1955... Βεργκίν.*», «*Δευτέρα έκδοσις Ο κ. ΛΟΥΝΤ ΘΑ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΔΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ... οξυτάτης αντιδράσεως των Τούρκων εις το αγγλικόν σχέδιον... εγκατάστασιν τουρκικών στρατευμάτων εις την Κύπρον... ΝΑΤΟ και αυτοδιάθεσιν... Οι Τούρκοι όμως προτιμούν άμεσον διχοτόμησιν... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*»).

Ήταν ικανοποιημένη με μια τριπλή κατοχή του νησιού κάτι το οποίο προωθούσε και η Αγγλία («*Ο κ. ΖΟΡΛΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΤΟΝ ΑΓΓΛΟΚΙΝΗΤΟΝ ΡΟΛΟΝ ΤΟΥ... ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών... ετόνισεν ότι ουδέποτε δύναται να τεθή ζήτημα παραχωρήσεων προς την Ελλάδα επί του Κυπριακού... αξιέπαινος η βρεταννική πρωτοβουλία... διασκέψεως... συνέχισεν... είναι λάθος να υποστηρίζεται ότι η Μ. Βρεταννία ασκεί αποικιακήν πολιτικήν εις την Κύπρον... Παραμένοντες εις την Κύπρον υπηρετούν... παγκοσμίου ειρήνης και της ελληνοτουρκικής φιλίας... λύπην... δια το γεγονός ότι η τρομοκρατία ενθαρρύνεται από θρησκευτικούς ηγέτας... η αρχή η οποία πρέπει να εφαρμοσθή εις την Κύπρον είναι όχι της αυτοδιαθέσεως αλλά του σεβασμού των διεθνών*

υποχρεώσεων...», «*Η ΑΓΓΛΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ... Ενώ Τούρκοι... κατέστρεφαν ό,τι ελληνικόν εύρισκον εις τον δρόμον των, Βρεταννοί κομμάντος απεβιβάζοντο εις την Κύπρον δια να καταπνίξουν τον ιερόν αγώνα του Κυπριακού λαού δια την απόκτησιν της ελευθερίας του.*», «*ΤΡΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΥΖΗΤΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ κ. ΧΙΟΥ ΦΟΥΤ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ... αγγλικούς, τουρκικούς και ελληνικούς τομείς... Υπό το σχέδιον τούτο η Βρεταννία διατηρεί την κυριαρχίαν και τον πολιτικόν έλεγχον εφ' ολοκλήρου της Κύπρου.... Θα διοικούνται υπό ομοσπονδιακής κυβερνήσεως υπό την αγγλικήν κυριαρχίαν... θα οδηγήει τελικώς εις την διχοτόμησιν της νήσου. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*», «*ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΘΑ ΕΞΑΓΓΕΛΙΟΥΝ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ... Η Μ. Βρεταννία να επιβεβαιού τα μακροπρόθεσμα κυριαρχικά της δικαιώματα και την πρόθεσίν της να διατηρήση αυτά επί πολλά έτη ακόμη. Τούρκους και Έλληνας Κυπρίους να συμμετάσχουν πληρέστερον εις την διακυβέρνησιν της νήσου... συνεργασίαν αμοιούρων των κοινοτήτων... Ο κ. Τσώρτσιλ προβάλλει το σχέδιον, ως επιβεβλημένον... προς αποσόβησιν εμφυλίου πολέμου... δεδομένου ότι αμφότεραι αι χώραι είναι μέλη του ΝΑΤΟ... Ο κ. Τσώρτσιλ μεταδίδει ότι το Κυπριακόν δεν επιδέχεται κομματικάς απόψεις... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*»).

Η εμπλοκή της Τουρκίας στα εσωτερικά της Κύπρου ισχυροποιήθηκε, όταν Τουρκοκύπριοι έφτασαν στο σημείο να ιδρύσουν οργάνωση στην Κύπρο, η οποία στρέφονταν απροκάλυπτα κατά της Ε.Ο.Κ.Α., αλλά τόνιζε ότι δεν πρόκειται να ακουμπήσει Βρετανούς πολίτες («*ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΝΑΓΓΕΛΟΥΝ ΙΔΡΥΣΙΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ... ΚΙΤΕΜΒ... η οποία θα αγωνισθή κατά της οργανώσεως ΕΟΚΑ...*», «*ΔΥΟ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 18 ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΑΠΟ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ*», «*ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ... Τ.Μ.Τ... να προστατεύσετε την ζωήν και την περιουσίαν των Τούρκων... εν εναντία περιπτώσει θα το πράξωμεν μόνοι μας... θα εκδικηθή... Θα εξοντώσωμεν όλους τους ένοπλους Έλληνας, αλλά δεν θα εγγίσωμεν τος Άγγλους.*»). Οι Βρεταννοί στήριζαν κρυφά τη τουρκοκυπριακή οργάνωση, για να αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά και γρήγορα την Ε.Ο.Κ.Α. («*πιθανότατα εκδηλώσεως βίας ... κτηνωδών δολοφονιών εις τας οποίας προβαίνουν οι Έλληνες τρομοκράται... ΕΟΚΑ... οι Βρεταννοί εξωθούν τους Τούρκους εις βίαν, εναντίον των Ελλήνων της Κύπρου, προς υποστήριξιν της θέσεως περί δήθεν... αντιδράσεως....*», «*ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ... κατηγορεί την κυβέρνησιν της Κύπρου ως διαστρέψασαν τα γεγονότα της παρελθούσης εβδομάδος....αι*

αγγλικαί δυνάμεις ουδέν έπραξαν δια να εμποδίσουν τας βαρβάρους τουρκικάς επιθέσεις... αγγλικής δυναστεύσεως της Κύπρου... το τέλος δεν ευρίσκεται πολύ μακράν. ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ ΑΝΕΜΕΝΟΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ... προκήρυξις της τουρκικής μυστικής οργανώσεως της νήσου... ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ... εκ Τουρκίας...πλέον.»»). Η οργάνωση ιδρύθηκε για να προστατεύσει δήθεν την τουρκική κοινότητα, η οποία κατά τον επικεφαλής της Κιουτσούκ απειλούταν με «αφανισμό» στο νησί («... ο τουρκικός πληθυσμός της Κύπρου «εξοντώνεται άνευ οίκτου».)»).

Μάλιστα ο τελευταίος απείλησε ανοιχτά τον Ιανουάριο του 1958 τους Ελληνοκύπριους και την Ε.Ο.Κ.Α. ότι οι Τούρκοι θα προχωρήσουν σε ένοπλες επιχειρήσεις («Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΤΟΠΙΝ ΜΑΚΡΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ κ.κ. ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΖΟΡΛΟΥ ΑΠΕΙΛΕΙ ΝΑ ΕΞΑΠΟΛΥΣΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ Ο κ. ΖΟΡΛΟΥ ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... το μέλλον και την ανάπτυξιν της τουρκικής κοινότητος... αρχής της ισότητος... Η τρομοκρατία... μέχρι τούδε εν είδος προνομίου των Ελλήνων...»). Οι απειλές του έγιναν πράξη λίγους μήνες αργότερα τον Ιούνιο του 1958 («ΟΙ ΚΩΔΩΝΕΣ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ ΗΧΗΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ «ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΙΣ ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ»... πολλοί Έλληνες Κύπριοι παρεβίασαν την απαγόρευσιν κυκλοφορίας... προ του μεσονυκτίου... οι κώδωνες των εκκλησιών... φήμαι ότι οι Τούρκοι ετοιμάζονται να επιτεθούν... ομάδες Τούρκων... ανέμενον επίθεσιν των Ελλήνων... Βρεταννικαί δυνάμεις... να επιστρέψουν ησύχως εις τας οικίας των... Πολλάί ελληνικαί οικογένεια διαμένουσαι εις τας τουρκικάς συνοικίας της πόλεως, ανεχώρησαν σήμερον διά το ελληνικό... πυρκαϊών ... 30 περίπου καταστήματα και κατοικίας ανήκοντα εις Έλληνας... νεαρών Τούρκων ως υπόπτων εμπρησμών... δακρυγόνων.»).

Για να προωθήσουν την ιδέα της διχοτόμησης παρακινούσαν τους Τουρκοκύπριους να μετακινηθούν σε συγκεκριμένα σημεία του νησιού, ώστε να αποδείξουν ότι είναι εφικτή («ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΔΗΛΟΥΝ ΟΤΙ ΗΡΧΙΣΕΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΣ Η ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΣ ΙΔΡΥΘΗ «ΕΠΙΤΡΟΠΗ» ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ... ευρείας εκτάσεως μετακίνησιν Τούρκων διαμενόντων εις τας ελληνικάς συνοικίας... προς τας ζώνας... υπό Τούρκων και αντιστρόφως... επιτροπή διά την μέριμναν της τουρκικής συνοικίας της Λευκωσίας... τουρκικαί τράπεζαι προσέφεραν χρήματα δια την μετακίνησιν... Εκπρόσωπος της ελληνικής κοινότητος σχολιάζων... απίθανον... Εις ουδέν σημείον της Κύπρου οι Τούρκοι αποτελούν πλειοψηφίαν και οι Έλληνες Κύπριοι ουδέποτε θα αποδεχθούν την διχοτόμησιν... ούτε μετεκινήθησαν προσωρινώς... ελληνικός κινηματογράφος...

επυρπολήθη από τους Τούρκους...»). Προέβλεπαν ήδη πριν από την εισβολή του 1974 τον διαμελισμό του νησιού στην κατάσταση που βρίσκεται έως σήμερα («ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΤΡΙΜΕΡΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... Σαγκέρ... αντιτίθεται κατηγορηματικώς εις το βρεταννικόν σ'χεδιον διά την Κύπρον... εκτός της διχοτομήσεως... συνέστησε... βορείου τμήματος εις την Τουρκίαν και του νοτίου εις την Ελλάδα... μετακινήσεις του πληθυσμού... εντός δέκα ετών... ΝΑΤΟ»). Οι Τούρκοι έφτασαν στο σημείο να ισχυριστούν ότι ο ίδιος ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, Αβέρωφ, είχε αποδεχθεί ήδη από το 1956 τη διχοτόμηση του νησιού με την τριπλή παρουσία Ελλήνων, Τούρκων και Βρετανών («ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΤΙ Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΕΡΙ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΕΧΕΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΙΣ ΣΥΣΚΕΨΙΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΤΗΝ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1956... Μπόυντ... 19ην Δεκεμβρίου... η Κύπρος δύναται να διχοτομηθή μεταξύ Τούρκων και Ελλήνων αλλ' ότι τούτοι δεν αποτελεί καλήν λύσιν... τούτο σημαίνει ότι η πρότασις δεν προήλθεν εκ μέρους της Αγγλίας... από την Ελλάδα.... Τοιουτοτρόπως.»).

Η προαναφερθείσα αγγλοτουρκική συνεργασία αποκαλύπτεται και από τις επιμέρους δηλώσεις των πολιτικών της Τουρκίας («ΜΕΝΤΕΡΕΣ... του μέλλοντος των εν Κύπρω Τούρκων, θα πρέπει να υφίσταται εντός των πλαισίων της ασφαλείας της πατρίδος μας... Αρχικώς είμεθα υπέρ της διατηρήσεως του νυν καθεστώτος.», «Ο ΤΟΥΡΚΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ κ. ΖΟΡΛΟΥ ΔΙΗΛΘΕ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ ΜΑΚΡΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ κ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ»... εχαιρέτησε... ο διευθυντής του διπλωματικού γραφείου... Καβαλιεράτος... ηρώτησε εάν η παραχώρησις τουρκικών βάσεων εις την Κύπρον αποτελεί προϋπόθεσιν συμφωνίας της Τουρκίας δια μίαν λύσιν του Κυπριακού... δεν εισήλθον εις τοιούτας λεπτομερείας... απέφυγε να καθορίση την τουρκικήν στάσιν επί του Κυπριακού... ομοίως... εάν η ανεξαρτησία... λύσιν... δεν θα πράξωμε κάτι εναντίον της Βρεταννίας... Κωνσταντινουπόλεως.»), που δείχνουν ότι και οι δύο χώρες επιθυμούν τη διαιώνιση της αποικιοκρατίας στο νησί («Σήμερον όμως δεν δυνάμεθα... διότι... γεγονότα... τρία σημεία της προπαγάνδας... α) κυρπιακόν... διαίνωσιν της αποικιοκρατίας της Αγγλίας β)... η Τουρκία εξυπηρετεί τα συμφέροντα των Άγγλων... γ)... η Αγγλία εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Τουρκίας... ανακριβή»), αλλά και τη «λύση» της διχοτόμησης («Της διχοτομήσεως, η οποία κατά τους Άγγλους αποτελεί το μόνο, αλλ' ανυπέρβλητον εμπόδιον προς διακανονισμόν του κυπριακού», «ο Άγγλος εργατικός βουλευτής... εάν η Τουρκία... η διανομή της νήσου αποτελεί μόνον τρόπον

διακανονισμού... τότε με θλίψιν και στενοχωρίαν πρέπει να υποδεχθή τις τούτο... η επίλυσις... μόνον με την χορήγησιν ανεξαρτησίας εις την νήσον... δεν πιστεύω, ότι η νήσος θα προσαρτηθή εις την Ελλάδα...», «ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΤΟΙΜΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ Ο κ. ΜΠΟΪΝΤ... συντηρητικούς... και δυνατόν η αγγλική κυβέρνησις να αναγκασθή να το εφαρμόσῃ... ο υπουργός των Αποικιών... ελπίζω να μη φθάσωμε... Δυνατόν όμως να φθάσωμεν.... Υπάρχει... έτοιμον σχέδιον... πρώτην φοράν... ύπαρχζιν σχεδίου πλήρους διχοτομήσεως της Κύπρου... αν οι Έλληνες συνεχίσουν αρνούμενοι την συνεργασία των... εκβιασμού της Ελλάδος... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Μολαταύτα, ορισμένες φορές τουρκικοί πολιτικοί κύκλοι αντιτίθενταν στην συνεργασία Τουρκίας-Αγγλίας και υποστήριζαν ότι την σύγκρουση της ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής κοινότητας την δημιουργούσαν οι Άγγλοι («ΑΝΗΣΥΧΕΙ Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ... δια τους Τούρκους... συμπλοκαί μεταξύ των δύο κοινοτήτων, την ευθύνην θα φέρουν αι αγγλικάί αρχαί της Κύπρου», «Κατά τον Τούρκο αντιπρόσωπον η αύξησις της εντάσεως.... Οφείλεται... εις την επικείμενιν δημοσίευσιν του βρετανικού σχεδίου διά την νήσον», «Τουρκία... υπεροψίαν αλέκτορος... καιροσκοπικήν πολιτικήν... Αγγλίας... εδημιούργησε την τρομοκρατίαν δια της μεταχειρίσεως... κυρπιακού λαού...»).

Άλλωστε, οι Βρετανοί, σύμφωνα με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, επιθυμούσαν να παρουσιάσουν το Κυπριακό ζήτημα ως μια διαμάχη Ελλάδας-Τουρκίας, για να δικαιολογήσουν την «επιβεβλημένη» παρουσία τους στο νησί στο ρόλο του διαιτητή («... η κυβέρνησις του Λονδίνου προσπαθεί να εμφανίση το Κυπριακόν ως διαφοράν μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας... Πρόκειται περί διαφοράς μεταξύ Αγγλίας και Κύπρου και κατά συνέπειαν, αι συνομιλίας πρέπει να είναι διμερείς... μεταξύ Αγγλίας και Κυπριακού Λαού... η Κύπρος ανήκει εις τον λαόν της και ουδείς τρίτος δύναται να αποφασίση όσον αφορά το μέλλον της νήσου μας...»). Στο πλαίσιο αυτό οι Υπουργοί Εξωτερικών Αβέρωφ και Ζορλού, αναγνωρίζοντας ότι οι Βρετανοί όλο αυτόν τον καιρό υποδαύλιζαν την πολεμική ρητορική μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, συμφώνησαν τον Δεκέμβριο του 1958 σε αρκετά σημεία αναφορικά με τη συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων στο νησί («Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΟΤΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΘΑ ΛΥΘΗ ΙΣΩΣ ΕΝΤΟΣ ΕΒΔΟΜΑΔΩΝ Ο ΖΟΡΛΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΗΣΕΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥ ΔΥΟ ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ... βελτιώσεως των ελληνοτουρκικών σχ'εσεων... Αβέρωφ... εξήτησε την απονομην χάριτος... Ζορλού... υποστήριξε ζωηρώς... οι Τούρκοι εξήτησαν όπως μη αποκαλυφθη... ινα μη

φέρουν την Βρεταννίαν εις δυσχερή θέσιν... Αβέρωφ.... οι Έλληνες δεν θα συμμετάσχουν της διασκέψεως παρά μόνον όταν είναι... βεβαία η επιτυχία της... επιθυμεί ή την τελικήν λύσιν της αυτοκυβερνήσεως με εγγυήσεις πλήρους ισότητος δια την τουρκικήν κοινότητα και διατήρησιν των αγγλικών βάσεων ή την προσωρινήν λύσιν της εσωτερικής αυτοκυβερνήσεως η οποία δεν θα προδικάζη την τελικήν λύσιν Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ). Οι Τούρκοι προωθούσαν την ιδέα της κυπριακής, εθνικής ταυτότητας, για να απομακρύνουν την πιθανότητα ένωσης του νησιού με την Ελλάδα και μιλούσαν για καθαρά ανεξάρτητο κράτος («αίτημα της Τουρκίας... η δημιουργία «Κυπριακής Ομοσπονδίας»...»).

Μάλιστα, απειλούσαν ανοιχτά με εισβολή σε ενδεχόμενη προσάρτηση του νησιού στην Ελλάδα («ΔΥΟ ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΙ ΚΑΙ ΣΚΑΦΗ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΑ ΔΙ' ΑΠΟΒΑΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ... εις τας νοτίους ακτάς... επίσης και πλοία... εφαρμογήν αυτοκυβερνήσεως, β) παραμερισμός θέματος ενώσεως με την Ελλάδα και γ) εγκατάστασιν εις Κύπρον βάσεως του ΝΑΤΟ, υπό τουρκικήν κυρίως διοίκησιν. Μ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΕΠΙΜΟΝΩΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΖΩΗΡΑΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΙ ΕΙΣ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ ... τουρκικών στρατευμάτων εις τας τουρκικάς ακτάς... απόβασιν... εις περίπτωσιν κατά την οποίαν η Βρεταννία ήθελε τυχόν αποφασίσει να εγκαταλείψη την Κύπρον... εις μίαν τοιαύτην περίπτωσιν η ελληνική κυβέρνησις δεν θα εμείνη απαθής.... Ο Έλλην πρεσβευτής κ. Μελάς επεσκέφθη... τον υπουργό εξωτερικών κ. Ντάλλες και συνεζήτησε... το Κυπριακόν... εκλογάς.», «Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΕΠΙΒΕΒΑΙΟΙ ΟΤΙ Η ΑΓΚΥΡΑ ΕΙΧΕ ΖΗΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... η Βρεταννία απέρριψε την πρότασιν... πιστεύομεν ότι οι Άγγλοι θα αναθεωρήσουν... να συμβάλωμεν αποτελεσματικώς εις την αποκατάστασιν της ειρήνης και της ησυχίας...»).

Τα «Σεπτεμβριανά» ήταν μια καθοριστική στιγμή στην εξέλιξη του Κυπριακού και η εφημερίδα αφιερώνει αρκετές επιφυλλίδες, όπου ασχολείται με τα γεγονότα εκείνων ημερών από τη στιγμή της έκρηξης στο τουρκικό προξενείο Θεσσαλονίκης («ΚΑΨΥΛΛΙΟΝ ΔΥΝΑΜΙΤΙΔΟΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ... 12.25 μετά μεσονύκτιον άγνωστοι... περίβολον... Ουδέν θύμα... Υπό της αστυνομίας ουδέν ανεκοινώθη εισέτι περί των δραστών της αποπείρας.») μέχρι τις ενέργειες του τουρκικού όχλου κατά των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη («Δύο ακόμη αποδείξεις της κτηνωδίας του τουρκικού όχλου... οπλισμένοι... ανηπεράσπιστην

Ελληνίδα... λεηλασίαν των ελληνικών καταστημάτων...», «ΕΚΛΕΙΣΘΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝ. ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΡΑΤΗΘΗΣΑΝ 12 ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΕΤΑΘΗΣΑΝ ΤΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ... δώδεκα.»).

Η εφημερίδα σημειώνει με έκδηλη ειρωνεία και απογοήτευση την καθυστερημένη αντίδραση των ευρωπαϊκών λαών και ιδιαίτερα των φερόμενων και ως συμμάχων της Ελλάδας στα «Σεπτεμβριανά» (*«Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Οι «φιλέλληνες» ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΗΘΙΚΗ ΚΡΙΣΗ Του κ. Πέτρου Χάρη Μόλις τώρα άρχισαν ν' ακούγονται στο εξωτερικό μερικές φωνές για το σκοτεινό δράμα της Πόλης και της Σμύρνης και να παίρνη είδηση ο κόσμος ότι μέσα σε μια νύχτα γύρισε η ζωή πεντακόσια χρόνια πίσω... Γιατί διαφορετικά η σιωπή... είκοσι ολοκληρες μέρες θα ήταν μια ενοχή των σημερινών ανθρώπων... Οι λαοί δεν έπρεπε να μάθουν... να καταλάβουν ότι οι αρχηγοί τους ακόμη μια φορά τους ξεγέλασαν... άλλα διαλαλούν και άλλα πράττουν... Άργησε λοιπόν ο έξω κόσμος να μάθη... άρχισε να κινείται... να πιέζει... το μαρτύριο εκατό χιλιάδων χριστιανών... υποθέτω ότι ρωτούν και όλοι οι μορφωμένοι Έλληνες!... ποδοπατήθηκαν στις 6 Σεπτεμβρίου... Τόσο κλεισμένοι στα σπουδαστήριά τους είναι... και δεν άκουσαν τίποτα... δεν ζουν στον κόσμον τούτο;... Πώς εχάθηκαν... οι φίλοι μας οι Γάλλοι επιστήμονες, οι Ιταλοί, οι Γερμανοί, οι Ελβετοί, οι Αμερικανοί, οι Σκανδιναβοί... οι Άγγλοι Βυζαντινολόγοι, που ξέρουν πολύ καλά την έκταση της καταστροφής της Πόλης... οι κύκλοι των ελληνιστών της Οξφόρδης και Καίμπριτζ βρίσκουν απόλυτα νόμιμο το αίτημα της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων... Εκεί όμως τελειώνει το χρέος τους; Και το αίμα που χύνεται στην Κύπρο Και οι βανδαλισμοί της Πόλης; Πώς μπορούν και σιωπούν ακόμα; ... των «φιλελλήνων»»).*

Οι Τούρκοι εκμεταλλευόμενοι την έκρηξη στο τουρκικό προξενείο, την οποία το ίδιο τουρκικό κράτος είχε οργανώσει, προχώρησαν σε απαράδεκτες ενέργειες κατά του ελληνικού στοιχείου. Προσπάθησαν να δικαιολογήσουν τις πράξεις τους, λέγοντας ότι η Ελλάδα ξεκίνησε τις προκλήσεις πρώτη (*«Δευτέρα έκδοσις ΑΝΑΙΔΕΣΤΑΤΑ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΠΙΡΡΙΠΤΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗΝ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Επαναβεβαιούν την αδιάλλακτον θέσιν των εις το κυπριακόν ζήτημα ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ... αναταραχής εξ αφορμής του κυπριακού... δυσαρέσκειας μεταξύ του τουρκικού λαού... ενετάθη κατόπιν της εκρήξεως βόμβας εις την οικίαν την οποίαν εγενήθη ο Ατατούρκ... με τας αξιοθρηνήτους συνεπείας... Τούρκος ακόλουθος τύπου... Αν και επιθυμούμεν διακαώς την πλήρη αποκατάστασιν της τουρκοελληνικής φιλίας, ουδεμία μεταβολή δύναται να υπάρξη εις την ουσίαν*

της τουρκικής απόψεως επί του κυπριακού».)». Την περίοδο αυτή οι σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας δεν είναι στην καλύτερη φάση τους («*Η ΤΟΥΡΚΙΑ Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΑΣ ΣΥΜΜΑΧΙΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ... θ' απορρίψη την ρουμανικήν πρόσκλησιν όπως μετάσχη των συνομιλιών.*»).

Ο φανατισμός της τουρκικής κοινής γνώμης- κυρίως των νέων- για το Κυπριακό τα επόμενα χρόνια συνεχιζόταν και μετά τα «Σεπτεμβριανά» με εκδηλώσεις διαμαρτυρίας. («*ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΙΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΙΝ ΜΕ ΣΥΝΘΗΜΑ «ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΣ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ» ΘΑ ΓΙΝΗ ΣΗΜΕΡΑ Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΣΙΩΠΑ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ... από των ανθελληνικών βανδαλισμών της 8ης Σεπτεμβρίου 1955... μεγάλη συγκέντρωσιν της τουρκικής νεολαίας... υπό της εθνικής ενώσεως φοιτητών... εκδηλώσεις υπέρ της διχοτομήσεως... και ο γνωστός Κιουτσούκ... και ο πρόεδρος της εν Λονδίνω επιτροπής «Η Κύπρος είναι τουρκική» ονόματι Σαγκιέρ... Ο ελληνικής καταγωγής δημοσιογράφος κ. Ορέστης Μαγκέλος απηλάθη εκ Τουρκίας... πράγματα.*»).

Βλέποντας πλέον η ελληνική κυβέρνηση αλλά και ο Μακάριος ότι οι Βρετανοί και οι Τούρκοι πολεμούν την ένωση αλλά και την αυτοδιάθεση, άρχισαν να στρέφονται στην υποστήριξη άλλων λαών για να ωφεληθούν. Συγκεκριμένα, επιζητούσαν και λάμβαναν βοήθεια και στήριξη κυρίως από χώρες που είτε ήθελαν είτε είχαν ήδη αποχωρήσει από την αποικιοκρατία των Βρετανών, αλλά και από χώρες που ανήκαν στη σφαίρα επιρροής της Σοβιετικής Ένωσης («... εις Μπαντούγκ της Ινδονησίας... Ινδία, Βρετανία, το Πακιστάν... μεγάλην επιρροήν εις τα Ηνωμένα Έθνη και διεθνώς... Σκοπός των αποστολών Ελλάδος και Κύπρου... 1) Η ανάπτυξις της κυπριακής υποθέσεως προς την διάσκεψιν... και ενδεχομένως η επίτευξις ψηφίσματος υπέρ της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων. 2) Η προετοιμασία της προωθήσεως του κυπριακού εις τα Ηνωμένα Έθνη, με την υποστήριξη όλων των αντιαποικιακών Δυνάμεων, αι οποίαι ενδεχομένως θα σχηματίσουν την ομάδα «κηδεμονεύσεως» του θέματος από κοινού με την Ελλάδα», «Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΙΣ ΜΠΑΝΤΟΥΓΚ... όπως ζητήση από τους αντιπροσώπους της αφρικανοασιατικής διασκέψεως... υποστήριξιν... αίτημα αυτοδιαθέσεως του κυπριακού λαού... ως ανεπίσημος παρατηρητής...», «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΟΗΕ ΣΥΝΙΣΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΥΝΩΜΙΑΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΧΡΟΥ... επί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων επιτροπήν... κυριαρχίαν των λαών επί του εθνικού πλούτου... ειρηνικήν διευθέτησιν πάσης ανεπαρκούς πραγματοποιήσεως του δικαιώματος αυτοδιαθέσεως. Υπέρ... η Ελλάς, η Χιλή, η

Αίγυπτος, ο Λίβανος, το Ινδοσταν, το Μεξικόν, το Πακιστάν, αι Φιλιππίναι, η Πολωνία, η Σοβιετική Ένωση και η Ουκρανία. Εναντίον... η Αγγλία, η Τουρκία, η Αυστραλία, η Γαλλία, η Νορβηγία και οι Ην. Πολιτεΐαι. Απέσχεν η Κίνα. Ο κ. ΜΑΚΑΡΙΟΣ... πρωθυπουργού των Ινδίων κ. Νεχρού... συνομιλίαν...αι Ινδίαι υποστηρίζουν το δικαίωμα της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων.», «ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Ο ΑΓΩΝ... με αμείωτον εθνικόν παλμόν, παρά τα τρομοκρατικά μέτρα των αρχών κατοχής... φοιτηταί καβίβασαν την αγγλικήν σημαίαν... καιύψωσαν την ελληνικήν... σανατορίου... κραυγάζοντες «Ένωσις-Ένωσις»...», «Η Ηνωμένη Αραβική Δημοκρατία... υποστηρίζουσα την πρότασιν του Αρχιεπισκόπου... η Κύπρος καταστή ανεξάρτητον κράτος... ούτε με την Ελλάδα ούτε με την Τουρκίαν... ο πρόεδρος Νάσερ... παρά το πλευρόν του.»).

Προκειμένου να λάβει μεγαλύτερη στήριξη, η Ελλάδα στις συνελεύσεις του Ο.Η.Ε. για το Κυπριακό στήριζε με την ψήφο της και άλλες χώρες που ταλαιπωρούνταν από την αποικιοκρατική μπότα. Έτσι πίστευε και η ίδια ότι θα λάβει μεγαλύτερη στήριξη για το Κυπριακό («ΕΛΗΞΕΝ ΧΘΕΣ Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΛΓΕΡΙΝΟΥ ΠΙΘΑΝΩΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΣΥΖΗΤΕΙΤΑΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΤΩΝ ΗΝ. ΕΘΝΩΝ... δικαιώματος της αυτοδιαθέσεως εις τον λαόν της Αλγερίας απερρίφθη... η Ελλάς εσήφισεν υπέρ... Ενατίον... Ην. Πολιτεΐαι, η Μ. Βρετανία... Συνελεύσεως»). Αντίθετα, η Αγγλία στήριζε άλλες αποικιοκρατικές δυνάμεις ή χώρες με παρόμοια φιλοσοφία («ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΨΗ ΕΠΑΝΟΔΟΝ ΤΩΝ ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΤΗΣ ΓΑΖΑΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΠΕΝ ΓΚΟΥΡΙΟΝ ... Ο κ. Μακ Μίλλαν... αντιτίθεται πεος την επιβολήν κυρώσεων εναντίον του Ισραήλ... προσπάθειαν... αποχωρήσεως του Ισραήλ, υπό την προϋπόθεσιν ότι η περιοχή της Γάζας και η δυτική ακτή της Άκαμπα θα τεθούν υπό τον έλεγχον των δυνάμεων της ΟΗΕ... ελευθέρα ναυσιπλοΐα... Άκαμπα.», «... Η ΚΑΤΑΠΙΕΣΙΣ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟΝ ΠΙΘΟΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ... Ινδός σοσιαλιστής βουλευτής Ασόκα Μέχτα... οι Βρεταννοί ουδέν εδιδάχθησαν από την Ιστορίαν...»).

Παρατηρώντας προσεχτικά τις αναφορές της εφημερίδας διαπιστώνεται ένα αντι-αποικιοκρατικό πνεύμα («ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΙΕΣΙΝ ΤΗΣ ΑΦΥΠΝΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΑ ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΑ Η ΓΑΛΛΙΑ ΑΝΑΓΚΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟΝ ΑΦΡΙΚΗΝ», «ΕΞΕΓΕΡΣΙΣ ΕΙΣ ΜΠΑΧΡΕΪΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΙΚΙΑΚΩΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ... Βρεταννού τοποτηρητού.», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Η ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΣ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... δεν... χάσωμε την ελπίδα μας... για την εδραίωση του νόμου στις διεθνείς σχέσεις, για

τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τον θεσμό των ηνωμένων Εθνών... Το σήμερα είναι καλύτερο από το χτες, και χρέος των ελεύθερων ανθρώπων είναι να εντείνουμε τον αγώνα για το αύριο, ένα αύριο καλύτερο από το σήμερα. Είναι πολύ πρόσφατη η έξοδος μας-στην πραγματικότητα δεν βγήκαμε ακόμα- α[‘π τους μακρούς αιώνες που το δίκαιο ήταν συχνά ταυτόσημο με τη βία... η ισχύς δημιουργεί και καταλύει το δίκαιο... Οι γκάγκστερς υπήρχαν πάντα στην διεθνή ζωή... διεθνής συνείδηση τους απβθεί... Η ληστρική επιδρομή των Αγγλογάλλων... της Αιγύπτου- και η κτηνώδης βία των σοβιετικών στην Ουγγαρία... αν συγκρίνωμε μάλιστα μερικές αρπαχτικές επιθέσεις του σχετικά πρόσφατου παρελθόντος με τη σημερινή αγγολαλική εισβολή στην Αίγυπτο... σιεθνή αντίσταση... διαρκώς ανώτερη συνείδηση... «Το βρετανικό λιοντάρι, το γέρικο λιοντάρι, έχει περήφανες ορέξεις. Πάντα σε αναζήτηση λείας, δεν έχει ποτέ του κορεσμό. Ποιον θα κατασπαράξω πάλι, τώρα; Τα ατσάλινα νύχια του βυθίζονται βαθειά στις σάρκες, μα δεν θανατώνουν. Τ θύματά του είναι ακταδικασμένα να ζουν... να τα ματώνη με μικρές δαγκωματιές, να πίνη με αργές γουλιές το αίμα τους, να τους ρουφά το μυαλό... Προτιμότερος ο θάνατος!... Έτσι είναι καταδικασμένοι σ’ εξόντωση οι πιστοί της Κύπρου... Ας ξεσηκωθούμε όλοι, όσοι πιστεύομε στο Θεό. Η Αίγυπτος στους Αγυπτίους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η ΧΙΜΑΙΡΑ (Επειτα από τα δραματικά γεγονότα)... άδικος όποιος, απάνω στα δραματικά γεγονότα της Ουγγαρίας και της Αιγύπτου, έσπευδε να διαλαλήση ακόμη μια χρεωκοπία των πνευματικών αξιών του καιρού μας... να σκεπάσουμε το πρόσωπο από ντροπή. Καμμιά δικαιολογία για τους δυτικούς «θιασώτες της ελευθερίας που ώρμησαν σαν απρακτικά... στο σώμα της Αιγύπτου... να πνίξη μέσα στο αίμα τη φωνή των αγωνιζόμενων για την ελευθερία... Αφησαν τον κόσμο χωρίς πίστη. Ποιος να δώση πια προσοχή στον Άγγλο ή στον Γάλλο ηγέτη... ποιος να πιστέψη στα λόγια τους... ο Ρώσος... ώρμησαν και έλυσαν... τον Ούγγρο... θα πληρώνουμε το κρίμα τους, για πολλά χρόνια για δεκαετίες...μόνο μας απομένει ο πνευματικός πολιτισμός...ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ», «ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΡΩΣΟΙ... ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ Η επίθεση των Αγγλογάλλων στην Αίγυπτο και των Ρώσων στην Ουγγαρία είναι στο βάθος αντιδραστικές εκδηλώσεις κτηνώδους βίας... ενάντια στην ιστορική εξέλιξη... Ο κ. Ήντεν πήγε να επαναλάβη... μια ιμπεριαλιστική ενέργεια του 1882 όταν η πανίσχυρη Βρετανία... χωρίς να έχει να δώση λόγο σε κανένα, είχε κατακτήση με τη βία των όπλων την Αίγυπτο... ανάλογες οι εκδηλώσεις των Ρώσων στην ανατολική Ευρώπη. Οι Πολώνοι και οι Ούγγροι έχουν πληρώσει πάρα πολύ ακριβά... Το παράδειγμα της Αμερικής και της Ελλάδας που, ύστερα από σκληρούς αγώνες ενάντια στην αγγλική και την τουρκική αυτοκρατορία, είχαν κερδίσει την ανεξαρτησία τους, ηλέκτριζε τα έθνη...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Ο Ελληνισμός μας ΤΟΥ κ. ΠΑΝΑΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... Ο Ελληνισμός μας είναι η μοίρα της γεωγραφικής μας θέσης που μας έβαλε στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και συγκρούμενων αρπαχτικών ιμπεριαλισμών... δεν θελήσαμε να κατακτήσουμε λαούς για να τους εκμεταλλευόμαστε, κρατώντας τους στην άγνοια και την αθλιότητα... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η μεγάλη νύχτα... Πέτρου Χάρη Πολλά τα σύννεφα, τους τελευταίους μήνες, στον ελληνικό ουρανό. Μεγάλος κι ο γενικός ανταγωνισμός των λαών... ανθρώπινες μορφές πιο σκληρές, πιο ανήσυχες, πιο αγανακτισμένες. Φωνές απελπισίας... επιμένουν στα αιτήματα που διατυπώνονται με λογικά επιχειρήματα ή και με οργή... Πόσες είναι οι εποχές αδράνειας στην Ιστορία; ... και πόσες είναι και πόσο κράτησαν οι «ζώνες ασφαλείας» μέσα στους παλαιότερους και στους νεότερους πολιτισμούς;... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ»).

Κατά τη διάρκεια των χρόνων 1955-1959 οι συνομιλίες μεταξύ των τριών εμπλεκόμενων κρατών (Ελλάδα, Τουρκία, Μεγάλη Βρετανία) με την ενεργό συμμετοχή του Μακάριου ήταν πολλές (αν και όπως αναφέρθηκε προηγουμένως ο τελευταίος πολλές φορές αποκλειόταν από τις συνομιλίες) («ανεβλήθη η επίλυσις του Κυπριακού οφείλεται εις έλλειψιν δυναμικής εκστρατείας», «Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΕ ΝΑ ΔΕΧΘΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΝ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΑΠΟΙΚΙΩΝ ΝΕΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ... Μακάριος... συναντηθή μετά... Υπουργού των Αποικιών κ. Άλλαν Λένοξ ΜΠοϋντ... ο Τούρκος εκπρόσωπος... θα συναντηθή με τον Βρεταννόν υπουργόν... αριστεράς... αποστολήν αντιπροσωπείας εις Ευρώπην... του ζητήματος της Ενώσεως...», «ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΚ ΚΥΠΡΟΥ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΟΥ ΑΥΡΙΑΝΟΥ ΕΡΧΟΜΟΥ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... έφθασαν από την Κύπρον προσωπικότητες που έχουν έμμεσον ή άμεσον σχέσιν με το κυπριακόν και τον διεξαγόμενον αγώνα της Κύπρου... Φράνσις Νόελ Μπαίκερ... συνομιλίαν με τον στρατάρχη Χάρντιγκ... προηγουμένως... μετά του Εθνάρχου εις Μαδαγασκάρην και Ναϊρόμπι... Μαρκίδης... Κρανιδιώτης... Αρχιμανδρίτης Καλλίνικος... συνεργατών του Μακαρίου.», «άφιξιν εις Λονδίνον του αρχηγού... εναντίον της ΕΟΚΑ, στρατηγού Κέντριου... Έλληνες και Τούρκοι Κύπριοι, ενδεχομένως δε και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος», «Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΤΟ ΕΛΑΦΟΣ ΔΙ' ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΣΕΩΣ ΘΕΩΡΕΙ ΤΗΝ ΕΜΜΟΝΗΝ ΩΣ «ΕΠΙΚΥΝΔΥΝΟΝ» ΑΛΛΑ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΑΦΗΣΗ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ... αυτοκυβέρνησις αποτελεί την μόνην δυνατήν λύσιν του κυπριακού... αυτοδιάθεσιν... σοβαρωτάτας συνεπεάς, λόγω της αδιαλλαξίας των Τούρκων... Μακάριος... Δεν δύναται να αποφασίση χωρίς να

έχεη την συγκατάθεσιν των 500 δημαρχων της Κύπρου... Π.ΚΑΡΑΒΙΑΣ»', «ΑΝΕΚΟΙΝΩΘΗ ΧΘΕΣ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ-ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΣΥΝΕΖΗΤΗΘΗ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΥΠΟ ΤΩΝ κ.κ. ΝΤΑΛΛΕΣ- ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ-ΛΟΥΪΔ...», «Ο κ. ΛΟΥΪΝΤ ΘΑ ΠΙΕΣΗ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΗ ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΤΡΙΜΕΡΗ ΜΕΤΑΔΙΔΟΥΝ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΦΗΜΟΛΟΓΙΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ ΦΟΥΤ... διάσκεψιν... ενδεχομένως θα κληθή... Μακάριος... ως παρατηρητής ή σύμβουλος της ελληνικής επιτροπής... εφαρμογή της αυτοκυβερνήσεως»).

Οι Βρετανοί πίεζαν και εκβίαζαν πολλές φορές την ελληνική κυβέρνηση και τον Μακάριο να αποδεχθούν τα σχέδιά τους για την επίλυση του Κυπριακού (βλέπε σχέδιο Ράντγκλιφ, σχέδιο Χάρντιγκ, σχέδιο Μακ Μίλλαν- Φουτ) («Ο κ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΙΕΖΕΤΑΙ ΕΝΤΟΝΩΣ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ ΝΑ ΑΠΟΔΕΧΘΗ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΝ... Βρεταννού υπουργού», «... Λοϋντ θα πιέση τας Αθήνας να συνεργασθούν προς καταπολέμησιν της «τρομοκρατίας»... απουσίαν», «ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ ΤΩΡΑ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ-ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ ΝΑ ΕΝΤΕΙΝΟΥΝ ΤΑΣ ΠΙΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ... θα συναντηθή μετά του Τούρκου πρωθυπουργού... το Λονδίνον... δεν επιθυμεί... Να χαλαρώση την πίεσιν του επί των Αθηνών... Να ματαιώση την εντύπωσιν της θριαμβευτικής επισκέψεως του κ. Μεντερές... Να αφήση εις τας Αθήνας περιθώρια προσφυγής εις την ΟΗΕ, όταν θα απεδεικνύετο άκαρπος η συνάντησις...αναμένει πλήρη συνθηκολόγησιν της ελληνικής κυβερνήσεως προς το αγγλικοτουρκικόν σχέδιον διά την Κύπρον... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΘΑ ΕΞΑΓΓΕΙΛΗ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΠΑΦΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ-ΑΓΓΛΙΑΣ... εις εφαρμογήν ωρισμέναι διατάξεις του βρετανικού σχεδίου της 19ης παρελθόντος Ιουνίου... τροποποιήσεις του σχεδίου... Μακ Μίλλαν... επωφεληθή της συνεχιζόμενης... εκχειρίας... διπλωματικάι επαφαί... προς την Ελλάδα και την Τουρκίαν περί των άμεσων βρεταννικών προθέσεων διά την Κύπρον...»), αλλά και να διαχωρίσει τη θέση της από τον Μακάριο («Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΠΙΕΖΕΤΑΙ ΝΑ ΑΠΟΚΥΡΗΞΗ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ... κατόπιν νέων υποχωρήσεων της Ελλάδος...»).

Παρόλη την πίεση, οι ελληνικές κυβερνήσεις έκαναν προσφυγές στον Ο.Η.Ε., που όμως, όπως είπαμε και προηγουμένως, δεν προωθούνταν, αποδεικνύοντας τον ισχυρό ρόλο της παγκόσμιας δύναμης Μεγάλης Βρετανίας («Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΥΖΗΤΕΙ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΗΕ..... υφίσταται πίεσιν όπως αποσύρη την προσφυγήν διά το κυπριακόν... η Ελλάς θα υποστηρίξη την προσφυγήν εις την ΟΗΕ», «ΕΝΕΤΑΘΗ Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Μετά την απόρριψιν της ελληνικής προσφυγής δια το Κυπριακόν υπό της ΟΗΕ»). Η Τουρκία διαμαρτυρήθηκε και αυτή με τη σειρά της στον Ο.Η.Ε., καταθέτοντας προσφυγή για τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. («Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΔΙΕΜΑΡΤΥΡΗΘΗ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΔΙΑ ΤΑΣ «ΠΡΑΞΕΙΣ ΒΙΑΣ» ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ... Κατά τον Τούρκο αντιπρόσωπον η αύξησις της εντάσεως.... Οφείλεται... εις την επικείμενιν δημοσίευσιν του βρετανικού σχεδίου διά την νήσον... Κατόπιν αιτήσεως... η επιστολή του θα κοινοποιηθή προς όλα τα μέλη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών»).

Ένας τρόπος με τον οποίο προσπάθησαν οι Βρετανοί να πανικοβάλουν και να αποπροσανατολίσουν την ελληνική κυβέρνηση και κοινωνία ήταν η αναβίωση του φόβου για επίθεση κατά της Ελλάδας από τον Βορρά (Βούλγαροι, Σέρβοι) («δήθεν αναβιώσεως του εκ βορρά κινδύνου επί της εδαφικής μας ακεραιότητος...»). Επιπρόσθετα, ο Μακ Μίλαν προσπάθησε να εντάξει το κυπριακό ζήτημα στο Σύμφωνο της Βαγδάτης, εμπλέκοντας εκτός από τους Τούρκους και τους Αμερικανούς και δυσχεραίνοντας ακόμη περισσότερο την οποιαδήποτε πιθανότητα ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα («ΥΠΑΓΩΓΗΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΥΠΡΩ ΒΑΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟΝ ΤΗΣ ΒΑΓΔΑΤΗΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΗ Ο κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ... θα εξυπηρετεί τα αγγλικά σχέδια, διότι θα ενέπλεκε τους Αμερικανούς και τους Τούρκους εις το Κυπριακόν και θα εξησφάλιζε την πλήρη και μόνιμον ευθυγράμμισιν των Αμερικανών προς την αγγλικήν πολιτική, με όλας τας πιέσεις επί των Αθηνών που θα συνεπήγετο η αμερικανική εμπλοκή... Μ.ΤΑΓΙΑΔΟΣ», «ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΔΕΝ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΗ Η ΝΗΣΟΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ...ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος... απήντησεν ότι μεταξύ των άλλων επιχειρήσεων τα οποία χρησιμοποιούν οι Βρετανοί προς τον σκοπόν όπως συνεχίσουν να κυβερνούν εις την Κύπρον είναι ότι η βάσις... χρήσιμος διά την Αγγλίαν... έναντι του Συμφώνου της Βαγδάτης», «Η ΚΥΠΡΟΣ ΒΑΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΗΝΩΜΕΝΗΣ ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΕΣΤΑΛΗ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ;... Η Αγγλοτουρκική αιματηρά συμπαιγνία εις την Κύπρον... μέρος ευρύτερου σχεδίου... συγκαλύψει... συγκεντρώσεων αγγλικών και τουρκικών στρατευμάτων πλησίον της Συρίας... κατ'... Ηνωμένης Αραβικής Δημοκρατίας»).

Κάθε φορά που η Ελλάδα κατέθετε προσφυγή, οι Βρετανοί προσπαθούσαν να «κάνουν τα καλά παιδιά», για να μη τους επιβληθούν κυρώσεις. («εφημερίς «Νέα Χρονικά»... χαρακτηρίζει τους υπό

του Χάρντιγκ επιβληθέντας περιορισμούς ως τερατώδεις και ζητεί την κατάργησίν των. Η συντηρητική «Ντάιλυ Τέλεγραφ»... η ακτά τας παρραμονάς της συζητήσεως του Κυπριακού... μετατροπή της θανατικής ποινής του Τσαρδελιλή οφείλεται εις την επιθυμίαν του Χάρντιγκ να δημιουργήση ευνοϊκήν ατμόσφαιραν ... μετά τι πέρας της εξετάσεως της ελληνικής προσφυγής», «ο ελληνικός λαός της Κύπρου θα παραμείνη ακλόνητος εις τας επάλξεις της αυτοδιαθέσεως. Συνεπώς εκείνοι, οι οποίοι προσπαθούν να υπονομεύσουν την προσφυγήν εις την Ο.Η.Ε. ματαιοπονούν».)»).

Στο πλαίσιο αυτό, τον Οκτώβριο του 1957, άρχισαν να ετοιμάζουν την αντικατάσταση του στρατάρχη Χάρντιγκ με κάποιο πολιτικό πρόσωπο, ζητώντας ως αντάλλαγμα από την Ελλάδα να σταματήσει τις προσφυγές («ΕΠΙΒΕΒΑΙΟΥΤΑΙ ΗΔΗ Η ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΘΑ ΤΗΝ ΠΑΖΑΡΕΥΣΟΥΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ... συνεφώνησεν απροθύμως... παραμείνη εις την Κύπρον... τον Δεκέμβριον... στιγμή διορισμού πολιτικής προσωπικότητας... μεταξύ των μελών του Κοινοβουλευτικού Σώματος... αγγλικήν πρόθεσιν... αποχωρήσεως Χάρντιγκ έναντι ελληνικών ανταλλαγμάτων... εις την συζήτησιν του κυπριακού εις τα Ηνωμένα Έθνη. Μ. ΤΑΓΙΑΔΟΣ»).

Επέλεξαν τελικά τον Φουτ («Ο κ. ΧΙΟΥΓΚ ΦΟΥΤ ΦΕΡΕΤΑΙ ΒΕΒΑΙΟΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ... Εργατικών... Χάρντιγκ... αποσυρθή εις το αγρόκτημά του εις Ντόρσετ.»). Η αντικατάσταση αυτή θεωρήθηκε ότι θα συνοδευτεί από χαλάρωση των αντιτρομοκρατικών μέτρων («Ο κ. ΑΝΡΙ ΣΠΑΑΚ ΚΙΝΕΙΤΑΙ ΠΡΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΙΝ ΤΟΥ Ν.Α.Τ.Ο. ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ... Ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ... Ο διορισμός... Φουτ... πιθανώς ψυχολογικήν χαλάρωσιν της πολιτικής ατμόσφαιρας... αίτημα της Ενώσεως με την Ελλάδα... Ελλάδας και Μ. Βρετανίας... συμφωνίαν... Αποδεκτήν... αλλά... και από την τουρκικήν κυβέρνησιν είναι άλλο πράγμα... δε θα συζητηθή... εις τον διεθνή οργανισμόν επί τινος ακόμη εβδομάδας... τον παρελθόντα μήνα... ανακλήσεως τινών εκ των πλέον αυστηρών αντιτρομοκρατικών μέτρων...»).

Εντούτοις, παρά την αντικατάσταση του κυβερνήτη, η Ε.Ο.Κ.Α. δεν σταμάτησε τη δράση της («ΒΟΜΒΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΧΘΕΣ ΠΛΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ κ. ΦΟΥΤ ΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΣΥΝΤΑΡΡΑΣΟΥΝ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ...εις απόστασιν 100 βαρδών... μικράς

ζημιάς και αφύπνισε τον κυβερνήτην... κατεστράφησα... ετραυματίστησαν... Εις την Επισκοπήν υδραντλία.... Πυρκαϊά... εργαστήριον ηλεκτρικών ειδών... δύο σκηναί εις το στρατόπεδον... Αι βρεταννικαία ρχαί πιστεύουν ότι πρόκειται περί σαμποτάζ.», «ΕΙΣ ΒΡΕΤΑΝΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΝΕΚΡΟΣ ΚΑΙ ΕΠΤΑ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΑΠΟ ΒΟΜΒΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΦΟΥΤ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ «ΚΑΤΑΠΑΥΣΙΝ ΤΗΣ ΒΙΑΣ»... προαύλιον του αστυνομικού σταθμού του χωρίου Γιαλούσα, της ανατολικής Κύπρου... ο Έλλην Κύπριος Γεώργιος Μιχαήλ εφονεύθη χθες το απόγευμα ... Παλαιοχώρι της νοτιοδυτικής Κύπρου. Αι βρεταννικαί αρχαί αποδίδουν τον φόνον αυτόν εις την ΕΟΚΑ... Λάρνακα.. παύση πάσα κυκλοφορία... διεξαγωγήν ερευνών... επιθέσεως διά μόμβας εναντίον αυτοκινήτου αξιωματικού της αστυνομίας...ο κυβερνήτης Φουτ- αι απαγορεύσεις κυκλοφορίας θα καταπαύσουνεφ' όσον καταπαύσουν αι πράξεις βίας...»).

Παρά την αντικατάστασή του, ο Χάρντιγκ κατά την επιστροφή του στη Βρετανία παρασημοφορήθηκε ως ανταπόδοση για τις υπηρεσίες του στο Ηνωμένο Βασίλειο («ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΒΑΣΑΝΙΣΤΑΙ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟΝ ΤΟΥ ΒΑΡΩΝΟΥ... ο αντιπρόσωπος του Βρεταννικού Συμβουλίου εις την Κύπρον Ένεστ Ίνκρεν και ο προϊστάμενος της υπηρεσίας Γεωργίας εις την νήσον Άνθιμος Πανάρετος...»).

Σε όλες αυτές τις ενέργειες δεν πρέπει να λησμονηθεί ο ρόλος των Η.Π.Α., που προσπαθούσαν μέσα από τη συμμαχία του ΝΑΤΟ να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα. Ο ι Αμερικανοί δεν υιοθετούσαν καθ' όλη τη διάρκεια του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. ξεκάθαρη στάση, υποστηρίζοντας άλλοτε τον τη μία πλευρά και άλλοτε την άλλη («Ο ΘΥΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΕΙΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ «ΤΑΪΜΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ»... οι αντιδράσεις της ελληνικής κοινής γνώμης δεν έχουν επηρεάσει εισέτι την ελληνικήν κυβέρνησιν ήτις όμως «ΛΟΓΩ Της ασθένειας του πρωθυπουργού και των πιθανών σοβαρών γεγονότων εν όψει της επικείμενης συζήτησεως εις την ΟΗΕ, είναι δυνατόν να αναγκασθή εις παραίτησιν»... να επιδείξη η Αγγλία γενναιοφροσύνην, η Τουρκία ρεαλισμό και αι Αθήναι υπομονήν...», «Αμερικανικαί ανησυχίαι εξεφράσθησαν διά την αμφίβολον αγγλικήν στάσιν εις τας ελληνοτουρκικάς συνομιλίας διά το κυπριακόν. Επί του κυπριακού αναφέρεται ...Ντάλλες... ενδιαφέρον... δια την επιτυχίαν... συμφωνίας. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «ΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΘΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΘΟΥΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ»). Οι Έλληνες πολίτες προσπαθούσαν να προσεγγίσουν την αμερικανική κυβέρνηση, εκμεταλλευόμενοι και την ισχυρή ελληνική ομογένεια, για να εξασφαλίσουν την

υποστήριξη των Η.Π.Α. για το Κυπριακό ζήτημα («ΕΝΩ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΨΗΦΙΖΕΙ Ανοιχτό γράμμα σε Αμερικανούς φίλους του κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ»). Άλλωστε, ήταν γνωστή η παροχή οικονομικής βοήθειας των Η.Π.Α. σε Ελλάδα αλλά και Τουρκία («Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΕΙΟΥΤΑΙ ΑΠΟ 1.400 ΕΙΣ 1.200 ΕΚΑΤ. ΔΡΑΧΜΩΝ ΑΝΟΙΓΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΝ... δημοσίων υπαλλήλων.»).

Οι Αμερικανοί δεν ήθελαν με τίποτα η Κύπρος να περάσει στον έλεγχο της Σοβιετικής Ένωσης («ΤΟ ΝΑΤΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΩΣ ΩΡΓΑΝΩΜΕΝΟΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΛΗΦΘΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ όπως ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ, ΕΔΗΛΩΣΕΝ Ο κ. ΝΤΑΛΛΕΣ... Αμερικανός υπουργός... απειλή σοβιετικής επιθέσεως... Δύσεως.»), «Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΞΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ... Εκ προθέσεως δεν έχομεν χαράζει αυστηρά σύνορα της περιοχής αυτής... Δεν φοβείσθε... η Ελλάς... μέρος της Μέσης Ανατολής;... ζήτημα απλής λογικής.»), «συμφέρον της δυτικής και ατλαντικής αλληλεγγύης... όπως αποσταλούν εκεί όπλα της Δύσεως, πριν αποσταλούν κομμουνιστικά ή αιγυπτιακά»).

Προοδευτικά συμφώνησαν με το σχέδιο Μακ Μίλλαν- Φουτ προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να προωθήσουν μια λύση που να μην εμποδίσει την λειτουργία του ΝΑΤΟ και να ελέγχουν καλύτερα την κατάσταση στην ανατολική Μεσόγειο («Η ΑΜΕΡΙΚΗ ΕΠΗΡΕΑΣΕ ΔΥΣΜΕΝΩΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε., ΛΕΓΕΙ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ... ώστε να μειωθή η υποστήριξις της ινδικής προτάσεως... σχέδιον της Περσίας... ευνοεί μάλλον τας τουρκικάς απόψεις. Η λύσις όμως της διχοτομήσεως ουδεμίαν απήγησιν εύρε μεταξύ των αντιπροσωπειών, καταδικασθείσα υπό των πλείστων εξ αυτών, ώστε η τουρκική αντιπροσωπεία ηναγκάσθη να αποσύρη το σχέδιόν της, η αντιπροσωπεία δε του Ιράν να επιφέρη μεταβολάς εις ιδικόν της σχέδιον... ο Μακάριος εξήρε την «γενναίαν μάχην» την οποίαν έδωσεν ο Αβέρωφ, δια να επιτύχη ό,τι ήτο δυνατό ν να επιτευχθή.»), «Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ΤΑΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Φοβείται την ελληνικήν πλειοψηφίαν... προσκρούουν εις την τουρκικήν αντίδρασιν... αποκλεισμός των Τούρκων... αδύνατον... μέλη του ΝΑΤΟ.. και η Αμερική προσυπέγραωαν το σχέδιο Μακ Μίλλαν... ανεξαρτησία με κυριαρχούν στοιχείον τους Έλληνας και τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον θα εσήμαινε φιλελληνικήν κυβέρνησιν... θα εστερείτο σημασίας... το σχέδιον... ανεξαρτησίαν... εις την οποίαν υποχωρεί τώρα ο Αρχιεπίσκοπος... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Στο Κυπριακό ζήτημα ενεπλάκησαν και άλλες χώρες της Δύσης, όπως η Γαλλία και η Ιταλία, χωρίς ωστόσο να θέλουν να διαταράξουν τις σχέσεις τους με καμιά από τις τρεις εμπλεκόμενες χώρες («... *ΑΝΕΤΕΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΜΑΡΤΙΝΟ ΝΑ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ «ΑΝΕΛΑΒΕ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ»... υπουργού των Εξωτερικών της Ιταλίας... Ελπίζομεν ότι η διαφορά αυτή, η οποία διαιρεί δύο χώρας, εχούσας στενήν φιλίαν προς αλλήλας και μετά των οποίων η Ιταλία διατηρεί αρίστας σχέσεις, θα ρυθμιστή δίχως να παραπεμφθή ενώπιον των Ηνωμένων Εθνών... χωρίς να παραπεμφθή εις τον Ν.Α.Τ.Ο... Μαρτίνο», «Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ...αποδέχεται συμμετοχήν των Γάλλων, των Ιταλών και των Αμερικκανών ως απλών παρατηρητών, της Τουρκίας αντιτεθειμένης και της Βρεταννίας ψυχρώς διατεθειμένης... περιορισμόν της εις το σχέδιον Φουτ»).*

Είναι φανερό ότι το 1955 η θέση του Μακάριου είναι πρόδηλα η επίτευξη της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Η θέση της ελληνικής κυβέρνησης όμως, σε αντίθεση με αυτή της ελληνικής κοινής γνώμης, δεν ήταν τόσο σθεναρή υπέρ αυτής της θέσης, και μπορεί να ειπωθεί ότι σε γενικές γραμμές οι δηλώσεις των πολιτικών παραγόντων ήταν πολύ προσεκτικές και επιφυλακτικές («*Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΚΑΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΕΧΟΥΝ ΠΛΗΡΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗΝ ΝΙΚΗΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ Ο κ. ΠΑΠΑΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ... εξέφραζε την ελπίδα του κυπριακού λαού περί... Ενώσεως... Πρωθυπουργός... ευχαριστώ... Μακαριότητα αντάξιον ηγέτην του αγωνιζομένου κυπριακού λαού και διαβεβαιώ υμάς ότι ο λαός και η Κυβέρνησις της Ελλάδας... παρά το πλευρόν των Κυπρίων αδελφών... Η Εθναρχία...συνήλθη... συζητήση... του αγώνος διά την Ένωσιν... εβδομάδων.*», «*ΤΑ ΑΘΩΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ Τα τρία θύματα της προχθεσινής αιματοχυσίας. Δεξιά: Ο Ι. Κωνσταντόπουλος, 21 ετών, ο οποίος εβλήθη εξ εγγυτάτης αποστάσεως υπό αστυνομικού εις την οδόν Διδότου. Αφήνει γονείς και 15ετή αδελφόν. Έτερος αδελφός του είχε φονευθή κατά τον συμμοριτοπόλεμον. Εις το κέντρον "Ο Ευάγγελος Γεροντής, 28 ετών. Κατήγετο εκ Κρήτης, ήτο δε ο μοναδικός προστάτης της οκταμελούς οικογενείας του. Κατά την διάρκειαν της κατοχής μετέσχεν ενεργώς της αντιστάσεως. Αριστερά: Ο Γραγκίσκος Νικολάου, 23 ετών. Διέμενεν εις Πειραιά μετά της αδελφής του, την οποίαν και συνετήρει. Εφονεύθη εξ εγγυτάτης αποστάσεως υπό αστυνομικού έξωθι της στοάς Αρσακείου.*», «*Αβέρωφ... αγωνισθή διά την ελευθερίαν και την δικαιοσύνην αναφορικώ με το κυπριακόν... αμφιβάλλη... έκβασιν της συζητήσεως... Εξαρτάται από τας χώρας-μέλη της Ο.Η.Ε... αν θα ταχθούν εις την υπηρεσίαν της*

αποικιοκρατίας ή αν θα καταστούν υπερασπιστάι της ελευθερίας...», «ήτταν και την ταπεινώσιν της Ελλάδος αποδίδεται υπό... του Λονδίνου εις την αδράνειαν της ελληνικής κυβερνήσεως...»).

Η ελληνική κυβέρνηση, παρά τις προσφυγές που έκανε κατά καιρούς για το Κυπριακό ζήτημα, προσπαθούσε να πάρει αποστάσεις από την Ε.Ο.Κ.Α. Τον Νοέμβριο του 1957, μάλιστα τόνισε αυστηρά ότι η οργάνωση δεν θα αποφασίζει για την εξωτερική πολιτική της Ελλάδας (*«μόνον η εκλεγόμενη υπό του ελληνικού λαού κυβέρνησις... Απόλυτον δικαίωμα της ηρωϊκής Οργανώσεως της Κύπρου είναι ν' αποφασίζη περί του μεγέθους των θυσιών τας οποίας είναι έτοιμη να επωμισθή η ίδια ή και ενδεχομένως ολόκληρος η μαρτυρική Μεγαλόνησος. Ουδεν όμως δικαίωμα έχει να ομιλή εκείνη περί «ενδεχομένου ελληνο-τουρκικού πολέμου» και περί «διασπάσεως της ενότητος του ΝΑΤΟ»... εκλεγόμενη κυβέρνησις... χωρίς να παύση αγωνιζομένη δια την ελευθερίαν των Κυπρίων, οφείλει να περιφρουρή τα... συμφέροντα...»*). Η εφημερίδα ασκεί κριτική πολλές φορές άμεσα και έμμεσα για την πενιχρή στήριξη της ελληνικής πολιτείας στον ένοπλο αγώνα (*«... στην Ελλάδα-κι αυτό είναι το δυσάρεστο- οι τίμιοι αγώνες δε βρίσκουν καμμιά ενίσχυσι από κανένα. Απαιτούν ήρωες, που πιστεύουν βαθειά στο κήρυγμά τους, που φθείρονται απ' αυτό, ... ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ»*).

Αντίθετα με την επίσημη πολιτεία, η φοιτητική νεολαία της Ελλάδας το 1957 με ανοιχτή επιστολή διαμαρτυρήθηκε έντονα για ότι η ελληνική κυβέρνηση απαγόρευε τις διαδηλώσεις για το Κυπριακό, παίρνοντας ξεκάθαρη θέση υπέρ του ένοπλου αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. (*«ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΟΙ ΝΕΟΙ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ την περασμένη βδομάδα, νέα παιδιά της Ελλάδας θέλησαν να διαδηλώσουν την εθνική αγανάκτηση για τους βανδαλισμούς των Τούρκων στην Κύπρο και μαζί, το πανελλήνιο αίτημα για την απελευθέρωση των αδελφών μας Κυπρίων. Μα με επέμβαση της αστυνομίας, η εκδήλωση απαγορεύτηκε... το πολύτιμο νεανικό εθνικό αίσθημα συνεθλίβη.... Λυπηρό και αξιοκατάκριτο... για να πνίξουν την εθνική μας υπόθεση... πρόβλημα της Τεργέστης... αρκετές αναλογίες με το Κυπριακό... το Κυπριακό βρίσκεται υπό συζήτηση στη Γεν. Συνέλευση της ΟΗΕ... σφάλμα να πνίγεται έτσι η φωνή της ελληνικής νεότητος, που θα έδειχνε στον κόσμο πόσο βαθειά είναι ριζωμένο στην εθνική ψυχή, το αίτημα για την ελευθερία των Κυπρίων... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ»*).

Με επιστολές, αλλά και με συναντήσεις και δηλώσεις σε διεθνές επίπεδο, προσπαθούσε και ο Αρχιεπίσκοπος να γνωστοποιήσει στη παγκόσμια κοινή γνώμη τις βαναυσότητες των Βρετανών

(«Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΠΙΡΡΙΠΤΕΙ ΤΑΣ ΕΥΘΥΝΑΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΓΛΟΥΣ... ως θρησκευτικός ηγέτης του κυπριακού λαού αντιτίθεται προς την βίαν... συνεβούλευσα... να απόσχη... Ουδάλως όμως είμαι υποχρεωμένος να συνυπάρξω εκ των υστέρων μετά της καταδυναστευούσης τον κυπριακόν λαόν βρεταννικής αποικιακής κυβερνήσεως δια να την βοηθήσω να εξέλθη από το αδιέξοδον εις το οποίον την ωδήγησαν τα ίδια αυτής σφάλματα και η πολιτική της...», «Η βρεταννική κυβέρνησις... αντιλαμβάνεται... πολιτικήν ζημίαν... από το συνεχιζόμενο αδιέξοδο και τα μέτρα καταπίεσεως... θα αναγκασθή να διατυπώση προτάσεις προς τους Κυπρίους... ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΑΕΡΙΚΑΝΟΥΣ... διά την συμπαράστασιν και ενεργόν βοήθειαν... απόφασις ΟΗΕ υπέρ της εφαρμογής της αρχής αυτοδιαθέσεως εις την Κύπρον, αποτελεί ηθικήν νίκην... προόδου»). Στις ενέργειές του αυτές είχε συμμάχους και πολιτικούς του νησιού, όπως τον δήμαρχο Λευκωσίας («Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΖΗΤΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΝΤΑΛΛΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΩΝ ΝΕΑΙ ΠΥΡΠΟΛΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΩΝ... προς διαπίστωσιν της φρικαλέας καταστάσεως και της ανικανότητος της βρεταννίας όπως κυβερνήση... Φουτ... ζητεί την επιστροφήν του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και διαμαρτύρεται κατά των ομαδικών συλλήψεων Ελλήνων... προαστίου της λευκωσίας... κατοικείται κυρίως από Τούρκους... πυρκαϊάς... επίσης ελληνική οικία...»).

Παράλληλα όμως, ο Αρχιεπίσκοπος δεχόταν πιέσεις από τους Βρετανούς να καταδικάζει την Ε.Ο.Κ.Α. («ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΟΠΩΣ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΠΟΚΗΡΥΞΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ», «. Άλλαι πληροφορίες αναφέρουν ότι από τον Εθνάρχην Μακάριον θα ζητηθή να καλέση εις οριστικήν κατάπαυσιν της δράσεώς της την Ε.Ο.Κ.Α., πράγμα το οποίον η κυβέρνησις θα δεχθ'ή να γίνη μίσως μετά την απελευθέρωσίν του... η Βρεταννική κυβέρνησις εξεακολουθεί... «Σύνταγμα» Ράντκλιφ... δι 'αυτοδιάθεσιν... Ο.Η.Ε.»). Στην πίεση αυτή συμμετείχε και η επίσημη εκκλησία της Αγγλίας, η οποία κατηγόρησε τον Μακάριο για τη στάση του απέναντι στην Ε.Ο.Κ.Α. («Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΑΝΤΕΡΜΠΟΥΡΥ ΥΒΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΑΠΕΚΗΡΥΞΕ ΤΗΝ «ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ»! ΚΑΙ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΕΔΕΧΘΗ ΝΑ ΜΕΤΑΒΗ ΕΙΣ ΑΓΓΛΙΑΝ... προσβλέπει με αποστροφήν την γενικήν πολιτικήν συμπεριφοράν του Κυπρίου Ιεράρχου... κακού χαρακτήρος»). Ανάλογες πιέσεις δεχόταν και η ελληνική κυβέρνηση («... Λοῦντ θα πίεςη τας Αθήνας να συνεργασθούν προς καταπολέμησιν της «τρομοκρατίας»... απουσίαν του κ. Αβέρωφ από το αεροδρόμιον κατά την άφιξιν του Βρεταννού υπουργού... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Στην εφημερίδα αναφέρεται- όχι όμως με μεγάλη συχνότητα- και η θέση της Αριστεράς στην Κύπρο και κυρίως η δράση του Α.Κ.Ε.Λ.. Αρχικά, το Α.Κ.Ε.Λ. διαφοροποιούταν από την Ε.Ο.Κ.Α., όμως στην πορεία των χρόνων συνέπλευσε προς την πρόταση της Ένωσης και της αυτοδιάθεσης του κυπριακού λαού («*αι κυπριακαί οργανώσεις της αριστεράς αποφάσισαν χθες να αποστείλουν αντιπροσωπείαν εις τα Ηνωμένα Έθνη προς διαφώτισιν των κρατών-μελών της ΟΗΕ επί του κυπριακού.*»), «*αριστεράς... Διαδήλωσιν απόψε...«Ένωσις άνευ όρων», «Το Κυπριακόν πρέπει να τεθή ενώπιον των Ηνωμ. Εθνών...»... «Δεν θέλομεν βρεταννικάς βάσεις εις την Κύπρον»...», «ΔΥΟ ΗΓΕΤΑΙ ΤΟΥ Α.Κ.Ε.Λ. ... 40 ετών... διέφυγον εκ του στρατοπέδου της Δεκελείας...κομμουνισταί...», «ΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ...», «ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ... προσπάθειαν να αποδείξουν, ότι το κυπριακό ανήκει εις την Ιστορίαν έγραφον ότι οι Κύπριοι δεν επιθυμούν την επιστροφή του Μακαρίου και ότι η Εθναρχία, οι αριστεροί και η ΕΟΚΑ δεν θέλουν πραγματικώς την Ένωσιν...»).*

Γίνεται εμφανές σε πολλές επιφυλλίδες του πρώτου φύλλου της εφημερίδας η παρουσία σχετικών φωτογραφιών γύρω από τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. με σχετικές λεζάντες. Οι φωτογραφίες σχετίζονται κατά κύριο λόγο με διαδηλώσεις που λάμβαναν χώρα είτε στην Ελλάδα είτε στη Μεγαλόνησο για το Κυπριακό («*ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Χθες την μεσημβρίαν και μετά την λήξιν της παρελάσεως των φοιτητών και μαθητών προ του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου συνεγκροτήθη ογκώδης διαδήλωσις της σπουδαζούσης νεολαίας με συνθημ. Υπέρ της Ενώσεως της Κύπρου...», «*Η ΒΟΜΒΑ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗΝ ΑΞΙΩΣΙΝ ΤΟΥ «ΛΗΑΡΑ ΠΑΛΑΣ» ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ Τρεις φωτογραφίαί από την έκρηξιν βόμβας... ΔΕΞΙΩΣΙς ΤΩΝ Αγγλων Βρεταννών αξιωματικών... μετέχοντε... προς την έξοδον... τα νερά που επλημμύρισαν... λόγω καταστροφής του συστήματος κεντρικής θερμάνσεως. Δεξιά: Το προσωπικόν του ξενοδοχείου... προς ανάκρισιν», «*ΦΟΙΤΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΙΑΛΥΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ... δια αν διαμαρτυρηθούν δια τας αγγλικάς ωμότητας και να ζητήσουν το κλείσιμον των εντεύθα αγγλικών σχολείων. Αριστερά:... κατά του Χάρντιγκ... Συλληφθείς κατά τας διαδηλώσεις φοιτητής... τμήμα.*», «*Αριστερά: Το ιστορικό κτίριον της Αρχιεπισκοπης κύπρου, όπου η έδρα του Εθνάρχου Μακαρίου και τα γραφεία της Εθναρχίας. Αλεξιπτωτισταί με εφ' όπλον λόγχην και προτεταγμένα τα αυτόματα απέκλεισαν χθες ολόκληρον το κτίριον, ετοποθέτησαν φρουροί επί της στέγης και εγένετο λεπτομερής έρευνα μετά την εκείθιν δια το αεροδρόμιον της Λευκωσίας. Κατά την μετάβασιν του εις το αεροδρόμιον, ως γνωστόν, ο***

Εθνάρχης Κύπρου συνελήφθη και εξετοπίσθη Δεξιά: Από το χθεσινόν συλλαλητήριον εις Θεσσαλονίκην των σπουδαστών, οι οποίοι προέβησαν εις ζωηρότατας εκδηλώσεις υπέρ της Κύπρου και της Ενώσεως. Εγένοντο σοβαραί συγκρούσεις μετά της Αστυνομίας και του στρατού, όταν οι διαδηλωταί επετέθησαν κατά του κτιρίου του εκεί βρετανικού προξενείου... Σημειωτέον ότι η εικονιζόμενη διαδήλωσις εγένετο προ της συλλήψεως του Εθνάρχου Κύπρου.», «Δύο ακόμη φωτογραφίαί από τας χθεσινάς αντιβρετανικάς εκδηλώσεις. Αριστερά: φοιτηταί μετέχοντες των διαδηλώσεων μεταφέρουν συνάδελφόν των βαρέως τραυματισθέντα κατά την διάρκειαν των συγκρούσεων. Δεξιά: Ένα τμήμα της προ του Πανεπιστημίου συγκεντρώσεως με τους διαδηλωτάς φέροντας αντιαγγλικάς επιγραφάς.», «Δυο... στιγμιότυπα από την χθεσινήν πανελλήνιον εκδήλωσιν διαμαρτυρίας διά την γκαγκστερικήν απαγωγήν και εξορίαν του Εθνάρχου Μακαρίου. Α ρ ι σ τ ε ρ ά Εις ένα σχολείον ο διδάσκαλος εξηγεί εις τους μαθητάς τον αγώνα δια την ελευθερίαν της Κύπρου. Δ ε ξ ι ά Μία εικόν της νεκρωθείσης χθες πρωτευούσης. Της τετράωρον απεργίας και της εκδηλώσεως διαμαρτυρίας δια την Κύπρον», *Μία ακόμη φωτογραφία από την Λευκωσίαν χαρακτηριστική της μανίας με την οποίαν ο αγγλοκίνητος τουρκικός όχλος ερήμαζε κάθε τι ελληνικόν. Το εσωτερικό μιας οικίας όπως την εγκατέλειψαν οι Τούρκοι βασιβουζούκοι του Χάρντιγκ αφού την ελεηλάτησαν. «Τραυματίαι εκ των χθεσινών συγκρούσεων που διεκομίσθησαν εις τα νοσοκομεία», «Τρεις φωτογραφίαί από την Κύπρον, χαρακτηριστικάί της αγγλικής τρομοκρατίας εις την υπόδουλον ελληνικήν μεγαλόνησον. Αριστερά: Άνδρες των δυνάμεων ασφαλείας σφραγίζουν ελληνικά καταστήματα εις την οδόν Λήδρας της λευκωσίας. Οι Έλληνες καταστηματάρχαι εξώθησαν και η εμπορική αύτη οδός θα παραμείνη νεκρά επί τρεις μήνας. Εις το μέσον: Βρεταννός στρατιώτης «καλύπτει» συναδέλφους του οι οποίοι διεξάγουν έρευνας εις δασώση ορεινήν περιοχίν της Πάφου προς ανακάλυψιν όπλων και πυρομαχικών της ΕΟΚΑ. Δεξιά: Συλληφθέντες Κύπριοι πατριώται φρουρούνται υπό των Άγγλων,, υποχρεωθέντες να κρατούν τας χείρας υψωμένας επί ενός τοίχου.»).*

Συχνά στην εφημερίδα παραλληλίζεται ο ένοπλος αγώνας των Κυπρίων με τον εθνικό αγώνα της απελευθέρωσης και της ανεξαρτησίας της Ελλάδας το 1821. Στο πλαίσιο αυτό, οι αγωνιστές της οργάνωσης συγκρίνονται πολλές φορές με τους αντίστοιχους της επανάστασης του 1821 («Ρήγας Φεραίος πρωτοωραματίσθηκε ένα νέο ελληνικό κράτος... σαν μια συνέχεια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας... κακέκτυπη Δευτέρα έκδοση του Ονείρου του Ρήγα... «Μεγάλη Ιδέα»... όνειρο της Ενώσεως με τα Δωδεκάνησα και ύστερ' από την εκπλήρωσή του φθάσαμε στο επόμενο σημείο: το

Κυπριακό. Δεν έχω καμμιάν αμφιβολία ότι και το κεφάλαιο αυτό θα βρη το συνηθισμένο κιάλας *happy end...*», «*ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΜΑΣ ΤΟΥ κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ...* αγάπης του συντάκτη για τις αρχειακές μελέτες... μελέτη του κ. Τωμαδάκη... «*Τα εν Ελλάδα αρχεία δεν δύνανται ν' αναφέρονται απλώς εις την Ελληνική Επανάστασιν... δεν δύναται να ταυτισθή προς του ενεστώτος Κρατικού Ελληνισμού... αρχείων Βυζαντικών Κρατών της Ανατολής και της Εκκλησίας... σώζονται.... ΔΙΕΣΩΘΗΣΑΝ ΤΑ ΠΛΕΙΣΤΑ ΤΩΝ Αρειών της εν Ελληνική Ανατολή... Κύπρω... Φραγκοκρατίας και δη της Ενετοκρατίας... εκτός από...κρατικά, δημοτικά και ημικρατικά αρχεία υπάρχει και άπειρο άλλο σχετικό υλικό σε διάφορα κρατικά αρχεία του εξωτερικού (Βενετία, Βιέννη, Παρίσι, Λονδίνο κλπ.) που η αποθησαύρισή τους είναι απαραίτητο συμπλήρωμα του Ελληνικού Αρειανού Κόρπους... Μονάχα η μικροφωτογραφία... να προσθέσουμε... αυτά Γενικό Αρχείο τους θησαυρούς μας... Για της Βρετανίας τουλάχιστον τ' αρχεία...έξοδα μηδαμινά... άλλη φορά Δ. ΡΩΜΑΣ»).*

Δεν λείπουν οι παραλληλισμοί ανάμεσα στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. με τις εθνικές επετείες της 28^{ης} Οκτωβρίου και τις 25^{ης} Μαρτίου ιδιαίτερα κατά τα δύο πρώτα χρόνια του αγώνα και η προσπάθεια να της ομογενοποίησης του κυπριακού στοιχείου σε ένα γενικότερο εθνικό-ελληνικό αφήγημα. Άλλωστε, αυτοί οι παραλληλισμοί διαφαίνονταν και στις προκηρύξεις της οργάνωσης («*Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Ο μεγάλος εορτασμός ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Του κ. Πέτρου Χάρη... Πάντα ήταν ανάγκη να ζούμε την 28η Οκτωβρίου. Ποτέ όμως δεν την χρειαστήκαμε όσο στις σκοτεινές και δύσκολες αυτές ημέρες... νέα διδάγματα... με πολύ μεγάλη προετοιμάσια στην Ελλάδα και εντονότερα να προβληθή έξω από την Έλλαδα... λίγα πράγματα έχουν μείνει μέσα μας από τη θαυμάσια εκείνη ψυχική ευφορία... να εκτιμώμε τις θυσίες των παρλερων μας... φοβερή κρίση μας καλεί η μεγάλη επέτειος. Κ' ένα είναι το πιο ουσιαστικό χρέος μας... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ», *Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Στη ρίζα του θαύματος (Ο ΑΥΡΙΑΝΟΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ) Του κ. Πέτρου Χάρη Από το προσκύνημα που θα κάμουν αύριο όλοι οι Έλληνες... οι ελεύθεροι άνθρωποι όλου του κόσμου... Με μια προϋπόθεση ολ' αυτά: θα ρθη η νέα πνοή, αλλά μόνο αν κρατούμε ζωντανό το μεγάλο γεγονός κι αν μένουμε κοντά, πολύ κοντά στον ασυγκράτητο ποταμό, που είναι και η δύναμη και οι πόθοι και τα όνειρα και οι καημοί του λαού μας, δηλαδή αν μένουμε κοντά στη ρίζα του θαύματος. ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ, «*ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΕΚΑΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ* Χθες την μεσημβρίαν και μετά την λήξιν της παρελάσεως των φοιτητών και μαθητών προ του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου συνεγκροτήθη ογκώδης**

διαδήλωσης της σπουδαζούσης νεολαίας με συνθημ. Υπέρ της Ενώσεως της Κύπρου...», «ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΩΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ... εννοούμε το σύνολο του ελληνικού έθνους, ήτοι τους Έλληνες, πού χουν την ίδια καταγωγή, την ίδια γλώσσα, το ίδιο θρησκευτικό δόγμα και προ πάντων την ίδια εθνική συνείδηση για τα πεπρωμένα της πατρίδας τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ», «Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΞΕΣΗΚΩΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΠΟΚΕΡ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ... οι ευρωπαϊκές μεγάλες πρωτεύουσες.... Έβλεπαν τον σκληρόν αγώνα του ελληνικού έθνους και τα μαρτύρια του λαού μας: πότε σαν ευκαιρία για την πραγματοποίηση των αρπαχτικών τους προθέσεων, πότε σαν πηγή ενόχλησης και ανησυχίας για τ' αυταρχικά καθεστώτα τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Ελεύθεροι και δούλοι Το ίδιο πρόβλημα στον τόπο μας πριν από εκατόν τριάντα χρόνια, όταν το Έθνος ξεσηκώθηκε για τη λευτεριά του, το ίδιο και στις ημέρες μας... Τα κεφάλια που δεν σκύβουν ποτέ... αξιοπρεπείς και οι σιωπηλοί... η γνήσια παλληκαριά.... Κύτταρο... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ»).

Εμπνευσμένοι από αυτή τη σύγκριση του αγώνα με τις μεγάλες εθνικές στιγμές της Ελλάδας, ορισμένοι αρθρογράφοι της εφημερίδας προτείνουν να ενωθούν όλοι οι δημοσιογράφοι και οι πνευματικοί άνθρωποι της εποχής και να διεκδικήσουν από κοινού το δικαίωμα αυτοδιάθεσης του κυπριακού λαού («ΦΩΝΗ ΒΟΩΝΤΟΣ... επικλήσεις προς διάσημους φιλέλληνας... Κρήτης... Εκκλησίες συμπατριωτών... εν Κρήτη χάριν Πίστεως και Ελευθερίας... συμπερασματικά ρωτάω τους αγαπητούς συναδέλφους, γιατί να μη δοκιμάσουμε και μεις σήμερα για την Κύπρο αυτό που πέτυχε ο Ραγκαβής για την Κρήτη. Μια συνηγορία των μεγαλύτερων πνευματικών ανθρώπων της εποχής υπέρ της ελληνικής υποθέσεως μπορούσε να συντελέσει πολύ στην επιτυχία της μεγάλης προσπάθειας Δ.ΡΩΜΑΣ», «ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ... πρόταση που έκανα να μιμηθούμε εμείς οι σημερινοί άνθρωποι των γραμμάτων τον Ραγκαβή και να στραφούμε προσωπικά στους μεγάλους Διανοητές του Αιώνα μας, ζητώντας τη συμπαράστασή τους... Μιλλιέξ.... Παρ'όλα όσα με κάποια σκληρότητα γράφεστε εδώ και λίγους μήνες για την πατρίδα μου... καμμιά πια χώρα δεν... ηγήται κρατώντας ψηλά τη δάδα της Ελευθερίας... τελευταία... ελπίδα.... Εργατών του Πνεύματος... τα έθνη ματώνουν μα δεν πεθαίνουν". Κι ακόμα κάτι που οι «Μεγάλοι» θα έπρεπε να θυμούνται συχνότερα: «Δεν υπάρχουν μικροί λαοί» «Έχω για όλα τα έθνη βαθύ σεβασμό...»... Ουγκώ... Δ.ΡΩΜΑΣ», « Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ 24ΩΡΟΥ Διακοπές στη Ρώμη... ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ: Η συνέχεια... «Η ΩΡΑ» ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ... θα αγωνισθή δια την

Δημοκρατικήν Ένωσιν του Ελληνικού λαού την νίκην του και τα προβλήματά του...»). Για το λόγο αυτό η εφημερίδα διοργανώνει και έρανο για τον ένοπλο αγώνα των Κυπρίων εναντίον των Βρετανών («Ενισχύσατε τον Έρανον ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ»).

Για να ενισχύσουν τη θέση τους, επισημαίνουν τη στάση πνευματικών ανθρώπων της εποχής, όπως ο Γιώργος Σεφέρης, που μέσα από τα ποιήματά του, διακρίνει την «ελληνικότητα» της Κύπρου («υψηλός πατριωτισμός... Σεφέρης... υψηλού και γόνιμου πατριωτισμού. Δημοσιεύει την «Ελένη» του... τραγούδι με καθαρούς υπαινημούς για τους εθνικούς μας αγώνες. Έδωσε όμως και πέρσι τέτοιον καιρό τη «Σαλαμίνα της Κύπρου» », «ΜΙΑ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ... Κάθε υποχώρηση... ένα βήμα προς τα πίσω, προς το σκοτάδι... η συζήτηση γύρω από τον Πλάτωνα...»). Επίσης, σημαντική είναι αναφορά για ανέγερση μνημείου στον Πειραιά για τους αγωνιστές Κυπρίου («ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΗΡΩΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ... Σύμης»).

Σε άλλα σημεία κατακεραυνώνουν τους παραδοσιακούς συμμάχους της Ελλάδας. Οι συντάκτες υποστηρίζουν ότι οι Σύμμαχοι δεν θέλουν να ενωθεί η Κύπρος με την Ελλάδα και ότι το μόνο που τους νοιάζει είναι να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντά τους («ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΟΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ Η χθεσινή κατώτερη..., στάση των Μεγάλων Συμμάχων μας στον ΟΗΕ... άλλες εποχές λησμονημένες από τη σημερινή γενιά... από τον καιρό που απελευθερωθήκαμε... οι περίφημοι «Μεγάλοι Σύμμαχοι»... Πεπονόφλουδες... προσπαθούν με κάθε τρόπο να στραγγαλίσουν το «παράνομο βρέφος» που η διάχυτη φιλελληνική ατμόσφαιρα της εποχής τους ανάγκασε να δεχτούνε... μπισκοτάκια βουτηγμένα σε... αρσενικό... δίχως συμμάχους... 1940... «Τακτική της Προδοσίας». Κανέναν ηθικό φραγμό... έναντι μας... Πολλά ελαττώματα έχουν οι νέοι αυτοί «βάρβαροι» του 20ου αιώνα...τιμιότητα...», «Τα μόνα που παραμείνανε «αναλλοίωτως ψεύδη» είναι οι ίδιες οι ... Συνθήκες!... ψεύτες... τα κράτη!... συνθήκες και άλλα πρόμοια κουραφέξαλα τύπου ΝΑΤΟ ΟΗΕ Βαλκανο...αλληλοφαγίας... βρετανικό τύπο... αγώνας «υποκριτών»... Δ. ΡΩΜΑΣ», «ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΚΟΛΠΑ... «δαιμόνια» επιτηδειότητα των Αγγλικών Υπηρεσιών... μυστικής Διπλωματίας... «βρετανική διπλωματία αράχνη»... Αγγλία... Κοντεύει να την πάθη σαν τον αντίπαλο του καραγκιόζη που από το πολύ ζύλο που έδωσε στον κοντοπίθαρο ήρωα του θεάτρου Σκιών, ίδρωσε έπαθε πλευρίτιδα και πέθανε!... παλαιότερα... αγγλική διπλωματία ήταν πιο αποδοτική... αλλά και η μικρή, η τοπική στις διάφορες αποικίες... για μας τους Έλληνες...», ΟΙ ΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ ΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ... ΓΚΙΑΜΠΕΡΤ

ΑΡΤΙΓΚ...Πρέπει να παραδεχτούμε σαν έθνος ότι η στάση μας απέναντι των ξένων είναι παράξενη... την πεποίθησή ότι όποιος δε μιλά αγγλικά δε μπορεί να σκεφθή σωστά.... Μπορούμε να κρίνουμε τι εντύπωση κάνει η υπεροπτική βρετανική συμπεριφορά στο εξωτερικό αν σκεφθούμε τη δυσάρεστη εντύπωση που κάνουν εδώ μερικοί απ'τους Αμερικάνους ξένους μας.... Κακομοίρηδες δεν έχετε ούτε παγωμένο νερό, ύστερα από τόσα δισεκατομμύρια δολάρια που σας έστειλε ο θεός Σαμ... δεν έχετε κόκκαλα-και λέτε πώς είστε και πολιτισμένοι... το ίδιο αίσθημα... και οι Έλληνες.... Τρόπους των ξένων απέναντί μας... καλοί, αλλά βέβαια όχι άσογοι... Αλλά όλοι οι ξένοι δεν είναι διατεθειμένοι να μας παραχωρήσουν τα ίδια δικαιώματα.... Για τις τρέλλες των Άγγλων και για την κατωτερότητα όλων των έργων τους.... Άγγλους... τόσο χοντροκέφαλοι και ακαλλιέργητοι... πώς αντιμετωπίζουν τα σπορ... γυναίκες χο-χο-χο! Είναι σα μερικούς από τους μεσευρωπαϊούς πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στη χώρα μας από τότε που άρχισε το καθεστώς του Χίτλερ πριν από 20 χρόνια. Είναι ευχάριστο να έχης γείτονες τους καλύτερους απ'αυτούς, αλλά οι χειρότεροι επικρίνουν συνεχώς τη χώρα που τους φιλοξενεί και όλους τους τρόπους της.... Το ύφος τους είναι προσβλητικό και απαράδεκτο... Να τους κοιτάζης δίχως να τους βλέπης ως που να φύγουν. «Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΞΕΣΗΚΩΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΠΟΚΕΡ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ... οι ευρωπαϊκές μεγάλες πρωτεύουσες.... Έβλεπαν τον σκληρόν αγώνα του ελληνικού έθνους και τα μαρτύρια του λαού μας: πότε σαν ευκαιρία για την πραγματοποίηση των αρπαχτικών τους προθέσεων, πότε σαν πηγή ενόχλησης και ανησυχίας για τ' αυταρχικά καθεστώτα τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΤΑ «ΣΧΕΔΙΑ» ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... Κύπριοι αδελφοί μας είναι στο δρόμο της ελευθερίας των. Και θα πα'ρουν μόνοι τους την ελευθερίαν τους και μόνοι τους θ' αποφασίσουν για τον τρόπο που θέλουν να κυβερνώνται και για την ένωση με την Ελλάδα ενάντια.... Η τύχη της Κύπρου από ξένους, ερήμην του λαού που την κατοικεί. Τα σχέδια αυτοκυβερνήσεων κα'τω από ξένη κυριαρχία, διαμελισμών και ψευτοσυνταγμάτων, που σκαρώνονται στο Λονδίνο ή στην Άγκυρα... ανεξαρτησία.... Σημάνει η ώρα της... μηχανορραφίες... παλιά πείρα του έθνους... Άγγλοι και Ρώσοι συμφωνούσαν για μισοανεξαρτησία της Ελλάδας... φοβόνταν... μια ενωμένη και στέρεη Ελλάδα... εμπόδιο στις αρπαχτικές προθέσεις τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ»).

Συμπληρωματικά, ειρωνεύονται την αγγλική πολιτική και το βασιλικό καθεστώς της Αγγλίας σε αρκετά σημεία των επιφυλλίδων («ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ Η ΚΑΡΟΛΙΝΑ του κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ... βασιλική ύπαρξη φιλοξενήθηκε στην Αθήνα... σύζυγο του γλεντζέ αντιβασιλέα... σκάνδαλο

του διαζυγίου της με τον δυσπερίγραπτο «δανδή»... κινδύνευε να λιθοβολιστεί κάθε φορά που ξεμύτιζε από το παλάτι του. Γενικά όλη αυτή η ιστορία δείχνει σε ποιο απίστευτο σημείο διαφθοράς είχε φθάσει η αγγλική αριστοκρατία... Μεγάλης Ελισάβετ, αυτή παρουσίαζε τέτοια φαινόμενα εκφυλισμού, που δύσκολα βρίσκεται το ταίρι τους στην παγκόσμια ιστορία... η Βικτώρια... κατάφερε να εξυγιάνη... μονάχα επιφανειακά με τον μανδύα της υποκρισίας. Όμως και αυτό κάτι ήταν! Αν όχι τίποτε άλλο, έλειψε η αδιαντροπιά και η ζετσειπωσιά που τόσο καταστρεπτική επίδραση είχαν σ' ολόκληρη την αγγλική κοινωνία... οι θείοι της και οι γονείς της είχαν «λανσάρει» το σύνθημα της πιο αχαλίνωτης... ασυδοσίας παρασύροντας σε όλεθρο ολόκληρο το έθνος τους... η άτυχη αυτή Βασίλισσα... μπορεί να μην ήταν τέλεια. Σαν άνθρωπος ξεπερνούσε κατά πολύ τον άσωτο διώκτη της... την έκανε να ξεχωρίζη από τους μικροπρεπέστατους και «ψιλικατζήδες» εξ αγχιστείας συγγενείς της... δεν είχε χάσει ποτέ του ούτε μια καρφίτσα και τα λεφτά τα ήθελε για τα γλέντια του!... γνωστές δωρεές της... η διαμονή της... κράτησε 15 πάνω κάτω ημέρες.», «*Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ* Γκάγκστερς εις το Λονδίνον... συγκρούσεις συμμοριών αι οποίαι δικεδικούν την κυριαρχίαν εις τον κόσμον των κακοποιών... *ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ*», «*ΕΝΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΤΟΥ «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ» ΤΑ ΠΛΑΣΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ*...η μέθοδος των πλαστών ημερολογίων είναι διά τους Άγγλους παλαιά...Μεταξύ των σκουριασμένων από αίμα μαχαιριών και άλλων δολοφονικών όπλων... *ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ*», «*ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΚΑΠΕΛΛΩΝ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΠΟΛΥ ΦΙΛΟΞΕΝΟΙ ΠΩΣ ΠΑΡΕΔΩΣΑΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΡΩΣΟΥΣ ΑΠΟ ΛΕΠΤΟΤΗΤΑ*... επίσκεψις των Ρώσων τεχνικών της αεροπορίας εις το Φάνμπορω... η ετήσια έκθεσις της βρετανικής βιομηχανίας αεροπλάνων... το επεισόδιον των πέντε καπέλλων... εις τας πέντε ηπείρους...επί μερικάς ημέρας τα χαϊδεμένα παιδιά της εκθέσεως...*ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ*»).

Για να τονώσει το ηθικό των Κυπρίων αναγνωστών, υπογραμμίζεται ότι οι Άγγλοι αισθάνονται ανασφάλεια και φόβο εξαιτίας της δράσης της Ε.Ο.Κ.Α. («...*ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΠΑΙΔΙΟΔΟΞΟΙ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΝ ΚΥΠΡΩ*...», «*ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΤΡΕΜΟΥΝ ΤΗΝ ΕΟΚΑ*», «*ΕΝΤΡΟΜΟΙ ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΠΟΛΙΤΑΙ ΖΗΤΟΥΝ ΕΥΘΥΝΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΝ*... όπως παραμείνουν έξω του διά μεσαιωνικών τειχών περιβαλλομένου ελληνικού τομέως της Λευκωσίας, κατόπιν των φόνων και των επιθέσεων εναντίον Βρεταννών πολιτών... διεμαρτυρήθησαν διότι οι πατριώται της ΕΟΚΑ

κατορθώνουν να εκτελούν... ημέρα και να διαφεύγουν, λόγω της ανεπαρκούς αστυνομικής προστασίας...»).

Η υποχώρηση των Άγγλων στο θέμα του πλήρους ελέγχου της Κύπρου άρχισε σιγά-σιγά μετά το Μάρτιο του 1957, όταν σε συνεννόηση με την Τουρκία άρχιζαν να εξετάζουν τη μεταβατική κατάσταση στο νησιού διατηρώντας οι ίδιοι στο ακέραιο την παρουσία τους στο νησί. Στην αρχή, αρνήθηκαν την εκεχειρία της Ε.Ο.Κ.Α. («*ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1957 Η ΕΚΕΧΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ Η μαχητική δράσις της ΕΟΚΑ η οποία κατά τους τελευταίους μήνας του 1956 και τους πρώτους του 1957 παρουσίασεν άνοδον, ανεστάλη διαρκούντος του έτους, πρωτοβουλία του αρχηγού της Διγενή... 14ην Μαρτίου...σκοπόν την απελευθέρωσιν του Μακαρίου... επίλυσιν του κυπριακού... απέρριψεν ο υπουργός αποικιών κ. Μπούντ...»).*

Τελικά όμως τη δέχθηκαν αλλά με όρους («*Η ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ ΘΑ ΦΕΡΗ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΑΝΤΙ ΑΛΛΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ... εις την περί εκεχειρίας προσφοράν της ΕΟΚΑ, θα απέφυγε τον διάλογον με τους Κυπρίους... και θα επαναλάμβανε τας διαπραγματεύσεις με την Ελλάδα και την Τουρκία μέσω του... ΝΑΤΟ.... Βρεταννική κυβέρνησις... Να προτείνη... διοικητικήν διαίρεσιν της Κύπρου εις τουρκικήν και ελληνικήν υπό αγγλικήν κυριαρχίαν και με σταύθμευσιν ατλαντικών δυνάμεων εις την νήσον... αναχώρησιν του συνταγματάρχου Γρίβα και των συνεργατών του από την Κύπρον... να απελευθερώση τον Μακάριον... Τζων Κληρίδης... έκκλησιν... αποδεχθή τας προτάσεις ανακωχής της ΕΟΚΑ άνευ όρων... ενδιαφερομένων.*», «*Η ΑΓΓΛΙΑ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΩΝ «ΜΕΤΡΙΟΠΑΘΩΝ» ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ... οι Βρεταννοί θεωρούν την σύγκλησιν τριμερούς διασκέψεως ως ιδεώδη διέξοδον εκ της δυσχερεστάτης, διπλωματικής θέσεως των... μερίδος της ελληνικής κυβερνήσεως, η οποία ευνοεί την τριμερή... σχεδίων τα αυτοκυβερνήσεως, της συγκυριαρχίας και της υποανεξαρτησίας... ασάφεια... τουτέστιν... διαιωνίσεως της αγγλικής κυριαρχίας...»).*

Εντούτοις, κατηγόρησαν την οργάνωση για συνέχιση της ένοπλης δράσης παρά την αναστολή των συγκρούσεων («*Η ΕΟΚΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΕΙ ΟΠΛΑ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ... από της ημέρας της αναστολής των επιχειρήσεών των, την 14ην Μαρτίου... 33 τυφέκια, φυσίγγια, βόμβαι, και εκρηκτικά ύλαι.*»). Μολαταύτα, η εφημερίδα αποκαλύπτει ότι οι ίδιοι οι Βρετανοί δεν σεβάστηκαν την εκεχειρία και ότι συνέχισαν την ένοπλη δράση τους παρουσιάζοντάς τη ως πολεμικές

ασκήσεις στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ («ΨΕΥΔΕΤΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ... υποκρινόμενοι ότι έχουν σταματήσει τας επιχειρήσεις ενώ εις την πραγματικότητα αυτά συνεχίζονται υπό την μεταμφίεσιν των ασκήσεων...»).

Παράλληλα, εξέταζαν την εφαρμογή ενός σχεδίου αυτονομίας της Κύπρου εντός του κράτους του Ηνωμένου Βασιλείου («Ο κ. ΣΠΑΑΚ ΘΑ ΑΝΑΛΑΒΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΝ ΠΡΟΣ ΕΞΕΥΡΕΣΙΝ ΛΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΛΗΞΙΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΗ ΑΜΕΣΩΣ ΑΥΤΟΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ;... θα συνεχίση τας προσπάθειάς του προς επίλυσιν του κυπριακού... σχέδιον προβλέπον άμεσον Αυτοκυβέρνησιν εντός της Βρεταννικής Κοινοπολιτείας... Φωρ»). Άλλωστε, σύμφωνα με δηλώσεις του Τσώρτσιλ, οι Βρετανοί δεν σκόπευαν να εγκαταλείψουν την κυριαρχική τους θέση και τον έλεγχο στο νησί («ο κ. Τσώρτσιλ βεβαιοί ότι η Αγγλία θα διατηρήση την πρωτοβουλίαν ανεξαρτήτως της αποδοχής της συνθήκης... ενίσχυσις της αστυνομίας και του δικτύου τηλεπικοινωνιών...»).

Το 1958, οι Βρετανοί απαντώντας σε νέα πρόταση ανακωχής της Ε.Ο.Κ.Α., οι Άγγλοι υποστήριζαν ότι η εκεχειρία αποτελεί παραδοχή ήττας από μέρους της οργάνωσης («Δευτέρα έκδοσις Η ΑΓΓΛΙΑ ΔΕΝ ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΙΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΔΙ' ΑΜΟΙΒΙΑΙΝ ΚΑΤΑΠΑΥΣΙΝ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... χαρακτηρίζει την προσφοράν... ομολογίαν ήττης εκ μέρους της ΕΟΚΑ... στρατηγού Ντάρλιγκ ότι εκέρδισε τον πρώτον γύρον και ότι θα συντρίψη τους τρομοκράτας... δεν διαφέρει των προηγούμενων εκεχειριών, τας οποίας «παρεβίασαν οι τρομοκράται»... Χάρντιγκ... συνιστά συνέχισιν της εκστρατείας δια την καταστολήν της δράσεως της ΕΟΚΑ, μέχρις ότου η οργάνωσις αυτή διαλυθή και παραδώση τα όπλα. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Έλαβαν όμως την απάντηση από την Ε.Ο.Κ.Α. ότι σε ένα πόλεμο δεν παραιτείται ο νικητής, αλλά ο ηττημένος («ΑΠΟΓΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΤΡΕΙΣ ΝΕΚΡΟΙ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ ΘΑ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΟΥΝ ΟΙ ΑΜΑΧΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ... αλλεπάλληλα συντριπτικά πλήγματα της ΕΟΚΑ... Αι ανταποκρίσεις μετά δέους αναφέρονται εις την ικανότητα των ανδρών της ΕΟΚΑ... καλυπτόμενοι από την παθητικήν συνεργασίαν και την αδιαπέραστον σιγήν του κυπριακού λαού... πας Έλλην της Κύπρου είναι υποστηρικτής της ΕΟΚΑ... Έλληνες υπάλληλοι της αεροπορικής βάσεως... ουδέποτε θα μας νικήσετε. Θα σας έχωμεν εκβάλει εκ της νήσου προ της παρόδου της επταετίας... κάθε Κύπριος... «ύποπτος τρομοκράτης»... η ΕΟΚΑ αποκρούει τον αγγλικόν

ισχυρισμόν ότι οι Κύπριοι αγωνιστάι επιτίθενται νύκτα κατά νοσοκομειάκων αυτοκινήτων... Κατά την χθεσινήν ημέραν ανεπύχθη η μεγαλύτερα δραστηριότητα της ΕΟΚΑ αφ' ότου ... τα μέτρα εκτάκτου ανάγκης προ τριών και ημίσεος ετών και έληξε με την έκρηξιν αρκετών βομβών... ΔΥΟ ΝΕΑΙ ΒΟΜΒΑΙ... εν Λευκωσία... ωρολογιακαί...»).

Η Ε.Ο.Κ.Α. πράγματι κατά καιρούς ανάλογα με τις διεθνείς εξελίξεις του Κυπριακού ανέστειλε την εκεχειρία και συνέχιζε την ένοπλη δράση της κατά των Βρετανών («ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΔΙΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΕΑΝ Η ΕΟΚΑ Θ' ΑΝΑΣΤΕΙΛΗ ΤΗΝ ΑΝΑΚΩΧΗΝ ΚΑΙ ΘΑ ΕΠΑΝΑΡΧΙΣΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ... εκ τριών ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α.... αγγλικήν ενέδραν..ανακωχής... 4ην Αυγούστου... μετέφερον όπλα και πυρομαχικά... εφονεύθησαν... νύκταα συμπλοκή...ΕΟΚΑ και Βρεταννών... ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ... Ο καθείς να είναι έτοιμος διά την μεγάλην μά'χην εναντίον του βρεταννικού συνεταιρικού σχεδίου... κάτω η αγγλοτουρκική συνωμοσία»).

Για να φτάσουμε στις συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου, υπήρξαν εκατέρωθεν ανησυχίες από τα τρία άμεσα εμπλεκόμενα κράτη («ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΣΥΓΚΡΑΤΗΜΕΝΗΣ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ ΕΠΕΚΡΑΤΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΥΡΙΧΗΝ ΤΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ ΣΧΕΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΑΙ ΔΥΣΧΕΡΙΑΙ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΜΕ ΑΝΗΣΥΧΙΑΝ... κατά την ελληνικήν αντιπροσωπείαν, το προέχον είναι να επιτευχθή συμφωνία εφ' όλων των θεμάτων... ατμόσφαιρα συγκρατημένης ...αισιοδοξίας... αποφασιστικού σημείου... κατά της ενώσεως της Κύπρου με την Ελλάδα... προσεγγίζουν τουλάχιστον προς την αποδοχήν ενιαίας νομοθετικής συνελεύσεως με παράλληλους χωριστάς συνελεύσεις δια την ελληνικήν και την τουρκικήν κοινότητα... η Τουρκία θα είχε τα 30% των ψήφων, αν και ο τουρκικός πληθυσμός δεν υπερβαίνει τα 20%... της κυβερνήσεως... Έλλην πρωθυπουργός και Τούρκος αντιπρόεδρος... υπό του Λονδίνου με δυσαρέσκειαν, καχυποψίαν και ανησυχίαν... χάνουν τον καιρόν των ανυζητούν αγνοούντες τα αγγλικά δικαιώματα... εσι την Κύπρον... κυρίαρχος δύναμις εις την Κύπρον και ότι θα ηρνείτο... παραιτηθή... αναγνώριση.... Απεριόριστον ανεξαρτησίαν... ανάγκαι προστασίας των βρεταννικών συμφερόντων εις την Μ. Ανατολήν... δύο κατηγορίες προβλημάτων: 1) Των αφορόντων το μέλλον καθεστώς της Κύπρου, 2) Την μεταβατικήν περίοδον... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Η Ελλάδα και ο Μακάριος είχαν καταλάβει ότι η ένωση δεν θα ερχόταν και συναινούσαν έστω και με την ανεξαρτησία του νησιού και το δικαίωμα αυτοδιάθεσης. Δεν ήθελαν όμως ισότιμη θέση της Τουρκίας στο νησί. Η Τουρκία ήταν ικανοποιημένη, διότι ενώ είχε μια μειονοτική ομάδα στο

νησί αποφάσιζε ισότιμα. Η Αγγλία δεν θα εγκατάλειπε-και δεν το έκανε μέχρι σήμερα- τις βάσεις και την κυριαρχία της στο νησί. Απλώς κατάλαβε ότι οι καιροί αλλάζουν και η κυριαρχία της μπορούσε να διαιωνιστεί με έναν εναλλακτικό τρόπο («*ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΕΙΧΕ ΤΕΘΗ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ, ΑΠΕΚΑΛΥΦΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ... δήλωσις των υπουργών εξωτερικών... 17ην... υπογράφεται την 19ην... κείμενα υπ'όψιν του Αρχιεπισκόπου... Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΒΑΣΕΩΝ... Περισσότερα δεν δυνάμεθα να επιτύχομεν... έχομεν συμφωνήσει τόσον με τους Κυπρίους όσο και με τους Τούρκους, ότι δεν θα συζητήσωμεν λεπτομερώς τα θέματα των βάσεων της Μ. Βρεταννίας... βάσεων.*»). Σχεδίαζε μάλιστα να ενισχύσει περαιτέρω τη συμμαχία μεταξύ αυτής, Ελλάδας και Τουρκίας, έτσι ώστε να ελέγχει καλύτερα την κατάσταση στη Μέση Ανατολή («*Η ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΝ ΕΙΣ ΑΝ. ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΣΑΝΤΙΣ... αμυντικής καταστάσεως... κατόπιν της συμφιλίωσεως μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας... Σάντνς θα επιδιώξη να προωθήση την πολιτικήν του κ. Μακ Μίλλαν του ελληνοτουρκοβρεταννικού... πέραν της Κύπρου... την βρεταννικήν σφαίραν επιρροής εις την Μέσην Ανατολήν...*»). Κάτι τέτοιο ήθελαν άλλωστε και οι Η.Π.Α. («*Ο κ. ΝΟΟΥΜΠΛ ΕΠΙΧΑΙΡΕΙ ΤΩΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΦΩΝΩΝ ΨΗΦΟΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ Ο.Η.Ε. ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ... αντιπρόσωπος της Βρεταννίας... συμφωνούν ότι το πρόβλημα της Κύπρου... πρέπει να λυθή... ιστορικής φιλίας των τριών χωρών... επαναφοράν της ειρήνης και της ευημερίας εις την Κύπρον.*», «*ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΕΙ ΑΝΑΣΧΕΤΙΚΟΝ ΣΤΟΛΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑΝ ΤΟ ΝΑΤΟ... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*», «*ΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΙ ΠΑΡ' ΟΤΙ ΤΩΡΑ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΟΡΙΣΜΟΝ ΤΟΥΡΚΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ... Η αγγλική κυβέρνησις αρνείται να εισακούση τας ικεσίας της ελληνικής διά περαιτέρω συνομιλίας δυναμένας να διευκολύνουν την αποδοχήν εκ μέρους της Ελλάδος του βρεταννικού σχεδίου... Μακ Μίλλαν επιμένοντος... να προχωρήση...ως έχει... η ελληνική κυβέρνηση απορρίπτει μόνον τον διορισμόν Τούρκου αντιπροσώπου παρά τω κυβερνήτη της Κύπρου και αντ' αυτού προτείνει ουδέτερον παρατηρητήν ή ομάδα... ελληνικήν συνθηκολόγησιν εις τα λοιπά διχοτομικά χαρακτηριστικά... Φορεϊν Όφρις... άγνοιαν πεί... αγγλοελληνικών συνομιλιών...γεγονός το οποίον ωδήγησεν εις την παραίτησιν του κ. Μελά...θα διορισθή ο μόνιμος αντιπρόσωπος της Τουρκίας εις το ΝΑΤΟ κ. Σελίμ Σαρπερ... εκλήθησα... Κιουτσούκ και Ντενκτάς... συσκέψεων σχετικών με το αγγλικόν σχέδιον.*»).

Καταλυτικός ήταν, σύμφωνα με την εφημερίδα, ο οικονομικός έλεγχος Ελλάδας και Τουρκίας στο πλαίσιο της συμμαχίας του ΝΑΤΟ. Οι Η.Π.Α. παρόλα αυτά ουδέποτε παραδέχθηκαν ότι εκβίασαν τη λύση του ζητήματος χρησιμοποιώντας οικονομικές συνιστώσες (*«ΕΚΜΕΤΑΛΕΥΣΙΝ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ Η ΟΠΟΙΑ ΕΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ, ΖΗΤΟΥΝ ΑΙ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΔΙΕΨΕΥΔΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΙΕΣΕΩΝ... ικανοποιημένοι... και με την βρετανικήν στάσιν... οι Ην. Πολιτείαί... οικονομικήν πίεσιν επί των Ελλήνων και των Τούρκων δια να εκβιάσουν την λύσιν της δυνάμεως... ηπέιλησαν ότι θα διακόψουν την βοήθειαν προς τους Έλληνας και τους Τούρκους... Επίσημαι πηγαί... δεν εφαρμόζουν ... τοιαύτας μεθόδους... η απομόνωσις της Τουρκίας εις την Μέσην Ανατολήν την ηνάγκασαν να ανανεώση παλαιάς φιλίας... Β.ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΣ»*).

Στην Αγγλία, μετά την υπογραφή των συμφωνιών υπήρξαν φωνές που συνέχιζαν να υποστηρίζουν τη συνέχιση της απόλυτης κυριαρχίας της Βρετανίας στην Κύπρο (*«ΑΓΓΛΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΗ Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΟΤΙ ΑΝΕΦΥΗΣΑΝ ΔΙΑΦΩΝΙΑΙ... Αντιρρήσεις κατά της συμφωνίας της Ζυρίχης... Μέλος... εδήλωσεν... η συμφωνία δεν φαίνεται εφαρμόσιμος παρά μόνο αν η Κύπρος παραμείνη εις την Κοινοπολιτείαν... δεν θα έχη ελπίδας...οικονομικώς... οι Κύπριοι... Επί του παρόντος έρχονται εις την Βρετανίαν με ρυθμόν 4-5.000 κατ' έτος». Άλλα μέλη... υπέρ τριπλής κυριαρχίας... επιμένουσα η κυβέρνησις... Αποκλεισμός της ενώσεως και της διχοτομήσεως...εξασφαλίζοντα... βάσεως του ΝΑΤΟ... αποκλεισμός... κομμουνιστικήν κυβέρνησιν... γεγονότος.»*). Παρά τις αντιπολιτευτικές φωνές η Αγγλία διατήρησε ακέραιη την παρουσία της στο νησί, διατηρώντας τις βάσεις και όλα τα στρατηγικά σημεία του νησιού που την ενδιέφεραν (*«... εγγύησιν της ακεραιότητος πάσης μονίμου βρετανικής στρατιωτικής ή αεροπορικής εγκαταστάσεως... έκτασιν 190 τετραγωνικών χιλιομέτρων... δε 250 χιλιομέτρων... αεροπορική βάση... Ακρωτήρι... μ οι εγκαταστάεις ... των οικογενειών των στρατιωτικών...νοσοκομείον... Μέσης Ανατολής... στρατόπεδον ταξιαρχίας... Δεκέλειαν... σταθμ'εσο ασυρμάτου της ΡΑΦ... Άλλαι τοποθεσίαι... παραμονή εις αγγλικάς χείρας... ραντάε... μέγαν σταθμόν ασυρμάτου της ΡΑΦ πλησίον της Λευκωσίας... στρατωνισμούς εις διάφορα σημεία της νήσου.»*).

Ο Μακάριος καταλάβαινε, όπως προαναφέρθηκε, στην πορεία των χρόνων ότι ή Ένωση δεν ήταν εφικτή λόγω των συμφερόντων. Συνεπώς, άρχισε να συμβιβάζεται με την ιδέα της

ανεξαρτησίας («το σχέδιον... ανεξαρτησίαν... εις την οποίαν υποχωρεί τώρα ο Αρχιεπίσκοπος», «Δευτέρα έκδοσις Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΔΕΝ ΕΨΗΦΙΣΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ ΑΠΑΝΤΑ Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΨΕΥΔΩΝ ΤΑΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΒΕΡΩΦ... Κυπρίων αντιπροσώπων.. εκ των 24 παρόντων υπέρ της συμφωνίας της Ζυρίχης 22... οφείλεται εις το γεγονός ότι 300 χωρία της κύπρου... παρώτρυναν τον Μακάριον να υπογράψη την συμφωνίαν... εδόθη εν λευκώ η εξουσιοδότησις εις τον Εθνάρχη να ενεργήση κατά βούλησιν... δι'ων η Κύπρος θα ακταστή ανεξάρτητος πολιτεία εντός βραχέος χρονικού διαστήματος... Μακάριος θα εκφράση αύριον τας απόψεις του αναφορικώς με το εκπονηθέν εις Ζυρίχην σχέδιον περί ανεξάρτητου Κυπριακής Δημοκρατίας»). Εξάλλου, οι Άγγλοι ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1958 είχαν καταλάβει ότι για την καλύτερη εφαρμογή του σχεδίου Μακ Μίλαν χρειάζονταν τον Μακάριο λόγω της επιρροής του στο νησί («Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΥΜΠΡΑΤΤΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΗΧΑΝΟΡΡΑΦΙΑΝ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... αποκαλύπτει ο Εργατικός βουλευτής κ. Ντράϊμπεργκ... αγγλικήν πρόθεσιν επαναφοράς του Μακαρίου εις την Κύπρον... τον Σεπτέμβριον ώστε να ευρίσκεται εκεί κατά την άφιξιν του Τούρκου αντιπροσώπου και να συστήση εις τους κυπρίους όπως συνεργασθούν εις την εφαρμογή του σχεδίου Μακ Μίλλαν..... Η αγγλική κυβέρνησις... τώρα... προσπάθειαν της «ειρηνεύσεως»... κάθε άλλο παρά εγκαταλείψασα... τας ελπίδας της να αποσπάση τουλάχιστον την ανοχήν της ελληνικής κυβερνήσεως». Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «Αύριον είναι η «ώρα μηδέν» εν Κύπρω με την Βρεταννίαν σχεδιάζουσιν να αρχίση την εφαρμογήν του επταετούς σχεδίουδιά βαθμιαίαν αυτοκυβέρνησιν της νήσου... πολιτικής διαιρέσεως της ελληνικής και της τουρκικής κοινότητος υπό ένα γενικόν συνεταιρισμόν μεταξύ Βρεταννίας, Ελλάδος και Τουρκίας.»). Η Ε.Ο.Κ.Α. αρχικά δεν δέχτηκε το σχέδιο αυτό, ενώ η ελληνική κυβέρνηση αισθανόμενη πίεση από όλες τις πλευρές, δεν έδινε σαφή απάντηση («Η ελληνοκυπριακή οργάνωσις Ε.Ο.Κ.Α. απειλεί να πνίξη το σχέδιον αυτό εις το αίμα και η ελληνική κυβέρνησις πιέζεται, ολονέν και περισσότερο όπως εγκαταλείψη εν ανάγκη το Ν.Α.Τ.Ο. διά να εκμηδενίση το σχέδιον... Η διένεξις εστοίχισεν ήδη υπερχιλίους νεκρούς και τραυματίας και έγινε αφορμή ματαιώσεως διαφόρων γυμνασίων του Ν.Α.Τ.Ο.... νέαι θύραι εις νέους συμβιβασμούς ηνοιχθησαν υπό της ελληνικής κυβερνήσεως η οποία επισ'ξμως ενεστερνίσθη σχέδιον δι' ανεξαρτησίαν της Κύπρου υπό την εγγύησιν του ΟΗΕ, το οποίον υπεβλήθη εις την Βρεταννίαν εκ μέρους του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου... η Ελλάς προέβη εις την ενέργειαν αυτήν, η οποία παραμερίζει την κυπριακήν διεκδίκησιν δι' ένωσιν, προς τον σκοπόν αποφυγής ανεπανορθώτου ζημίας εις τας σχέσεις της Ελλάδος μετά των συμμάχων της.... Σπάακ επρότεινεν την αναβολήν... του βρεταννικού

σχεδίου... η Τουρκία διώρισε ήδη τον αντιπρόσωπόν της... κατάργησιν του παλαιού αναχρονιστικού αποικιακού καθεστώτος εν Ευρώπη», «η στάσις των Αθηνών αποδεικνύει ότι δεν απωλέσθησαν αι δυνατότητες αποδοχής του σχεδίου Μακ Μίλλαν... Ουδεμία αλλαγή να σημειωθή εις το καθεστώς της νήσου άνευ της συμφωνίας... του διεθνούς οργανισμού του προστατεύοντος την μειονότητα.»). Η παρουσία του Μακαρίου δυσκόλευε κατά καιρούς την ελληνική κυβέρνηση («Ο κ. Καραμανλής... ευρίσκουν την παρουσίαν του Μακαρίου εις Αθήνας εξ ίσου ενοχλητικήν όσο ήτο και εις την Κύπρον και εις τας Σεϋχέλας... αμυδράς... επιτυχίας της διασκέψεως Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Τελικά, στα τέλη του 1958 η Ελλάδα θα αποδεχθεί το τελικό σχέδιο για την Κύπρο («*Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΥΠΟΧΩΡΕΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΙΕΣΕΙΣ ΔΙ' ΑΠΟΔΟΧΗΝ ΠΕΝΤΑΜΕΡΟΥΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΑΓΓΛΩΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ... δι' αποδοχήν του αγγλικού σχεδίου... αθηναϊκαί πληροφορίαί περί αρνήσεως της Ελλάδος... δι' εσωτερικούς λόγους... η παρουσία του Τούρκου αρμοστού... μέγαν εμπόδιον... οι Έλληνες αντελήφθησαν ότι το αγγλικόν σχέδιον δεν είναι τόσον τρομερόν... η υπομονητική σκληρά εργασία του κ. Μελά όπως τροποποιήση την στάσιν της ελληνικής κυβερνήσεως απέδωσε καρπούς...*», «οι Έλληνες ηγέται τον εβεβαίωσαν εις Αθήνας, ότι είναι έτοιμοι να αποδεχθούν την διατήρησιν της αγγλικής κυριαρχίας εις την Κύπρον άνευ οιασδήποτε υποσχέσεως της βρεταννικής Κυβερνήσεως δια το μέλλον, καθώς επίσης και ότι αναλαμβάνουν να εξασφαλίσουν τον τερματισμόν της βίας...»). Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πρόταση της Ινδίας που περιελάμβανε πλήρη ανεξαρτησία, πρόταση που δεν δέχτηκαν οι Άγγλοι και οι Τούρκοι («*ΕΞ ΧΩΡΑΙ ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΗΝ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ... αι Ινδίαί, η Ιαπωνία, Νορβηγία, η Σουηδία, ο Καναδάς και η Αυστρία... διατύπωσιν συμβιβαστικής διατυπώσεως... η Ελλάς έχει υποβάλει σχέδιον προβλέπον τον διορισμόν επιτροπής εν συμφωνία προς την αναγνώρισιν του δικαιώματος της ανεξαρτησίας της Κύπρου... η Βρεταννία... δεν θα υπεδέχето ευμενώς την παρουσία των Ηνωμένων Εθνών... η εφαρμογή του σχεδίου μακ Μίλλαν... Ινδική πρότασις δεν γίνεται αποδεκτή υπό της Βρεταννίας και της Τουρκίας... ανεξαρτησίας της Κύπρου και την εισδοχήν της εις τον ΟΗΕ...*»)

Ο Μακάριος θα επιστρέψει το 1959 στην Κύπρο ως νικητής. Ο κυπριακός λαός θα τον αντιμετωπίσει ως σύμβολο του αγώνα κατά των Άγγλων. Με την επιστροφή του, ζητά από την Ε.Ο.Κ.Α. να σταματήσει την ένοπλη δράση της μετά την επίτευξη των συμφωνιών και ως αντάλλαγμα ο Γρίβας θα επιστρέψει στην Ελλάδα με το βαθμό του στρατηγού. («*Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΕΚΚΛΗΣΙΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Κ.Α. ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ*

ΚΥΠΡΟΝ Η ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΓΡΙΒΑ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ... δεδομένου ότι ήρχισεν η περίοδος ειρήνης... συνεχιζόμενη σιωπή της ΕΟΚΑ και του συνταγματάρχου Γρίβα επί των συμφωνιών του Λονδίνου... εξαντληθή.»). Στην Ελλάδα, ο πρωθυπουργός Καραμανλής, πανηγύρισε στη Βουλή την επίτευξη συμφωνίας για την Κύπρο, λέγοντας ότι ο αγώνας των Κυπρίων βρήκε αντίκρισμα («*Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΜΝΗΣΤΕΥΕΤΑΙ ΑΝΑΚΑΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΕΤΑΙ ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΟΜΙΛΕΙ ΠΕΡΙ ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΚΑΙ... ΕΞΟΡΓΙΖΕΤΑΙ... Ο Μακάριος επιστρέφει εις την Κύπρον, απ'ευθείας εκ Λονδίνου, εντός των ημερών. Γενική αμνηστία παρέχεται εις όλους τους κρατουμένους... Ο Διγενής θα ανακληθή... στρατηγόν του ελληνικού στρατού' ... ελεύθερος... αν πειθυμή να πολιτευθή εις την Κύπρον... Η συμμετοχή της... εις την Οργάνωσιν Ηνωμένων Εθνών θα προτάθῃ υπό της Ελλάδος και της Τουρκίας... Καραμανλής... πριέγραψε την συμφωνίαν ως ιστορικόν γεγονός υψίστης σημασίας, ως ενσάρκωσιν των ονείρων των Κυπρίων... ερώτησιν, ε'ν το νέον κράτος δεν αποτελεῖ σύμμειζιν του ελληνισμού και του τουρκισμού της νήσου... πρωθυπουργικῆς αγανακτήσεως... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).*

Οι Άγγλοι ωστόσο πίεζαν τον Μακάριο να πείσει τον Γρίβα να παραδώσει όλο τον οπλισμό της Ε.Ο.Κ.Α. και τον απειλούσαν με ακύρωση της συμφωνίας σε περίπτωση που αυτό δε γινόταν («*ΔΙΧΟΝΟΙΑΝ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΚΑΡΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΓΕΝΗ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΤΩΡΑ ΝΑ ΥΠΟΔΑΥΛΙΣΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΓΡΙΒΑ... προς παράτασιν της αγγλικῆς κυριαρχίας εις την Κύπρον... προσπαθούν δι'εκβιασμών να εξωθήσουν τον Μακάριον εις ρήξιν με τον Διγενή και την ΕΟΚΑ... Φουτ και Ντάρλιγκ επιμένουν εις ταπεινωτικούς δια τον Διγενή όρους «εξώσεως» του εκ Κύπρου... κι εις την παράδοσιν των όπλων προς τας αγγλικῆς αρχάς, εκβιάζουν δε τον Μακάριον με ανατίναξιν της συμφωνηθείσης λύσεως δια καταλλήλου χρησιμοποίησεως των Τουρκοκυπρίων, αν δεν πείση τον Διγενή να αποδεχθῆ την ταπεινωτικὴν εξορίαν.. εις την Ελλάδα... κυβερνήτης... συνάντησιν με τον Τουρκοκύπριον ηγέτη κ. Ντεκτάς... θέμα Διγενή... καλλιέργειαν εθνικού διχασμού... Μακάριος... ηρνήθη πάσαν ευθύνην δια τας πράξεις του Γρίβα... Ντάρλιγκ του οποίου η αποστολή... περιττή μετά τας συμφωνίας του Λονδίνου. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ... Αρχιεπισκόπου... Γρίβα... περί αμνηστίας και... ασφαλούς αναχωρήσεώς του εις Ελλάδα... πείσμονα.»).*

Η συμφωνία δεν έγινε ομόφωνα αποδεκτή από όλα τα πολιτικά και θρησκευτικά πρόσωπα της Κύπρου, αλλά και της Ελλάδας, θεωρώντας τη ως υποχώρηση στις πιέσεις της Τουρκίας και της Βρετανίας («*ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ Θ' ΑΓΩΝΙΣΘΟΥΝ ΔΙ'ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΕΣΣΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ*

ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΗΛΟΙ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΙΤΙΟΥ... ως κεφαλή της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Κύπρου... εάν η Βρεταννία προτίθεται... να επιβάλει το επταετές σχέδιόν της διά την Κύπρον, ο κυπριακός λαός θα αγωνισθή εναντίον», «ΠΑΡΑΙΤΗΘΗΣΑΝ ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΕΚΙΠΤΩΤΟΣ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ κ. ΔΕΡΒΗΣ... Τέσσαρες εκ των εξ... κατόπιν της ευθυγραμμίσεως των πολιτικών αντιλήψεων του κ. Δέρβη προς τας πολιτικές αντιλήψεις των λοιπών δημάρχων των πόλεων της Κύπρου... αποστολής... υπομνήματος... προς ...Μακάριον φρονούντες ότι «τα ανωτέρω ουδόλως εξυπηρετούν και προαγάγουν τα συμφέροντα του κυπριακού λαού... αντιθέτως... διάσπασιν και διάλυσιν του»... Αντιδήμαρχος της Λευκωσίας κ. Ανδρέας Αραούζος... μικτής επιτροπής του Λονδίνου... αφοσιώσεως και νομιμοφροσύνης προς τον Αρχιεπίσκοπον»). Αυτό φαίνεται και από το ύφος της εφημερίδας, οι αρθρογράφοι της οποίας δεν φαίνεται να είναι ικανοποιημένοι από τις συμφωνίες.

Ο κυπριακός λαός επιφυλάσσει στον Μακάριο θερμή υποδοχή στο νησί. Στα μάτια του, ο ίδιος και ο Γρίβας γίνονται σύμβολα («Τρία ακόμη χαρακτηριστικά στιγμιότυπα από την συγκινητικήν υποδοχήν που επεφύλαξεν ο ελληνικός λαός της Κύπρου εις τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον... Μητέρες και συγγενείς των θθυμάτων του απελευθερωτικού αγώνος... Τα πλήθη διέσπασαν την αστυνομικήν ζώνην... πολίται με ελληνικάς σημαίας και με λάβαρα... «Ο νικητής Διγενής»... Εθνάρχου, του οποίου η απουσία εκ Κύπρου... 1087 ημέρας.»).

Ενδιαφέρουσα ωστόσο, είναι η «προφητεία» του Χάρντιγκ για το μέλλον των συμφωνιών. Ο πρώην κυβερνήτης, δήλωσε ότι θα είναι πολύ δύσκολη η αρμονική συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων («Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΔΕΝ ΑΙΣΙΟΔΟΞΕΙ ΟΤΙ ΘΑ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ Η «ΛΥΣΙΣ» ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ... εφαρμόσιμος εφ' όσον θα διατηρηθή η σημερινή ατμόσφαιρα μηνός του μέλιτος... επί του παρόντος δεν υπάρχουν Κύπριοι, αλλά Έλληνες, Τούρκοι, Μαρονίται και Βρεταννοί... χαρακτήρισε την ... συμφωνίαν... απροσδόκητον και τον γάμον της Τουρκίας και της Ελλάδος... ραγδαίον... όμως πόση θα είναι η διάρκεια... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Πράγματι αυτό φάνηκε ήδη πριν την έναρξη λειτουργίας του νεοσύστατου κράτους, όταν ο Κιουτσούκ και ο Μακάριος διαφώνησαν αναφορικά με το οικονομικό μπουκοτάζ ανάμεσα στις δυο κοινότητες («Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΔΙΕΦΩΝΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΠΟΚΡΟΥΣΑΣ ΚΟΙΝΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΝ ΠΡΟΣ ΛΗΞΙΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΜΠΟΥΚΟΤΑΖ ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΘΑ ΔΙΕΞΑΧΘΟΥΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ Η ΠΡΩΤΗ ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΩΝ ΗΓΕΤΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ... όταν ο Εθνάρχης επρότεινε εις τον Τουρκοκύπριον...

κοινής εκκλήσεως προς Έλληνας και Τούρκους της Κύπρου όπως σταματήσουν το μεταξύ των οικονομικώνμπούκοτάζ. Ο Μακάριος, ο πιθανότερος πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας... πρώτην φορά ομού... έκκλησιν προς τας εφημερίδας... αποφεύγουν την δημοσίευσιν βιαίων άρθρων... αρχηγός των Τουρκοκυπρίων... δεν βλέπει να υπάρχει λόγος τοιαύτης κοινής εκκλήσεως... δεν υπάρχει... επιθυμία... τουρκικής κοινότητας... ζήσουν αξιοπρεπώς... χωρίς να αποτελούν βάρος... Μέχρι τούδε δεν υπήρξε οιασδήποτε οικονομική και δημοσιονομική συνεργασία... στους Έλληνας... έτοιμοι να συνεργασθώμεν... Κάμετε την επιχείρησιν κυπριακήν και όχι ελληνικήν. Άλλως θα λάβωμεν και ημείς το ίδιον μέτρον... Μακάριος αντιθέτως... συνδιαλλακτικός... η ημερία... της Κύπρου... εκ της αρμονικής συνπαράξεως των δύο κοινοτήτων... Αρκεταί λεπτομέρειαι του συντάγματος εμελετήθησαν ήδη... προ του τέλους του έτους θα είναι τα πάντα έτοιμα... αναμένεται κοινή ανακοίνωσις... παραμονής της Κύπρου... στερλίνας... ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ... θλιβερά επεισόδια... παρελθόν έτος... όνειδος δι' αμφοτέρας κοινότητας... με την υπογραφήν του συντάγματος θα έχωμεν επιτύχει την ελευθερίαν μας... τούτων.». Οι προστριβές δεν έμειναν μόνο στις διαφωνίες μεταξύ των δύο ισχυρών ανδρών των δύο κοινοτήτων, αλλά προχώρησαν και σε επεισόδια σε ολόκληρη τη Μεγαλόνησο. («ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΥΡΟΒΟΛΟΥΝ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΖΟΥΝ ΕΛΛΗΝΑΣ... Έλλην Κύπριος εφονεύθη, εις άλλος ετραυματίσθη... τουρκικών χωρίων Μάνσουα, της βορειοανατολικής Κύπρου... άγνωστοι οπλοφόροι... εις το καφενείον... πληροφορία... διένεξιν... Ιακώβου.», «Η ΚΗΛΕΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΘΗΡΙΩΔΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Χθες το απόγευμα... τεσσάρων φονευθέντων... κατά την διάρκειαν βανδαλισμών της Κυριακής... Τούρκων.») Μολαταύτα, είχαν αρχίσει ήδη οι διαδικασίες για τη δημιουργία του Συντάγματος του νεοπαγούς κράτους («συνομιλίας... Γεωργιάδην... υπουργόν Συγκοινωνιών εις την μεταβατικήν Κυβέρνησιν της Κύπρου... θα γίνη εις Αθήνας ή Ρόδον... Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ... Τσάτσος... Μακάριος... Κιουτσούκ... καθηγητού Νιχάτ Ερίμ»).

Τελειώνοντας, αξίζει να σημειωθεί ότι οι Άγγλοι μέχρι την οριστική έναρξη λειτουργίας του νέου κράτους είχαν αναλάβει την αστυνόμευση στο νησί προβάλλοντας πολλές φορές υπερβάλλοντα ζήλο και αποδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό την συνέχεια της κυριαρχίας τους («ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΗΓΕΙΡΟΝ ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑΝ ΑΝΕΥΡΕΣΣΕΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΝ ΔΙΑ ΛΗΣΤΕΙΑΝ... επί της κυρίας οδού

Λευκωσίας-Κυρηνείας... ερέυνας... δια πρώτην φοράν από της επιτεύξεως συμφωνίας διά το κυπριακόν... Ουαλλών τυφεκιοφόρων... μη πυροβολήσουν εάν δεν δεχθούν πυρά... οδοφράγματα έξωθι όλων των μεγάλων πόλεων της Κύπρου.»).

Οι αρθρογράφοι που κάνουν αυτούς τους παραλληλισμούς και γενικότερα αναφέρονται στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. είναι ο Μιχαήλ Ταγιάδος, ο Πέτρος Χάρης, ο Σπύρος Μελάς, ο Διονύσης Ρώμας, ο Πάνος Καραβιάς, ο Μιχαήλ Στυλιανού ενώ υπάρχουν και πολλά άρθρα ανώνυμα («*Αμερικανούς και τους Τούρκους εις το Κυπριακόν και θα εξησφάλιζε την πλήρη και μόνιμον ευθυγράμμισιν των Αμερικανών προς την αγγλικήν πολιτική, με όλας τας πιέσεις επί των Αθηνών που θα συνεπήγετο η αμερικανική εμπλοκή.... Μ.ΤΑΓΙΑΔΟΣ*», «*Υψωσαν τη φωνή τους εστιγμάτισαν τους επιδρομείς έδειξαν την αγωνιστική διάθεση που επιβάλλει η κρίσιμη ώρα που ζούμε... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ*», «*... στην Ελλάδα-κι αυτό είναι το δυσάρεστο- οι τίμιοι αγώνες δε βρίσκουν καμμιά ενίσχυσι από κανένα. Απαιτούν ήρωες, που πιστεύουν βαθιά στο κήρυγμά τους, που φθείρονται απ'αυτό,... ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ*», «*ατίμητη συμβολή στην ιστορία του συγχρόνου πολιτισμού Δ. ΡΩΜΑΣ*», «*Αμερικανικαί ανησυχίαι εξεφράσθησαν διά την αμφίβολον αγγλικήν στάσιν εις τας ελληνοτουρκικάς συνομιλίας διά το κυπριακόν. Επί του κυπριακού αναφέρεται ...Ντάλλες... ενδιαφέρον... δια την επιτυχίαν... συμφωνίας. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*», «(*«ΤΟ ΝΑΤΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΩΣ ΩΡΓΑΝΩΜΕΝΟΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΛΗΦΘΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ όπως ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ, ΕΔΗΛΩΣΕΝ Ο κ. ΝΤΑΛΛΕΣ... Αμερικανός υπουργός... απειλή σοβιετικής επιθέσεως...Δύσεως»*»)).

Από τα παραπάνω αποτελέσματα προέκυψαν κατόπιν της ποιοτικής ανάλυσης δεδομένων οι ακόλουθοι θεματικοί άξονες και κατηγορίες.

Θεματικός άξονας: Η δράση της Ε.Ο.Κ.Α.

Ο ρόλος του Μακαρίου στον αγώνα της ΕΟΚΑ

Ένοπλη δράση της Ε.Ο.Κ.Α.

Ο ρόλος του Γρίβα στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.

Κυπριακές οργανώσεις που ενεπλάκησαν με την Ε.Ο.Κ.Α

Ο ρόλος των Μητροπολιτών της Κύπρου στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.
Έγγραφο υλικό της Ε.Ο.Κ.Α.
Διαδηλώσεις & Απεργίες
Παραλληλισμός των ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. με ήρωες της ελληνικής, εθνικής ιστορίας
Θεματικός άξονας: Η εφημερίδα «Ελευθερία» παίρνει θέση για τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.
Στάση αρθρογράφων εφημερίδας Ελευθερίας για τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.
Στάση αρθρογράφων απέναντι στους Άγγλους και σε άλλους ευρωπαϊκούς λαούς
Πρόσωπα που υπογράφουν τις επιφυλλίδες της εφημερίδας για την Ε.Ο.Κ.Α.
Θεματικός άξονας: Η Τουρκία στο Κυπριακό ζήτημα
Εξωτερική πολιτική Τουρκίας για το Κυπριακό
Αγγλοτουρκικές σχέσεις για το Κυπριακό
Οι σχέσεις μεταξύ Τούρκων, Ελλήνων και Κυπρίων
Θεματικός άξονας: Η Ελλάδα στο Κυπριακό ζήτημα
Σχέσεις Ελλάδας, Μακαρίου & Ε.Ο.Κ.Α.
Σχέσεις Ελλάδας- Βρετανίας
Σχέσεις Βρετανίας-Ε.Ο.Κ.Α.
Θεματικός άξονας: Η Βρετανία στο Κυπριακό ζήτημα
Βρετανική αποικιοκρατική πολιτική
Σχέδια των Βρετανών για την επίλυση του Κυπριακού
Σχέσεις Βρετανών-Μακαρίου

Μέτρα Χάρντινγκ για αντιμετώπιση του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.

Θεματικός άξονας: Ο ρόλος των υπόλοιπων χωρών στο Κυπριακό ζήτημα

Ο ρόλος των Η.Π.Α. για το Κυπριακό ζήτημα

Ο ρόλος των ευρωπαϊκών χωρών για το Κυπριακό ζήτημα

Ο ρόλος των υπόλοιπων χωρών για το Κυπριακό ζήτημα

Θεματικός άξονας: Οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου για το Κυπριακό ζήτημα

Οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου στην Κύπρο

Οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου στην Ελλάδα

Οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου στη Βρετανία

Οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου στις άλλες χώρες

Θεματικός άξονας: Η δράση της Ε.Ο.Κ.Α.

Θεματικός άξονας: Η δράση της Ε.Ο.Κ.Α.

Κατηγορίες	Κωδικού/Εννοιολογικοί ορισμοί
Ο ρόλος του Μακαρίου στον αγώνα της ΕΟΚΑ	Δηλώσεις Μακαρίου για Ε.Ο.Κ.Α.
	Δηλώσεις Μακαρίου για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα
	Επαφές Μακαρίου με Ο.Η.Ε. για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα

	Εξορία Μακαρίου στις Σεϋχέλες για τη σχέση του με την Ε.Ο.Κ.Α.
Ένοπλη δράση της Ε.Ο.Κ.Α.	Βομβιστικές επιθέσεις κατά βρετανικών κτηρίων
	Βόμβες κατά Βρετανών πολιτικών, στρατιωτικών και αστυνομικών
	Τραυματισμοί Βρετανών πολιτών, αστυνομικών και στρατιωτικών
	Δολοφονίες Βρετανών πολιτών, αστυνομικών και στρατιωτικών
	Συλλήψεις Βρετανών πολιτών, αστυνομικών και στρατιωτικών
	Συλλήψεις Κυπρίων «προδοτών»
	Αντίποινα της Ε.Ο.Κ.Α. στις δολοφονίες των Βρετανών
Ο ρόλος του Γρίβα στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.	Συντονισμός ένοπλων δράσεων αποκλειστικά από τον Γρίβα
	Σχέσεις Γρίβα- Μακαρίου
	Σχέσεις Γρίβα με άλλους αγωνιστές της οργάνωσης
	Υπογραφή προκηρύξεων της Ε.Ο.Κ.Α. από Γρίβα
Κυπριακές οργανώσεις που ενεπλάκησαν με την Ε.Ο.Κ.Α.	Η δράση της Ε.Μ.Α. ως βοήθεια στην Ε.Ο.Κ.Α.

	Η δράση της Π.Ε.Κ.Α. ως βοήθεια στην ΕΟΚΑ
	Σχέσεις του Α.Κ.Ε.Λ. με την Ε.Ο.Κ.Α.
Ο ρόλος των Μητροπολιτών της Κύπρου στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.	Συλλήψεις Μητροπολιτών από τους Βρετανούς για συμμετοχή στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.
	Έρευνες σε Μητροπολίτες και ιερείς από τους Βρετανούς
	Καθοδήγηση Μακαρίου στους Μητροπολίτες
	Μητροπολίτης Κιτίου υπεύθυνος κατά τη διάρκεια εξορίας του Μακαρίου
	Διαφωνία Μητροπολίτη Κυρήνειας-Μακαρίου
	Εξορία Μητροπολιτών και ιερέων που βρίσκονταν κοντά στον Μακάριο
Έγγραφο υλικό της Ε.Ο.Κ.Α.	Σχέδια Ε.Ο.Κ.Α. κατά των Βρετανών
	Προκηρύξεις Ε.Ο.Κ.Α. κατά των Βρετανών
	Προκηρύξεις Ε.Ο.Κ.Α. κατά των Τούρκων
Διαδηλώσεις & Απεργίες	Διαδηλώσεις και απεργίες μαθητών και φοιτητών στην Ελλάδα για το Κυπριακό
	Διαδηλώσεις για την επιστροφή του Μακαρίου από την εξορία
	Διαδηλώσεις πολιτών στην Ελλάδα και την Κύπρο

	Απεργία πείνας κρατουμένων της Ε.Ο.Κ.Α.
	Αποχές μαθητών και φοιτητών από τα μαθήματα
Παραλληλισμός των ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. με ήρωες της ελληνικής, εθνικής ιστορίας	Παραλληλισμός Γρίβα με Διγενή
	Χαρακτηρισμός Μακαρίου ως Εθνάρχη
	Παραλληλισμός των αγωνιστών της ΕΟΚΑ με τους αγωνιστές του εθνικού ξεσηκωμού του 1821
	Παραλληλισμός αγωνιστών της ΕΟΚΑ με ήρωες από την ελληνική μυθολογία

Θεματικός άξονας: Η εφημερίδα «Ελευθερία» παίρνει θέση για τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.

Θεματικός άξονας: Η εφημερίδα «Ελευθερία» παίρνει θέση για τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.

Στάση αρθογράφων εφημερίδας Ελευθερίας για τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.	Σύγκριση του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. με αυτόν της 28 ^{ης} Οκτωβρίου
	Σύγκριση του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. με αυτόν της 25 ^{ης} Μαρτίου
	Κοσμητικά επίθετα για τους αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α.
	Φωτογραφικό υλικό από τις διαδηλώσεις για Κυπριακό, αγγλική αποικιοκρατία, εξορία Μακαρίου
Στάση αρθογράφων απέναντι στους Άγγλους και	Ειρωνεία για την αγγλική εξωτερική πολιτική

σε άλλους ευρωπαϊκούς λαούς	
	Καταγγελία για την αποικιοκρατική πολιτική των Άγγλων και των Γάλλων
	Καταγγελία για τα βασανιστήρια των Άγγλων στους Κυπρίους
	Καταγγελία των ευρωπαϊκών χωρών για την καθυστερημένη αντίδραση στα Σεπτεμβριανά
	Λεκτικές επιθέσεις εναντίον της Βασίλισσας Ελισάβετ της Αγγλίας
	Φόβος των Άγγλων από τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α.
Πρόσωπα που υπογράφουν τις αναφορές της εφημερίδας για την Ε.Ο.Κ.Α.	Αναφορές για την Ε.Ο.Κ.Α. από τον Μιχαήλ Ταγιάδο
	Αναφορές για την Ε.Ο.Κ.Α. από τον Πέτρο Χάρη
	Αναφορές για την Ε.Ο.Κ.Α. από τον Διονύση Ρώμα
	Αναφορές για την Ε.Ο.Κ.Α. από τον Σπύρο Μελά
	Αναφορές για την Ε.Ο.Κ.Α. από τον Μιχαήλ Στυλιανού
	Αναφορές για την Ε.Ο.Κ.Α. από τον Πάνο Καραβιά

Θεματικός άξονας: Η Τουρκία στο Κυπριακό ζήτημα

Θεματικός άξονας: Η Τουρκία στο Κυπριακό

Εξωτερική πολιτική Τουρκίας για το Κυπριακό	Συναντήσεις πρωθυπουργών και Υπουργών Εξωτερικών Ελλάδας Τουρκίας για το Κυπριακό
	Στήριξη των Δυτικών χωρών στην Τουρκία για την Κύπρο
	Προσφυγή Τουρκίας για το Κυπριακό στον Ο.Η.Ε.
	Διχοτόμηση της Κύπρου ζητά η Τουρκία
Αγγλοτουρκικές σχέσεις για το Κυπριακό	Συνεργασία ΤΜΤ με τη Βρετανική αστυνομία
	Ενίσχυση Βρετανικής αστυνομίας με Τουρκοκύπριους
	Κοινές περιεχομένου δηλώσεις από Βρετανούς και Τούρκους πολιτικούς για το Κυπριακό
Οι σχέσεις μεταξύ Τούρκων, Ελλήνων και Κυπρίων	Βανδαλισμοί και λεηλασίες Τούρκων εναντίον Ελλήνων στα Σεπτεμβριανά

	Διαδηλώσεις τουρκικής εθνικιστικής νεολαίας
	Η ΤΜΤ δρα εναντίον της Ε.Ο.Κ.Α.
	Απειλή ένοπλης επέμβασης Τουρκίας σε περίπτωση ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα
	Διαφωνίες Μακαρίου και Κιουτσούκ για το Κυπριακό

Θεματικός άξονας: Η Ελλάδα στο Κυπριακό ζήτημα

Θεματικός άξονας: Η Ελλάδα στο Κυπριακό ζήτημα	
Σχέσεις Ελλάδας, Μακαρίου & Ε.Ο.Κ.Α.	Σχέσεις Μακαρίου με κυβέρνηση Παπάγου
	Σχέσεις Μακαρίου με κυβέρνηση Καραμανλή
	Ο Μακάριος μέσα από τα μάτια της ελληνικής κοινής γνώμης
	Αντίδραση ελληνικών κυβερνήσεων στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.
Σχέσεις Ελλάδας- Βρετανίας	Προσφυγές Ελλάδας κατά Βρετανίας στον Ο.Η.Ε. για το Κυπριακό
	Συναντήσεις Ελλάδας και Βρετανίας για το Κυπριακό

	Στήριξη Ελλάδας σε χώρες που βρίσκονται κάτω από τον αποικιοκρατικό ζυγό των Βρετανών
	Βοήθεια χωρών του σοβιετικού τόξου για το Κυπριακό
	Βοήθεια χωρών που βρίσκονταν κάτω από τον αποικιοκρατικό ζυγό των Βρετανών στην Ελλάδα για το Κυπριακό
	Προσφυγή Βρετανίας εναντίον της Ελλάδας για το Κυπριακό
Σχέσεις Βρετανίας-Ε.Ο.Κ.Α.	Συλλήψεις αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α. από τους Βρετανούς
	Βασανιστήρια Βρετανών στους αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α.
	Δίκες των αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α. από τους Βρετανούς
	Εκεχειρίες μεταξύ Βρετανών και Ε.Ο.Κ.Α.
	Δολοφονίες ανδρών της ΕΟΚΑ από Βρετανούς

Θεματικός άξονας: Η Βρετανία στο Κυπριακό ζήτημα

Θεματικός άξονας: Η Βρετανία στο Κυπριακό ζήτημα

Βρετανική αποικιοκρατική πολιτική	Αποικιοκρατική πολιτική εναντίον των Κυπρίων
--	--

	Αποικιοκρατική πολιτική εναντίον των Ινδών
	Αποικιοκρατική πολιτική εναντίον των Αιγυπτίων
	Ισχυρή θέση της Βρετανίας στον Ο.Η.Ε.
	Η κρίση του Σουέζ επηρεάζει τη Βρετανική αποικιοκρατική πολιτική
	Θέσεις Εργατικού κόμματος για το Κυπριακό ζήτημα
	Το Σύμφωνο της Βαγδάτης ως εργαλείο για την αποφυγή ένωσης Ελλάδας-Κύπρου
Σχέδια των Βρετανών για την επίλυση του Κυπριακού	Σχέδιο Χάρντιγκ για το Κυπριακό
	Σχέδιο Ράντγκλιφ για το Κυπριακό
	Σχέδιο Μακ Μίλλαν Φουτ για το Κυπριακό
	Αντικατάσταση και παρασημοφόρηση του Χάρντιγκ από τους Βρετανούς
	Τοποθέτηση Φουτ ως κυβερνήτη της Κύπρου από τους Βρετανούς

	Πιέσεις Βρετανών στην ελληνική κυβέρνηση για Κυπριακό και καταδίκη της Ε.Ο.Κ.Α.
Σχέσεις Βρετανών-Μακαρίου	Συνομιλίες Χάρντιγκ- Μακαρίου
	Συνομιλίες Φουτ-Μακαρίου
	Συνομιλίες Βρετανών Υπουργών Εξωτερικών-Μακαρίου
	Διεθνής καταγγελία Μακάριου για τα βασανιστήρια των Βρετανών στην Κύπρο
	Οι Βρετανοί ζητούν από τον Μακάριο να αποκηρύξει την Ε.Ο.Κ.Α.
	Εξορία του Μακάριου από τους Βρετανούς στις Σεϋχέλλες
	Οι Βρετανοί ζητούν από τον Μακάριο να πείσει τον Γρίβα να παραδώσει τα όπλα
	Κατακραυγή εκκλησίας της Αγγλίας κατά Μακαρίου
	Αποκλεισμός Μακαρίου από τις συνομιλίες για το Κυπριακό ζήτημα
	Πιέσεις Βρετανών στο Μακάριο για καταδίκη της Ε.Ο.Κ.Α.

Μέτρα Χάρντινγκ για αντιμετώπιση του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.	Πρόστιμα στους Κύπριους πολίτες για τις ενέργειες της Ε.Ο.Κ.Α.
	Κλείσιμο σχολείων της Κύπρου
	Απαγορεύσεις διαδηλώσεων μαθητών και πολιτών της Κύπρου
	Απαγορεύσεις Κυκλοφορίας στις πόλεις της Κύπρου
	Απαγορεύσεις κυκλοφορίας στα χωριά της Κύπρου
	Επιθέσεις Βρετανών σε αθώους πολίτες
	Ενίσχυση βρετανικού στρατού και αστυνομίας στην Κύπρο
	Σύλληψη και δολοφονία Καραολή και Δημητρίου από τους Βρετανούς
	Αποκλεισμός εργαζομένων από τις δουλειές τους

Θεματικός άξονας: Ο ρόλος των υπόλοιπων χωρών στο Κυπριακό ζήτημα

Θεματικός άξονας: Ο ρόλος των υπόλοιπων χωρών στο Κυπριακό	
Ο ρόλος των Η.Π.Α. για το Κυπριακό ζήτημα	Διαφωνία Ελλάδας & Η.Π.Α. με τους Βρετανούς για το Σουέζ

	Στήριξη Ηνωμένων πολιτειών στο σχέδιο Μακ Μίλλαν-Φουτ
	Ασαφής θέση για το Κυπριακό από τις Η.Π.Α.
Ο ρόλος των ευρωπαϊκών χωρών για το Κυπριακό ζήτημα	Η θέση της Ιταλίας για το κυπριακό ζήτημα
	Η θέση της Γαλλίας για το κυπριακό ζήτημα
	Η θέση της Νορβηγίας για το κυπριακό ζήτημα
	Η θέση της Αυστρίας για το κυπριακό ζήτημα
	Η θέση της Σουηδίας για το Κυπριακό ζήτημα
	Η θέση της Ουκρανίας για το κυπριακό ζήτημα
	Η θέση της Πολωνίας για το Κυπριακό ζήτημα
Ο ρόλος των υπόλοιπων χωρών για το Κυπριακό ζήτημα	Οι θέσεις των χωρών του σοβιετικού τόξου για το Κυπριακό ζήτημα
	Οι θέσεις των χωρών που βρίσκονται τώρα ή παλαιότερα κάτω από τον αποικιοκρατικό ζυγό των Βρετανών για το Κυπριακό ζήτημα

	Οι θέσεις των χωρών της υπόλοιπης υφελίου για το Κυπριακό ζήτημα
	Η στάση του Ο.Η.Ε απέναντι στο κυπριακό ζήτημα

Θεματικός άξονας: Οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου για το Κυπριακό ζήτημα

Θεματικός άξονας: Οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου για το Κυπριακό	
Οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου στην Κύπρο	Διαφωνίες πολιτικών και θρησκευτικών προσώπων με τις συμφωνίες
	Αποδοχή συμφωνιών από τον Μακάριο
	Αποδοχή συμφωνιών από το Α.Κ.Ε.Λ.
	Παράδοση οπλισμού της Ε.Ο.Κ.Α. από τον Γρίβα
	Αποδοχή συμφωνιών από τους περισσότερους Μητροπολίτες της Κύπρου
	Αποδοχή των συμφωνιών από τους Τουρκοκύπριους
	Δυσaréσκεια για τις συμφωνίες στην εφημερίδα Ελευθερία
Οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου στην Ελλάδα	Πανηγυρισμοί Κωνσταντίνου Καραμανλή στη Βουλή για τις Συμφωνίες

	Αντίδραση της αντιπολίτευσης για τις συμφωνίες
	Αμφιθυμία στην ελληνική κοινή γνώμη για τις συμφωνίες
Οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου στη Βρετανία	Αντιδράσεις στο εσωτερικό της Αγγλίας για τις συμφωνίες
	Ικανοποίηση στην επίσημη πολιτεία για τις συμφωνίες
	Αστυνομικός έλεγχος της Κύπρου από τους Βρετανούς
	Διατήρηση των βρετανικών βάσεων και της παρουσίας στην Κύπρο
Οι συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου στις άλλες χώρες	Ικανοποίηση Η.Π.Α. για τις συμφωνίες
	Ικανοποίηση Τουρκίας για τις συμφωνίες
	Αντιπρόταση Ινδίας στις συμφωνίες

Συζήτηση

Στις αναφορές της εφημερίδας συναντάει κανείς διάφορες συνιστώσες που σχετίζονται με τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. το διάστημα 1955-1959 με σκοπό την απαλλαγή των Κυπρίων από το βρετανικό ζυγό και την ένωση του νησιού με το ελληνικό κράτος. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζεται το πολιτικό σκηνικό επίλυσης του Κυπριακού, το οποίο συμβαδίζει με τον απελευθερωτικό αγώνα («ανεβλήθη η επίλυσις του Κυπριακού οφείλεται εις έλλειψιν δυναμικής εκστρατείας»). Οι αναφορές που ασχολούνταν με τον κυπριακό απελευθερωτικό αγώνα βρίσκονταν κατά κύριο λόγο στο πρώτο, στο έκτο, στο όγδοο και στο δωδέκατο φύλλο. Στα

υπόλοιπα φύλλα συναντούσε κανείς αναφορές που όμως ασχολούνταν με διάφορα άλλα κοινωνικά θέματα (π.χ. ιατρική, διάστημα), καθώς και με τη λογοτεχνία (στο φύλλο 4 ή στο φύλλο 6 παρουσιάζονταν ένα ξένο μυθιστόρημα ή διήγημα σε αποσπάσματα). Ορισμένες περιόδους, οπότε υπάρχει μεγαλύτερη κινητικότητα στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό, σημειώνονταν και πιο πυκνές επιφυλλίδες στην εφημερίδα (Polignosi, 2021).

Η εφημερίδα παρουσιάζει τις συλλήψεις ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. από τις βρετανικές αρχές αλλά και τη δράση τους μέσα από τη φυλακή. Πολλές φορές οι κρατούμενοι προχωρούσαν σε απεργίες πείνας για να προβάλλουν περισσότερο τα αιτήματά τους και για να αναδείξουν τα βασανιστήρια των Αγγλων (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Αποστολόπουλος, 2019) («*ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΕΚΗΡΥΞΑΝ ΑΠΕΡΓΙΑΝ ΠΕΙΝΗΣ*», «*Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΑΝΕΚΟΙΝΩΣΕΝ ΟΤΙ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ Η «ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ» ΟΡΕΙΝΗ ΟΜΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΠΡΩΗΝ ΘΑΛΑΜΗΠΟΛΟΣ ΤΟΥ... Λεύκας της Δυτικής Κύπρου... επτά άτομα... Γεώργιος Δημητρίου... Μίκης Φιρίλλας... επικηρυχθή αντί 5.000 λιρών... εις χείρας των δυνάμεων ασφαλείας όπλα και πυρομαχικά... στρατεύματα... διαταγήν ... ερέυνας διαρκούσης της νυκτός... Νεόφυτος Σοφοκλέους... εξηφανίσθη την ημέραν....»», «*ΚΥΠΡΙΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣΣ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΚΑΘ' ΟΔΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΝΩΝ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΤΙ ΠΡΟΣΕΠΑΘΕΙ ΝΑ ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΗ... Θεόδωρος Φιλίππου... 40 ετών... Ούτος μετεφέρετο χθες την νύκτα από ενός στρατοπέδου εις έτεον, όταν επιχείρησε να δραπετεύση*», «*ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΣΥΝΕΛΑΒΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΑΠΟΚΡΥΠΤΟΥΝ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ... ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ... ΜΠΡΑΟΥΝ...*», «*ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΝ... Εξακόσιοι... στρατοπέδου Πύλας... αυστηρότατας πειθαρχικής πεινάς εις 160 κρατουμένους των κεντρικών φυλακών Λευκωσίας... Φουτ τηλεγράφημα... εις 18 ο αριθμός των απελευθερώντων από του παρελθόντος Σαββάτου.*»).*

Η εφημερίδα αναφέρεται επίσης και στη σύλληψη του πλοίου «Άγιος Γεώργιος» από τις βρετανικές αρχές τον Ιανουάριο του 1955, ένα γεγονός που παραλίγο «τινάξει στον αέρα» πολλά από τα σχέδια της οργάνωσης. Η βρετανική αστυνομία συνέλαβε ένα κορυφαίο μέλος της οργάνωσης, τον Σωκράτη Λοϊζίδη και τους άνδρες του. Εκεί οι Βρετανοί βρήκαν οπλισμό και σημαντικά έγγραφα που αποκάλυπταν την έναρξη ένοπλου απελευθερωτικού αγώνα. Το

περιεχόμενο των εγγράφων ήταν ο αποκλεισμός των κυπρίων κομμουνιστών από τον ένοπλο αγώνα. Ωστόσο, οι Άγγλοι δεν έδωσαν περαιτέρω έκταση και συνέχεια σε αυτό το γεγονός (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004) («διά την περίφημον υπόθεσιν των εκρηκτικών υλών, τας οποίας οι Άγγλοι ανεκάλυψαν επί του ελληνικού βενζινοπλοίου «Άγιος Γεώργιος»... απεργίαν πείνης εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά την παραταθείσαν... προφυλάκισιν των...», «την σύλληψιν του ελληνικού βενζινόπλοιου «Άγιος Γεώργιος»...»).

Η αστυνομία προσπάθησε να συλλάβει και άλλα κορυφαία μέλη της Ε.Ο.Κ.Α. όπως ο Γρηγόρης Αυξεντίου. Ο Αυξεντίου θεωρείται ένας από τους πιο σημαντικούς αγωνιστές της οργάνωσης και μάλιστα ήταν ο πρώτος που επικήρυξαν οι βρετανικές αρχές μετά την έναρξη του αγώνα την 1η Απριλίου 1955 («η αστυνομία και ο στρατός συνεχίζουν τας έρευνας των δια την ανακάλυψιν όπλων και του καταζητούμενου πρώην αξιωματικού του ελληνικού στρατού Κυπρίου πατριώτου Γρηγορίου Αυξεντίου... εις οικίαν της Λευκωσίας τρία περίστροφα με φυσίγγια, τρεις μαχαίραι και ποσότης εκρηκτικών υλών...»). Ο Γρηγόρης Αυξεντίου δολοφονήθηκε τελικά από τους Βρετανούς στις 3 Μαρτίου 1957 (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018; Τσιμπόγλου κ.ά., 2006; Βασιλειάδης, 1978).

Συμπληρωματικά, αναφέρονται συλλήψεις ανδρών από τη βρετανική αστυνομία ή το βρετανικό στρατό, καθώς και κατασχέσεις οπλισμού και εκρηκτικού υλικού. Επιπρόσθετα, αναφορές γίνονται και σε δίκες ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. από τις βρετανικές αρχές (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου 2018; Κρανιδιώτης, 1984; Αργυρού 2004) («... 26 ετών Έλλην Κύπριος Αντώνιος Δημητρίου... κατηγορίαν της παρανόμου εισαγωγής και κατοχής φυσιγγίων δυναμίτιδος και δεσμίδων σφαιρών...», «Άγγλοι κομάντος εις μίαν εκκαθαριστικήν επιχείρισιν εναντίον Κυπρίων πατριωτών», «ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΟΜΜΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΕΞΕΣΤΡΑΤΕΥΣΑΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΝ ΤΩΝ ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΑΝΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ... έκ νέου σύλληψιν δώδεκα Κυπρίων, οι οποίοι έχουν αποδράσει... Λευκωσίας...», «ΝΕΑΙ ΚΑΤΑΔΙΚΑΙ... δύο ετών φυλάκισιν τον Κύπριον Έλληνα σπουδαστήν Όμηρον Ιωάννου ηλικίας 17 ετών επί παρανόμω κατοχή εκρηκτικών υλών. Ο Ιωάννου απηλλάγη της δευτέρας κατηγορίας περί αποπείρας ενόπλου ανατροπής του καθεστώτος...», «...Ακολούθως οι άνδρες... εις ανάκρισιν... Βρεταννοί κομμάντος... συνελήφθησαν δεκαπέντε κάτοικοι... κρατούνται τώρα εις την Κυρήνειαν... Κατόπιν των επανειλημμένων εκρήξεων εις Αμμόχωστον τα στρατιωτικά και αστυνομικά μέτρα ασφαλείας εις την εν λόγω πόλιν ενετάθησαν... Η βρετανική κυβέρνησις σέβεται τας εξουσίας του στρατάρχου... Χάρντιγκ, κυβερνήτου της

Κύπρου... ανέλαβε αυτοπροσώπως... ελέγχου των ενόπλων δυνάμεων...», «ερευνών εις την Αμμόχωστον... κατεσχέθησαν ... πυρομαχικά και εκρηκτικά ύλαι, συνελήφθησαν δε πέντε άτομα... τρία είναι μέλη της αθλητικής λέσχης «Ανόρθωσις»... μέλη της Ε.Ο.Κ.Α. ...», «ΟΙ «ΚΟΚΚΙΝΟΙ ΔΙΑΒΟΛΟΙ» ΕΡΕΥΝΟΥΝ ΟΙΚΙΑΣ!... δια «τρομοκράτος» και κεκρυμμένα όπλα...εις αυτήν την πρωτεύουσαν της νήσου, άνδρες...», «Βρεταννοί κομμάντος ενώ ανέρχονται εις τας χιονοσκεπείς κορυφάς του όρους Τρόδος κατά την διάρκειαν των μεγαλυτέρων μέχρι τούδε εκκαθαριστικών επιχειρήσεων των βρεταννικών αρχών κατοχής των διενεργουμένων εναντίον των Κυπρίων πατριωτών.», «17 Κύπριοι εκρατήθησαν ως ύποπτοι... προς ανακάλυψιν ανταρτών της Ε.Ο.Κ.Α.... έτεροι 17... συνελήφθησαν κατόπιν μάχης... χωρίον Νικήτας... ετραυματίσθησαν τέσσαρες Άγγλοι στρατιώται... εφόνευσαν ένα αγοράκι 9 ετών και ετραυματίσθησαν τους γονείς του... συνάμεις της αστυνομίας... επίθεσιν...») και στα βασανιστήρια στα οποία προχωρούσαν οι Βρετανοί εναντίον των κρατουμένων («ΕΠΥΡΟΒΟΛΗΘΗΣΑΝ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΕΙΣ ΦΥΛΑΚΑΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ; ΦΩΝΑΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΗΚΟΥΟΝΤΟ ΕΝΩ ΕΨΑΛΛΕΤΟ Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ... Ηκολυσθησαν φωναί υπέρ της Ενώσεως μετά της Ελλάδος...επίπλων... κτά των παραθύρων... δύο πυροβολισμοί... συμπλοκαί μεταξύ των φυλακισμένων και των φρουρών...»), αλλά και σε απλούς πολίτες («ΥΠΕΡΓΗΡΟΙ ΣΥΡΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΡΜΑΤΟΠΛΕΓΜΑ ΧΙΤΛΕΡΙΚΑ ΜΠΛΟΚΑ ΚΑΤΑΦΘΑΝΟΥΝ ΚΑΙ ΝΕΑΙ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ... ζημίας... εις τα οικήματα του χωρίου υπό στρατιωτών... δημοτικόν σχολείον... κατεβίβασαν... ελληνικήν σημαίαν... θραύσαντες την θύραν... βιβλία... έρρθψαν κατά γης... κατεβίβασαν... πατριωτικά συνθήματα. Ο γενικός γραμματεύς των Νέων Συντεχνιών... διαμαρτυρίαν... αφίκοντο 250 στρατιώται... 300 τόνους στρατιωτικών αποσκευών...», «δέκα ραβδισμών οι μαθηταί του Κολεγίου Πάφου ... επί παρανόμω συγκέντρωσει εις την πόλιν Κτήμα... γυναίκων αστυνομικών εν Κύπρω...», «ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΣΑΝ ΜΙΑΝ ΝΕΑΡΑΝ ΚΥΠΡΙΑΝ ΧΘΕΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ ΚΑΙ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΑΝ ΤΟ ΤΕΚΝΟΝ ΤΗΣ... 37 ετών... Ελληνίδος», «Ο 18 ετής...10 ραβδισμούς και πρόστιμον 5 λιρών...κατέστρεψαν αστυνομικάς προκηρύξεις...», «... Εις την Επισκοπήν εφονεύθη η Ελληνίς Κύπρια Αναστασία Νικόλα... Ο δήμαρχος Αμμοχώστου... διαμαρτυρόμενος ... ότι άνδρες... εισήλθον χθες... εις την οικίαν του.... Στρατιώται εγέλων κατά την είσοδόν των...», «ΝΕΑΡΟΣ ΚΥΠΡΙΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΟΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 9 ΕΤΩΝ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ... Ο 27ετής Κύπριος Ανδρέας Παναγιώτου εδολοφονήθη υπό των Άγγλων ενώ εκρατείτο εις φυλακήν... Νεκροψία ενεργήθη σήμερα παρουσία μερικών Βρεταννών ιατρών και

ενός Κύπριου, αλλά τα αποτελέσματα αυτής δεν ανακοινώθηκαν...», «κατά το 1956... εις χείρας των αγγλικών δυνάμεων περιήλθον... σφαίραι... φυσίγγια... έρευναν εις... βορειοδυτικού άκρου της Κύπρου... πρώτης καταδιωκτικής επιχειρήσεως εναντίον ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. κατά το νέον έτος...ετραυμάτισαν Κύπριον αστυνομικόν... Μόρφου... εις Έλλην Κύπριος εφονεύθη... χωρίον Βουνί... εις την Ζωοπηγήν... πτώμα... άλλου Κύπριου... Μιχαήλ Γαϊδουράν.... Αμμοχώστου... συνέλαβον... Χαράλαμπον Ανδρονίκου... είχε δραπετεύσει», «ΕΞΑΠΕΛΥΘΗΣΑΝ ΔΥΟ ΝΕΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Δύο επιχειρήσεις αποσκοπούσαι εις την σύλληψιν ανδρών της ΕΟΚΑ και την ανακάλυψιν μυστικών αποθηκών όπλων... νότιον τμήμα... δυτικον τμήμα... χωρία... απεμονώθησαν...νότιον τμήμα... απαγόρευσις κυκλοφορίας... ανατολικήν Κύπρον Βρεταννός στρατιώτης ετραυματίσθη από βόμβας ...περιπολίαν.»).

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην εφημερίδα και στην εκτέλεση των Κυπρίων αγωνιστών Καραολή και Δημητρίου (ειλημμένη απόφαση από τον Οκτώβριο 1955). Η εκτέλεση έγινε την περίοδο που κυβερνήτης στο νησί ήταν ο στρατάρχης Χάρντιγκ. Στις 10 Μαΐου 1956, οι Βρετανοί προχώρησαν στον απαγχονισμό των δύο νεαρών αγωνιστών της ΕΟΚΑ. Ενταφιάσθηκαν σε χώρο στον περίβολο των κεντρικών Φυλακών και όχι στις γενέτειρές τους, επειδή οι Βρετανοί φοβήθηκαν για μαζικές διαδηλώσεις και συγκεντρώσεις. Ο χώρος αυτός ονομάστηκε αργότερα «Τα Φυλακισμένα Μνήματα». Ο ελληνικός λαός αντέδρασε με μαζικές διαδηλώσεις σε όλες τις μεγάλες πόλεις. Παράλληλα, πολλοί δρόμοι και πλατείες έλαβαν σε όλη τη χώρα τα ονόματα τους (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018; Κρανιδιώτης, 1984) («ΦΟΝΟΣ ΚΑΤΑΔΟΤΟΥ.... Οθωμανός ποιμήν Κελ Αρίφ... του συλληφθέντος Κυπρίου Μιχαήλ Καραολή, όστις κατηγορείται ότι εφόνευσε τον αστυνομικόν Ηρόδοτον Παυλή... μέτρα ασφαλείας... κύματος αντιβρετανικών ενεργειών μετά την αναστολήν της Τριμερούς Διασκέψεως του Λονδίνου... τουρκικοί κύκλοι.... Ικανοποίησιν των διότι η Τουρκία... εκφράση τας απόψεις της εις το Λονδίνον και να υποστηρίξη την θέσιν της», «...», «Εις την Λευκωσίαν μία βόμβ εξερράγη... σοβαράς ζημίας... Λεμεσόν πολλοί Βρεταννοί στρατιώται... ινα διαλύσουν διά δακρυγόνων... και κλομπ... διαδηλωτών... 50 χιλιομέτρα από την Λευκωσίαν Άγγλοι στρατιώται ελιθοβολήθησαν υπό Κυπρίων νέων οι οποίοι είχαν συγκροτήσει διαδήλωσιν ζητούντες την αναθεώρησιν της εις θάνατον καταδίκης του Μιχαήλ Καραολή.»), «Ο κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ ΕΙΧΕ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΘΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΟΥ ΜΙΧ. ΚΑΡΑΟΛΗ ΔΕΝ ΕΛΗΦΘΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ... επικείμενην εκτέλεσιν των Κυπρίων πατριωτών Καραολή και Δημητρίου... οι Βρεταννοί ήλπιζον να

επιτύχουν και επέτυχον την σιγήν του ΝΑΤΟ επί του κυπριακού... ουδεμία... έκθεσις... εκ μέρους της ελληνικής κυβερνήσεως εναντίον της αποφάσεως περί εκτελέσεως εν Κύπρω του Μιχαήλ Καραολή και του Ανδρέα Δημητρίου.», «ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΝ ΕΙΣ ΤΟ Ν.Α.Τ.Ο. ΚΑΤΑΣΧΕΣΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ... Αι περισσότεραι γαλλικαί εφημερίδες αναφέρουν την είδησιν της εκτελέσεως υπό μεγάλους τίτλους εις τας πρώτας σελίδας των και συνοδεύουν με δριμύτατ σχόλια κατά της αγγλικής πολιτικής... αι εκτελέσεις... είναι αδύνατον να επικροτηθύν υπό της δημοκρατικής κοινής γνώμης... Η Ιταλική κοινή γνώμη... ζωηράν συγκίνησιν διά τον απαγχονισμόν των δύο ... Ολλανδίας...βελγικός τύπος... Εις το Ισραήλ... Ινδιών... ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΜΕΤΑΝΟΗΤΟΙ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟΙ...», «ΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΔΥΟ ΗΡΩΩΝ Παρά τα χιτλερικά μέτρα των βρετανικών αρχών κατοχής και την απαγόρευσιν εκδηλώσεων υπέρ των απαγχονισθέντων πατριωτών Καραολή και Δημητρίου οι Κύπριοι εξακολουθούν να εκδηλώνουν τον αποτροπιασμόν των δια το συντελεσθέν έγκλημα και να τιμούν τους δύο πρωτομάρτυρας του κυπριακού αγώνος. Α ρ ι σ τ ε ρ ά: Κυπριωτόπουλος αψηφούσαι τους κινδύνους αποδοκιμάζουν βρεταννούς στρατιώτας έξωθι του Ναού τη; Φανερωμένης εις Λευκωσίαν. Δ ε ξ ι ά: Μικροί Κύπριοι που κατώρθωσαν να ξεγελάσουν τους Άγγλους φρουρούς κρούουν πενθίμως την καμπάνα ενός ναού κρεμασμένοι από το σχοινί της, ενώ δύο άλλοι μικροί περιμένουν την σειράν των. Ας σημειωθή ότι την παράβασιν αυτήν τιμωρούν οι Άγγλοι τύραννοι της νήσου με επιβολήν ποινής πέντε ραβδισμών.»).

Οι άνδρες της Ε.Ο.Κ.Α. μάλιστα προχώρησαν σε αντίποινα για την εκτέλεση των δύο αγωνιστών («Βρετανός στρατιώτης Ρόναλντ Σίλτον... έχει εκτελεσθή υπό της ΕΟΚΑ... Σίλτον και Γκόρντον Χιλλ είχαν «εκτελεσθή» ις αντίποινα διά τον υπό των βρεταννών απαγχονισμόν του Μιχαήλ Καραολή και του Ανδρέα Δημητρίου... πολίτας»). Η οργάνωση είχε ήδη αρχίσει τη δράση της από το 1954 (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού, 2004 ; Μάτσης 1961; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018). Η ανάληψη του απελευθερωτικού αγώνα δεν έγινε ανεμπόδιστα, καθώς υπήρχαν ελλείψεις σε εξοπλισμό αλλά και πολεμική πείρα. Επίσης, στην κυπριακή κοινωνία κυριαρχούσε ο φόβος για επανάληψη των γεγονότων του Οκτωβρίου 1931(Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου, 2018). Εντούτοις, ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 η οικογένεια Κύρου και τα αδέρφια Σάββας και Σωκράτης Λοϊζίδης προσέγγισαν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και στη συνέχεια τον Γεώργιο Στράτο και τον Γεώργιο Γρίβα για την έναρξη του αγώνα. Ο Γρίβας ήταν γνωστός στην Ελλάδα για την ανάμειξη του στην οργάνωση

«Χ», η οποία δραστηριοποιήθηκε στα χρόνια της Κατοχής, στα «Δεκεμβριανά» και στα μεταπολεμικά χρόνια. Τον Δεκέμβριο λοιπόν του 1954, πλέον και ύστερα από ακόμα μία άκαρπη συζήτηση για το Κυπριακό στον ΟΗΕ και μια απορριφθείσα, αποφασίζεται η έναρξη του ένοπλου αγώνα (Παπαπολυβίου 2021 ; Αποστολόπουλος, 2019; Τσιμπόγλου & Ζέρβας, 2006; Αντωνιάδης, 2018).

Κατά τη διάρκεια του αγώνα, δολοφονήθηκαν και άλλα κορυφαία μέλη της Ε.Ο.ΚΑ. όπως ο Ανδρέας Ζάκος, ο Χαρίλαος Μιχαήλ, ο Ιάκωβος Πατάτσος, ο Στέλιος Μαυρομαμάτης, ο Μιχαήλ Κουτσόφτας και ο Ανδρέας Παναγίδης και ο Μάρκος Δράκος (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018; Τσιμπόγλου κ.ά., 2006; Βασιλειάδης, 1978).

Στο τελευταίο μέρος των φύλλων της εφημερίδας αποκαλύπτεται το γεγονός ότι οι Βρετανοί υποχρέωναν τους Κυπρίους πολίτες να πληρώνουν βαρύτατα πρόστιμα για κάθε ζημιά που προκαλούνταν από τους αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α., προκαλώντας έντονη δυσαρέσκεια και διαμαρτυρίες (Αργυρού 2004; Παπαπολυβίου 2021; Lindley, 2007; Souter, 1984; Crawshaw, 2022; Ritcher, 2011)(«Λεμεσόν... αρκετάς εκατοντάδας Κυπρίων νέων... εναντίον της συνεχιζόμενης απογορεύσεως της νυκτερινής κυκλοφορίας... και εναντίον της αποφασισθείσης εισπράξεως συλλογικού προστίμου 35.000 λιρών... των κατοίκων της Λεμεσού... κατόπιν σειράς επιθέσεων... υπό πατριωτών... κατά την διάρκειαν των τριών τελευταίων εβδομάδων. «Αι οικογένειάι μας πεινούν», «Το συλλογικόν πρόστιμον δεν πρέπει να πληρωθή», «Κάτω οι ανελεύθεροι νόμοι»... πολλά επεισόδια... απογορεύεται... εις ολόκληρον την πόλιν... κυκλοφορία... Έλληνας Κυπρίους... κάτω των 27 ετών.», «ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΝ ΠΡΟΣΤΙΜΟΝ... κατοίκους χωρίου Παναγιά... διότι... Κατέστρεψαν τον εκεί αστυνομικόν σταθμόν... μέχρι στιγμής εισπραχθέντα υπό των Άγγλων...106.850 λίρας...», «Αι ζημίαι που προεκλήθησαν εκ των πενήκοντα περίπου αποπειρών διά βομβών αι οποίαι εγένοντο από της 7ης Μαρτίου... θα επιβαρύνουν τους Κυπρίους φορολογούμενους.»).

Τέλος, σημειώνονται αρκετές απαγορεύσεις κυκλοφορίας σε όλη την επικράτεια του νησιού (Παπαπολυβίου 2021; Argyriou, 2018; Rappas, 2011; Ioannides, 2018; Pattie, 1999) («Η απαγόρευσις της κυκλοφορίας... από της νυκτός της Τετάρτης ότε πατριώται ελιθοβόλησαν Βρεταννούς στρατιώτας, οι οποίοι είχαν έλθει δια να καταβιβάσουν αντιβρεταννικάς προκηρύξεις ...», «Αποκλείσθησαν αι κεντρικάι οδοί της Λευκωσίας...βιαίας συγκρούσεις... Άγγλοι στρατιώτες... εικόνα της σκληράς μάχης που έδωσαν οι Κύπριοι πατριώται με τα πρωτόγωνα μέσα των εναντίον

των πανόπλων στρατιωτών του Χάρντιγκ Δεξιά: Ένας Κύπριος πατριώτης μεταφέρεται αιμόφερτος εις τας φυλακάς υπό κουστωδιάν Άγγλων, που φέρουν ασπίδας και μερικοί αντιασφυξιογόνους προσωπίδας.»), «ΜΠΛΟΚΟ ΧΙΤΛΕΡΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΧΩΡΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΛΕΙΣΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑΝ ΣΤΡΑΤΟΚΡΑΤΙΑ ΕΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ... χωρίον Καλογραία... ανεκαλύφθησαν χθες όπλα και πυρομαχικά ... Εις τους κατοίκους απηγορεύθη να εξέλθουν...», «ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΑΚΟΜΗ ΕΛΛΗΝΕΣ ΝΕΚΡΟΙ ΕΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ... προεκάλεσαν χθες την νύκτα οι μαινόμενοι Άγγλοι στρατιώται... το σύνολο των θυμάτων του οργίου αίματος των Άγγλων εις Αμμόχωστον ανήλθεν εις 14. Η απαγόρευσις κυκλοφορίας... Λευκωσίας, της Λάρνακος και της Λεμεσού... επεξετάθη... Κυρηνείας και της πάφου... γενική απαγόρευσις... συνεχίζεται εις Αμμόχωστον.»). Ακόμη, εφαρμόζονταν κατ' οίκον περιορισμοί, οι οποίοι έμειναν γνωστοί ως κέρφιου, κακοποιήσεις πολιτών, επιβολή προστίμων, ενώ τα δικαστήρια λειτουργούσαν ως στρατοδικεία (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Παπαδόπουλος 2016). Τα σκληρά μέτρα κορυφώθηκαν με την απαγόρευση της δοξολογίας και των πανηγυρισμών για την 25^η Μαρτίου. Οι αποικιακές δυνάμεις προχώρησαν σε πρωτοφανή βία κατά οποιουδήποτε έφερε ελληνική σημαία, ενώ η ΕΟΚΑ απάντησε με ρίψη βομβών και λιθοβολισμούς εναντίον αστυνομικών (Αργυρού 2004; Παπαπολυβίου 2021; Argyriou, 2018; Rappas, 2011; Ioannides, 2018; Pattie, 1999).

Κατά τη πενταετία αυτή παρατηρείται η συνεχής αποστολή στρατευμάτων στην Κύπρο για την αντιμετώπιση της Ε.Ο.Κ.Α. και για τη διατήρηση του αποικιοκρατικού καθεστώτος Στο πλαίσιο αυτό, αύξησαν το ποσοστό των Τουρκοκύπριων αστυνομικών. Το 1954 οι Τουρκοκύπριοι αστυνομικοί αποτελούσαν το 37% της βρετανοκυπριακής αστυνομίας, ενώ το 1958 το 70% (Παπαπολυβίου 2021; Given, 2022) («Ο ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΕΖ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ «ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ» ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΕΝΩ ΙΔΡΥΟΝΤΑΙ ΝΕΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΝ ΟΨΕΙ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ... την τήρησιν της τάξεως...ΑΝΑΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΤΡΕΙΣ ΛΕΜΒΟΙ... εξηφανίσθησαν από του Σαββάτου...», «ΕΠΙΣΠΕΥΔΕΤΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΔΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ΜΕΣΟΥ ΕΚΤΑΚΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΟΘΩΜΑΝΟΣ ΚΑΤΑΔΟΤΗΣ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΧΘΕΣ ΥΠ' ΑΓΝΩΣΤΩΝ_ ΒΟΜΒΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ... Εξ όλων των βρεταννικών βάσεων της Μεσογείου... μεταγωγικά και πολεμικά... αεροπλανοφόρον... επιροβολήθη φρουρός της Ρ.Α.Φ..... 1000 περίπου Βρεταννοί στρατιώται... Αμμόχωστον... χωρίον Τρόδος... επιχειρήεις εις τας ορεινάς περιοχάς της Κύπρου... εκ Μάλτας... ναρκοσυλλεκτικών...», «ΘΑ ΑΦΟΠΛΙΣΘΗ Η

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ; ... ινα μη γίνονται ούτοι στόχοι επιθέσεων. Οι κυριότεροι σταθμοί θα επανδρωθούν με ισχυρά στρατιωτικά αποσπάσματα...», «Ολόκληρος η Ιντέλλιτζενς Σέρβις ενισχυθείσα και από την στρατιωτικήν αστυνομίαν εκινητοποιήθη δια να φρουρήση τα δημόσια καταστήματα και τους υπουργούς ευθύς ως εγνώσθησαν αι πληροφορίες ότι αφίχθησαν εις Λονδίνον άνδρες του Διγενή. Ανωτέρω: Εις την πρωθυπουργικήν κατοικίαν επί τη; Ντάουνινγκ Στρητ 10, την οποίαν προστατεύει δίκτυον μυστικών αστυνομικών, εδιπλασιάσθησαν οι ένοπλοι φρουροί.»). Οι επίσημοι φορείς της θρησκευτικής εξουσίας στην Αγγλία ενθάρρυναν την πολιτική αυτή του κράτους («Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΑΝΤΕΡΜΠΟΥΡΥ ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΩΜΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... Οι συλλογισμοί του ενθυμίζουν τον τρόπον της σκέψεως των χιτλερικών... φυλετικής θεωρίας των και τα στρατόπεδα των ομαδικών εξοντώσεων... Άγγλος εκκλησιαστικός ηγέτης... αυταπαρνήσεως.»). Οι Βρετανοί ήθελαν στην ουσία η Κύπρος ως μια φυσική βάση για την διαχείριση της ηγεμονίας της στην Μέση Ανατολή. Ωστόσο, δεν έλειπαν οι φωνές στην αγγλική πολιτική σκηνή, που αμφισβητούσαν την χρησιμότητα του νησιού για τη Βρετανία (Παπαπολυβίου, 2021; Argyriou, 2018q Rappas, 2011) («ΔΕΝ ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΔΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΝ ΒΑΣΙΝ όπως ΤΟ ΣΟΥΕΖ Η ΚΥΠΡΟΣ... δια σημαντικές δυνάμεις.»).

Η κρίση του Σουέζ ήταν κάτι που επηρέασε σαφώς την αγγλική πολιτική στην Κύπρο, αλλά και γενικότερα την αποικιοκρατική της πολιτική. Στις 20 Ιουλίου 1956, με την κρίση του Σουέζ, η Κύπρος χρησιμοποιήθηκε ως ορμητήριο Αγγλογάλλων στρατιωτών (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης 2018; Χατζηδημητρίου, 2018) (««ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙ» ΚΑΙ «ΦΙΛΙΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ» ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ Ενώ οι Άγγλοι μπλοφάροντας προβαίνουν εις θεαματικές πολεμικές προπαρασκευάς εις τας παραμονάς της Διασκέψεως διά το Σουέζ, οι Ρώσοι προετοιμάζουν «φιλικάς επισκέψεις» του στόλου των εις τους αραβικούς λιμένας. Αριστερά: Το αγγλικόν αεροπλανοφόρον «Θησεύς» πλήρες στρατιωτικών εφοδίων και υλικού αποπλέει εκ Πόρτσμουθ διά την Μεσόγειον. Δεξιά:... Μεσόγειον»). Η Ελλάδα, όπως και οι Η.Π.Α., στράφηκαν κατά της Βρετανίας αναφορικά με το ζήτημα αυτό (Παπαπολυβίου, 2021; Ιοαννου, 2015; Panayiotopoulos, 1999; Zambouras, 2001) («ΑΙ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΕΤΑΧΘΗΣΑΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΜΕΣΟΥ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΟΓΑΛΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΟΥΕΖ... ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ Υπέρ της αφρικανοασιατικής προτάσεως... απομάκρυνσις των ξένων στρατευμάτων... προϋπόθεσις της επιλύσεως του ζητήματος της διώρυγος του Σουέζ... ΜΑΤΑΙΑ ΑΝΑΜΟΝΗ... υποστράτηγον Μπαρνς, αρχηγόν των δυνάμεων της Ο.Η.Ε.... θα έφθανε σήμερον εις Κύπρον... όμως... θα μετέβαινεν εις Αμπού Σουείρ της ζώνης της διώρυγος δια συνομιλίας... Κάιρον.»), «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ «Βοήθεια!, Βοήθεια!, Βοήθεια!»... Αθηναϊκών εφημερίδων... υποτίθεται... αξία του πνεύματος... Τι έκαμαν οι Έλληνες συγγραφε'θα έπειτ' απότ α

δραματικά γεγονότα της Ουγγαρίας και της Αιγύπτου; Ύψωσαν τη φωνή τους εστιγμάτισαν τους επιδρομείς έδειξαν την αγωνιστική διάθεση που επιβάλλει η κρίσιμη ώρα που ζούμε... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ»). Η Βρετανία φυσικά δεν άφησε αναπάντητη τη στάση αυτή, η οποία ήθελε τον έλεγχο της διώρυγας προσβλέποντας στη Μέση Ανατολή («*ΑΡΙΜΕΙΑ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ Ο κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΩΝ...* η Βρετανία δεν εννοεί να γίνη δορυφόρος ουδενός... αναφερθείς εις το πρόβλημα του Σουέζ... του παραιτηθέντος εκ της θέσεως ταύτης κ. Ήντεν... Μπέβαν.», «η Αγγλία θα διατηρήση την πολιτικήν... Ήντεν... η διώρυξ είναι απαραίτητος δι ' αυτήν την ζώήν της Βρετανικής Κοινοπολιτείας;... Πράγματι, η Αγγλία, κυρίαρχος των θαλασσών... εθεώρουν... αποδεκτή... η διώρυξ έπρεπε να είναι «παγκοσμία»... Η κρίσις του πετρελαίου, συνέπεια του κλεισίματος της διώρυγος... η οικονομική ανεξαρτησία της παλαιάς ηπείρου δεν υπάρχει πλέον... *ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ*»).

Τα μέτρα ασφαλείας τα οποία λαμβάνονταν συνεχώς ιδιαίτερα την περίοδο που κυβερνήτης του νησιού ήταν ο στρατάρχης Χάρντιγκ εντεινόνταν. Έφτασε στην Κύπρο στις 3 Οκτωβρίου 1955 στην Κύπρο, ενώ στην Ελλάδα δυο μέρες αργότερα αναλαμβάνει πρωθυπουργός ο Κωνσταντίνος Καραμανλής. Ο Harding συναντήθηκε με τον Μακάριο. Ο πρώτος επέμενε για παροχή αυτονομίας, ενώ ο δεύτερος για αυτοδιάθεση και αυτοκυβέρνηση. Οι συνομιλίες κατέληξαν σε αδιέξοδο (Παπαδόπουλος 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019) . Τα μέτρα που πήρε ο κυβερνήτης είχαν να κάνουν με τις προαναφερθείσες απογορεύσεις κυκλοφορίας, με τον αποκλεισμό εργαζομένων από τις δουλειές τους, αλλά και με το κλείσιμο μεγάλων σχολών της Κύπρου. Οι σχολές ή τα σχολεία αυτά θεωρούνταν «επικίνδυνα» για την κυριαρχία της Βρετανίας στο νησί (Παπαπολυβίου 2021; Klerides, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Μαχλουζαρίδης, 1985).

Γενικότερα, ο Χάρντιγκ προχώρησε σε σκληρά μέτρα κατά της ΕΟΚΑ και απαγόρευση κυκλοφορίας («*Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΕΚΛΕΙΣΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΛΑΡΝΑΚΟΣ ... Η Εμπορική Σχολή Σαμουήλ της Λευκωσίας εκλείσθη... προ ολίγων ημερών... επειδή η εν λόγω σχολή... μη αποτελεσματικών και αντίθετον προς την κοινωνικήν τάξιν... μέχρις ότου ... θα διευθύνεται κατά τρόπον πρέποντα...*», «*ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΑΤΑΒΙΒΑΖΟΥΝ ΤΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ*», «*Η εφορία του σχολείου απεφάσισε το επί μίαν εβδομάδα κλεισίμου αυτού δια την αποκατάστασιν της τάξεως.*»,). Επιπρόσθετα, προσπάθησε να ελέγξει τον τοπικό τύπο επιβάλλοντας λογοκρισία (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου 2018; Αποστολόπουλος, 2019) («*ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΦΙΜΩΣΙΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ... κυβερνήτην το διακίωμα να απαγορευή την έκδοσιν οιασδήποτε εφημερίδος χωρίς να είναι υποχρεωμένος να εξηγήση τους λόγους... μελέτης*»). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τον Απρίλιο του 1956 να αποπειραθούν να τον δολοφονήσουν με τοποθέτηση βόμβας

στο κρεβάτι του, χωρίς ωστόσο να σημειωθεί κάποιο περαιτέρω συμβάν (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018; Κρανιδιώτης, 1984) («ωρολογιακή βόμβα υπό την κλίνη του κυβερνήτου Χάρντιγκ... είχε κυκλωθεί από ενός μηνός υπό των βρετανικών στρατευμάτων»).

Οι βρετανικές αρχές είχαν καταλάβει ότι για να ελέγξουν καλύτερα την κατάσταση στο νησί έπρεπε να έχουν το νου της στην εκκλησία και κυρίως στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ο οποίος ασκούσε μεγάλη επιρροή σε μεγάλο κομμάτι των Ελληνοκυπρίων. Στο πλαίσιο αυτό, όταν κατάλαβαν ότι ο Μακάριος υποδαυλίζει την βρετανική αποικιοκρατία τον εξόρισαν στις Σευχέλλες στις 9 Μαρτίου 1956. Μαζί του εξορίστηκαν ο Μητροπολίτης Κυρήνειας Κυπριανός, ο ιερέας του ναού της Φανερωμένης στη Λευκωσία, Σταύρος Παπαγαθαγγέλου, ένας από τους στρατολόγους της ΕΟΚΑ και ο γραμματέας του Μητροπολίτη Κυρήνειας και δημοσιογράφος Πολύκαρπος Ιωαννίδης. Την παραμονή της εξορίας είχαν προηγηθεί βομβιστικές επιθέσεις σε διάφορα σημεία από την Ε.Ο.Κ.Α. (Παπαδόπουλος 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019). Ακόμη, οι Βρετανοί σκότωσαν τον ξάδερφο του Μακαρίου, ενώ είχαν γενικότερα μια ελεγκτική και υπονομευτική πολιτική έναντι και των υπόλοιπων Μητροπολιτών που εμφορούνταν από τις ιδέες του («ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ... Κυρήνειας Κυπριανός... Συμβουλίου.», «ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... οι αστυνομικοί εσταμάτησαν... το αυτοκίνητόν του... ηρνήθη και παρέμενε εντός του οχήματος... Ηρεύνησαν τας αποσκευάς αι οποίοι περιείχον ιερά άμφια... έρευναν», «ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΕΠΕΤΕΘΗΣΑΝ ΜΕ ΔΑΚΡΥΓΟΝΟΥΣ ΒΟΜΒΑΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑΝ ΤΟΥ ΜΟΥΣΚΟΥ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ ΑΓΓΛΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ... ήρωος Χαράλάμπους Μούσκου, εξαδέλφου του Εθνάρχου Μακαρίου... εφονεύθη ένας ακόμη Άγγλος στρατιώτης- ο Πιος από της ενάρξεως του απελευθερωτικού αγώνος των Κυπρίων... Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος... έψαλεν αυτοπροσώπως... εφόνευσε Βρεταννός τεγματάρχης... μεγαλοπρεπής στέφανος της ΕΟΚΑ με την υπογραφήν «Διγενής»... Μακάριος... «Οι Άγγλοι πρέπει να εντρέπωνται διότι δεν εσεβάσθησαν ένα νεκρόν»... Μόρφου... μαθηταί και μαθήτριάι... παραταχθή γονυπετής... «Ζήτω η Ένωσις. Μπράβο του»... Αμμοχώστου.», «συνελήφθη... αδελφός του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου», «ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΙΕΡΕΩΝ... εις την Μονήν Κύκκου... Συνελήφθη επίσης σήμερον ο πατήρ Καλλίνικος της Αρχιεπισκοπής...», «Η ΕΘΝΑΡΧΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΠΛΕΚΤΑΝΗΝ ΣΥΛΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... οι Άγγλοι επροτίμησαν να εξορίσουν τον Αρχιεπίσκοπον παρά να τον παρέμψουν εις δίκην... η ατυχής συνέπεια... αρνήσεως της βρετανικής κυβερνήσεως να αναγνωρίση την ύπαρξιν του ζητήματος της Κύπρου μέχρι του

θέρους του 1955... μία μερίς των Ελλήνων της Κύπρου κατέφυγεν εις την βίαν ως το μόνον μέσον δια να αποκτήσουν την ελευθερίαν των... Μακάριος δεν προέβη εις την καταδίκη των βιαιοτήτων... ηυλόγησε τα όπλα... η αναχώρησις του Αρχιεπισκόπου εις Αθήνας είχεν ορισθή... Δύο ημέρας προηγουμένως Βρεταννός αξιωματούχος επισκέφθη τον...προκειμένου... να ληφθούν μέτρα... να φθάση μέχρι του αεροδρομίου, χωρίς να συναντήση οιανδήποτε δυσχέρειαν... Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΠΑΦΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ... εδήλωσε... ότι ουδείς έχει το δικαίωμα να αντικαταστήση...κινήσεως», «Εις την Λάρνακα ο Μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος... Κρατείται... λόγω σχέσεων του με την ΕΟΚΑ...», «ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΚΥΚΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ ΤΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Θ. ΔΕΡΒΗΣ;... συλληφθέντων... άγνωστος αριθμός ιερέων... μόνον Έλληνες... ο δρ. κιουτσούκ ειδοποιηθείς εγκαίρως... ανεχώρησεν εις Άγκυραν... και πολλάί γυναίκες... πρωθυπουργούς της Ελλάδος και της Τουρκίας να κάμουν έκκλησιν προς κατάπαυσιν της βίας Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Ιδιαίτερη μνεία κάνει η εφημερίδα και για τη μονή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, τη Μονή του Κύκκου (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018; Τσιμπόγλου κ.ά., 2006; Βασιλειάδης, 1978) («ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Η Αγία Λαύρα της Κύπρου Η ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΥΚΚΟΥ ΤΟΥ κ. ΦΑΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ «Όσο Το δέντρο της Ρωμοσύνης κλαδεύεται, τόσον φουντώνει» ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ»). Η εφημερίδα σημειώνει και τους βανδαλισμούς στους οποίους προχωρούσαν οι Βρετανοί στις ορθόδοξες εκκλησίες του νησιού προσπαθώντας να συνδέσουν ενδεχομένως την εκκλησία με τη δράση του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. («ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΙ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΟΡΘΟΔΟΞΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ... πρόσφατην επιδρομήν Βρεταννών κομάντος εις εκκλησίας... έρευνας... όπλων και βομβών... ερευνών των.»).

Οι μητροπολίτες στήριζαν την εξουσία του Αρχιεπισκόπου καθ' όλη τη διάρκεια της εξορίας του και δεν προχωρούσαν σε καμία αυτενέργεια χωρίς τη δική του «εντολή». Ο μητροπολίτης Κιτίου ανέλαβε ως διάδοχος κατά τη διάρκεια της απουσίας του Αρχιεπισκόπου (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018; Κρανιδιώτης, 1984). («Ο ΚΙΤΙΟΥ ΑΝΘΙΜΟΣ ΔΗΛΟΙ ΟΤΙ ΜΟΝΟΝ Η ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΙΣ ΔΥΝΑΤΑΙ Ν' ΑΠΟΤΕΛΕΣΗ ΒΑΣΙΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ, ΤΑΣ ΟΠΟΙΑΣ ΟΜΩΣ ΘΑ ΔΙΕΞΑΓΑΓΗ ΜΟΝΟΝ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ... ουδεμίαν κίνησην είμαι διατεθειμένος να αναμιχθώ εφ' όσον ο Εθνάρχης ευρίσκεται εν εξορίαν... Κιτίου Άνθιμος.») Ο Μακάριος βρισκόταν σε επικοινωνία με τους Μητροπολίτες και στις 24 Φεβρουαρίου 1957 μιλώντας στον Μητροπολίτη Κιτίου, του λέει

ότι θα επιστρέψει στο νησί πολύ σύντομα («ΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΙΤΙΟΥ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΓΡΑΦΕΙ: «ΔΕΝ ΘΑ ΜΕΙΝΩ ΠΟΛΥ ΕΝ ΤΗ ΕΞΟΡΙΑ»... 21 Ιανουαρίου... Δεν γνωρίζω αν αι Αρχαί επιθυμούν να παρατείνουν την εδώ παραμονήν μου πέραν του διμήνου ακόμη», «Δευτέρα έκδοσις Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΘΑ ΜΕΤΑΦΕΡΘΗ ΣΥΝΤΟΜΩΣ ΔΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ Η ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ... αντίθεσιν της κυπριακής κοινής γνώμης έναντι διαπραγματεύσεων εντός διεθνούς πλαισίου... προσπάθεια της κυβερνήσεως να δημιουργήση δι' εσωτερικούς λόγους την εντύπωσιν, ότι ευρίσκεται προ διλήμματος κατόπιν της προσφοράς της Ε.Ο.Κ.Α...»).

Ο κυπριακός λαός, αρκετές φορές ξεπερνώντας τις εσωτερικές πολιτικές έριδες και διαφορές, διαμαρτυρήθηκε έντονα για την εξορία του Αρχιεπισκόπου με διαρκείς διαδηλώσεις και απεργίες. Μετά την εξορία, ακολούθησαν μεγάλες διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στην Ελλάδα και την Κύπρο (Παπαπολυβίου, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018; Κρανιδιώτης, 1984) («ΑΠΤΟΗΤΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑΝ, ΒΟΜΒΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΚΤΗΤΑΣ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ... διαμαρτυρίας διά την εκτόπισιν του Εθνάρχου Μακαρίου... ο κυπριακός λαός δεν κόπτεται από την βρεταννικήν τρομοκρατίαν και είναι αποφασισμένος να επιτύχει πάση θυσία, την ελευθερίαν του.... ΠΑΡΕΛΥΣΕ ΠΑΣΑΝ ΚΙΝΗΣΙΝ... αρχιεπισκοπικόν μέγαρον εξακολουθεί να είναι κατειλημμένον...ελληνικά δημοτικά σχολεία παρέμειναν κλειστά... και πολλά αγγλικά», «ΜΕ ΜΑΧΗΤΙΚΑΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΡΑΥΓΗΝ: «ΕΝΩΣΙΣ» ΕΩΡΤΑΣΑΝ ΧΘΕΣ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΜΕ ΔΑΚΡΥΓΟΝΟΥΣ ΒΟΜΒΑΣ ΚΑΙ ΡΟΠΑΛΑ ΕΠΙΤΙΘΕΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΗΛΩΤΩΝ... Ο κυπριακός λαός, απτόητος από τα τρομοκρατικά μέτρα των Άγγλων εώρτασεν σήμερον την επέτειον της Εθνικής Ανεξαρτησίας. Βρεταννικά στρατεύματα και ατυνομία εχρησιμοποίησαν ρόπαλα και δακρυγόνα αέρια.... ψάλλοντες διάφορα πατριωτικά άσματα... Φανερωμένης.... Μεγάλα πλήθη... ελληνικά καταστήματα... κλειστά... «Ζήτω ο Εθνάρχης μας Μακάριος», «Ζήτω ο Γρίβας», «Κάτω ο Χάρντιγκ»... «Ζήτω η Ένωσις»... Εις την Λεμεσόν αι ταραχαί ήρχισαν όταν... νένων παρήλασε... «Ζήτω ο Μακάριος και η ΕΟΚΑ»...», «ΟΓΚΩΔΕΙΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ «ΕΠΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ» ... «Απελευθερώσατε τους κρατουμένους»... «θέλομεν αυτοδιάθεσιν»... ανέκοψε την πορείαν... αστυνομική δύναμις... σύλληψιν τεσσάρων ατόμων», «ΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΩΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΟΧΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΡΚΙΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΛΗΣΜΟΝΗΣΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΕΝΕΞΕΙΣ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΤΑΙ ΗΓΕΤΗΣ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ... ενότητος μεταξύ Ελλήνων της δεξιάς και της αριστεράς... πάσης ιδεολογίας...

αγωνισθούν ομού υπέρ απελευθερώσεως της νήου... επιθυμίας των διά την ένωσιν... σκοπός... ενιαίον μέτωπο εις το αίτημά των δι' αυτοδιάθεσιν... τελεταί... επανόδου του Αρχιεπισκόπου της άρσεως της εκτός νόμου θέσεως του Κομμουνιστικού Κόμματος... διακανονισμόν»).

Η Ε.Ο.Κ.Α., όπως αναμενόταν, ήταν από την πρώτη στιγμή κατά της ενέργειας των Βρετανών (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018; Κρανιδιώτης, 1984) («Ο ΑΓΩΝ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΘΗ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΥΔΕΜΙΑ ΛΥΣΙΣ ΘΑ ΓΙΝΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΑΝΕΥ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΟΝΙΖΕΙ Η ΕΟΚΑ»).

Κατά τη διάρκεια της εξορίας του ο Μακάριος αποκλειόταν από τις συνομιλίες από το Κυπριακό, ίσως επειδή οι Άγγλοι φοβόντουσαν ότι η παρουσία του εκφράζει την πεποίθηση των Ελληνοκυπρίων για ένωση του νησιού με την Ελλάδα (Παπαπολυβίου 2021; Walker, 1984) («Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΟΣΚΛΗΘΗ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΟΥΤΕ ΘΑ ΕΠΙΤΡΑΠΗ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Η ΑΓΚΥΡΑ ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... Επίσης δεν ελήφθη κυβερνητική απόφασις, περί συναντήσεως Φουτ- Μακαρίου και συνεπώς αναβάλλεται η επιστροφή του κυβερνήτου εις Κύπρον. Η συνάντησις προσκρούει κατά τον αγγλικόν τύπον εις αντίδρασιν της Άγκυρας... ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Οι Άγγλοι προέβαλαν ως δικαιολογία για τη μη επιστροφή του Μακαρίου στην Κύπρο τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. (Παπαπολυβίου 2021, Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018) («ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΡΝΟΥΝΤΑΙ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΔΙΑΨΕΥΔΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΦΟΥΤ ΑΙΣΘΗΣΙΣ ΑΠΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΝ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ αίσθησιν ενταύθα η συνέντευξις του Εθνάρχου Μακαρίου... αναμένοντα την παραίτησιν του κυβερνήτου Φουτ κατά την επίσκεψίν του εις Λονδίνον εάν απορριφθούν υπό της αγγλικής κυβερνήσεως αι προτάσεις... δια ... διαπραγματεύσεων... των Κυπρίων... εις τους Έλληνας της Κύπρου περί της γνώμης του Εθνάρχου... Ο κυβερνήτης έρχεται εις το λονδίνον... Αντικείμενον... συνομιλιών... το θέμα της απειλής της ΕΟΚΑ, τα οικονομικά προβλήματα, τα θέματα των κρατουμένων, των εκτάκτων μέτρων, ως και της κινήσεως των Τούρκων... Η προοπτική... διαπραγματεύσεων με τον Μακάριον... δεν υπάρχει την στιγμὴν αυτήν... Η θέσις της αγγλικής κυβερνήσεως παραμένει ότι η άρσις του διατάγματος της εξορίας του Εθνάρχου προϋποθέτει κατάργησιν των έκτακτων μέτρων και ειρήνευσιν... «νέου κύματος τρομοκρατίας»... η ΕΟΚΑ έχει επανοπλισθή με πολυβόλα και βόμβας... επηνδρωμένη με νέα μέλη εκπαιδευθέντα εις το όρος Τρόδος είναι πανέτοιμος να εξαπολύση επίθεσιν... Διγενή... Μπάρμπα Γζώρτζων... κρατούντα την κλείδα της καταστάσεως. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Για να μη διαταράξει τις σχέσεις της με τον Ηνωμένο Βασίλειο, η ελληνική κυβέρνηση δεν ενημέρωνε πολλές φορές τον Μακάριο για τις εξελίξεις προσπαθώντας να δείξει ή απλώς να δείξει ότι δεν υπαγορεύεται η πολιτική της από το Κυπριακό από τον Αρχιεπίσκοπο

(Παπαδόπουλος, 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018). («*Η ελληνική κυβέρνησις απέκρυψεν από τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον την αγγλικήν διακοίνωσιν... αφίξεως του Τούρκου αντιπροσώπου εις την Κύπρον την 1ην Οκτωβρίου*»).

Η εφημερίδα επικεντρώνεται γύρω από τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. και παίρνει θέση σαφώς υπέρ της οργάνωσης χρησιμοποιώντας μάλιστα και ιδιαίτερα πομπώδη και θετικά επίθετα όταν αναφέρεται στους άνδρες της, αλλά και στη νεολαία που στηρίζει τον αγώνα (Παπαπολυβίου 2021; Klerides, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Μαχλουζαρίδης, 1985) («*ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Ένα κήρυγμα... Ο Π. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΝΙΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... στο βάθος της νεανικής ψυχής... υπάρχει... δυναμικής ενέργειας- σαν αυτή που αστράφτει στα βουνά και στις πόλεις της Κύπρου... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ*»).

Η δράση επικεντρώνεται γύρω από δολιοφθορές, τοποθετήσεις και εκρήξεις βομβών κατά των Άγγλων (στρατιωτικές εγκαταστάσεις, αστυνομικά τμήματα, σπίτια Βρετανών αξιωματούχων κτλ.) («*Σήμερον... δύο άγνωστοι προσωπιδοφόροι επλησίασαν στρατόπεδο Αμμοχώστου... κατεδιώχθησαν*», «*ΙΣΧΥΡΑ ΕΚΡΗΞΙΣ ΒΟΜΒΑΣ ΕΝΤΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ... ολίγον μόλις είχαν αναχωρήσει εκείθεν ο διοικητής της Κύπρου σερ Ρόμπερτ Λομταϊήτς. Δεν εσημειώθησαν ζημιαί ή θύματα... Η ταινία προεβάλλετο... η «Ημέρας της Αυτοκρατορίας» και υπέρ του ταμείου της βρεταννικής λεγεώνας... εις απόστασιν πέντε μόνον υαρδών από την αγγλικήν σημαίαν... εφυλάσσετο απόψε υπό αστυνομικών... η πρώτη έκρηξις βομβών από της 12ης Απριλίου...», «... τραυματισμόν Βρεταννού ναύτου... εις το σκότος επί μίαν ώραν, καθ' όν χρόνον είχαν αρχίσει αι δεξιώσεις δια τον εορτασμόν των γενεθλίων της βασιλίσσης της Αγγλίας... λαθραία εισαγωγή όπλων εις την Κύπρον... Επισκοπής... συνέλαβε πλοιάριον του οποίου επέβαινον δύο ένοπλοι... Το... σαμποτάζ εις το σύστημα ηλεκτροφωτισμού της Λεμεσού και της Λάρνακος, καθώς και η σημειωθείσα έκρηξις βόμβας, αποδίδονται γενικώς εις την μυστικήν οργάνωσιν των Κυπρίων εθνικιστών... Ε.Ο.Κ.Α.... βόμβα... Μολότωφ...«*ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΣΕΙΡΑΣ ΕΚΡΗΞΕΩΝ ΒΟΜΒΩΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΧΕΙΡΟΒΟΜΒΙΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ... και εναντίον δύο νυκτερινών κέντρων ανηκόντων εις Άγγλους. Δύο Βρεταννοί χωροφύλακες... εκακοποιήθησαν εις την πλατείαν Μεταξά της Λευκωσίας... Ο ταξίαρχος και η σύζυγός του... ουδέν έπαθον... ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΒΟΜΒΑ ΕΝΤΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ... Λευκωσίας... ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΗΣΥΧΟΥΝ*», «*βομβών επιθέσεως εναντίον βρεταννικής ιδιοκτησίας κέντρου διασκεδάσεως*», «*ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΡΡΙΨΑΝ ΧΕΙΡΟΒΟΜΒΙΔΑΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΟΛΩΝ ΑΜΕΣΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ**

ΔΥΟ ΑΓΓΛΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ... Οι Κύπριοι πατριώται απτόητοι από τας χιτλερικές τρομοκρατικές μεθόδους του νέου δημίου της νήσου... χειροβομβίδος... της Λεμεσού... δεν προεκάλεσε θύματα... έτεροι πατριώται έρριψαν χειροβομβίδα εναντίον βρεταννικού στρατιωτικού αυτοκινήτου... Εκ της εκρήξεως ετραυματίσθησαν δυο στρατιώται... οι παλαιοί πολεμισταί... συνεχίζονται...», «σήμερον την πρωϊαν δε προσωπιδοφόροι της ΕΟΚΑ φέροντες περίστροφα επέδραμον εναντίον μεταλλείων Μιτσερά, τα οποία απέχουν ολίγον μόνον από βρεταννικόν στρατόπεδον... προηγούμενην νύκτα βόμβα εξερράγη εις την Αμμόχωστον εις την είσοδον βρεταννικού πανδοχείου... Θύματα δεν υπάρχουν... Τρεις βόμβες εξερράγησαν εις την Αμμόχωστον... δύο... ορεινήν νοτιοδυτικήν Κύπρον...», «80 χιλιόμετρα δυτικώς της Λευκωσίας... Βόμβα εξερράγη έξωθεν του ταχυδρομείου...», «Κύπριοι πατριώται φέροντες προσωπίδας... 120 χιλιομέτρων... της Λευκωσίας... απέκοψαν τας τηλεφωνικάς γραμμάς... ελιθοβόλησαν αστυνομικά περιπολικά... κατεδικάσθησαν σήμερον ...», «πλήθη Κυπρίων... επιτιθέντα δια λίθων εναντίον Βρεταννών, ετραυματίσαν θανασίμως τον αντισυνταγματάρχη... Κύπριοι πατριώται έρριψαν τρεις βόμβας εναντίον οικιών κατεχομένων υπό βρεταννών... Εις Λευκωσίαν... πολλοί εκατοντάδες νέων... εκκλησίας της Φανερωμένης ελιθοβόλησαν βρεταννικάς δυνάμεις... έρευνας εις την Αρχιεπισκοπήν... β' όμβαι και σφαίραι... Απόψε ερρίφθησαν δύο βόμβαι... παρά το γήπεδον του ελληνικού Λυκείου Λευκωσίας και Τρίτη βόμβα εναντίον οικίας Βρεταννού αξιωματικού εν Πάφω... Ο μητροπολίτης Πάφου... αύριον... δι' Αθήνας... θα συνεχίση... τας συνομιλίας...», «Η χειροτερα ημερα... 13 ΝΕΚΡΟΥΣ ΚΑΙ 91 ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ... Βρεταννοί... Τούρκοι... Έλληνες... Η ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΑΓΓΛΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΟΚΑ...», «ΚΑΤΕΣΤΡΑΦΗΣΑΝ 5 ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΒΟΜΒΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΘΑ ΜΕΤΑΦΕΡΘΟΥΝ ΕΡΓΑΤΑΙ ΕΚ ΜΑΛΤΑΣ;... κατά την τελευταίαν επίθεσιν της ΕΟΚΑ εναντίον της αγγλικής βάσεως του Ακρωτηρίου... καθημερινώς πολλαπλασιαζομένων επιθέσεων των Κυπρίων πατριωτών... ΤΡΕΙΣ ΝΕΑΙ ΒΟΜΒΑΙ ΕΞΕΡΡΑΓΗΣΑΝ ΧΘΕΣ... εις ανοικτόν γήπεδον πλησίον οικιών, όπου διαμένουν αγγλικαί οικογένειαι... εις το αντλοστάσιον του βρεταννικού στρατοπέδου... Άγιον Αμβρόσιον... βόρειον Κύπρον... εάν η εξακολούθησις πράξεων δολιοφθοράς... απόλυσιν όλων των εργαζομένων Κυπρίων... πολλάι δολιοφθοραί κατά την διάρκειαν του χειμώνος...», «Η Ε.Ο.Κ.Α. ΗΡΧΙΣΕΝ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΑΓΓΛΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΑΘΡΟΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΒΟΜΒΩΝ ΠΑΡΑΖΑΛΗ ΚΑΙ ΕΚΠΛΗΞΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ... Βρεταννός μέλος των δυνάμεων Ασφαλείας ετραυματίσθη... πρώτης ενόπλου επιθέσεως εναντίον Βρεταννού από της επαναλήψεως της δράσεως της ΕΟΚΑ, τον παρελθόντα μήνα. Μέχρι του 'δε... σαμποτάζ στρατιωτικών εγκαταστάσεων... ηλεκτρικός μετασχηματιστής... κατεστράφη... πυρκαϊά... Αμμόχωστον... εμπρηστικήν βόμβαν... τρακτέρ... εκρήξεως βόμβας...», «ΕΙΚΟΣΙ ΒΟΜΒΑΙ ΕΞΕΡΡΑΓΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΕΝ ΚΥΠΡΩ... Λευκωσίαν... βρεταννικόν στρατόπεδον της ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ... ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΝ ΔΥΟ Βρεταννών στρατιωτών και ενός Κυπρίου ιδιώτου...είκοσι»).

Το εγκώμιο των αγωνιστών και του συνταγματάρχη Γρίβα πλέκεται και μετά την επίτευξη των συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου, όπου ο αρθρογράφος επικρίνει την ελλιπή, κατά τη γνώμη του,

αναγνώριση του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. από την ελληνική πολιτεία (Παπαδόπουλος, 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018) («ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΡΕΟΣ... Αν δεν υπήρχαν τα παλληκάρια του Διγενή... ιδεαλισμόν... λεοντόθυμον καρδίαν... άγιοι Κύπριοι έφηβοι... παρέδιδαν την ζωήν των...ως λύττρον διά την ελευθερίαν της γης των πατέρων των... επροτιμούσαν τον θάνατον από την παράδοσιν... ετίμησαν τας ωραιότερας παραδόσεις του έθνους... δεν ελύγισαν... Ποιος τους θυμήθηκες... αντιμετώπισαν τους δημίους μιας αυτοκρατορίας... αγνά μέτωπα των εφήβων και των παρθένων... καταναγάσσουν... το σκοτεινό στερέωμα της τυραννίας... σεπτά ονόματα... υπέρλαμπρες πράξεις τους... ασυγκριτη ευχυχία του κυπριακού λαού... τετράχρονης κυπριακής τραγωδίας... ... τους καρπούς των σπλάχνων του, τα τρυφερά του βλαστάρια... μερτύρια των στρατοπέδων συγκεντρώσεως... Δεν είδα, παρά μονάχα στην αρχή του λόγου του... βουλευτού Γεωργίου Αθανασιάδη Νόβα... «Ο ένοπλος εθνικός αγών της Κύπρου έληξε... ασχέτως με το αποτέλεσμα... ηρωικούς νεκρούς... φωτοστέφανον...άθλον των επιζησάντων... Θέλω να πιστεύω ότι διέφυγε την προσοχήν της κυβερνήσεως... ευθύς εξ αρχής την απόδοσιν των δικαίων τούτων τιμών. Νομίζω...δεν είναι αργά να εκπληρώση το Σώμα το οφειλόμενον χρέος.» Ο εθνικός αγών της Κύπρου έληξε πολιτικός. Όχι όμως και ιστορικός... με προϋπόθεσιν την ειλικρινή συνεργασία της ελληνικής πλειοψηφίας με την τουρκικήν μειονότητα... θα φθάση... εις την ολοκλήρωσιν της ελευθερίας του.... Το μεγάλο ηθικό χρέος προς τους πεσόντας πρέπει να πληρωθή. ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ»).

Εφόσον η οργάνωση στρεφόταν εναντίον της αποικιοκρατικής πολιτικής ήταν αναμενόμενο να στρέφεται και εναντίον της βασίλισσας Ελισάβετ, εναντίον της οποίας η αγγλική αστυνομία, σύμφωνα με την εφημερίδα, φοβόταν για εγκληματικές ενέργειες (Lindley, 2007; Argyriou 2018; Rappas 2011) («ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΩΝ ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ ΤΗΣ «ΑΠΕΠΕΙΡΑΘΗΝ ΝΑ ΦΟΝΕΥΣΩ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ ΕΛΙΣΑΒΕΤ» ΚΑΙ Η ΣΚΩΤΛΑΝΤ ΓΥΑΡΝΤ...ΕΚΟΙΜΑΤΟ... Ως γνωστόν, επειδή υπήρχον φήμαι ότι Κύπριοι πατριώται της ΕΟ.Κ.Α. θα απειείρωντο να φονεύσουν την βασίλισσαν χιλιάδες ανδρών της Σκώτλαντ Γυαρντ είχαν αναμιχθή εις το πλήθος κατά την παρέλασιν... κ. Γουώρντ...προσποιούμενος τον δολοφόνον...Ουδείς μου έδωκεν προσοχήν... Ανεπαρκή τα μετρα ασφαλειας και εις Κύπρον... Ενώ δύο Άγγλοι στρατιώται -γράφει ο ανταποκριτής-φονευθέντες απόβόμβαν Κυπρίων «τρομοκρατών»φορτηγών αυτοκινήτων...Ουδέν εξ αυτών ήτο καλυμμένον με συρμάτινον πλέγμα. Θα ηδυνάμην να ρίψω...πολλάς βόμβας...παραπονούνται.»).

Βασικό χαρακτηριστικό της οργάνωσης ήταν και ο διαμοιρασμός προκηρύξεων σε όλη την επικράτεια της Κύπρου (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου 2018) («προκηρύξεις αι οποίαι διενεμήθησαν την ημέραν της Αναστάσεως... απειλείται... θα χυθή βρεταννικόν αίμα... ειδικάς περιπολίας κατά την νύκτα εντός και περίξ της κυπριακής πρωτευούσης, ερευνώντα διάφορα οχήματα διά την ανακάλυψιν εκρηκτικών υλών και αντιβρεταννικών προκηρύξεων... έφερον την υπογραφήν της Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Οργάνωσις κυπρίων Αγωνιστών)...», «Προκηρύξεις της ΕΟΚΑ... η ώρα της απελευθερώσεως και χαρακτηρίζουσαι προδότας τους Έλληνας οι οποίοι θα παρίσταντο εις τας τελετάς των γενεθλίων.... Ευάγγελος Κουταλιανός... πλοίαρχος του βενζινοκίνητου «Άγιος Γεώργιος»... τεσσάρων ετών φυλάκισιν... ανάρρωσιν εις το νοσοκομείον της Λευκωσίας», Προκηρύξεις της Ε.Ο.Κ.Α. διανεμηθείσαι χθες την νύκτα εις τας οδούς των κυριότερων πόλεων της Κύπρου απευθύνονται προς τον «Γκαουλάιτερ Χάρντιγκ»... «Όσον περισσότερους στρατιώτας φέρετε εις την νήσουν- λέγουν αι προκηρυξεις- τόσον περισσότερα θύματα θα υπάρχουν»... Υπογραφήν του αρχηγού της ΕΟΚΑ Διγενή. ...», ««ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ ΜΟΝΟΝ»... προκηρύξεις... καλούν τους Έλληνας μαθητάς να κηρύξουν από της Τετάρτης γενικήν απεργίαν... «Ο κυβερνήτης Χάρντιγκ διά του νόμου επείγουσας ανάγκης μας απηγόρευσε τα πάντα... απεργιών ότι ένα μόν αναγνωρίζομεν νόμον τον νόμον της ελευθερίας. Και ένα... αρχηγόν τον Διγενή», «Εκυκλόφορησαν φυλλάδια της Ε.Ο.Κ.Α. Εις τα οποία αναφέρεται ότι αι απώλειαι των Βρεταννών στρατιωτών... 21 νεκρούς και 15 τραυματία. Η ΕΟΚΑ ουδεμίαν απώλειαν είχεν. Αναφέρεται επίσης ότι ο αγών θα συνεχισθή με περισσότερα και ισχυρότερα μέσα... χωρίς να υπολογισθούν αι απώλειαι και αι ποιναι.»). Η πρώτη προκήρυξη της οργάνωσης ήταν η εξής: «Είναι καιρός να δείξωμεν εις τον κόσμον, ότι εάν η διεθνής διπλωματία είναι ΑΔΙΚΟΣ και εν πολλοίς ΑΝΑΝΔΡΟΣ, η κυπριακή ψυχή είναι γενναία· εάν οι δυνάσται μας δεν θέλουν να αποδώσουν την λευτεριά μας, μπορούμεν να την διεκδικήσωμεν με τα ίδια μας τα χέρια και με το αίμα μας. (...) Ο αγών θα είναι σκληρός. Ο δυνάστης διαθέτει τα μέσα και τον αριθμόν. Ημείς διαθέτομεν την ψυχήν, έχομεν και το δίκαιον με το μέρος μας. Γι' αυτό και θα νικήσωμεν» (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου 2018).

Η Ε.Ο.Κ.Α. δεν στόχευε από την αρχή της δράσης της σε δολοφονίες Βρεταννών πολιτών ή «προδοτών» Κυπρίων, καθώς σκοπός της ήταν ο εκφοβισμός και η άσκηση πίεσης για την επίτευξη της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου 2018; Walker, 1984; Given, 2002; Panayiotopoulos, 1999) («... εις Κύπρον από

της 20^{ης} παρελθόντος Ιουνίου... φόνον δύο ατόμων και τον τραυματισμόν ετέρων 21... η εκστρατεία των επιθέσεων... 1^{ην} Απριλίου... εναντίον των βρετανικών περιουσιών... απέβλεπε... εκφοβισμόν παρά τον τραυματισμόν ... από της 20^{ης} Ιουνίου... εις την δολοφονίαν και τον τραυματισμόν... ιδιαιτέρως... αστυνομίας και του στρατού», «Κύπριοι πατριώται επιροβόλησαν και ετραυμάτισαν σήμερον Βρετανών αεροπόρον... Εις Αμμόχωστον ερρίφθησαν τρεις βόμβαι εναντίον αγγλικής στρατιωτικής περιπόλου. Αι βόμβαι εξερράγησαν χωρίς να προκαλέσουν θύματα... η απεργία είναι σήμερον ευρύτερα της των προηγούμενων τεσσάρων ημερών....», «ΤΡΕΙΣ ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΣΥΝΕΚΛΟΝΙΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ... εις το αρχηγείον της αστυνομίας... γκαράζ εταιρίας ταξί ... οικίαν ενός Αρμένιου... εξ εκρηγνυομένων πυρομαχικών... εις τας αποθήκας του κτιρίου, όπου είχαν συγκεντρωθή κατασχεθέντα όπλα της ΕΟΚΑ.... Συνέβη», «ΔΡΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΩΝ... εις γάμον... Λευκωσίας... εφόνευσαν... Έλληνας Κυπρίου... πρόστιμον 50 λιρών... διότι προέβαινεν εις την πώλησιν βρετανικών προϊόντων παρά την αντίθετον διαταγήν της ΕΟΚΑ...»).

Η σκληρή απάντηση των Βρετανών κυρίως τα χρόνια της διακυβέρνησης του Χάρντιγκ (βασανιστήρια και δολοφονίες) και η παρατεταμένη αναβλητικότητα στην εξεύρεση ικανοποιητικής προς τις ελληνοκυπριακές επιδιώξεις λύσης από πλευράς Ο.Η.Ε. και ελληνικής κυβέρνησης οδήγησαν την οργάνωση στο επόμενο στάδιο του ένοπλου αγώνα (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018; Παπαδόπουλος 2016) («ΦΟΝΟΣ ΚΑΤΑΔΟΤΟΥ.... Οθωμανός ποιμήν Κελ Αρίφ... του συλληφθέντος Κυπρίου Μιχαήλ Καραολή, όστις κατηγορείται ότι εφόνευσε τον αστυνομικόν Ηρόδοτον Παυλή... μέτρα ασφαλείας... κύματος αντιβρετανικών ενεργειών μετά την αναστολήν της Τριμερούς Διασκέψεως του Λονδίνου... τουρκικοί κύκλοι.... Ικανοποίησιν των διότι η Τουρκία... εκφράση τας απόψεις της εις το Λονδίον και να υποστηρίξη την θέσιν της.», «ΕΝΕΤΑΘΗ Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Μετά την απόρριψιν της ελληνικής προσφυγής δια το Κυπριακόν υπό της ΟΗΕ», «η είδησις... στραγγαλισμού του κυπριακού ζητήματος υπό της Γενικής Συνελεύσεως της ΟΗΕ... νέα κύματα αγανακτήσεως μεταξύ του ελληνικού πληθυσμού... οι Έλληνες της Κύπρου οφείλουν πλέον να αναλάβουν εξ ολοκλήρου την τύχην των εις χείρας των... ελληνικάί εφημερίδες της Μεγαλονήσου... πικρίας δια την απόφασιν... αι τουρκόφωνοι... πανηγυρίζουν...», «Υποδιοικητής της αστυνομίας επλήγη θανασίμως από βόμβαν... εφονεύθη από έκρηξιν... εις το γραφείον του... εφονεύθη στρατιώτης της Ραφ και τέσσερις άλλοι ετραυματίσθησαν εξ εκρήξεως βόμβας... Ο τρίτος έπεσε από τα πυρά της ΕΟΚΑ... «ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΡΗΜΕΝΕΣ»...τόρα δεν ομιλούν περί της συντριβής της Ε.Ο.Κ.Α. όπως ο

φανφαρόνος στρατάρχης διεκήρυττε... Εμείς απαντούμε: Και εάν ακόμη οι Άγγλοι φέρουν όλον τον στρατόν τους στην Κύπρο θα τους «ντοπουζιάζουμε» μέχρις ότου φύγουν. Τον πόλεμον θα τον κρατήσουμε εν ανάγκη ακόμη ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ. Θα δούμε ποιος θα βαστάξη εμείς ή αυτοί... ό,τι δήποτε και αν κάμετε.», «ΔΥΟ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΦΟΝΕΥΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΕΤΡΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΥΠΟ ΑΝΤΑΡΤΩΝ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΩΡΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ!... Ο εις εφονεύθη... εις το κέντρον της Λευκωσίας... ετραυματίσθη σοβαρώς και άλλος... εις την Λεμεσόν βόμβα ριφθείσα εναντίον αυτοκινήτου, εφόνευσε τον οδηγούντα αυτό Άγγλον πολίτην... ετραυματίσθησαν η σύζυγος... και εις Βρεταννός στρατιώτης», «ΔΥΟ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΒΟΜΒΑΝ ΡΙΦΘΕΙΣΑΝ ΥΠΟ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α.... Μεσόγι... Πάφου...»).

Τη στιγμή που διαπιστώθηκε το αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις η Ε.Ο.Κ.Α. απειλούσε ανοιχτά μέσα από τις προκηρύξεις της τους Βρετανούς αλλά και τους «προδότες» Κυπρίους (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018; Παπαδόπουλος 2016) («Η ΣΤΙΓΜΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΩΡΙΑΝ ΤΩΝ ΠΡΟΔΟΤΩΝ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ΠΡΟΕΙΛΟΠΟΙΗΣΕ ΧΘΕΣ Η ΕΟΚΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ ... όλοι οι προδότες αστυνομικοί ή πληροφοριοδότες... ανακάλυψιν κρυπτών της ΕΟΚΑ εις την ορεινήν περιοχήν της Κυρηνείας»), προχωρώντας σε εφαρμογή των απειλών της («εις την Λευκωσίαν Κύπριοι πατριώται εφόνευσον απόψε Έλληνα πρώην αστυνομικόν...ο οποίος κατέδιδεν εις τους Άγγλους Κυπρίους αγωνιστάς... Κυρρηνείαν...», «εις τας στέγας υψηλών κτιρίων...περιοχή... τους τελευταίους τρεις μήνες τρεις Βρεταννοί στρατιωτικοί εφονεύθησαν και πέντε άλλοι ετραυματίσθησαν... σφαιρών.»). Στις κηδείες των αγωνιστών της μάλιστα η οργάνωση έστειλε στεφάνια για να τους τιμήσει («Εκ μέρους του ηγέτου Διγενή»... Εις την πάφον... Εψάλλετο ο ελληνικός εθνικός ύμνος, ερρίφθησαν προκηρύξεις... Παγκυπριακής Εθνικής Οργανώσεως Φοιτητών... ετραυματίσαν.»), «Η ΕΟΚΑ ΑΠΕΙΛΕΙ ΜΕ ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΓΓΛΟΥΣ... αν... δεν παύσουν κακομεταχειριζόμεναι τους Κυπρίους... αποδείξεις που μαρτυρούν τι υφίστανται οι κρατούμενοι... Είναι η πρώτη φορά που η ΕΟΚΑ απειλεί με αντίποινα τας βρεταννικάς αρχάς.», «Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΕΝΕΡΓΩΣ ΤΩΡΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΓΑΛΛΟΣ ΒΟΥΛΕΥΕΤΗΣ ΣΥΝΙΣΤΑ... ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΟΠΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... θα τιμωρή πάντα Κύπριον ο οποίος «δεν βοηθεί ενεργώς τον αγώνα»... δεν θα έχουν φωνήν... Όταν βλέπης μίαν κίνησιν της Ε.Ο.Κ.Α. και δεν την προδίδεις εις τας Αρχάς, συντελείς και συ...»). Αυτό συνέβαινε, γιατί είχε παρατηρηθεί το φαινόμενο μέλη της ΕΟΚΑ να προσχωρούν στο αντίπαλο στρατόπεδο για σωρεία λόγων

(Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018; Ioannides, 2018; Vogel, 2015; Ioannou, 2015. Συνεπώς για περισσότερη ασφάλεια, τα μέλη άλλαζαν συνεχώς τα ψευδώνυμά τους. Οι Βρετανοί πρόσφεραν και αμοιβή για παροχή πληροφοριών για την ΕΟΚΑ και για καταζητούμενους που ανήκαν στην οργάνωση (Αργυρού 2004; Αργυρίου, 2018; Rappas, 2011).

Τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α. συμπληρώνουν και άλλες οργανώσεις που στην ουσία ανήκαν στην ίδια, όπως η Ε.Μ.Α. (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου 2018) («*ΝΕΑΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ... απειλές εναντίον των Βρετανών στρατιωτών... υπό της ΕΜΑ (εθνικού μετώπου απελευθερώσεως)... εις Αμμόχωστον... οι Βρεταννοί στρατιώται να εγκαταλείψουν την νήσον «πριν είναι πολύ αργά»...»*) και η Π.Ε.Κ.Α. («*παρά ταύτα ετήρησε... διετήτησον το μαχητικό της πνεύμα... επιφυλακή... επιχειρήσεις ισχυροτάτων βρεταννικών δυνάμεων... άκαρποι... Πολιτική Επιτροπή Κυπρίων Αγωνιστών*» (ΠΕΚΑ) η οποία αποτελεί τον πολιτικό βραχίονα της ΕΟΚΑ... ο Διγενής... απορρίπτει δε πάσαν συμβιβαστικήν λύσιν...», «*Προκηρύξεις... Λεμεσόν... Ουδείς... πρέπει να λείψη... αξίους ήρωας... αίμα διά τον κυπριακόν αγώνα... Ορκιζόμεθα... ότι θα συνεχίσωμεν μέχρις... αυτοδιάθεσιν ΑΠΕΜΟΝΩΘΗ ΤΟ ΜΟΡΦΟΥ... ούτε εις... αγρότας επιτρέπη να εξέλθουν... Ο δήμαρχος... διεμαρτυρήθη... Όταν ανακαλύψατε βόμβας εις την τουρκικήν συνοικίαν της λευκωσίας... δεν επεβάλτε την απαγόρευσιν της κυκλοφορίας... ΠΕΚΑ... καταγγέλει την κυβέρνησιν της Κύπρου επί μεροληψία υπέρ των Τούρκων... ανακαλύπτωνται βόμβαι εις ελληνικά κτίρια... ανατινάσσονται... ενώ... τουρκικός οικίας... άνευ...συνεπείας*»). Οι θυγατρικές οργανώσεις της Ε.Ο.Κ.Α., όπως η ΠΕΚΑ (Πολιτική Επιτροπή Κυπριακού Αγώνος) και η ΑΝΕ (Αλκιμος Νεολαία ΕΟΚΑ) έκαναν αναφορές και παραλληλισμούς με το 1821στις προκηρύξεις τους, τόσο αναφορικά ήρωες όσο και αναφορικά με τα γεγονότα και τις κακουχίες. Επίσης, τα ψευδώνυμα των αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α. παραπέμπουν στο 1821, στον μακεδονικό αγώνα, την Αντίσταση και το έπος του 1940, στις Κρητικές επαναστάσεις, στην ελληνική μυθολογία και στην αρχαία Ελλάδα. Η λειτουργία της Π.Ε.Κ.Α. οργανώθηκε καλύτερα όταν ο Τάσσος Παπαδόπουλος (ψευδώνυμο: Λυσίας) ανέλαβε τη διοίκηση. Ακόμη, με την ιδιότητα του δικηγόρου υπερασπίστηκε πολλούς υπόδικους αγωνιστές της ΕΟΚΑ (Παπαδόπουλος, 2016; Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου 2018).

Γίνεται φανερό από την εφημερίδα ότι τον ένοπλο αγώνα εναντίον των Βρετανών στηρίζαν οι μαθητές, οι φοιτητές και γενικά η νεολαία της Κύπρου. Κυρίως μέσα από απεργίες και διαδηλώσεις διαμαρτυρίας, αλλά και διασπορά προκηρύξεων της Ε.Ο.Κ.Α. εξέφραζαν την αντίθεσή τους στο αποικιοκρατικό καθεστώς, τη δυσαρέσκειά τους για τα βασανιστήρια και τις

δολοφονίες των Άγγλων κατά των αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α. και την επιθυμία τους για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα (Παπαπολυβίου 2021; Klerides, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Μαχλουζαρίδης, 1985) («ΑΠΕΡΓΙΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΒΑΡΕΙΑΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ... Οι Κύπριοι σπουδασταί ανωτέρων σχολών... απεργίαν εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά τας χθεσινάς καταδικας ένδεκα κατηγορουμένων υπό του δικαστηρίου της Πάφου...», «ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΝ ΕΞΑΠΕΛΥΣΑΝ ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΟΤΙ ΑΝΑΓΡΑΦΟΥΝ ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ «ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΧΑΡΝΤΙΓΚ»... δυτικώς της Λευκωσίας, κατόπιν διαδηλώσεων των μαθητών, οι οποίοι ελιθοβόλησαν τον αστυνομικόν σταθμόν ... αντιβρετανικά συνθήματα και ζητούντες την ελληνικήν σημαίαν... ενισχύσεψς 90 απομεμονωμένων σταθμών εναντίον ενδεχόμενων επιδρομών... καταδίωξιν αναγραφόντων...», «Εις την Λευκωσίαν μία βόμβ εξερράγη... σοβαράς ζημίας... Λεμεσόν πολλοί Βρεταννοί στρατιώται ... ινα διαλύσουν διά δακρυγόνων... και κλομπ... διαδηλωτών... 50 χιλιόμετρα από την Λευκωσίαν Άγγλοι στρατιώται ελιθοβολήθησαν υπό Κυπρίων νέων οι οποίοι είχαν συγκροτήσει διαδήλωσιν ζητούντες την αναθεώρησιν της εις θάνατον καταδίκης του Μιχαήλ Καραολή.»), «ι μαθηταί του ελληνικού γυμνασίου της Αιγιαλούσης εκήρυξαν σήμερον απεργίαν και συνεκρότησαν διαδήλωσιν εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά την θέασιν του Ιστού της ελληνικής σημαίας...»). Πολλές φορές οι βρετανικές αρχές συνελάμβαναν τους νεαρούς και τους οδηγούσαν σε δίκη («Είκοσιν Έλληνες μαθηταί... Λαπίθου προήχθησαν σήμερον εις το διακστήριον της Κυρηνείας... παράνομον διαδήλωσιν την 9^{ην} Ιουνίου...Ιουλίου.»), «μαθητής του Γυμνασίου της Αμμοχώστου... σήμερον ενώπιον του δικαστηρίου... κατηγορίαν... ένοπλον βίαν διά την ανατροπήν του Συντάγματος της Κύπρου...», «δώδεκα Κύπριοι μαθηταί κατεδικάσθησαν σήμερον... προστίμου... παρανόμου συγκεντρώσεως... 25ην Μαΐου... έρευνας... Άγιος Ηλίας... Αμμοχώστου... όπλων και εκρηκτικών... ουδέν ανευρέθη.»), «Σήμερον... εις Αμμόχωστον άλλη... Διαδηλώσεις μαθητών εσημειώθησαν εξ άλλου εις Αμμόχωστον και Μόρφου εις ένδειξιν διαμαρτυρίας δια τους προσφάτους βανδαλισμούς των βρετανικών στρατευμάτων...», «ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΓΕΛΟΙΟΠΟΙΟΥΝ ΤΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗ ΜΕ ΞΙΦΟΛΟΓΧΗΝ... Τρεις νεαροί Κύπριοι... παρήλασαν δια των έρημων οδών της Λευκωσίας... Εις εκ των νεαρών Κυπρίων κατεβιβάσθη εκ του όνου του και ηρευνήθη...κατέσχον σήμερον... έγγραφα... μυστικής οδηγίας της οργανώσεως ΕΟΚΑ... συνέχισιν των σπουδών των.»), «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η ώρα της λογοτεχνίας (ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΓΧΟΝΕΣ Του κ. Πέτρου Χάρη) Ύψωσε... τη σημαία της στις 10, στις 11 και στις 12 Μαΐου. Μαζί με όλους τους Έλληνες θρήνησε πολύ, αλλά και κράτησε ψηλά το κεφάλι. Τα δύο παλληκάρια της Κύπρου με τον τρόπο που αντίκρισαν τον τύραννο και τον θάνατο μας έκαναν υπερήφανους και αισιόδοξους... μένουμε όρθιοι...δικαιολογημένα ωργισμένες φωνές πνευματικών μας ανθρώπων... λαός και πνευματική ηγεσία... αρετή της λογοτεχνίας... η ελληνική... μένει βαθύτατα εθνική... η συμβολή της όμως την ώρα της παλληκαριάς και θυσίας πρέπει να είναι ένα έργο με διάρκεια... ένα βιβλίο... το παλληκαράκι που έδωσε τη ζωή του, χωρίς προσπάθεια διαφυγής από το πεπρωμένο, χωρίς δάκρυα... τη θυσία του Καραολή

της Κύπρου, του Καραολή των Ελλήνων... πολλή η ομορφιά σ' όλη αυτή την τραγική ιστορία... λαό που οικτρά αγωνίζεται... πλάτος ψυχής και ζωής... δεν ετρόμαζαν ούτε μπροστά στην αγχόνη... το κουράγιο δεν θα λείψει... η μητέρα μου, να καταφέρουν να αποφύγουν τους θρήνους και τους σπαραγμούς για μένα... Ούτε μια μεγαλοστομία, ούτε ένα παράπονο, ούτε κ' ένας βαρύς λόγος για τον τύραννο. Τώρα πια έχουν όλα τελειώσει ο μελλοθάνατος ξέρει ότι έκαμε το χρέος του δεν έχει ανάγκη να προβάλει θυσία ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ », «... χθεσινάς συγκρούσεις μεταξύ σπουδαστών και αστυνομίας η οποία διέλυσε βιαίως τας διαδηλώσεις των υπέρ του κυπριακού αγώνος... Τραυματισθείς διαδηλωτής.... Συλληφθείς σπουδαστής δεέρνεται από αστυφύλακα... κατώρθωσαν να συλλάβουν.», «Λευκωσίαν... απεργία των μαθητών των γυμνασίων...», «μαθητικής αντιστάσεως κατά του κατακτητού... αδερφοί μας εις τας φυλακάς και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος εις την εξορίαν η κατασκευή... δεν μας ενδιαφέρει... Δημοσίαν Σχολήν Αρρένων... 30 εκ των συμμαθητών των απεφάσισαν να κηρύξουν απεργίαν πείνης, ο διευθυντής όμως της σχολής τους απέβαλε.». Ήδη από το 1954 είχε σταλεί από τους μετέπειτα προέδρους της κυπριακής δημοκρατίας και τότε φοιτητές και μέλη της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Κυπρίων Αγγλίας (ΕΦΕΚΑ), Σπύρο Κυπριανό και Τάσσο Παπαδόπουλο επιστολή στη βρετανική εφημερίδα «The Observer», η οποία δημοσιεύτηκε και μιλούσε για την ένωση με την Ελλάδα (Παπαπολυβίου 2021; Μάτσης 1961; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018).

Από το 1958 και μετά ακούγονταν στις διαδηλώσεις και συνθήματα κατά της Τουρκίας. Η ενεργή εμπλοκή της χώρας στο κυπριακό, η συγκρότηση οργάνωσης που στρεφόταν εναντίον της Ε.Ο.Κ.Α. και οι προστριβές μεταξύ των δύο κοινοτήτων είχαν δημιουργήσει ένα ψυχροπολεμικό κλίμα στο νησί (Παπαπολυβίου 2021; Pattie, 1999; Χατζηδημητρίου, 2018; Zambouras, 2001; Stubbs, 2014; Crawshaw, 2022; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018). («ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΣΥΝΕΚΡΟΤΗΣΑΝ ΔΙΑΔΗΛΩΣΙΝ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΝ ΕΨΑΛΛΑΝ ΓΟΝΥΠΙΕΤΩΣ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΥΜΝΟΝ «ΟΠΛΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΚΑ» «ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ»... «ΕΟΚΑ», «Ένωσις»... κινούμενοι προς την πλατεία Ομονοίας... Η αστυνομία προσεπάθει συνεχώς να απωθή τους διαδηλωτάς... έκαυσαν μίαν τουρκικήν σημαίαν... να ψάλλουν τον Εθνικόν Ύμνον. Οι αστυφύλακες, το πέριξ πλήθος... εις στάσιν προσοχής... Οργήν και αγανάκτησιν... υμετέρα αψυχολόγητος απαγορευτική διαταγή συγκροτήσεως συλλαλητηρίου»). Οι διαδηλώσεις στρέφονταν εν πολλοίς και κατά του σχεδίου Μακ Μίλλαν, ενώ είχαν έντονη ρητορική κατά των Βρετανών (Παπαπολυβίου 2021; Παπαδόπουλος, 2016; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018) («ΖΩΗΡΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΝ ΧΘΕΣ ΔΙΕΛΥΘΗΣΑΝ ΒΙΑΙΩΣ ΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΥΟ ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΚΑΙ ΔΥΟ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ... εις το κέντρον των Αθηνών... κατά του αγγλικοτουρκικού σχεδίου διά

την Κύπρον και της κυβερνητικής πολιτικής... απαγορεύσεως του συλλαλητηρίου... «Έξω από το Ν.Α.Τ.Ο.», «Δεν θα την πουλήσετε», «Ο Μακάριος στην Κύπρο», «Ε.Ο.Κ.Α.»... ζητωκραυγάζοντας πέρ της Κύπρου και του Διγενή... «Θάνατος στους Άγγλους.»).

Στις διαδηλώσεις δεν έπαιρναν μέρος μόνο μαθητές και φοιτητές, αλλά και απλοί πολίτες, αντιμετωπίζοντας σε περίπτωση σύλληψης ποινή φυλάκισης (Παπαπολυβίου 2021; Klerides, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Μαχλουζαρίδης, 1985) («Πάφον ... διαδηλώσεις της 16^{ης} Μαρτίου... φυλάκισιν 15 ημερών...», «Εις την Αμμόχωστον προεφυλακίσθησαν σήμερα δέκα μαθηταί») ή εξορίας («ΟΙ ΑΠΕΛΑΘΕΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ... επτά Έλληνες.... συγκινητικήν τελετήν προς τιμήν... λιμένος.», «ΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ ΤΗΣ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΥΛΟΝ ΚΥΠΡΟΝ ... διαδηλώσεις του λαού της Κύπρου, ο οποίος δεν εποτήθη από τα μέτρα των Άγγλων», «... Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΝ... αποτελεί πολιτικό αστόχημα... θύελλαν διαμαρτυριών εις την Ελλάδα...», «ΝΕΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΞΑΠΕΛΥΣΕΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΠΡΩΤΟΝ ΘΥΜΑ ΜΙΑ ΚΩΦΑΛΛΟΣ ΓΡΑΙΑ... επιχειρήσεις εναντίον των ανδρών της ΕΟΚΑ εις το «τρίγωνον» τρόμου», νοτίως της Αμμοχώστου... κατεσχέθησαν ...όπλα...ανάκρισιν 17 άτομα... νέα επιχειρήσεις... Βορείως της Λεμεσού.... Εφόνευσαν την υπερήλικα Ευτυχίαν Ζενίου, εις το χωρίον Τρουλί της νοτίου Κύπρου... Έλλην Κύπριος εφονεύθη υπό ενόπλων εν λευκωσία σήμερα το απόγευμα... 19ετούς Δημητρίου Βιολάντη εκ του χωρίου Κοκκινότριμιά... Πέντε Κύπριοι συνελήφθησαν ... ανάκρισιν... καταγγελίας περί παραβιάσεως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων... άδειαν., «Από την χθεσινήν πανελλήνιον εκδήλωσιν υπέρ της αυτοδιαθέσεως της Κύπρου... σιωπηλής διαμαρτυρίας το θέαμα των έρημων πόλεων...», «ΕΝΗΡΓΗΘΗΣΑΝ 500 ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ... συστηματικήν ανάκρισιν... βόμβα εναντίον βρετανικής περιπόλου»).

Οι Βρετανοί απέλυαν Κύπριους ή Έλληνες πολίτες από βρετανικές κρατικές υπηρεσίες, φοβούμενοι ότι μπορεί να ενεργούν για λογαριασμό της Ε.Ο.Κ.Α. (Argyriou, 2018; Rappas 2011; Ioannides, 2018) («η απόλυσις των Ελλήνων εργατών εκ μέρους της ΡΑΦ και του βρετανικού στρατού αποτελεί πράξιν αντιποίνων») Οι Ελληνοκύπριοι καθηγητές αντιμετώπιζαν κίνδυνο ακόμη και αφαίρεσης της άσκησης επαγγέλματος («υπό της κυβέρνησεως ανέσταλσαν αι άδειαι εξασκήσεως επαγγέλματος των Κυπρίων καθηγητών Φώτη Λοΐζου και Ήβης Πετρίδου...», «29ετής... Αντώνιος Ραχιώτης... εφονεύθη υπό των Άγγλων... ετρουαματίσθη... Πρόδρομος Παπής... 64 ετών... Ο ιερέυς και πέντε κάτοικοι του χωρίου Πολύστυπος ετέθησαν υπό κράτησιν... κατηγορείται... ορκωμοσίαν υπέρ της ΕΟΚΑ... Τρεις φοιτηταί, κατεδικάσθησαν... περίστροφα... Χάρντιγκ... θα δύναται να απαγορεύει δημοσιεύματα υπό ωρισμένας συνθήκας... αι αγγλικαι εφημερίδες διαματρύρονται... τελευταία υπολείμματα ελευθερίας...»). Πολλοί από αυτούς όμως

στήριζαν στις τάξεις τους τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. («Εις τα σχολεία οι διδάσκαλοι κατά την ώραν της στάσεως ανέπτυξαν εις τους μαθητάς την σημασίαν του αγώνος της ΕΟΚΑ διά την απελευθέρωσιν της Κύπρου.»).

Μάλιστα φτάνει στο σημείο να συγκρίνει την βάνουση κατασταλτική πολιτική των Άγγλων με εκείνη των Τούρκων έναν αιώνα πριν, θέλοντας να τονίσει τον αναχρονισμό και τη βαρβαρότητα της αποικιοκρατικής τους πολιτικής, αν και οι ίδιοι διατείνονταν ότι εκπροσωπούν τον δυτικό πολιτισμό (Αργυρού, 2004) («Συμβαίνουν ακόμη στον 20ον αιώνα τέτοια καταπληκτικά πράγματα, αλλά ότι οι ένοχοι ανήκουν συχνά σε φυλές που υποτίθεται πως αποτελούνε το καύχημα και την ελπίδα της ανθρωπότητος! Ό,τι και να κάνουνε οι Αλβανοί, οι Βούλγαροι ή οι Τούρκοι λίγη εντύπωση, μπορεί να μας κάνη... Τέτοιοι ήταν παντα... Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με κράτη... σηματοφόρους του πολιτισμού... αίσθηση... μας απελπίζει... διαμαρτυρία από το στρατόπεδο συγκεντρώσεως εις το φρούριον της Κυρηνείας... η διαβίωσίς μας είναι τραγική... μεσαιωνικά μαρτύρια και υγρά κελλιά... Αποχωρητήρια δεν υπάρχουν... μικρά σιδηρά δοχεία... δυσωδία... απερίγραπτος η φρικώδης κατάστασις εντός τοιούτων βρωμερών κελλιών ... μνήμης... Τρίπολη στα 1850... περιγραφή της ζωής των φυλακισμένων της Κυρηνείας... με τον τίτλο Τουρκία 1821-Αγγλία 1955... ατίμητη συμβολή στην ιστορία του συγχρόνου πολιτισμού Δ. ΡΩΜΑΣ», «Τώρα που η αποικιοκρατία από το ένα μέρος και ο εκ των κάτω ολοκληρωτισμός από το άλλο απειλούν τα τελευταία λείψανα της ελευθερίας των ανθρώπων, ως και τις περίφημες «ελευθερίες» τους»).

Αναδεικνύεται ακόμη η συνεχής προσπάθεια της αγγλικής εξωτερικής πολιτικής να διατηρήσει το αποικιοκρατικό καθεστώς στην Κύπρο πάση θυσία, προβάλλοντας αρκετές φορές αδιάλλακτη στάση (Παπαπολυβίου, 2021; Παπαδόπουλος, 2016; Pattie, 1999; Klerides, 2021; Ioannides, 2018) («είναι δυνατόν να συνδυασθούν αι στρατηγικαί απαιτήσεις της Μ. Βρετανίας με τους εύλογους πόθους των λαών των αποικιών όπως διατηρήσουν τας φυλετικές και μορφωτικές παραδόσεις των.»), «ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΠΙΡΡΗΠΤΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΑΣ ΕΥΘΥΝΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙΣΑΝ ΕΚΡΗΚΤΙΚΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΝΩ ΕΞΑΠΟΛΥΟΥΝ ΝΕΟΝ ΚΥΜΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ... Ο υφυπουργός Εξωτερικών κ. Νόρτιγκ... η ευθύνη δια την δημιουργηθείσαν εις Κύπρον εκρηκτικήν κατάστασιν βαρύνει την ελληνικήν κυβέρνησιν... εργατικός βουλευτής... Μπαίκερ... η κυβέρνησις θα ηδύνατο να σκεφθή την επανεξέτασιν του κυπριακού ζητήματος και συνέστησεν», «ΑΜΕΤΑΝΟΗΤΟΙ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟΙ... Εις αυτούς οι οποίοι βλέπουν την χώραν μας ως ιμπεριαλιστικήν Δύναμιν... «Όταν η Κίνα φύγη από το Θιβέτ, όταν η Ρωσία εγκαταλείψει την ανατολικήν Ευρώπην, όταν η Γαλλία εγκαταλείψη την Βόρειον Αφρική, όταν η Παρτογαλία φύγη

από την Γκόα όταν.... Και οι Βρεταννοί θα φύγουν από την Κύπρο». ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ... Νάσερ.... των Βρεταννών».) και καρπώνοντας την εύνοια του Ο.Η.Ε. . Στο πλαίσιο αυτό παρατηρείται η συνεχής άρνηση των Άγγλων να προωθήσουν την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα («η άρνησις της να δεχθή την παραχώρησιν της νήσου εις την Ελλάδα», «ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ... συντηρητικός... Γεϊτς... η Ελλάς... ευθύνην των τοπικών και εκκλησιαστικών... Αγγλία... αμύνης της νήσου και της προστασίας της τουρκικής μειονότητας. Ως Άγγλον κυβερνήτη προτείνει τον Δούκα του Κένι.», «ΛΟΓΟΙ ΚΙ' ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ Ο άλλος αποικισμός Ευκαιρίες και κίνδυνοι του ελληνικού κινηματογράφου ΤΟΥ κ. Μ. ΠΛΩΡΙΤΗ Τα σημεία των καιρών δείχνουν ότι η χώρα μας πάει, κι' αυτή, να γίνη κινηματογραφική αποικία. Ω, ας μην τρομάζη η τελευταία λέξη- τόσο δίκαια αποτρόπαιη, προπάντων στις μέρες μας»).

Οι Άγγλοι συζητούν την δυνατότητα αυτονομίας, αλλά όχι και ανεξαρτησίας (Lindley, 2007; Ritcher, 2011) («ΔΙΕΘΝΕΣ ΖΗΤΗΜΑ ΛΕΓΕΙ Ο κ. ΛΟΥΪΔ... το Κυπριακόν δεν είναι πρόβλημα αποικιακόν.... Η πολιτική μας εν Κύπρω, προσέθεσεν ο κ. Λούϊδ- πρέπει να ευνοήση την αυτονομίαν.», «ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΚΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΟΤΑΝ ΟΜΙΛΟΥΝ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ...παγκόσμιον πόλεμον», «δήλωσιν της βασίλισσας της Αγγλίας ότι η βρεταννική κυβέρνησις «θα συνεχίση τας προσπαθείας της διά την εφαρμογήν φιλελεύθερου συντάγματος εις την Κύπρον»....»).

Η πολιτική τους στηρίζεται στη διατήρηση της αποικιοκρατίας, κάτι το οποίο έκαναν και σε άλλα κράτη-αποικίες τους (Lindley 2007; Pattie, 1999; Walker, 1984) (ΛΟΓΟΙ ΚΙ' ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ Η «ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ» Η ΚΥΡΙΑ... δε μπορώ να καταλάβω όλη αυτή τη φασαρία που κάνετε για την Κύπρο. Και μεις έχουμε παρόμοια προβλήματα... κάποιες αποικίες μας δε θέλουν λείει να είναι αποικίες... εξωφρενικές... Τι τους έπιασε... και θέλουν να διώξουν εμάς ή τους Άγγλους ή οποιους... τους κυβερνύν; ... θέλουν την ελευθερία τους... Κουραφέζαλα!... Εσείς, η χώρα σας την κάνατε σημαία και σάλπιγγα για όλους τους λαούς της γης. Και τώρα τη λέτε «κουραφέζαλα»... αυτοί οι λαοί ζούσαν κακά... ώσπου τους «κατακτήσανε» μερικά πολιτισμένα κράτη.... Από φτωχούς και άθλιους, τους έκαναν ανθρώπους... τις έβαλαν να πηδήσουν 20 ή 40 αιώνας μεμιάς... Είσατε τόσο βέβαιη πως όλες αυτές οι χώρες είχαν ανάγκη από άλματα: Η Κύπρος Π.Χ.... αχαριστία... Μοιάζουν με τα ορφανά που αφού, τα υιοθετήση κάποιος και τα μεγαλώση και τα σπουδάση μετά του γυρίζουν την πλάτη και δε θέλουν να τον ξέρουν... Λέτε να το καναν από φιλανθρωπία; Πήραν δέκα εκατό χίλιες φορές πίσω τα λεφτά που ζόδεψαν.... Ήταν ευτυχισμένοι και ήσυχoi. Τώρα σκοτώνονται και αύριο αν πετύχουν αυτό που γυρεύουν, θα χτυπάνε το κεφάλι τους στους γκρεμισμένους τοίχους

τους... Οι Αλγερινοί θα ξαναγίνουν ζούγκλα και οι κύπριοι φτωχοί... Η Ελευθερία δεν είναι επιδόρπιο. Είναι το πρώτο «πιάτο». Φοβάμαι πώς... θα είναι και το μόνο τους πιάτο!- Σε πολλούς φτάνει και τόσο... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ», «Τώρα που η αποικιοκρατία από το ένα μέρος και ο εκ των κάτω ολοκληρωτισμός από το άλλο απειλούν τα τελευταία λείψανα της ελευθερίας των ανθρώπων, ως και τις περίφημες «ελευθερίες» τους»).

Οι απόπειρες των ελληνικών κυβερνήσεων με προσφυγές στην Επιτροπή Ανθρωπίνων δικαιωμάτων εναντίον της Βρετανίας τις περισσότερες φορές αποτύγχαναν, επιβεβαιώνοντας την ισχυρή θέση της Βρετανίας στον οργανισμό, αλλά και την αγγλοτουρκική συνεργασία για την καταπολέμηση του αγώνα για την Ένωση Ελλάδας-Κύπρου αντίστοιχα (Walker, 1984; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018) («υφίσταται πίεσιν όπως αποσύρη την προσφυγήν διά το κυπριακόν... η Ελλάς θα υποστηρίξη την προσφυγήν εις την ΟΗΕ», «ΕΝΕΤΑΘΗ Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Μετά την απόρριψιν της ελληνικής προσφυγής δια το Κυπριακόν υπό της ΟΗΕ», «ΑΙ ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΘΕΟΤΟΚΗ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ... παράλειψις της κυβερνήσεως Καραμανλή να προβή εις άμεσον κατάθεσιν προσφυγής... βάσει του άρθρου...δικαιολογίαν ότι δεν ενδείκνυται προσφυγή... θα απέκλειεν... κατάθεσιν αιτήσεως της Ελλάδος και συζητήσιν... αβάσιμος. Η ενδεχόμενη προσφυγή της Ελλάδος είναι πλέον βέβαιον ότι δεν θα έφθανεν εις το στάδιον... της συζητήσεως... η Βρετανία ως Μ. Δύναμις θα ήσκει το διακίωμα του βέτο...1953 δια το Μαροκινόν ζήτημα...εντόνους αναλογίας με την σημερινήν κρίσμον φάσιν του κυπριακού... ο Γάλλος γενικός διοικητής... εξήτησε την πααίτησιν του σουλτάνου...ηρνήθη να παραιτηθή... εξόριστος εις Κορσικήν... Η Βρετανία αι Ην. Πολιτείαί και η Γαλλία αντετάθησαν εις την εγγραφήν του θέματος εις την ημερήσιαν διάταξιν...Ο.Η.Ε.... αραβοασιατική προσφυγή εις το Συμβούλιον Ασφαλείας...αποφασιστικώς εις την εγγραφήν του Μαροκινού εις την Γενική Συνέλευσιν... εανέλθη μετά δυο έτη... σουλτάνος...», «ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΝ Η ευρωπαϊκή υποεπιτροπή επί των δικαιωμάτων του ανθρώπου ήρχισε σήμερον παρουσία αντιπροσώπων της ελληνικής και της βρετανικής κυβερνήσεως εξέτασιν της ελληνικής αιτήσεως διά το ζήτημα της κύπρου... ελληνική καταγγελία είναι ότι ωρισμένα μέτρα ... (σωματικάί ποιναι, ομαδικά πρόστιμα, απαγόρευσις κυκλοφορίας, κλείσιμον καταστημάτων και κατοικιών, συλλήψεις και εκτοπισμοί) είναι ασυμβίβαστα με... δικαιωμάτων του ανθρώπου... κекλεισμένων των θυρών.», «η ελληνική κυβέρνησις κατέθεσε την 17ην Μαΐου προσφυγήν εις την Ευρωπαϊκήν Επιτροπήν των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου... απειλούντος την ζωήν του έθνους... απαγορεύσεως της κυκλοφορίας... βασανιστήρια... 17ην Ιουλίου κατέθεσε σχετικήν προσφυγήν ... εδέχθη όπως εξετάη 29 εκ των 49 καταγγελιών περί βασανισμού Κυπρίων πατριωτών... ουδεμία απόφασις πρακτικής αξίας ελήφθη... ΟΙ ΤΟΥΡΚΙΚΟΙ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ... του ελληνικού πληθυσμού... 21ην Ιανουαρίου... 9ην Δεκεμβρίου...βανδαλισμούς, λεηλασίας και εμπρησμούς ελληνικών ναών... σκανδαλώδη

ανοχή των βρετανικών αρχών... αναρχίαν και πανικόν... Τουναντίον... αυτή αναρχία... ως επιχείρημα εις τα Ηνωμένα Έθνη υπέρ της διαιωνίσεως του αποικιακού καθεστώτος ή της διχοτομήσεως της νήσου.»).

Ακόμη και οι φωνές που ακούγονταν στο εσωτερικό της Αγγλίας για αλλαγή πλευσης στο Κυπριακό, κυρίως από το Εργατικό κόμμα άρχισαν σιγά- σιγά να υπερκαλύπτονται. Με άλλα λόγια, το Εργατικό κόμμα υιοθέτησε προοδευτικά τις θέσεις του κυβερνώντος συντηρητικού κόμματος (Argyriou 2018; Rappas 2011; Ioannides, 2018; Crawshaw, 2022) («*Η ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥ κ. ΤΣΩΡΤΣΙΑ ΤΟΝ ΠΙΕΖΕΙ Ν' ΑΠΟΦΥΓΗ ΦΙΛΟΚΥΠΡΙΑΚΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ... να τηρήση πλήρη ουδετερότητα εις το κυπριακόν... Η αγγλική κυβέρνησις, συνεχίζει η εφημερίς, απεφάσισε προφανώς να εφαρμόση πολιτικήν «σιδηράς πυγμής» με το σύνθημα «όχι νέαι διαπραγματεύεις προ της καταστολής του (απελευθερωτικού) κινήματος»... εις αυτή ακόμη την Αγγλίαν ηκούσθησαν θαρραλέαι φωναί εναντίον της τοιαύτης πολιτικής του κ. Ήντεν... διά νέων διαπραγματεύσεων και όχι δι' εξοριών και εκτελέσεων Β. ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΣ», «αιτήσεται της εργατικής αντιπολιτεύσεως... θα ζητήση την απελευθέρωσιν του Μακαρίου και την έναρξιν διαπραγματεύσεων... ανησυχίας των εργατικών διά την κατάστασιν εις την Κύπρο συμμερίζονται οι φιλελεύθεροι και η αριστερά πτέρυξ των συντηρητικών, διαπιστώνουσα, ότι μετά το φιάσκο του Σουέζ η Κύπρος είναι άχρηστος ως βάσις και καλύτερον να παραδοθή εις το ΝΑΤΟ...», «*ΤΥΡΑΝΝΙΑΝ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑΣΣ ΜΟΡΦΗΣ ΘΑ ΑΠΕΤΕΛΕΙ Η ΤΥΧΟΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΒΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ... άνευ προηγουμένης συνεννοήσεως μετά του κυπριακού λαού... τυχόν... αεροπορική βάσις του ΝΑΤΟ... πρότασις μομφής... απερρίφθη.*», «*Εργατικών επίσημον υποστήριζιν του δικαιώματος αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων... Κυπρίους.*», «*ο Άγγλος εργατικός βουλευτής... εάν η Τουρκία... η διανομή της νήσου αποτελεί μόνον τρόπον διακανονισμού... τότε με θλίμιν και στενοχωρίαν πρέπει να υποδεχθή τις τούτο... η επίλυσις... μόνον με την χορήγησιν ανεξαρτησίας εις την νήσον... δεν πιστεύω, ότι η νήσος θα προσαρτηθή εις την Ελλάδα.*», «*Εργατικούς... μεταβολήν της στάσεώς των υπέρ του αγγλικού σχεδίου διά το κυπριακόν*», «*ΕΝΕΤΑΦΙΑΣΕΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΤΟΥ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΧΘΕΣ ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΚΟΜΜΑ... απέφυγε να καθορίση την θέσιν του*»). Μάλιστα Οι Βρετανοί προχώρησαν τον Οκτώβριο του 1956 σε προσφυγή κατά της Ελλάδας, διότι η Ελλάδα, όπως υποστήριζαν, βοηθούσε με όπλα την ΕΟΚΑ και υποκινούσε «τρομοκρατικές ενέργειες» με εκπομπές της ελληνικής ραδιοφωνίας για την Κύπρο (Pattie, 1999; Αργυρού 2004; Παπαπολυβίου 2021).*

Για να ενισχύσουν τη θέση τους, εμπλέκουν στο παιχνίδι των διαπραγματεύσεων την Τουρκία,

η οποία έχει κατά νου τη διχοτόμηση του νησιού και φαίνεται να συμφωνεί σε περισσότερα σημεία με την αγγλική πολιτική σε σύγκριση με τους Έλληνες. Οι Βρετανοί άρχισαν να βάζουν στο παιχνίδι και την Τουρκία, προτείνοντας να μετέχουν στη Νομοθετική Συνέλευση και Τουρκοκύπριοι βουλευτές. Ο Radcliffe ήθελε με το σύνταγμά του να διατηρήσει την βρετανική εξουσία, ενώ το «μπάσιμο» της Τουρκίας που πέτυχε φάνηκε και λίγους μήνες αργότερα από τις δηλώσεις του Lennox- Boyd ότι «η τουρκική κοινότητα (πρέπει) να έχει την ίδια ελευθερία με την ελληνική κοινότητα να αποφασίσει η ίδια το μελλοντικό καθεστώς της». Στην ουσία δόθηκε στην Τουρκία ο ρόλος του ισότιμου παίχτη στο παιχνίδι των διαπραγματεύσεων (Παπαπολυβίου, 2021; Παπαδόπουλος, 2016; Pattie, 1999; Klerides, 2021; Ioannides, 2018; Zambouras, 2001) («*ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΙΣ... Η Κύπρος κινδυνεύει να δημιουργήσει διχόνοιαν... Γιαλμάν... προσωρινήν λύσιν... κοινήν ελληνοβρεταννοτουρκικήν διοίκησιν... ζήτηματος*»), «*Ο ΔΙΑΜΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΟΝΗ ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΑΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΖΗΤΟΥΝ ΑΔΕΙΑΝ ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΩΝ... Μεντερές.... Κιουτσούκ... οργανώσεως «η Κύπρος είναι τουρκική»... εζήτησαν.... Άδεια επαναλήψεως της δράσεώς της... απηγορεύθη μετά τα γεγονότα του 1955... Βεργκίν.*», «*Δευτέρα έκδοσις Ο κ. ΛΟΪΝΤ ΘΑ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΔΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ... οξυτάτης αντιδράσεως των Τούρκων εις το αγγλικόν σχέδιον... εκγατάστασιν τουρκικών στρατευμάτων εις την Κύπρον... ΝΑΤΟ και αυτοδιάθεσιν... Οι Τούρκοι όμως προτιμούν άμεσον διχοτόμησιν... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*»).

Προτιμά μια τριπλή κατοχή του νησιού κάτι το οποίο προωθεί και η Αγγλία (Παπαπολυβίου 2021; Ioannou 2015; Αποστολόπουλος 2019; Αργυρού 2004) («*Ο κ. ΖΟΡΛΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΤΟΝ ΑΓΓΛΟΚΙΝΗΤΟΝ ΡΟΛΟΝ ΤΟΥ... ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών... ετόνισεν ότι ουδέποτε δύναται να τεθή ζήτημα παραχωρήσεων προς την Ελλάδα επί του Κυπριακού... αξιέπαινος η βρετανική πρωτοβουλία... διασκέψεως... συνέχισεν... είναι λάθος να υποστηρίζεται ότι η Μ. Βρεταννία ασκεί αποικιακήν πολιτικήν εις την Κύπρον... Παραμένοντες εις την Κύπρον υπηρετούν... παγκοσμίου ειρήνης και της ελληνοτουρκικής φιλίας... λύπην... δια το γεγονός ότι η τρομοκρατία ενθαρρύνεται από θρησκευτικούς ηγέτας... η αρχή η οποία πρέπει να εφαρμοσθή εις την Κύπρον είναι όχι της υατοδιαθέσεως αλλά του σεβασμού των διεθνών υποχρεώσεων...*», «*Η ΑΓΓΛΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ... Ενώ Τούρκοι... κατέστρεφαν ό,τι ελληνικόν εύρισκον εις τον δρόμον των, Βρεταννοί κομμάντος απεβιβάζοντο εις την Κύπρον δια να καταπνίξιν τον ιερόν αγώνα του Κυπριακού λαού δια την απόκτησιν της ελευθερίας του.*», «*ΤΡΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΥΖΗΤΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ Ο ΚΥΒΕΝΡΗΤΗΣ κ. ΧΙΟΥ ΦΟΥΤ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ... αγγλικούς, τουρκικούς και ελληνικούς τομείς...*

Υπό το σχέδιον τούτο η Βρετανία διατηρεί την κυριαρχίαν και τον πολιτικόν έλεγχον εφ' ολοκλήρου της Κύπρου.... Θα διοικούνται υπό ομοσπονδιακής κυβερνήσεως υπό την αγγλικήν κυριαρχίαν... θα οδηγήει τελικώς εις την διχοτόμησιν της νήσου. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΘΑ ΕΞΑΓΓΕΛΙΟΥΝ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ... Η Μ. Βρετανία να επιβεβαιού τα μακροπρόθεσμα κυριαρχικά της δικαιώματα και την πρόθεσίν της να διατηρήση αυτά επί πολλά έτη ακόμη.... Τούρκους και Έλληνας Κυπρίους να συμμετάσχουν πληρέστερον εις την διακυβέρνησιν της νήσου... συνεργασίαν αμοιτέρων των κοινοτήτων... Ο κ. Τσώρτσιλ προβάλλει το σχέδιον, ως επιβεβλημένον... προς αποσόβησιν εμφυλίου πολέμου... δεδομένου ότι αμφότεραι αι χώραι είναι μέλη του ΝΑΤΟ... Ο κ. Τσώρτσιλ μεταδίδει ότι το Κυπριακόν δεν επιδέχεται κομματικάς απόψεις... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Μάλιστα, Τουρκοκύπριοι έφτασαν στο σημείο να ιδρύσουν αντίστοιχη οργάνωση στην Κύπρο, η οποία στρέφονταν απροκάλυπτα κατά της Ε.Ο.Κ.Α., αλλά τόνιζε ότι δεν πρόκειται να πειράξει Βρετανούς πολίτες (Παπαπολυβίου 2021; Pattie, 1999; Χατζηδημητρίου, 2018; Zambouras, 2001; Stubbs, 2014) («ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΝΑΓΓΕΛΟΥΝ ΙΔΡΥΣΙΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ... ΚΙΤΕΜΒ... η οποία θα αγωνισθή κατά της οργανώσεως ΕΟΚΑ...», «ΔΥΟ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 18 ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΑΠΟ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ», «ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ... Τ.Μ.Τ... να προστατεύσετε την ζωήν και την περιουσίαν των Τούρκων... εν εναντία περιπτώσει θα το πράζωμεν μόνοι μας... θα εκδικηθή... Θα εξοντώσωμεν όλους τους ένοπλους Έλληνας, αλλά δεν θα εγγίσωμεν τος Άγγλους.»). Οι Βρετανοί στήριζαν τη συγκεκριμένη οργάνωση, για να αντιμετωπίσουν πιο δυναμικά την Ε.Ο.Κ.Α. («πιθανότατα εκδηλώσεως βίας ... κτηνωδών δολοφονιών εις τας οποίας προβαίνουν οι Έλληνες τρομοκράται... ΕΟΚΑ... οι Βρετανοί εξωθούν τους Τούρκους εις βίαν, εναντίον των Ελλήνων της Κύπρου, προς υποστήριξιν της θέσεως περί δήθεν... αντιδράσεως...», «ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ... κατηγορεί την κυβέρνησιν της Κύπρου ως διαστρέψασαν τα γεγονότα της παρελθούσης εβδομάδος... αι αγγλικαί δυνάμεις ουδέν έπραξαν δια να εμποδίσουν τας βαρβάρους τουρκικάς επιθέσεις... αγγλικής δυναστεύσεως της Κύπρου... το τέλος δεν ευρίσκεται πολύ μακράν... ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ ΑΝΕΜΕΝΟΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ... προκήρυξις της τουρκικής μυστικής οργανώσεως της νήσου... ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ... εκ Τουρκίας... πλέον.»). Η οργάνωση ιδρύθηκε για να προστατεύσει δήθεν την τουρκική κοινότητα από αφανισμό στο νησί («... ο τουρκικός πληθυσμός της Κύπρου «εξοντώνεται άνευ οίκτου»).»). Όπως και η Ε.Ο.Κ.Α. έτσι και αυτή κηρύχθησαν παράνομες από τη βρετανική αστυνομία, η οποία όμως στην περίπτωση των Τούρκων δεν ενήργησαν με την ίδια ταχύτητα. Η ΕΟΚΑ προσπάθησε να καθησυχάσει τους Τούρκους, ότι μια ένωση με την Ελλάδα δεν θα σήμαινε τον αφανισμό τους, αλλά διάφορες

Τουρκοκυπριακές οργανώσεις με επικεφαλής τους Φαζίλ Κουτσιούκ και Ραούφ Ντενκτάς υποστηρίζαν το αντίθετο (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018; Αποστολόπουλος, 2019) . Οι Τούρκοι φοβόντουσαν όμως μη πάθουν οι Τουρκοκύπριοι ότι είχαν πάθει οι Τουρκοκρήτες μερικά χρόνια νωρίτερα με τη μαζική μετανάστευσή τους καθεμία (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022).

Ο ισχυρός άντρας της τουρκοκυπριακής κοινότητας Κιουτσούκ απείλησε ανοιχτά τον Ιανουάριο του 1958 τους Ελληνοκύπριους και την Ε.Ο.Κ.Α. ότι οι Τούρκοι θα προβούν σε ανάλογες ένοπλες επιχειρήσεις (Kizilyürek, 2012; Zambouras, 2001; Τσιούμης 2014; Τσιούμης 2000) (*«Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΤΟΠΙΝ ΜΑΚΡΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ κ.κ. ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΖΟΡΛΟΥ ΑΠΕΙΛΕΙ ΝΑ ΕΞΑΠΟΛΥΣΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ Ο κ. ΖΟΡΛΟΥ ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... το μέλλον και την ανάπτυξιν της τουρκικής κοινότητος... αρχής της ισότητος... Η τρομοκρατία... μέχρι τούδε εν είδος προνομίου των Ελλήνων...»*). Οι απειλές του έγιναν πράξη λίγους μήνες αργότερα τον Ιούνιο του 1958 (*«ΟΙ ΚΩΔΩΝΕΣ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ ΗΧΗΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ «ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΙΣ ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ»... πολλοί Έλληνες Κύπριοι παρεβίασαν την απαγόρευσιν κυκλοφορίας... προ τουμεσονυκτίου... οι κώδωνες των εκκλησιών... φήμαι ότι οι Τούρκοι ετοιμάζονται να επιτεθούν... ομάδες Τούρκων... ανέμενον επίθεσιν των Ελλήνων... Βρεταννικαί δυνάμεις... να επιστρέψουν ησύχως εις τας οικίας των... Πολλαί ελληνικαί οικογένειαι διαμένουσαι εις τας τουρκικάς συνοικίας της πόλεως, ανεχώρησαν σήμερον διά το ελληνικό... πυρκαϊών ... 30 περίπου καταστήματα και κατοικίας ανήκοντα εις Έλληνας... νεαρών Τούρκων ως υπόπτων εμπρησμών... δακρυγόνων.»*).

Ταυτόχρονα, για να ενθαρρύνουν την ιδέα της διχοτόμησης παρακινούσαν τους Τουρκοκύπριους να μετακινηθούν σε συγκεκριμένα σημεία του νησιού, ώστε να προωθήσουν την πραγματοποίηση του σχεδίου τους (*«ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΔΗΛΟΥΝ ΟΤΙ ΗΡΧΙΣΕΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΣ Η ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΣ ΙΔΡΥΘΗ «ΕΠΙΤΡΟΠΗ» ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ... ευρείας εκτάσεως μετακίνησιν Τούρκων διαμενόντων εις τας ελληνικάς συνοικίας... προς τας ζώνας... υπό Τούρκων και αντιστρόφως... επιτροπή διά την μέριμναν της τουρκικής συνοικίας της Λευκωσίας... τουρκικαί τράπεζαι προσέφεραν χρήματα δια την μετακίνησιν... Εκπρόσωπος της ελληνικ'ής κοινότητος σχολιάζων... απίθανον... Εις ουδέν σημείον της Κύπρου οι Τούρκοι αποτελούν πλειοψηφίαν και οι Έλληνες Κύπριοι ουδέποτε θα αποδεχθούν την διχοτόμησιν... ούτε μετεκινήθησαν προσωρινώς... ελληνικός κινηματογράφος... επурπολήθη από τους Τούρκους...»*). Προέβλεπαν ήδη πριν από την εισβολή του 1974 τον διαμελισμό του νησιού στην κατάσταση που βρίσκεται έως σήμερα

(Zambouras, 2001; Τσιούμης, 2014; Παπαπολυβίου 2021) («ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΤΡΙΜΕΡΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... Σαγκέρ... αντιτίθεται κατηγορηματικώς εις το βρετανικόν σ'χεδιον διά την Κύπρον... εκτός της διχοτομήσεως... συνέστησε... βορείου τμήματος εις την Τουρκίαν και του νοτίου εις την Ελλάδα... μετακινήσεις του πληθυσμού... εντός δέκα ετών... ΝΑΤΟ»). Οι Τούρκοι έφτασαν στο σημείο να ισχυριστούν ότι ο ίδιος ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, Αβέρωφ, είχε αποδεχθεί ήδη από το 1956 τη διχοτόμηση του νησιού με την τριπλή παρουσία Ελλήνων, Τούρκων και Βρετανών («ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΤΙ Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΕΡΙ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΕΧΕΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΙΣ ΣΥΣΚΕΨΙΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΤΗΝ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1956... Μπόυντ... 19ην Δεκεμβρίου... η Κύπρος δύναται να διχοτομηθή μεταξύ Τούρκων και Ελλήνων αλλ' ότι τούτοι δεν αποτελεί καλήν λύσιν... τούτο σημαίνει ότι η πρότασις δεν προήλθεν εκ μέρους της Αγγλίας... από την Ελλάδα.... Τοιουτοτρόπως.»)

Η αγγλοτουρκική συνεργασία φαίνεται επίσης και από τις κατά καιρούς δηλώσεις των πολιτικών της Τουρκίας (Παπαπολυβίου 2021; Crawshaw, 2022; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018) («ΜΕΝΤΕΡΕΣ... του μέλλοντος των εν Κύπρω Τούρκων, θα πρέπει να υφίσταται εντός των πλαισίων της ασφαλείας της πατρίδος μας... Αρχικώς είμεθα υπέρ της διατηρήσεως του νυν καθεστώτος.», «Ο ΤΟΥΡΚΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ κ. ΖΟΡΛΟΥ ΔΙΗΛΘΕ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ ΜΑΚΡΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ κ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ»... εχαιρέτησε... ο διευθυντής του διπλωματικού γραφείου... Καβαλιεράτος... ηρώτησε εάν η παραχώρησις τουρκικών βάσεων εις την Κύπρον αποτελεί προϋπόθεσιν συμφωνίας της Τουρκίας δια μίαν λύσιν του Κυπριακού... δεν εισήλθον εις τοιούτας λεπτομερείας... απέφυγε να καθορίση την τουρκικήν στάσιν επί του Κυπριακού... ομοίως... εάν η ανεξαρτησία... λύσιν... δεν θα πράξωμε κάτι εναντίον της Βρετανίας... Κωνσταντινουπόλεως.»), που δείχνουν ότι και οι δύο χώρες επιθυμούν τη διαιώνιση της αποικιοκρατίας στο νησί («Σήμερον όμως δεν δυνάμεθα... διότι... γεγονότα... τρία σημεία της προπαγάνδας... α) κυπριακόν... διαίνωσιν της αποικιοκρατίας της Αγγλίας β)... η Τουρκία εξυπηρετεί τα συμφέροντα των Άγγλων... γ)... η Αγγλία εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Τουρκίας... ανακριβή»), αλλά και τη «λύση» της διχοτόμησης («Της διχοτομήσεως, η οποία κατά τους Άγγλους αποτελεί το μόνο, αλλ' ανυπέρβλητον εμπόδιον προς διακανονισμόν του κυπριακού», «ο Άγγλος εργατικός βουλευτής... εάν η Τουρκία... η διανομή της νήσου αποτελεί μόνον τρόπον διακανονισμού... τότε με θλίψιν και στενοχωρίαν πρέπει να υποδεχθή τις τούτο... η επίλυσις...

μόνον με την χορήγησιν ανεξαρτησίας εις την νήσον... δεν πιστεύω, ότι η νήσος θα προσαρτηθή εις την Ελλάδα.»), «ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΤΟΙΜΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ Ο κ. ΜΠΟΪΝΤ... συντηρητικούς... και δυνατόν η αγγλική κυβέρνησις να αναγκασθή να το εφαρμόσῃ... ο υπουργός των Αποικιών... ελπίζω να μη φθάσουμε... Δυνατόν όμως να φθάσωμεν.... Υπάρχει... έτοιμον σχέδιον... πρώτην φοράν... ύπαρχζιν σχεδίου πλήρους διχοτομήσεως της Κύπρου... αν οι Έλληνες συνεχίσουν αρνούμενοι την συνεργασία των... εκβιασμού της Ελλάδος... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Τη συνεργασία αυτή προκρίνει με τις προκηρύξεις της και η Ε.Ο.Κ.Α (Παπαπολυβίου 2021; Μάτσης 1961).

Ωστόσο, υπήρξαν στιγμές που τουρκοί κύκλοι παραδέχονταν ότι την σύγκρουση της ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής κοινότητας την υποδαύλιζαν οι Βρετανοί (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019) («ΑΝΗΣΥΧΕΙ Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ... δια τους Τούρκους... συμπλοκαί μεταξύ των δύο κοινοτήτων, την ευθύνην θα φέρουν αι αγγλικαί αρχαί της Κύπρου», «Κατά τον Τούρκο αντιπρόσωπον η αύξησις της εντάσεως.... Οφείλεται... εις την επικείμενιν δημοσίευσιν του βρεταννικού σχεδίου διά την νήσον», «Τουρκία... υπεροψίαν αλέκτορος... καιροσκοπικήν πολιτικήν... Αγγλίας... εδημιούργησε την τρομοκρατίαν δια της μεταχειρίσεως... κυπριακού λαού...»).

Άλλωστε, οι Βρετανοί, σύμφωνα με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, επιχειρούσαν να εμφανίσουν το Κυπριακό ως μια διαφωνία Ελλάδας-Τουρκίας, για να δικαιολογήσουν την «επιβεβλημένη» παρουσία τους στο νησί (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Αποστολόπουλος 2019; Argyriou 2019) («... η κυβέρνησις του Λονδίνου προσπαθεί να εμφανίση το Κυπριακόν ως διαφοράν μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας... Πρόκειται περί διαφοράς μεταξύ Αγγλίας και Κύπρου και κατά συνέπειαν, αι συνομιλίας πρέπει να είναι διμερείς... μεταξύ Αγγλίας και Κυπριακού Λαού... η Κύπρος ανήκει εις τον λαόν της και ουδείς τρίτος δύναται να αποφασίση όσον αφορά το μέλλον της νήσου μας.»), Στο πλαίσιο αυτό οι Υπουργοί Εξωτερικών Αβέρωφ και Ζορλού, αναγνωρίζοντας ότι οι Βρετανοί όλο αυτόν τον καιρό δημιούργησαν και συντηρούσαν την πολεμική ρητορική μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, συμφώνησαν τον Δεκέμβριο του 1958 την ισοτιμία μεταξύ των δύο κοινοτήτων στο νησί (Παπαπολυβίου 2021; Zambouras 2001) («Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΟΤΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΘΑ ΛΥΘΗ ΙΣΩΣ ΕΝΤΟΣ ΕΒΔΟΜΑΔΩΝ Ο ΖΟΡΛΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΗΣΕΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥ ΔΥΟ ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ... βελτιώσεως των ελληνοτουρκικών σχ''εσεων... Αβέρωφ... εξήτησε την απονομην χάριτος... Ζορλού... υποστήριξε ζωηρώς... οι Τούρκοι εξήτησαν όπως μη αποκαλυφθη... ινα μη φέρουν την Βρεταννίαν εις δυσχερή θέσιν... Αβέρωφ... οι Έλληνες δεν θα συμμετάσχουν της

διασκέψεως παρά μόνον όταν είναι... βεβαία η επιτυχία της... επιθυμεί ή την τελική λύσιν της αυτοκυβερνήσεως με εγγυήσεις πλήρους ισότητος δια την τουρκικήν κοινότητα και διατήρησιν των αγγλικών βάσεων ή την προσωρινήν λύσιν της εσωτερικής αυτοκυβερνήσεως η οποία δεν θα προδικάζη την τελικήν λύσιν Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Οι Τούρκοι προωθούσαν την ιδέα της κυπριακής ταυτότητας, για να απομακρύνουν την πιθανότητα ένωσης του νησιού με την Ελλάδα και μιλούσαν για καθαρά ανεξάρτητο κράτος, που όμως θα ελεγχόταν και από αυτούς [34]. («αίτημα της Τουρκίας... η δημιουργία «Κυπριακής Ομοσπονδίας»...»).

Η Ελλάδα δεν ήθελε να φτάσει στα άκρα τις σχέσεις της με την Τουρκία έχοντας στο νου την διαχείριση της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης και την αντίστοιχη ελληνική στην Κωνσταντινούπολη (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού, 2004 ; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018; Τσιούμης 2014; Τσιούμης 2000; Τρουμπέτα 2001).

Η απειλή απόβασης των τουρκικών στρατευμάτων στην Κύπρο είναι γνωστή ήδη πολύ πριν την εισβολή του 1974. Οι Τούρκοι απειλούσαν ανοιχτά με εισβολή σε περίπτωση προσάρτησης του νησιού από την Ελλάδα (Zambouras, 2001; Τσιούμης, 2014; Παπαπολυβίου 2021) («ΔΥΟ ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΙ ΚΑΙ ΣΚΑΦΗ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΑ ΔΙ' ΑΠΟΒΑΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ... εις τας νοτίους ακτάς... επίσης και πλοία... εφαρμογήν αυτοκυβερνήσεως, β) παραμερισμός θέματος ενώσεως με την Ελλάδα και γ) εγκατάστασιν εις Κύπρον βάσεως του ΝΑΤΟ, υπό τουρκικήν κυρίως διοίκησιν. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΕΠΙΜΟΝΩΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΖΩΗΡΑΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΙ ΕΙΣ ΟΥΑΣΙΠΚΤΩΝ ... τουρκικών στρατευμάτων εις τας τουρκικάς ακτάς... απόβασιν... εις περίπτωσιν κατά την οποίαν η Βρεταννία ήθελε τυχόν αποφασίσει να εγκαταλείψη την Κύπρον... εις μίαν τοιαύτην περίπτωσιν η ελληνική κυβέρνησις δεν θα εμείνη απαθής.... Ο Έλλην πρεσβευτής κ. Μελάς επεσκέφθη... τον υπουργό εξωτερικών κ. Ντάλλες και συνεζήτησε... το Κυπριακόν... εκλογάς.», «Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΕΠΙΒΕΒΑΙΟΙ ΟΤΙ Η ΑΓΚΥΡΑ ΕΙΧΕ ΖΗΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... η Βρεταννία απέρριψε την πρότασιν... πιστεύομεν ότι οι Άγγλοι θα αναθεωρήσουν... να συμβάλωμεν αποτελεσματικώς εις την αποκατάστασιν της ειρήνης και της ησυχίας...»).

Τα «Σεπτεμβριανά» ήταν μια καθοριστική στιγμή στην εξέλιξη του Κυπριακού και η εφημερίδα αφιερώνει αρκετές επιφυλλίδες, όπου ασχολείται με τα γεγονότα εκείνων ημερών από τη στιγμή της έκρηξης στο τουρκικό προξενείο Θεσσαλονίκης (Τσιούμης, 2014; Τσιούμης 2000; Παπαπολυβίου 2021; Zambouras, 2001) («ΚΑΨΥΛΛΙΟΝ ΔΥΝΑΜΙΤΙΔΟΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ

ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ... 12.25 μετά μεσονύκτιον άγνωστοι... περίβολον... Ουδέν θύμα... Υπό της αστυνομίας ουδέν ανεκοινώθη εισέτι περί των δραστών της αποπείρας.») μέχρι τους βανδαλισμούς κατά των Ελλήνων πολιτών στην Κωνσταντινούπολη [11]

(«Δύο ακόμη αποδείξεις της κτηνωδίας του τουρκικού όχλου... οπλισμένοι... ανηπεράσπιστην Ελληνίδα... λεηλασίαν των ελληνικών καταστημάτων...», «ΕΚΛΕΙΣΘΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝ. ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΡΑΤΗΘΗΣΑΝ 12 ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΕΤΑΘΗΣΑΝ ΤΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ... δώδεκα.») Για να φτάσουμε έως στα «Σεπτεμβριανά» του 1955, προηγήθηκε η τριμερής διάσκεψη του Λονδίνου, όπου η Ελλάδα αναγνώρισε το δικαίωμα αυτοδιάθεσης της Κύπρου με προοπτική ανεξαρτησίας, τη στιγμή που η Βρετανία ήθελε ουσιαστικά να συνεχίσει να ελέγχει την κατάσταση στο νησί τοποθετώντας Βρετανό κυβερνήτη (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Κρανιδιώτης 1981; Souter 1984; Crawshaw, 2022).

Η εφημερίδα σημειώνει με έκδηλη ειρωνεία και απογοήτευση την καθυστερημένη αντίδραση των ευρωπαϊκών λαών και ιδιαίτερα των φερόμενων και ως συμμάχων της Ελλάδας στις ενέργειες του τουρκικού όχλου στις 6 Σεπτεμβρίου 1955. Ανάλογη ήταν και η αντίδραση της ελληνικής πολιτεία, η οποία τήρησε περισσότερο μια παθητική στάση απέναντι στα γεγονότα (Παπαπολυβίου 2021; Τσιούμης 2014 ; Ζαϊμάκης 2006) (*«Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Οι «φιλέλληνες» ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΗΘΙΚΗ ΚΡΙΣΗ Του κ. Πέτρου Χάρη Μόλις τώρα άρχισαν ν'ακούγονται στο εξωτερικό μερικές φωνές για το σκοτεινό δράμα της Πόλης και της Σμύρνης και να παίρνη είδηση ο κόσμος ότι μέσα σε μια νύχτα γύρισε η ζωή πεντακόσια χρόνια πίσω... Γιατί διαφορετικά η σιωπή... είκοσι ολοκληρες μέρες θα ήταν μια ενοχή των σημερινών ανθρώπων... Οι λαοί δεν έπρεπε να μάθουν... να καταλάβουν ότι οι αρχηγοί τους ακόμη μια φορά τους ξεγέλασαν... άλλα διαλαλούν και άλλα πράττουν... Άργησε λοιπόν ο έξω κόσμος να μάθη... άρχισε να κινείται... να πιέζη... το μαρτύριο εκατό χιλιάδων χριστιανών... υποθέτω ότι ρωτούν και όλοι οι μορφωμένοι Έλληνες!... ποδοπατήθηκαν στις 6 Σεπτεμβρίου... Τόσο κλεισμένοι στα σπουδαστήριά τους είναι... και δεν άκουσαν τίποτα...δεν ζουν στον κόσμον τούτο;... Πώς εχάθηκαν...οι φίλοι μας οι Γάλλοι επιστήμονες, οι Ιταλοί, οι Γερμανοί, οι Ελβετοί, οι Αμερικανοί, οι Σκανδιναβοί... οι Άγγλοι Βυζαντινολόγοι, που ξέρουν πολύ καλά την έκταση της καταστροφής της Πόλης... οι κύκλοι των ελληνιστών της Οξφόρδης και Καίμπριτζ βρίσκουν απόλυτα νόμιμο το αίτημα της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων... Εκεί όμως τελειώνει το χρέος τους; Και το αίμα που χύνεται στην Κύπρο Και οι βανδαλισμοί της Πόλης; Πώς μπορούν και σιωπούν ακόμα;... των «φιλελλήνων»»).*

Οι Τούρκοι εκμεταλλευόμενοι την έκρηξη στο τουρκικό προξενείο, την οποία το ίδιο το τουρκικό κράτος είχε ενορχηστρώσει, προχώρησαν σε βανδαλισμούς του ελληνικού στοιχείου. Την ευθύνη για τις ενέργειές τους την έριξαν στην Ελλάδα (Παπαπολυβίου 2021; Τσιούμης 2014 ; Ζαϊμάκης 2006) (*«Δευτέρα έκδοσις ΑΝΑΙΔΕΣΤΑΤΑ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΠΙΡΡΙΠΤΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗΝ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Επαναβεβαιούν την αδιάλλακτον θέσιν των εις το κυπριακόν ζήτημα ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ... αναταραχής εξ αφορμής του κυπριακού... δυσαρέσκειας μεταξύ του τουρκικού λαού... ενετάθη κατόπιν της εκρήξεως βόμβας εις την οικίαν την οποίαν εγενήθη ο Ατατούρκ... με τας αξιοθρηνήτους συνεπείας... Τούρκος ακόλουθος τύπου... Αν και επιθυμούμεν διακαώς την πλήρη αποκατάστασιν της τουρκοελληνικής φιλίας, ουδεμία μεταβολή δύναται να υπάρξη εις την ουσίαν της τουρκικής απόψεως επί του κυπριακού».*). Την περίοδο αυτή οι σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας δεν είναι στην καλύτερη φάση τους (*«Η ΤΟΥΡΚΙΑ Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΑΣ ΣΥΜΜΑΧΙΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ... θ' απορρίψη την ρουμανικήν πρόσκλησιν όπως μετάσχη των συνομιλιών».*).

Ο φανατισμός της τουρκικής κοινής γνώμης- κυρίως της νεολαίας- για το Κυπριακό τα επόμενα χρόνια συνεχιζόταν και μετά τα «Σεπτεμβριανά» με εκδηλώσεις διαμαρτυρίας. Στις 7 Ιουνίου του 1958 οι εντάσεις ανάμεσα στους Τούρκους και τους Έλληνες οξύνθηκαν μετά από σκηνοθετημένη τοποθέτηση βόμβας στο Γραφείο Πληροφοριών του Τουρκικού Προξενείου. Ακολούθησε η δολοφονία 8 Ελλήνων στο χωριό Κιόνελη από Τουρκοκύπριους υπό την ανοχή και την άδεια των Βρετανών. Ακολούθησαν εκατέρωθεν ενέδρες της ΤΜΤ και της ΕΟΚΑ (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018) (*«ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΙΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΙΝ ΜΕ ΣΥΝΘΗΜΑ «ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΣ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ» ΘΑ ΓΙΝΗ ΣΗΜΕΡΑ Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΣΙΩΠΑ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ... από των ανθελληνικών βανδαλισμών της 6ης Σεπτεμβρίου 1955... μεγάλη συγκέντρωσιν της τουρκικής νεολαίας... υπό της εθνικής ενώσεως φοιτητών... εκδηλώσεις υπέρ της διχοτομήσεως... και ο γνωστός Κιουτσούκ... και ο πρόεδρος της εν Λονδίνω επιτροπής «Η Κύπρος είναι τουρκική» ονόματι Σαγκιέρ... Ο ελληνικής καταγωγής δημοσιογράφος κ. Ορέστης Μαγκέλος απηλάθη εκ Τουρκίας... πράγματα».*).

Για το λόγο αυτό η ελληνική κυβέρνηση αλλά και ο ίδιος ο Μακάριος στρέφονταν κατά καιρούς στην υποστήριξη άλλων λαών για την επίλυση του Κυπριακού προς όφελος τους. Συγκεκριμένα,

επιζητούσαν και λάμβαναν βοήθεια και στήριξη κυρίως από χώρες που είτε ήθελαν είτε είχαν ήδη αποχωρήσει από τον αποικιοκρατικό ζυγό των Βρετανών, αλλά και από χώρες που ανήκαν στη σφαίρα επιρροής της Σοβιετικής Ένωσης (Παπαπολυβίου, 2021) («... εις Μπαντούγκ της Ινδονησίας... Ινδία, Βρεταννία, το Πακιστάν... μεγάλην επιρροήν εις τα Ηνωμένα Έθνη και διεθνώς... Σκοπός των αποστολών Ελλάδος και Κύπρου...1) Η ανάπτυξις της κυπριακής υποθέσεως προς την διάσκεψιν... και ενδεχομένως η επίτευξις ψηφίσματος υπέρ της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων. 2) Η προετοιμασία της προωθήσεως του κυπριακού εις τα Ηνωμένα Έθνη, με την υποστήριξη όλων των αντιαποικιακών Δυνάμεων, αι οποίαι ενδεχομένως θα σχηματίσουν την ομάδα «κηδεμονεύσεως» του θέματος από κοινού με την Ελλάδα», «Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΙΣ ΜΠΑΝΤΟΥΓΚ... όπως ζητήση από τους αντιπροσώπους της αφρικανοασιατικής διασκέψεως... υποστηρίζιν... αίτημα αυτοδιαθέσεως του κυπριακού λαού... ως ανεπίσημος παρατηρητής...», «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΟΗΕ ΣΥΝΙΣΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΥΝΩΜΙΑΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΧΡΟΥ... επί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων επιτροπήν... κυριαρχίαν των λαών επί του εθνικού πλούτου... ειρηνικήν διευθέτησιν πάσης ανεπαρκούς πραγματοποιήσεως του δικαιώματος αυτοδιαθέσεως. Υπέρ... η Ελλάς, η Χιλή, η Αίγυπτος, ο Λίβανος, το Ινδοστάν, το Μεξικόν, το Πακιστάν, αι Φιλιππίναι, η Πολωνία, η Σοβιετική Ένωσις και η Ουκρανία. Εναντίον... η Αγγλία, η Τουρκία, η Αυστραλία, η Γαλλία, η Νορβηγία και οι Ην. Πολιτεΐαι. Απόσχεν η Κίνα. Ο κ. ΜΑΚΑΡΙΟΣ... πρωθυπουργού των Ινδιών κ. Νεχρού... συνομιλίαν...αι Ινδία υποστηρίζουν το δικαίωμα της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων.», «ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Ο ΑΓΩΝ... με αμείωτον εθνικόν παλμόν, παρά τα τρομοκρατικά μέτρα των αρχών κατοχής... φοιτηταί καβίβασαν την αγγλικήν σημαίαν... καιύψωσαν την ελληνικήν... σανατορίου... κραυγάζοντες «Ένωσις-Ένωσις»...», «Η Ηνωμένη Αραβική Δημοκρατία... υποστηρίζουσα την πρότασιν του Αρχιεπισκόπου... η Κύπρος καταστή ανεξάρτητον κράτος... ούτε με την Ελλάδα ούτε με την Τουρκίαν... ο πρόεδρος Νάσερ... παρά το πλευρόν του.»).

Η Ελλάδα στις συνελεύσεις του Ο.Η.Ε. για το Κυπριακό στήριζε με την ψήφο της και άλλες χώρες που βρίσκονταν κάτω από τον αποικιοκρατικό ζυγό των Βρετανών, προκειμένου και η ίδια να λάβει στήριξη για το Κυπριακό (Παπαπολυβίου 2021; Χατζηδημητρίου, 2018; Παπαδόπουλος 2016; Klerides, 2021) («ΕΛΗΞΕΝ ΧΘΕΣ Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΛΓΕΡΙΝΟΥ ΠΙΘΑΝΩΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΣΥΖΗΤΕΙΤΑΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΤΩΝ ΗΝ. ΕΘΝΩΝ... δικαιώματος της αυτοδιαθέσεως εις τον λαόν της Αλγερίας απερρίφθη... η Ελλάς εψήφισεν υπέρ... Ενατίον... Ην. Πολιτεΐαι, η Μ. Βρεταννία... Συνελεύσεως»). Αντίθετα, η Αγγλία στήριζε άλλες αποικιοκρατικές δυνάμεις ή χώρες με παρόμοια φιλοσοφία («ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΨΗ ΕΠΑΝΟΔΟΝ ΤΩΝ ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΤΗΣ ΓΑΖΑΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΜΠΙΕΝ ΓΚΟΥΡΙΟΝ ... Ο κ. Μακ Μίλλαν... αντιτίθεται προς την επιβολήν κυρώσεων εναντίον του Ισραήλ... προσπάθειαν... αποχωρήσεως του Ισραήλ, υπό την προϋπόθεσιν ότι η περιοχή της Γάζας και η δυτική ακτή της Ακαμπα θα τεθούν υπό τον έλεγχον των δυνάμεων της ΟΗΕ... ελευθέρα ναυσιπλοΐα... Ακαμπα.», «... Η ΚΑΤΑΠΙΕΣΙΣ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟΝ ΠΟΘΟΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ... Ινδός σοσιαλιστής βουλευτής Ασόκα Μέχτα... οι Βρεταννοί ουδέν εδιδάχθησαν από την Ιστορίαν...»).

Γενικότερα, στην εφημερίδα παρατηρείται μια αντι-αποικιοκρατική ιδεολογία («ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΙΕΣΙΝ ΤΗΣ ΑΦΥΠΝΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΑ ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΑ Η ΓΑΛΛΙΑ ΑΝΑΓΚΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟΝ ΑΦΡΙΚΗΝ», «ΕΞΕΓΕΡΣΙΣ ΕΙΣ ΜΠΑΧΡΕΪΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΙΚΙΑΚΩΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ... Βρεταννού τοποτηρητού.», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Η ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΣ ΤΟΥ κ. ΠΙΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... δεν... χάσωμε την ελπίδα μας... για την εδραίωση του νόμου στις διεθνείς σχέσεις, για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τον θεσμό των ηνωμένων Εθνών... Το σήμερα είναι καλύτερο από το χτες, και χρέος των ελεύθερων ανθρώπων είναι να εντείνωμε τον αγώνα για το αύριο, ένα αύριο καλύτερο από το σήμερα. Είναι πολύ πρόσφατη η έξοδος μας-στην πραγματικότητα δεν βγήκαμε ακόμα- α[π] τους μακρούς αιώνες που το δίκαιο ήταν συχνά ταυτόσημο με τη βία... η ισχύς δημιουργεί και καταλύει το δίκαιο... Οι γκάγκστερς υπήρχαν πάντα στην διεθνή ζωή... διεθνής συνείδηση τους απβθεί... Η ληστρική επιδρομή των Αγγλογάλλων... της Αιγύπτου- και η κτηνώδης βία των σοβιετικών στην Ουγγαρία... αν συγκρίνωμε μάλιστα μερικές αρπαχτικές επιθέσεις του σχετικά πρόσφατου παρελθόντος με τη σημερινή αγγλογαλλική εισβολή στην Αίγυπτο... σιεθνή αντίσταση... διαρκώς ανώτερη συνείδηση... «Το βρεταννικό λιοντάρι, το γέρικο λιοντάρι, έχει περήφανες ορέξεις. Πάντα σε αναζήτηση λείας, δεν έχει ποτέ του κορεσμό. Ποιον θα κατασπαράξη πάλι, τώρα; Τα ατσάλινα νύχια του βυθίζονται βαθειά στις σάρκες, μα δεν θανατώνουν. Τ θύματά του είναι ακταδικασμένα να ζουν... να τα ματώνη με μικρές δαγκωματιές, να πίνη με αργές γουλιές το αίμα τους, να τους ρουφά το μυαλό... Προτιμότερος ο θάνατος!... Έτσι είναι καταδικασμένοι σ' εξόντωση οι πιστοί της Κύπρου... Ας ξεσηκωθούμε όλοι, όσοι πιστεύομε στο Θεό. Η Αίγυπτος στους Αγυπτίους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η ΧΙΜΑΙΡΑ (Επειτα από τα δραματικά γεγονότα)... άδικος όποιος, απάνω στα δραματικά γεγονότα της Ουγγαρίας και της Αιγύπτου, έσπευδε να διαλαλήση ακόμη μια χρεωκοπία των πνευματικών αξιών του καιρού μας... να σκεπάσουμε το πρόσωπο από ντροπή. Καμιά δικαιολογία για τους δυτικούς «θιασώτες της ελευθερίας που ώρμησαν σαν απρακτικά... στο σώμα της Αιγύπτου... να πνίξη μέσα στο αίμα τη φωνή των αγωνιζόμενων για την ελευθερία... Άφησαν τον κόσμο χωρίς πίστη. Ποιος να δώσει πια

προσοχή στον Άγγλο ή στον Γάλλο ηγέτη... ποιος να πιστέψει στα λόγια τους... ο Ρώσος... ώρμησαν και έλυσαν... τον Ούγγρο... θα πληρώνουμε το κρίμα τους, για πολλά χρόνια για δεκαετίες...μόνο μας απομένει ο πνευματικός πολιτισμός...ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ», «ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΡΩΣΟΙ... ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ Η επίθεση των Αγγλογάλλων στην Αίγυπτο και των Ρώσων στην Ουγγαρία είναι στο βάθος αντιδραστικές εκδηλώσεις κτηνώδους βίας... ενάντια στην ιστορική εξέλιξη... Ο κ. Ήντεν πήγε να επαναλάβη... μια ιμπεριαλιστική ενέργεια του 1882 όταν η πανίσχυρη Βρετανία... χωρίς να έχει να δώσει λόγο σε κανένα, είχε κατακτήσει με τη βία των όπλων την Αίγυπτο... ανάλογες οι εκδηλώσεις των Ρώσων στην ανατολική Ευρώπη. Οι Πολωνοί και οι Ούγγροι έχουν πληρώσει πάρα πολύ ακριβά... Το παράδειγμα της Αμερικής και της Ελλάδας που, ύστερα από σκληρούς αγώνες ενάντια στην αγγλική και την τουρκική αυτοκρατορία, είχαν κερδίσει την ανεξαρτησία τους, ηλέκτριζε τα έθνη... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Ο Ελληνισμός μας ΤΟΥ κ. ΠΑΝΑΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... Ο Ελληνισμός μας είναι η μοίρα της γεωγραφικής μας θέσης που μας έβαλε στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και συγκρουόμενων αρπαχτικών ιμπεριαλισμών... δεν θελήσαμε να κατακτήσουμε λαούς για να τους εκμεταλλευόμαστε, κρατώντας τους στην άγνοια και την αθλιότητα... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η μεγάλη νύχτα... Πέτρου Χάρη Πολλά τα σύννεφα, τους τελευταίους μήνες, στον ελληνικό ουρανό. Μεγάλος κι ο γενικός ανταγωνισμός των λαών... ανθρώπινες μορφές πιο σκληρές, πιο ανήσυχες, πιο

αγανακτισμένες. Φωνές απελπισίας... επιμένουν στα αιτήματα που διατυπώνονται με λογικά επιχειρήματα ή και με οργή... Πόσες είναι οι εποχές αδράνειας στην Ιστορία; ... και πόσες είναι και πόσο κράτησαν οι «ζώνες ασφαλείας» μέσα στους παλαιότερους και στους νεότερους πολιτισμούς;... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ»).

Κατά τη διάρκεια των χρόνων 1955-1959 οι συνομιλίες μεταξύ των τριών εμπλεκόμενων κρατών (Ελλάδα, Τουρκία, Μεγάλη Βρετανία) με την ενεργό συμμετοχή του Μακάριου ήταν πολλές (Παπαπολυβίου 2021, Charalambous, 2015; Αποστολόπουλος 2019; Παπαδόπουλος 2016) («Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΕ ΝΑ ΔΕΧΘΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΝ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΑΠΟΙΚΙΩΝ ΝΕΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ... Μακάριος... συναντηθή μετά.... Υπουργού των Αποικιών κ. Άλλαν Λένοξ ΜΠοϋντ... ο Τούρκος εκπρόσωπος... θα συναντηθή με τον Βρεταννόν υπουργόν... αριστεράς... αποστολήν αντιπροσωπείας εις Ευρώπην... του ζητήματος της Ενώσεως...», «ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΚ ΚΥΠΡΟΥ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΟΥ ΑΥΡΙΑΝΟΥ ΕΡΧΟΜΟΥ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... έφθασαν από την Κύπρον προσωπικότητες που έχουν έμμεσον ή άμεσον σχέσιν με το κυπριακόν και τον διεξαγόμενον αγώνα της Κύπρου... Φράνσις Νόελ Μπαίκερ... συνομιλίαν με τον στρατάρχην Χάρντιγκ... προηγουμένως... μετά του Εθνάρχου εις Μαδαγασκάρην και Ναϊρόμπι... Μαρκίδης... Κρανιδιώτης... Αρχιμανδρίτης Καλλίνικος... συνεργατών του Μακαρίου.», «άφιζιν εις Λονδίνον του αρχηγού... εναντίον της ΕΟΚΑ, στρατηγού Κέντριου... Έλληνες και Τούρκοι Κύπριοι, ενδεχομένως δε και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος», «Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΔΙ' ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΘΕΩΡΕΙ ΤΗΝ ΕΜΜΟΝΗΝ ΩΣ «ΕΠΙΚΥΝΔΥΝΟΝ» ΑΛΛΑ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΑΦΗΣΗ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ... αυτοκυβέρνησις αποτελεί την μόνην δυνατήν λύσιν του κυπριακού... αυτοδιάθεσιν... σοβαρωτάτας συνεπεάς, λόγω της αδιαλλαξίας των Τούρκων... Μακάριος... Δεν δύναται να αποφασίση χωρίς να έχη την συγκατάθεσιν των 500 δημαρχων της Κύπρου... Π.ΚΑΡΑΒΙΑΣ»', «ΑΝΕΚΟΙΝΩΘΗ ΧΘΕΣ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ-ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΣΥΝΕΖΗΤΗΘΗ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΥΠΟ ΤΩΝ κ.κ. ΝΤΑΛΛΕΣ- ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ-ΛΟΥΪΔ...», «Ο κ. ΛΟΥΪΝΤ ΘΑ ΠΙΕΣΗ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΗ ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΤΡΙΜΕΡΗ ΜΕΤΑΔΙΔΟΥΝ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΦΗΜΟΛΟΓΙΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ ΦΟΥΤ... διάσκεψιν... ενδεχομένως θα κληθή... Μακάριος... ως παρατηρητής ή σύμβουλος της ελληνικής επιτροπής... εφαρμογή της αυτοκυβερνήσεως»).

Οι Βρετανοί πίεζαν κατά καιρούς την ελληνική κυβέρνηση και τον Μακάριο να αποδεχθούν τα σχέδια που πρότεινε (βλέπε σχέδιο Ράντγκλιφ, σχέδιο Χάρντιγκ, σχέδιο Μακ Μίλλαν) (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Παπαδόπουλος 2016)(Ο κ.

ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΙΕΖΕΤΑΙ ΕΝΤΟΝΩΣ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ ΝΑ ΑΠΟΔΕΧΘΗ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΝ... Βρεταννού υπουργού», «... Λοῦντ θα πείση τας Αθήνας να συνεργασθούν προς καταπολέμησιν της «τρομοκρατίας»... απουσίαν», «ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ ΤΩΡΑ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ-ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ ΝΑ ΕΝΤΕΙΝΟΥΝ ΤΑΣ ΠΙΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ... θα συναντηθή μετά του Τούρκου πρωθυπουργού... το Λονδίνον... δεν επιθυμεί... Να χαλαρώση την πίεσιν του επί των Αθηνών... Να ματαιώση την εντύπωσιν της θριαμβευτικής επισκέψεως του κ. Μεντερές... Να αφήση εις τας Αθήνας περιθώρια προσφυγής εις την ΟΗΕ, όταν θα απεδεικνύετο άκαρπος η συνάντησις... αναμένει πλήρη συνθηκολόγησιν της ελληνικής κυβερνήσεως προς το αγγλικοτουρκικόν σχέδιον διά την Κύπρον... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΘΑ ΕΞΑΓΓΕΙΛΗ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΠΑΦΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ- ΤΟΥΡΚΙΑΣ-ΑΓΓΛΙΑΣ... εις εφαρμογήν ωρισμένα διατάξεις του βρεταννικού σχεδίου της 19ης παρελθόντος Ιουνίου... τροποποιήσεις του σχεδίου... Μακ Μίλλαν... επωφεληθή της συνεχιζόμενης... εκχειρίας... διπλωματικά επαφά... προς την Ελλάδα και την Τουρκίαν περί των άμεσων βρεταννικών προθέσεων διά την Κύπρον...»), αλλά και να διαχωρίσει τη θέση της από τον Μακάριο («Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΠΙΕΖΕΤΑΙ ΝΑ ΑΠΟΚΥΡΗΞΗ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ... κατόπιν νέων υποχωρήσεων της Ελλάδος...»).

Παρόλη την πίεση, οι ελληνικές κυβερνήσεις έκαναν προσφυγές στον Ο.Η.Ε., που όμως δεν προωθούνταν, αποδεικνύοντας τον ισχυρό ρόλο της παγκόσμιας δύναμης Μεγάλης Βρετανίας (Παπαπολυβίου, 2021; Argyriou, 2018; Rappas, 2011) («Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΥΖΗΤΕΙ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΗΕ..... υφίσταται πίεσιν όπως αποσύρη την προσφυγήν διά το κυπριακόν... η Ελλάς θα υποστηρίξη την προσφυγήν εις την ΟΗΕ», «ΕΝΕΤΑΘΗ Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Μετά την απόρριψιν της ελληνικής προσφυγής δια το Κυπριακόν υπό της ΟΗΕ»). Η Τουρκία χτύπησε και αυτή την πόρτα του Ο.Η.Ε., διαμαρτυρούμενη για τις ενέργειες της Ε.Ο.Κ.Α. στην Κύπρο («Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΔΙΕΜΑΡΤΥΡΗΘΗ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΔΙΑ ΤΑΣ «ΠΡΑΞΕΙΣ ΒΙΑΣ» ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ... Κατά τον Τούρκο αντιπρόσωπον η αύξησις της εντάσεως.... Οφείλεται... εις την επικείμενιν δημοσίευσιν του βρεταννικού σχεδίου διά την νήσον... Κατόπιν αιτήσεως... η επιστολή του θα κοινοποιηθή προς όλα τα μέλη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών»).

Επίσης, προσπάθησαν να αναβιώσουν στην ελληνική κοινωνία την αίσθηση του κινδύνου επίθεσης από τον Βορρά (Βούλγαροι, Σέρβοι), για να αποπροσανατολίσουν την ελληνική κυβέρνηση και την ελληνική κοινή γνώμη από το Κυπριακό. Ο κίνδυνος αυτός παρέμενε ισχυρός στους κόλπους της ελληνική κοινωνία και της κυβέρνησης (Παπαπολυβίου, 2021) («*δήθεν αναβιώσεως του εκ βορρά κινδύνου επί της εδαφικής μας ακεραιότητας...*»). Επιπρόσθετα, ο Μακ Μίλαν προσπάθησε να εντάξει το κυπριακό ζήτημα στο Σύμφωνο της Βαγδάτης, εμπλέκοντας εκτός από τους Τούρκους και τους Αμερικανούς και δυσχεραίνοντας ακόμη περισσότερο την οποιαδήποτε πιθανότητα ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα («*ΥΠΑΓΩΓΗΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΥΠΡΩ ΒΑΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟΝ ΤΗΣ ΒΑΓΔΑΤΗΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΗ Ο κ. ΜΑΚ ΜΙΛΑΝ... θα εξυπηρετεί τα αγγλικά σχέδια, διότι θα ενέπλεκε τους Αμερικανούς και τους Τούρκους εις το Κυπριακόν και θα εξησφάλιζε την πλήρη και μόνιμον ευθυγράμμισιν των Αμερικανών προς την αγγλικήν πολιτική, με όλας τας πιέσεις επί των Αθηνών που θα συνεπήγετο η αμερικανική εμπλοκή... Μ.ΤΑΓΙΑΔΟΣ*»), «*ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΔΕΝ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΗ Η ΝΗΣΟΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ... ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος... απήντησεν ότι μεταξύ των άλλων επιχειρήσεων τα οποία χρησιμοποιούν οι Βρεταννοί προς τον σκοπόν όπως συνεχίσουν να κυβερνούν εις την Κύπρον είναι ότι η βάση... χρήσιμος διά την Αγγλίαν... έναντι του Συμφώνου της Βαγδάτης*», «*Η ΚΥΠΡΟΣ ΒΑΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΗΝΩΜΕΝΗΣ ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΕΣΤΑΛΗ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ; ... Η Αγγλοτουρκική αιματηρά συμπαιγνία εις την Κύπρον... μέρος ευρύτεροι σχεδίου... συγκαλύψει... συγκεντρώσεων αγγλικών και τουρκικών στρατευμάτων πλησίον της Συρίας... κατ'... Ηνωμένης Αραβικής Δημοκρατίας*»).

Οι Βρετανοί προσπαθούσαν να παρουσιάσουν ένα πιο ανθρωπιστικό πρόσωπο , όταν Ελλάδα κατέθετε προσφυγή για να μη τους επιβληθούν κυρώσεις (Panayiotopoulos 1999; Argyriou, 2018; Rappas, 2011; Ioannides, 2018) («*εφημερίς «Νέα Χρονικά»... χαρακτηρίζει τους υπό του Χάρντιγκ επιβληθέντας περιορισμούς ως τερατώδεις και ζητεί την κατάργησίν των. Η συντηρητική «Ντάιλυ Τέλεγραφ»... η ακτά τας παρραμονάς της συζητήσεως του Κυπριακού... μετατροπή της θανατικής ποινής του Τσαρδελιλή οφείλεται εις την επιθυμίαν του Χάρντιγκ να δημιουργήση ευνοϊκήν ατμόσφαιραν ... μετά τι πέρας της εξετάσεως της ελληνικής προσφυγής*», «*ο ελληνικός λαός της Κύπρου θα παραμείνη ακλόνητος εις τας επάλξεις της αυτοδιαθέσεως. Συνεπώς εκείνοι, οι οποίοι προσπαθούν να υπονομεύσουν την προσφυγήν εις την Ο.Η.Ε. ματαιοπονούν*»).

Επίσης τον Οκτώβριο του 1957, άρχισαν να συζητούν την αντικατάσταση του στρατάρχη Χάρντιγκ με κάποιο πολιτικό πρόσωπο, ζητώντας από την Ελλάδα να κατευνάσει την εξωτερική της πολιτική στις συνεδριάσεις του Ο.Η.Ε. («*ΕΠΙΒΕΒΑΙΟΥΤΑΙ ΗΔΗ Η ΠΡΟΣΕΧΗΣ*

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΘΑ ΤΗΝ ΠΑΖΑΡΕΥΣΟΥΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ... συνεφώνησεν απροθύμως... παραμείνη εις την Κύπρον... τον Δεκέμβριον... στιγμή διορισμού πολιτικής προσωπικότητος... μεταξύ των μελών του Κοινοβουλευτικού Σώματος... αγγλικήν πρόθεσιν... αποχωρήσεως Χάρντιγκ έναντι ελληνικών ανταλλαγμάτων... εις την συζήτησιν του κυπριακού εις τα Ηνωμένα Έθνη. Μ. ΤΑΓΙΑΔΟΣ»). Αυτό το πρόσωπο είναι ο κ. Φουτ, που είχε ξαναπεράσει από το νησί στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου (Παπαδόπουλος 2016; Παπαπολυβίου 2021; Souter, 1984, Ritcher, 2011). («Ο κ. ΧΙΟΥΓΚ ΦΟΥΤ ΦΕΡΕΤΑΙ ΒΕΒΑΙΟΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ... Εργατικών... Χάρντιγκ... αποσυρθή εις το αγρόκτημά του εις Ντόρσετ.»). Η αντικατάσταση αυτή θεωρήθηκε ότι θα συνοδευτεί από χαλάρωση των αντιτρομοκρατικών μέτρων. Στο πλαίσιο αυτό, Ο Φουτ είχε συνομιλίες – αναγνωριστικού χαρακτήρα – και με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ο οποίος μεταξύ άλλων, απαίτησε τη διάλυση της Εφεδρικής Αστυνομίας και την αποθάρρυνση του τουρκοκυπριακού φανατισμού (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018; Argyriou, 2018; Rappas, 2011) («Ο κ. ΑΝΠΙ ΣΠΙΑΚ ΚΙΝΕΙΤΑΙ ΠΡΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΙΝ ΤΟΥ Ν.Α.Τ.Ο. ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ... Ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ... Ο διορισμός... Φουτ... πιθανώς ψυχολογικήν χαλάρωσιν της πολιτικής ατμόσφαιρας... αίτημα της Ενώσεως με την Ελλάδα... Ελλάδας και Μ. Βρετανίας... συμφωνίαν... Αποδεκτήν... αλλά... και από την τουρκικήν κυβέρνησιν είναι άλλο πράγμα... δε θα συζητηθή... εις τον διεθνή οργανισμόν επί τινος ακόμη εβδομάδας... τον παρελθόντα μήνα... ανακλήσεως τινών εκ των πλέον αυστηρών αντιτρομοκρατικών μέτρων...»).

Εντούτοις, παρά την αντικατάσταση του κυβερνήτη η Ε.Ο.Κ.Α. δεν σταμάτησε τις δολιοφθορές και την ένοπλη δράση της (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης 2018; Argyriou, 2018; Rappas, 2011) («ΒΟΜΒΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΧΘΕΣ ΠΛΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ κ. ΦΟΥΤ ΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΣΥΝΤΑΡΡΑΣΟΥΝ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ...εις απόστασιν 100 υαρδών... μικράς ζημιάς και αφύπνισε τον κυβερνήτην... κατεστράφησα... ετραυματίσθησαν... Εις την Επισκοπήν υδραντλία... Πυρκαϊά... εργαστήριο ηλεκτρικών ειδών... δύο σκηναί εις το στρατόπεδον... Αι βρεταννικαία ρχαί πιστεύουν ότι πρόκειται περί σαμποτάζ.», «ΕΙΣ ΒΡΕΤΑΝΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΝΕΚΡΟΣ ΚΑΙ ΕΠΤΑ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΑΠΟ ΒΟΜΒΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΦΟΥΤ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ «ΚΑΤΑΠΑΥΣΙΝ ΤΗΣ ΒΙΑΣ»... προαύλιον του αστυνομικού σταθμού του χωρίου Γιαλούσα, της ανατολικής Κύπρου... ο Έλλην Κύπριος Γεώργιος Μιχαήλ εφρονέθη χθες το απόγευμα ... Παλαιοχώρι της νοτιοδυτικής Κύπρου. Αι βρεταννικαί αρχαί αποδίδουν τον φόνον αυτόν εις την ΕΟΚΑ... Λάρνακα.. παύση πάσα κυκλοφορία... διεξαγωγήν ερευνών... επιθέσεως διά μόμβας εναντίον αυτοκινήτου αξιωματικού της αστυνομίας...ο κυβερνήτης Φουτ- αι απαγορεύσεις κυκλοφορίας θα καταπαύσουνεφ' όσον καταπαύσουν αι πράξεις βίας...»).

Παρά την αντικατάστασή του, ο Χάρντιγκ κατά την επιστροφή του στη Βρετανία έλαβε τον τίτλο του βαρόνου ως ανταπόδοση για τις υπηρεσίες του στο Στέμμα («ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΒΑΣΑΝΙΣΤΑΙ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟΝ ΤΟΥ ΒΑΡΩΝΟΥ... ο αντιπρόσωπος στ υΒρεταννικού Συμβουλίου εις την Κύπρον Ένεστ Τνκρεν και ο προϊστάμενος της υπηρεσίας Γεωργίας εις την νήσον Άνθιμος Πανάρετος...»).

Σημαντικός είναι στο σημείο αυτό και ο ρόλος των Η.Π.Α., που προσπαθώντας στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα δεν υιοθετούν ξεκάθαρη στάση, λέγοντας και στα τρία κράτη να κάνουν υποχωρήσεις (Παπαδόπουλος, 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018) («Ο ΘΥΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΕΙΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ «ΤΑΪΜΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ»... οι αντιδράσεις της ελληνικής κοινής γνώμης δεν έχουν επηρεάσει εισέτι την ελληνικήν κυβέρνησιν ήτις όμως «ΛΟΓΩ Της ασθένειας του πρωθυπουργού και των πιθανών σοβαρών γεγονότων εν όψει της επικείμενης συζήτησεως εις την ΟΗΕ, είναι δυνατόν να αναγκασθή εις παραίτησιν»... να επιδείξη η Αγγλία γενναιοφροσύνην, η Τουρκία ρεαλισμό και αι Αθήναι υπομονήν...», «Αμερικανικαί ανησυχίαι εξεφράσθησαν διά την αμφίβολον αγγλικήν στάσιν εις τας ελληνοτουρκικάς συνομιλίας διά το κυπριακόν. Επί του κυπριακού αναφέρεται ...Ντάλλες... ενδιαφέρον... δια την επιτυχίαν... συμφωνίας. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «ΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΘΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΘΟΥΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ»). Ο κρίσιμος ρόλος των Αμερικανών αναγνωρίζονται και από τους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι προσπαθούν κατά καιρούς να προσεγγίσουν την αμερικανική κυβέρνηση, εκμεταλλευόμενοι και την ισχυρή ελληνική ομογένεια («ΕΝΩ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΨΗΦΙΖΕΙ Ανοιχτό γράμμα σε Αμερικανούς φίλους του κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ»). Άλλωστε, ήταν γνωστή η παροχή οικονομικής βοήθειας των Η.Π.Α. σε Ελλάδα αλλά και Τουρκία (Lindley, 2007; Pattie, 1999) («Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΕΙΟΥΤΑΙ ΑΠΟ 1.400 ΕΙΣ 1.200 ΕΚΑΤ. ΔΡΑΧΜΩΝ ΑΝΟΙΓΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΝ... δημοσίων υπαλλήλων.»).

Οι Αμερικανοί φοβόντουσαν μήπως η Κύπρος περάσει στη σφαίρα επιρροής της Σοβιετικής Ένωσης και πάσχισαν να εντάξουν το νησί στη συμμαχία του ΝΑΤΟ (Zambouras, 2001) («ΤΟ ΝΑΤΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΩΣ ΩΡΓΑΝΩΜΕΝΟΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΛΗΦΘΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ όπως ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ, ΕΛΗΛΩΣΕΝ Ο κ. ΝΤΑΛΛΕΣ... Αμερικανός υπουργός... απειλή σοβιετικής επιθέσεως... Δύσεως.»), «Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΞΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ... Εκ προθέσεως δεν έχομεν χαράζει αυστηρά σύνορα της περιοχής

αυτής... Δεν φοβείσθε... η Ελλάς... μέρος της Μέσης Ανατολής;... ζήτημα απλής λογικής».)», «συμφέρον της δυτικής και ατλαντικής αλληλεγγύης... όπως αποσταλούν εκεί όπλα της Δύσεως, πριν αποσταλούν κομμουνιστικά ή αιγυπτιακά»).

Προοδευτικά συμφώνησαν με το σχέδιο Μακ Μίλλαν προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να προωθήσουν μια λύση που να μην εμποδίσει την λειτουργία του ΝΑΤΟ και να ελέγχουν καλύτερα την κατάσταση στην ανατολική Μεσόγειο (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018) («*Η ΑΜΕΡΙΚΗ ΕΠΗΡΕΑΣΕ ΔΥΣΜΕΝΩΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε., ΛΕΓΕΙ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ... ώστε να μειωθεί η υποστήριξις της ινδικής προτάσεως... σχέδιον της Περσίας... ευνοεί μάλλον τας τουρκικὰς απόψεις. Η λύσις όμως της διχοτομήσεως ουδεμίαν απήχησιν εύρε μεταξύ των αντιπροσωπειών, καταδικασθείσα υπό των πλείστων εξ αυτών, ώστε η τουρκική αντιπροσωπεία ηναγκάσθη να αποσύρη το σχέδιόν της, η αντιπροσωπεία δε του Ιράν να επιφέρη μεταβολάς εις ιδιόν της σχέδιον... ο Μακάριος εξήρε την «γενναίαν μάχην» την οποίαν έδωσεν ο Αβέρωφ, δια να επιτύχη ό,τι ήτο δυνατό ν να επιτευχθή.»), «*Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ΤΑΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ* Φοβείται την ελληνικήν πλειοψηφίαν... προσκρούουν εις την τουρκικήν αντίδραση... αποκλεισμός των Τούρκων... αδύνατον... μέλη του ΝΑΤΟ.. και η Αμερική προσυπέγραωαν το σχέδιο Μακ Μίλλαν... ανεξαρτησία με κυριαρχούν στοιχείον τους Έλληνας και τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον θα εσήμαινε φιλελληνικήν κυβέρνησιν... θα εστερείτο σημασίας... το σχέδιον... ανεξαρτησίαν... εις την οποίαν υποχωρεί τώρα ο Αρχιεπίσκοπος...*Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*»).*

Προκειμένου να βρεθεί μια λύση στο Κυπριακό, ενεπλάκησαν και άλλες χώρες της Δύσης, όπως η Γαλλία και η Ιταλία, χωρίς ωστόσο να επιθυμούν να οξύνουν τα πνεύματα με καμιά από τις τρεις εμπλεκόμενες χώρες («... *ΑΝΕΤΕΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΜΑΡΤΙΝΟ ΝΑ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ «ΑΝΕΛΑΒΕ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ»... υπουργού των Εξωτερικών της Ιταλίας... Ελπίζομεν ότι η διαφορά αυτή, η οποία διαιρεί δύο χώρας, έχούσας στενήν φιλίαν προς αλλήλας και μετά των οποίων η Ιταλία διατηρεί αρίστας σχέσεις, θα ρυθμιστή δίχως να παραπεμφθή ενώπιον των Ηνωμένων Εθνών... χωρίς να παραπεμφθή εις τον Ν.Α.Τ.Ο... Μαρτίνο», «*Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ... αποδέχεται συμμετοχήν των Γάλλων, των Ιταλών και των Αμερικκανών ως απλών παρατηρητών, της Τουρκίας αντιτεθεμένης και της Βρεταννίας ψυχρώς διατεθειμένης... περιορισμόν της εις το σχέδιον Φουτ*»).*

Είναι φανερό ότι το 1955 η θέση του Μακάριου είναι πρόδηλα η επίτευξη της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Η θέση της ελληνικής κυβέρνησης όμως, σε αντίθεση με αυτή της ελληνικής κοινής γνώμης, δεν ήταν τόσο σθεναρή υπέρ αυτής της θέσης, και μπορεί να ειπωθεί

ότι σε γενικές γραμμές οι δηλώσεις των πολιτικών παραγόντων ήταν πολύ προσεκτικές και επιφυλακτικές («Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΚΑΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΕΧΟΥΝ ΠΛΗΡΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗΝ ΝΙΚΗΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ Ο κ. ΠΑΠΑΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ... εξέφραζε την ελπίδα του κυπριακού λαού περί... Ενώσεως... Πρωθυπουργός... ευχαριστώ.... Μακαριότητα αντάξιον ηγέτην του αγωνιζομένου κυπριακού λαού και διαβεβαιώ υμάς ότι ο λαός και η Κυβέρνησις της Ελλάδας... παρά το πλευρόν των Κυπρίων αδελφών... Η Εθναρχία... σσυνήλθη... συζητήση... του αγώνος διά την Ένωσιν... εβδομάδων.» «ΤΑ ΑΘΩΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ Τα τρία θύματα της προχθεσινής αιματοχυσίας. Δεξιά: Ο Ι. Κωνσταντόπουλος, 21 ετών, ο οποίος εβλήθη εξ εγγυτάτης αποστάσεως υπό αστυνομικού εις την οδόν Διδότου. Αφήνει γονείς και 15ετή αδελφόν. Έτερος αδελφός του είχε φονευθή κατά τον συμμοριτοπόλεμον. Εις το κέντρον Ο Ευάγγελος Γεροντής, 28 ετών. Κατήγετο εκ Κρήτης, ήτο δε ο μοναδικός προστάτης της οκταμελούς οικογενείας του. Κατά την διάρκειαν της κατοχής μετέσχεν ενεργώς της αντιστάσεως. Αριστερά: Ο Γραγκίσκος Νικολάου, 23 ετών. Διέμενεν εις Πειραιά μετά της αδελφής του, την οποίαν και συνετήρει. Εφονεύθη εξ εγγυτάτης αποστάσεως υπό αστυνομικού έξωθι της στοάς Αρσακείου.» «Αβέρωφ... αγωνισθή διά την ελευθερίαν και την δικαιοσύνην αναφορικώ με το κυπριακόν... αμφιβάλλη... έκβασιν της συζητήσεως... Εξαρτάται από τας χώρας- μέλη της Ο.Η.Ε... αν θα ταχθούν εις την υπηρεσίαν της αποικιοκρατίας ή αν θα καταστούν υπερασπισταί της ελευθερίας...», «ήτταν και την ταπεινώσιν της Ελλάδος αποδίδεται υπό... του Λονδίνου εις την αδράνειαν της ελληνικής κυβερνήσεως...»).

Τον Νοέμβριο το 1957, η ελληνική κυβέρνηση προσπάθησε να διαχωρίσει τη θέση της από την Ε.Ο.Κ.Α, τονίζοντας σε αυστηρό τόνο ότι δεν θα καθορίζει η οργάνωση την εξωτερική πολιτική της Ελλάδας («μόνον η εκλεγόμενη υπό του ελληνικού λαού κυβέρνησις... Απόλυτον δικαίωμα της ηρωϊκής Οργανώσεως της Κύπρου είναι ν' αποφασίζη περί του μεγέθους των θυσιών τας οποίας είναι έτοιμη να επωμισθή η ίδια ή και ενδεχομένως ολόκληρος η μαρτυρική Μεγαλόνησος. Ουδεν όμως δικαίωμα έχει να ομιλή εκείνη περί «ενδεχομένου ελληνο-τουρκικού πολέμου» και περί «διασπάσεως της ενότητος του ΝΑΤΟ»... εκλεγόμενη κυβέρνησις... χωρίς να παύση αγωνιζομένη δια την ελευθερίαν των Κυπρίων, οφείλει να περιφρουρή τα... συμφέροντα...»). Η εφημερίδα στηλιτεύει πολλές φορές και με έμμεσο τρόπο την ελλιπή στήριξη της ελληνικής πολιτείας στον ένοπλο αγώνα («... στην Ελλάδα-κι αυτό είναι το δυσάρεστο- οι τίμιοι αγώνες δε βρίσκουν καμμίά ενίσχυσιν από κανένα. Απαιτούν ήρωες, που πιστεύουν βαθειά στο κήρυγμά τους, που φθείρονται απ' αυτό, ... ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ»). Αυτό το είχε κάνει άλλωστε από την πρώτη στιγμή δημιουργίας της οργάνωσης (1 Απριλίου 1955), όταν η τότε κυβέρνηση Παπάγου απέφυγε οποιοδήποτε τοποθέτηση, φοβούμενη διατάραξη των σχέσεων της με τη Μεγάλη Βρετανία. Άλλωστε, μια ενδεχόμενη σύγκρουση με τους δυτικούς συμμάχους θα ήταν δύσκολα διαχειρίσιμη για την ελληνική κυβέρνηση. Αλλά και ο Καραμανλής

τόνισε, ως επικεφαλής της επόμενης κυβέρνησης, ότι ήθελε να βρεθεί λύση για την Κύπρο χωρίς όμως να διαταραχθούν οι σχέσεις της Ελλάδας με τη Μεγάλη Βρετανία (Παπαδόπουλος, 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018).

Στον αντίποδα, η φοιτητική νεολαία της Ελλάδας το 1957 με ανοιχτή επιστολή διαμαρτυρήθηκε για τις απαγορεύσεις της ελληνικής κυβέρνησης των διαδηλώσεων για το Κυπριακό, παίρνοντας ξεκάθαρη θέση υπέρ του ένοπλου κυπριακού αγώνα (Παπαπολυβίου 2021; Klerides, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Μαγλουζαρίδης, 1985) («*ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΟΙ ΝΕΟΙ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ* την περασμένη βδομάδα, νέα παιδιά της Ελλάδας θέλησαν να διαδηλώσουν την εθνική αγανάκτηση για τους βανδαλισμούς των Τούρκων στην Κύπρο και μαζί, το πανελλήνιο αίτημα για την απελευθέρωση των αδελφών μας Κυπριών. Μα με επέμβαση της αστυνομίας, η εκδήλωση απαγορεύτηκε... το πολύτιμο νεανικό εθνικό αίσθημα συνεθλίβη.... Ατυπρό και αξιοκατάκριτο... για να πνίξουν την εθνική μας υπόθεση... πρόβλημα της Τεργέστης... αρκετές αναλογίες με το Κυπριακό... το Κυπριακό βρίσκεται υπό συζήτηση στη Γεν. Συνέλευση της ΟΗΕ... σφάλμα να πνίγεται έτσι η φωνή της ελληνικής νεότητας, που θα έδειχνε στον κόσμο πόσο βαθιά είναι ριζωμένο στην εθνική ψυχή, το αίτημα για την ελευθερία των Κυπριών... *ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ*»).

Σε κάθε περίπτωση ο Μακάριος προσπαθούσε να επικοινωνήσει διεθνώς τη βία και την απάνθρωπη πολιτική των Βρετανών στο εσωτερικό της Κύπρου (Παπαπολυβίου, 2021, Παπαδόπουλος 2016; Αποστολόπουλος 2019) («*Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΠΙΡΡΠΤΕΙ ΤΑΣ ΕΥΘΥΝΑΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΓΛΟΥΣ...ως θρησκευτικός ηγέτης του κυπριακού λαού αντιτίθεμαι προς την βίαν... συνεβούλευσα... να απόσχη... Ουδάλως όμως είμαι υποχρεωμένος να συνυπάρξω εκ των υστέρων μετά της καταδυναστευούσης τον κυπριακόν λαόν βρεταννικής αποικιακής κυβερνήσεως δια να την βοηθήσω να εξέλθω από το αδιέξοδον εις το οποίον την ωδήγησαν τα ίδια αυτής σφάλματα και η πολιτική της...*», «*Η βρεταννική κυβέρνησις... αντιλαμβάνεται... πολιτικὴν ζημίαν... από το συνεχιζόμενον αδιέξοδο και τα μέτρα καταπιέσεως... θα αναγκασθῆ να διατυπώσῃ προτάσεις προς τους Κυπρίους... ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΑΕΡΙΚΑΝΟΥΣ... διά την συμπαράστασιν και ενεργὸν βοήθειαν... απόφασις ΟΗΕ υπέρ της εφαρμογῆς της αρχῆς αυτοδιαθέσεως εις την Κύπρον, αποτελεί ηθικὴν νίκην... προόδου*»). Αυτό προσπαθούσαν και πολιτικοί κύκλοι του νησιού, όπως ο Δήμαρχος Λευκωσίας τον Ιούλιο του 1958 («*Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΖΗΤΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΝΤΑΛΛΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΩΝ ΝΕΑΙ*

ΠΥΡΠΟΛΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΩΝ... προς διαπίστωση της φρικαλέας καταστάσεως και της ανικανότητος της βρεταννίας όπως κυβερνήση... Φουτ... ζητεί την επιστροφήν του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και διαμαρτύρεται κατά των ομαδικών συλλήψεων Ελλήνων... προαστίου της λευκωσίας... κατοικείται κυρίως από Τούρκους... πυρκαϊάς... επίσης ελληνική οικία...»).

Ταυτόχρονα όμως, ο Αρχιεπίσκοπος δεχόταν πιέσεις από τους Βρετανούς να καταδικάζει την Ε.Ο.Κ.Α. και γενικά την ένοπλη δράση εναντίον τους («ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΟΠΩΣ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΠΟΚΗΡΥΞΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ», «. Άλλαι πληροφορίες αναφέρουν ότι από τον Εθνάρχη Μακάριον θα ζητηθή να καλέση εις οριστικήν κατάπαυσιν της δράσεώς της την Ε.Ο.Κ.Α., πράγμα το οποίον η κυβέρνησις θα δεχθ'ή να γίνη μίσως μετά την απελευθέρωσιν του... η Βρεταννική κυβέρνησις εξεακολουθεί... «Σύνταγμα» Ράντκλιφ... δι' αυτοδιάθεσιν... Ο.Η.Ε.»). Για το λόγο αυτό επιστράτευσαν και την εκκλησία της Αγγλίας, η οποία κατηγόρησε τον Μακάριο για την ολιγωρία του ως προς την αποδοκιμασία της οργάνωσης («Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΑΝΤΕΡΜΠΟΥΡΥ ΥΒΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΑΠΕΚΗΡΥΞΕ ΤΗΝ «ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ»! ΚΑΙ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΕΔΕΧΘΗ ΝΑ ΜΕΤΑΒΗ ΕΙΣ ΑΓΓΛΙΑΝ... προσβλέπει με αποστροφήν την γενικήν πολιτικήν συμπεριφοράν του Κυρίου Ιεράρχου... κακού χαρακτήρος»). Ανάλογη πίεση να καταδικασθεί η Ε.Ο.Κ.Α. δεχόταν και η ελληνική κυβέρνηση (Παπαπολυβίου, 2021; Argyriou, 2018; Rappas, 2011) («... Λοῦντ θα πίεση τας Αθήνας να συνεργασθούν προς καταπολέμησιν της «τρομοκρατίας»... απουσίαν του κ. Αβέρωφ από το αεροδρόμιον κατά την άφιξιν του Βρεταννού υπουργού... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η στάση της Αριστεράς στην Κύπρο και κυρίως η δράση του Α.Κ.Ε.Λ., η οποία ενώ στην αρχή χάραξε τη δική του πολιτική, που διαφοροποιούταν από την Ε.Ο.Κ.Α. στην πορεία συνέπλευσε προς το αίτημα της Ένωσης και της αυτοδιάθεσης του Κυπριακού λαού. Ωστόσο, ήδη από Τον Δεκέμβριο του 1955, το ΑΚΕΛ κηρύχθηκε παράνομο, όπως και η εφημερίδα που εξέδιδε. Πολλά μέλη του κόμματος συνελήφθησαν (Παπαπολυβίου, 2021; Vogel, 2015; Ioannou, 2015; Katsourides, 2014) («αι κυπριακαί οργανώσεις της αριστεράς απεφάσισαν χθες να αποστείλουν αντιπροσωπείαν εις τα Ηνωμένα Έθνη προς διαφώτισιν των κρατών-μελών της ΟΗΕ επί του κυπριακού.», «αριστεράς... Διαδήλωσιν απόψε...«Ένωσις άνευ όρων», «Το Κυπριακόν πρέπει να τεθή ενώπιον των Ηνωμ. Εθνών...»... «Δεν θέλομεν βρεταννικάς βάσεις εις την Κύπρον»...», «ΔΥΟ ΗΓΕΤΑΙ ΤΟΥ Α.Κ.Ε.Λ. ... 40 ετών... διέφυγον εκ του στρατοπέδου της Δεκελείας...κομμουνισταί...», «ΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ...», «ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ... προσπάθειαν να αποδείξουν,

ότι το κυπριακό ανήκει εις την Ιστορίαν έγγραφον ότι οι Κύπριοι δεν επιθυμούν την επιστροφή του Μακαρίου και ότι η Εθναρχία, οι αριστεροί και η ΕΟΚΑ δεν θέλουν πραγματικώς την Ένωσιν...»). Αρχικά, το Α.Κ.Ε.Λ. και η ΠΕΟ αποδοκίμασαν έντονα την έναρξη του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. σε αντίθεση με τον Μακάριο, ο οποίος δεν έκανε απολύτως κανένα σχόλιο. Το ΑΚΕΛ επέμενε για ενιαίο πατριωτικό αγώνα, παίρνοντας «γραμμή» από το ΚΚΕ και συγκεκριμένα από τον γενικό γραμματέα Νίκο Ζαχαριάδη. Ωστόσο, είχε υπαναχωρήσει από τις αρχικές απόλυτες θέσεις κατά της ΕΟΚΑ. Όμως ο αντικομμουνισμός του Γρίβα και οι παρελθοντικές άσχημες σχέσεις μεταξύ Μακαρίου και αριστερών έδειχναν ότι οι δύο πλευρές δύσκολα θα συνεργάζοντουσαν. Στις 10 Ιουνίου 1958 το ΑΚΕΛ αναγνώρισε τον Μακάριο ως το μοναδικό υπεύθυνο για διαπραγμάτευση με τους Βρετανούς. Παρόλα αυτά νέες συγκρούσεις μεταξύ αριστερών και δεξιών σημειώθηκαν τον Αύγουστο. Σε πολλά χωριά δημιουργήθηκαν «ομάδες περιφρούρησης» από δεξιούς και αριστερούς (Παπαπολυβίου, 2021; Rappas 2011; Ritcher, 2003).

Γίνεται εμφανές σε πολλές επιφυλλίδες του πρώτου φύλλου της εφημερίδας η παρουσία σχετικών φωτογραφιών γύρω από τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. με σχετικές λεζάντες. Οι φωτογραφίες σχετίζονται κατά κύριο λόγο με διαδηλώσεις που λάμβαναν χώρα είτε στην Ελλάδα είτε στη Μεγαλόνησο για το Κυπριακό («ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Χθες την μεσημβρίαν και μετά την λήξιν της παρελάσεως των φοιτητών και μαθητών προ του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου συνεγκροτήθη ογκώδης διαδήλωσις της σπουδαζούσης νεολαίας με συνθημ. Υπέρ της Ενώσεως της Κύπρου...»), «Η ΒΟΜΒΑ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗΝ ΑΞΙΩΣΙΝ ΤΟΥ «ΛΗΔΡΑ ΠΑΛΑΣ» ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ Τρεις φωτογραφίαι από την έκρηξιν βόμβας... ΔΕΞΙΩΣΙΣ ΤΩΝ Αγγλων Βρεταννών αξιωματικών... μετέχοντε... προς την έξοδον... τα νερά που επλημμύρισαν... λόγω καταστροφής του συστήματος κεντρικής θερμάνσεως. Δεξιά: Το προσωπικόν του ξενοδοχείου... προς ανάκρισιν», «ΦΟΙΤΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΙΑΛΥΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ... δια αν διαμαρτυρηθούν δια τας αγγλικάς ωμότητας και να ζητήσουν το κλείσιμον των εντεύθα αγγλικών σχολείων. Αριστερά:... κατά του Χάρντιγκ... Συλληφθείς κατά ταας διαδηλώσεις φοιτητής... τμήμα.», «Αριστερά: Το ιστορικό κτίριον της Αρχιεπισκοπης κύπρου, όπου η έδρα του Εθνάρχου Μακαρίου και τα γραφεία της Εθναρχίας. Αλεξιπτωτισταί με εφ' όπλον λόγχην και προτεταγμένα τα αυτόματα απέκλεισαν χθες ολόκληρον το κτίριον, ετοποθέτησαν φρουροί επί της στέγης και εγένετο λεπτομερής έρευνα μετά την εκείθιν δια το αεροδρόμιον της Λευκωσίας. Κατά την μετάβασιν του εις το αεροδρόμιον, ως γνωστόν, ο Εθνάρχης Κύπρου συνελήφθη και εξετοπίσθη Δεξιά: Από το χθεσινόν συλλαλητήριον εις

Θεσσαλονίκη των σπουδαστών, οι οποίοι προέβησαν εις ζωηρότατας εκδηλώσεις υπέρ της Κύπρου και της Ενώσεως. Εγένοντο σοβαραί συγκρούσεις μετά της Αστυνομίας και του στρατού, όταν οι διαδηλωταί επιτέθησαν κατά του κτιρίου του εκεί βρετανικού προξενείου... Σημειώτέον ότι η εικονιζόμενη διαδήλωση εγένετο προ της συλλήψεως του Εθνάρχου Κύπρου.», «Δύο ακόμη φωτογραφία από τας χθεσινάς αντιβρετανικάς εκδηλώσεις. Αριστερά: φοιτηταί μετέχοντες των διαδηλώσεων μεταφέρουν συνάδελφόν των βαρέως τραυματισθέντα κατά την διάρκειαν των συγκρούσεων. Δεξιά: Ένα τμήμα της προ του Πανεπιστημίου συγκεντρώσεως με τους διαδηλωτάς φέροντας αντιαγγλικάς επιγραφάς.», «Δυο... στιγμιότυπα από την χθεσινή πανελλήνιον εκδήλωσιν διαμαρτυρίας διά την γκαγκστερικήν απαγωγήν και εξορίαν του Εθνάρχου Μακαρίου. Α ρ ι σ τ ε ρ ά Εις ένα σχολείον ο διδάσκαλος εξηγεί εις τους μαθητάς τον αγώνα δια την ελευθερίαν της Κύπρου. Δ ε ξ ι ά Μία εικόν της νεκρωθείσης χθες πρωτευούσης. Της τετράωρον απεργίας και της εκδηλώσεως διαμαρτυρίας δια την Κύπρον», Μία ακόμη φωτογραφία από την Λευκωσίαν χαρακτηριστική της μανίας με την οποίαν ο αγγλοκίνητος τουρκικός όχλος ερήμαζε κάθε τι ελληνικόν. Το εσωτερικό μιας οικίας όπως την εγκατέλειψαν οι Τούρκοι βασιβουζούκοι του Χάρντιγκ αφού την ελεηλάτησαν. «Τραυματία εκ των χθεσινών συγκρούσεων που διεκομίσθησαν εις τα νοσοκομεία», «Τρεις φωτογραφία από την Κύπρον, χαρακτηριστικά της αγγλικής τρομοκρατίας εις την υπόδουλον ελληνικήν μεγαλόνησον. Αριστερά: Άνδρες των δυνάμεων ασφαλείας σφραγίζουν ελληνικά καταστήματα εις την οδόν Λήδρας της λευκωσίας. Οι Έλληνες καταστηματάρχαι εξώθησαν και η εμπορική αύτη οδός θα παραμείνη νεκρά επί τρεις μήνας. Εις το με΄σον: Βρεταννός στρατιώτης «καλύπτει» συναδέλφους του οι οποίοι διεξάγουν έρευνας εις δασώση ορεινήν περιοχόν της Πάφου προς ανακάλυψιν όπλων και πυρομαχικών της ΕΟΚΑ. Δεξιά: Συλληφθέντες Κύπριοι πατριώται φρουρούνται υπό των Άγγλων,, υποχρεωθέντες να κρατούν τας χείρας υψωμένας επί ενός τοίχου.»).

Συχνά στην εφημερίδα γίνονται έμμεσες αναφορές στο Κυπριακό και στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. Οι αναφορές αυτές έχουν να κάνουν με την εκπλήρωση του αλυτρωτικού αγώνα των Κυπρίων για την Ένωση με την Ελλάδα και σχετίζονται ξεκάθαρα με την επανάσταση του 1821 (Παπαπολυβίου, 2021; Παπαπολυβίου, 2022) («Ρήγας Φεραίος πρωτοωραματίστηκε ένα νέο ελληνικό κράτος... σαν μια συνέχεια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας... κακέκτυπη Δευτέρα έκδοση του Ονείρου του Ρήγα... «Μεγάλη Ιδέα»... όνειρο της Ενώσεως με τα Δωδεκάνησα και ύστερ' από την εκπλήρωσή του φθάσαμε στο επόμενο σημείο: το Κυπριακό. Δεν έχω καμμιάν αμφιβολία ότι και το κεφάλαιο αυτό θα βρη το συνηθισμένο κιάλας happy end...»), «ΣΗΜΕΡΑ

ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΜΑΣ ΤΟΥ κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ... αγάπης του συντάκτη για τις αρχειακές μελέτες... μελέτη του κ. Τωμαδάκη... «Τα εν Ελλάδι αρχεία δεν δύνανται ν' αναφέρονται απλώς εις την Ελληνική Επανάστασιν... δεν δύνανται να ταυτισθή προς του ενεστώτος Κρατικού Ελληνισμού... αρχείων Βυζαντικών Κρατών της Ανατολής και της Εκκλησίας... σώζονται.... ΔΙΕΣΩΘΗΣΑΝ ΤΑ ΠΛΕΙΣΤΑ ΤΩΝ Αρειών της εν Ελληνική Ανατολή... Κύπρω... Φραγκοκρατίας και δη της Ενετοκρατίας... εκτός από...κρατικά, δημοτικά και ημικρατικά αρχεία υπάρχει και άπειρο άλλο σχετικό υλικό σε διάφορα κρατικά αρχεία του εξωτερικού (Βενετία, Βιέννη, Παρίσι, Λονδίνο κλπ.) που η αποθησαύρισή τους είναι απαραίτητο συμπλήρωμα του Ελληνικού Αρειανού Κόρπους... Μονάχα η μικροφωτογραφία... να προσθέσουμε... αυτά Γενικό Αρχείο τους θησαυρούς μας... Για της Βρετανίας τουλάχιστον τ' αρχεία...έξοδα μηδαμινά... άλλη φορά Δ. ΡΩΜΑΣ»). Ο αλτρωτισμός άλλωστε διαφαίνεται και από τον ύμνο της οργάνωσης που τον συνέταξαν καθηγητές που είχαν απελαθεί από την Κύπρο (Ιωάννης Κατσούλης & Ιωάννης Μάσσος): «Είμαστε όλοι παιδιά της ΕΟΚΑ... Της Κύπρου παιδιά τιμημένα... στα βουνά για ένα νέο Εικοσιένα, για να ζήσουμε μιας ώρας Λευτεριά», αλλά και από τους απαγχονισθέντα Ευαγόρα Παλληκαρίδη «Τη σκλαβιά τη βρέθηκα, Μάνα κλέφτης θα γίνω...», αλλά και από τις προκηρύξεις της οργάνωσης (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου 2018).

Μάλιστα, αρθρογράφοι της εφημερίδας προτείνουν να ενωθούν όλοι οι δημοσιογράφοι και οι πνευματικοί άνθρωποι της εποχής και να διεκδικήσουν από κοινού το δικαίωμα αυτοδιάθεσης του κυπριακού λαού («ΦΩΝΗ ΒΟΩΝΤΟΣ... επικλήσεις προς διάσημους φιλέλληνας... Κρήτης... Έκκλησις συμπατριωτών... εν Κρήτη χάριν Πίστεως και Ελευθερίας... συμπερασματικά ρωτάω τους αγαπητούς συναδέλφους, γιατί να μη δοκιμάσουμε και μεις σήμερα για την Κύπρο αυτό που πέτυχε ο Ραγκαβής για την Κρήτη. Μια συνηγορία των μεγαλύτερων πνευματικών ανθρώπων της εποχής υπέρ της ελληνικής υποθέσεως μπορούσε να συντελέση πολύ στην επιτυχία της μεγάλης προσπάθειας Δ.ΡΩΜΑΣ», «ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ... πρόταση που έκανα να μιμηθούμε εμείς οι σημερινοί άνθρωποι των γραμμάτων τον Ραγκαβή και να στραφούμε προσωπικά στους μεγάλους Διανοητάς του Αιώνα μας, ζητώντας τη συμπαράστασή τους... Μιλλιέζ... Παρ'όλα όσα με κάποια σκληρότητα γράφεστε εδώ και λίγους μήνες για την πατρίδα μου... καμμιά πια χώρα δεν... ηγήται κρατώντας ψηλά τη δάδα της Ελευθερίας... τελευταία... ελπίδα.... Εργατών του Πνεύματος... τα έθνη ματώνουν μα δεν πεθαίνουν". Κι ακόμα κάτι που οι «Μεγάλοι» θα έπρεπε να θυμούνται συχνότερα: «Δεν υπάρχουν μικροί λαοί» «Έχω για όλα τα έθνη βαθύ σεβασμό...»... Ουγκώ... Δ.ΡΩΜΑΣ», « Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ 24ΩΡΟΥ Διακοπές στη Ρώμη... ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ: Η συνέχεια...

«*Η ΩΡΑ*» ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ... θα αγωνισθή δια την Δημοκρατική Ένωσιν του Ελληνικού λαού την νίκην του και τα προβλήματά του...»). Για το λόγο αυτό η εφημερίδα διοργανώνει και έρανο για τον ένοπλο αγώνα των Κυπρίων εναντίον των Βρετανών («*Ενισχύσατε τον Έρανον ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ*»).

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνει τη στάση σημαντικών πνευματικών ανθρώπων της εποχής, όπως ο Γιώργος Σεφέρης («*υψηλός πατριωτισμός... Σεφέρης... υψηλού και γόνιμου πατριωτισμού. Δημοσιεύει την «Ελένη» του... τραγούδι με καθαρούς υπαινιγμούς για τους εθνικούς μας αγώνες. Έδωσε όμως και πέρσι τέτοιον καιρό τη «Σαλαμίνα της Κύπρου»*»), «*ΜΙΑ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ... Κάθε υποχώρηση... ένα βήμα προς τα πίσω, προς το σκοτάδι... η συζήτηση γύρω από τον Πλάτωνα...*»). Επίσης, σημαντική είναι αναφορά για ανέγερση μνημείου στον πειραιά για τους αγωνιστές Κυπρίους («*ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΗΡΩΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ... Σύμης*»).

Σε άλλο σημείο σημειώνεται ότι οι Σύμμαχοι της Ελλάδας στην ουσία δεν προτίθενται να βοηθήσουν την Ελλάδα να ενωθεί με την Κύπρο και ότι το μόνο που τους νοιάζει είναι να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα. Φτάνει μάλιστα στο σημείο να χρησιμοποιεί αρνητικά φορτισμένους χαρακτηρισμούς (Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης 2018; Pattie, 1999) («*ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΟΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ Η χθεσινή κατώτερη..., στάση των Μεγάλων Συμμάχων μας στον ΟΗΕ... άλλες εποχές λησμονημένες από τη σημερινή γενιά... από τον καιρό που απελευθερωθήκαμε... οι περίφημοι «Μεγάλοι Σύμμαχοι»... Πεπονόφλουδες... προσπαθούν με κάθε τρόπο να στραγγαλίσουν το «παράνομο βρέφος» που η διάχυτη φιλελληνική ατμόσφαιρα της εποχής τους ανάγκασε να δεχτούνε... μπισκοτάκια βουτηγμένα σε... αρσενικό... δίχως συμμάχους... 1940... «Τακτική της Προδοσίας». Κανέναν ηθικό φραγμό... έναντι μας... Πολλά ελαττώματα έχουν οι νέοι αυτοί «βάρβαροι» του 20ου αιώνα... τιμιότητα...», «*Τα μόνα που παραμείνανε «αναλλοιώτως ψεύδη» είναι οι ίδιες οι ... Συνθήκες!... ψεύτες... τα κράτη!... συνθήκες και άλλα πρόμοια κουραφέξαλα τύπου ΝΑΤΟ ΟΗΕ Βαλκανο... αλληλοφαγίας... βρετανικό τύπο... αγώνας «υποκριτών»... Δ. ΡΩΜΑΣ», «*ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΚΟΛΠΑ... «δαιμόνια» επιτηδειότητα των Αγγλικών Υπηρεσιών... μυστικής Διπλωματίας... «βρετανική διπλωματία αράχνη»... Αγγλία... Κοντεύει να την πάθη σαν τον αντίπαλο του καραγκιόζη που από το πολύ ζύλο που έδωσε στον κοντοπίθαρο ήρωα του θεάτρου Σκιών, ιδρώσε έπαθε πλευρίτιδα και πέθανε!... παλαιότερα... αγγλική διπλωματία ήταν πιο αποδοτική... αλλά και η μικρή, η τοπική στις διάφορες αποικίες... για μας τους Έλληνες...», *ΟΙ ΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ ΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ... ΓΚΙΑΜΠΕΡΤ ΑΡΤΙΓΚ... Πρέπει να παραδεχτούμε σαν έθνος ότι η στάση μας απέναντι των ξένων είναι παράξενη... την πεποίθησή ότι όποιος δε μιλά αγγλικά δε μπορεί να σκεφθή σωστά... Μπορούμε να κρίνουμε****

τι εντύπωση κάνει η υπεροπτική βρετανική συμπεριφορά στο εξωτερικό αν σκεφθούμε τη δυσάρεστη εντύπωση που κάνουν εδώ μερικοί απ'τους Αμερικάνους ξένους μας.... Κακομοίρηδες δεν έχετε ούτε παγωμένο νερό, ύστερα από τόσα δισεκατομμύρια δολλάρια που σας έστειλε ο θείος Σαμ... δεν έχετε κόκκαλα και λέτε πώς είστε και πολιτισμένοι... το ίδιο αίσθημα... και οι Έλληνες.... Τρόπους των ξένων απέναντί μας... καλοί, αλλά βέβαια όχι άψογοι... Αλλά όλοι οι ξένοι δεν είναι διατεθειμένοι να μας παραχωρήσουν τα ίδια δικαιώματα.... Για τις τρέλλες των Άγγλων και για την κατωτερότητα όλων των έργων τους.... Άγγλους... τόσο χοντροκέφαλοι και ακαλλιέργητοι... πώς αντιμετωπίζουν τα σπορ... γυναίκες χο-χο-χο! Είναι σα μερικούς από τους μεσευρωπαίους πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στη χώρα μας από τότε που άρχισε το καθεστώς του Χίτλερ πριν από 20 χρόνια. Είναι ευχάριστο να έχεις γείτονες τους καλύτερους απ'αυτούς, αλλά οι χειρότεροι επικρίνουν συνεχώς τη χώρα που τους φιλοξενεί και όλους τους τρόπους της.... Το ύφος τους είναι προσβλητικό και απαράδεκτο... Να τους κοιτάζης δίχως να τους βλέπης ως που να φύγουν. «*Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΞΕΣΗΚΩΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΠΟΚΕΡ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ... οι ευρωπαϊκές μεγάλες πρωτεύουσες.... Έβλεπαν τον σκληρόν αγώνα του ελληνικού έθνους και τα μαρτύρια του λαού μας: πότε σαν ευκαιρία για την πραγματοποίηση των αρπαχτικών τους προθέσεων, πότε σαν πηγή ενόχλησης και ανησυχίας για τ' αυταρχικά καθεστώτα τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ*», «*ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΤΑ «ΣΧΕΔΙΑ» ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... Κύπριοι αδελφοί μας είναι στο δρόμο της ελευθερίας των. Και θα πα'ρουν μόνοι τους την ελευθερίαν τους και μόνοι τους θ' αποφασίσουν για τον τρόπο που θέλουν να κυβερνώνται και για την ένωση με την Ελλάδα ενάντια.... Η τύχη της Κύπρου από ξένους, ερήμην του λαού που την κατοικεί. Τα σχέδια αυτοκυβερνήσεων κα'τω από ξένη κυριαρχία, διαμελισμών και ψευτοσυνταγμάτων, που σκαρώνονται στο Λονδίνο ή στην Άγκυρα... ανεξαρτησία.... Σημάνει η ώρα της... μηχανορραφίες... παλιά πείρα του έθνους... Άγγλοι και Ρώσοι συμφωνούσαν για μισοανεξαρτησία της Ελλάδας... φοβόνταν... μια ενωμένη και στέρεη Ελλάδα... εμπόδιο στις αρπαχτικές προθέσεις τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ*»).

Η ειρωνεία γύρω από την αγγλική πολιτική σκηνή και τη βασιλεία της Αγγλίας είναι πρόδηλη σε αρκετά σημεία («*ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ Η ΚΑΡΟΛΙΝΑ του κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ... βασιλική ύπαρξη φιλοξενήθηκε στην Αθήνα... σύζυγο του γλεντζέ αντιβασιλέα... σκάνδαλο του διαζυγίου της με τον δυσπερίγραπτο «δανδή»... κινδύνευε να λιθοβολιστεί κάθε φορά που ξεμύτιζε από το παλάτι του. Γενικά όλη αυτή η ιστορία δείχνει σε ποιο απίστευτο σημείο διαφθοράς είχε φθάσει η αγγλική αριστοκρατία... Μεγάλης Ελισάβετ, αυτή παρουσίαζε τέτοια φαινόμενα εκφυλισμού, που δύσκολα βρίσκεται το ταίρι τους στην παγκόσμια ιστορία... η Βικτώρια... κατάφερε να εξυγιάνη... μονάχα επιφανειακά με τον μανδύα της υποκρισίας. Όμως και αυτό κάτι ήτανε! Αν όχι τίποτε άλλο, έλειψε η αδιαντροπία και η ζετσιπωσιά που τόσο καταστρεπτική επίδραση είχανε σ' ολόκληρη την αγγλική κοινωνία... οι θείοι της και οι γονείς της είχαν «λανσάρει» το σύνθημα της πιο αχαλίνωτης...*

ασυδοσίας παρασύροντας σε όλεθρο ολόκληρο το έθνος τους... η άτυχη αυτή Βασίλισσα... μπορεί να μην ήταν τέλεια. Σαν άνθρωπος ξεπερνούσε κατά πολύ τον άσωτο διώκτη της... την έκανε να ξεχωρίζει από τους μικροπρεπέστατους και «ψιλικατζήδες» εξ αγχιστείας συγγενείς της... δεν είχε χάσει ποτέ του ούτε μια καρφίτσα και τα λεφτά τα ήθελε για τα γλέντια του!... γνωστές δωρεές της... η διαμονή της... κράτησε 15 πάνω κάτω ημέρες.», «*Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ Γκάγκστερς εις το Λονδίνον... συγκρούσεις συμμοριών αι οποίαι δικεδικούν την κυριαρχίαν εις τον κόσμον των κακοποιών... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ*», «*ΕΝΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΤΟΥ «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ» ΤΑ ΠΛΑΣΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ*...η μέθοδος των πλαστών ημερολογίων είναι διά τους Άγγλους παλαιά...Μεταξύ των σκουριασμένων από αίμα μαχαιριών και άλλων δολοφονικών όπλων... *ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ*», «*ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΚΑΠΕΛΛΩΝ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΠΟΛΥ ΦΙΛΟΞΕΝΟΙ ΠΩΣ ΠΑΡΕΔΩΣΑΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΡΩΣΟΥΣ ΑΠΟ ΛΕΠΤΟΤΗΤΑ*... επίσκεψις των Ρώσων τεχνικών της αεροπορίας εις το Φάνμπορω... η ετήσια έκθεσις της βρετανικής βιομηχανίας αεροπλάνων... το επεισόδιον των πέντε καπέλλων... εις τας πέντε ηπειρούς...επί μερικάς ημέρας τα χαϊδεμένα παιδιά της εκθέσεως...*ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ*»). Για να τονώσει το ηθικό των Κυπρίων αναγνωστών, η εφημερίδα δεν παραλείπει να αναφέρει τον φόβο των Άγγλων εξαιτίας της δράσης της Ε.Ο.Κ.Α. («*...ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΠΑΙΔΙΟΔΟΞΟΙ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΝ ΚΥΠΡΩ*...», «*ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΤΡΕΜΟΥΝ ΤΗΝ ΕΟΚΑ*», «*ΕΝΤΡΟΜΟΙ ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΠΟΛΙΤΑΙ ΖΗΤΟΥΝ ΕΥΘΥΝΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΝ*... όπως παραμείνουν έξω του διά μεσαιωνικών τειχών περιβαλλομένου ελληνικού τομέως της Λευκωσίας, κατόπιν των φόνων και των επιθέσεων εναντίον Βρεταννών πολιτών... διεμαρτυρήθησαν διότι οι πατριώται της ΕΟΚΑ κατορθώνουν να εκτελούν... ημέρα και να διαφεύγουν, λόγω της ανεπαρκούς αστυνομικής προστασίας...»).

Η υποχώρηση των Άγγλων στο θέμα του πλήρους ελέγχου της Κύπρου ήρθε σιγά-σιγά μετά το Μάρτιο του 1957, όταν ουσιαστικά σε πλήρη συμπόρευση με την Τουρκία άρχιζαν να εξετάζουν τη μεταβατική κατάσταση στο νησιού διατηρώντας οι ίδιοι στο ακέραιο τις βάσεις και την παρουσία τους στο νησί (Παπαπολυβίου 2021; Panayiotopoulos, 1999). Στην αρχή, αρνήθηκαν την εκεχειρία της Ε.Ο.Κ.Α. («*ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1957 Η ΕΚΕΧΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ Η μαχητική δράσις της ΕΟΚΑ η οποία κατά τους τελευταίους μήνας του 1956 και τους πρώτους του 1957 παρουσίασεν άνοδον, ανεστάλη διαρκούντος του έτους, πρωτοβουλία του αρχηγού της Διγενή... 14ην Μαρτίου...σκοπόν την απελευθέρωσιν του Μακαρίου... επίλυσιν του κυπριακού...*»).

απέρριπεν ο υπουργός αποικιών κ. Μποϋντ...»).

Τελικά όμως την αποδέχθηκαν ζητώντας με περιοριστικούς όρους («*Η ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ ΘΑ ΦΕΡΗ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΑΝΤΙ ΑΛΛΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ... εις την περί εκχειρίας προσφοράν της ΕΟΚΑ, θα απέφυγε τον διάλογον με τους Κυπρίους... και θα επαναλάμβανε τας διαπραγματεύσεις με την Ελλάδα και την Τουρκία μέσω του... ΝΑΤΟ... Βρεταννική κυβέρνησις... Να προτείνη... διοικητικήν διαίρεσιν της Κύπρου εις τουρκικήν και ελληνικήν υπό αγγλικήν κυριαρχίαν και με σταύθμευσιν ατλαντικών δυνάμεων εις την νήσον... αναχώρησιν του συνταγματάρχου Γρίβα και των συνεργατών του από την Κύπρον... να απελευθερώση τον Μακάριον... Τζων Κληρίδης... έκκλησιν... αποδεχθή τας προτάσεις ανακαωχής της ΕΟΚΑ άνευ όρων... ενδιαφερομένων.*», «*Η ΑΓΓΛΙΑ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΩΝ «ΜΕΤΡΙΟΠΑΘΩΝ» ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ... οι Βρεταννοί θεωρούν την σύγκλησιν τριμερούς διασκέψεως ως ιδεώδη διέξοδον εκ της δυσχερεστάτης, διπλωματικής θέσεώς των... μερίδος της ελληνικής κυβερνήσεως, η οποία ευνοεί την τριμερή... σχεδίων τα αυτοκυβερνήσεως, της συγκυριαρχίας και της υποανεξαρτησίας... ασάφεια... τουτέστιν... διαιωνίσεως της αγγλικής κυριαρχίας...»*).

Εντούτοις, κατηγόρησαν την οργάνωση για συνέχιση της ένοπλης δράσης παρά την αναστολή των συγκρούσεων (Παπαπολυβίου 2021; Klerides, 2021; Αποστολόπουλος, 2019) («*Η ΕΟΚΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΕΙ ΟΠΛΑ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ... από της ημέρας της αναστολής των επιχειρήσεών των, την 14ην Μαρτίου... 33 τυφέκια, φυσίγγια, βόμβαι, και εκρηκτικάί ύλαι.*»). Μολαταύτα, η εφημερίδα αποκαλύπτει ότι οι ίδιοι οι Βρεταννοί δεν σεβάστηκαν την εκχειρία και ότι συνέχισαν την ένοπλη δράση τους παρουσιάζοντάς τη ως πολεμικές ασκήσεις στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ («*ΨΕΥΔΕΤΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ... υποκρινόμενοι ότι έχουν σταματήσει τας επιχειρήσεις ενώ εις την πραγματικότητα αυτά συνεχίζονται υπό την μεταμφίεσιν των ασκήσεων...*»). Ακόμη, εξέταζαν την εφαρμογή ενός σχεδίου αυτονομίας εντός του Ηνωμένου Βασιλείου («*Ο κ. ΣΠΑΑΚ ΘΑ ΑΝΑΛΑΒΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΝ ΠΡΟΣ ΕΞΕΥΡΕΣΙΝ ΛΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΛΗΞΙΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΗ ΑΜΕΣΣΩΣ ΑΥΤΟΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ;... θα συνεχίση τας προσπάθειάς του προς επίλυσιν του κυπριακού... σχέδιον προβλέπον άμεσον Αυτοκυβέρνησιν εντός της Βρεταννικής Κοινοπολιτείας... Φωρ*»). Άλλωστε, σύμφωνα με δηλώσεις

και του ίδιου του Τσώρτσιλ, οι Βρετανοί δεν σκόπευαν ποτέ, όπως προαναφέρθηκε να εγκαταλείψουν την κυριαρχική τους θέση και τον έλεγχο στο νησί. Απλά άρχισαν να βρίσκουν εναλλακτικούς τρόπους εφαρμογής του σκεπτικού τους («ο κ. Τσώρτσιλ βεβαιοί ότι η Αγγλία θα διατηρήσει την πρωτοβουλίαν ανεξαρτήτως της αποδοχής της συνθήκης... ενίσχυσις της αστυνομίας και του δικτύου τηλεπικοινωνιών...»).

Το 1958 σε νέα πρόταση ανακωχής της Ε.Ο.Κ.Α., οι Άγγλοι υποστήριζαν ότι η εκεχειρία αποτελεί παραδοχή ήττας από μέρους της οργάνωσης («Δευτέρα έκδοσις Η ΑΓΓΛΙΑ ΔΕΝ ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΙΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΔΙ' ΑΜΟΙΒΑΙΑΝ ΚΑΤΑΠΑΥΣΙΝ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... χαρακτηρίζει την προσφοράν... ομολογίαν ήττης εκ μέρους της ΕΟΚΑ... στρατηγού Ντάρλιγκ ότι εκέρδισε τον πρώτον γύρον και ότι θα συντρίψει τους τρομοκράτας... δεν διαφέρει των προηγούμενων εκεχειριών, τας οποίας «παρεβίασαν οι τρομοκράται»... Χάρντιγκ... συνιστά συνέχισιν της εκστρατείας δια την καταστολήν της δράσεως της ΕΟΚΑ, μέχρις ότου η οργάνωσις αυτή διαλυθή και παραδώση τα όπλα. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Έλαβαν όμως την απάντηση ότι «οι νικητές ποτέ δεν παραιτούνται». (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης 2018; Χατζηδημητρίου, 2018) («ΑΠΟΓΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΤΡΕΙΣ ΝΕΚΡΟΙ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ ΘΑ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΟΥΝ ΟΙ ΑΜΑΧΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ... αλλεπάλληλα συντριπτικά πλήγματα της ΕΟΚΑ... Αι ανταποκρίσεις μετά δέους αναφέρονται εις την ικανότητα των ανδρών της ΕΟΚΑ... καλυπτόμενοι από την παθητικήν συνεργασίαν και την αδιαπέραστον σιγήν του κυπριακού λαού... πας Έλλην της Κύπρου είναι υποστηρικτής της ΕΟΚΑ... Έλληνες υπάλληλοι της αεροπορικής βάσεως... ουδέποτε θα μας νικήσετε. Θα σας έχωμεν εκβάλει εκ της νήσου προ της παρόδου της επταετίας... κάθε Κύπριος... «ύποπτος τρομοκράτης»... η ΕΟΚΑ αποκρούει τον αγγλικόν ισχυρισμόν ότι οι Κύπριοι αγωνισταί επιτίθενται νύκτα κατά νοσοκομειάκων αυτοκινήτων... Κατά την χθεσινήν ημέραν ανεπτύχθη η μεγαλύτερα δραστηριότητα της ΕΟΚΑ αφ' ότου ... τα μέτρα εκτάκτου ανάγκης προ τριών και ημίσεος ετών και έληξε με την έκρηξιν αρκετών βομβών... ΔΥΟ ΝΕΑΙ ΒΟΜΒΑΙ... εν Λευκωσία... ωρολογιακά.»).

Η Ε.Ο.Κ.Α. κατά καιρούς ανέστειλε την εκεχειρία και συνέχιζε την ένοπλη δράση της σποραδικά κατά των Βρετανών, παρά τη συμφωνία και τις διαπραγματεύσεις (Παπαπολυβίου 2021; Klerides, 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Μουγλαζαρίδης, 1985) («ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΔΙΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΕΑΝ Η ΕΟΚΑ Θ' ΑΝΑΣΤΕΙΛΗ ΤΗΝ ΑΝΑΚΩΧΗΝ ΚΑΙ ΘΑ ΕΠΑΝΑΡΧΙΣΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ... εκ τριών ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α.... αγγλικήν ενέδραν..ανακωχής... 4ην Αυγούστου... μετέφερον όπλα και πυρομαχικά... εφονεύθησαν... νύκτα συμπλοκή...ΕΟΚΑ και Βρεταννών... ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ... Ο καθείς να είναι έτοιμος διά την μεγάλην μάχην εναντίον του βρεταννικού συνεταιρικού σχεδίου... κάτω η αγγλοτουρκική συνωμοσία»).

Για να φτάσουμε στις συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου, υπήρξαν εκατέρωθεν ανησυχίες από τις τρεις εμπλεκόμενες πλευρές (Παπαδόπουλος 2016, Παπαπολυβίου 2021; Panayiotopoulos, 1999) (*«ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΣΥΓΚΡΑΤΗΜΕΝΗΣ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ ΕΠΕΚΡΑΤΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΥΡΙΧΗΝ ΤΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ ΣΧΕΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΑΙ ΔΥΣΧΕΡΙΑΙ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΜΕ ΑΝΗΣΥΧΙΑΝ... κατά την ελληνικήν αντιπροσωπείαν, το προέχον είναι να επιτευχθή συμφωνία εφ' όλων των θεμάτων... ατμόσφαιρα συγκρατημένης ...αισιοδοξίας... αποφασιστικού σημείου... κατά της ενώσεως της Κύπρου με την Ελλάδα... προσεγγίζουσιν τουλάχιστον προς την αποδοχήν ενιαίας νομοθετικής συνελεύσεως με παράλληλους χωριστάς συνελεύσεις δια την ελληνικήν και την τουρκικήν κοινότητα... η Τουρκία θα είχε τα 30% των ψήφων, αν και ο τουρκικός πληθυσμός δεν υπερβαίνει τα 20%... της κυβερνήσεως... Έλλην πρωθυπουργός και Τούρκος αντιπρόεδρος... υπό του Λονδίνου με δυσαρέσκειαν, καχυποψίαν και ανησυχίαν... χάνουν τον καιρόν των ανυψητούν αγνοούντες τα αγγλικά δικαιώματα... εσι την Κύπρον... κυρίαρχος δύναμις εις την Κύπρον και ότι θα ηρνείτο... παραιτηθή... αναγνωρίση... Απεριόριστον ανεξαρτησίαν... ανάγκαι προστασίας των βρεταννικών συμφερόντων εις την Μ. Ανατολήν... δύο κατηγορίες προβλημάτων: 1) Των αφορόντων το μέλλον καθεστώσ της Κύπρου, 2) Την μεταβατικήν περίοδον... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).*

Η Ελλάδα και ο Μακάριος είχαν καταλάβει ότι η ένωση έχει εγκαταλειφθεί και συμβιβάζοταν έστω με την ανεξαρτησία του νησιού και το δικαίωμα αυτοδιάθεσης. Δεν ήθελαν όμως την ισότιμη εμπλοκή της Τουρκίας στο ζήτημα. Η Τουρκία ήταν ικανοποιημένη, διότι ενώ είχε μια μειονοτική ομάδα στο νησί αποφάσιζε επί ίσοις όροις και μάλιστα θα εξέλεγε τον μελλοντικό αντιπρόεδρο του νεοσύστατου κράτους. Η Τουρκία δεν ήθελε την ένωση με την Ελλάδα γιατί φοβόταν ότι οι νότιες ακτές της θα απειλούνταν αν ενισχυόταν η ελληνική κυριαρχία στη Μεσόγειο. Η Αγγλία δεν θα εγκατάλειπε-και δεν το έκανε μέχρι σήμερα- τις βάσεις και την κυριαρχία της στο νησί. Απλώς κατάλαβε ότι οι καιροί αλλάζουν και έπρεπε να το κάνει με έναν εναλλακτικό τρόπο (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019). (*«ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΕΙΧΕ ΤΕΘΗ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ, ΑΠΕΚΑΛΥΦΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ... δήλωσις των υπουργών εξωτερικών... 17ην... υπογράφεται την 19ην... κείμενα υπ' όψιν του Αρχιεπισκόπου... Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΒΑΣΕΩΝ... Περισσότερα δεν δυνάμεθα να επιτύχομεν... έχομεν συμφωνήσει τόσον με τους Κυπρίους όσο και με τους Τούρκους, ότι δεν θα συζητήσωμεν λεπτομερώς τα θέματα των βάσεων της Μ. Βρεταννίας... βάσεων.»).* Σχεδίαζε μάλιστα να ενισχύσει περαιτέρω τη

συμμαχία μεταξύ αυτής, Ελλάδας και Τουρκίας στοχεύοντας στον καλύτερο έλεγχο της Μέσης Ανατολής («*Η ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΝ ΕΙΣ ΑΝ. ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΣΑΝΤΙΣ... αμυντικής καταστάσεως... κατόπιν της συμφιλίωσεως μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας... Σάντυς θα επιδιώξη να προωθήση την πολιτικήν του κ. Μακ Μίλλαν του ελληνοτουρκοβρετανικού... πέραν της Κύπρου... την βρεταννικήν σφαίραν επιρροής εις την Μέσην Ανατολήν...»»). Κάτι τέτοιο ήθελαν άλλωστε και οι Η.Π.Α. («*Ο κ. ΝΟΟΥΜΠΛ ΕΠΙΧΑΙΡΕΙ ΤΩΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΦΩΝΩΝ ΨΗΦΟΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ Ο.Η.Ε. ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ**

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ... αντιπρόσωπος της Βρεταννίας... συμφωνούν ότι το πρόβλημα της Κύπρου... πρέπει να λυθή... ιστορικής φιλίας των τριών χωρών... επαναφοράν της ειρήνης και της ευημερίας εις την Κύπρον.», «*ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΕΙ ΑΝΑΣΧΕΤΙΚΟΝ ΣΤΟΛΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑΝ ΤΟ ΝΑΤΟ... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*», «*ΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΙ ΠΑΡ' ΟΤΙ ΤΩΡΑ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΟΡΙΣΜΟΝ ΤΟΥΡΚΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ... Η αγγλική κυβέρνησις αρνείται να εισακούση τας ικεσίας της ελληνικής διά περαιτέρω συνομιλίας δυναμένης να διευκολύνουν την αποδοχήν εκ μέρους της Ελλάδος του βρεταννικού σχεδίου... Μακ Μίλλαν επιμένοντος... να προχωρήση...ως έχει... η ελληνική κυβέρνησις απορρίπτει μόνον τον διορισμόν Τούρκου αντιπροσώπου παρά τω κυβερνήτη της Κύπρου και αντ' αυτού προτείνει ουδέτερον παρατηρητήν ή ομάδα... ελληνικήν συνθηκολόγησιν εις τα λοιπά διχοτομικά χαρακτηριστικά... Φορεῖν Ὅφεις... άγνοιαν πεί... αγγλοελληνικών συνομιλιών...γεγονός το οποίον ωδήγησεν εις την παραίτησιν του κ. Μελά...θα διορισθῆ ο μόνιμος αντιπρόσωπος της Τουρκίας εις το ΝΑΤΟ κ. Σελίμ Σαρπερ... εκλήθησα... Κιουτσούκ και Ντενκτάς... συσκέψεων σχετικών με το αγγλικόν σχέδιον.»).*

Καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη της συμφωνίας ήταν ο οικονομικός έλεγχος Ελλάδας και Τουρκίας στο πλαίσιο της συμμαχίας του ΝΑΤΟ, κάτι το οποίο ουδέποτε παραδέχθηκαν οι Η.Π.Α. (Παπαδόπουλος, 2016; Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Αντωνιάδης, 2018) («*ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΝ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ Η ΟΠΟΙΑ ΕΛΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ, ΖΗΤΟΥΝ ΑΙ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΔΙΕΨΕΥΔΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΙΕΣΕΩΝ... ικανοποιημένοι... και με την βρεταννικήν στάσιν... οι Ην . Πολιτείαί... οικονομικήν πίεσιν επί των Ελλήνων και των Τούρκων δια να εκβιάσουν την λύσιν της δυνάμεως... ηπέιλσαν ότι θα διακόψουν την βοήθειαν προς τους Έλληνας και τους Τούρκους... Επίσημαι πηγαί... δεν εφαρμόζουν ... τοιαύτας μεθόδους... η απομόνωσις της Τουρκίας εις την Μέσην Ανατολήν την ηνάγκασαν να*

ανανεώση παλαιάς φιλίας... Β.ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΣ»).

Ωστόσο, και μετά την επίτευξη των συμφωνιών στην Αγγλία υπήρξαν φωνές που υποστήριζαν τη διαιώνιση της απόλυτης κυριαρχίας της Βρετανίας στην Κύπρο (Παπαπολυβίου, 2021; Χατζηδημητρίου 2018; Αποστολόπουλος, 2019) («ΑΓΓΛΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΗ Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΟΤΙ ΑΝΕΦΥΗΣΑΝ ΔΙΑΦΩΝΙΑΙ... Αντιρρήσεις κατά της συμφωνίας της Ζυρίχης... Μέλος... εδήλωσεν... η συμφωνία δεν φαίνεται εφαρμόσιμος παρά μόνο αν η Κύπρος παραμείνη εις την Κοινοπολιτείαν... δεν θα έχη ελπίδας...οικονομικώς... οι Κύπριοι... Επί του παρόντος έρχονται εις την Βρεταννίαν με ρυθμόν 4-5.000 κατ' έτος». Άλλα μέλη... υπέρ τριπλής κυριαρχίας... επιμένουσα η κυβέρνησις... Αποκλεισμός της ενώσεως και της διχοτομήσεως...εξασφαλίζοντα... βάσεως του ΝΑΤΟ... αποκλεισμός... κομμουνιστικήν κυβέρνησιν... γεγονότος.»). Παρά τις αντιπολιτευτικές φωνές η Αγγλία διατήρησε ακέραιη την παρουσία της στο νησί, διατηρώντας τις βάσεις και όλα τα στρατηγικά σημεία του νησιού που την ενδιέφεραν («... εγγύησιν της ακεραιότητος πάσης μονίμου βρεταννικής στρατιωτικής ή αεροπορικής εγκαταστάσεως... έκτασιν 190 τετραγωνικών χιλιομέτρων... δε 250 χιλιομέτρων... αεροπορική βάσις... Ακρωτήρι... μ οι εγκαταστάεις ... των οικογενειών των στρατιωτικών...νοσοκομείον... Μέσης Ανατολής... στρατόπεδον ταξιαρχίας... Δεκέλειαν... σταθμ'σο ασυρμάτου της ΡΑΦ... Άλλαι τοποθεσίαι... παραμονή εις αγγλικάς χείρας... ραντάε... μέγαν σταθμόν ασυρμάτου της ΡΑΦ πλησίον της Λευκωσίας... στρατωνισμούς εις διάφορα σημεία της νήσου.»).

Ο Μακάριος καταλάβαινε στην πορεία των χρόνων ότι ή Ένωση δεν ήταν εφικτή λόγω των συμφερόντων. Συνεπώς, άρχισε να συμβιβάζεται και αυτός με την ιδέα της ανεξαρτησίας, ως κάτι πολύ καλύτερο από αυτό που ζούσαν μέχρι τότε οι Κύπριοι (Παπαπολυβίου 2021) (το σχέδιον... ανεξαρτησίαν... εις την οποίαν υποχωρεί τώρα ο Αρχιεπίσκοπος», «Δευτέρα έκδοσις Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΔΕΝ ΕΨΗΦΙΣΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ ΑΠΑΝΤΑ Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΨΕΥΔΩΝ ΤΑΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΒΕΡΩΦ... Κυπρίων αντιπροσώπων.. εκ των 24 παρόντων υπέρ της συμφωνίας της Ζυρίχης 22... οφείλεται εις το γεγονός ότι 300 χωρία της κύπρου... παρώτρυναν τον Μακάριον να υπογράψη την συμφωνίαν... εδόθη εν λευκώ η εξουσιοδότησις εις τον Εθνάρχηνα να ενεργήση κατά βούλησιν... δι'ων η Κύπρος θα ακταστή ανεξάρτητος πολιτεία εντός βραχέος χρονικού διαστήματος...Μακάριος θα εκφράση αύριον τας απόψεις του αναφορικώς με το εκπονηθέν εις Ζυρίχην σχέδιον περί ανεξάρτητου Κυπριακής Δημοκρατίας»). Εξάλλου, οι Άγγλοι ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1958 είχαν καταλάβει

ότι για την καλύτερη εφαρμογή του σχεδίου Μακ Μίλαν χρειάζονταν τον Μακάριο λόγω της επιρροής του στο νησί («*Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΥΜΠΡΑΤΤΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΗΧΑΝΟΡΡΑΦΙΑΝ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... αποκαλύπτει ο Εργατικός βουλευτής κ. Ντράϊμπεργκ... αγγλικήν πρόθεσιν επαναφοράς του Μακαρίου εις την Κύπρον... τον Σεπτέμβριον ώστε να ευρίσκεται εκεί κατά την άφιξιν του Τούρκου αντιπροσώπου και να συστήση εις τους κυπρίους όπως συνεργασθούν εις την εφαρμογή του σχεδίου Μακ Μίλλαν..... Η αγγλική κυβέρνησις... τώρα... προσπάθειαν της «ειρηνεύσεως»... κάθε άλλο παρά εγκαταλείψασα... τας ελπίδας της να αποσπάση τουλάχιστον την ανοχήν της ελληνικής κυβερνήσεως». Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).*

Το σχέδιο Μακ Μίλλαν - Φουτ συζητιόταν εντονότερα τον Οκτώβριο του 1958. Το σχέδιο προέβλεπε Βρετανό κυβερνήτη και 6 Κύπριους Υπουργούς, 4 Έλληνες και 2 Τούρκους και δύο κοινοτικές βουλές. Οι Κύπριοι θα είχαν το δικαίωμα να έχουν διπλή υπηκοότητα, βρετανική και ελληνική ή τουρκική (Παπαπολυβίου 2021; Παπαδόπουλος, 2016; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018) («*Αύριον είναι η «ώρα μηδέν» εν Κύπρω με την Βρεταννίαν σχεδιάζουσιν να αρχίση την εφαρμογήν του επταετούς σχεδίουδιά βαθμιαίαν αυτοκυβέρνησιν της νήσου... πολιτικής διαιρέσεως της ελληνικής και της τουρκικής κοινότητος υπό ένα γενικόν συνεταιρισμόν μεταξύ Βρεταννίας, Ελλάδος και Τουρκίας.*»). Η Ε.Ο.Κ.Α. δεν είδε με καθόλου καλό μάτι το σχέδιο αυτό, ενώ η ελληνική κυβέρνηση αισθανόταν πίεση από όλες τις πλευρές και δεν είχε λάβει ξεκάθαρη θέση («*Η ελληνοκυπριακή οργάνωσις Ε.Ο.Κ.Α. απειλεί να πνίξη το σχέδιον αυτό εις το αίμα και η ελληνική κυβέρνησις πιέζεται, ολονέν και περισσότερον όπως εγκαταλείψη εν ανάγκη το Ν.Α.Τ.Ο. διά να εκμηδενίση το σχέδιον... Η διένεξις εστοίχισεν ήδη υπερχιλίους νεκρούς και τραυματίας και έγινε αφορμή ματαιώσεως διαφόρων γυμνασίων του Ν.Α.Τ.Ο.... νέαι θύραι εις νέους συμβιβασμούς ηνοιχθησαν υπό της ελληνικής κυβερνήσεως η οποία επισ'ξμως ενεστερνίσθη σχέδιον δι' ανεξαρτησίαν της Κύπρου υπό την εγγύησιν του ΟΗΕ, το οποίον υπεβλήθη εις την Βρεταννίαν εκ μέρους του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου... η Ελλάς πρόεβη εις την ενέργειαν αυτήν, η οποία παραμερίζει την κυπριακήν διεκδίκησιν δι' ένωσιν, προς τον σκοπόν αποφυγής ανεπανορθώτου ζημίας εις τας σχέσεις της Ελλάδος μετά των συμμάχων της.... Σπάακ επρότεινεν την αναβολήν... του βρεταννικού σχεδίου... η Τουρκία διώρισε ήδη τον αντιπρόσωπόν της... κατάργησιν του παλαιού αναχρονιστικού αποικιακού καθεστώτος εν Ευρώπη», «η στάσις των Αθηνών αποδεικνύει ότι δεν απωλέσθησαν αι δυνατότητες αποδοχής του σχεδίου Μακ Μίλλαν... Ουδεμία αλλαγή να σημειωθή εις το καθεστώς της νήσου άνευ της συμφωνίας... του διεθνούς οργανισμού του προστατεύοντος την μειονότητα.»). Η παρουσία του Μακαρίου δυσκόλευε κατά*

καιρούς την ελληνική κυβέρνηση («Ο κ. Καραμανλής... ευρίσκουν την παρουσίαν του Μακαρίου εις Αθήνας εξ ίσου ενοχλητικήν όσο ήτο και εις την Κύπρον και εις τας Σεϋχέλας... αμυδράς... επιτυχίας της διασκέψεως Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»). Στις συμφωνίες αποφασίστηκε να γίνει η Κύπρος ανεξάρτητο κράτος και να συγκροτηθεί Κυπριακό Σύνταγμα με τη συμμετοχή Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων σε ενιαίο Κοινοβούλιο (Παπαπολυβίου 2021; Αργυρού 2004; Lindley, 2007; Argyriou, 2018; Rappas, 2011, Panayiotopoulos, 1999).

Τελικά, στα τέλη του 1958 η αμφιθυμία της Ελλάδας θα οδηγήσει σε τελική αποδοχή του σχεδίου Μακ Μίλλαν (Παπαπολυβίου 2021; Παπαδόπουλος 2016; Χατζηδημητρίου, 2018) («*Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΥΠΟΧΩΡΕΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΙΕΣΕΙΣ ΔΙ' ΑΠΟΔΟΧΗΝ ΠΕΝΤΑΜΕΡΟΥΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΑΓΓΛΩΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ... δι' αποδοχὴν του αγγλικού σχεδίου... αθηναϊκαὶ πληροφορίες περί ἀρνήσεως της Ελλάδος... δι' εσωτερικούς λόγους... η παρουσία του Τούρκου αρμοστού... μέγαν ἐμπόδιον... οἱ Ἕλληνας ἀντελήφθησαν ὅτι το αγγλικόν σχέδιον δεν εἶναι τόσον τρομερόν... η υπομονητικὴ σκληρὰ ἐργασία του κ. Μελά ὅπως τροποποιήσῃ την στάσιν της ελληνικῆς κυβερνήσεως ἀπέδωσε καρπούς...*», «οἱ Ἕλληνες ηγέται τον εβεβαίωσαν εις Αθήνας, ὅτι εἶναι ἔτοιμοι να ἀποδεχθὸν την διατήρησιν της αγγλικῆς κυριαρχίας εις την Κύπρον ἀνευ οιασδήποτε υποσχέσεως της βρεταννικῆς Κυβερνήσεως δια το μέλλον, καθὼς ἐπίσης και ὅτι ἀναλαμβάνουν να εξασφαλίσουν τον τερματισμόν της βίας...»). Ἀκόμη και η Ἰνδία στράφηκε κατὰ της Βρετανίας προτείνοντας πλήρη ἀνεξαρτησία, πρόταση που δεν ἔγινε ἀποδεκτὴ ἀπὸ Βρετανία και Τουρκία («*ΕΞ ΧΩΡΑΙ ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΗΝ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ... αἱ Ἰνδία, ἡ Ἰαπωνία, ἡ Νορβηγία, ἡ Σουηδία, ὁ Καναδάς και ἡ Αυστρία... διατύπωσιν συμβιβαστικῆς διατυπώσεως... ἡ Ελλάς ἔχει υποβάλει σχέδιον προβλέπον τον διορισμόν ἐπιτροπῆς ἐν συμφωνία προς την ἀναγνώρισιν του δικαιώματος της ἀνεξαρτησίας της Κύπρου... ἡ Βρετανία... δεν θα υπεδέχετο εὐμενῶς την παρουσία των Ἡνωμένων Ἐθνῶν... ἡ ἐφαρμογὴ του σχεδίου μακ Μίλλαν... Ἰνδικὴ πρότασις δεν γίνεται ἀποδεκτὴ ὑπὸ της Βρετανίας και της Τουρκίας... ἀνεξαρτησίας της Κύπρου και την εἰσοδοχὴν της εις τον ΟΗΕ...*»).

Ο Μακάριος θα ἐπιστρέψει το 1959 στην Κύπρο ὡς νικητὴς και θα ἐνσαρκώσῃ στα μάτια της κυπριακῆς κοινῆς γνώμης το ὄνειρο της ἀποτίναξης της αγγλοκρατίας. Στι 1 Μαρτίου, ὁ Μακάριος ἐπιστρέφει στην Κύπρο μετὰ ἀπὸ τρία χρόνια ἀπουσίας και ἀνακοινῶνει με στόμφο τὴ γέννηση του νέου κράτους σε λαϊκὸ συλλαλητήριο. Παράλληλα, ζητὰ ἀπὸ την Ε.Ο.Κ.Α. να σταματήσῃ τὴν ἐνοπλὴ δράση της μετὰ τὴν ἐπίτευξη των συμφωνιών και ὡς ἀντάλλαγμα ὁ Γρίβας θα ἐπιστρέφει στην Ελλάδα με τὸ βαθμὸ του στρατηγού. Ὁ Γρίβας τὸ δέχεται (Παπαπολυβίου 2021; Παπαδόπουλος 2016; Χατζηδημητρίου, 2018) («*Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΕΚΚΛΗΣΙΝ*

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Κ.Α. ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Η ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΓΡΙΒΑ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ... δεδομένου ότι ήρχισεν η περίοδος ειρήνης... συνεχιζόμενη σιωπή της ΕΟΚΑ και του συνταγματάρχου Γρίβα επί των συμφωνιών του Λονδίνου... εξαντληθή.»). Στην Ελλάδα, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, στο πλαίσιο του συμβιβασμού της χώρας, πανηγύρισε στη Βουλή την επίτευξη συμφωνίας για την Κύπρο, «πουλώντας την» ως την επίτευξη του σκοπού του αγώνα των Κυπρίων (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος 2019; Χατζηδημητρίου, 2018) («*Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΜΝΗΣΤΕΥΕΤΑΙ ΑΝΑΚΑΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΕΤΑΙ ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΟΜΙΛΕΙ ΠΕΡΙ ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΚΑΙ... ΕΞΟΡΓΙΖΕΤΑΙ... Ο Μακάριος επιστρέφει εις την Κύπρον, απ'ευθείας εκ Λονδίνου, εντός των ημερών. Γενική αμνηστία παρέχεται εις όλους τους κρατουμένους... Ο Διγενής θα ανακληθή... στρατηγόν του ελληνικού στρατού'... ελεύθερος... αν πειθυμή να πολιτευθή εις την Κύπρον... Η συμμετοχή της... εις την Οργάνωσιν Ηνωμένων Εθνών θα προτάθη υπό της Ελλάδος και της Τουρκίας... Καραμανλής... πριέγραψε την συμφωνίαν ως ιστορικόν γεγονός υψίστης σημασίας, ως ενσάρκωσιν των ονείρων των Κυπρίων... ερώτησιν, ε'ν το νέον κράτος δεν αποτελεή σύμμιζιν του ελληνισμού και του τουρκισμού της νήσου... πρωθυπουργικής αγανακτήσεως... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).*

Οι Άγγλοι ωστόσο πίεζαν τον Μακάριο να πείσει τον Γρίβα να παραδώσει τον οπλισμό της Ε.Ο.Κ.Α. και τον απειλούσαν με ακύρωση της συμφωνίας, επιβεβαιώνοντας τη συνέχεια της ισχυρής τους παρουσίας στο νησί (Παπαπολυβίου 2021; Παπαδόπουλος 2016; Χατζηδημητρίου, 2018) («*ΔΙΧΟΝΟΙΑΝ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΚΑΡΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΓΕΝΗ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΤΩΡΑ ΝΑ ΥΠΟΔΑΥΛΙΣΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΓΡΙΒΑ... προς παράτασιν της αγγλικής κυριαρχίας εις την Κύπρον... προσπαθούν δι' εκβιασμών να εξωθήσουν τον Μακάριον εις ρήξιν με τον Διγενή και την ΕΟΚΑ... Φουτ και Ντάρλιγκ επιμένουν εις ταπεινωτικούς δια τον Διγενή όρους «εξώσεώς» του εκ Κύπρου... κι εις την παράδοσιν των όπλων προς τας αγγλικάς αρχάς, εκβιάζουν δε τον Μακάριον με ανατίναξιν της συμφωνηθείσης λύσεως δια καταλλήλου χρησιμοποίησεως των Τουρκοκυπρίων, αν δεν πείση τον Διγενή να αποδεχθή την ταπεινωτικήν εξορίαν.. εις την Ελλάδα... κυβερνήτης... συνάντησιν με τον Τουρκοκύπριον ηγέτη κ. Ντεκτάς... θέμα Διγενή... καλλιέργειαν εθνικού διχασμού... Μακάριος... ηρνήθη πάσαν ευθύνην δια τας πράξεις του Γρίβα... Ντάρλιγκ του οποίου η αποστολή... περιττή μετά τας συμφωνίας του Λονδίνου. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ... Αρχιεπισκόπου... Γρίβα... περί αμνηστίας και... ασφαλούς αναχωρήσεώς του εις Ελλάδα... πείσμονα.»).*

Η συμφωνία δεν έγινε ομόφωνα αποδεκτή από έτερα πολιτικά και θρησκευτικά πρόσωπα της

Κύπρου, αλλά και της Ελλάδας, θεωρώντας τη ως υποχώρηση στα θέλω του της Τουρκίας και της Βρετανίας. Ο Γρίβας αρχικά διαφώνησε αλλά τελικά συμφώνησε και παρέδωσε τα όπλα. Αντίθετα, ο Μητροπολίτης Κυρήνειας Κυπριανός και τα αντιπολιτευτικά κόμματα στην Ελλάδα συνέχισαν να τάσσονται υπέρ της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Ο εκπρόσωπος της αντιπολίτευσης Ηλίας Ηλιού, είπε ουσιαστικά ότι ουδέποτε θα λειτουργήσει ένα σύστημα με την Ελλάδα και την Τουρκία στο ρόλο «των σιαμαίων αδελφών» και ότι θα υπάρχει πάντα ο κίνδυνος ανάφλεξης. Το ΑΚΕΛ συμπορεύτηκε εξ αρχής με τον Εθνάρχη (Παπαπολυβίου 2021; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018; Τσιμπόγλου κ.ά., 2006) (*«ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ Θ' ΑΓΩΝΙΣΘΟΥΝ ΔΙ' ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΗΛΟΙ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΙΤΙΟΥ... ως κεφαλή της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Κύπρου... εάν η Βρεταννία προτίθεται... να επιβάλει το επαετές σχέδιόν της διά την Κύπρον, ο κυπριακός λαός θα αγωνισθή εναντίον»*), *«ΠΑΡΑΙΤΗΘΗΣΑΝ ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΕΚΠΤΩΤΟΣ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ κ. ΔΕΡΒΗΣ... Τέσσαρες εκ των εξ... κατόπιν της ευθυγραμμίσεως των πολιτικών αντιλήψεων του κ. Δέρβη προς τας πολιτικές αντιλήψεις των λοιπών δημάρχων των πόλεων της Κύπρου... αποστολής... υπομνήματος... προς ...Μακάριον φρονούντες ότι «τα ανωτέρω ουδόλως εξυπηρετούν και προαγάγουν τα συμφέροντα του κυπριακού λαού...αντιθέτως... διάσπασιν και διάλυσιν του»... Αντιδήμαρχος της Λευκωσίας κ. Ανδρέας Αραούζος... μικτής επιτροπής του Λονδίνου... αφοσιώσεως και νομιμοφροσύνης προς τον Αρχιεπίσκοπον»*). Αυτό φαίνεται και από το ύφος της εφημερίδας, οι αρθρογράφοι της οποίας δεν φαίνεται να είναι ικανοποιημένοι από τις συμφωνίες.

Ο κυπριακός λαός επιφυλάσσει στον Μακάριο θεαματική υποδοχή στο νησί. Στα μάτια της κοινής γνώμης ο ίδιος και ο συνταγματάρχης Γρίβας ηρωοποιούνται (Παπαπολυβίου 2021; Παπαδόπουλος 2016; Χατζηδημητρίου, 2018) (*«Τρία ακόμη χαρακτηριστικά στιγμιότυπα από την συγκινητική υποδοχήν που επεφύλαξεν ο ελληνικός λαός της Κύπρου εις τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον... Μητέρες και συγγενείς των θθυμάτων του απελευθερωτικού αγώνος... Τα πλήθη διέσπασαν την αστυνομικήν ζώνην... πολίται με ελληνικάς σημαίας και με λάβαρα... «Ο νικητής Διγενής»... Εθνάρχου, του οποίου η απουσία εκ Κύπρου... 1087 ημέρας.»*).

Ενδιαφέρουσα είναι η «προφητεία» του Χάρντιγκ για το μέλλον της συμφωνίας που επιτεύχθηκε σε Ζυρίχη και Λονδίνο, λέγοντας ότι προβλέπει πολύ δύσκολη τη συνύπαρξη και τον αλληλοσεβασμό μεταξύ της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας (*«Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΔΕΝ ΑΙΣΙΟΔΟΞΕΙ ΟΤΙ ΘΑ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ Η «ΛΥΣΙΣ» ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ... εφαρμόσιμος εφ' όσον θα διατηρηθή η σημερινή ατμόσφαιρα μηνός του μέλιτος...*

επί του παρόντος δεν υπάρχουν Κύπριοι, αλλά Έλληνες, Τούρκοι, Μαρονίται και Βρεταννοί... χαρακτήρισε την ... συμφωνίαν... απροσδόκητον και τον γάμον της Τουρκίας και της Ελλάδος... ραγδαίον... όμως πόση θα είναι η διάρκεια... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ»).

Οι τριγμοί άρχισαν να φαίνονται από την αρχή όταν ο Κιουτσούκ και ο Μακάριος διαφώνησαν δημόσια σχετικά με το οικονομικό μπουκκότζ μεταξύ των δύο κοινοτήτων (Zambouras, 2001; Τσιούμης, 2014; Παπαπολυβίου 2021) («*Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΔΙΕΦΩΝΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΠΟΚΡΟΥΣΑΣ ΚΟΙΝΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΝ ΠΡΟΣ ΛΗΞΙΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΜΠΟΥΚΟΤΑΖ ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΘΑ ΔΙΕΞΑΧΘΟΥΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ Η ΠΡΩΤΗ ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΩΝ ΗΓΕΤΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ... όταν ο Εθνάρχης επρότεινε εις τον Τουρκοκύπριον... κοινής εκκλήσεως προς Έλληνας και Τούρκους της Κύπρου όπως σταματήσουν το μεταξύ των οικονομικών μπουκκότζ. Ο Μακάριος, ο πιθανότερος πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας... πρώτην φορά ομού... έκκλησιν προς τας εφημερίδας... αποφεύγουν την δημοσίευσιν βιαίων άρθρων... αρχηγός των Τουρκοκυπρίων... δεν βλέπει να υπάρξη λόγος τοιαύτης κοινής εκκλήσεως... δεν υπάρχει... επιθυμία... τουρκικής κοινότητος... ζήσουν αξιοπρεπώς... χωρίς να αποτελούν βάρος... Μέχρι τούδε δεν υπήρξε οιασδήποτε οικονομική και δημοσιονομική συνεργασία... στους Έλληνας... έτοιμοι να συνεργασθώμεν... Κάμετε την επιχειρήσιν κυπριακήν και όχι ελληνικήν. Άλλως θα λάβωμεν και ημείς το ίδιον μέτρον... Μακάριος αντιθέτως... συνδιαλλακτικός... η ευημερία... της Κύπρου... εκ της αρμονικής συνυπάρξεως των δύο κοινοτήτων... Αρκεταί λεπτομέρειαι του συντάγματος εμελετήθησαν ήδη... προ του τέλους του έτους θα είναι τα πάντα έτοιμα... αναμένεται κοινή ανακοίνωσις... παραμομνής της Κύπρου... στερλίνας... ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ... θλιβερά επισόδια... παρελθόν έτος... όνειδος δι' αμφοτέρας κοινότητος... με την υπογραφήν του συντάγματος θα έχωμεν επιτύχει την ελευθερίαν μας... τούτων»). Οι προστριβές δεν έμειναν μόνο στις διαφωνίες μεταξύ των δύο ισχυρών ανδρών των δύο κοινοτήτων, αλλά προχώρησαν και σε επεισόδια σε ολόκληρη τη Μεγαλόνησο (Παπαπολυβίου 2021; Pattie, 1999; Χατζηδημητρίου, 2018; Zambouras, 2001; Stubbs, 2014; Crawshaw, 2022; Αποστολόπουλος, 2019; Αντωνιάδης, 2018) («*ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΥΡΟΒΟΛΟΥΝ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΖΟΥΝ ΕΛΛΗΝΑΣ... Έλληνα Κύπριος εφονεύθη, εις άλλος ετραυματίσθη... τουρκικόν χωρίον Μάνσουα, της βορειοανατολικής Κύπρου... άγνωστοι οπλοφόροι... εις το καφενείον... πληροφοροίαι... διένεξιν... Ιακώβου.*», «*Η ΚΗΔΕΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΘΗΡΙΩΔΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Χθες το απόγευμα... τεσσάρων φονευθέντων... κατά την διάρκειαν βανδαλισμών της Κυριακής... Τούρκων.*»)*

Εν τω μεταξύ είχαν αρχίσει ήδη οι διεργασίες για τη δημιουργία Συντάγματος του νέου κράτους («*συννομιλίας... Γεωργιάδην... υπουργόν Συγκοινωνιών εις την μεταβατικήν Κυβέρνησιν της Κύπρου... θα γίνη εις Αθήνας ή Ρόδον... Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ... Τσάτσος... Μακάριος...*

Κιουτσούκ... καθηγητού Νιχάτ Ερίμ»). Σε αυτό βοήθησε και μετέπειτα πρόεδρος τη κυπριακής δημοκρατίας Τάσος Παπαδόπουλος παρόλου που είχε διαφωνήσει με τις συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου (Παπαδόπουλος 2016; Παπαπολυβίου 2021).

Οι Άγγλοι μέχρι την οριστική έναρξη λειτουργίας του νέου κράτους είχαν αναλάβει την επιβολή της τάξης στο νησί προβάλλοντας πολλές φορές υπερβάλλοντα ζήλο πιστοποιώντας έτσι την κυρίαρχη θέση τους ακόμη και μετά τη νέα τάξη πραγμάτων (Παπαπολυβίου, 2021; Argygiou, 2018; Rappas, 2011; Αργυρού, 2004) (*«ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΗΓΕΙΡΟΝ ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑΝ ΑΝΕΥΡΕΣΕΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΝ ΔΙΑ ΛΗΣΤΕΙΑΝ... επί της κυρίας οδού Λευκωσίας-Κυρηνείας... ερεύνας... δια πρώτην φοράν από της επιτεύξεως συμφωνίας διά το κυπριακόν... Ουαλλών τυφεκιοφόρων... μη πυροβολήσουν εάν δεν δεχθούν πυρά... οδοφράγματα έξωθι όλων των μεγάλων πόλεων της Κύπρου.»*).

Δεν λείπουν οι παραλληλισμοί ανάμεσα στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. με τις εθνικές επετείους της 28^{ης} Οκτωβρίου και τις 25^{ης} Μαρτίου ιδιαίτερα κατά τα δύο πρώτα χρόνια του αγώνα και η προσπάθεια να της ομογενοποίησης του κυπριακού στοιχείου σε ένα γενικότερο εθνικό-ελληνικό αφήγημα. Άλλωστε, αυτοί οι παραλληλισμοί διαφαίνονταν και στις προκηρύξεις της οργάνωσης (Παπαπολυβίου 2021; Παπαπολυβίου 2022; Χατζηδημητρίου 2018) (*«Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Ο μεγάλος εορτασμός ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Του κ. Πέτρου Χάρη... Πάντα ήταν ανάγκη να ζούμε την 28η Οκτωβρίου. Ποτέ όμως δεν την χρειαστήκαμε όσο στις σκοτεινές και δύσκολες αυτές ημέρες... νέα δίδαγματα... με πολύ μεγάλη προετοιμασία στην Ελλάδα και εντονότερα να προβληθή έξω από την Ελλάδα... λίγα πράγματα έχουν μείνει μέσα μας από τη θαυμάσια εκείνη ψυχική ευφορία... να εκτιμάμε τις θυσίες των παρλερών μας... φοβερή κρίση μας καλεί η μεγάλη επέτειος. Κ' ένα είναι το πιο ουσιαστικό χρέος μας... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ», Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Στη ρίζα του θαύματος (Ο ΑΥΡΙΑΝΟΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ) Του κ. Πέτρου Χάρη Από το προσκύνημα που θα κάμουν αύριο όλοι οι Έλληνες... οι ελεύθεροι άνθρωποι όλου του κόσμου... Με μια προϋπόθεση ολ' αυτά: θα ρθη η νέα πνοή, αλλά μόνο αν κρατούμε ζωντανό το μεγάλο γεγονός κι αν μένουμε κοντά, πολύ κοντά στον ασυγκράτητο ποταμό, που είναι και η δύναμη και οι πόθοι και τα όνειρα και οι καημοί του λαού μας, δηλαδή αν μένουμε κοντά στη ρίζα του θαύματος. ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ, «ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΕΚΛΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Χθες την μεσημβρίαν και μετά την λήξιν της παρελάσεως των φοιτητών και μαθητών προ του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου συνεγκροτήθη ογκώδης διαδήλωσις της σπουδαζούσης νεολαίας με συνθημ. Υπέρ της Ενώσεως της Κύπρου...», «ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ*

ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΩΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ... εννοούμε το σύνολο του ελληνικού έθνους, ήτοι τους Έλληνες, πούχουν την ίδια καταγωγή, την ίδια γλώσσα, το ίδιο θρησκευτικό δόγμα και προ πάντων την ίδια εθνική συνείδηση για τα πεπρωμένα της πατρίδας τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ», «Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΞΕΣΗΚΩΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΠΟΚΕΡ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ... οι ευρωπαϊκές μεγάλες πρωτεύουσες.... Έβλεπαν τον σκληρόν αγώνα του ελληνικού έθνους και τα μαρτύρια του λαού μας: πότε σαν ευκαιρία για την πραγματοποίηση των αρπαχτικών τους προθέσεων, πότε σαν πηγή ενόχλησης και ανησυχίας για τ' αυταρχικά καθεστώτα τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ», «Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Ελεύθεροι και δούλοι Το ίδιο πρόβλημα στον τόπο μας πριν από εκατόν τριάντα χρόνια, όταν το Έθνος ξεσηκώθηκε για τη λευτεριά του, το ίδιο και στις ημέρες μας... Τα κεφάλια που δεν σκύβουν ποτέ... αξιοπρεπείς και οι σιωπηλοί... η γνήσια παλληκαριά.... Κύτταρο... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ», «Μακάριος.... Δεν δύναται να αποφασίση χωρίς να έχη την συγκατάθεσιν των 500 δημαρχων της Κύπρου... Π.ΚΑΡΑΒΙΑΣ»).

Κλείνοντας, οι αρθρογράφοι που κάνουν αυτούς τους παραλληλισμούς και γενικότερα αναφέρονται στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. είναι ο Μιχαήλ Ταγιάδος, ο Πέτρος Χάρης, ο Σπύρος Μελάς, ο Διονύσης Ρώμας, ο Πάνος Καραβιάς, ο Μιχαήλ Στυλιανού ενώ υπάρχουν και πολλά άρθρα ανώνυμα («Αμερικανούς και τους Τούρκους εις το Κυπριακόν και θα εξησφάλιζε την πλήρη και μόνιμον ευθυγράμμισιν των Αμερικανών προς την αγγλικήν πολιτική, με όλας τας πιέσεις επί των Αθηνών που θα συνεπήγετο η αμερικανική εμπλοκή.... Μ.ΤΑΓΙΑΔΟΣ», «Ύψωσαν τη φωνή τους εστιγματίσαν τους επιδρομείς έδειξαν την αγωνιστική διάθεση που επιβάλλει η κρίσιμη ώρα που ζούμε... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ», «... στην Ελλάδα-κι αυτό είναι το δυσάρεστο- οι τίμιοι αγώνες δε βρίσκουν καμμιά ενίσχυσι από κανένα. Απαιτούν ήρωες, που πιστεύουν βαθειά στο κήρυγμά τους, που φθείρονται απ'αυτό,... ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ», «ατίμητη συμβολή στην ιστορία του συγχρόνου πολιτισμού Δ. ΡΩΜΑΣ», «Αμερικανικά ανησυχία εξεφράσθησαν διά την αμφίβολον αγγλικήν στάσιν εις τας ελληνοτουρκικάς συνομιλίας διά το κυπριακόν. Επί του κυπριακού αναφέρεται ...Ντάλλες... ενδιαφέρον... δια την επιτυχίαν... συμφωνίας. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ», «(«ΤΟ ΝΑΤΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΩΣ ΩΡΓΑΝΩΜΕΝΟΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΛΗΦΘΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ όπως ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ, ΕΔΗΛΩΣΕΝ Ο κ. ΝΤΑΛΛΕΣ... Αμερικανός υπουργός... απειλή σοβιετικής επιθέσεως...Δύσεως»»)).

Συμπεράσματα

Η ανασκόπηση των αναφορών της εφημερίδας «Ελευθερία» (1955-1959) εμφάνισε πολλά ενδιαφέροντα πράγματα σχετικά με τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. και το πολιτικό προσκήνιο και παρασκήνιο για το Κυπριακό ζήτημα. Υπογράμμισε τον σκοπό της που δεν ήταν άλλος από τον διωγμό των Άγγλων από την Κύπρο και την ένωση του νησιού με την Ελλάδα.

Η εφημερίδα παρουσίασε όλα αυτά τα χρόνια τη δράση της οργάνωσης (και των θυγατρικών της οργανώσεων). Ειδικότερα, ανέδειξε όλες τις ενέργειες κυρίως κατά των Βρετανών, αλλά και μετέπειτα και των Τουρκοκυπρίων. Ο Μακάριος και ο Γρίβας ήταν στο επίκεντρο των αναφορών ως αρχηγοί της οργάνωσης. Ο πρώτος μάλιστα συμμετείχε ενεργά και στις διαβουλεύσεις για το Κυπριακό. Επίσης, στο επίκεντρο βρέθηκε η νεολαία της Κύπρου και της Ελλάδας που στήριζε τον κυπριακό αγώνα κυρίως με διαδηλώσεις και απεργίες, αλλά και οι αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α. που φυλακίστηκαν ή ακόμα θυσιάστηκαν για τον σκοπό της οργάνωσης. Ακόμη, αναδείχθηκε η – σε γενικές γραμμές- θετική στάση του κυπριακού λαού απέναντι στον αγώνα, αλλά και των πολιτικών και θρησκευτικών προσώπων και οργανώσεων της Κύπρου. Η Ε.Ο.Κ.Α. ενεργούσε πάντα παρακολουθώντας και ενεργώντας σύμφωνα με τις διεθνείς εξελίξεις για το Κυπριακό ζήτημα.

Οι Βρετανοί κατάλαβαν ότι δεν μπορούν να διατηρήσουν την αποικιοκρατική πολιτική που εφαρμόζαν στο νησί και προσπαθούσαν να εξασφαλίσουν την παραμονή της κυριαρχίας τους με εναλλακτικό τρόπο. Ωστόσο, η πίεση που δεχόντουσαν από την Ε.Ο.Κ.Α. τους οδήγησε σε σκληρά και βάνανυσα μέτρα κατά του κυπριακού λαού, που παρά τις προσφυγές της Ελλάδας στον Ο.Η.Ε., δεν αναγνωρίζονταν διεθνώς. Δεν ήθελαν με τίποτα την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, γιατί απλώς δεν ήθελαν να χάσουν το «πάνω χέρι» στο νησί. Για να το πραγματοποιήσουν αυτό έβαλαν στο παιχνίδι και την Τουρκία, η οποία μετά τη συνθήκη της Λοζάνης δεν είχε ενδιαφερθεί για την Κύπρο. Οι Βρετανοί προσπαθούσαν να εμφανίσουν διεθνώς την παρουσία τους στο νησί ως επιβεβλημένη, για να λύνουν τις διαφορές Ελληνοκύπριων-Τουρκοκύπριων. Ο Μακάριος για αυτούς στην αρχή αποτελούσε πρόβλημα για τα σχέδιά του, στην πορεία όμως αποφάσισαν να τον χρησιμοποιήσουν, εκμεταλλευόμενοι την επιρροή του στο ελληνοκυπριακό στοιχείο.

Οι ελληνικές κυβερνήσεις καθ' όλη τη διάρκεια του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. δεν έδειξαν μια σθεναρή στήριξη. Μάλιστα, πολλές φορές έπαιρναν αποστάσεις από τον Μακάριο και την

οργάνωση, φοβούμενοι τη διατάραξη των σχέσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο. Εντούτοις, σε νομικό επίπεδο κατέθεταν κατά καιρούς προσφυγές κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον Ο.Η.Ε., οι οποίες όμως λόγω της ισχυρής θέσης των Βρετανών απορρίπτονταν ή «θάβονταν κα' τω από το χαλί». Αντίθετα, η ελληνική κοινωνία στήριζε κυρίως με διαδηλώσεις την προσπάθεια της Ε.Ο.Κ.Α. για ένωση Κύπρου-Ελλάδας.

Η Τουρκία ξαφνικά από εκεί ήταν εντελώς αποκομμένη από το Κυπριακό εμφανίστηκε και κερδισμένη. Βρέθηκε να διεκδικεί από το πουθενά εδάφη και άρχισε να εμφανίζει τη μέχρι πρότινος τουρκική μειονότητα ως τουρκική κοινότητα και να απαιτεί ισότιμη μεταχείριση με τους Ελληνοκύπριους. Τα «Σεπτεμβριανά» ήταν μια απόδειξη από μεριάς της επίσημης πολιτείας της Τουρκίας και τουρκικού λαού για τον εθνικισμό που φούντωνε στη χώρα. Ύμφωνούσε σε πολλά σημεία με τις απόψεις των Άγγλων για το Κυπριακό ζήτημα. Άλλωστε αυτοί τους ενέπλεξαν στην Κύπρο. Τελικά, πήρε αυτό που ήθελε, τη διχοτόμηση του νησιού, απλά έπρεπε να περιμένει λίγα χρόνια ακόμη.

Οι Η.Π.Α. παρακολουθούσαν διακριτικά τις εξελίξεις και προωθούσαν την εξεύρεση λύσης παίρνοντας κατά καιρούς το μέρος και των τριών χωρών εναλλάξ. Φοβόντουσαν ότι σε περίπτωση που οι τρεις εμπλεκόμενες χώρες δεν κατέληγαν σε συμφωνία, η Κύπρος θα περάσει στη σφαίρα επιρροής της Σοβιετικής Ένωσης. Οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες εξέφραζαν τις γνώμες τους ανάλογα με τα συμφέροντά τους, χωρίς να θέλουν να εμπλακούν όμως αρκετά στο ζήτημα. Αντίθετα, η Κύπρος βρήκε υποστήριξη από τις χώρες του σοβιετικού τόξου και από πρώην ή και νυν αποικίες των Βρετανών.

Οι συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου έγιναν δεκτές με ανάμεικτα συναισθήματα σε Ελλάδα και Κύπρο, ενώ οι Βρετανοί και οι Τούρκοι εμφανίστηκαν πιο ικανοποιημένοι και κερδισμένοι. Άνοιξε ένας νέος δρόμος, όπου οι Ελληνοκύπριοι έπρεπε να συνυπάρξουν ισότιμα με τους Τουρκοκύπριους κάτι που δεν φαινόταν εύκολο, όπως προέβλεψε και Άγγλος, πρώην κυβερνήτης του νησιού, Χάρντιγκ.

Οι αρθρογράφοι της εφημερίδας στηλιτεύουν με ειρωνικό και πολλές φορές καυστικό τρόπο την ελλιπή βοήθεια των άλλων χωρών και της ελληνικής πολιτείας στο Κυπριακό ζήτημα. Επίσης, ειρωνεύονται και καταγγέλλουν τη βάρβαρη πολιτική των Άγγλων. Όσον αφορά όμως την Ε.Ο.Κ.Α., τάσσονται υπέρ της και εξυμνούν όλα τα μέλη της. Τέλος, ο παραλληλισμός με τους ήρωες του 1821 είναι διάχυτος στην εφημερίδα.

Περιορισμοί έρευνας- Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες

Με την παρούσα έρευνα καταγράφηκαν πολλές συνιστώσες του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. . Ωστόσο υπήρξαν και κάποιοι περιορισμοί, οι οποίοι παρατίθενται παρακάτω. Ακόμη, παρουσιάζονται προτάσεις για μελλοντικές έρευνες.

Αρχικά, ένας περιορισμός είναι το γεγονός ότι εξετάστηκε μόνο μια εφημερίδα που μιλούσε για την Ε.Ο.Κ.Α. τα χρόνια δράσης της οργάνωσης. Η εξέταση περισσότερων εφημερίδων και η συγκριτική μελέτη των αναφορών τους θα μπορούσε να δώσει μια πληρέστερη εικόνα για την οργάνωση και τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των αρθρογράφων σχετικά με τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. . Ακόμη όμως και η επανάληψη της έρευνας με μια άλλη εφημερίδα της Κύπρου θα ήταν ωφέλιμη, καθώς μετά θα μπορούσαν να εξαχθούν πιο εύκολα συγκριτικά αποτελέσματα. Τέλος, μια συγκριτική μελέτη θα μπορούσε να γίνει και με αντίστοιχες βρετανικές ή/ και τουρκικές εφημερίδες που αναφέρονται στην οργάνωση.

Μια ενδιαφέρουσα συγκριτική μελέτη θα ήταν και η δράση της Ε.Ο.Κ. Α. σε σχέση και σύγκριση με τη δράση της «αριστεράς» στην Κύπρο, λαμβάνοντας υπόψη την αντιπαλότητα μεταξύ δεξιών και αριστερών που ταλαιπώρησε τους Κυπρίους για πολλά χρόνια. Επίσης, θα μπορούσε να ανιχνευτεί η βρετανική παρουσία στην Κύπρο από τότε έως σήμερα και πώς αυτή διαφοροποιείται με την πάροδο του χρόνου.

Το δείγμα μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό καθώς περικλείει όλα τα χρόνια δράσης της οργάνωσης. Εντούτοις, μια πληρέστερη καταγραφή αναφορών- ήδη από το 1950- που αναδεικνύουν το πολιτικό πλαίσιο που οδήγησε στην έναρξη της δράσης της Ε.Ο.Κ.Α., ίσως οδηγούσε να κατανοήσουμε τη στάση των αρθρογράφων, της εφημερίδας, αλλά και όλων των εμπλεκόμενων στο Κυπριακό ζήτημα.

Βιβλιογραφία

- Η. Νικολακόπουλος, Η καχεκτική δημοκρατία: Κόμματα και εκλογές, 1946-1967, Πατάκης 2001
- Polignosi, 2021: <https://archive.ph/20210221132208/http://www.polignosi.com/cgi-bin/hw eb?-A=3468&-V=limmata> [Τελευταία πρόσβαση: Δεκέμβριος 2023].
- Π. Παπαπολυβίου, «Ιστορία της Κύπρου 1878-1974» Πανεπιστημιακές σημειώσεις, Λευκωσία, 2021.
- Φ. Αργυρού, TOP SECRET Η Βρετανική κηδεμόνευση του Κυπριακού... Πώς φθάσαμε στο σχέδιο "Ανάν".... Λευκωσία, 2004
- Γ. Μάτσης, Απομνημονεύματα Αγώνος ΕΟΚΑ 1955-1959. Στρατηγός Γεώργιος Γρίβας Διγενής, 1961.
- Ν. Κρανιδιώτης, Δύσκολα χρόνια. Κύπρος 1950-1960, Αθήνα, 1981.
- Γ. Μάτσης, Έντυπο υλικό με τίτλο: Απελευθερωτικός αγώνας ΕΟΚΑ 1955-1959, Λευκωσία: Έκδοση Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης ΕΟΚΑ, 2022.
- Α. Αποστολόπουλος, «Οι πολιτικές εξελίξεις και η δράση της ΕΟΚΑ Α' στην Κύπρο κατά την περίοδο 1955-1959. Η αποτύπωση των γεγονότων στην ηλιακή εφημερίδα "Πατρίς",» 2019.
- Ν. Βασιλειάδης, «Εθνομάρτυρες του Κυπριακού έπους» Αθήνα, 1978.
- Φ. Τσιμπόγλου, Α. Ανδρέου και Μ. Ζέρβας, «Ο αγώνας της ΕΟΚΑ μέσα από τα ψηφιακά αρχεία,» Αθήνα, 2006.
- Ε. Αντωνιάδης, «Ο απελευθερωτικός αγώνας της ΕΟΚΑ και ο Ελληνοκυπριακός Τύπος. Οι θέσεις των εφημερίδων Ελευθερία, Ο Φιλελεύθερος και Χαραυγή την περίοδο 1957- 1960,» 2018.
- D. Souter, «An island apart: A review of the Cyprus problem,» Third World Quarterly, τόμ. 6, αρ. 3, pp. 657-674, 1984.
- A. Walker, «Enosis in Cyprus: Dhali a case study,» Middle East Journal, τόμ. 38, αρ. 3,

pp. 474-494, 1984.

M. Given, «Maps, fields and boundary cairns: Demarcation and resistance in colonial Cyprus,» *International journal of Historical Archaeology*, τόμ. 6, pp. 1-22, 2002.

N. Crawshaw, «The Cyprus revolt: An account of the struggle for union with Greece,» Routledge, τόμ. 9, 2022.

H. Ritcher, «A Concise History of Modern Cyprus, 1878-2009,» *A Journal of Social, Economic and Political Issues*, τόμ. 23, αρ. 2, pp. 167-169, 2011.

Κ. Τσιούμης, «Πολιτικές Διαχείρισης της μειονοτικής παρουσίας στην ελληνική εκπαίδευση 1923-2000,» σε *Πρακτικά 5ου Ευρωπαϊκού Συνεδρίου, Νεοελληνικών Σπουδών*, 2014.

C. Borou, «The Muslim Minority of Western Thrace in Greece: An Internal Positive or an Internal Negative "Other"?,» *Journal of Muslim Minority Affairs*, τόμ. 29, αρ. 1, pp. 6- 25, 2009.

I. Boussiakou, «The educational rights of the Muslim minority under Greek law,» *The educational rights of the Muslim minority under Greek law*, τόμ. 6, αρ. 1, pp. 1-25, 2007.

S. Zambouras, *Turkey's Cyprus policy: A research agenda. Greece and Turkey after the end of the Cold War*, New York/Athens: Caratzas Publishers, 2001.

N. Kizilyürek, «Turkish-Cypriot left: A historical overview,» σε *Beyond a divided Cyprus: A state and society in transformation*, New York, Palgrave Macmillan US, 2012, pp. 169-184.

J. & T. B. Stubbs, «Newspapers, Nationalism And Empire: The Turkish Cypriot press in the British colonial period and its aftermath,» *Media History*, τόμ. 20, αρ. 3, pp. 284-301, 2014.

Γ. Ζαϊμάκης, «Πολυπολιτισμικότητα και κοινωνικές ανισότητες: Η Μουσουλμανική Μειονότητα στη Δυτική Θράκη,» *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, τόμ. 47, αρ. 1, pp. 5-47, 2006.

Κ. Tsitselikis, «The Pending Modernisation of Islam in Greece: From Millet to Minority Status,» *SÜDOSTEUROPA*, τόμ. 55, αρ. 4, pp. 354-373, 2007.

Κ. Τσιούμης, «Η ίδρυση του μειονοτικού Γυμνασίου "Τζελάλ Μπαγιάρ" (1952) και τα

- πρώτα προβλήματα στη λειτουργία του,» σε Κ' Πανελλήνιο Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 2000.
- Τ. Χατζηδημητρίου, Κύπρος 1950-1959 Το τέλος του αλυτρωτισμού, Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 2018.
- Σ. Μαχλουζαρίδης, «Κύπρος 1940-1960, Ημερολόγιο των εξελίξεων,» Λευκωσία, 1985.
- D. Lindley, «Historical, tactical, and strategic lessons from the partition of Cyprus,» *International studies perspectives*, τόμ. 8, αρ. 2, pp. 224-241, 2007.
- S. Argyriou, «The imperialistic foundations of British colonial rule in Cyprus,» *Cyprus Review*, τόμ. 30, αρ. 1, pp. 297-316, 2018.
- A. Rappas, «The uncharted world of Cypriot colonial servants and the ideological foundations of British rule,» *Cyprus Review*, τόμ. 23, αρ. 2, pp. 57-76, 2011.
- P. Panayiotopoulos, « The emergent post-colonial state in Cyprus.,» *Journal of Commonwealth & Comparative Politics*, τόμ. 37, αρ. 1, pp. 31-55, 1999.
- C. P. Ioannides, *Cyprus under British Colonial Rule: Culture, Politics, and the Movement toward Union with Greece, 1878–1954.*, New York/London: Lexington Books., 2018.
- S. Pattie, «Cyprus and Its People: Nation, Identity, and Experience in an Unimaginable Community, 1955-1997,» *American Ethnologist*, τόμ. 26, αρ. 4, pp. 1019-1020, 1999.
- B. Vogel, «The Cyprus conflict and party–society relations: between ethno-nationalism and peace formation,» σε *Party-society relations in the Republic of Cyprus*, London, Routledge, 2015, pp. 167-181.
- E. Klerides, «Multi-ethnic societies in transition to independence: the uneven development of colonial schooling in Cyprus and Singapore,» *Comparative Education*, τόμ. 57, αρ. 4, pp. 496-518, 2021.
- Π. Παπαπολυβίου, *Πτυχές και διαθλάσεις του κυπριακού 1821*, Λευκωσία: Ρίζες, 2022.
- Τ. Παπαδόπουλος, *Τα "σχέδια" για το Κυπριακό από το 1956 ως το 1984*, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 2016.
- G. Ioannou, «The connection between trade unions and political parties in Cyprus,» σε *Party-society Relations in the Republic of Cyprus*, London, Routledge, 2015, pp. 110-129.

- Υ. Katsourides, « The national question in Cyprus and the Cypriot communist left in the era of British colonialism (1922–59),» *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, τόμ. 16, αρ. 4, pp. 474-501, 2014.
- Η. Richter, «The Cypriot communist party and the comintern,» *Cyprus Review*, τόμ. 15, αρ. 1, pp. 99-119, 2003.
- G. & C. C. Charalambous, *Party-Society Relations in the Republic of Cyprus: Political and Societal Strategies*, London: Routledge, 2015.
- Σ. Τρουμπέτα, *Κατασκευάζοντας ταυτότητες για τους μουσουλμάνους της Δυτικής Θράκης. Το παράδειγμα των Πομάκων και των Τσιγγάνων*, Αθήνα: Α.Ε. & ΚΕΜΟ, 2001.
- Χ. Παπαδοπούλου, «Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων στην εκπαιδευτική έρευνα,» *Μακεδνόν Παιδαγωγικών Δελτίον Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τόμ. 7, pp. 143-155, 2000.
- M. Miles και M. Huberman, *Qualitative Data Analysis*, London: SAGE publications, 1994.
- Ε. Γρίβα και Α. Στάμου, *Ερευνώντας τη διγλωσσία στο σχολικό περιβάλλον: Οπτικές εκπαιδευτικών, μεθητών και μεταναστών γονέων*, Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη, 2014.
- M. Brown, *Introduction to thermal analysis: techniques and applications*, Dordrecht: Springer Netherlands, 2001.
- Β. Παπαδοπούλου, *Παρατήρηση διδασκαλίας: Θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογές*, Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη, 1999.

Παράρτημα

Έτος 1955

Ιανουάριος 1955		
19 Ιανουαρίου 1955	Φύλλο 6	ΜΥΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΛΕΙ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΓΛΩΣΣΑΝ ΤΩΝ ΜΑΟΥ-ΜΑΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ... ανεβλήθη η επίλυσις του Κυπριακού οφείλεται εις έλλειψιν δυναμικής εκστρατείας... Την γλώσσαν του αίματος, του σαμποτάζ και της δυναμίτιδος...
Φεβρουάριος 1955		
20 Φεβρουαρίου 1955	Φύλλο 8	ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΕΚΗΡΥΞΑΝ ΑΠΕΡΓΙΑΝ ΠΕΙΝΗΣ ΜΕΛΕΤΑΤΑΙ Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ... διά την περίφημον υπόθεσιν των εκρηκτικών υλών, τας οποίας οι Άγγλοι ανεκάλυψαν επί του ελληνικού βενζινοπλοίου «Άγιος Γεώργιος»... απεργίαν πείνης εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά την παραταθείσαν... προφυλάκισιν των... ο Τούρκος Γενικός Εισαγγελεύς της Κύπρου Νετζάκ Μανίρ... μελετά... κατηγορίας « επί υποκινήσει εμφυλίου πολέμου εις Κύπρον»... Αποτελεί χρυσούν κανόνα της βρεταννικής νομοθεσίας- είπεν ο συνήγορος των κρατουμένων-

		το να θεωρήται εν πρόσωπον αθών μέχρι αποδείξεως της ενοχής στυ... σημασίας».
24 Φεβρουαρίου 1955	Φύλλο 6	ΧΕΙΡΟΒΟΜΒΙΔΑΣ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΟΤΙ ΑΝΕΥΡΟΝ ΕΙΣ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΥΝΑΜΙΤΙΣ ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑΙ ΥΛΑΙ ΚΑΤΕΣΧΕΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ... ερεύνης... εις δυο χωρία της επαρχίας Λάρνακος... μέγας αριθμός χειροβομβίδων, ποσότης δυναμίτιδος και άλλαι εκρηκτικαί ύλαι... έρευνα... ηκολούθησαν την σύλληψιν του ελληνικού βενζινόπλοιου «Άγιος Γεώργιος»... ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΑΥΤΟΚΥΒΕΝΡΗΣΙΝ... εσωτερικήν... η άρνησις της να δεχθή την παραχώρησιν της νήσου εις την Ελλάδα δεν σημαίνει πρόθεσιν της Μ. Βρεταννίας να καταστρέψει την ελληνικότητα της νήσου... Μπέννεντ... είναι δυνατόν να συνδυασθούν αι στρατηγικαί απαιτήσεις της Μ. Βρεταννίας με τους εύλογους πόθους των λαών των αποικιών όπως διατηρήσουν τας φυλετικάς και μορφωτικάς παραδόσεις των.
Μάρτιος 1955		
12 Μαρτίου 1955	Φύλλο 6	Η ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΩΝ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΠΑΡΕΧΕΙ ΕΥΚΑΙΡΙΑΝ ΠΡΟΩΘΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ Ο.Η.Ε. ... εις Μπαντούγκ της Ινδονησίας...

		<p>Ινδία, Βρεταννία, το Πακιστάν... μεγάλην επιρροήν εις τα Ηνωμένα Έθνη και διεθνώς... Σκοπός των αποστολών Ελλάδος και Κύπρου...1) Η ανάπτυξις της κυπριακής υποθέσεως προς την διάσκεψιν... και ενδεχομένως η επίτευξις ψηφίσματος υπέρ της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων. 2) Η προετοιμασία της προωθήσεως του κυπριακού εις τα Ηνωμένα Έθνη, με την υποστήριξη όλων των αντιαποικιακών Δυνάμεων, αι οποίαι ενδεχομένως θα σηματίσουν την ομάδα «κηδεμονεύσεως» του θέματος από κοινού με την Ελλάδα.</p>
<p>31 Μαρτίου 1955</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΚΑΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΕΧΟΥΝ ΠΛΗΡΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗΝ ΝΙΚΗΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ Ο κ. ΠΑΠΑΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ... εξέφραζε την ελπίδα του κυπριακού λαού περί... Ενώσεως... Πρωθυπουργός... ευχαριστώ... Μακαριότητα αντάξιον ηγέτην του αγωνιζομένου κυπριακού λαού και διαβεβαιώ υμάς ότι ο λαός και η Κυβέρνησις της Ελλάδας... παρά το πλευρόν των Κυπρίων αδελφών... Η Εθναρχία...συνήλθη... συζητήση... του αγώνος διά την Ένωσιν... εβδομάδων.</p>

Απρίλιος 1955		
20 Απριλίου 1955	Φύλλο 6	<p>ΣΤΡΑΤΟΚΡΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΕΩΣ</p> <p>ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΟΡΓΑΝΟΥΝΤΑΙ ΝΕΑΙ ΔΙΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ... προκηρύξεις αι οποίαι διενεμήθησαν την ημέραν της Αναστάσεως... απειλείται... θα χυθή βρεταννικόν αίμα... εδικάς περιπολίας κατά την νύκτα εντός και πέριξ της κυπριακής πρωτευούσης, ερευνώντα διάφορα οχήματα διά την ανακάλυψιν εκρηκτικών υλών και αντιβρεταννικών προκηρύξεων... έφερον την υπογραφήν της Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Οργάνωσις κυπρίων Αγωνιστών)... ΑΙ ΔΙΩΞΕΙΣ... 26 ετών Έλλην Κύπριος Αντώνιος Δημητρίου... κατηγορίαν της παρανόμου εισαγωγής και κατοχής φυσιγγίων δυναμίτιδος και δεσμίδων σφαιρών...</p> <p>ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΙΣ... Η Κύπρος κινδυνεύει να δημιουργήση διχόνοιαν... Γιαλμάν... προσωρινήν λύσιν... κοινήν ελληνοβρεταννοτουρκικήν διοίκησιν... ζητήματος».</p>
21 Απριλίου 1955	Φύλλο 6	<p>ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΦΘΑΣΕΝ... προειδοποίησε</p>

		<p>σήμερα τους Βρετανούς στρατιωτικούς και τις οικογενείας των... μέτρα ασφαλείας και να κλείουν ασφαλώς αι θύραι των οικιών... της νυκτός... Αμμοχώστου... βρεταννικού στρατοπέδου... οι μη Βρεταννοί εργάται... υποβάλλονται εις έρευναν... φυλάκια φρουρούμενα υπό ενόπλων αστυνομικών... διάφορα στρατηγικά σημεία... αναζητούντα όπλα και εκρηκτικάς ύλας... Σήμερα... δύο άγνωστοι προσωπιδοφόροι επλησίασαν στρατόπεδο ... Αμμοχώστου... κατεδιώχθησαν... Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΙΣ ΜΠΑΝΤΟΥΓΚ... όπως ζήτηση από τους αντιπροσωπους της αφρικανοασιατικής διασκέψεως... υποστήριξιν... αίτημα αυτοδιαθέσεως του κυπριακού λαού... ως ανεπίσημος παρατηρητής...</p>
<p>26 Απριλίου 1955</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΟΗΕ ΣΥΝΙΣΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΥΝΩΜΙΛΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΧΡΟΥ... επί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων επιτροπή... κυριαρχίαν των λαών επί του εθνικού πλούτου... ειρηνικήν διευθέτησιν πάσης ανεπαρκούς πραγματοποιήσεως του δικαιώματος αυτοδιαθέσεως. Υπέρ... η Ελλάδα, η Χιλή, η Αίγυπτοε, ο Λίβανος, το Ινδοσταν, το Μεξικόν, το Πακισταν, αι Φιλιππίναι, η</p>

		<p>Πολωνία, η Σοβιετική Ένωση και η Ουκρανία. Εναντίον... η Αγγλία, η Τουρκία, η Αυστραλία, η Γαλλία, η Νορβηγία και οι Ην. Πολιτείες. Απέσχεν η Κίνα. Ο κ. ΜΑΚΑΡΙΟΣ... πρωθυπουργού των Ινδιών κ. Νεχρού... συνομιλιάν...αι Ινδία υποστηρίζουν το δικαίωμα της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων.</p>
<p>Μάιος 1955</p>		
<p>8 Μαΐου 1955</p>	<p>Φύλλο 8</p>	<p>ΑΠΕΡΓΙΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΒΑΡΕΙΑΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΠΙΡΡΠΤΕΙ ΤΑΣ ΕΥΘΥΝΑΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΓΛΟΥΣ... ως θρησκευτικός ηγέτης του κυπριακού λαού αντιτίθεμαι προς την βίαν... συνεβούλευσα... να απόσχη... Ουδάλως όμως είμαι υποχρεωμένος να συνυπάρξω εκ των υστέρων μετά της καταδυναστευούσης τον κυπριακόν λαόν βρεταννικής αποικιακής κυβερνήσεως δια να τυην βοηθήσω να εξέλθη από το αδιέξοδον εις το οποίον την ωδήγησαν τα ίδια αυτής σφάλματα και η πολιτική της... Οι Κύπριοι σπουδασταί ανωτέρων σχολών... απεργίαν εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά τας χθεσινάς καταδίκας ένδεκα κατηγορουμένων υπό του δικαστηρίου της Πάφου... ωμολόγησον ότι επιδίωκον την ανατροπήν της κυπριακής</p>

		κυβερνήσεως διά της βίας... διαμαρτυρίας.
25 Μαΐου 1955	Φύλλο 1	ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΕΝΩΣΙΣ... ο Ρήγας Φεραίος πρωτοωραματίσθηκε ένα νέο ελληνικό κράτος... σαν μια συνέχεια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας... κακέκτυπη Δευτέρα έκδοση του Ονείρου του Ρήγα... «Μεγάλη Ιδέα»... όνειρο της Ενώσεως με τα Δωδεκάνησα και ύστερ' από την εκπλήρωσή του φθάσαμε στο επόμενο σημείο: το Κυπριακό. Δεν έχω καμμιά αμφιβολία ότι και το κεφάλαιο αυτό θα βρη το συνηθισμένο κίολας happy end...
	Φύλλο 6	ΙΣΧΥΡΑ ΕΚΡΗΞΙΣ ΒΟΜΒΑΣ ΕΝΤΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ... ολίγον μόλις είχαν αναχωρήσει εκείθεν ο διοικητής της Κύπρου σερ Ρόμπερτ Λομιταίητζ. Δεν εσημειώθησαν ζημιαί ή θύματα... Η ταινία προεβάλλετο... η «Ημέρας της Αυτοκρατορίας» και υπέρ του ταμείου της βρετανικής λεγεώνας... εις απόστασιν πέντε μόνον υαρδών από την αγγλικήν σημαίαν... εφυλάσσετο απόψε υπό αστυνομικών... η πρώτη έκρηξις βομβών από της 12 ^{ης} Απριλίου...
Ιούνιος 1955		
10 Ιουνίου 1955	Φύλλο 6	ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΠΙ ΤΗ ΧΘΕΣΙΝΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΩΝ

		<p>ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ Η ΛΑΡΝΑΞ ΚΑΙ Η ΛΕΜΕΣΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΚΟΤΟΣ... τραυματισμόν Βρεταννού ναύτου... εις το σκότος επί μίαν ώραν, καθ'όν χρόνον είχαν αρχίσει αι δεξιώσεις δια τον εορτασμόν των γενεθλίων της βασιλίσσης της Αγγλίας... λαθραία εισαγωγή όπλων εις την Κύπρον... Επισκοπής... συνέλαβε πλοiάριον του οποίου επέβαινον δύο ένοπλοι... Το... σαμποτάζ εις το σύστημα ηλεκτροφωτισμού της Λεμεσού και της Λάρνακος, καθώς και η σημειωθείσα έκρηξις βόμβας, αποδίδονται γενικώς εις την μυστικήν οργάνωσιν των Κυπρίων εθνικιστών... Ε.Ο.Κ.Α.... βόμβα... Μολότωφ... Προκηρύξεις της ΕΟΚΑ... η ώρα της απελευθερώσεως και χαρακτηρίζουσαι προδότας τους Έλληνας οι οποίοι θα παρίσταντο εις τας τελετάς των γενεθλίων.... Ευάγγελος Κουταλιανός... πλοiάρχος του βενζινοκίνητου «Άγιος Γεώργιος»... τεσσάρων ετών φυλάκισιν... ανάρρωσιν εις το νοσοκομείον της Λευκωσίας... Πάφον ... διαδηλώσεις της 16^{ης} Μαρτίου... φυλάκισιν 15 ημερών...</p>
<p>16 Ιουνίου 1955</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΠΙΡΡΙΠΤΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΑΣ ΕΥΘΥΝΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙΣΑΝ</p>

		<p>ΕΚΡΗΚΤΙΚΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΝΩ ΕΞΑΠΟΛΥΟΥΝ ΝΕΟΝ ΚΥΜΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ... Ο υφυπουργός Εξωτερικών κ. Νόρτιγκ... η ευθύνη δια την δημιουργηθείσαν εις Κύπρον εκρηκτικήν κατάστασιν βαρύνει την ελληνικήν κυβέρνησιν... εργατικός βουλευτής... Μπαίκερ... η κυβέρνησις θα ηδύνατο να σκεφθή την επανεξέτασιν του κυπριακού ζητήματος και συνέστησεν... οι Κύπριοι δύνανται να προσβλέπουν προς πλήρη αυτοδιάθεσιν εις το μέλλον... Η βρεταννική κυβέρνησις οφείλει να δώση εις τους Κυπρίους πλέον αντιπροσωπευτικήν κυβέρνησιν ... ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Ο ΑΓΩΝ... με αμείωτον εθνικόν παλμόν, παρά τα τρομοκρατικά μέτρα των αρχών κατοχής... φοιτηταί καβίβασαν την αγγλικήν σημαίαν... καιύψωσαν την ελληνικήν... σανατορίου... κραυγάζοντες «Ένωσις-Ένωσις»... η αστυνομία και ο στρατός συνεχίζουν τας έρευνας των δια την ανακάλυψιν όπλων και του καταζητούμενου πρώην αξιωματικού του ελληνικού στρατού Κυπρίου πατριώτου Γρηγορίου Αυξεντίου... εις οικίαν της Λευκωσίας τρία περίστροφα με φυσίγγια, τρεις μαχαίραι και ποσότης εκρηκτικών υλών... ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ...</p>
--	--	---

		<p>συντηρητικός... Γεϊτς... η Ελλάς... ευθύνην των τοπικών και εκκλησιαστικών... Αγγλία... αμύνης της νήσου και της προστασίας της τουρκικής μειονότητας. Ως Άγγλον κυβερνήτη προτείνει τον Δούκα του Κένι.</p>
21 Ιουνίου 1955	Φύλλο 6	<p>ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΣΕΙΡΑΣ ΕΚΡΗΞΕΩΝ ΒΟΜΒΩΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΧΕΙΡΟΒΟΜΒΙΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ... και εναντίον δύο νυκτερινών κέντρων ανηκόντων εις Άγγλους. Δύο Βρεταννοί χωροφύλακες... εκακοποιήθησαν εις την πλατείαν Μεταξά της Λευκωσίας... Οταξίαρχος και η σύζυγός του... ουδέν έπαθον... ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΒΟΜΒΑ ΕΝΤΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ... Λευκωσίας... ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΗΣΥΧΟΥΝ ... αι κυπριακαί οργανώσεις της αριστεράς απεφάσισαν χθες να αποστείλουν αντιπροσωπείαν εις τα Ηνωμένα Έθνη προς διαφώτισιν των κρατών-μελών της ΟΗΕ επί του κυπριακού.</p>
Ιούλιος 1955		
3 Ιουλίου 1955	Φύλλο 8	<p>ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΠΟΛΙΟΡΚΟΥΝ ΧΩΡΙΑ ΕΝ ΚΥΠΡΩ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΥΡΕΣΙΝ ΟΠΛΩΝ ... της Αμμοχώστου... διά την ανακάλυψιν όπλων και πυρομαχικών... ΟΙ ΚΩΔΩΝΕΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΣΗΜΑΝΟΝ</p>

		<p>ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΝ... ερευνών δια την ανακάλυψιν όπλων και εκρηκτικών υλών... κατέσχεν εν τυφέκιον... ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΝΑΓΓΕΛΟΥΝ ΙΔΡΥΣΙΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ... ΚΙΤΕΜΒ... η οποία θα αγωνισθή κατά της οργανώσεως ΕΟΚΑ... Είκοσιν Έλληνες μαθηταί... Λαπίθου προήχθησαν σήμερον εις το διακοστήριον της Κυρηνείας... παράνομον διαδήλωσιν την 9^{ην} Ιουνίου... Ιουλίου.</p>
7 Ιουλίου 1955	Φύλλο 6	<p>ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΟΠΩΣ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΠΟΚΗΡΥΞΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΝΕΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ ... ουδείς... μέχρι στιγμής... 38 επιθέσεις διά βομβών... εις Κύπρον από της 20^{ης} παρελθόντος Ιουνίου... φόνον δύο ατόμων και τον τραυματισμόν ετέρων 21... η εκστρατεία των επιθέσεων... 1^{ην} Απριλίου... εναντί κιον των βρεταννικών περιουσιών... απέβλεπε... εκφοβισμόν παρά τον τραυματισμόν ... από της 20^{ης} Ιουνίου... εις την δολοφονίαν και τον τραυματισμόν... ιδιαιτέρως... αστυνομίας και του στρατού... ΝΕΑΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ... απειλάς εναντίον των Βρεταννών στρατιωτών... υπό της ΕΜΑ (εθνικού μετώπου απελευθερώσεως)... εις Αμμόχωστον... οι Βρεταννοί στρατιώται να εγκαταλειψουν την νήσον «πριν είναι πολύ αργά»... ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΑΙ</p>

		<p>ΕΡΕΥΝΑΙ ... ουδέν ανεύρον... μαθητής του Γυμνασίου της ΑΑμμοχώστου... σήμερα ενώπιον του δικαστηρίου... κατηγορίαν... ένοπλον βίαν διά την ανατροπήν του Συντάγματος της Κύπρου... βομβών επιθέσεως εναντίον βρεταννικής ιδιοκτησίας κέντρου διασκεδάσεως ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ... Κυρηνείας Κυπριανός... Συμβουλίου.</p>
9 Ιουλίου 1955	Φύλλο 6	<p>Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΕ ΝΑ ΔΕΧΘΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΝ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΑΠΟΙΚΙΩΝ ΝΕΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ... Μακάριος... συναντηθή μετά... Υπουργού των Αποικιών κ. Άλλαν Λένοξ ΜΠοϋντ... ο Τούρκος εκπρόσωπος... θα συναντηθή με τον Βρεταννόν υπουργόν... αριστεράς... αποστολήν αντιπροσωπείας εις Ευρώπην... του ζητήματος της Ενώσεως... αριστεράς... Διαδήλωσιν απόψε... «Ένωσις άνευ όρων», «Το Κυπριακόν πρέπει να τεθή ενώπιον των Ηνωμ. Εθνών...»... «Δεν θέλομεν βρεταννικάς βάσεις εις την Κύπρον»... δώδεκα Κύπριοι μαθηταί κατεδικάσθησαν σήμερα... προστίμου... παρανόμου συγκεντρώσεως... 25^{ην} Μαΐου... έρευνας... Άγιος Ηλίας... Αμμοχώστου... όπλων και εκρηκτικών... ουδέν ανευρέθη.</p>

Αύγουστος 1955		
9 Αυγούστου 1955	Φύλλο 6	Ο ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΕΖ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ «ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ» ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΕΝΩ ΙΔΡΥΟΝΤΑΙ ΝΕΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΝ ΟΨΕΙ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ... την τήρησιν της τάξεως...ΑΝΑΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΤΡΕΙΣ ΛΕΜΒΟΙ... εξηφανίσθησαν από του Σαββάτου... ΟΙ ΑΠΕΛΑΘΕΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ... επτά Έλληνες... συγκινητικήν τελετήν προς τιμήν... λιμένος.
Σεπτέμβριος 1955		
3 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 6	ΕΠΥΡΟΒΟΛΗΘΗΣΑΝ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΕΙΣ ΦΥΛΑΚΑΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ; ΦΩΝΑΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΗΚΟΥΟΝΤΟ ΕΝΩ ΕΨΑΛΛΕΤΟ Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ... Ηκολυσθησαν φωναί υπέρ της Ενώσεως μετά της Ελλάδος...επίπλων... κτά των παραθύρων... δύο πυροβολισμοί... συμπλοκαί μεταξύ των φυλακισμένων και των φρουρών...
4 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 8	Ο κ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΙΕΖΕΤΑΙ ΕΝΤΟΝΩΣ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ ΝΑ ΑΠΟΔΕΧΘΗ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΝ... Βρεταννού υπουργού...Ο κ. ΖΟΡΛΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΤΟΝ ΑΓΓΛΟΚΙΝΗΤΟΝ ΡΟΛΟΝ ΤΟΥ... ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών... ετόνισεν ότι ουδέποτε δύναται να τεθή ζήτημα παραχωρήσεων προς την Ελλάδα επί του Κυπριακού... αξιέπαινος η

		<p>βρεταννική πρωτοβουλία...διασκέψεως... συνέχισεν... είναι λάθος να υποστηρίζεται ότι η Μ. Βρεταννία ασκεί αποικιακήν πολιτικήν εις την Κύπρον... Παραμένοντες εις την Κύπρον υπηρετούν... παγκοσμίου ειρήνης και της ελληνοτουρκικής φιλίας... λύτην... δια το γεγονός ότι η τρομοκρατία ενθαρρύνεται από θρησκευτικούς ηγέτας... η αρχή η οποία πρέπει να εφαρμοσθή εις την Κύπρον είναι όχι της υατοδιαθέσεως αλλά του σεβασμού των διεθνών υποχρεώσεων...</p>
6 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 1	<p>ΦΩΝΗ ΒΟΩΝΤΟΣ... επικλήσεις προς διάσημους φιλέλληνας... Κρήτης... Έκκλησις συμπατριωτών... εν Κρήτη χάριν Πίστεως και Ελευθερίας... συμπερασματικά ρωτάω τους αγαπητούς συναδέλφους, γιατί να μη δοκιμάσουμε και μεις σήμερα για την Κύπρο αυτό που πέτυχε ο Ραγκαβής για την Κρήτη. Μια συνηγορία των μεγαλύτερων πνευματικών ανθρώπων της εποχής υπέρ της ελληνικής υποθέσεως μπορούσε να συντελέση πολύ στην επιτυχία της μεγάλης προσπάθειας Δ.ΡΩΜΑΣ</p>
	Φύλλο 6	<p>ΚΑΨΥΛΛΙΟΝ ΔΥΝΑΜΙΤΙΔΟΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ... 12.25 μετά μεσονύκτιον άγνωστοι... περίβολον... Ουδέν θύμα... Υπό</p>

		της αστυνομίας ουδέν ανεκοινώθη εισέτι περί των δραστών της αποπείρας.
8 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 6	<p>ΕΠΙΣΠΕΥΔΕΤΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΔΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ΜΕΣΟΥ ΕΚΤΑΚΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΟΘΩΜΑΝΟΣ ΚΑΤΑΔΟΤΗΣ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΧΘΕΣ ΥΠ' ΑΓΝΩΣΤΩΝ_ ΒΟΜΒΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ... ΕΞ όλων των βρεταννικών βάσεων της Μεσογείου... μεταγωγικά και πολεμικά... αεροπλανοφόρον... επυροβολήθη φρουρός της Ρ.Α.Φ..... 1000 περίπου Βρεταννοί στρατιώται... Αμμόχωστον... χωρίον Τρόδος... επιχειρήεις εις τας ορεινάς περιοχάς της Κύπρου... εκ Μάλτας... ναρκοσυλλεκτικών... ΦΟΝΟΣ ΚΑΤΑΔΟΤΟΥ.... Οθωμανός ποιμήν Κελ Αρίφ... του συλληφθέντος Κυπρίου Μιχαήλ Καραολή, όστις κατηγορείταθ ότι εφόνευσε τον αστυνομικόν Ηρόδοτον Παυλή... μέτρα ασφαλείας... κύματος αντιβρεταννικών ενεργειών μετά την αναστολήν της Τριμερούς Διασκέψεως του Λονδίνου... τουρκικοί κύκλοι.... Ικανοποίησιν των διότι η Τουρκία... εκφράση τας απόψεις της εις το Λονδίον και να υποστηρίξη την θέσιν της.</p>

11 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 1	Δύο ακόμη αποδείξεις της κτηνωδίας του τουρκικού όχλου... σπλισμένοι... ανηπεράσπιστην Ελληνίδα... ληλασίαν των ελληνικών καταστημάτων...
13 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 1	Η ΑΓΓΛΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ... Ενώ Τούρκοι... κατέστρεφαν ό,τι ελληνικόν εύρισκον εις τον δρόμον των, Βρεταννοί κομμάντος απεβιβάζοντο εις την Κύπρον δια να καταπνίξιν τον ιερόν αγώνα του Κυπριακού λαού δια την απόκτησιν της ελευθερίας του.
	Φύλλο 6	Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΥΖΗΤΕΙ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΗΕ..... υφίσταται πίεσιν όπως αποσύρη την προσφυγήν διά το κυπριακόν... η Ελλάς θα υποστηρίξη την προσφυγήν εις την ΟΗΕ
20 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 1	ΗΓΕΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ... εν σχέση με την δημιουργηθείσαν κατάστασιν εις το στρατηγείον της Σμύρνης μετά τας τουρκικάς βαρβαρότητας...
	Φύλλο 6	Ο ΘΥΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΕΙΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ «ΤΑΪΜΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ»... οι αντιδράσεις της ελληνικής κοινής γνώμης δεν έχουν

		<p>επηρεάσει εισέτι την ελληνικήν κυβέρνησιν ήτις όμως «ΛΟΓΩ Της ασθένειας του πρωθυπουργού και των πιθανών σοβαρών γεγονότων εν όψει της επικείμενης συζητήσεως εις την ΟΗΕ, είναι δυνατόν να αναγκασθή εις παραίτησιν»... να επιδείξη η Αγγλία γενναιοφροσύνην, η Τουρκία ρεαλισμό και αι Αθήναι υπομονήν...</p>
23 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 1	<p>ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΟΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ Η χθεσινή κατώτερη..., στάση των Μεγάλων Συμμάχων μας στον ΟΗΕ... άλλες εποχές λησμονημένης από τη σημερινή γενιά... από τον καιρό που απελευθερωθήκαμε... οι περίφημοι «Μεγάλοι Σύμμαχοι».... Πεπονόφλουδες... προσπαθούν με κάθε τρόπο να στραγγαλίσουν το «παράνομο βρέφος» που η διάχυτη φιλελληνική ατμόσφαιρα της εποχής τους ανάγκασε να δεχτούνε... μπισκοτάκια βουτηγμένα σε... αρσενικό... δίχως συμμάχους... 1940... «Τακτική της Προδοσίας». Κανέναν ηθικό φραγμό... έναντι μας... Πολλά ελαττώματα έχουν οι νέοι αυτοί «βάρβαροι» του 20^{ου} αιώνα....τιμιότητα....</p>
24 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 1	<p>ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ... πρόταση που έκανα να μιμηθούμε εμείς οι σημερινοί άνθρωποι των γραμμάτων τον Ραγκαβή και να στραφούμε προσωπικά σ'αυτούς</p>

		<p>μεγάλους Διανοητάς του Αιώνα μας, ζητώντας τη συμπαράστασή τους... Μιλλιέξ... Παρ'όλα όσα με κάποια σκληρότητα γράφεστε εδώ και λίγους μήνες για την πατρίδα μου... καμμιά πια χώρα δεν... ηγήται κρατώντας ψηλά τη δάδα της Ελευθερίας... τελευταία... ελπίδα.... Εργατών του Πνεύματος... τα έθνη ματώνουν μα δεν πεθαίνουν". Κι ακόμα κάτι που οι «Μεγάλοι» θα έπρεπε να θυμούνται συχνότερα: «Δεν υπάρχουν μικροί λαοί» «Έχω για όλα τα έθνη βαθύ σεβασμό...»... Ουγκώ... Δ.ΡΩΜΑΣ</p>
25 Σεπτεμβρίου 1955	Φύλλο 1	<p>ΕΝΕΤΑΘΗ Ο ΑΓΩΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Μετά την απόρριψιν της ελληνικής προσφυγής δια το Κυπριακόν υπό της ΟΗΕ... Άγγλοι κομάντος εις μίαν εκκαθαριστικήν επιχείρισιν εναντίον Κυπρίων πατριωτών ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΙΕΣΙΝ ΤΗΣ ΑΦΥΠΝΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΑ ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΑ Η ΓΑΛΛΙΑ ΑΝΑΓΚΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟΝ ΑΦΡΙΚΗΝ</p>
	Φύλλο 8	<p>ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΟΜΜΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΕΞΕΣΤΡΑΤΕΥΣΑΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΝ ΤΩΝ ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΑΝΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΚΥΜΑ ΑΓΑΝΑΚΤΗΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΗΝ</p>

		<p>ΑΠΟΦΑΣΙΝ ΤΗΣ ΟΗΕ ΚΥΡΗΝΕΙΑ... έκ νέου σύλληψιν δώδεκα Κυπρίων, οι οποίοι έχουν αποδράσει... Λευκωσίας... Η απαγόρευσις της κυκλοφορίας... από της νυκτός της Τετάρτης ότε πατριώται ελιθοβόλησαν Βρεταννούς στρατιώτας, οι οποίοι είχαν έλθει δια να καταβιβάσουν αντιβρεταννικάς προκηρύξεις ... η είδησις... στραγγαλισμού του κυπριακού ζητήματος υπό της Γενικής Συνελεύσεως της ΟΗΕ... νέα κύματα αγανακτήσεως μεταξύ του ελληνικού πληθυσμού... οι Έλληνες της Κύπρου οφείλουν πλέον να αναλάβουν εξ ολοκλήρου την τύχην των εις χείρας των... ελληνικαί εφημερίδες της Μεγαλονήσου... πικρίας δια την απόφασιν... αι τουρκόφωνοι... πανηγυρίζουν...</p>
<p>29 Σεπτεμβρίου 1955</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Οι «φιλέλληνες» ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΗΘΙΚΗ ΚΡΙΣΗ Του κ. Πέτρου Χάρη Μόλις τώρα άρχισαν ν' ακούγονται στο εξωτερικό μερικές φωνές για το σκοτεινό δράμα της Πόλης και της Σμύρνης και να παίρνη είδηση ο κόσμος ότι μέσα σε μια νύχτα γύρισε η ζωή πεντακόσια χρόνια πίσω... Γιατί διαφορετικά η σιωπή... είκοσι ολοκληρες μέρες θα ήταν μια ενοχή των σημερινών ανθρώπων... Οι λαοί δεν έπρεπε να μάθουν... να</p>

		<p>καταλάβουν ότι οι αρχηγοί τους ακόμη μια φορά τους ξεγέλασαν... άλλα διαλαλούν και άλλα πράττουν... Άργησε λοιπόν ο έξω κόσμος να μάθη... άρχισε να κινείται... να πιέζει... το μαρτύριο εκατό χιλιάδων χριστιανών... υποθέτω ότι ρωτούν και όλοι οι μορφωμένοι Έλληνες!... ποδοπατήθηκαν στις 6 Σεπτεμβρίου... Τόσο κλεισμένοι στα σπουδαστήριά τους είναι... και δεν άκουσαν τίποτα...δεν ζουν στον κόσμον τούτο;... Πώς εχάθηκαν...οι φίλοι μας οι Γάλλοι επιστήμονες, οι Ιταλοί, οι Γερμανοί, οι Ελβετοί, οι Αμερικανοί, οι Σκανδιναβοί... οι Άγγλοι Βυζαντινολόγοι, που ξέρουν πολύ καλά την έκταση της καταστροφής της Πόλης... οι κύκλοι των ελληνιστών της Οξφόρδης και Καίμπριτζ βρίσκουν απόλυτα νόμιμο το αίτημα της αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων... Εκεί όμως τελειώνει το χρέος τους; Και το αίμα που χύνεται στην Κύπρο Και οι βανδαλισμοί της Πόλης; Πώς μπορούν και σιωπούν ακόμα;... των «φιελλήνων»</p>
Οκτώβριος 1955		
1 Οκτωβρίου 1955	Φύλλο 1	<p>Συμβαίνουν ακόμη στον 20^ο αιώνα τέτοια καταπληκτικά πράγματα, αλλά ότι οι ένοχοι ανήκουν συχνά σε φυλές που υποτίθεται πως αποτελούνε το καύχημα και την ελπίδα της ανθρωπότητας! Ό,τι και να</p>

		<p>κάνουνε οι Αλβανοί, οι Βούλγαροι ή οι Τούρκοι λίγη εντύπωση , μπορεί να μας κάνη... Τέτοιοι ήταν παντα... Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με κράτη... σημαιοφόρους του πολιτισμού... αίσθηση... μας απελπίζει... διαμαρτυρία από το στρατόπεδο συγκεντρώσεως εις το φρούριον της Κυρηνείας... η διαβίωσίς μας είναι τραγική... μεσαιωνικά μαρτύρια και υγρά κελλιά... Αποχωρητήρια δεν υπάρχουν... μικρά σιδηρά δοχεία... δυσωδία... απερίγραπτος η φρικώδης κατάστασις εντός τοιούτων βρωμερών κελλίων ... μνήμης... Τρίπολη στα 1850... περιγραφή της ζωής των φυλακισμένων της Κυρηνείας... με τον τίτλο Τουρκία 1821-Αγγλία 1955... ατίμητη συμβολή στην ιστορία του συγχρόνου πολιτισμού Δ. ΡΩΜΑΣ</p>
<p>7 Οκτωβρίου 1955</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Ο μεγάλος εορτασμός ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ 28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Του κ. Πέτρου Χάρη... Πάντα ήταν ανάγκη να ζούμε την 28^η Οκτωβρίου. Ποτέ όμως δεν την χρειαστήκαμε όσο στις σκοτεινές και δύσκολες αυτές ημέρες... νέα διδάγματα... με πολύ μεγάλη προετοιμασία στην Ελλάδα και εντονότερα να προβληθή έξω από την Έλλαδα... λίγα πράγματα έχουν μείνει μέσα μας από τη θαυμάσια εκείνη ψυχική ευφορία... να εκτιμώμε τις</p>

		<p>Θυσίες των παρλερων μας... φοβερή κρίση μας καλεί η μεγάλη επέτειος. Κ' ένα είναι το πιο ουσιαστικό χρέος μας... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ</p>
9 Οκτωβρίου 1955	Φύλλο 8	<p>ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΝ ΕΞΑΠΕΛΥΣΑΝ ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΟΤΙ ΑΝΑΓΡΑΦΟΥΝ ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ «ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΧΑΡΝΤΙΓΚ»... δυτικώς της Λευκωσίας, κατόπιν διαδηλώσεων των μαθητών, οι οποίοι ελιθοβόλησαν τον αστυνομικόν σταθμόν ... αντιβρετανικά συνθήματα και ζητούντες την ελληνικήν σημαίαν... ενισχύσεψς 90 απομεμονωμένων σταθμών εναντίον ενδεχόμενων επιδρομών... καταδίωξιν αναγραφόντων... ΘΑ ΑΦΟΠΛΙΣΘΗ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ;... ινα μη γίνονται ούτοι στόχοι επιθέσεων. Οι κυριότεροι σταθμοί θα επανδρωθούν με ισχυρά στρατιωτικά αποσπάσματα...ΔΙΕΘΝΕΣ ΖΗΤΗΜΑ ΛΕΓΕΙ Ο κ. ΛΟΥΔ... το Κυπριακόν δεν είναι πρόβλημα αποικιακόν.... Η πολιτική μας εν Κύπρω, προσέθεσεν ο κ. Λούδ- πρέπει να ευνοήση την αυτονομίαν.</p>
13 Οκτωβρίου 1955	Φύλλο 1	<p>Τα κρίσιμα γεγονότα που ζούμε... πολλή η αηδία... της εποχής μας και πολλή η περιφρόνηση για ό,τι διαλαλούν και για ό,τι κάνουν. Μέσα στη μεγάλη εθνική κρίση</p>

		των τελευταίων δεκαπέντε χρόνων έμειναν τόσο λίγοι αληθινοί πατριώτες... αλλά... ελληνική πνευματική παράδοση, που πολλά προσέφερε κ' εξακολουθε'ί να προσφέρει... υψηλός πατριωτισμός... Σεφέρης... υψηλού και γόνιμου πατριωτισμού. Δημοσιεύει την «Ελένη» του... τραγούδι με καθαρούς υπαινιγμούς για τους εθνικούς μας αγώνες. Έδωσε όμως και πέρσι τέτοιοι καιρό τη «Σαλαμίνα της Κύπρου».
21 Οκτωβρίου 1955	Φύλλο 6	Δευτέρα έκδοσις ΑΝΑΙΔΕΣΤΑΤΑ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΠΙΡΡΙΠΤΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗΝ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Επαναβεβαιούν την αδιάλλακτον θέσιν των εις το κυπριακόν ζήτημα ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ... αναταραχής εξ αφορμής του κυπριακού... δυσaráσκειας μεταξύ του τουρκικού λαού... ενετάθη κατόπιν της εκρήξεως βόμβας εις την οικίαν την οποίαν εγενήθη ο Ατατούρκ... με τας αξιοθρηνήτους συνεπειάς... Τούρκος ακόλουθος τύπου... Αν και επιθυμούμεν διακαώς την πλήρη αποκατάστασιν της τουρκοελληνικής φιλίας, ουδεμία μεταβολή δύναται να υπάρξη εις την ουσίαν της τουρκικής απόψεως επί του κυπριακού».
27 Οκτωβρίου 1955	Φύλλο 1	Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Στη ρίζα του θαύματος (Ο

		<p>ΑΥΡΙΑΝΟΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ) Του κ. Πέτρου Χάρη Από το προσκύνημα που θα κάμουν αύριο όλοι οι Έλληνες... οι ελεύθεροι άνθρωποι όλου του κόσμου... Με μια προϋπόθεση ολ' αυτά: θα ρθη η νέα πνοή, αλλά μόνο αν κρατούμε ζωντανό το μεγάλο γεγονός κι αν μένουμε κοντά, πολύ κοντά στον ασυγκράτητο ποταμό, που είναι και η δύναμη και οι πόθοι και τα όνειρα και οι καημοί του λαού μας, δηλαδή αν μένουμε κοντά στη ρίζα του θαύματος. ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ</p>
	Φύλλο 6	<p>ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΡΡΙΨΑΝ ΧΕΙΡΟΒΟΜΒΙΔΑΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΟΛΩΝ ΑΜΕΣΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΔΥΟ ΑΓΓΛΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ... Οι Κύπριοι πατριώται απτόητοι από τας χιτλερικές τρομοκρατικές μεθόδους του νέου δημίου της νήσου... χειροβομβίδος... της Λεμεσού...δεν προεκάλεσε θύματα... έτεροι πατριώται έρριψαν χειροβομβίδα εναντίον βρεταννικού στρατιωτικού αυτοκινήτου... Εκ της εκρήξεως ετραυμάτισθησαν δυο στρατιώται... οι παλαιοί πολεμισταί... συνεχίζονται.</p>
28 Οκτωβρίου 1955	Φύλλο 1	<p>ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΧΘες της μεσημβρίας και μετά την λήξιν της παρελάσεως των φοιτητών και μαθητών προ του Μνημείου</p>

		του Αγνώστου Στρατιώτου συνεγκροτήθη ογκώδης διαδήλωσης της σπουδαζούσης νεολαίας με συνθημ. Υπέρ της Ενώσεως της Κύπρου...
Νοέμβριος 1955		
1 Νοεμβρίου 1955	Φύλλο 1	ΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ ΤΗΣ 28 ^{ΗΣ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΥΛΟΝ ΚΥΠΡΟΝ ... διαδηλώσεις του λαού της Κύπρου, ο οποίος δεν επτοήθη από τα μέτρα των Άγγλων... την θέλησιν να ανακτήση την ελευθερίαν του.... Αποκλεισθή αι κεντρικαί οδοί της Λευκωσίας...βιαίας συγκρούσεις... Άγγλοι στρατιώτες... εικόνα της σκληράς μάχης που έδωσαν οι Κύπριοι πατριώται με τα πρωτόγωνα μέσα των εναντίον των πανόπλων στρατιωτών του Χάρντιγκ Δεξιά: Ένας Κύπριος πατριώτης μεταφέρεται αιμόφερτος εις τας φυλακάς υπό κουστωδιάν Άγγλων, που φέρουν ασπίδας και μερικοί αντιασφυξιγόνας προσωπίδας.
	Φύλλο 6	2.000 ΡΑΒΔΟΙ ΔΥΝΑΜΙΤΙΔΟΣ ΑΦΗΡΕΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΕΝΟΠΛΟΥ ΟΜΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΚΑΤΟΠΙΝ ΤΟΛΜΗΡΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΠΙΤΙΘΕΝΤΑΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΚΟΡΑΣΙΔΩΝ ΝΕΑΙ ΒΟΜΒΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ... σήμερα την πρωΐαν δε προσωπιδοφόροι της ΕΟΚΑ φέροντες περίστροφα

		<p>επέδραμον εναντίον μεταλλείων Μιτσερά, τα οποία απέχουν ολίγον μόνον από βρεταννικόν στρατόπεδον... προηγούμενη νύκτα βόμβα εξερράγη εις την Αμμόχωστον εις την είσοδον βρεταννικού πανδοχείου... Θύματα δεν υπάρχουν.... Τρεις βόμβες εξερράγησαν εις την Αμμόχωστον... δύο... ορεινήν νοτιοδυτικήν Κύπρον... Σήμερον... εις Αμμόχωστον άλλη... Διαδηλώσεις μαθητών εσημειώθησαν εξ άλλου εις Αμμόχωστον και Μόρφου εις ένδειξιν διαμαρτυρίας δια τους προσφάτους βανδαλισμούς των βρεταννικών στρατευμάτων... Προκηρύξεις της Ε.Ο.Κ.Α. διανεμηθείσαι χθες την νύκτα εις τας οδούς των κυριότερων πόλεων της Κύπρου απευθύνονται προς τον «Γκαουλάιτερ Χάρντιγκ»... «Όσον περισσότερους στρατιώτας φέρετε εις την νήσουν- λέγουν αι προκηρυξεις- τόσον περισσότερα θύματα θα υπάρχουν».... Υπογραφήν του αρχηγού της ΕΟΚΑ Διγενή. ... ΝΕΑΙ ΚΑΤΑΔΙΚΑΙ... δύο ετών φυλάκισιν τον Κύπριον Έλληνα σπουδαστήν Όμηρον Ιωάννου ηλικίας 17 ετών επί παρανόμω κατοχή εκρηκτικών υλών. Ο Ιωάννου απηλλάγη της δευτέρας κατηγορίας περί αποπείρας ενόπλου ανατροπής του καθεστώτος... υπό της</p>
--	--	--

		<p>κυβέρνησεως ανέσταλησαν αι άδειαι εξασκήσεως επαγγέλματος των Κυπρίων καθηγητών Φώτη Λοΐζου και Ήβης Πετρίδου...</p> <p>ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ...οι αστυνομικοί εσταμάτησαν... το αυτοκίνητόν του... ηρνήθη και παρέμενεν εντός του οχήματος.... Ηρεύνησαν τας αποσκευάς αι οποίαι περιείχον ιερά άμφια... έρευναν</p>
3 Νοεμβρίου 1955	Φύλλο 6	<p>ΜΠΛΟΚΟ ΧΙΤΛΕΡΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΧΩΡΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΛΕΙΣΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑΝ ΣΤΡΑΤΟΚΡΑΤΙΑ ΕΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ... χωρίον Καλογραία... ανεκαλύφθησαν χθες όπλα και πυρομαχικά ...</p> <p>Εις τους κατοίκους απηγορεύθη να εξέλθουν...Ακολουθως οι άνδρες... εις ανάκρισιν... Βρεταννοί κομμάντος... συνελήφθησαν δεκαπέντε κάτοικοι... κρατούνται τώρα εις την Κυρήνειαν... Κατόπιν των επανειλημμένων εκρήξεων εις Αμμόχωστον τα στρατιωτικά και αστυνομικά μέτρα ασφαλείας εις την εν λόγω πόλιν ενετάθησαν... Η βρεταννική κυβέρνησις σέβεται τας εξουσίας του στρατάρχου... Χάρντιγκ, κυβερνήτου της Κύπρου... ανέλαβε αυτοπροσώπως... ελέγχου των ενόπλων δυνάμεων».</p>

<p>11 Νοεμβρίου 1955</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Η ΣΤΙΓΜΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΩΡΙΑΝ ΤΩΝ ΠΡΟΔΟΤΩΝ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕ ΧΘΕΣ Η ΕΟΚΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ ... όλοι οι προδόται αστυνομικοί ή πληροφοριοδόται... ανακάλυψιν κρυπτών της ΕΟΚΑ εις την ορεινήν περιοχίν της Κυρηνείας ΟΡΓΑΝΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΙ... ίδρυσαν σύνδεσμον... αποβλέπει εις την ευημερίαν των εν Κύπρω διαβιούντων Βρεταννών... της νήσου.</p>
<p>20 Νοεμβρίου 1955</p>	<p>Φύλλο 8</p>	<p>Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΕΚΛΕΙΣΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΛΑΡΝΑΚΟΣ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗ ΣΟΒΑΡΩΣ ΕΙΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΒΟΜΒΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ... Η Εμπορική Σχολή Σαμουήλ της Λευκωσίας εκλείσθη... προ ολίγων ημερών... επειδή η εν λόγω σχολή... μη αποτελεσματικόν και αντίθετον προς την κοινωνικήν τάξιν... μέχρις ότου ... θα διευθύνεται κατά τρόπον πρέπεοντα... Εις την Λευκωσίαν μία βόμβ εξερράγη... σοβαράς ζημίας... Λεμεσόν πολλοί Βρεταννοί στρατιώται... ινα διαλύσουν διά δακρυγόνων... και κλομπ... διαδηλωτών... 50 χιλιόμετρα από την Λευκωσίαν Άγγλοι στρατιώται ελιθοβολήθησαν υπό Κυπρίων νέων οι οποίοι είχαν συγκροτήσει διαδήλωσιν ζητούντες την αναθεώρησιν της</p>

		εις θάνατον καταδίκης του Μιχαήλ Καραολή.
29 Νοεμβρίου 1955	Φύλλο 1	Η ΒΟΜΒΑ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗΝ ΑΞΙΩΣΙΝ ΤΟΥ «ΛΗΔΡΑ ΠΑΛΑΣ» ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ Τρεις φωτογραφίαι από την έκρηξιν βόμβας... ΔΕΞΙΩΣΙΣ ΤΩΝ Άγγλων Βρεταννών αξιωματικών... μετέχοντε... προς την έξοδον... τα νερά που επλημμύρισαν... λόγω καταστροφής του συστήματος κεντρικής θερμάνσεως. Δεξιά: Το προσωπικόν του ξενοδοχείου... προς ανάκρισιν.
Δεκέμβριος 1955		
2 Δεκεμβρίου 1955	Φύλλο 1	Τα μόνα που παραμείνανε «αναλλοιώτως ψεύδη» είναι οι ίδιες οι ... Συνθήκες!... ψεύτες... τα κράτη!... συνθήκες και άλλα πρόμοια κουραφέξαλα τύπου ΝΑΤΟ ΟΗΕ Βαλκανο...αλληλοφαγίας... βρεταννικό τύπο... αγώνας «υποκριτών»... Δ. ΡΩΜΑΣ
3 Δεκεμβρίου 1955	Φύλλο 6	ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΑΤΑΒΙΒΑΖΟΥΝ ΤΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΥΠΕΡΓΗΡΟΙ ΣΥΡΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΡΜΑΤΟΠΛΕΓΜΑ ΧΙΤΛΕΡΙΚΑ ΜΠΛΟΚΑ ΚΑΤΑΦΘΑΝΟΥΝ ΚΑΙ ΝΕΑΙ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ... ζημίας... εις τα οικήματα του χωρίου υπό στρατιωτών... δημοτικόν σχολείον... κατεβίβασαν... ελληνικήν σημαίαν... θραύσαντες την θύραν... βιβλία... έρρθψαν κατά

		<p>γης... κατεβίβασαν... πατριωτικά συνθήματα. Ο γενικός γραμματεύς των Νέων Συντεχνιών... διαμαρτυρίαν... αφίκοντο 250 στρατιώται... 300 τόνους στρατιωτικών αποσκευών... 17ετής μαθητής Ανδρέας Ιακώβου προεφυλακίσθη σήμερα... αεροδρόμιον Λευκωσίας...</p>
6 Δεκεμβρίου 1955	Φύλλο 1	<p>ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΚΟΛΠΑ... «δαιμόνια» επιτηδειότητα των Αγγλικών Υπηρεσιών... μουσικής Διπλωματίας... «βρετανική διπλωματία αράχνη»... Αγγλία... Κοντεύει να την πα'θη σαν τον αντίπαλο του καραγκιόζη που από το πολύ ξύλο που έδωσε στον κοντοπίθαρο ήρωα του θεάτρου Σκιών, ίδρωσε έπαθε πλευρίτιδα και πέθανε!... πλαιότερα... αγγλική διπλωματία ήταν πιο αποδοτική... αλλά και η μικρή, η τοπική στις διάφορες αποικίες... για μας τους Έλληνες...</p>
	Φύλλο 6	<p>ΤΡΕΙΣ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ ΕΠΤΑ ΑΓΓΛΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΑΠΟ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΑΝΤΑΡΤΩΝ ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ... ΕΟΚΑ... 80 χιλιόμετρα δυτικώς της Λευκωσίας... Βόμβα εξερράγη έξωθεν του ταχυδρομείου... μαθηταί ... Κυρηνείας... διαμαρτυρίαν... ουδέν επεισόδιον εσημειώθη «ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ ΜΟΝΟΝ»... προκηρύξεις... καλούν τους</p>

		<p>Έλληνας μαθητάς να κηρύξουν από της Τετάρτης γενικήν απεργίαν... «Ο κυβερνήτης Χάρντιγκ διά του νόμου επείγουσας ανάγκης μας απηγόρευσε τα πάντα... απεργιών ότι ένα μόν αναγνωρίζομεν νόμον τον νόμον της ελευθερίας. Και ένα... αρχηγόν τον Διγενήν»... Εις την Αμμόχωστον προεφυλακίσθησαν σήμερον δέκα μαθηταί... ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ... Τέσσαρες εξ αυτων επί συνόλου 17 στρατιωτικών... BOMBA ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ... Λευκωσίας.</p>
<p>8 Δεκεμβρίου 1955</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΡΑΒΔΙΣΜΟΥΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΜΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΑΚΤΕΛΗΦΘΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΓΓΛΙΔΕΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ... Κύπριοι πατριώται φέροντες προσωπίδας... 120 χιλιομέτρων... της Λευκωσίας... απέκοψαν τας τηλεφωνικάς γραμμάς... ελιθοβόλησαν αστυνομικά περιπολικά... κατεδικάσθησαν σήμερον ... δέκα ραβδισμών οι μαθηταί του Κολεγίου Πάφου ... επί παρανόμω συγκέντρωσει εις την πόλιν Κτήμα... γυναίκων αστυνομικών εν Κύπρω... Εκυκλόφορησαν φυλλάδια της Ε.Ο.Κ.Α. Εις τα οποία αναφέρεται ότι αι απώλειαι των Βρεταννών στρατιωτών...</p>

		21 νεκρούς και 15 τραυματίαι. Η ΕΟΚΑ ουδεμίαν απώλειαν είχαν. Αναφέρεται επίσης ότι ο αγών θα συνεχισθή με περισσότερα και ισχυρότερα μέσα... χωρίς να υπολογισθούν αι απώλειαι και αι ποιναί.
14 Δεκεμβρίου 1955	Φύλλο 6	ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΣΑΝ ΜΙΑΝ ΝΕΑΡΑΝ ΚΥΠΡΙΑΝ ΧΘΕΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ ΚΑΙ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΑΝ ΤΟ ΤΕΚΝΟΝ ΤΗΣ... 37 ετών... Ελληνίδος
18 Δεκεμβρίου 1955	Φύλλο 8	ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΕΠΕΤΕΘΗΣΑΝ ΜΕ ΔΑΚΡΥΓΟΝΟΥΣ ΒΟΜΒΑΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑΝ ΤΟΥ ΜΟΥΣΚΟΥ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ ΑΓΓΛΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ... ήρωος Χαραλάμπους Μούσκου, εξαδέλφου του Εθνάρχου Μακαρίου... εφονεύθη ένας ακόμη Άγγλος στρατιώτης- ο 11 ^{ος} από της ενάρξεως του απελευθερωτικού αγώνος των Κυπρίων... Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος... έψαλεν αυτοπροσώπως... εφόνευσε Βρεταννός τεγματάρχης... μεγαλοπρεπής στέφανος της ΕΟΚΑ με την υπογραφήν «Διγενής»... Μακάριος... «Οι Άγγλοι ρπέπει να εντρέπωνται διότι δεν εσεβάσθησαν ένα νεκρόν»... Μόρφου... μαθηταί και μαθήτριά... παραταχθή γονυπετής... «Ζήτω η Ένωσις. Μπράβο του»... Αμμοχώστου.

<p>20 Δεκεμβρίου 1955</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΙΑΛΥΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ... δια αν διαμαρτυρηθούν δια τας αγγλικάς ωμότητας και να ζητήσουν το κλείσιμον των εντεύθα αγγλικών σχολείων. Αριστερά:... κατά του Χάρντιγκ... Συλληφθείς κατά τας διαδηλώσεις φοιτητής... τμήμα.</p>
<p>25 Δεκεμβρίου 1955</p>	<p>Φύλλο 12</p>	<p>ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΚΟΜΜΑΝΤΟΣ ΕΦΟΝΕΥΣΑΝ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΝ ΚΥΠΡΙΟΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΑΠΕΔΡΑΣΑΝ ΔΥΟ ΗΓΕΤΑΙ ΤΟΥ Α.Κ.Ε.Λ. ... 40 ετών... διέφυγον εκ του στρατοπέδου της Δεκελείας...κομμουνισταί... ερευνών εις την Αμμόχωστον... κατεσχέθησαν ... πυρομαχικά και εκρηκτικά ύλαι, συνελήφθησαν δε πέντε άτομα... τρία είναι μέλη της αθλητικής λέσχης «Ανόρθωσις»... μέλη της Ε.Ο.Κ.Α. .. κομμουνιστικόν κόμμα Κύπρου.</p>
<p>27 Δεκεμβρίου 1955</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΑΝΤΕΡΜΠΟΥΡΥ ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΩΜΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... Οι συλλογισμοί του ενθυμίζουν τον τρόπον της σκέψεως των χιτλερικών... φυλετικής θεωρίας των και τα στρατόπεδα των ομαδικών εξοντώσεων... Άγγλος εκκλησιαστικός ηγέτης... αυταπαρνήσεως.</p>

Έτος 1956

Φεβρουάριος 1956		
5 Φεβρουαρίου 1956	Φύλλο 6	Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ 24ΩΡΟΥ Διακοπές στη Ρώμη... ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ: Η συνέχεια... «Η ΩΡΑ» ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ... θα αγωνισθή δια την Δημοκρατική Ένωσιν του Ελληνικού λαού την νίκην του και τα προβλήματά του...
7 Φεβρουαρίου 1956	Φύλλο 4	«Η ΩΡΑ» ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ... θα αγωνισθή δια την Δημοκρατική Ένωσιν ου Ελληνικού λαού την νίκην του και τα προβλήματά του...
8 Φεβρουαρίου 1956	Φύλλο 5	«Η ΩΡΑ» ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ... θα αγωνισθή δια την Δημοκρατική Ένωσιν ου Ελληνικού λαού την νίκην του και τα προβλήματά του...
19 Φεβρουαρίου 1956	Φύλλο 1	ΕΝΩ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΨΗΦΙΖΕΙ Ανοιχτό γράμμα σε Αμερικανούς φίλους του κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 7 ^η ΣΕΛΙΔΑ
Μάρτιος 1956		
2 Μαρτίου	Φύλλο 1	ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ Η ΚΑΡΟΛΙΝΑ του κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ... βασιλική ύπαρξη φιλοξενήθηκε στην Αθήνα... σύζυγο του γλεντζέ αντιβασιλέα... σκάνδαλο του διαζυγίου της με τον δυσπερίγραπτο «δανδή»... κινδύνευε να λιθοβολιστεί κάθε φορά που ξεμύτιζε από το παλάτι του. Γενικά όλη αυτή η ιστορία δείχνει σε ποιο απίστευτο σημείο διαφθοράς είχε φθάσει η αγγλική αριστοκρατία... Μεγάλης Ελισάβετ, αυτή παρουσίαζε τέτοια φαινόμενα εκφυλισμού, που δύσκολα βρίσκεται το ταίρι τους στην παγκόσμια ιστορία... η Βικτώρια... κατάφερε να εξυγιάνη... μονάχα επιφανειακά με τον μανδύα της υποκρισίας. Όμως και αυτό κάτι

		<p>ήτανε! Αν όχι τίποτε άλλο, έλειψε η αδιαντροπιά και η ξετσιπωσιά που τόσο καταστρεπτική επίδραση είχανε σ' ολόκληρη την αγγλική κοινωνία... οι θείοι της και οι γονείς της είχαν «λανσάρει» το σύνθημα της πιο αχαλίνωτης... ασυδοσίας παρασύροντας σε όλεθρο ολόκληρο το έθνος τους... η άτυχη αυτή Βασίλισσα... μπορεί να μην ήταν τέλεια. Σαν άνθρωπος ξεπερνούσε κατά πολύ τον άσωτο διώκτη της... την έκανε να ξεχωρίζη από τους μικροπρεπέστατους και «ψιλικατζήδες» εξ αγχιστείας συγγενείς της... δεν είχε χάσει ποτέ του ούτε μια καρφίτσα και τα λεφτά τα ήθελε για τα γλέντια του!... γνωστές δωρεές της... η διαμονή της... κράτησε 15 πάνω κάτω ημέρες.</p>
	Φύλλο 6	<p>ΑΝΕΧΩΡΗΣΕ ΑΠΡΑΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Ο ΑΓΓΛΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ κ. ΜΠΟΪΝΤ... μετονομασίαν...οδού... Οι μαθηταί του ελληνικού γυμνασίου της Αιγιαλούσης εκήρυξαν σήμερον απεργίαν και συνεκρότησαν διαδήλωσιν εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά την θέασιν του Ιστού της ελληνικής σημαίας... Η εφορία του σχολείου απεφάσισε το επί μίαν εβδομάδα κλεισίμου αυτού δια την αποκατάστασιν της τάξεως.</p>
6 Μαρτίου 1956	Φύλλο 1	<p>ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΜΑΣ ΤΟΥ κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ... αγάπης του συντάκτη για τις αρχειακές μελέτες... μελέτη του κ. Τωμαδάκη... «Τα εν Ελλάδι αρχεία δεν δύνανται ν' αναφέρωνται απλώς εις την Ελληνική Επανάστασιν... δεν δύναται να ταυτισθή προς του ενεστώτος Κρατικού Ελληνισμού... αρχείων Βυζαντικών Κρατών της Ανατολή και της Εκκλησίας... σώζονται... ΔΙΕΣΩΘΗΣΑΝ ΤΑ ΠΛΕΙΣΤΑ ΤΩΝ Αριείων της εν Ελληνική Ανατολή...</p>

		<p>Κύπρω... Φραγκοκρατίας και δη της Ενετοκρατίας... εκτός από...κρατικά, δημοτικά και ημικρατικά αρχεία υπάρχει και άπειρο άλλο σχετικό υλικό σε διάφορα κρατικά αρχεία του εξωτερικού (Βενετία, Βιέννη, Παρίσι, Λονδίνο κλπ.) που η αποθησαύρισή τους είναι απαραίτητο συμπλήρωμα του Ελληνικού Αρχειοφυλακείου... Μονάχα η μικροφωτογραφία... να προσθέσουμε... αυτά Γενικό Αρχείο τους θησαυρούς μας... Για της Βρετανίας τουλάχιστον τ' αρχεία...έξοδα μηδαμινά... άλλη φορά Δ. ΡΩΜΑΣ</p>
7 Μαρτίου 1956	Φύλλο 6	<p>ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΓΕΛΟΙΟΠΟΙΟΥΝ ΤΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗ ΜΕ ΞΙΦΟΛΟΓΧΗΝ... Τρεις νεαροί Κύπριοι... παρήλασαν δια των έρημων οδών της Λευκωσίας... <i>Εις εκ των νεαρών Κυπρίων</i> κατεβιβάσθη εκ του όνου του και ηρευνήθη...κατέσχον σήμερον... έγγραφα... μυστικές οδηγίας της οργανώσεως ΕΟΚΑ... συνέχισιν των σπουδών των.</p>
	Φύλλο 5	<p>ΜΙΑ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ 1^{ης} ΣΕΛΙΔΟΣ... Κάθε υποχώρηση... ένα βήμα προς τα πίσω, προς το σκοτάδι... η συζήτηση γύρω από τον Πλάτωνα... ένας διασυρμός του ελληνικού ονόματος... Θα δείχνα με πόσο αστήρικτη είναι η εκστρατεία κατά του «Συμποσίου»· θα βλέπαμε όμως κ' ένα ελάττωμα των Ελλήνων με όλες του τις συνέπειες. Ότι σπαταλούμε δυνάμεις όχι για να δώσουμε κάτι το νέο και το αξιόλογο, αλλά για να κατανοήσουμε ό,τι από αιώνες είναι κτήμα των μορφωμένων,- για να δεχθούμε μερικές α λ η θ ε ι ε ς που δεν τις αμφισβητεί πια κανείς... Όλ' αυτά δεν θυμίζουν μερικές σημερινές «εκστρατείες» που πολύ μας</p>

		<p>ντροπιάζουν: Φαίνεται ότι δεν αντιγράφουν αλλήλους μόνο οι αιώνες αλλά κι αυτές οι δεκαετίες, όσο κι αν κατακλύζονται από κρίσιμα γεγονότα, όσο κι αν είναι «παραδείγματα προς αποφυγήν».</p> <p>ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ</p>
10 Μαρτίου	Φύλλο 1	<p>Αριστερά: Το ιστορικό κτίριον της Αρχιεπισκοπης κύπρου, όπου η έδρα του Εθνάρχου Μακαρίου και τα γραφεία της Εθναρχίας.</p> <p>Αλεξιπτωτισταί με εφ' όπλον λόγχην και προτεταγμένα τα αυτόματα απέκλεισαν χθες ολόκληρον το κτίριον, ετοποθέτησαν φρουροί επί της στέγης και εγένετο λεπτομερής έρευνα μετά την εκείθιν δια το αεροδρόμιον της Λευκωσίας. Κατά την μετάβασιν του εις το αεροδρόμιον, ως γνωστόν, ο Εθνάρχης κύπρου συνελήφθη και εξετοπίσθη Δεξιά: Από το χθεσινόν συλλαλητήριον εις Θεσσαλονίκη των σπουδαστών, οι οποίοι προέβησαν εις ζωηρότατας εκδηλώσεις υπέρ της Κύπρου και της Ενώσεως. Εγένοντο σοβαραί συγκρούσεις μετά της Αστυνομίας και του στρατού, όταν οι διαδηλωταί επετέθησαν κατά του κτιρίου του εκεί βρετανικού προξενείου... Σημειωτέον ότι η εικονιζόμενη διαδήλωσις εγένετο προ της συλλήψεως του Εθνάρχου Κύπρου.</p>
11 Μαρτίου	Φύλλο 1	<p>Δύο ακόμη φωτογραφίαι από τας χθεσιν'ας αντιβρετανικάς εκδηλώσεις. Αριστερά: φοιτηταί μετέχοντες των διαδηλώσεων μεταφέρουν συνάδελφόν των βαρέως τραυματισθέντα κατά την διάρκειαν των συγκρούσεων. Δεξιά: Ένα τμήμα της προ του Πανεπιστημίου συγκεντρώσεως με τους διαδηλωτάς φέροντας αντιαγγλικάς επιγραφάς.</p>

<p>13 Μαρτίου 1956</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>ΑΙ ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΘΕΟΤΟΚΗ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ... παράλειψις της κυβερνήσεως Καραμανλή να προβή εις άμεσον κατάθεσιν προσφυγής... βάσει του άρθρου...δικαιολογίαν ότι δεν ενδείκνυται προσφυγή... θα απέκλειεν... κατάθεσιν αιτήσεως της Ελλάδος και συζήτησιν... αβάσιμος. Η ενδεχόμενη προσφυγή της Ελλάδος είναι πλέον βέβαιον ότι δεν θα έφθανεν εις το στάδιον... της συζητήσεως... η Βρεταννία ως Μ. Δύναμις θα ήσκει το διακίωμα του βέτο...1953 δια το Μαροκινόν ζήτημα...εντόνους αναλογίας με την σημερινήν κρίσμον φάσιν του κυπριακού... ο Γάλλος γενικός διοικητής... εξήτησε την πααίτησιν του σουλτάνου...ηρνήθη να παραιτηθή... εξόριστος εις Κορσικήν... Η Βρεταννία αι Ην. Πολιτείαί και η Γαλλία αντετάθησαν εις την εγγραφήν του θέματος εις την ημερήσιαν διάταξιν...Ο.Η.Ε.... αραβοασιατική προσφυγή εις το Συμβούλιον Ασφαλείας...αποφασιστικώς εις την εγγραφήν του Μαροκινού εις την Γενική Συνέλευσιν... εανέλθη μετά δυο έτη... σουλτάνος...</p>
	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΑΠΤΟΗΤΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑΝ, ΒΟΜΒΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΚΤΗΤΑΣ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ... διαμαρτυρίας διά την εκτόπισιν του Εθνάρχου Μακαρίου... ο κυπριακός λαός δεν κόπτεται από την βρεταννικήν τρομοκρατίαν και είναι αποφασισμένος να επιτύχει πάση θυσία, την ελευθερίαν του.... Εις Έλλην σπουδαστής εφονεύθη υπό των Άγγλων ενώ Κύπριοι πατριώται εφόνευσαν ένα προδότη και έρριψαν σημαντικόν αριθμόν βομβών εναντίον των Άγγλων. Η ΑΠΕΡΓΙΑ</p>

		<p>ΠΑΡΕΛΥΣΕ ΠΑΣΑΝ ΚΙΝΗΣΙΝ... αρχιεπισκοπικόν μέγαρον εξακολουθεί να είναι κατειλημμένον...ελληνικά δημοτικά σχολεία παρέμειναν κλειστά... και πολλά αγγλικά... εφονεύθη υπό Βρεταννών Κομμάντος ο 17ετής Κύπριος σπουδαστής... Μιχαήλ Γεωργίου...εις την Λευκωσίαν Κύπριοι πατριώται εφόνευσον απόψε Έλληνα πρώην αστυνομικόν...ο οποίος κατέδιδεν εις τους Άγγλους Κυπρίους αγωνιστάς... Κυρρηνείαν... πλήθη Κυπρίων... επιτιθέντα δια λίθων εναντίον Βρεταννών, ετραυμάτισαν θανασίμως τον αντισυνταγματάρχη... Κύπριοι πατριώται έρριψαν τρεις βόμβας εναντίον οικιών κατεχνομένων υπό βρεταννών... Εις Λευκωσίαν...πολλοί εκατοντάδες νέων... εκκλησίας της Φανερωμένης ελιθοβόλησαν βρεταννικκας δυνάμεις... έρευνας εις την Αρχιεπισκοπήν... β'' ομβαι και σφαίραι... συνελήφθη... αδελφός του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου... Απόψε ερρίφθησαν δύο βόμβαι... παρά το γήπεδον του ελληνικού Λυκείου Λευκωσίας και Τρίτη βόμβα εναντίον οικίας Βρεταννού αξιωματικού εν Πάφω... Ο μητροπολίτης Πάφου...αύριον... δι' Αθήνας... θα συνεχίση...τας συνομιλίας...</p>
<p>16 Μαρτίου 1956</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΗΤΤΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΜΕΤΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΧΙΛΙΑΔΑΣ ΛΙΡΩΝ ΔΙΑ ΝΑ ΠΛΗΞΗ ΜΕ ΠΡΟΔΟΣΙΑΝ ΤΟΥΣ ΠΑΤΡΙΩΤΑΣ Η ΑΠΑΤΗΣΙΣ ΕΔΟΘΗ ΑΜΕΣΩΣ ΜΕ ΒΟΜΒΑΣ... 5.000 στερλινών ως αμοιβήν της προδοσίας... η ΕΟΚΑ εντείνει τον αγώνα της κατά των δυναστών του κυπριακού λαού... εις την Κύπρον άνω των 100 ενόπλων «τρομοκρατών», αποφασισμένων να διαπράξουν φόνους... ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΙΕΡΕΩΝ... εις την Μονήν</p>

		Κύκκου...Συνελήφθη επίσης σήμερα ο πατήρ Καλλίνικος της Αρχιεπισκοπής... Κύπριοι πατριώται επιροβόλησαν και ετραυμάτισαν σήμερα Βρεταννών αεροπόρον... Εις Αμμόχωστον ερρίφθησαν τρεις βόμβαι εναντίον αγγλικής στρατιωτικής περιπόλου. Αι βόμβαι εξερράγησαν χωρίς να προκαλέσουν θύματα... η απεργία είναι σήμερα ευρυτέρα της των προηγούμενων τεσσάρων ημερών.... ΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ... ΟΙ «ΚΟΚΚΙΝΟΙ ΔΙΑΒΟΛΟΙ» ΕΡΕΥΝΟΥΝ ΟΙΚΙΑΣ!... δια «τρομοκράτος» και κεκρυμμένα όπλα...εις αυτήν την πρωτεύουσαν της νήσου, άνδρες... εις τας στέγας υψηλών κτιρίων...περιοχή... τους τελλευταίους τρεις μήνες τρεις Βρεταννοί στρατιωτικοί εφονεύθησαν και πέντε άλλοι ετραυματίσθησαν... σφαιρών.
17 Μαρτίου 1956	Φύλλο 1	Δυο... στιγμιότυπα από την χθεσινή πανελλήνιον εκδήλωσιν διαμαρτυρίας διά την γκαγκστερικήν απαγωγήν και εξορίαν του Εθνάρχου Μακαρίου. Α ρ ι σ τ ε ρ ά Εις ένα σχολείον ο διδάσκαλος εξηγεί εις τους μαθητάς τον αγώνα δια την ελευθερίαν της Κύπρου. Δ ε ξ ι ά Μία εικών της νεκρωθείσης χθες πρωτευούσης. Της τετράωρον απεργίας και της εκδηλώσεως διαμαρτυρίας δια την Κύπρον
	Φύλλο 6	ΕΞΕΓΕΡΣΙΣ ΕΙΣ ΜΠΑΧΡΕΪΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΙΚΙΑΚΩΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ... Βρεταννού τοποτηρητού.
18 Μαρτίου 1956	Φύλλο 8	ΔΕΝ ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΔΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΝ ΒΑΣΙΝ όπως ΤΟ ΣΟΥΕΖ Η ΚΥΠΡΟΣ... δια σημαντικές δυνάμεις.
20 Μαρτίου 1956	Φύλλο 6	Η ΕΘΝΑΡΧΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΠΛΕΚΤΑΝΗΝ ΣΥΛΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... οι Άγγλοι

		<p>επροτίμησαν να εξορίσουν τον Αρχιεπίσκοπον παρά να τον παρέμψουν εις δίκην... η ατυχής συνέπεια... αρνήσεως της βρεταννικής κυβερνήσεως να αναγνωρίση την ύπαρξιν του ζητήματος της Κύπρου μέχρι του θέρους του 1955... μία μερίς των Ελλήνων της κύπρου κατέφυγεν εις την βίαν ως το μόνον μέσον δια να αποκτήσουν την ελευθερίαν των... Μακάριος δεν προέβη εις την καταδίκην των βιαιοτήτων... ηυλόγησε τα όπλα... η αναχώρησις του Αρχιεπισκόπου εις Αθήνας είχεν ορισθή... Δύο ημέρας προηγουμένως Βρεταννός αξιωματούχος επισκέφθη τον...προκειμένου... να ληφθούν μέτρα... να φθάση μέχρι του αεροδρομίου, χωρίς να συναντήση οιανδήποτε δυσχέρειαν... Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΠΑΦΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ... εδήλωσε... ότι ουδείς έχει το δικαίωμα να αντικαταστήση...κινήσεως</p>
21 Μαρτίου 1956	Φύλλο 6	<p>Ο ΑΓΩΝ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΘΗ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΥΔΕΜΙΑ ΛΥΣΙΣ ΘΑ ΓΙΝΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΑΝΕΥ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΟΝΙΖΕΙ Η ΕΟΚΑ...ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΠΑΙΔΙΟΔΟΞΟΙ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΝ ΚΥΠΡΩ...ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΙΟΥ ΝΕΟΥ... ΕΤΕΡΜΑΤΙΣΘΗ Η ΑΠΕΡΓΙΑ... ΕΠΠΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΒΡΕΤΑΝΝΩΝ...σημαντικά ζημιάι.</p>
25 Μαρτίου 1956	Φύλλο 8	<p>(ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΚΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΟΤΑΝ ΟΜΙΛΟΥΝ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ...παγκόσμιον πόλεμον»)</p>
27 Μαρτίου 1956	Φύλλο 1	<p>ΟΙ ΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ ΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ... ΓΚΙΛΜΠΕΡΤ ΑΡΤΙΓΚ...Πρέπει να παραδεχτούμε σαν έθνος ότι η στάση μας απέναντι των ξένων είναι παράξενη... την πεποίθησή ότι όποιος δε μιλά αγγλικά δε μπορεί να σκεφθή</p>

		<p>σωστά.... Μπορούμε να κρίνουμε τι εντύπωση κάνει η υπεροπτική βρετανική συμπεριφορά στο εξωτερικό αν σκεφθούμε τη δυσάρεστη εντύπωση που κάνουν εδώ μερικοί απ'τους Αμερικάνους ξένους μας.... Κακομοίρηδες δεν έχετε ούτε παγωμένο νερό, ύστερα από τόσα δισεκατομμύρια δολάρια που σας έστειλε ο θείος Σαμ... δεν έχετε κόκκαλα-και λέτε πώς είστε και πολιτισμένοι... το ίδιο αίσθημα... και οι Έλληνες.... Τρόπους των ξένων απέναντί μας... καλοί, αλλά βέβαια όχι άψογοι... Αλλά όλοι οι ξένοι δεν είναι διατεθειμένοι να μας παραχωρήσουν τα ίδια δικαιώματα.... Για τις τρέλλες των Άγγλων και για την κατωτερότητα όλων των έργων τους.... Άγγλους... τόσο χοντροκέφαλοι και ακαλλιέργητοι... πώς αντιμετωπίζουν τα σπορ... γυναίκες χο-χο-χο! Είναι σα μερικούς από τους μεσευρωπαίους πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στη χώρα μας από τότε που άρχισε το καθεστώς του Χίτλερ πριν από 20 χρόνια. Είναι ευχάριστο να έχεις γείτονες τους καλύτερους απ'αυτούς, αλλά οι χειρότεροι επικρίνουν συνεχώς τη χώρα που τους φιλοξενεί και όλους τους τρόπους της.... Το ύφος τους είναι προσβλητικό και απαράδεκτο... Να τους κοιτάζης δίχως να τους βλέπης ως που να φύγουν.</p>
Απρίλιος 1956		
27 Απριλίου 1956	Φύλλο 1	<p>Βρεταννοί κομμάντος ενώ ανέρχονται εις τας χιονοσκεπείς κορυφάς του όρους Τρόδος κατά την διάρκεια των μεγαλυτέρων μέχρι τούδε εκκαθαριστικών επιχειρήσεων των βρετανικών αρχών κατοχής των διενεργουμένων εναντίον των Κυπρίων πατριωτών.</p>

28 Απριλίου 1956	Φύλλο 1	Μία ακόμη φωτογραφία από την Λευκωσίαν χαρακτηριστική της μανίας με την οποίαν ο αγγλοκίνητος τουρκικός όχλος ερήμαξε κάθε τι ελληνικόν. Το εσωτερικό μιας οικίας όπως την εγκατέλειψαν οι Τούρκοι βασιβουζούκοι του Χάρντιγκ αφού την ελεηλάτησαν.
	Φύλλο 6	Ο ΚΙΤΙΟΥ ΑΝΘΙΜΟΣ ΔΗΛΟΙ ΟΤΙ ΜΟΝΟΝ Η ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΙΣ ΔΥΝΑΤΑΙ Ν' ΑΠΟΤΕΛΕΣΗ ΒΑΣΙΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ, ΤΑΣ ΟΠΟΙΑΣ ΟΜΩΣ ΘΑ ΔΙΕΞΑΓΑΓΗ ΜΟΝΟΝ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ... ουδεμίαν κίνησιν είμαι διατεθειμένος να αναμχθώ εφ' όσον ο Εθνάρχης ευρίσκεται εν εξορίαν... Κιτίου Άνθιμος.
Μάϊος 1956		
9 Μαΐου 1956	Φύλλο 6	ΤΟ ΝΑΤΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΩΣ ΩΡΓΑΝΩΜΕΝΟΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΛΗΦΘΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ όπως ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ, ΕΔΗΛΩΣΕΝ Ο κ. ΝΤΑΛΛΕΣ... Αμερικανός υπουργός... απειλή σοβιετικής επιθέσεως...Δύσεως».
10 Μαΐου 1956	Φύλλο 1	Τραυματίαι εκ των χθεσινών συγκρούσεων που διεκομίσθησαν εις τα νοσοκομεία
	Φύλλο 6	Ο κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ ΕΙΧΕ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΘΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΟΥ ΜΙΧ. ΚΑΡΑΟΛΗ ΔΕΝ ΕΛΗΦΘΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ... επικείμενην εκτέλεσιν των Κυπρίων πατριωτών Καραολή και Δημητρίου... οι Βρεταννοί ήλπιζον να επιτύχουν και επέτυχον την σιγήν του ΝΑΤΟ επί του κυπριακού... ουδεμία... έκθεσις... εκ μέρους της ελληνικής κυβερνήσεως εναντίον της αποφάσεως περί εκτελέσεως εν Κύπρω του Μιχαήλ Καραολή και του Ανδρέα Δημητρίου.

<p>11 Μαΐου 1956</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο φον Μπρεντάνο επιθυμεί ερχόμενος εις τας Αθήνας να αναλάβη ρόλον μεσολαβητού εις το κυπριακόν ζήτημα Η ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥ κ. ΤΣΩΡΤΣΙΑ ΤΟΝ ΠΙΕΖΕΙ Ν' ΑΠΟΦΥΓΗ ΦΙΛΟΚΥΠΡΙΑΚΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ... Δυτ. Γερμανίας... καθηγητού Χόϋς... επιέσθη από την βρεταννικήν κυβέρνησιν να τηρήση πλήρη ουδετερότητα εις το κυπριακόν και μάλιστα παρεκλήθη... αποφύγη... ανάμειξιν... Ικανοποιούσαν συναισθηματικώς τους Έλληνας... Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΝ... αποτελεί πολιτικό αστόχημα... θύελλαν διαμαρτυριών εις την Ελλάδα... Η αγγλική κυβέρνησις, συνεχίζει η εφημερίς, απεφάσισε προφανώς να εφαρμόση πολιτικήν «σιδηράς πυγμής» με το σύνθημα «όχι νέαι διαπραγματεύεις προ της καταστολής του (απελευθερωτικού) κινήματος»... εις αυτή ακόμη την Αγγλίαν ηκούσθησαν θαρραλέαι φωναί εναντίον της τοιαύτης πολιτικής του κ. Ήντεν... διά νέων διαπραγματεύσεων και όχι δι' εξοριών και εκτελέσεων Β. ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΣ</p>
<p>12 Μαΐου 1956</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>ΤΑ ΑΘΩΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ Τα τρία θύματα της προχθεσινής αιματοχυσίας. Δεξιά: Ο Ι. Κωνσταντόπουλος, 21 ετών, ο οποίος εβλήθη εξ εγγυτάτης αποστάσεως υπό αστυνομικού εις την οδόν Διδότου. Αφήνει γονείς και 15ετή αδελφόν. Έτερος αδελφός του είχε φονευθή κατά τον συμμοριτοπόλεμον. Εις το κέντρον "Ο Ευάγγελος Γεροντής, 28 ετών. Κατήγετο εκ Κρήτης, ήτο δε ο μοναδικός προστάτης της οκταμελούς οικογενείας του. Κατά την διάρκειαν της κατοχής μετέσχεν ενεργώς της αντιστάσεως. Αριστερά: Ο Γραγκίσκος Νικολάου, 23 ετών. Διέμενεν εις Πειραιά μετά της</p>

		αδελφής του, την οποίαν και συνετήρει. Εφονεύθη εξ εγγυτάτης αποστάσεως υπό αστυνομικού έξωθι της στοάς Αρσακείου.
	Φύλλο 6	ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΝ ΕΙΣ ΤΟ Ν.Α.Τ.Ο. ΚΑΤΑΣΧΕΣΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ... Αι περισσότεραι γαλλικαί εφημερίδες αναφέρουν την είδησιν της εκτελέσεως υπό μεγάλους τίτλους εις τας πρώτας σελίδας των και συνοδεύουν με δριμύτατ σχόλια κατά της αγγλικής πολιτικής... αι εκτελέσεις... είναι αδύνατον να επικροτηθύν υπό της δημοκρατικής κοινής γνώμης... Η Ιταλική κοινή γνώμη... ζωηράν συγκίνησιν διά τον απαγχονισμόν των δύο ... Ολλανδίας...βελγικός τύπος... Εις το Ισραήλ... Ινδιών... ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΜΕΤΑΝΟΗΤΟΙ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟΙ... Εις αυτούς οι οποίοι βλέπουν την χώραν μας ως ιμπεριαλιστικήν Δύναμιν... «Όταν η Κίνα φύγη από το Θιβέτ, όταν η Ρωσία εγκαταλείψει την ανατολικήν Ευρώπην, όταν η Γαλλία εγκαταλείψη την Βόρειον Αφρική, όταν η Παρτογαλία φύγη από την Γκόα όταν.... Και οι Βρεταννοί θα φύγουν από την Κύπρον». ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ... Νάσερ.... των Βρεταννών».
15 Μαΐου 1956	Φύλλο 1	ΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΔΥΟ ΗΡΩΩΝ Παρά τα χιτλερικά μέτρα των βρεταννικών αρχών κατοχής και την απαγόρευσιν εκδηλώσεων υπέρ των απαγχονισθέντων πατριωτών Καραολή και Δημητρίου οι Κύπριοι εξακολουθούν να εκδηλώνουν τον αποτροπιασμόν των δια το συντελεσθέν έγκλημα και να τιμούν τους δύο πρωτομάρτυρας του

		κυπριακού αγώνος. Α ρ ι σ τ ε ρ ά: Κυπριωτόπουλος αψηφούσαι τους κινδύνους αποδοκιμάζουν βρετανούς στρατιώτας έξωθι του Ναού τη; Φανερωμένης εις Λευκωσίαν. Δ ε ξ ι ά: Μικροί Κύπριοι που κατώρθωσαν να ξεγελάσουν τους Άγγλους φρουρούς κρούουν πενθίμως την καμπάνα ενός ναού κρεμασμένοι από το σχοινί της, ενώ δύο άλλοι μικροί περιμένουν την σειράν των. Ας σημειωθή ότι την παράβασιν αυτήν τιμωρούν οι Άγγλοι τύραννοι της νήσου με επιβολήν ποινής πέντε ραβδισμών.
16 Μαΐου 1956	Φύλλο 6	ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΗΡΩΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ... Σύμης
18 Μαΐου 1956	Φύλλο 6	ΕΞΕΛΗΦΘΗ ΩΣ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΙΒΑΣ ΔΙΟΤΙ ΗΤΟ ΦΑΛΑΚΡΟΣ ΚΑΙ ΕΚΡΑΤΗΘΗ ΕΠΙ ΔΙΩΡΟΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΤΡΕΜΟΥΝ ΤΗΝ ΕΟΚΑ ΝΕΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΚΑΙ ΡΑΒΔΙΣΜΟΙ... φαλακρός ηλικίας 55 ετών... ΟΙ ΙΑΤΡΟΙ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ... ουδείς... προτίθεται να μετάσχη οιωνδήποτε διαπραγματεύσεων εφ' όσον απουσιάζει ο Εθνάρχης Μακάριος...0 16ετής... Ο 18 ετής...10 ραβδισμούς και πρόστιμον 5 λιρών...κατέστρεψαν αστυνομικάς προκηρύξεις...
22 Μαΐου 1956	Φύλλο 1	Ολόκληρος η Ιντέλλιτζενς Σέρβις ενισχυθείσα και από την στρατιωτικήν αστυνομίαν εκινητοποιήθη δια να φρουρήση τα δημόσια καταστήματα και τους υπουργούς ευθύς ως εγνώσθησαν αι πληροφορίες ότι αφίχθησαν εις Λονδίνον άνδρες του Διγενή. Ανωτέρω: Εις την πρωθυπουργικήν κατοικίαν επί τη; Ντάουνινγκ Στρητ 10, την οποίαν προστατεύει δίκτυον μυστικών αστυνομικών, εδιπλασιάσθησαν οι ένοπλοι φρουροί.
24 Μαΐου 1956	Φύλλο 1	Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η ώρα της λογοτεχνίας (ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ

		<p>ΑΓΧΟΝΕΣ Του κ. Πέτρου Χάρη) Ύψωσε... τη σημαία της στις 10, στις 11 και στις 12 Μαΐου. Μαζί με όλους τους Έλληνες θρήνησε πολύ, αλλά και κράτησε ψηλά το κεφάλι. Τα δυό παλληκάρια της Κύπρου με τον τρόπο που αντίκρισαν τον τύραννο και τον θάνατο μας έκαναν υπερήφανους και αισιόδοξους... μένουμε όρθιοι...δικαιολογημένα ωργισμένες φωνές πνευματικών μας ανθρώπων... λαός και πνευματική ηγεσία... αρετή της λογοτεχνίας... η ελληνική... μένει βαθύτατα εθνική... η συμβολή της όμως την ώρα της παλληκαριάς και θυσίας πρέπει να είναι ένα έργο με διάρκεια... ένα βιβλίο... το παλληκαράκι που έδωσε τη ζωή του, χωρίς προσπάθεια διαφυγής από το πεπρωμένο, χωρίς δάκρυα... τη θυσία του Καραολή της Κύπρου, του Καραολή των Ελλήνων... πολλή η ομορφιά σ' όλη αυτή την τραγική ιστορία... λαό που οικτρά αγωνίζεται... πλάτος ψυχής και ζωής...δεν ετρόμαξαν ούτε μπροστά στην αγχόνη... το κουράγιο δεν θα λείψει... η μητέρα μου, να καταφέρουν να αποφύγουν τους θρήνους και τους σπαραγμούς για μένα... Ούτε μια μεγαλοστομία, ούτε ένα παράπονο, ούτε κ' ένας βαρύς λόγος για τον τύραννο. Τώρα πια έχουν όλα τελειώσει ο μελλοθάνατος ξέρει ότι έκαμε το χρέος του δεν έχει ανάγκη να προβάλλει θυσία ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ</p>
<p>25 Μαΐου 1956</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>ΛΟΓΟΙ ΚΙ' ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ Η «ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ» Η ΚΥΡΙΑ... δε μπορώ να καταλάβω όλη αυτή τη φασαρία που κάνετε για την Κύπρο. Και μεις έχουμε παρόμοια προβλήματα... κάποιες αποικίες μας δε θέλουν λείει να είναι αποικίες... εξωφρενικές... Τι τους έπιασε... και θέλουν να διώξουν εμάς ή τους Άγγλους ή οποιους... τους κυβερνούν;... θέλουν την ελευθερία</p>

		<p>τους... Κουραφέξαλα!... Εσείς, η χώρα σας την κάνετε σημαία και σάλπιγγα για όλους τους λαούς της γης. Και τώρα τη λέτε «κουραφέξαλα»... αυτοί οι λαοί ζούσαν κακά... ώσπου τους «κατακτήσανε» μερικά πολιτισμένα κράτη.... Από φτωχούς και άθλιους, τους έκαναν ανθρώπους... τις έβαλαν να πεθήσουν 20 ή 40 αιώνας μεμιάς... Είσαστε τόσο βέβαιη πως όλες αυτές οι χώρες είχαν ανάγκη από άλματα: Η Κύπρος Π.Χ.... αχαριστία... Μοιάζουν με τα ορφανά που αφού, τα υιοθετήση κάποιος και τα μεγαλώση και τα σπουδάση μετά του γυρίζουν την πλάτη και δε θέλουν να τον ξέρουν... Λέτε να τοκάναν από φιλανθρωπία; Πήραν δέκα εκατό χίλιες φορές πίσω τα λεφτά που ξόδεψαν.... Ήταν ευτυχισμένοι και ήσυχοι. Τώρα σκοτώνονται και αύριο αν πετύχουν αυτό που γυρεύουν, θα χτυπάνε το κεφάλι τους στους γκρεμισμένους τοίχους τους.... Οι Αλγερινοί θα ξαναγίνουν ζούγκλα και οι κύπριοι φτωχοί... Η Ελευθερία δεν είναι επιδόρπιο. Είναι το πρώτο «πιάτο». Φοβάμαι πώς... θα είναι και το μόνο τους πιάτο!- Σε πολλούς φτάνει και τόσο... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4^η ΣΕΛΙΔΑ</p>
<p>29 Μαΐου 1956</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>Τρεις φωτογραφία από την Κύπρον, χαρακτηριστικά της αγγλικής τρομοκρατίας εις την υπόδουλον ελληνικήν μεγαλόνησον. Αριστερά: Άνδρες των δυνάμεων ασφαλείας σφραγίζουν ελληνικά καταστήματα εις την οδόν Λήδρας της λευκωσίας. Οι Έλληνες καταστηματαρχαι εξώθησαν και η εμπορική αύτη οδός θα παραμείνη νεκρά επί τρεις μήνας. Εις το μέσον: Βρεταννός στρατιώτης «καλύπτει» συναδέλφους του οι οποίοι διεξάγουν έρευνας εις δασώση ορεινήν περιοχίν της Πάφου προς ανακάλυψιν όπλων και</p>

		<p>πυρομαχικών της ΕΟΚΑ. Δεξιά: Συλληφθέντες Κύπριοι πατριώται φρουρούνται υπό των Άγγλων,, υποχρεωθέντες να κρατούν τας χείρας υψωμένας επί ενός τοίχου.</p>
30 Μαΐου 1956	Φύλλο 6	<p>ΔΥΟ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 18 ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΑΠΟ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ... Η χειροτερα ημερα... 13 ΝΕΚΡΟΥΣ ΚΑΙ 91 ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ... Βρεταννοί... Τούρκοι... Έλληνες... Η ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΑΑΓΓΛΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΟΚΑ... τι θα συμβή».</p>
Ιούνιος 1956		
2 Ιουνίου 1956	Φύλλο 1	<p>ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΩΝ ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ ΤΗΣ «ΑΠΕΠΕΙΡΑΘΗΝ ΝΑ ΦΟΝΕΥΣΩ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ ΕΛΙΣΑΒΕΤ» ΚΑΙ Η ΣΚΩΤΛΑΝΤ ΓΥΑΡΝΤ...ΕΚΟΙΜΑΤΟ... Ως γνωστόν, επειδή υπήρχον φήμαι ότι Κύπριοι πατριώται της ΕΟ.Κ.Α. θα απειείρωντο να φονεύσουν την βασίλισσαν χιλιάδες ανδρών της Σκώτλαντ Γυαρντ είχαν αναμιχθή εις το πλήθος κατά την παρέλασιν... κ. Γουώρντ...προσποιούμενος τον δολοφόνον....Ουδείς μου έδωκεν προσοχήν... Ανεπαρκή τα μετρα ασφαλειασ και εις Κύπρον... Ενώ δύο "Άγγλοι στρατιώται-γράφει ο ανταποκριτής-φονευθέντες απόβόμβαν Κυπρίων «τρομοκρατών»φορτηγών αυτοκινήτων...Ουδέν εξ αυτών ήτο καλυμμένον με συρμάτινον πλέγμα. Θα ηδυνάμην να ρίψω...πολλάς βόμβας...παραπονοούνται».</p>
13 Ιουνίου 1956	Φύλλο 1	<p>ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Η Αγία Λάυρα της Κύπρου Η ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΥΚΚΟΥ ΤΟΥ κ. ΦΑΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ «Όσο Το δέντρο της Ρωμιοσύνης κλαδεύεται, τόσον φουντώνει» ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ</p>

		ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4 ^η ΣΕΛΙΔΑ
Ιούλιος 1956		
7 Ιουλίου 1956	Φύλλο 1	Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ Γκάγκστερς εις το Λονδίον... συγκρούσεις συμμοριών αι οποίαι δικεδικούν την κυριαρχίαν εις τον κόσμον των κακοποιών... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5 ^η ΣΕΛΙΔΑ
Αύγουστος 1956		
7 Αυγούστου 1956	Φύλλο 1	«ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙ» ΚΑΙ «ΦΙΛΙΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ» ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ Ενώ οι Άγγλοι μπλοφάροντας προβαίνουν εις θεαματικές πολεμικάς προπαρασκευάς εις τας παραμονάς της Διασκέψεως διά το Σουέζ, οι Ρώσοι προετοιμάζουν «φιλικάς επισκέψεις» του στόλου των εις τους αραβικούς λιμένας. Αριστερά: Το αγγλικόν αεροπλανοφόρον «Θησεύς» πλήρες στρατιωτικών εφοδίων και υλικού αποπλέει εκ Πόρτσμουθ διά την Μεσόγειον. Δεξιά:... Μεσόγειον.
17 Αυγούστου 1956	Φύλλο 1	ΛΟΓΟΙ ΚΙ' ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ Ο άλλος αποικισμός Ευκαιρίες και κίνδυνοι του ελληνικού κινηματογράφου ΤΟΥ κ. Μ. ΠΛΩΡΙΤΗ Τα σημεία των καιρών δείχνουν ότι η χώρα μας πάει, κί' αυτή, να γίνη κινηματογραφική αποικία. Ω, ας μην τρομάζη η τελευταία λέξη- τόσο δίκαια αποτρόπαιη , προπάντων στις μέρες μας

Σεπτέμβριος 1956		
11 Σεπτεμβρίου 1956	Φύλλο 1	ΕΝΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΤΟΥ «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ» ΤΑ ΠΛΑΣΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ...η μέθοδος των πλαστών ημερολογίων είναι διά τους Άγγλους παλαιά...Μεταξύ των σκουριασμένων από αίμα μαχαριών και άλλων δολοφονικών όπλων... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5 ^η ΣΕΛΙΔΑ
15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1956	Φύλλο 1	ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΚΑΠΕΛΛΩΝ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΠΟΛΥ ΦΙΛΟΞΕΝΟΙ ΠΩΣ ΠΑΡΕΔΩΣΑΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΡΩΣΟΥΣ ΑΠΟ ΛΕΠΤΟΤΗΤΑ... επίσκεψις των Ρώσων τεχνικών της αεροπορίας εις το Φάνμπορω... η ετήσια έκθεσις της βρετανικής βιομηχανίας αεροπλάνων... το επεισόδιον των πέντε καπέλλων... εις τας πέντε ηπείρους...επί μερικάς ημέρας τα χαϊδεμένα παιδιά της εκθέσεως...ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5 ^η ΣΕΛΙΔΑ
Οκτώβριος 1956		
20 Οκτωβρίου 1956	Φύλλο 6	ΝΕΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΞΑΠΕΛΥΣΕΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΠΡΩΤΟΝ ΘΥΜΑ ΜΙΑ ΚΩΦΑΛΛΟΣ ΓΡΑΙΑ... επιχειρήσεις εναντίον των ανδρών της ΕΟΚΑ εις το «τρίγωνον» τρόμου» , νοτίως της Αμμοχώστου... κατεσχέθησαν

		<p>...όπλα...ανάκρισιν 17 άτομα... νέα επιχειρήσεις... Βορείως της Λεμεσού.... Εφόνευσαν την υπερήλικα Ευτυχίαν Ζενίου, εις το χωρίον Τρουλί της νοτίου Κύπρου... Έλλην Κύπριος εφονεύθη υπό ενόπλων εν λευκωσία σήμερον το απόγευμα... 19ετούς Δημητρίου Βιολάντη εκ του χωρίου Κοκκινотριμιά... Πέντε Κύπριοι συνελήφθησαν ... ανάκρισιν... καταγγλίας περί παραβιάσεως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων... άδειαν.</p>
Νοέμβριος 1956		
7 Νοεμβρίου 1956	Φύλλο 6	<p>ΣΥΝΤΡΙΠΤΙΚΑ ΠΛΗΓΜΑΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΕΙ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ Η ΕΟΚΑ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ 3 ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 4 ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΒΟΜΒΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΕΙΣ ΜΠΡΙΣΤΟΛ;.... δήλωσιν της βασίλισσας της Αγγλίας ότι η βρεταννική κυβέρνησις «θα συνεχίση τας προσπαθείας της διά την εφαρμογήν φιλελεύθερου συντάγματος εις την Κύπρον».... Υποδιοικητής της αστυνομίας επλήγη θανασίμως από βόμβαν... εφονεύθη από έκρηξιν... εις το γραφείον του... εφονεύθη στρατιώτης της Ραφ και τέσσερις άλλοι ετραυματίσθησαν εξ εκρήξεως βόμβας... Ο τρίτος έπεσε από τα πυρά της ΕΟΚΑ... «ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΡΗΜΕΝΕΣ»...τώρα δεν ομιλούν περί της συντριβής της</p>

		<p>Ε.Ο.Κ.Α. όπως ο φανφαρόνος στρατάρχης διεκήρυττε... Εμείς απαντούμε: Και εάν ακόμη οι Άγγλοι φέρουν όλον τον στρατόν τους στην Κύπρο θα τους «ντοπουζιάζουμε» μέχρις ότου φύγουν. Τον πόλεμον θα τον κρατήσουμε εν ανάγκη ακόμη ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ. Θα δούμε ποιος θα βαστάξη εμείς ή αυτοί... ό,τι δήποτε και αν κάμετε.</p>
<p>11 Νοεμβρίου 1956</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Η ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΣ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... δεν... χάσωμε την ελπίδα μας... για την εδραίωση του νόμου στις διεθνείς σχέσεις, για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τον θεσμό των ηνωμένων Εθνών... Το σήμερα είναι καλύτερο από το χτες, και χρέος των ελεύθερων ανθρώπων είναι να εντείνωμε τον αγώνα για το αύριο, ένα αύριο καλύτερο από το σήμερα. Είναι πολύ πρόσφατη η έξοδο μας- στην πραγματικότητα δεν βγήκαμε ακόμα- α[΄]π τους μακρούς αιώνες που το δίκαιο ήταν συχνά ταυτόσημο με τη βία... η ισχύς δημιουργεί και καταλύει το δίκαιο... Οι γκάγκστερς υπήρχαν πάντα στην διεθνή ζωή... διεθνής συνείδηση τους απωθεί... Η ληστρική επιδρομή των Αγγλογάλλων... της Αιγύπτου- και η κτηνώδης βία των σοβιετικών στην Ουγγαρία... αν συγκρίνωμε μάλιστα μερικές</p>

		<p>αρπαχτικές επιθέσεις του σχετικά πρόσφατου παρελθόντος με τη σημερινή αγγογαλλική εισβολή στην Αίγυπτο... σιεθνή αντίσταση... διαρκώς ανώτερη συνείδηση... «Το βρεταννικό λιοντάρι, το γέρικο λιοντάρι, έχει περήφανες ορέξεις. Πάντα σε αναζήτηση λείας, δεν έχει ποτέ του κορεσμό. Ποιον θα κατασπαράξη πάλι, τώρα; Τα ατσάλινα νύχια του βυθίζονται βαθιά στις σάρκες, μα δεν θανατώνουν. Τ θύματά του είναι ακταδικασμένα να ζουν... να τα ματώνη με μικρές δαγκωματιές, να πίνη με αργές γουλιές το αίμα τους, να τους ρουφά το μυαλό... Προτιμότερος ο θάνατος!... Έτσι είναι καταδικασμένοι σ' εξόντωση οι πιστοί της Κύπρου... Ας ξεσηκωθούμε όλοι, όσοι πιστεύομε στο Θεό. Η Αίγυπτος στους Αγυπτίους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6^η ΣΕΛΙΔΑ</p>
<p>15 Νοεμβρίου 1956</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η ΧΙΜΑΙΡΑ (Επειτα από τα δραματικά γεγονότα)... άδικος όποιος, απάνω στα δραματικά γεγονότα της Ουγγαρίας και της Αιγύπτου, έσπευδε να διαλαλήση ακόμη μια χρεωκοπία των πνευματικών αξιών του καιρού μας... να σκεπάσουμε το πρόσωπο από ντροπή. Καμμιά δικαιολογία για τους δυτικούς «θιασώτες της ελευθερίας που ώρμησαν σαν απρακτικά... στο σώμα της</p>

		Αιγύπτου... να πνίξη μέσα στο αίμα τη φωνή των αγωνιζόμενων για την ελευθερία... Άφησαν τον κόσμο χωρίς πίστη. Ποιος να δώσει πια προσοχή στον Άγγλο ή στον Γάλλο ηγέτη... ποιος να πιστέψει στα λόγια τους... ο Ρώσος... ώρμησαν και έλυωσαν... τον Ούγγρο... θα πληρώνουμε το κρίμα τους, για πολλά χρόνια για δεκαετίες...μόνο μας απομένει ο πνευματικός πολιτισμός...ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ»
	Φύλλο 6	ΕΚΛΕΙΣΘΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝ. ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΡΑΤΗΘΗΣΑΝ 12 ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΕΤΑΘΗΣΑΝ ΤΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ... δώδεκα.
16 Νοεμβρίου 1956	Φύλλο 6	ΔΥΟ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΦΟΝΕΥΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΕΤΡΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΥΠΟ ΑΝΤΑΡΤΩΝ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΩΡΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ!... Ο εις εφονεύθη... εις το κέντρον της Λευκωσίας... ετραυματίσθη σοβαρώς και άλλος... εις την Λεμεσόσν βόμβα ριφθείσα εναντίον αυτοκινήτου, εφόνευσε τον οδηγούντα αυτό Άγγλον πολίτην... ετραυματίσθησαν η σύζυγος... και εις Βρεταννός στρατιώτης... Εις την Επισκοπήν εφονεύθη η Ελληνίς Κύπρια

		<p>Αναστασία Νικόλα... Ο δήμαρχος Αμμοχώστου... διαμαρτυρόμενος ... ότι άνδρες... εισήλθον χθες... εις την οικίαν του.... Στρατιώται εγγέλων κατά την είσοδόν των... ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΝ Η ευρωπαϊκή υποεπιτροπή επί των δικαιωμάτων του ανθρώπου ήρχισε σήμερον παρουσία αντιπροσώπων της ελληνικής και της βρεταννικής κυβερνήσεως εξέτασιν της ελληνικής αιτήσεως διά το ζήτημα της κύπρου... ελληνική καταγγελία είναι ότι ωρισμένα μέτρα ... (σωματικά ποιναι, ομαδικά πρόστιμα, απαγόρευσις κυκλοφορίας, κλείσιμον καταστημάτων και κατοικιών, συλλήψεις και εκτοπισμοί) είναι ασυμβίβαστα με... δικαιωμάτων του ανθρώπου... κεκλεισμένων των θυρών.</p>
17 Νοεμβρίου 1956	Φύλλο 1	<p>ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΙ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΟΡΘΟΔΟΞΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ... πρόσφατην επιδρομήν Βρεταννών κομάντος εις εκκλησίας... έρευνας... όπλων και βομβών... ερευνών των.</p>
21 Νοεμβρίου 1956	Φύλλο 6	<p>ΝΕΑΡΟΣ ΚΥΠΡΙΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΟΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 9 ΕΤΩΝ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ... Ο 27ετής Κύπριος Ανδρέας Παναγιώτου εδολοφονήθη υπό των Άγγλων</p>

		<p>ενώ εκρατείτο εις φυλακήν... Νεκροψία ενεργήθη σήμερον παρουσία μερικών Βρεταννών ιατρών και ενός Κύπριου, αλλά τα αποτελέσματα αυτής δεν ανακοινώθησαν... κάτοικος του χωρίου Πολύστυπος... 17 Κύπριοι εκρατήθησαν ως ύποπτοι... προς ανακάλυψιν ανταρτών της Ε.Ο.Κ.Α.... έτεροι 17... σνελήφθησαν κατόπιν μάχης... χωρίον Νικήτας... ετραυματίσθησαν τέσσαρες Άγγλοι στρατιώται... εφόνευσαν ένα αγοράκι 9 ετών και ετραυμάτισθησαν τους γονείς του... συνάμεις της αστυνομίας... επίθεσιν... Λεμεσόν... αρκετάς εκατοντάδας Κυπρίων νέων... εναντίον της συνεχιζόμενης απογορεύσεως της νυκτερινής κυκλοφορίας... και εναντίον της αποφασισθείσης εισπράξεως συλλογικού προστίμου 35.000 λιρών... των κατοίκων της Λεμεσού... κατόπιν σειράς επιθέσεων... υπό πατριωτών... κατά την διάρκειαν των τριών τελευταίων εβδομάδων. «Αι οικογένειάί μας πεινουν», «Το συλλογικόν πρόστιμον δεν πρέπει να πληρωθή», «Κάτω οι ανελεύθεροι νόμοι»... πολλά επεισόδια...απογορεύεται... εις ολόκληρον την πόλιν... κυκλοφορία... Έλληνας Κυπρίου... κάτω των 27 ετών.</p>
<p>25 Νοεμβρίου 1956</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΡΩΣΟΙ... ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ Η επίθεση των</p>

		<p>Αγγλογάλλων στην Αίγυπτο και των Ρώσων στην Ουγγαρία είναι στο βάθος αντιδραστικές εκδηλώσεις κτηνώδους βίας... ενάντια στην ιστορική εξέλιξη... Ο κ. Ήντεν πήγε να επαναλάβη... μια ιμπεριαλιστική ενέργεια του 1882 όταν η πανίσχυρη Βρετανία... χωρίς να έχει να δώσει λόγο σε κανένα, είχε κατακτήσει με τη βία των όπλων την Αίγυπτο... ανάλογες οι εκδηλώσεις των Ρώσων στην ανατολική Ευρώπη. Οι Πολωνοί και οι Ούγγροι έχουν πληρώσει πάρα πολύ ακριβά... Το παράδειγμα της Αμερικής και της Ελλάδας που, ύστερα από σκληρούς αγώνες ενάντια στην αγγλική και την τουρκική αυτοκρατορία, είχαν κερδίσει την ανεξαρτησία τους, ηλέκτριζε τα έθνη... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6^η ΣΕΛΙΔΑ</p>
	<p>Φύλλο 8</p>	<p>ΑΙ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΕΤΑΧΘΗΣΑΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΜΕΣΟΥ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΟΓΑΛΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΟΥΕΖ.... ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ Υπέρ της αφρικανοασιατικής προτάσεως... απομάκρυνσις των ξένων στρατευμάτων... προϋπόθεσις της επιλύσεως του ζητήματος της διώρυγος του Σουέζ... ΜΑΤΑΙΑ ΑΝΑΜΟΝΗ... υποστράτηγον Μπαρνς, αρχηγόν των δυνάμεων της Ο.Η.Ε.... θα έφθανε σήμερον εις Κύπρον... όμως... θα μετέβαινεν εις</p>

		Αμπού Σουέϊρ της ζώνης της διώρυγος δια συνομιλίας... Κάιρον.
27 Νοεμβρίου 1956	Φύλλο 6	ΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΥΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΠΙΩΝ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΘΑ ΜΕΝΟΥΝ ΑΤΙΜΩΡΗΤΟΙ ΦΟΝΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΔΡΑΣΙΣ ΑΛΛΟΥ 200 ΝΕΚΡΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΩΝ... νόμος... αστυνομικών δυνάμεων... Βρεταννοί δημόσιοι υπάλληλοι... κατηγορούμενοι τυχόν.... Παράπτωμα... δεν πρόκειται να διώκονται... ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΝ ΠΡΟΣΤΙΜΟΝ... κατοίκους χωρίου Παναγιά... διότι... Κατέστρεψαν τον εκεί αστυνομικόν σταθμόν... μέχρι στιγμής εισπραχθέντα υπό των Άγγλων...106.850 λίρας... 29ετής... Αντώνιος Ραχιώτης... εφονεύθη υπό των Άγγλων... ετρυαματίσθη... Πρόδορμος Παπής... 64 ετών... Ο ιερέυς και πέντε κάτοικοι του χωρίου Πολύστυπος ετέθησαν υπό κράτησιν... κατηγορείται... ορκωμοσίαν υπέρ της ΕΟΚΑ... Τρεις φοιτηταί, κατεδικάσθησαν... περίστροφα... Χάρντιγκ... θα δύναται να απαγορεύει δημοσιεύματα υπό ωρισμένας συνθήκας... αι αγγλικαι εφημερίδες διαματύρονται... τελευταία υπολείμματα ελευθερίας... ΑΠΟΔΡΑΣΙΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ... Ανδρέας Κυριάκου Παναγιώτου ηλικίας 20 ετών... οι πατριώται της ΕΟΚΑ εφόνευσαν άνω των 90

		Βρεταννών και 100 Κυπρίων και προκάλεσαν την έκρηξη 1200 βομβών. Ο τρέχων μην... ο χειρότερος... 43 νεκρών. Από κυβερνητικής πλευράς... οκτώ απαγχονισμοί 21 καταδίκαι εις ισόβια... 216... φυλάκισιν... κράτησις 600.
Δεκέμβριος 1956		
6 Δεκεμβρίου 1956	Φύλλο 1	Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ «Βοήθεια!, Βοήθεια!, Βοήθεια!»... Αθηναϊκών εφημερίδων... υποτίθεται... αξία του πνεύματος... Τι έκαναν οι Έλληνες συγγραφέ' θα έπειτ' από τα δραματικά γεγονότα της Ουγγαρίας και της Αιγύπτου; Ύψωσαν τη φωνή τους εστιγμάτισαν τους επιδρομείς έδειξαν την αγωνιστική διάθεση που επιβάλλει η κρίσιμη ώρα που ζούμε... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ
14 Δεκεμβρίου 1956	Φύλλο 1	... ΑΝΕΤΕΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΜΑΡΤΙΝΟ ΝΑ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ «ΑΝΕΛΑΒΕ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ»... υπουργού των Εξωτερικών της Ιταλίας... Ελπίζομεν ότι η διαφορά αυτή, η οποία διαιρεί δύο χώρας, εχούσας στενήν φιλίαν προς αλλήλας και μετά των οποίων η Ιταλία διατηρεί αρίστας σχέσεις, θα ρυθμιστή δίχως να παραπεμφθή ενώπιον των Ηνωμένων Εθνών... χωρίς να παραπεμφθή εις τον Ν.Α.Τ.Ο... Μαρτίνο»

Έτος 1957

Ιανουάριος 1957		
<p>3 Ιανουαρίου 1957</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΧΙΛΙΑΣ ΒΟΜΒΑΣ ΕΡΡΙΨΕΝ Η ΕΟΚΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΤΟ 1956 ΝΕΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΠΡΟΔΟΤΩΝ ΥΠΟ ΑΝΤΑΡΤΩΝ... κατά το 1956... εις χείρας των αγγλικών δυνάμεων περιήλθον... σφαίραι... φυσίγγια... έρευναν εις... βορειοδυτικού άκρου της Κύπρου... πρώτης καταδικωτικής επιχειρήσεως εναντίον ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α. κατά το νέον έτος...ετραυμάτισαν Κύπριον αστυνομικόν... Μόρφου... εις Έλλην Κύπριος εφονεύθη... χωρίον Βουνί... εις την Ζωοπηγήν... πτώμα... άλλου Κύπριου... Μιχαήλ Γαϊδουράν... Αμμοχώστου... συνέλαβον... Χαράλαμπον Ανδρονίκου... είχε δραπετευσει... Βρετανός στρατιώτης Ρόναλντ Σίλτον... έχει εκτελεσθή υπό της ΕΟΚΑ... Σίλτον και Γκόρντον Χιλλ είχαν «εκτελεσθή» ις αντίποινα διά τον υπό των βρετανών απαγχονισμόν του Μιχαήλ Καρααολή και του Ανδρέα Δημητρίου... πολίτας».</p>
<p>6 Ιανουαρίου 1957</p>	<p>Φύλλο 1</p>	<p>ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Ένα κήρυγμα... Ο Π. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΝΙΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... στο βάθος της νεανικής ψυχής... υπάρχει... δυναμικής ενέργειας- σαν αυτή</p>

		<p>που αστράφτει στα βουνά και στις πόλεις της Κύπρου... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6^η ΣΕΛΙΔΑ</p>
11 Ιανουαρίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΑΠΗΓΟΡΕΥΘΗ ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ Η ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΝΤΡΟΜΟΙ ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΠΟΛΙΤΑΙ ΖΗΤΟΥΝ ΕΥΘΥΝΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΝ... όπως παραμείνουν έξω του διά μεσαιωνικών τειχών περιβαλλομένου ελληνικού τομέως της Λευκωσίας, κατόπιν των φόνων και των επιθέσεων εναντίον Βρεταννών πολιτών... διεμαρτυρήθησαν διότι οι πατριώται της ΕΟΚΑ κατορθώνουν να εκτελούν... ημέρα και να διαφεύγουν, λόγω της ανεπαρκούς αστυνομικής προστασίας... η ΕΟΚΑ... λέγει ότι ουδείς θα πρέπει να φοβήται την ΕΟΚΑ, εκτός εάν ενεργώς αντιδρά εις αυτήν.</p>
20 Ιανουαρίου 1957	Φύλλο 1	<p>ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΑΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΜΟΙΡΑ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΜΑΣ ΘΕΣΗΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΒΑΛΕ ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ ΤΡΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΜΕΝΩΝ ΑΡΠΑΧΤΙΚΩΝ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΩΝ... ΔΕΝ ΘΕΛΗΣΑΜΕ ΝΑ ΚΑΤΑΚΤΗΣΑΜΕ ΛΑΟΥΣ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΥΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΟΜΑΣΤΕ, ΚΡΑΤΩΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΓΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ</p>

		αθλιότητα... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6 ^η ΣΕΛΙΔΑ
23 Ιανουαρίου 1957	Φύλλο 6	ΔΡΙΜΕΙΑ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ Ο κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΩΝ... η Βρεταννία δεν εννοεί να γίνη δορυφόρος ουδενός... αναφερθείς εις το πρόβλημα του Σουέζ... του παραιτηθέντος εκ της θέσεως ταύτης κ. Ήντεν... Μπέβαν.
27 Ιανουαρίου 1957	Φύλλο 1	... χθεσινάς συγκρούσεις μεταξύ σπουδαστών και αστυνομίας η οποία διέλυσε βιαίως τας διαδηλώσεις των υπέρ του κυπριακού αγώνος... Τραυματισθείς διαδηλωτής... Συλληφθείς σπουδαστής δεέρνεται από αστυφύλακα... κατώρθωσαν να συλλάβουν.
Φεβρουάριος 1957		
3 Φεβρουαρίου 1956	Φύλλο 1	ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΟΙ ΝΕΟΙ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ την περασμένη βδομάδα, νέα παιδιά της Ελλάδας θέλησαν να διαδηλώσουν την εθνική αγανάκτηση για τους βανδαλισμούς των Τούρκων στην Κύπρο και μαζί, το πανελλήνιο αίτημα για την απελευθέρωση των αδελφών μας Κυπριών. Μα με επέμβαση της αστυνομίας, η εκδήλωση απαγορεύτηκε... το πολύτιμο νεανικό εθνικό αίσθημα συνεθλίβη.... Λυπηρό και αξιοκατάκριτο... για να πνίξουν

		<p>την εθνική μας υπόθεση... πρόβλημα της Τεργέστης... αρκετές αναλογίες με το Κυπριακό... το Κυπριακό βρίσκεται υπό συζήτηση στη Γεν. Συνέλευση της ΟΗΕ... σφάλμα να πνίγεται έτσι η φωνή της ελληνικής νεότητας, που θα έδειχνε στον κόσμο πόσο βαθειά είναι ριζωμένο στην εθνική ψυχή, το αίτημα για την ελευθερία των Κυπρίων... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6^η ΣΕΛΙΔΑ</p>
<p>8 Φεβρουαρίου 1957</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΟΥΤΕ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ ΟΥΤΕ ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ ΑΔΙΑΛΛΑΚΤΟΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΜΕΝΤΕΡΕΣ... Αβέρωφ... αγωνισθή διά την ελευθερίαν και την δικαιοσύνην αναφορικώ με το κυπριακόν... αμφιβάλλη... έκβασιν της συζητήσεως... Εξαρτάται από τας χώρας-μέλη της Ο.Η.Ε... αν θα ταχθούν εις την υπηρεσίαν της αποικιοκρατίας ή αν θα καταστούν υπερασπισταί της ελευθερίας... ΜΕΝΤΕΡΕΣ... του μέλλοντος των εν Κύπρω Τούρκων, θα πρέπει να υφίσταται εντός των πλαισίων της ασφαλείας της πατρίδος μας... Αρχικώς είμεθα υπέρ της διατηρήσεως του νυν καθεστώτος. Σήμερον όμως δεν δυνάμεθα... διότι... γεγονότα... τρία σημεία της προπαγάνδας... α) κυπριακόν... διαίνωσιν της αποικιοκρατίας της Αγγλίας β)... η Τουρκία εξυπηρετεί τα</p>

		<p>συμφέροντα των Άγγλων... γ)... η Αγγλία εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Τουρκίας... ανακριβή».</p>
14 Φεβρουαρίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΕΛΗΞΕΝ ΧΘΕΣΣ Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΛΓΕΡΙΝΟΥ ΠΙΘΑΝΩΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΣΥΖΗΤΕΙΤΑΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ ΤΩΝ ΗΝ. ΕΘΝΩΝ... δικαιώματος της αυτοδιαθέσεως εις τον λαόν της Αλγερίας απερρίφθη... η Ελλάς εψήφισεν υπέρ... Ενατίον... Ην. Πολιτεία, η Μ. Βρεταννία... Συνελεύσεως</p>
15 Φεβρουαρίου 1957	Φύλλο 1	<p>Από την χθεσινήν πανελλήνιον εκδήλωσιν υπέρ της αυτοδιαθέσεως της Κύπρου... σιωπηλής διαμαρτυρίας το θέαμα των έρημων πόλεων... Εις τα σχολεία οι διδάσκαλοι κατά την ώραν της στάσεως ανέπτυξαν εις τους μαθητάς την σημασίαν του αγώνος της ΕΟΚΑ διά την απελευθέρωσιν της Κύπρου.</p>
	Φύλλο 6	<p>ΔΥΟ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΒΟΜΒΑΝ ΡΙΦΘΕΙΣΑΝ ΥΠΟ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α.... Μεσόγι... Πάφου... Λευκωσίαν... απεργία των μαθητών των γυμνασίων... Βάσος Βοσκαρίδης... φυλάκισιν... ως μέλος της Ε.Ο.Κ.Α.... ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΦΙΜΩΣΙΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ...κυβερνήτην το διακίωμα να απαγορεύη την έκδοσιν οιασδήποτε</p>

		εφημερίδος χωρίς να είναι υποχρεωμένος να εξηγήσει τους λόγους... μελέτης».
16 Φεβρουαρίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΜΕΣΟΝ ΑΝΤΙΠΕΡΙΣΠΑΣΜΟΥ Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΔΙΑ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ Ο.Η.Ε. Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΟΤΙ «ΚΑΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ»... αιτήσεται της εργατικής αντιπολιτεύσεως... θα ζητήσει την απελευθέρωσιν του Μακαρίου και την έναρξιν διαπραγματεύσεων... ανησυχίας των εργατικών διά την κατάστασιν εις την Κύπρον συμμερίζονται οι φιλελεύθεροι και η αριστερά πτέρυξ των συντηρητικών, διαπιστώνουσα, ότι μετά το φιάσκο του Σουέζ η Κύπρος είναι άχρηστος ως βάσις και καλύτερον να παραδοθή εις το ΝΑΤΟ... Η εφημερίς «Νέα Χρονικά»... χαρακτηρίζει τους υπό του Χάρντιγκ επιβληθέντας περιορισμούς ως τερατώδεις και ζητεί την κατάργησίν των. Η συντηρητική «Ντάιλυ Τέλεγκραφ»... η ακτά τας παρραμονάς της συζητήσεψς του Κυπριακού... μετατροπή της θανατικής ποινής του Τσαρδελλιή οφείλεται εις την επιθυμίαν του Χάρντιγκ να δημιουργήση ευνοϊκήν ατμόσφαιραν ... μετά τι πέρας της εξετάσεως της ελληνικής προσφυγής</p>
24 Φεβρουαρίου 1957	Φύλλο 8	ΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΙΤΙΟΥ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΓΡΑΦΕΙ:

		«ΔΕΝ ΘΑ ΜΕΙΝΩ ΠΟΛΥ ΕΝ ΤΗ ΕΞΟΡΙΑ»... 21 Ιανουαρίου... Δεν γνωρίζω αν αι Αρχαί επιθυμούν να παρατείνουν την εδώ παραμονήν μου πέραν του διμήνου ακόμη... σελίδα).
26 Φεβρουαρίου 1957	Φύλλο 6	ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΨΗ ΕΠΑΝΟΔΟΝ ΤΩΝ ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΤΗΣ ΓΑΖΑΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΠΕΝ ΓΚΟΥΡΙΟΝ ... Ο κ. Μακ Μίλλαν... αντιτίθεται προς την επιβολήν κυρώσεων εναντίον του Ισραήλ... προσπάθειαν... αποχωρήσεως του Ισραήλ, υπό την προϋπόθεσιν ότι η περιοχή της Γάζας και η δυτική ακτή της Άκαμπα θα τεθούν υπό τον έλεγχον των δυνάμεων της ΟΗΕ... ελευθέρα ναυσιπλοΐα... Άκαμπα.
Μάρτιος 1957		
1 Μαρτίου 1957	Φύλλο 6	Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΕΙΟΥΤΑΙ ΑΠΟ 1.400 ΕΙΣ 1.200 ΕΚΑΤ. ΔΡΑΧΜΩΝ ΑΝΟΙΓΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΝ...δημοσίων υπαλλήλων.
5 Μαρτίου 1957	Φύλλο 1	ΑΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΟΥΕΖ Το τέλος μιας εποχής Η ΒΑΘΕΙΑ ΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΑΝΤΡΕ ΣΗΓΚΦΡΗΝΤ... η Αγγλία θα διατηρήση την πολιτικήν... Ήντεν... η διώρυξ είναι απαραίτητος δι' αυτήν την ζωήν της Βρεταννικής Κοινοπολιτείας;... Πράγματι, η

		<p>Αγγλία, κυρίαρχος των θαλασσών... εθεώρουν... αποδεκτή... η διώρυξ έπρεπε να είναι «παγκοσμία»... Η κρίσις του πετρελαίου, συνέπεια του κλεισίματος της διώρυγος... η οικονομική ανεξαρτησία της παλαιάς ηπείρου δεν υπάρχει πλέον... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4^Ν ΣΕΛΙΔΑ</p>
7 Μαρτίου 1957	Φύλλο 1	<p>Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Η μεγάλη νύχτα... Πέτρου Χάρη Πολλά τα σύννεφα, τους τελευταίους μήνες, στον ελληνικό ουρανό. Μεγάλος κι ο γενικός ανταγωνισμός των λαών... ανθρώπινες μορφές πιο σκληρές, πιο ανήσυχες, πιο αγανακτισμένες. Φωνές απελπισίας... επιμένουν στα αιτήματα που διατυπώνονται με λογικά επιχειρήματα ή και με οργή... Πόσες είναι οι εποχές αδράνειας στην Ιστορία;... και πόσες είναι και πόσο κράτησαν οι «ζώνες ασφαλείας» μέσα στους παλαιότερους και στους νεώτερους πολιτισμούς;... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5^Ν ΣΕΛΙΔΑ</p>
17 Μαρτίου 1957	Φύλλο 8	<p>Δευτέρα έκδοσις Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΘΑ ΜΕΤΑΦΕΡΘΗ ΣΥΝΤΟΜΩΣ ΔΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ Η ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ... αντίθεσιν της κυπριακής κοινής γνώμης έναντι διαπραγματεύσεων εντός διεθνούς πλαισίου... προσπάθεια της κυβερνήσεως να δημιουργήση δι' εσωτερικούς λόγους την εντύπωσιν, ότι ευρίσκεται προ</p>

		<p>διλήμματος κατόπιν της προσφοράς της Ε.Ο.Κ.Α.... Άλλαι πληροφορίες αναφέρουν ότι από τον Εθνάρχη Μακάριον θα ζητηθή να καλέση εις οριστικήν κατάπαυσιν της δράσεώς της την Ε.Ο.Κ.Α., πράγμα το οποίον η κυβέρνησις θα δεχθ'ή να γίνη μίσως μετά την απελευθέρωσίν του... η Βρεταννική κυβέρνησις εξακολουθεί... «Σύνταγμα» Ράντκλιφ... δι' αυτοδιάθεσιν... Ο.Η.Ε.</p>
20 Μαρτίου 1957	Φύλλο 1	<p>ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΩΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ... εννοούμε το σύνολο του ελληνικού έθνους, ήτοι τους Έλληνες, πούχουν την ίδια καταγωγή, την ίδια γλώσσα, το ίδιο θρησκευτικό δόγμα και προ πάντων την ίδια εθνική συνείδηση για τα πεπρωμένα της πατρίδας τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4^η ΣΕΛΙΔΑ</p>
	Φύλλο 6	<p>Η ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ ΘΑ ΦΕΡΗ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΑΝΤΙ ΑΛΛΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ... εις την περί εκεχειρίας προσφοράν της ΕΟΚΑ, θα απέφευγε τον διάλογον με τους Κυπρίους... και θα επαναλάμβανε τας διαπραγματεύσεις με την Ελλάδα και την Τουρκία μέσω του... ΝΑΤΟ... Βρεταννική κυβέρνησις... Να προτείνη... διοικητικήν διαίρεσιν της Κύπρου εις τουρκικήν και</p>

		ελληνικήν υπό αγγλικήν κυριαρχίαν και με σταύθμευσιν ατλαντικών δυνάμεων εις την νήσον... αναχώρησιν του συνταγματάρχου Γρίβα και των συνεργατών του από την Κύπρον... να απελευθερώση τον Μακάριον... Τζων Κληρίδης... έκκλησιν... αποδεχθή τας προτάσεις ανακωχής της ΕΟΚΑ άνευ όρων... ενδιαφερομένων.
21 Μαρτίου 1957	Φύλλο 1	Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Ομαδική προσευχή (ΗΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΑΓΩΝΙΑΣ)... Κουράστηκα ν' ακούω εγκώμια της ελευθερίας και ιερούς όρκους. Μα δεν μπορείς να κάνης ούτε βήμα προς την ελευθερία, αν δεν της έχης εξασφαλίσει εντός σου χώρο κι αν κάποτε δεν την έχης ήρεμα... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ
23 Μαρτίου 1957	Φύλλο 6	Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΞΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ... Εκ προθέσεως δεν έχομεν χαράξει αυστηρά σύνορα της περιοχής αυτής... Δεν φοβείσθε... η Ελλάς... μέρος της Μέσης Ανατολής;... ζήτημα απλής λογικής».
24 Μαρτίου 1957	Φύλλο 1	Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΞΕΣΗΚΩΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΠΟΚΕΡ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ... οι ευρωπαϊκές μεγάλες πρωτεύουσες... Έβλεπαν τον σκληρόν αγώνα του ελληνικού έθνους και τα μαρτύρια του λαού μας: πότε σαν ευκαιρία

		για την πραγματοποίηση των αρπαχτικών τους προθέσεων, πότε σαν πηγή ενόχλησης και ανησυχίας για τ' αυταρχικά καθεστώτα τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ
26 Μαρτίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΜΕ ΜΑΧΗΤΙΚΑΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΡΑΥΓΗΝ: «ΕΝΩΣΙΣ» ΕΩΡΤΑΣΑΝ ΧΘΕΣ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΜΕ ΔΑΚΡΥΓΟΝΟΥΣ ΒΟΜΒΑΣ ΚΑΙ ΡΟΠΑΛΑ ΕΠΙΤΙΘΕΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΗΛΩΤΩΝ... Ο κυπριακός λαός, απτόητος από τα τρομοκρατικά μέτρα των Άγγλων εώρτασεν σήμερον την επέτειον της Εθνικής Ανεξαρτησίας. Βρετανικά στρατεύματα και ατυνομία εχρησιμοποίησαν ρόπαλα και δακρυγόνα αέρια.... ψάλλοντες διάφορα πατριωτικά άσματα... Φανερωμένης.... Μεγάλα πλήθη... ελληνικά καταστήματα... κλειστά... «Ζήτω ο Εθνάρχης μας Μακάριος», «Ζήτω ο Γρίβας», «Κάτω ο Χάρντικκ»... «Ζήτω η Ένωσις»... Εις την Λεμεσόν αι ταραχαί ήρχισαν όταν... νένων παρήλασε... «Ζήτω ο μακάριος και η ΕΟΚΑ»... Εις την Λάρνακα ο Μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος.... Κρατείται... λόγω σχέσεών του με την ΕΟΚΑ... ηγήθη ζητωκραυγών υπέρ του Μακαρίου και της Ενώσεως... πατέρα Πετράκη Κυπριανού, του 17ετούς μέλους της ΕΟΚΑ που εφονεύθη την Παρασκευήν... στεφάνους... «Εκ</p>

		<p>μέρους του ηγέτου Διγενή»... Εις την πάφον.... Εψάλλετο ο ελληνικός εθνικός ύμνος, ερρίφθησαν προκηρύξεις.... Παγκυπριακής Εθνικής Οργανώσεως Φοιτητών... ετραυμάτισαν.</p>
Απρίλιος 1957		
7 Απριλίου 1957	Φύλλο 1	<p>ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ ΤΑ «ΣΧΕΔΙΑ» ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ... Κύπριοι αδελφοί μας είναι στο δρόμο της ελευθερίας των. Και θα πά'ρουν μόνοι τους την ελευθερίαν τους και μόνοι τους θ' αποφασίσουν για τον τρόπο που θέλουν να κυβερνώνται και για την ένωση με την Ελλάδα ενάντια.... Η τύχη της Κύπρου από ξένους, ερήμην του λαού που την κατοικεί. Τα σχέδια αυτοκυβερνήσεων κα'τω από ξένη κυριαρχία, διαμελισμών και ψευτοσυνταγμάτων, που σκαρώνονται στο Λονδίνο ή στην Άγκυρα... ανεξαρτησία.... Σημάνει η ώρα της... μηχανογραφίες... παλιά πείρα του έθνους... Άγγλοι και Ρώσοι συμφωνούσαν για μισοανεξαρτησία της Ελλάδας... φοβόνταν... μια ενωμένη και στέρεη Ελλάδα... εμπόδιο στις αρπαχτικές προθέσεις τους... ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6^η ΣΕΛΙΔΑ</p>
16 Απριλίου 1957	Φύλλο 1	<p>ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΚ ΚΥΠΡΟΥ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΟΥ ΑΥΡΙΑΝΟΥ ΕΡΧΟΜΟΥ ΤΟΥ</p>

		<p>ΜΑΚΑΡΙΟΥ... έφθασαν από την Κύπρον προσωπικότητες που έχουν έμμεσον ή άμεσον σχέσιν με το κυπριακόν και τον διεξαγόμενον αγώνα της Κύπρου... Φράνσις Νόελ Μ[π]αίκερ... συνομιλίαν με τον στρατάρχη Χάρντιγκ... προηγουμένως... μετά του Εθνάρχου εις Μαδαγασκάρην και Ναϊρόμπι... Μαρκίδης... Κρανιδιώτης... Αρχιμανδρίτης Καλλίνικος... συνεργατών του Μακαρίου.</p>
18 Απριλίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΤΥΡΑΝΝΙΑΝ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑΣΣ ΜΟΡΦΗΣ ΘΑ ΑΠΕΤΕΛΕΙ Η ΤΥΧΟΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΒΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ... άνευ προηγουμένης συνεννοήσεως μετά του κυπριακού λαού... τυχόν... αεροπορική βάση του ΝΑΤΟ..... πρότασις μομφής... απερρίφθη.</p>
21 Απριλίου 1957	Φύλλο 8	<p>Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΑΝΕΚΟΙΝΩΣΕΝ ΟΤΙ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ Η «ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ» ΟΡΕΙΝΗ ΟΜΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΠΡΩΗΝ ΘΑΛΑΜΗΠΟΛΟΣ ΤΟΥ... Λεύκας της Δυτικής Κύπρου... επτά άτομα... Γεώργιος Δημητρίου... Μίκης Φιρίλλας... επικηρυχθή αντί 5.000 λιρών... εις χείρας των δυνάμεων ασφαλείας όπλα και πυρομαχικά... στρατεύματα... διαταγήν ... ερεύνας διαρκούσης της νυκτός... Νεόφυτος Σοφοκλέους...</p>

		εξηφανίσθη την ημέραν... ωρολογιακή βόμβα υπό την κλίνην του κυβερνήτου Χάρντικ... είχε κυκλωθή από ενός μηνός υπό των βρεταννικών στρατευμάτων.
Μάϊος 1957		
Ιούνιος 1957		
20 Ιουνίου 1957	Φύλλο 1	Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ Ελεύθεροι και δούλοι Το ίδιο πρόβλημα στον τόπο μας πριν από εκατόν τριάντα χρόνια, όταν το Έθνος ξεσηκώθηκε για τη λευτεριά του, το ίδιο και στις ημέρες μας... Τα κεφάλαι που δεν σκύβουν ποτέ... αξιοπρεπείς και οι σιωπηλοί... η γνήσια παλληκαριά... Κύτταρο... ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ
	Φύλλο 8	ΚΥΠΡΙΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣΣ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΚΑΘ' ΟΔΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΝΩΝ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΤΙ ΠΡΟΣΕΠΑΘΕΙ ΝΑ ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΗ... Θεόδωρος Φιλίππου... 40 ετών... Ούτος μετεφέρετο χθες την νύκτα από ενός στρατοπέδου εις έτεον, όταν επιχείρησε να δραπετεύση Η ΕΟΚΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΕΙ ΟΠΛΑ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ... από της ημέρας της αναστολής των επιχειρήσεών των, την 14 ^η Μαρτίου... 33 τυφέκια, φυσίγγια, βόμβαι, και εκρηκτικαί ύλαι.
Ιούλιος 1957		

18 Ιουλίου 1957	Φύλλο 6	Ο ΔΙΑΜΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΟΝΗ ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΑΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΖΗΤΟΥΝ ΑΔΕΙΑΝ ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΩΝ... Μεντερές... Κιουτσούκ... οργανώσεως «η Κύπρος είναι τουρκική»... εζήτησαν... Άδεια επαναλήψεως της δράσεώς της... απηγορεύθη μετά τα γεγονότα του 1955... Βεργκίν.
28 Ιουλίου 1957	Φύλλο 8	ΕΙΣ ΑΔΙΕΞΟΔΟΝ ΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ- ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ... 1 ^η Ιουλίου».
Αύγουστος 1957		
3 Αυγούστου 1957	Φύλλο 6	ΟΓΚΩΔΕΙΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ «ΕΠΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ» ... «Απελευθερώσατε τους κρατουμένους»... «θέλομεν αυτοδιάθεσιν»... ανέκοψε την πορείαν... αστυνομική δύναμις... σύλληψιν τεσσάρων ατόμων ΑΓΓΛΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗ ΥΠΟ ΚΥΠΡΙΟΥ... νοσοκομείον.
6 Αυγούστου 1957	Φύλλο 6	Η ΑΓΓΛΙΑ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΩΝ «ΜΕΤΡΙΟΠΑΘΩΝ» ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ... οι Βρεταννοί θεωρούν την σύγκλησιν τριμερούς διασκέψεως ως ιδεώδη διέξοδον εκ της δυσχερεστάτης, διπλωματικής

		<p>θέσεώς των... μερίδος της ελληνικής κυβερνήσεως, η οποία ευνοεί την τριμερή... σχεδίων τα αυτοκυβερνήσεως, της συγκυριαρχίας και της υποανεξαρτησίας... ασάφεια... τουτέστιν... διαιωνίσεως της αγγλικής κυριαρχίας... δήθεν αναβιώσεως του εκ βορρά κινδύνου επί της εδαφικής μας ακεραιότητος... μόνο με τας διεθνείς πλευράς του προβλήματος... άφξιν εις Λονδίνον του αρχηγού... εναντίον της ΕΟΚΑ, στρατηγού Κέντριου... Έλληνες και Τούρκοι Κύπριοι, ενδεχομένως δε και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος... Μ. ΤΑΓΙΑΔΟΣ</p>
Σεπτέμβριος 1957		
6 Σεπτεμβρίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΨΕΥΔΕΤΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ... υποκρινόμενοι ότι έχουν σταματήσει τας επιχειρήσεις ενώ εις την πραγματικότητα αταί συνεχίζονται υπό την μεταμφίεσιν των ασκήσεων... ΤΑΓΙΑΔΟΣ</p>
8 Σεπτεμβρίου 1957	Φύλλο 8	<p>ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΑΘΝΗ ΚΟΙΝΗΝ ΓΝΩΜΗΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΠΟΛΥΣΙΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΟΡΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΕΜΦΑΝΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΟΚΑ ΩΣ ΕΞΑΚΟΥΛΗΘΗΤΙΚΩΣ ΔΡΩΣΑ... πιθανότατα εκδηλώσεως βίας ... κτηνωδών</p>

		<p>δολοφονιών εις τας οποίας προβαίνουν οι Έλληνες τρομοκράται... ΕΟΚΑ... οι Βρεταννοί εξωθούν τους Τούρκους εις βίαν, εναντίον των Ελλήνων της Κύπρου, προς υποστήριξιν της θέσεως περί δήθεν... αντιδράσεως.... Της διχοτομήσεως, η οποία κατά τους Άγγλους αποτελεί το μόνο, αλλ' ανυπέβλητον εμπόδιον προς διακανονισμόν του κυπριακού... Η ΑΦΡΟΣΥΝΗ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ... στερουμένης σοβαρότητος την έκκλησιν των δημάρχων εν όψει της αρνήσεώς των να αποκηρύξουν την ΕΟΚΑ.</p>
20 Σεπτεμβρίου 1957	Φύλλο 6	<p>Η ΤΟΥΡΚΙΑ Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΑΣ ΣΥΜΜΑΧΙΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ... θ' απορρίψη την ρουμανικήν πρόσκλησιν όπως μετάσχη των συνομιλιών.</p>
26 Σεπτεμβρίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΤΡΕΙΣ ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΣΥΝΕΚΛΟΝΙΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ... εις το αρχηγείον της αστυνομίας... γκαράζ εταιρίας ταξί ... οικίαν ενός Αρμένιου... εξ εκρηγνυομένων πυρομαχικών... εις τας αποθήκας του κτιρίου, όπου είχαν συγκεντρωθή κατασχεθέντα όπλα της ΕΟΚΑ.... συνέβη</p>
Οκτώβριος 1957		
8 Οκτωβρίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΕΠΙΒΕΒΑΙΟΥΤΑΙ ΗΔΗ Η ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ</p>

		<p>ΤΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΘΑ ΤΗΝ ΠΑΖΑΡΕΥΣΟΥΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ... συνεφώνησεν απροθύμως... παραμείνη εις την Κύπρον... τον Δεκέμβριον... στιγμή διορισμού πολιτικής προσωπικότητας... μεταξύ των μελών του Κοινοβουλευτικού Σώματος... αγγλικήν πρόθεσιν... αποχωρήσεως Χάρντιγκ έναντι ελληνικών ανταλλαγμάτων... εις την συζήτησιν του κυπριακού εις τα Ηνωμένα Έθνη. Μ. ΤΑΓΙΑΔΟΣ</p>
9 Οκτωβρίου 1957	Φύλλο 6	<p>Ο ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ ΑΠΕΙΛΕΙ ΜΕ ΠΟΛΕΜΟΝ ΔΙΑ ΠΥΡΑΥΛΩΝ ΕΑΝ ΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΕΙΣΒΑΛΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΡΙΑΝ...αργά».</p>
19 Οκτωβρίου 1957	Φύλλο 6	<p>Ο κ. ΧΙΟΥΓΚ ΦΟΥΤ ΦΕΡΕΤΑΙ ΒΕΒΑΙΟΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ ΧΑΡΝΤΙΓΚ... Εργατικών... Χάρντιγκ... αποσυρθή εις το αγρόκτημά του εις Ντόρσετ.</p>
24 Οκτωβρίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΥΠΑΓΩΓΗΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΥΠΡΩ ΒΑΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟΝ ΤΗΣ ΒΑΓΔΑΤΗΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΗ Ο κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ... θα εξυπηρετεί τα αγγλικά σχέδια, διότι θα ενέπλεκε τους Αμερικανούς και τους Τούρκους εις το Κυπριακόν και θα εξησφάλιζε την πλήρη και μόνιμον ευθυγράμμισιν των Αμερικανών προς την αγγλικήν πολιτική, με όλας τας πιέσεις επί των Αθηνών που θα</p>

		<p>συνεπήγετο η αμερικανική εμπλοκή.... Μ.ΤΑΓΙΑΔΟΣ</p>
<p>25 Οκτωβρίου 1957</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο κ. ΑΝΡΙ ΣΠΑΑΚ ΚΙΝΕΙΤΑΙ ΠΡΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΙΝ ΤΟΥ Ν.Α.Τ.Ο. ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ... Ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ... Ο διορισμός... Φουτ... πιθανώς ψυχολογική χαλάρωσις της πολιτικής ατμόσφαιρας... αίτημα της Ενώσεως με την Ελλάδα... Ελλάδας και Μ. Βρεταννίας... συμφωνίαν.... Αποδεκτήν... αλλά... και από την τουρκικήν κυβέρνησιν είναι άλλο πράγμα... δε θα συζητηθή... εις τον διεθνή οργανισμόν επί τινος ακόμη εβδομάδας... τον παρελθόντα μήνα... ανακλήσεως τινών εκ των πλέον αυστηρών αντιτρομοκρατικών μέτρων... Εργατικών επίσημον υποστήριξιν του δικαιώματος αυτοδιαθέσεως των Κυπρίων... κυπρίου.</p>
<p>Νόεμβριος 1957</p>		
<p>10 Νοεμβρίου 1957</p>	<p>Φύλλο 8</p>	<p>Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΑΠΑΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΚΑ ΟΤΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΑ ΚΑΘΟΡΙΖΗ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ... μόνον η εκλεγόμενη υπό του ελληνικού λαού κυβέρνησις... Απόλυτον δικαίωμα της ηρωϊκής Οργανώσεως της Κύπρου είναι ν' αποφασίζη περί του μεγέθους των θυσιών τας οποίας είναι έτοιμη να</p>

		<p>επωμισθή η ίδια ή και ενδεχομένως ολόκληρος η μαρτυρική Μεγαλόνησος. Ουδεν όμως δικαίωμα έχει να ομιλή εκείνη περί «ενδεχομένου ελληνο-τουρκικού πολέμου» και περί «διασπάσεως της ενότητας του ΝΑΤΟ»... εκλεγόμενη κυβέρνησις... χωρίς να παύση αγωνιζομένη δια την ελευθερίαν των Κυπρίων, οφείλει να περιφρουρή τα... συμφέροντα... Τουρκοκύπριος αστυνομικός... Ο φόνος ανδρός των δυνάμεων ασφαλείας.... Πρώτος... μετά την ανακωχήν του παρελθόντος Μαρτίου.</p>
17 Νοεμβρίου 1957	Φύλλο 8	<p>Η ΕΟΚΑ ΑΠΕΙΛΕΙ ΜΕ ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ ΤΟΥΣ ΑΓΓΛΟΥΣ... αν... δεν παύσουν κακομεταχειριζόμεναι τους Κυπρίους... αποδείξεις που μαρτυρούν τι υφίστανται οι κρατούμενοι... Είναι η πρώτη φορά που η ΕΟΚΑ απειλεί με αντίποινα τας βρεταννικάς αρχάς.</p>
24 Νοεμβρίου 1957	Φύλλο 8	<p>Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΕΝΕΡΓΩΣ ΤΩΡΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΓΑΛΛΟΣ ΒΟΥΛΕΥΕΤΗΣ ΣΥΝΙΣΤΑ... ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΟΠΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... θα τιμωρή πάντα Κύπριον ο οποίος «δεν βοηθεί ενεργώς τον αγώνα»... δεν θα έχουν φωνήν... Όταν βλέπης μίαν κίνησιν της Ε.Ο.Κ.Α. και δεν την προδίδεις εις τας Αρχάς, συντελείς και συ...</p>

		<p>συμφέρον της δυτικής και ατλαντικής αλληλεγγύης... όπως αποσταλούν εκεί όπλα της Δύσεως, πριν αποσταλούν κομμουνιστικά ή αιγυπτιακά... ο ελληνικός λαός της Κύπρου θα παραμείνη ακλόνητος εις τας επάλξεις της αυτοδιαθέσεως. Συνεπώς εκείνοι, οι οποίοι προσπαθούν να υπονομεύσουν την προσφυγήν εις την Ο.Η.Ε. ματαιοπονούν».</p>
Δεκέμβριος 1957		
17 Δεκεμβρίου 1957	Φύλλο 8	<p>Ο κ. ΣΠΑΑΚ ΘΑ ΑΝΑΛΑΒΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΝ ΠΡΟΣ ΕΞΕΥΡΕΣΙΝ ΛΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΛΗΞΙΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΗ ΑΜΕΣΩΣ ΑΥΤΟΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ;... θα συνεχίση τας προσπάθειάς του προς επίλυσιν του κυπριακού... σχέδιον προβλέπον άμεσον Αυτοκυβέρνησιν εντός της Βρεταννικής Κοινοπολιτείας... Φωρ</p>
19 Δεκεμβρίου 1957	Φύλλο 8	<p>Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΔΙ' ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΘΕΩΡΕΙ ΤΗΝ ΕΜΜΟΝΗΝ ΩΣ «ΕΠΙΚΥΝΔΥΝΟΝ» ΑΛΛΑ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΑΦΗΣΗ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ... αυτοκυβέρνησις αποτελεί την μόνην δυνατήν λύσιν του κυπριακού... αυτοδιάθεσιν...</p>

		<p>σοβαρωτάτας συνεπεάς, λόγω της αδιαλλαξίας των Τούρκων... Μακάριος.... Δεν δύναται να αποφασίση χωρίς να έχη την συγκατάθεσιν των 500 δημαρχων της Κύπρου... Π.ΚΑΡΑΒΙΑΣ</p>
21 Δεκεμβρίου 1957	Φύλλο 6	<p>ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΗΓΕΤΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ Ο «ΕΚΟΝΟΜΙΣΤ» ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ... Η έγκυρος βρεταννική επιθεώρισις.... Ούτε η συζήτησις ενώπιον της ΟΗΕ, ούτε αι συγκρούσεις εις τας οδούς... Η βρεταννική κυβέρνησις... αντιλαμβάνεται... πολιτικήν ζημίαν... από το συνεχιζόμενο αδιέξοδο και τα μέτρα καταπιέσεως... θα αναγκασθή να διατυπώση προτάσεις προς τους Κυπρίους... ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΑΕΡΙΚΑΝΟΥΣ... διά την συμπαράστασιν και ενεργόν βοήθειαν... απόφασις ΟΗΕ υπέρ της εφαρμογής της αρχής αυτοδιαθέσεως εις την Κύπρον, αποτελεί ηθικήν νίκη... προόδου</p>

Ιανουάριος 1958		
1 Ιανουαρίου 1958	Φύλλο 10	ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΒΑΣΑΝΙΣΤΑΙ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟΝ ΤΟΥ ΒΑΡΩΝΟΥ... ο αντιπρόσωπος στ υΒρεταννικού Συμβουλίου εις την Κύπρον Ένεστ Ίνκρεν και ο προϊστάμενος της υπηρεσίας Γεωργίας εις την νήσον Άνθιμος Πανάρετος...
4 Ιανουαρίου 1958	Φύλλο 8	ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1957 Η ΕΚΕΧΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ Η μαχητική δράσις της ΕΟΚΑ η οποία κατά τους τελευταίους μήνας του 1956 και τους πρώτους του 1957 παρουσίασεν άνοδον, ανεστάλη διαρκούντος του έτους, πρωτοβουλία του αρχηγού της Διγενή... 14 ^η Μαρτίου...σκοπόν την απελευθέρωσιν του Μακαρίου... επίλυσιν του κυπριακού... απέρριψεν ο υπουργός αποικιών κ. Μποϋντ... παρά ταύτα ετήρησε... διετήτησον το μαχητικό της πνεύμα... επιφυλακή... επιχειρήσεις ισχυροτάτων βρεταννικών δυνάμεων... άκαρποι... Πολιτική Επιτροπή Κυπρίων Αγωνιστών» (ΠΕΚΑ) η οποία αποτελεί τον πολιτικό βραχίονα της ΕΟΚΑ...

		<p>ο Διγενής... απορρίπτει δε πάσαν συμβιβαστικήν λύσιν... η Μ. Βρετανία... η ελληνική κυβέρνησις κατέθεσε την 17^{ην} Μαΐου προσφυγήν εις την Ευρωπαϊκὴν Επιτροπὴν των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου... απειλούντος την ζωὴν του ἔθνους... απαγορεύσεως της κυκλοφορίας... βασανιστήρια... 17^{ην} Ιουλίου κατέθεσε σχετικὴν προσφυγήν ... εδέχθη ὅπως εξετάη 29 εκ των 49 καταγγελιών περί βασανισμού Κυπρίων πατριωτῶν... ουδεμία ἀπόφασις πρακτικῆς ἀξίας ελήφθη... ΟΙ ΤΟΥΡΚΙΚΟΙ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΙ... του ελληνικοῦ πληθυσμοῦ... 21^{ην} Ιανουαρίου... 9^{ην} Δεκεμβρίου...βανδαλισμούς, λεηλασίας και εμπρησμούς ελληνικῶν ναῶν... σκανδαλώδη ανοχή των βρετανικῶν ἀρχῶν... ἀναρχίαν και πανικόν... Τουναντίον... αὐτὴ ἀναρχία... ως ἐπιχείρημα εις τα Ηνωμένα Ἔθνη υπέρ της διαίωνίσεως του ἀποικιακοῦ καθεστώτος ἢ της διχοτομήσεως της νήσου.</p>
<p>7 Ιανουαρίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΤΟΠΙΝ ΜΑΚΡΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ κ.κ. ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΖΟΡΛΟΥ ΑΠΕΙΛΕΙ ΝΑ ΕΞΑΠΟΛΥΣΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ Ο κ. ΖΟΡΛΟΥ ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... το μέλλον και την ανάπτυξιν της τουρκικῆς κοινότητος... ἀρχῆς της ἰσότητος... Η τρομοκρατία... μέχρι τούδε εν εἶδος προνομίου των Ἑλλήνων... ο Ἄγγλος</p>

		<p>εργατικός βουλευτής... εάν η Τουρκία... η διανομή της νήσου αποτελεί μόνον ττρόπον διακανονισμού... τότε με θλίψιν και στενοχωρίαν πρέπει να υποδεχθή τις τούτο... η επίλυσις... μόνον με την χορήγησιν ανεξαρτησίας εις την νήσον... δεν πιστεύω, ότι η νήσος θα προσαρτηθή εις την Ελλάδα.</p>
14 Ιανουαρίου 1958	Φύλλο 6	<p>Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΟΣΚΛΗΘΗ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΟΥΤΕ ΘΑ ΕΠΙΤΡΑΠΗ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Η ΑΓΚΥΡΑ ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... Επίσης δεν ελήφθη κυβερνητική απόφασις, περίσυναντήσεως Φουτ-Μακαρίου και συνεπώς αναβάλλεται η επιστροφή του κυβερνήτου εις Κύπρον. Η συνάντησις προσκρούει κατά τον αγγλικόν τύπον εις αντίδρασιν της Άγκυρας... ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
26 Ιανουαρίου 1958	Φύλλο 10	<p>ΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΩΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΟΧΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΡΚΙΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΛΗΣΜΟΝΗΣΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΕΝΕΞΕΙΣ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΤΑΙ ΗΓΕΤΗΣ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ... ενότητος μεταξύ Ελλήνων της δεξιάς και της αριστεράς... πάσης ιδεολογίας... αγωνισθούν ομού υπέρ απελευθερώσεως της νήου... επιθυμίας των διά την ένωσιν... σκοπός... ενιαίον μέτωπο εις το αίτημά των δι'</p>

		αυτοδιάθεσιν... τελεταί... επανόδου του Αρχιεπισκόπου της άρσεως της εκτός νόμου θέσεως του Κομμουνιστικού Κόμματος... διακανονισμόν
29 Ιανουαρίου 1958	Φύλλο 6	ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΣΥΝΕΛΑΒΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΑΠΟΚΡΥΠΤΟΥΝ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ... ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ... ΜΠΡΑΟΥΝ...
Φεβρουάριος 1958		
5 Φεβρουαρίου 1958	Φύλλο 6	ΔΥΟ ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑΙ ΚΑΙ ΣΚΑΦΗ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΑ ΔΙ΄ ΑΠΟΒΑΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ... εις τας νοτίους ακτάς... επίσης και πλοία... εφαρμογήν αυτοκυβερνήσεως, β) παραμερισμός θέματος ενώσεως με την Ελλάδα και γ) εγκατάστασιν εις Κύπρον βάσεως του ΝΑΤΟ, υπό τουρκικήν κυρίως διοίκησιν. Μ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
6 Φεβρουαρίου 1958	Φύλλο 6	ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΝ... Εξακόσιοι... στρατοπέδου Πύλας... αυστηρότατας πειθαρχικάς πεινάς εις 160 κρατουμένους των κεντρικών φυλακών Λευκωσίας... Φουτ τηλεγράφημα... εις 18 ο αριθμός των απελευθερώντων από του παρελθόντος Σαββάτου.

<p>7 Φεβρουαρίου 1957</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Δευτέρα έκδοσις Ο κ. ΛΟΪΝΤ ΘΑ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΔΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ... οξυτάτης αντιδράσεως των Τούρκων εις το αγγλικόν σχέδιον... εγκατάστασις τουρκικών στρατευμάτων εις την Κύπρον... ΝΑΤΟ και αυτοδιάθεσιν... Οι Τούρκοι όμως προτιμούν άμεσον διχοτόμησιν... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
<p>11 Φεβρουαρίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο κ. ΛΟΪΝΤ ΘΑ ΠΙΕΣΗ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΗ ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΤΡΙΜΕΡΗ ΜΕΤΑΔΙΔΟΥΝ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΦΗΜΟΛΟΓΙΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ ΦΟΥΤ... διάσκεψιν... ενδεχομένως θα κληθή... Μακάριος... ως παρατηρητής ή σύμβουλος της ελληνικής επιτροπής... εφαρμογή της αυτοκυβερνήσεως... Λοϋντ θα πιέση τας Αθήνας να συνεργασθούν προς καταπολέμησιν της «τρομοκρατίας»... απουσίαν του κ. Αβέρωφ από το αεροδρόμιον κατά την άφιξιν του Βρεταννού υπουργού... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
<p>Μάρτιος 1958</p>		
<p>5 Μαρτίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο κ. ΛΟΪΝΤ ΜΕΤΑΒΑΙΝΕΙ ΕΚ ΝΕΟΥ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ ΔΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ... εξύμνησίν του έργου της κυβερνήσεως Καραμανλή...</p>

		<p>μαθητικής αντιστάσεως κατά του κατακτητού... αδερφοί μας εις τας φυλακάς και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος εις την εξορίαν η κατασκευή... δεν μας ενδιαφέρει... Δημοσίαν Σχολήν Αρρένων διενεμήθησαν σήμερον προκηρύξεις της ΕΟΚΑ... 30 εκ των συμμαθητών των απεφάσισαν να κηρύξουν απεργίαν πείνης, ο διευθυντής όμως της σχολής τους απέβαλε.</p>
9 Μαρτίου 1958	Φύλλο 1	<p>Τώρα που η αποικιοκρατία από το ένα μέρος και ο εκ των κάτω ολοκληρωτισμός από το άλλο απειλούν τα τελευταία λείψανα της ελευθερίας των ανθρώπων, ως και τις περίφημες «ελευθερίες» τους</p>
20 Μαρτίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΚΑΤΕΣΤΡΑΦΗΣΑΝ 5 ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΒΟΜΒΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΘΑ ΜΕΤΑΦΕΡΘΟΥΝ ΕΡΓΑΤΑΙ ΕΚ ΜΑΛΤΑΣ;... κατά την τελευταίαν επίθεσιν της ΕΟΚΑ εναντίον της αγγλικής βάσεως του Ακρωτηρίου... καθημερινώς πολλαπλασιαζομένων επιθέσεων των Κυπρίων πατριωτών... ΤΡΕΙΣ ΝΕΑΙ ΒΟΜΒΑΙ ΕΞΕΡΡΑΓΗΣΑΝ ΧΘΕΣ... εις ανοικτόν γήπεδον πλησίον οικιών, όπου διαμένουν αγγλικαί οικογένειαι... εις το αντλοστάσιον του βρετανικού στρατοπέδου... Άγιον Αμβρόσιον... βόρειον Κύπρον... εάν η εξακολούθησις πράξεων</p>

		<p>δολιοφθοράς... απόλυσιν όλων των εργαζομένων Κυπρίων... πολλάι δολιοφθοραί κατά την διάρκειαν του χειμῶνος».</p>
21 Μαρτίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΑΙ ΡΙΦΘΕΙΣΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΒΟΜΒΑΙ ΕΔΟΝΗΣΑΝ ΙΣΧΥΡΩΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΒΟΥΛΗΝ... Το Εργατικόν κόμμα αναζητεί... τρόπους επανορθώσεως της ζημίας, την οποίαν προκάλεσαν αι πρόσφαται δηλώσεις του κ. Μπέβαν , αποκαλύψασαι την πλήρη ευθυγράμμισιν των Εργατικών με την κυβέρνησιν επί του κυπριακού... καταστρέψασαι... του μύθου... οι Εργατικοί είναι υπέρ της αυτοδιαθέσεως</p>
25 Μαρτίου 1958	Φύλλο 10	<p>ΕΝΟΠΛΟΙ ΗΝΟΙΞΑΝ ΠΥΡ ΜΕ ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ... εναντίον βρεταννικού τρατιωτικού αυτοκινήτου, μεταφέροντος στρατεύματ... Καλογραία της βορείου Κύπρου... πρώτης εξ ενέδρας επιθέσεως που γίνεται από τους άνδρας της ΕΟΚΑ... από του Φεβρουαρίου του παρελθόντος έτους... Βρεταννοί στρατιώται εσταμάτησαν απόψε το αυτοκίνητον του οποίου επέβαινεν ο εθναρχών μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος και ηρεύνησαν το όχημα... δεν εζήτησαν να ερευνησουν τον μητροπολίτην.</p>
Απρίλιος 1958		

<p>15 Απριλίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Η Ε.Ο.Κ.Α. ΗΡΧΙΣΕΝ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΑΓΓΛΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΑΘΡΟΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΒΟΜΒΩΝ ΠΑΡΑΖΑΛΗ ΚΑΙ ΕΚΠΛΗΞΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ... Βρεταννός μέλος των δυνάμεων Ασφαλείας ετραυματίσθη... πρώτης ενόπλου επιθέσεως εναντίον Βρεταννού από της επαναλήψεως της δράσεως της ΕΟΚΑ, τον παρελθόντα μήνα. Μέχρι του 'δε... σαμποτάζ στρατιωτικών εγκαταστάσεων... ηλεκτρικός μετασχηματιστής... κατεστράφη... πυρκαϊά... Αμμόχωστον... εμπρηστικήν βόμβαν... τρακτέρ... εκρήξεως βόμβας.... Αι ζημίαι που προεκλήθησαν εκ των πενήκοντα περίπου αποπειρών διά βομβών αι οποίαι εγένοντο από της 7^{ης} Μαρτίου... θα επιβαρύνουν τους Κυπρίους φορολογούμενους. ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ... προσπάθειαν να αποδείξουν, ότι το κυπριακό ανήκει εις την Ιστορίαν έγγραφον ότι οι Κύπριοι δεν επιθυμούν την επιστροφή του Μακαρίου και ότι η Εθναρχία, οι αριστεροί και η ΕΟΚΑ δεν θέλουν πραγματικώς την Ένωσιν... ΑΝΗΣΥΧΕΙ Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ... δια τους Τούρκους... συμπλοκαί μεταξύ των δύο κοινοτήτων, την ευθύνην θα φέρουν αι αγγλικαί αρχαί της Κύπρου».</p>
--------------------------------	----------------	---

19 Απριλίου 1958	Φύλλο 6	ΕΙΚΟΣΙ ΒΟΜΒΑΙ ΕΞΕΡΡΑΓΗΣΑΝ ΧΘΕΣ ΕΝ ΚΥΠΡΩ... Λευκωσίαν... βρεταννικόν στρατόπεδον της ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ... ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΝ Δ'ΥΟ Βρεταννών στρατιωτών και ενός Κυπρίου ιδιώτου...είκοσι
20 Απριλίου 1958	Φύλλο 6	ΒΟΜΒΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΧΘΕΣ ΠΛΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ κ. ΦΟΥΤ ΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΣΥΝΤΑΡΡΑΣΟΥΝ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ...εις απόστασιν 100 υαρδών... ικράς ζημιάς και αφύπνισε τον κυβερνήτην... κατεστράφησα... ετραυματίσθησαν... Εις την Επισκοπήν υδραντλία... Πυρκαϊά... εργαστήριον ηλεκτρικών ειδών... δύο σκηναί εις το στρατόπεδον... Αι βρεταννικαία ρχαί πιστεύουν ότι πρόκειται περί σαμποτάζ.
Μάιος 1958		
2 Μαΐου 1958	Φύλλο 6	ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΡΝΟΥΝΤΑΙ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΔΙΑΨΕΥΔΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΦΟΥΤ ΑΙΣΘΗΣΙΣ ΑΠΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΝ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ αίσθησιν ενταύθα η συνέντευξις του Εθνάρχου Μακαρίου... αναμένοντα την παραίτησιν του κυβερνήτου Φουτ κατά την επίσκεψίν του εις Λονδίον εάν απορριφθούν υπό της αγγλικής κυβερνήσεως αι προτάσεις... δια ... διαπραγματεύσεων... των Κυπρίων... εις τους Έλληνας της Κύπρου περί της γνώμης του

		<p>Εθνάρχου... Ο κυβερνήτης έρχεται εις το λονδίνον... Αντικείμενον... συνομιλιών... το θέμα της απειλής της ΕΟΚΑ, τα οικονομικά προβλήματα, τα θέματα των κρατουμένων, των εκτάκτων μέτρων, ως και της κινήσεως των Τούρκων... Η προοπτική... διαπραγματεύσεων με τον Μακάριον... δεν υπάρχει την στιγμήν αυτήν... Η θέσις της αγγλικής κυβερνήσεως παραμένει ότι η άρσις του διατάγματος της εξορίας του Εθνάρχου προϋποθέτει κατάργησιν των έκτακτων μέτρων και ειρήνευσιν... «νέου κύματος τρομοκρατίας»... η ΕΟΚΑ έχει επανοπλισθή με πολυβόλα και βόμβας... επηνδρωμένη με νέα μέλη εκπαιδευθέντα εις το όρος Τρόδος είναι πανέτοιμος να εξαπολύση επίθεσιν... Διγενή... Μπάρμπα Τζώρτζων... κρατούντα την κλείδα της καταστάσεως. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
<p>8 Μαΐου 1958</p>	<p>Φύλλο 8</p>	<p>ΤΡΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΥΖΗΤΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ κ. ΧΙΟΥ ΦΟΥΤ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ... αγγλικούς, τουρκικούς και ελληνικούς τομείς... Υπό το σχέδιον τούτο η Βρετανία διατηρεί την κυριαρχίαν και τον πολιτικόν έλεγchon εφ' ολοκλήρου της Κύπρου.... Θα διοικούνται υπό ομοσπονδιακής κυβερνήσεως υπό την αγγλικήν κυριαρχίαν...</p>

		θα οδηγήσει τελικώς εις την διχοτόμησιν της νήσου. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
9 Μαΐου 1958	Φύλλο 6	ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΘΑ ΕΞΑΓΓΕΙΛΟΥΝ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ... Η Μ. Βρεταννία να επιβεβαιού τα μακροπρόθεσμα κυριαρχικά της δικαιώματα και την πρόθεσίν της να διατηρήση αυτά επί πολλά έτη ακόμη... Τούρκους και Έλληνας Κυπρίους να συμμετάσχουν πληρέστερον εις την διακυβέρνησιν της νήσου... συνεργασίαν αμφοτέρων των κοινοτήτων... Ο κ. Τσώρτσιλ προβάλλει το σχέδιον, ως επιβεβλημένον... προς αποσόβησιν εμφυλίου πολέμου... δεδομένου ότι αμφότεραι αι χώραι είναι μέλη του ΝΑΤΟ... Ο κ. Τσώρτσιλ μεταδίδει ότι το Κυπριακόν δεν επιδέχεται κομματικές απόψεις... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
Ιούνιος 1958		
4 Ιουνίου 1958	Φύλλο 6	ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΔΕΝ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΗ Η ΝΗΣΟΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ...ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος... απήντησεν ότι μεταξύ των άλλων επιχειρήσεων τα οποία χρησιμοποιούν οι Βρεταννοί προς τον σκοπόν όπως συνεχίσουν να κυβερνούν εις την Κύπρον είναι ότι η βάση...

		<p>χρήσιμος διά την Αγγλίαν... έναντι του Συμφώνου της Βαγδάτης... η κυβέρνηση του Λονδίνου προσπαθεί να εμφανίση το Κυπριακόν ως διαφοράν μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας... Πρόκειται περί διαφοράς μεταξύ Αγγλίας και Κύπρου και κατά συνέπειαν, αι συνομιλίας πρέπει να είναι διμερείς... μεταξύ Αγγλίας και Κυπριακού Λαού... η Κύπρος ανήκει εις τον λαόν της και ουδείς τρίτος δύναται να αποφασίση όσον αφορά το μέλλον της νήσου μας».</p>
7 Ιουνίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΕΠΙΜΟΝΩΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΖΩΗΡΑΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΙ ΕΙΣ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ ... τουρκικών στρατευμάτων εις τας τουρκικάς ακτάς... απόβασιν... εις περίπτωσιν κατά την οποίαν η Βρετανία ήθελε τυχόν αποφασίσει να εγκαταλείψη την Κύπρον... εις μίαν τοιαύτην περίπτωσιν η ελληνική κυβέρνηση δεν θα εμείνη απαθής... Ο Έλλην πρεσβευτής κ. Μελάς επεσκέφθη... τον υπουργό εξωτερικών κ. Ντάλλες και συνεζήτησε... το Κυπριακόν... εκλογάς.</p>
8 Ιουνίου 1958	Φύλλο 10	<p>ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΙΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΙΝ ΜΕ ΣΥΝΘΗΜΑ «ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΣ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ» ΘΑ ΓΙΝΗ ΣΗΜΕΡΑ Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΣΙΩΠΑ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ</p>

		<p>ΤΟΥΡΚΙΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ... από των ανθελληνικών βανδαλισμών της 6^{ης} Σεπτεμβρίου 1955... μεγάλη συγκέντρωσιν της τουρκικής νεολαίας... υπό της εθνικής ενώσεως φοιτητών... εκδηλώσεις υπέρ της διχοτομήσεως... και ο γνωστός Κιουτσούκ... και ο πρόεδρος της εν Λονδίνω επιτροπής «Η Κύπρος είναι τουρκική» ονόματι Σαγκιέρ... Ο ελληνικής καταγωγής δημοσιογράφος κ. Ορέστης Μαγκέλος απηλάθη εκ Τουρκίας... πράγματα.</p>
11 Ιουνίου 1958	Φύλλο 1	<p>Η ΚΗΔΕΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΘΗΡΙΩΔΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Χθες το απόγευμα... τεσσάρων φονευθέντων... κατά την διάρκειαν βανδαλισμών της Κυριακής... Τούρκων.</p>
12 Ιουνίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΟΙ ΚΩΔΩΝΕΣ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ ΗΧΗΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ «ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΙΣ ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ»... πολλοί Έλληνες Κύπριοι παρεβίασαν την απαγόρευσιν κυκλοφορίας... προ του μεσονυκτίου... οι κώδωνες των εκκλησιών... φήμαι ότι οι Τούρκοι ετοιμάζονται να επιτεθούν... ομάδες Τούρκων... ανέμενον επίθεσιν των Ελλήνων... Βρεταννικαί δυνάμεις... να επιστρέψουν ησύχως εις τας οικίας των... Πολλάί ελληνικαί οικογένειαι διαμένουσαι εις τας τουρκικάς συνοικίας της πόλεως,</p>

		<p>ανεχώρησαν σήμεραν διά το ελληνικό... πυρκαϊών ... 30 περίπου καταστήματα και κατοικίας ανήκοντα εις Έλληνας... νεαρών Τούρκων ως υπόπτων εμπρησμών... δακρυγόνων.</p>
14 Ιουνίου 1958	Φύλλο 6	<p>Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΔΙΕΜΑΡΤΥΡΗΘΗ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΔΙΑ ΤΑΣ «ΠΡΑΞΕΙΣ ΒΙΑΣ» ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ... Κατά τον Τούρκο αντιπρόσωπον η αύξησις της εντάσεως... Οφείλεται... εις την επικείμενιν δημοσίευσιν του βρετανικού σχεδίου διά την νήσον... Κατόπιν αιτήσεως... η επιστολή του θα κοινοποιηθή προς όλα τα μέλη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών</p>
15 Ιουνίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΣΥΝΕΚΡΟΤΗΣΑΝ ΔΙΑΔΗΛΩΣΙΝ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΝ ΕΨΑΛΛΑΝ ΓΟΝΥΠΕΤΩΣ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΥΜΝΟΝ «ΟΠΛΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΚΑ» «ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ»... «ΕΟΚΑ», «Ένωσις»... κινούμενοι προς την πλατεία Ομονοίας... Η αστυνομία προσεπάθει συνεχώς να απωθή τους διαδηλωτάς... έκαυσαν μίαν τουρκικήν σημαίαν... να ψάλλουν τον Εθνικόν Ύμνον. Οι αστυφύλακες, το πέριξ πλήθος... εις στάσιν προσοχής... Οργήν και αγανάκτησιν... υμετέρα αψυχολόγητος</p>

		απαγορευτική διαταγή συγκροτήσεως συλλαλητηρίου
17 Ιουνίου 1958	Φύλλο 6	Η ΚΥΠΡΟΣ ΒΑΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΗΝΩΜΕΝΗΣ ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΕΣΤΑΛΗ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ;... Η Αγγλοτουρκική αιματηρά συμπαιγνία εις την Κύπρον... μέρος ευρύτεροι σχεδίου... συγκαλύψει... συγκεντρώσεων αγγλικών και τουρκικών στρατευμάτων πλησίον της Συρίας... κατ'... Ηνωμένης Αραβικής Δημοκρατίας
19 Ιουνίου 1958	Φύλλο 8	ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΔΗΛΟΥΝ ΟΤΙ ΗΡΧΙΣΕΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΣ Η ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΣ ΙΔΡΥΘΗ «ΕΠΙΤΡΟΠΗ» ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ... ευρείας εκτάσεως μετακίνησιν Τούρκων διαμενόντων εις τας ελληνικάς συνοικίας... προς τας ζώνας... υπό Τούρκων και αντιστρόφως... επιτροπή διά την μέριμναν της τουρκικής συνοικίας της Λευκωσίας... τουρκικάί τράπεζαι προσέφεραν χρήματα δια την μετακίνησιν... Εκπρόσωπος της ελληνικής κοινότητος σχολιάζων... απίθανον... Εις ουδέν σημείον της Κύπρου οι Τούρκοι αποτελούν πλειοψηφίαν και οι Έλληνες Κύπριοι ουδέποτε θα αποδεχθούν την διχοτόμησιν... ούτε μετεκινήθησαν προσωρινώς... ελληνικός κινηματογράφος... επυρπολήθη από τους Τούρκους...

		<p>ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ... κατηγορεί την κυβέρνησιν της Κύπρου ως διαστρέψασαν τα γεγονότα της παρελθούσης εβδομάδος...αι αγγλικαί δυνάμεις ουδέν έπραξαν δια να εμποδίσουν τας βαρβάρους τουρκικάς επιθέσεις... αγγλικής δυναστεύσεως της Κύπρου... το τέλος δεν ευρίσκεται πολύ μακράν". ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ ΑΝΕΜΕΝΟΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ... προκήρυξις της τουρκικής μυστικής οργανώσεως της νήσου... ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ... εκ Τουρκίας...πλέον.</p>
20 Ιουνίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΤΡΙΜΕΡΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ... Σαγκέρ... αντιτίθεται κατηγορηματικώς εις το βρεταννικόν σ' χεδιον διά την Κύπρον... εκτός της διχοτομήσεως... συνέστησε... βορείου τμήματος εις την Τουρκίαν και του νοτίου εις την Ελλάδα... μετακίνησις του πληθυσμού... εντός δέκα ετών... ΝΑΤΟ</p>
26 Ιουνίου 1958	Φύλλο 8	<p>Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΑΝΤΕΡΜΠΟΥΡΥ ΥΒΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΑΠΕΚΗΡΥΞΕ ΤΗΝ «ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΝ»! ΚΑΙ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΕΔΕΧΘΗ ΝΑ ΜΕΤΑΒΗ ΕΙΣ ΑΓΓΛΙΑΝ... προσβλέπει με αποστροφήν την γενικήν πολιτικήν συμπεριφοράν του</p>

		Κυπρίου Ιεράρχου... κακού χαρακτήρος
Ιούλιος 1958		
1 Ιουλίου 1958	Φύλλο 6	ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ ΤΩΡΑ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ-ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ ΝΑ ΕΝΤΕΙΝΟΥΝ ΤΑΣ ΠΙΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ... θα συναντηθή μετά του Τούρκου πρωθυπουργού... το Λονδίον... δεν επιθυμεί... Να χαλαρώση την πίεσιν του επί των Αθηνών... Να ματαιώση την εντύπωσιν της θριαμβευτικής επισκέψεως του κ. Μεντερές... Να αφήση εις τας Αθήνας περιθώρια προσφυγής εις την ΟΗΕ, όταν θα απεδεικνύετο άκαρπος η συνάντησις... αναμένει πλήρη συνθηκολόγησιν της ελληνικής κυβερνήσεως προς το αγγλικοτουρκικόν σχέδιον διά την Κύπρον... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
2 Ιουλίου 1958	Φύλλο 6	Η ΑΓΓΛΙΑ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΤΡΙΜΕΡΗ ΣΥΝΘΗΚΗΝ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΝ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΔΥΝΑΜΙΚΩΣ ΤΟΝ ΦΟΥΤ.... Εργατικούς... μεταβολήν της στάσεώς των υπέρ του αγγλικού σχεδίου διά το κυπριακόν... οι Τούρκοι... θα δεχθούν... οι Έλληνες θα την αποκρούσουν... ο κ. Τσώρτσιλ βεβαιοί ότι η Αγγλία θα διατηρήση την πρωτοβουλίαν ανεξαρτήτως της αποδοχής

		της συνθήκης... ενίσχυσις της αστυνομίας και του δικτύου τηλεπικοινωνιών... ΤΟΥρκία... υπεροψίαν αλέκτορος... καιροσκοπικήν πολιτικήν... Αγγλίας... εδημιούργησε την τρομοκρατίαν δια της μεταχειρίσεως... κυρπιακού λαού... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
6 Ιουλίου 1958	Φύλλο 10	ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΤΙ Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΕΡΙ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΕΧΕΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΙΣ ΣΥΣΚΕΨΙΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΤΗΝ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1956... Μπόϋντ... 19 ^{ον} Δεκεμβρίου... η Κύπρος δύναται να διχοτομηθή μεταξύ Τούρκων και Ελλήνων αλλ' ότι τούτοι δεν αποτελεί καλήν λύσιν... τούτο σημαίνει ότι η πρότασις δεν προήλθεν εκ μέρους της Αγγλίας...από την Ελλάδα.... Τοιουτοτρόπως.
23 Ιουλίου 1958	Φύλλο 6	ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΕΚΥΚΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ ΤΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Θ. ΔΕΡΒΗΣ;... συλληφθέντων... άγνωστος αριθμός ιερέων... μόνον Έλληνες... ο δρ. κιουτσούκ ειδοποιηθείς εγκαίρως... ανεχώρησεν εις Άγκυραν... και πολλαί γυναίκες... πρωθυπουργούς της Ελλάδος και της Τουρκίας να κάμουν έκκλησιν προς κατάπαυσιν της βίας Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

<p>26 Ιουλίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΕΠΙΒΕΒΑΙΟΙ ΟΤΙ Η ΑΓΚΥΡΑ ΕΙΧΕ ΖΗΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... η Βρετανία απέρριψε την πρότασιν... πιστεύομεν ότι οι Άγγλοι θα αναθεωρήσουν... να συμβάλωμεν αποτελεσματικώς εις την αποκατάστασιν της ειρήνης και της ησυχίας... ο τουρκικός πληθυσμός της Κύπρου «εξοντώνεται άνευ οίκτου».</p>
<p>29 Ιουλίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΖΗΤΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΝΤΑΛΛΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΩΝ ΝΕΑΙ ΠΥΡΠΟΛΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... προς διαπίστωσιν της φρικαλέας καταστάσεως και της ανικανότητος της βρετανίας όπως κυβερνήση... Φουτ... ζητεί την επιστροφήν του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και διαμαρτύρεται κατά των ομαδικών συλλήψεων Ελλήνων... προαστίου της λευκωσίας... κατοικείται κυρίως από Τούρκους... πυρκαϊάς... επίσης ελληνική οικία... ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ... Τ.Μ.Τ... να προστατεύσετε την ζωήν και την περιουσίαν των Τούρκων... εν εναντία περιπτώσει θα το πράξωμεν μόνοι μας... θα εκδικηθή... Θα εξοντώσωμεν όλους τους ένοπλους Έλληνας, αλλά δεν θα εγγίσωμεν τος Άγγλους.</p>
<p>Αύγουστος 1958</p>		

<p>15 Αυγούστου 1958</p>	<p>Φύλλο 8</p>	<p>ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΘΑ ΕΞΑΓΓΕΙΛΗ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΠΑΦΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ- ΤΟΥΡΚΙΑΣ-ΑΓΓΛΙΑΣ... εις εφαρμογήν ωρισμέναι διατάξεις του βρεταννικού σχεδίου της 19^{ης} παρελθόντος Ιουνίου... τροποποιήσεις του σχεδίου... Μακ Μίλλαν... επωφεληθή της συνεχιζόμενης... εκχειρίας... διπλωματικά επαφάί... προς την Ελλάδα και την Τουρκίαν περί των άμεσων βρεταννικών προθέσεων διά την Κύπρον...</p>
<p>26 Αυγούστου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ ΔΙΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΕΑΝ Η ΕΟΚΑ Θ' ΑΝΑΣΤΕΙΛΗ ΤΗΝ ΑΝΑΚΩΧΗΝ ΚΑΙ ΘΑ ΕΠΑΝΑΡΧΙΣΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ... εκ τριών ανδρών της Ε.Ο.Κ.Α.... αγγλικήν ενέδραν..ανακωχής... 4^{ην} Αυγούστου... μετέφερον όπλα και πυρομαχικά... εφονεύθησαν... νύκταα συμπλοκή...ΕΟΚΑ και Βρεταννών... ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ... Ο καθείς να είναι έτοιμος διά την μεγάλην μάχη εναντίον του βρεταννικού συνεταιρικού σχεδίου... κάτω η αγγλοτουρκική συνωμοσία</p>
<p>29 Αυγούστου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΙ ΠΑΡ' ΟΤΙ ΤΩΡΑ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΟΡΙΣΜΟΝ ΤΟΥΡΚΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ... Η αγγλική κυβέρνησις αρνείται να</p>

		<p>εισακούση τας ικεσίας της ελληνικής διά περαιτέρω συνομιλίας δυναμένης να διευκολύνουν την αποδοχήν εκ μέρους της Ελλάδος του βρετανικού σχεδίου... Μακ Μίλλαν επιμένοντος... να προχωρήση...ως έχει... η ελληνική κυβέρνηση απορρίπτει μόνον τον διορισμόν Τούρκου αντιπροσώπου παρά τω κυβερνήτη της Κύπρου και αντ' αυτού προτείνει ουδέτερον παρατηρητήν ή ομάδα... ελληνικήν συνθηκολόγησιν εις τα λοιπά διχοτομικά χαρακτηριστικά... Φορεϊν Όφισ... άγνοιαν πεί... αγγλοελληνικών συνομιλιών...γεγονός το οποίον ωδήγησεν εις την παραίτησιν του κ. Μελά...θα διορισθή ο μόνιμος αντιπρόσωπος της Τουρκίας εις το ΝΑΤΟ κ. Σελίμ Σαρπερ... εκλήθησα... Κιουτσούκ και Ντενκτάς... συσκέψεων σχετικών με το αγγλικόν σχέδιον.</p>
<p>30 Αυγούστου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΩΜΕΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΤΩΝ ΘΥΣΙΩΝ, ΤΟΝΙΖΕΙ Η Ε.Ο.Κ.Α. ΔΕΗΣΕΙΣ ΑΥΡΙΟΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ... Προκηρύξεις... Λεμεσόν... Ουδείς... πρέπει να λείψη... αξίους ήρωας... αίμα διά τον κυπριακόν αγώνα... Οркиζόμεθα... ότι θα συνεχίσωμεν μέχρις... αυτοδιάθεσιν ΑΠΕΜΟΝΩΘΗ ΤΟ</p>

		<p>ΜΟΡΦΟΥ... ούτε εις... αγρότας επετρέπη να εξέλθουν... Ο δήμαρχος... διεμαρτυρήθη... Όταν ανακαλύψατε βόμας εις την τουρκικήν συνοικίαν της λευκωσίας... δεν επεβάλτε την απαγόρευσιν της κυκλοφορίας... ΠΕΚΑ... καταγγέλει την κυβέρνησιν της Κύπρου επί μεροληψία υπέρ των Τούρκων... ανακαλύπτωνται βόμβαι εις ελληνικά κτίρια... ανατινάσσονται... ενώ... τουρκικάς οικίας... άνευ...συνεπείας.</p>
Σεπτέμβριος 1958		
9 Σεπτεμβρίου 1958	Φύλλο 8	<p>Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΥΜΠΡΑΤΤΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΗΧΑΝΟΡΡΑΦΙΑΝ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ... Η ελληνική κυβέρνησις απέκρυσεν από τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον την αγγλικήν διακοίνωσιν... αφίξεως του Τούρκου αντιπροσώπου εις την Κύπρον την 1^{ην} Οκτωβρίου... αποκαλύπτει ο Εργατικός βουλευτής κ. Ντράϊμπεργκ... αγγλικήν πρόθεσιν επαναφοράς του Μακαρίου εις την Κύπρον... τον Σεπτέμβριον ώστε να ευρίσκειται εκεί κατά την άφιξιν του Τούρκου αντιπροσώπου και να συστήση εις τους κυπρίους όπως συνεργασθούν εις την εφαρμογή του σχεδίου Μακ Μίλλαν..... Η αγγλική κυνέρνησις... τώρα...</p>

		<p>προσπάθειαν της «ειρηνεύσεως»... κάθε άλλο παρά εγκαταλείψασα... τας ελπίδας της να αποσπάση τουλάχιστον την ανοχήν της ελληνικής κυβερνήσεως». Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
18 Σεπτεμβρίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΕΞΑΠΕΛΥΘΗΣΑΝ ΔΥΟ ΝΕΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Δύο επιχειρήσεις αποσκοπούσαι εις την σύλληψιν ανδρών της ΕΟΚΑ και την ανακάλυψιν μυστικών αποθηκών όπλων... νότιον τμήμα... δυτικον τμήμα... χωρία... απεμονώθησαν...νότιον τμήμα... απαγόρευσις κυκλοφορίας... ανατολικήν Κύπρον Βρεταννός στρατιώτης ετραυματίσθη από βόμβας ...περιτολίαν.</p>
23 Σεπτεμβρίου 1958	Φύλλο 6	<p>Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ΤΑΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Φοβείται την ελληνικήν πλειοψηφίαν... προσκρούουν εις την τουρκικήν αντίδραση...αποκλεισμός των Τούρκων... αδύνατον... μέλη του ΝΑΤΟ.. και η Αμερική προσυπέγραωαν το σχέδιο Μακ Μίλλαν... ανεξαρτησία με κυριαρχούν στοιχείον τους Έλληνας και τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον θα εσήμαινε φιλελληνικήν κυβέρνησιν... θα εστερείτο σημασίας... το σχέιον... ανεξαρτησίαν... εις την</p>

		οποίαν υποχωρεί τώρα ο Αρχιεπίσκοπος...Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
30 Σεπτεμβρίου 1958	Φύλλο 8	ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ Θ' ΑΓΩΝΙΣΘΟΥΝ ΔΙ' ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΗΛΟΙ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΙΤΙΟΥ... ως κεφαλή της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Κύπρου... εάν η Βρεταννία προτίθεται... να επιβάλει το επταετές σχέδιόν της διά την Κύπρον, ο κυπριακός λαός θα αγωνισθή εναντίον... Η Ηνωμένη Αραβική Δημοκρατία... υποστηρίζουσα την πρότασιν του Αρχιεπισκόπου... η Κύπρος καταστή ανεξάρτητον κράτος... ούτε με την Ελλάδα ούτε με την Τουρκίαν... ο πρόεδρος Νάσερ... παρά το πλευρόν του.
Οκτώβριος 1958		
1 Οκτωβρίου 1958	Φύλλο 6	ΤΟ Ν.Α.Τ.Ο ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ ΝΑ ΑΠΟΣΠΑΣΗ ΤΗΝ ΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ «ΚΑΛΟΣ ΟΙΩΝΟΣ» ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΤΟΥ Κ. ΜΕΛΑ ΠΟΛΥ ΑΡΓΑ ΔΙ' ΑΝΑΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ «ΤΑΪΜΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ»..... Αύριον είναι η «ώρα μηδέν» εν Κύπρω με την Βρεταννίαν σχεδιάζουσαν να αρχίση την εφαρμογήν του επταετούς σχεδίουδιά βαθμιαίαν αυτοκυβέρνησιν της νήσου... πολιτικής διαίρέσεως της ελληνικής και της τουρκικής κοινότητος υπό ένα γενικόν

		<p>συνεταιρισμόν μεταξύ Βρεταννίας, Ελλάδος και Τουρκίας. Η ελληνοκυπριακή οργάνωσις Ε.Ο.Κ.Α. απειλεί να πνίξη το σχέδιον αυτό εις το αίμα και η ελληνική κυβέρνησις πιέζεται, ολονέν και περισσότερο όπως εγκαταλείψη εν ανάγκη το Ν.Α.Τ.Ο. διά να εκμηδενίση το σχέδιον... Η διένεξις εστοίχισεν ήδη υπερχιλίους νεκρούς και τραυματίας και έγινε αφορμή ματαιώσεως διαφόρων γυμνασίων του Ν.Α.Τ.Ο.... νέαι θύραι εις νέους συμβιβασμούς ηνοιχθήσαν υπό της ελληνικής κυβερνήσεως η οποία επισ' ξμως ενεστερνίσθη σχέδιον δι' ανεξαρτησίαν της Κύπρου υπό την εγγύησιν του ΟΗΕ, το οποίον υπεβλήθη εις την Βρεταννίαν εκ μέρους του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου... η Ελλάς προέβη εις την ενέργειαν αυτήν, η οποία παραμερίζει την κυπριακήν διεκδίκησιν δι' ένωσιν, προς τον σκοπόν αποφυγής ανεπανορθώτου ζημίας εις τας σχέσεις της Ελλάδος μετά των συμμάχων της.... Σπάακ επρότεινεν την αναβολήν... του βρεταννικού σχεδίου... η Τουρκία διώρισεν ήδη τον αντιπρόσωπόν της... κατάργησιν του παλαιού αναχρονιστικού αποικιακού καθεστώτος εν Ευρώπη».</p>	
3 Οκτωβρίου 1958	Φύλλο 6	ΕΝΕΤΑΦΙΑΣΕΝ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΤΟΥ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΧΘΕΣ ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ	

		<p>ΚΟΜΜΑ... απέφυγε να καθορίση την θέσιν του... ήτταν και την ταπείνωσιν της Ελλάδος αποδίδεται υπό... του Λονδίνου εις την αδράνειαν της ελληνικής κυβερνήσεως... εχρησιμοποίησε τας προτάσεις του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου διά να απαγγιστρωθή των παλαιών υποσχέσεων... δια σύνταγμα περιωρισμένης αυτοκυβερνήσεως, οδηγούσης προς την ανεξαρτησίαν... Σχέδιον ψηφίσματος υπέρ της αυτοδιαθέσεως... απεσύρθη χωρίς να συζητηθή... ψήφισμα καταδικάζον την εισαγωγήν του Τούρκου αρμοστού ως οδηγούσαν εις την διχοτόμησιν, απερρίφθη... η στάσις των Αθηνών αποδεικνύει ότι δεν απωλέσθησαν αι δυνατότητες αποδοχής του σχεδίου Μακ Μίλλαν... Ουδεμία αλλαγή να σημειωθή εις το καθεστώς της νήσου άνευ της συμφωνίας... του διεθνούς οργανισμού του προστατεύοντος την μειονότητα.</p>
<p>4 Οκτωβρίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΖΩΗΡΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΝ ΧΘΕΣ ΔΙΕΛΥΘΗΣΑΝ ΒΙΑΙΩΣ ΑΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΥΟ ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΚΑΙ ΔΥΟ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ... εις το κέντρον των Αθηνών... κατά του αγγλικοτουρκικού σχεδίου διά την κύπρον και της κυβερνητικής πολιτικής...απαγορεύσεως του</p>

		<p>συλλαλητηρίου... «Έξω από το Ν.Α.Τ.Ο.», «Δεν θα την πουλήσετε», «Ο Μακάριος στην Κύπρο», «Ε.Ο.Κ.Α.»... ζητωκραυγάζοντας πέρ της Κύπρου και του Διγενή... «Θάνατος στους Άγγλους».</p>
5 Οκτωβρίου 1958	Φύλλο 12	<p>ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΑΚΟΜΗ ΕΛΛΗΝΕΣ ΝΕΚΡΟΙ ΕΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ... προεκάλεσαν χθες την νύκτα οι μαινόμενοι Άγγλοι στρατιώται... το σύνολο των θυμάτων του οργίου αίματος των Άγγλων εις Αμμόχωστον ανήλθεν εις 14. Η απαγόρευσις κυκλοφορίας... Λευκωσίας, της Λάρνακος και της Λεμεσού... επεξετάθη... Κυρηνείας και της πάφου... γενική απαγόρευσις... συνεχίζεται εις Αμμόχωστον.</p>
7 Οκτωβρίου 1958	Φύλλο 6	<p>Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΥΠΟΧΩΡΕΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΙΕΣΕΙΣ ΔΙ' ΑΠΟΔΟΧΗΝ ΠΕΝΤΑΜΕΡΟΥΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΑΓΓΛΩΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ... δι' αποδοχήν του αγγλικού σχεδίου... αθηναϊκαί πληροφορίαί περί αρνήσεως της Ελλάδος... δι' εσωτερικούς λόγους... η παρουσία του Τούρκου αρμοστού... μέγαν εμπόδιον... οι Έλληνες αντελήφθησαν ότι το αγγλικόν σχέδιον δεν είναι τόσον τρομερόν... η υπομονητική σκληρά εργασία του κ. Μελά όπως τροποποίησεν την στάσιν της ελληνικής κυβερνήσεως απέδωσε καρπούς...</p>

<p>18 Οκτωβρίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Δευτέρα έκδοσις Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΠΙΕΖΕΤΑΙ ΝΑ ΑΠΟΚΥΡΗΞΗ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ... κατόπιν νέων υποχωρήσεων της Ελλάδος... αποδέχεται συμμετοχήν των Γάλλων, των Ιταλών και των Αμερικκανών ως απλών παρατηρητών, της Τουρκίας αντιτεθεμένης και της Βρετανίας ψυχρώς διατεθειμένης... περιορισμόν της εις το σχέδιον Φουτ... Μακαρίου... κυβερνητικήν άρνησιν οιασδήποτε επαφής μετ' αυτού μέχρις ότου αποκηρύξη την βίαν ... Ο κ. Καραμανλής... ευρίσκουν την παρουσίαν του Μακαρίου εις Αθήνας εξ ίσου ενοχλητικήν όσο ήτο και εις την Κύπρον και εις τας Σεϋχέλας... αμυδράς... επιτυχίας της διασκέψεως Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
<p>26 Οκτωβρίου 1958</p>	<p>Φύλλο 12</p>	<p>ΕΙΣ ΒΡΕΤΑΝΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΝΕΚΡΟΣ ΚΑΙ ΕΠΤΑ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΑΠΟ ΒΟΜΒΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΦΟΥΤ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ «ΚΑΤΑΠΑΥΣΙΝ ΤΗΣ ΒΙΑΣ»... προαύλιον του αστυνομικού σταθμού του χωρίου Γιαλούσα, της ανατολικής Κύπρου... ο Έλλην Κύπριος Γεώργιος Μιχαήλ εφονεύθη χθες το απόγευμα ... Παλαιοχώρι της νοτιοδυτικής Κύπρου. Αι βρεταννικαί αρχαί αποδίδουν τον φόνον αυτόν εις την ΕΟΚΑ... Λάρνακα.. παύση πάσα</p>

		κυκλοφορία... διεξαγωγήν ερευνών... επιθέσεως διά μόμβας εναντίον αυτοκινήτου αξιωματικού της αστυνομίας...ο κυβερνήτης Φουτ- αι απαγορεύσεις κυκλοφορίας θα καταπαύσουνεφ' όσον καταπαύσουν αι πράξεις βίας...
31 Οκτωβρίου 1958	Φύλλο 6	Δευτέρα έκδοσις Η ΑΓΓΛΙΑ ΔΕΝ ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΙΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΔΙ' ΑΜΟΙΒΑΙΑΝ ΚΑΤΑΠΑΥΣΙΝ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ... χαρακτηρίζει την προσφοράν... ομολογίαν ήττης εκ μέρους της ΕΟΚΑ... στρατηγού Ντάρλιγκ ότι εκέρδισε τον πρώτον γύρον και ότι θα συντρίψει τους τρομοκράτας... δεν διαφέρει των προηγούμενων εκχειριών, τας οποίας «παρεβίασαν οι τρομοκράται»... Χάρντικ... συνιστά συνέχισιν της εκστρατείας δια την καταστολήν της δράσεως της ΕΟΚΑ, μέχρις ότου η οργάνωσις αυτή διαλυθή και παραδώση τα όπλα. Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
Νοέμβριος 1958		
2 Νοεμβρίου 1958	Φύλλο 12	ΑΠΟΓΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΤΡΕΙΣ ΝΕΚΡΟΙ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ ΘΑ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΟΥΝ ΟΙ ΑΜΑΧΟΙ ΒΡΕΤΑΝΝΟΙ... αλλεπάλληλα συντριπτικά πλήγματα της ΕΟΚΑ... Αι ανταποκρίσεις μετά δέους αναφέρονται εις την ικανότητα των ανδρών της ΕΟΚΑ... καλυπτόμενοι από την

		<p>παθητική συνεργασία και την αδιαπέραστον σιγή του κυπριακού λαού... πας Έλλην της Κύπρου είναι υποστηρικτής της ΕΟΚΑ... Έλληνες υπάλληλοι της αεροπορικής βάσεως... ουδέποτε θα μας νικήσετε. Θα σας έχωμεν εκβάλει εκ της νήσου προ της παρόδου της επταετίας... κάθε Κύπριος... «ύποπτος τρομοκράατης»... η ΕΟΚΑ αποκρούει τον αγγλικόν ισχυρισμόν ότι οι Κύπριοι αγωνισταί επιτίθενται νύκτα κατά νοσοκομειάκων αυτοκινήτων... Κατά την χθεσινήν ημέραν ανεπτύχθη η μεγαλύτερα δραστηριότητα της ΕΟΚΑ αφ' ότου ... τα μέτρα εκτάκτου ανάγκης προ τριών και ημίσεος ετών και έληξε με την έκρηξιν αρκετών βομβών... ΔΥΟ ΝΕΑΙ ΒΟΜΒΑΙ... εν Λευκωσία... ωρολογιακαί.</p>
8 Νοεμβρίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΕΝΗΡΓΗΘΗΣΑΝ 500 ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ... συστηματικήν ανάκρισιν... βόμβα εναντίον βρεταννικής περιπόλου... Η ΚΑΤΑΠΙΕΣΙΣ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟΝ ΠΟΘΟΝ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ... Ινδός σοσιαλιστής βουλευτής Ασόκα Μέχντα... οι Βρεταννοί ουδέν εδιδάχθησαν από την Ιστορίαν...</p>
11 Νοεμβρίου 1958	Φύλλο 6	<p>Η ΕΟΚΑ ΕΦΟΝΕΥΣΕΝ 69 ΑΓΓΛΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ ΚΑΙ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΕ 144 ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΤΤΕΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ... Ετέρα</p>

		<p>προκήρυξις της ΕΟΚΑ επιβεβαίωσιν ότι αι βρεταννικαί στρατιωτικαί δυνάμεις εχρησιμοποούν ασθενοφόρα οχήματα με το σήματα του Ερυθρού Σταυρού... δια να δύνανται κατόπιν να ακτηγορούν την ΕΟΚΑ ότι επιτίθεται εναντίον νοσοκομειακών αυτοκινήτων ΔΡΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΩΝ... εις γάμον... Λευκωσίας... εφόνευσαν... Έλληνας Κυπρίου... πρόστιμον 50 λιρών... διότι προέβαινεν εις την πώλησιν βρεταννικών προϊόντων παρά την αντίθετον διαταγήν της ΕΟΚΑ... εξερράγησαν αρκεταί βόμβαι... κεντρικήν Κύπρον... η απόλυσις των Ελλ'ήνων εργατών εκ μέρους της ΡΑΦ και του βρεταννικού στρατού αποτελεί πράξιν αντιποίνων Ενισχύσατε τον Έρανον ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ</p>
21 Νοεμβρίου 1958	Φύλλο 6	<p>Ο κ. ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ ΕΜΑΤΑΙΩΣΕ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΝ ΤΗΣ «ΒΙΑΣ» ΕΒΕΒΑΙΩΣΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΥΣ Ο ΕΛΛΗΝ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ... λόρδος Λάμπτον... οι Έλληνες ηγέται τον εβεβαίωσαν εις Αθήνας, ότι είναι έτοιμοι να αποδεχθούν την διατήρησιν της αγγλικής κυριαρχίας εις την Κύπρον άνευ οιασδήποτε υποσχέσεως της βρεταννικής Κυβερνήσεως δια το μέλλον, καθώς επίσης και ότι αναλαμβάνουν να εξασφαλίσουν τον τερματισμόν</p>

		<p>της βίας... Αι αγγλικαί εφημερίδες παραβιάσαι ως πληροφορούμαι την συμφωνίαν Σεφεριάδη-Άγγλων βουλευτών περί μυστικότητας, αποκαλύπτουν ψευδόμενον τον κ. Τσάτσον ο οποίος προσεποιήθη άγνοιαν των αποκαλύψεων... η βία θα συντριβή συντόμως... η βρετανική κυβέρνησις δηλώση εις τα Ηνωμένα Έθνη, ότι η Βρεταννία δεν είναι διατεθειμένη να συνεχίση επ'άοριστον την διακυβέρνησιν της νήσου</p>
29 Νοεμβρίου 1958	Φύλλο 6	<p>ΕΞ ΧΩΡΑΙ ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΗΝ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ... αι Ινδία, η Ιαπωνία, Νορβηγία, η Σουηδία, ο Καναδάς και η Αυστρία... διατύπωσιν συμβιβαστικής διατυπώσεως... η Ελλάς έχει υποβάλει σχέδιον προβλέπον τον διορισμόν επιτροπής εν συμφωνία προς την αναγνώρισιν του δικαιώματος της ανεξαρτησίας της Κύπρου... η Βρεταννία... δεν θα υπεδέχετο ευμενώς την παρουσία των Ηνωμένων Εθνών... η εφαρμογή του σχεδίου μακ Μίλλαν... Ινδική πρότασις δεν γίνεται αποδεκτή υπό της Βρεταννίας και της Τουρκίας... ανεξαρτησίας της Κύπρου και την εισδοχήν της εις τον ΟΗΕ...</p>
Δεκέμβριος 1958		

<p>6 Δεκεμβρίου 1958</p>	<p>ΦΥΛΛΟ 6</p>	<p>Η ΑΜΕΡΙΚΗ ΕΠΗΡΕΑΣΕ ΔΥΣΜΕΝΩΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε., ΛΕΓΕΙ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ... ώστε να μειωθή η υποστήριξις της ινδικής προτάσεως... σχέδιον της Περσίας... ευνοεί μάλλον τας τουρκικάς απόψεις. Η λύσις όμως της διχοτομήσεως ουδεμίαν απήχησιν εύρε μεταξύ των αντιπροσωπειών, καταδικασθείσα υπό των πλείστων εξ αυτών, ώστε η τουρκική αντιπροσωπεία ηναγκάσθη να αποσύρη το σχέδιόν της, η αντιπροσωπεία δε του Ιράν να επιφέρη μεταβολάς εις ιδικόν της σχέδιον... ο Μακάριος εξήρε την «γεναίαν μάχην» την οποίαν έδωσεν ο Αβέρωφ, δια να επιτύχη ό,τι ήτο δυνατό ν να επιτευχθή.</p>
<p>7 Δεκεμβρίου 1958</p>	<p>Φύλλο 12</p>	<p>Ο κ. ΝΟΟΥΜΠΛ ΕΠΙΧΑΙΡΕΙ ΤΩΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΦΩΝΩΝ ΨΗΦΟΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ Ο.Η.Ε. ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ... αντιπρόσωπος της Βρετανίας... συμφωνούν ότι το πρόβλημα της Κύπρου... πρέπει να λυθή... ιστορικής φιλίας των τριών χωρών... επαναφοράν της ειρήνης και της ευημερίας εις την Κύπρον.</p>
<p>12 Δεκεμβρίου 1958</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΤΟΙΜΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ Ο κ. ΜΠΟΪΝΤ... συντηρητικούς... και δυνατόν η αγγλική κυβέρνησις να</p>

		<p>αναγκασθή να το εφαρμόση...ο υπουργός των Αποικιών... ελπίζω να μη φθάσουμε... Δυνατόν όμως να φθάσωμεν... Υπάρχει... έτοιμον σχέδιον... πρώτην φοράν... ύπαρχειν σχεδίου πλήρους διχοτομήσεως της Κύπρου... αν οι Έλληνες συνεχίσουν αρνούμενοι την συνεργασία των... εκβιασμού της Ελλάδος... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
20 Δεκεμβρίου 1958	Φύλλο 6	<p>Ο κ. ΑΒΕΡΩΦ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΟΤΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΘΑ ΛΥΘΗ ΙΣΩΣ ΕΝΤΟΣ ΕΒΔΟΜΑΔΩΝ Ο ΖΟΡΛΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΗΣΕΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥ ΔΥΟ ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ... βελτιώσεως των ελληνοτουρκικών σχ' έσεων... Αβέρωφ... εζήτησε την απονομην χάριτος... Ζορλού... υποστήριξε ζωηρώς... οι Τουρκοι εζήτησαν όπως μη αποκαλυφθη... ινα μη φέρουν την Βρεταννίαν εις δυσχερή θέσιν... Αβέρωφ... οι Έλληνες δεν θα συμμετάσχουν της διασκέψεως παρά μόνον όταν είναι... βεβαία η επιτυχία της... επιθυμεί ή την τελικόν λύσιν της αυτοκυβερνήσεως με εγγυήσεις πλήρους ισότητος δια την τουρκικόν κοινότητα και διατήρησιν των αγγλικών βάσεων ή την προσωρινήν λύσιν της εσωτερικής αυτοκυβερνήσεως η οποία δεν θα προδικάζη την τελικόν λύσιν Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>

25 Δεκεμβρίου 1958	Φύλλο 12	ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑΙ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΟΤΙ ΘΑ ΕΠΙΛΥΘΗ ΣΥΝΤΟΜΩΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ Η ΑΙΣΙΟΛΟΞΙΑ... Αι ελληνικά εφημερίδες της Λευκωσίας... ελληνικά και τουρκικές απόψεις... διαφέρουν ουσιωδώς... η Ελλάς αναμένει από την Βρεταννίαν και την Τουρκίαν να αναλάβουν την πρωτοβουλίαν... αίτημα της Τουρκίας... η δημιουργία «Κυπριακής Ομοσπονδίας»... εις τους Έλληνας και τους Τούρκους κοινοτική αυτονομία... Ο 20ετής Έλλην Κύπριος Παναγιώτης Αλεξάνδρου.... Κατεδικάσθη σήμερον... εις φυλάκισιν τριών ετών με την κατηγορίαν ότι κατείχε ποσότητα πυρομαχικών...
---------------------------	----------	--

Έτος 1959

Ιανουάριος 1959		
23 Ιανουαρίου 1959	Φύλλο 6	Ο ΤΟΥΡΚΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ κ. ΖΟΡΛΟΥ ΔΙΗΛΘΕ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ ΜΑΚΡΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ κ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ»... εχαιρέτησε... ο διευθυντής του διπλωματικού γραφείου... Καβαλιεράτος... ηρώτησε εάν η παραχώρησις τουρκικών βάσεων εις την Κύπρον αποτελεί προϋπόθεσιν συμφωνίας της Τουρκίας δια

		<p>μίαν λύσιν του Κυπριακού... δεν εισήλθον εις τοιούτας λεπτομερείας...απέφυγε να καθορίση την τουρκικήν στάσιν επί του Κυπριακού... ομοίως... εάν η ανεξαρτησία... λύσιν... δεν θα πράξωμε κάτι εναντίον της Βρετανίας... Κωνσταντινουπόλεως.</p>
Φεβρουάριος 1959		
5 Φεβρουαρίου 1959	Φύλλο 6	<p>Δευτέρα έκδοσις ΑΝΕΚΟΙΝΩΘΗ ΧΘΕΣ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ-ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΣΥΝΕΖΗΤΗΘΗ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΥΠΟ ΤΩΝ κ.κ. ΝΤΑΛΛΕΣ- ΜΑΚ ΜΙΛΛΑΝ-ΛΟΪΔ... Αμερικανικαί ανησυχίαι εξεφράσθησαν διά την αμφίβολον αγγλικήν στάσιν εις τας ελληνοτουρκικάς συνομιλίας διά το κυπριακόν. Επί του κυπριακού αναφέρεται ...Ντάλλες... ενδιαφέρον... δια την επιτυχίαν... συμφωνίας. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
8 Φεβρουαρίου 1959	Φύλλο 12	<p>ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΣΥΓΚΡΑΤΗΜΕΝΗΣ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ ΕΠΕΚΡΑΤΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΥΡΙΧΗΝ ΤΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ ΣΧΕΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΑΙ ΔΥΣΧΕΡΙΑΙ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΜΕ ΑΝΗΣΥΧΙΑΝ... κατά την ελληνικήν αντιπροσωπείαν, το προέχον είναι να επιτευχθή συμφωνία εφ' όλων των θεμάτων... ατμόσφαιρα συγκρατημένης ...αισιοδοξίας... αποφασιστικού σημείου... κατά</p>

		<p>της ενώσεως της Κύπρου με την Ελλάδα... προσεγγίζουν τουλάχιστον προς την αποδοχήν ενιαίας νομοθετικής συνελεύσεως με παράλληλους χωριστάς συνελεύσεις δια την ελληνικήν και την τουρκικήν κοινότητα... η Τουρκία θα είχε τα 30% των ψήφων, αν και ο τουρκικός πληθυσμός δεν υπερβαίνει τα 20%... της κυβερνήσεως... Έλλην πρωθυπουργός και Τούρκος αντιπρόεδρος... υπό του Λονδίνου με δυσαρέσκεια, καχυποψίαν και ανησυχίαν... χάνουν τον καιρόν των ανσυζητούν αγνοούντες τα αγγλικά δικαιώματα... εις την Κύπρον... κυρίαρχος δύναμις εις την Κύπρον και ότι θα ηρνείτο... παραιτηθή... αναγνώριση... Απεριόριστον ανεξαρτησίαν... ανάγκαι προστασίας των βρετανικών συμφερόντων εις την Μ. Ανατολήν... δύο κατηγορίες προβλημάτων: 1) Των αφορόντων το μέλλον καθεστώσ της Κύπρου, 2) Την μεταβατικήν περίοδον... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ</p>
<p>13 Φεβρουαρίου 1959</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΑΓΓΛΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΗ Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΟΤΙ ΑΝΕΦΥΗΣΑΝ ΔΙΑΦΩΝΙΑΙ... Αντιρρήσεις κατά της συμφωνίας της Ζυρίχης... Μέλος... εδήλωσεν... η συμφωνία δεν φαίνεται</p>

		<p>εφαρμόσιμος παρά μόνο αν η Κύπρος παραμείνη εις την Κοινοπολιτείαν... δεν θα έχη ελπίδας...οικονομικώς... οι Κύπριοι... Επί του παρόντος έρχονται εις την Βρεταννίαν με ρυθμόν 4-5.000 κατ' έτος». Άλλα μέλη... υπέρ τριπλής κυριαρχίας... επιμένουσα η κυβέρνησις... Αποκλεισμός της ενώσεως και της διχοτομήσεως...εξασφαλίζοντα... βάσεως του ΝΑΤΟ... αποκλεισμός... κομμουνιστικήν κυβέρνησιν... γεγονόςτος.</p>
15 Φεβρουαρίου 1959	Φύλλο 12	<p>ΕΚΜΕΤΑΛΕΥΣΙΝ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ Η ΟΠΟΙΑ ΕΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ, ΖΗΤΟΥΝ ΑΙ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΔΙΕΨΕΥΔΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΙΕΣΕΩΝ... ικανοποιημένοι... και με την βρεταννικήν στάσιν... οι Ην . Πολιτεία... οικονομικήν πίεσιν επί των Ελλήνων και των Τούρκων δια να εκβιάσουν την λύσιν της δυνάμεως... ηπέιλησαν ότι θα διακόψουν την βοήθειαν προς τους Έλληνας και τους Τούρκους... Επίσημαι πηγαί... δεν εφαρμόζουν ... τοιαύτας μεθόδους... η απομόνωσις της Τουρκίας εις την Μέσην Ανατολήν την ηνάγκασαν να ανανεώση παλαιάς φιλίας... Β.ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΣ</p>
19 Φεβρουαρίου 1959	Φύλλο 6	<p>Δευτέρα έκδοσις Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΔΕΝ ΕΨΗΦΙΣΕ</p>

		<p>ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ ΑΠΑΝΤΑ Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΨΕΥΔΩΝ ΤΑΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΒΕΡΩΦ... Κυπρίων αντιπροσώπων.. εκ των 24 παρόντων υπέρ της συμφωνίας της Ζυρίχης 22... οφείλεται εις το γεγονός ότι 300 χωρία της Κύπρου... παρώτρυναν τον Μακάριον να υπογράψη την συμφωνίαν... εδόθη εν λευκώ η εξουσιοδότησις εις τον Εθνάρχηνα να ενεργήση κατά βούλησιν... δι'ων η Κύπρος θα ακταστή ανεξάρτητος πολιτεία εντός βραχέος χρονικού διαστήματος... Μακάριος θα εκφράση αύριον τας απόψεις του αναφορικώς με το εκπονηθέν εις Ζυρίχην σχέδιον περί ανεξάρτητου Κυπριακής Δημοκρατίας</p>
<p>20 Φεβρουαρίου 1959</p>	<p>Φύλλο 6</p>	<p>Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΜΝΗΣΤΕΥΕΤΑΙ ΑΝΑΚΑΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΕΤΑΙ ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΟΜΙΛΕΙ ΠΕΡΙ ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΚΑΙ... ΕΞΟΡΓΙΖΕΤΑΙ... Ο Μακάριος επιστρέφει εις την Κύπρον, απ' ευθείας εκ Λονδίνου, εντός των ημερών. Γενική αμνηστία παρέχεται εις όλους τους κρατουμένους... Ο Διγενής θα ανακληθή... στρατηγόν του ελληνικού στρατού... ελεύθερος... αν πειθυμή να πολιτευθή εις την Κύπρον... Η συμμετοχή της... εις την Οργάνωσιν Ηνωμένων Εθνών θα προτάθη υπό της Ελλάδος και</p>

		της Τουρκίας... Καραμανλής... πριέγραψε την συμφωνίαν ως ιστορικών γεγονόσ υψίστης σημασίας, ως ενσάρκωσιν των ονείρων των Κυπρίων... ερώτησιν, ε'ν το νέον κράτος δεν αποτελεή σύμμειξιν του ελληνισμού και του τουρκισμού της νήσου... πρωθυπουργικής αγανακτήσεως... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
24 Φεβρουαρίου 1959	Φύλλο 6	ΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΘΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΘΟΥΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ... εγγύησιν της ακεραιότητος πάσης μονίμου βρετανικής στρατιωτικής ή αεροπορικής εγκαταστάσεως... έκτασιν 190 τετραγωνικών χιλιομέτρων... δε 250 χιλιομέτρων... αεροπορική βάσις... Ακρωτήρι... μ οι εγκαταστάεισ ... των οικογενειών των στρατιωτικών...νοσοκομείον... Μέσης Ανατολής... στρατόπεδον ταξιαρχίας... Δεκέλειαν... σταθμίσο αυσρμάτου της ΡΑΦ... Άλλαι τοποθεσίαι... παραμονή εις αγγλικάς χείρας... ραντάε... μέγαν σταθμόν αυσρμάτου της ΡΑΦ πλησίον της Λευκωσίας... στρατωνισμούς εις διάφορα σημεία της νήσου.
25 Φεβρουαρίου 1959	Φύλλο 6	Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΕΚΚΛΗΣΙΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Κ.Α. ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ Η ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΓΡΙΒΑ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ... δεδομένου ότι ήρχισεν η περίοδος ειρήνης... συνεχιζόμενη σιωπή της ΕΟΚΑ

		και του συνταγματάρχου Γρίβα επί των συμφωνιών του Λονδίνου... εξαντληθή.
28 Φεβρουαρίου 1959	Φύλλο 6	ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΕΙΧΕ ΤΕΘΗ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ, ΑΠΕΚΑΛΥΦΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ... δήλωσις των υπουργών εξωτερικών... 17 ^η ... υπογράφεται την 19 ^η ... κείμενα υπ'όψιν του Αρχιεπισκόπου... Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΒΑΣΕΩΝ... Περισσότερα δεν δυνάμεθα να επιτύχομεν... έχομεν συμφωνήσει τόσον με τους Κυπρίους όσο και με τους Τούρκους, ότι δεν θα συζητήσωμεν λεπτομερώς τα θέματα των βάσεων της Μ. Βρετανίας... βάσεων.
Μάρτιος 1959		
3 Μαρτίου 1959	Φύλλο 1	Τρία ακόμη χαρακτηριστικά στιγμιότυπα από την συγκινητική υποδοχήν που επεφύλαξεν ο ελληνικός λαός της Κύπρου εις τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον... Μητέρες και συγγενείς των θθυμάτων του απελευθερωτικού αγώνος... Τα πλήθη διέσπασαν την αστυνομικήν ζώνην... πολίται με ελληνικάς σημαίας και με λάβαρα... «Ο νικητής Διγενής»... Εθνάρχου, του οποίου η απουσία εκ Κύπρου... 1087 ημέρας.
4 Μαρτίου 1959	Φύλλο 1	ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΡΕΟΣ... Αν δεν υπήρχαν τα παλληκάρια του

		<p> Διγενή... ιδεαλισμόν... λεοντόθυμον καρδιάν... άγιοι Κύπριοι έφηβοι... παρέδιδαν την ζωήν των...ως λύτρον διά την ελευθερίαν της γης των πατέρων των... επροτιμούσαν τον θάνατον από την παράδοσιν... ετίμησαν τας ωραιότερας παραδόσεις του έθνους... δεν ελύγισαν... Ποιος τους θυμήθηκες... αντιμετώπισαν τους δημίους μιας αυτοκρατορίας... αγνά μέτωπα των εφήβων και των παρθένων... καταυγάσουν... το σκοτεινό στερέωμα της τυραννίας... σεπτά ονόματα... υπέρλαμπρες πράξεις τους... ασυγκριτη ευτυχία του κυπριακού λαού... τετράχρονης κυπριακής τραγωδίας... ... τους καρπους των σπλάχνων του, τα τρυφερά του βλαστάρια... μερτύρια των στρατοπέδων συγκεντρώσεως... Δεν είδα, παρά μονάχα στην αρχή του λόγου του... βουλευτού Γεωργίου Αθανασιάδη Νόβα... «Ο ένοπλος εθνικός αγών της Κύπρου έληξε... ασχέτως με το αποτέλεσμα... ηρωικούς νεκρούς... φωτοστέφανον...άθλον των επιζησάντων... Θέλω να πιστεύω ότι διέφυγε την προσοχήν της κυβερνήσεως... ευθύς εξ αρχής την απόδοσιν των δικαίων τούτων τιμών. Νομίζω... δεν είναι αργά να εκπληρώση το Σώμα το οφειλόμενον χρέος.» Ο εθνικός αγών της Κύπρου έληξε </p>
--	--	---

		<p>πολιτικώς. Όχι όμως και ιστορικώς... με προϋπόθεσιν την ειλικρινή συνεργασία της ελληνικής πλειοψηφίας με την τουρκικήν μειονότητα... θα φθάση... εις την ολοκλήρωσιν της ελευθερίας του.... Το μεγάλο ηθικό χρέος προς τους πεσόντας πρέπει να πληρωθή. ΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ</p>
	<p>Φύλλο 6</p>	<p>ΔΙΧΟΝΟΙΑΝ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΚΑΡΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΓΕΝΗ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΤΩΡΑ ΝΑ ΥΠΟΔΑΥΛΙΣΟΥΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΓΡΙΒΑ... προς παράτασιν της αγγλικής κυριαρχίας εις την Κύπρον... προσπαθούν δι' εκβιασμών να εξωθήσουν τον Μακάριον εις ρήξιν με τον Διγενή και την ΕΟΚΑ... Φουτ και Ντάρλιγκ επιμένουν εις ταπεινωτικούς δια τον Διγενή όρους «εξώσεώς» του εκ Κύπρου... κι εις την παράδοσιν των όπλων προς τας αγγλικάς αρχάς, εκβιάζουν δε τον Μακάριον με ανατίναξιν της συμφωνηθείσης λύσεως δια καταλλήλου χρησιμοποίησεως των Τουρκοκυπρίων, αν δεν πείση τον Διγενή να αποδεχθή την ταπεινωτικήν εξορίαν.. εις την Ελλάδα... κυβερνήτης... συνάντησιν με τον Τουρκοκύπριον ηγέτη κ. Ντεκτάς... θέμα Διγενή... καλλιέργειαν εθνικού διχασμού... Μακάριος... ηρνήθη πάσαν ευθύνην δια τας πράξεις</p>

		του Γρίβα... Ντάρλιγκ του οποίου η αποστολή... περιττή μετά τας συμφωνίας του Λονδίνου. Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ... Αρχιεπισκόπου... Γρίβα... περί αμνηστίας και... ασφαλούς αναχωρήσεώς του εις Ελλάδα... πείσμονα».
25 Μαρτίου 1959	Φύλλο 8	Ο ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΔΕΝ ΑΙΣΙΟΔΟΞΕΙ ΟΤΙ ΘΑ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ Η «ΛΥΣΙΣ» ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ... εφαρμόσιμος εφ' όσον θα διατηρηθή η σημερινή ατμόσφαιρα μηνός του μέλιτος... επί του παρόντος δεν υπάρχουν Κύπριοι, αλλά Έλληνες, Τούρκοι, Μαρονίται και Βρεταννοί... χαρακτήρισε την ... συμφωνίαν... απροσδόκητον και τον γάμον της Τουρκίας και της Ελλάδος... ραγδαίον... όμως πόση θα είναι η διάρκεια... Μ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
Απρίλιος 1959		
17 Απριλίου 1959	Φύλλο 1	... στην Ελλάδα-κι αυτό είναι το δυσάρεστο- οι τίμιοι αγώνες δε βρίσκουν καμμιά ενίσχυσι από κανένα. Απαιτούν ήρωες, που πιστεύουν βαθειά στο κήρυγμά τους, που φθείρονται απ' αυτό,... ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ
Μάιος 1959		
21 Μαΐου 1959	Φύλλο 6	Η ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΝ ΕΙΣ ΑΝ. ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΣΑΝΤΙΣ... αμυντικής

		καταστάσεως... κατόπιν της συμφιλίωσης μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας... Σάντυς θα επιδιώξη να προωθήση την πολιτικήν του κ. Μακ Μίλλαν του ελληνοτουρκοβρετανικού... πέραν της Κύπρου... την βρετανικήν σφαίραν επιρροής εις την Μέσην Ανατολήν...
Ιούλιος 1959		
5 Ιουλίου 1959	Φύλλο 6	Ο ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΔΙΕΦΩΝΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΠΟΚΡΟΥΣΑΣ ΚΟΙΝΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΝ ΠΡΟΣ ΛΗΞΙΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΜΠΟΥΚΟΤΑΖ ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΘΑ ΔΙΕΞΑΧΘΟΥΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ Η ΠΡΩΤΗ ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΩΝ ΗΓΕΤΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ...όταν ο Εθνάρχης επρότεινεν εις τον Τουρκοκύπριον... κοινής εκκλήσεως προς Έλληνας και Τούρκους της Κύπρου όπως σταματήσουν το μεταξύ των οικονομικόν μπουκοτάζ. Ο Μακάριος, ο πιθανώτερος πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας... πρώτην φορά ομού... έκκλησιν προς τας εφημερίδας... αποφεύγουν την δημοσίευσιν βιαίων άρθρων... αρχηγός των Τουρκοκυπρίων... δεν βλέπει να υπάρχη λόγος τοιαύτης κοινής εκκλήσεως... δεν υπάρχει... επιθυμία... τουρκικής κοινότητος... ζήσουν αξιοπρεπώς... χωρίς να αποτελούν βάρος... Μέχρι τούδε

		<p>δεν υπήρξε οιασδήποτε οικονομική και δημοσιονομική συνεργασία... στους Έλληνας... έτοιμοι να συνεργασθώμεν... Κάμετε την επιχείρησιν κυπριακήν και όχι ελληνικήν. Άλλως θα λάβωμεν και ημείς το ίδιον μέτρον... Μακάριος αντιθέτως... συνδιαλλακτικός... η ευημερία... της Κύπρου... εκ της αρμονικής συνυπάρξεως των δύο κοινοτήτων... Αρκεταί λεπτομέρεια του συντάγματος εμελετήθησαν ήδη... προ του τέλους του έτους θα είναι τα πάντα έτοιμα... αναμένεται κοινή ανακοίνωσις... παραμομής της Κύπρου... στερλίνας... ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ... θλιβερά επισόδια... παρελθόν έτος... όνειδος δι' αμφοτέρας κοινότητας... με την υπογραφήν του συντάγματος θα έχωμεν επιτύχει την ελευθερίαν μας... τούτων.</p>
Αύγουστος 1959		
1 Αυγούστου 1959	Φύλλο 6	<p>ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΑΝΗΓΕΙΡΟΝ ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑΝ ΑΝΕΥΡΕΣΕΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΝ ΔΙΑ ΛΗΣΤΕΙΑΝ... επί της κυρίας οδού Λευκωσίας-Κυρηνείας... ερεύνας... δια πρώτην φοράν από της επιτεύξεως συμφωνίας διά το κυπριακόν... Ουαλλών τυφεκιοφόρων... μη πυροβολήσουν εάν δεν δεχθούν πυρά... οδοφράγατα έξωθι όλων</p>

		των μεγάλων πόλεων της Κύπρου.
Σεπτέμβριος 1959		
27 Σεπτεμβρίου 1959	Φύλλο 12	Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΔΗΛΩΣΕ ΧΘΕΣ ΟΤΙ ΔΕΝ ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ ΠΡΟΣΕΧΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΝ ΜΕ ΤΟΝ ΓΡΙΒΑΝ ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΥΡΟΒΟΛΟΥΝ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΖΟΥΝ ΕΛΛΗΝΑΣ... συνομιλίας... Γεωργιάδην... υπουργόν Συγκοινωνιών εις την μεταβατικήν Κυβέρνησιν της Κύπρου... θα γίνη εις Αθήνας ή Ρόδον... Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ... Τσάτσος... Μακάριος... Κιουτσούκ... καθηγητού Νιχάτ Ερίμ ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΥΡΟΒΟΛΟΥΝ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΖΟΥΝ ΕΛΛΗΝΑΣ... Έλλην Κύπριος εφονεύθη, εις άλλος ετραυματίσθη... τουρκικόν χωρίον Μάνσουα, της βορειοανατολικής Κύπρου... άγνωστοι οπλοφόροι... εις το καφενείον... πληροφορία... διένεξιν... Ιακώβου.
Νοέμβριος 1959		
5 Νοεμβρίου 1959	Φύλλο 6	ΠΑΡΑΙΤΗΘΗΣΑΝ ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΕΚΠΤΩΤΟΣ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ κ. ΔΕΡΒΗΣ... Τέσσαρες εκ των εξ... κατόπιν της ευθυγραμμίσεως των πολιτικών αντιλήψεων του κ. Δέρβη προς τας πολιτικές αντιλήψεις των λοιπών δημάρχων των πόλεων της Κύπρου... αποστολής... υπομνήματος... προς ...Μακάριον φρονούντες ότι «τα ανωτέρω ουδόλως εξυπηρετούν και προαγάγουν τα συμφέροντα

		<p>του κυπριακού λαού...αντιθέτως... διάσπασιν και διάλυσιν του»....</p> <p>Αντιδήμαρχος της Λευκωσίας κ. Ανδρέας Αραούζος... μικτής επιτροπής του Λονδίνου... αφοσιώσεως και νομιμοφροσύνης προς τον Αρχιεπίσκοπον</p>
Δεκέμβριος 1959		
3 Δεκεμβρίου 1959	Φύλλο 6	ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΕΙ ΑΝΑΣΧΕΤΙΚΟΝ ΣΤΟΛΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑΝ ΤΟ ΝΑΤΟ... Μ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ